

**Implementácia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES
z 23. októbra 2007
o hodnotení a manažmente povodňových rizík**

Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hornádu – aktualizácia 2021

December 2021

OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK.....	2
ZOZNAM SKRÁTENÝCH NÁZVOV PRÁVNÝCH PREDPISOV A ZÁVÄZNÝCH MATERIÁLOV	10
ZOZNAM OBRÁZKOV.....	12
ZOZNAM TABULIEK.....	13
ZOZNAM PRÍLOH	16
ZOZNAM MÁP	17
1.ZÁVERY PREDBEŽNÉHO HODNOTENIA POVODŇOVÉHO RIZIKA.....	18
1.1 Územné rozdelenie predbežného hodnotenia povodňového rizika v Slovenskej republike a jeho začlenenie do medzinárodných povodí.....	18
1.2 Hodnotenie existujúceho potenciálne významného povodňového rizika a hodnotenie pravdepodobného výskytu potenciálne významného povodňového rizika	19
1.3 Výsledky predbežného hodnotenia povodňového rizika.....	24
2. MAPY POVODŇOVÉHO OHROZENIA, MAPY POVODŇOVÉHO RIZIKA A ZÁVERY O POVODŇOVÝCH RIZIKÁCH.....	25
3. OPIS CIEĽOV MANAŽMENTU POVODŇOVÉHO RIZIKA	27
3.1 Údaje o odhadovanom počte povodňovo potenciálne ohrozených obyvateľov	29
3.2 Údaje o environmentálnych cieľoch.....	35
3.2.1 Environmentálne ciele pre útvary povrchovej vody.....	36
3.2.2 Environmentálne ciele pre útvary podzemnej vody	36
3.2.3 Environmentálne ciele pre chránené územia	37
3.2.3.1 Oblasti určené na odber vody pre ľudskú spotrebu	37
3.2.3.2 Vody určené na kúpanie	38
3.2.3.3 Oblasti citlivé na živiny	39
3.2.3.4 Chránené oblasti pre ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov (Európska sústava chránených území NATURA 2000)	40
3.2.3.5 Povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb .	45
3.3 Údaje o ochrane kultúrneho dedičstva, najmä kultúrnych pamiatok a pamiatkových území.....	46
3.4 Údaje o hospodárskych činnostiach na povodňami potenciálne ohrozenom území	53
3.5 Údaje o rozsahu a trasách postupu povodní	70
3.6 Údaje o územiach s retenčným potenciálom ako prirodzenými záplavovými oblasťami	81

3.7	Údaje o pôdnom hospodárstve a vodnom hospodárstve.....	82
3.7.1	Pedologické pomery	82
3.7.2	Lesné pomery.....	83
3.7.3	Hydrografické údaje o povodiach a riečnej sieti	83
3.7.4	Hydrologické pomery v čiastkovom povodí Hornádu.....	84
3.8	Údaje o územných plánoch regiónov a využívaní územia	86
3.9	Údaje o ochrane prírody	87
3.9.1	Chránené oblasti určené pre odber pitnej vody	88
3.9.2	Chránené oblasti určené na rekreáciu a vody určené na kúpanie	90
3.9.3	Chránené oblasti citlivé na živiny.....	90
3.9.4	Chránené územia vrátane európskej sústavy chránených území.....	90
3.9.5	Chránené oblasti pre ochranu hospodársky významných vodných druhov....	103
3.9.6	Ochrana sladkých povrchových vôd vhodných pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb	103
3.10	Údaje o plavebnej infraštruktúre a prístavnej infraštruktúre	104
4.	EXISTUJÚCE A NAVRHOVANÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA NA DOSIAHNUTIE CIEĽOV PLÁNU MANAŽMENTU POVODŇOVÉHO RIZIKA.....	105
4.1	Opatrenia v lesoch, na poľnohospodárskej pôde a na urbanizovaných územiach.	107
4.1.1	Existujúce opatrenia.....	108
4.1.1.1	Existujúce opatrenia v čiastkovom povodí Hornádu	108
4.1.1.2	Existujúce opatrenia zrealizované v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR v čiastkovom povodí Hornádu .	124
4.1.1.3	Existujúce opatrenia v lesnom hospodárstve	127
4.1.1.4	Existujúce opatrenia na poľnohospodárskej pôde	128
4.1.2	Navrhované opatrenia	130
4.1.2.1	Zásady návrhu opatrení na ochranu pred povodňami v lesnom hospodárstve, na poľnohospodárskej pôde a urbanizovanom území	130
4.1.2.1.1	Opatrenia na lesných pozemkoch (lesnom pôdnom fonde) ...	137
4.1.2.1.2	Opatrenia na poľnohospodárskej pôde a na urbanizovaných územiach	144
4.1.2.1.3	Opatrenia na urbanizovaných územiach	153
4.1.2.2	Návrh opatrení na ochranu pred povodňami na lesných pozemkoch, na poľnohospodárskej pôde a na urbanizovaných územiach	157
4.1.2.3	Navrhované opatrenia v správe Lesy Slovenskej republiky š.p., Banská Bystrica.....	194

4.1.2.4	Navrhované opatrenia v správe Hydromeliorácie š.p. Bratislava.....	195
4.1.2.5	Navrhované adaptačné opatrenia pre oblasť vodného hospodárstva.....	204
4.2	Vodné stavby a poldre	207
4.2.1	Existujúce vodné stavby a poldre	207
4.2.2	Navrhované vodné stavby a poldre.....	210
4.3	Úpravy vodných tokov, odstraňovanie nánosov z korýt vodných tokov a porastov na brehoch vodných tokov, ochranné hrádze a protipovodňové línie	215
4.3.1	Vybudované úpravy vodných tokov	215
4.3.2	Navrhované úpravy vodných tokov, odstraňovanie nánosov z korýt vodných tokov a porastov na brehoch vodných tokov, ochranné hrádze a protipovodňové línie.....	217
4.4	Opatrenia na ochranu území pred zaplavením vnútornými vodami	231
4.4.1	Odvádzanie vnútorných vôd- súčasný stav.....	231
4.4.2	Odvádzanie vnútorných vôd - návrhový stav	231
4.5	Územia vhodné na prirodzenú transformáciu alebo umelú transformáciu povodňových vln	231
4.5.1	Existujúce územia vhodné na prirodzenú transformáciu alebo umelú transformáciu povodňových vln	231
4.5.2	Navrhované územia vhodné na prirodzenú transformáciu alebo umelú transformáciu povodňových vln	234
4.6	Opatrenia na ochranu osobitných lokalít a objektov	234
4.7	Prehľadné mapy s vyznačením polohy existujúcich a navrhovaných opatrení v mierke od 1 : 5 000 po 1 : 50 000	235
5.	PREDPOVEDNÁ POVODŇOVÁ SLUŽBA, HLÁSNA POVODŇOVÁ SLUŽBA A VAROVANIE OBYVATEĽSTVA.....	236
5.1	Zoznam hydroprognózných staníc, vodočetných staníc a vodomerných staníc, ich staničenie na vodných tokoch a vodné stavy pre stupne povodňovej aktivity	238
5.2	Predpovedná povodňová služba	240
5.2.1	Zber vstupných informácií.....	241
5.2.2	Analýza vstupných informácií a tvorba hydrologických predpovedí a výstrah.....	245
5.2.3	Distribúcia informácií a varovanie obyvateľstva.....	248
5.3	Plán skvalitnenia vykonávania predpovednej povodňovej služby, najmä návrhy na doplnenie monitorovacej siete, skvalitnenie technológií merania a prenosu údajov, návrh na výskum a vývoj analytických a prognostických metód	251
5.4	Plán zvýšenia úrovne hlásnej povodňovej služby a postupov varovania obyvateľstva.....	253

6.	SÚHRN OPATRENÍ A URČENIE PRIORÍT NA DOSIAHNUTIE CIEĽOV MANAŽMANTU POVODŇOVÉHO RIZIKA	255
6.1	Súhrn všetkých navrhovaných preventívnych opatrení	255
6.2	Priority opatrení a opatrenia navrhované do roku 2027	269
6.3	Vypracovanie odhadov povodňových škôd, ktoré by mohli spôsobiť povodne na dotknutých územiach bez realizácie preventívnych opatrení navrhnutých na splnenie cieľov manažmentu povodňového rizika	273
7.	PRÁCA S VEREJNOSŤOU	284
7.1	Konzultácie s verejnosťou k príprave plánu manažmentu povodňového rizika....	284
7.2	Informovanie verejnosti a zvyšovanie environmentálneho povedomia v oblasti manažmentu povodňového rizika	286
8.	OPIS VYKONÁVANIA PLÁNU MANAŽMENTU POVODŇOVÉHO RIZIKA.....	286
8.1	Určenie priorít a spôsobov monitorovania postupu vykonávania plánu	296
8.1.1	Určenie priorít.....	296
8.1.2	Spôsoby monitorovania postupu vykonávania plánu	296
8.2	Zohľadnenie klimatickej zmeny	296
8.3	Informovanie verejnosti o vykonávaní plánu, súhrn opatrení na informovanie verejnosti a konzultácie s verejnosťou	298
8.4	Zoznam orgánov príslušných riešiť otázky manažmentu povodňového rizika	298
8.5	Koordinačné postupy v medzinárodnom správnom území povodia.....	301
8.6	Koordinačné postupy vykonávania plánu manažmentu povodňového rizika s plánom manažmentu povodia	302
9.	VYHODNOTENIE POKROKU DOSIAHNUTÉHO OPROTI PRVÉMU PLÁNOVACIEMU CYKLU	305
9.1	Pokrok v plnení cieľov plánov manažmentu povodňového rizika	305
9.2	Pokrok v implementácii opatrení POVAPSYS	315
9.3	Opatrenia, ktorých vykonanie sa plánovalo, ale sa nevykonali.....	316
9.4	Zobrazenie zmien geografických oblastí prijatých od uverejnenia predchádzajúceho PMPR.....	322
9.5	Dodatočne prijaté opatrenia	322
	ZOZNAM POUŽITÝCH PODKLADOV.....	323

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ADCP	akustický Dopplerov profilovač prúdu (acoustic Doppler current profiler)
AHS	automatická hydrologická stanica (Automatic Hydrological Station)
APS	automatická zrážková stanica (Automatic Precipitation Station)
APSEFR	oblasť potenciálne vážneho povodňového rizika (area of potential serious flood risk)
AWB	umelé vodné útvary (artificial water bodies)
AWS	automatická meteorologická stanica (Automatic Weather Station)
CBA	analýza nákladov a prínosou (Cost-benefit Analysis)
CO	civilná ochrana
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistiareň odpadových vôd
ČR	Česká republika
ČS	čerpacia stanica
DHM	dlhodobý hmotný majetok
DMR	digitálny model reliéfu
ECMWF	Európske centrum pre strednodobú predpoveď počasia (European Centre for Medium-Range Weather Forecasts)
EFAS	európsky povodňový varovný systém
EIA	posudzovanie vplyvov na životné prostredie (Environmental Impact Assesment)
EK	Európska komisia
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EUR	označenie meny euro (€)
EÚ	Európska únia
FP EG	skupina expertov na ochranu pred povodňami (The Flood Protection Expert Group)
GCMs	modely všeobecnej cirkulácie atmosféry
GIS	geografické informačné systémy
GO	geografické oblasti
GPS	globálny polohový systém
HEC-RAS	Systém analýzy riek Centra hydrologického inžinierstva (Hydrologic Engineering Center's River Analysis System)
HMWB	výrazne zmenené vodné útvary (heavily modified water bodies)
HPV	hladina podzemnej vody
HYPOS	Hydrologický predpovedný systém

HZZ	hlavné závlahové zariadenia
CHKO	chránená krajinná oblasť
CHÚ	chránené územie
CHVO	chránená vodohospodárska oblasť
CHVÚ	chránené vtáčie územia
IBV	individuálna bytová výstavba
ICPDR	Medzinárodná komisia na ochranu Dunaja
IPKZ	integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania (v texte: subjekty podliehajúce IPKZ)
IPZ	index predchádzajúcich zrážok
ISBN	Medzinárodné štandardné číslo knihy (International Standard Book Number)
ITMS	informačno-technologický monitorovací systém
KF	Kohézny fond
k. ú.	katastrálne územie
LAI	index rastlinnej pokrývnosti
LHC	lesný hospodársky celok / celky
LSR	Lesy SR š.p.
ĽOH	ľavostranná ochranná hrádza
MKOD	Medzinárodná komisia na ochranu Dunaja
MLVH SSR	Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva Slovenskej socialistickej republiky
MPO	mapa povodňového ohrozenia
MPR	mapa povodňového rizika
MVE	malá vodná elektrárň
MVT SSR	Ministerstvo výstavby a techniky Slovenskej socialistickej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NATURA 2000	Európska sústava chránených území NATURA 2000
NKP	národná kultúrna pamiatka
NSRR	Národný strategický referenčný rámec
NWRM	prírode blízke vodozadržné opatrenie (natural water retention measure)
OČ	občiansky čas
OP	operačný program
OPERA	Operačný program výmeny informácií z meteorologických radarov (The Operational Program on the Exchange of Weather Radar Information)

OPOP	odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou
OSN	Organizácia spojených národov (United Nations Organisation, UNO)
OÚ	okresný úrad
PD	poľnohospodárske družstvo
PD	projektová dokumentácia
POH	pravostranná ochranná hrádza
POVAPSYS	povodňový varovný a predpovedný systém
PPF	poľnohospodársky pôdny fond
PPS	Predpovedná povodňová služba
PPÚ	projekt / projekty pozemkových úprav
PSIN	Plán a sledovanie investícií
PSoL	program starostlivosti o les
PÚ SR	Pamiatkový úrad SR
PZ	policajný zbor
r. km	riečny kilometer
RL	Ramsarské lokality
RO	riadiaci orgán
RS	rozvodná rúrová sieť
RSV	Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (rámcová smernica o vode)
SAV	Slovenská akadémia vied
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SEA	Strategické environmentálne hodnotenie (Strategic environmental assessment)
SEVESO	prevencia závažných priemyselných havárií (v texte: subjekty podliehajúce SEVESO)
SEoV	Súhrnná evidencia o vodách
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SCHKO	správa chránených krajinných oblastí
SPU	Slovenská poľnohospodárska univerzita
SR	Slovenská republika
SSR	Slovenská socialistická republika
SVP, š. p.	Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik
SYNOP	synoptické pozorovania povrchu (surface synoptic observations)
ŠF	štrukturálne fondy

ŠOP SR	Štátna ochrana prírody SR
TPC	technicko prevádzkový celok
TTP	trvalý trávny porast
UNESCO	Organizácia Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
UTC	koordinovaný svetový čas (Coordinated Universal Time)
UV SR	uznesenie vlády Slovenskej republiky
UVZ SR	Úrad verejného zdravotníctva SR
ÚEV	územie európskeho významu
ÚZPF	Ústredný zoznam pamiatkového fondu SR
VCHÚ	veľkoplošné chránené územie
VN	vodná nádrž
VPS	Vodný plán Slovenska
VUK	voda určená na kúpanie
VÚC	vyšší územný celok
VÚVH	Výskumný ústav vodného hospodárstva
WMO	Svetová meteorologická organizácia (World Meteorological Organization)
ZČS	závlahová čerpacia stanica
ZMOS	Združenie miest a obcí
ZZVH	Združenie zamestnávateľov vo vodnom hospodárstve na Slovensku
ŽP	životné prostredie

ZOZNAM SKRÁTENÝCH NÁZVOV PRÁVNÝCH PREDPISOV A ZÁVÄZNÝCH MATERIÁLOV

smernica 76/160/EHS	Smernica Rady 76/160/EHS z 8. decembra 1975 o kvalite vody určenej na kúpanie
smernica 92/43/EHS	Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín
smernica 96/82/ES	Smernica Rady 96/82/ES z 9. decembra 1996 o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií s prítomnosťou nebezpečných látok
smernica 98/83/ES	Smernica Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu
smernica 2000/60/ES	Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (rámcová smernica o vode)
smernica 2006/7/ES	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/7/ES z 15. februára 2006 o riadení kvality vody určenej na kúpanie, ktorou sa zrušuje smernica 76/160/EHS
smernica 2007/60/ES	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík
smernica 2009/147/ES	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva
zákon č. 50/1976 Zb.	Zákon č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
zákon č. 44/1988 Zb.	Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov
zákon č. 42/1994 Z. z.	Zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva
zákon č. 254/1998 Z. z.	Zákon č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach
zákon č. 49/2002 Z. z.	Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu
zákon č. 543/2002 Z. z.	Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
zákon č. 245/2003 Z. z.	Zákon č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon č. 220/2004 Z. z.	Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o

	integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon č. 364/2004 Z. z.	Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
zákon č. 326/2005 Z. z.	Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
zákon č. 24/2006 Z. z.	Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon č. 569/2007 Z. z.	Zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon)
zákon č. 201/2009 Z. z.	Zákon č. 201/2009 Z. z. o štátnej hydrologickej službe a štátnej meteorologickej službe
zákon č. 208/2009 Z. z.	Zákon č. 208/2009 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení zákona č. 479/2005 Z. z.
zákon č. 7/2010 Z. z.	Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov
zákon č. 355/2007 Z. z.	Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon č. 128/2015 Z. z.	Zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon č. 216/2018 Z. z.	Zákon č. 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
zákon č. 305/2018 Z. z.	Zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov
NV SSR č. 46/1978 Zb.	Nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení neskorších predpisov
NV SR č. 269/2010 Z. z.	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení neskorších predpisov
NV SR č. 174/2017 Z. z.	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 1.1 Správne územia povodí na území Slovenskej republiky a ich čiastkové povodia.....	18
Obr. 3.1 Schéma vodných tokov v čiastkovom povodí Hornádu s plochou povodia $P \geq 100 \text{ km}^2$	84
Obr. 3.2 Situovanie chránených území v čiastkovom povodí Hornádu.....	88
Obr. 5.1 Pokrytie územia Slovenska radarmi.....	242
Obr. 5.2 Priestorové zobrazenie 24 hod úhrnov zrážok zo systému INCA	242
Obr. 5.3 Výstup programu MARS - operatívne hydrologické dáta z AHS	243
Obr. 5.4 Priestorové zobrazenie IPZ	244
Obr. 5.5 Predpoveď systému EFAS - povodňovej situácie na územie SR 21.12.2019	245
Obr. 5.6 Modelová predpoveď v stanici Moravský Svätý Ján.....	247
Obr. 5.7 Schéma toku informácií v rámci predpovednej povodňovej služby, povodňovej hlásnej a varovnej služby	249
Obr. 5.8 Vizualizácia vydaných hydrologických výstrah	250
Obr. 6.1 Krivka poškodenia vyjadrujúca minimálnu a maximálnu mieru poškodenia budov v závislosti na hĺbke zaplavenia (Horský, 2008). Z dôvodu zjednodušenia výpočtu vyjadruje krivka poškodenie vzťahnuté na cenu m^2 jedného podlažia, takže zaplavením ďalších podlaží sa jednotková cena nenavýšuje, iba sa zvyšuje percentuálne poškodenie, tak ako je objekt postupne zaplavovaný.....	275
Obr. 6.2 Čiara prekročenia škôd $D(p)$	283

ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1.1	Prehľad geografických oblastí s významným povodňovým rizikom v jednotlivých čiastkových povodiach:	24
Tab. 3.1	Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou	29
Tab. 3.2	Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou	29
Tab. 3.3	Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou v školách (žiaci + zamestnanci).....	32
Tab. 3.4	Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou v školách (žiaci + zamestnanci).....	33
Tab. 3.5	Návrh rámcových prírode blízkych protipovodňových opatrení na zmiernenie povodňových rizík ako všeobecne aplikovateľné: podľa typu využitia krajiny a výškového stupňa, s uvedením návrhu zodpovedných subjektov a určeným typom opatrenia.	41
Tab. 3.6	Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet kultúrnych pamiatok ohrozených povodňou	46
Tab. 3.7	Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu – odhadovaný počet kultúrnych pamiatok ohrozených povodňou	47
Tab. 3.8	Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet UNESCO pamiatok ohrozených povodňou	50
Tab. 3.9	Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu – odhadovaný počet UNESCO pamiatok ohrozených povodňou	50
Tab. 3.10	Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet hospodárskych aktivít potenciálne ohrozených povodňou	55
Tab. 3.11	Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet hospodárskych aktivít potenciálne ohrozených povodňou	55
Tab. 3.12	Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaná plocha v m ² hospodárskych aktivít potenciálne ohrozených povodňou	62
Tab. 3.13	Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaná plocha v m ² hospodárskych aktivít potenciálne ohrozených povodňou	63

Tab. 3.14	Lesné pomery v čiastkovom povodí Hornádu.....	83
Tab. 3.15	Oblasť povodia Hornádu	83
Tab. 3.16	Vodné toky v čiastkovom povodí Hornádu s plochou povodia $P \geq 100 \text{ km}^2$	84
Tab. 3.17	Hydrologická bilancia v čiastkovom povodí (obdobie 1961 – 2000)	85
Tab. 3.18	Priemerné prietoky vo vybraných vodomerných staniách čiastkového povodia Hornádu	85
Tab. 3.19	N-ročné prietoky vo vybraných vodomerných staniách čiastkového povodia Hornádu	85
Tab. 3.20	M-denné prietoky vo vybraných vodomerných staniách v čiastkovom povodí Hornádu	86
Tab. 3.21	Zoznam vodárenských vodných tokov v čiastkovom povodí Hornádu	89
Tab. 3.22	Prehľad vodárenských zdrojov a ich ochranných pásiem	90
Tab. 3.23	Chránené územia - vody určené na kúpanie - rok 2019	90
Tab. 3.24	Chránené vtáčie územia.....	92
Tab. 3.25	Chránené územia európskeho významu	93
Tab. 3.26	Zoznam medzinárodne a národne významných mokradí v čiastkovom povodí Hornádu	95
Tab. 3.27	Návrh rámcových, prírode blízkych protipovodňových opatrení, na zmiernenie povodňových rizík v oblastiach APSFR na prekryve s chránenými územiaми	95
Tab. 3.28	Prehľad počtu tokov vhodných pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb	103
Tab. 3.29	Zoznam kmeňových tokov vyhlásených ako vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb.....	104
Tab. 4.1	Prehľad existujúcich opatrení v lesoch, na poľnohospodárskej pôde a v urbanizovaných územiach vybudovaných v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí.....	126
Tab. 4.2	Zoznam zrealizovaných technických opatrení v lesnom hospodárstve v čiastkovom povodí Hornádu.....	128
Tab. 4.3	Zoznam navrhovaných opatrení na poľnohospodárskych plochách	131
Tab. 4.4	Zoznam navrhovaných opatrení na lesných pozemkoch.....	132
Tab. 4.5	Zoznam navrhovaných opatrení v urbanizovanom území	132
Tab. 4.6	Oblasti použitia opatrení na poľnohospodárskych plochách.....	133
Tab. 4.7	Oblasti použitia opatrení na lesných pozemkoch	133
Tab. 4.8	Oblasti použitia opatrení v urbanizovanom území.....	134
Tab. 4.9	Údaje o povodiach prislúchajúcich k geografickým oblastiach a vplyvu navrhovaných opatrení na Q100.....	191
Tab. 4.10	Zoznam navrhovaných technických opatrení v lesnom hospodárstve v čiastkovom povodí Hornádu	195
Tab. 4.11	Preventívne opatrenia v správe Hydromeliorácie, š. p. v geografických oblastiach s existujúcim významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu	199

Tab. 4.12	Veľké vodné nádrže v čiastkovom povodí Hornádu.....	208
Tab. 4.13	Malé vodné nádrže v čiastkovom povodí Hornádu.....	209
Tab. 4.14	Poldre v čiastkovom povodí Hornádu.....	210
Tab. 4.15	Navrhované opatrenia na MVN v čiastkovom povodí Hornádu.....	211
Tab. 4.16	Navrhované poldre v čiastkovom povodí Hornádu.....	214
Tab. 4.17	Prehľad vybudovaných úprav vodných tokov a ochranných hrádzi pri vodných tokoch v čiastkovom povodí Hornádu.....	215
Tab. 4.18	Prehľad navrhovanej údržby, úprav vodných tokov a ochranných hrádzi pri vodných tokoch v čiastkovom povodí Hornádu.....	230
Tab. 4.19.	Určenie rozsahov inundačných území na vodnom toku Hornád.....	233
Tab. 5.1	Stupne povodňovej aktivity vo vodomerných a vodočetných staniách.....	239
Tab.6.1	Vyhodnotenie efektívnosti opatrení navrhovaných k jednotlivým geografickým oblastiam	266
Tab.6.2	Stanovenie priorít navrhnutých opatrení na realizáciu.....	271
Tab. 6.3	Percentuálne vyjadrenie minimálneho a maximálneho poškodenia (L) na budovách v závislosti na hĺbke zaplavenia (Horský, 2008).....	275
Tab. 6.4	Cenové ukazovatele pre budovy (Nagy, J. a kol., 2021) a odvedenie jednotkových cien pomocou váženého priemeru	275
Tab. 6.5	Stanovenie jednotkovej škody pre vybavenie budov	276
Tab. 6.6	Ceny a jednotkové škody športových povrchov na 1 m ²	277
Tab. 6.7	Cenové ukazovatele pozemných komunikácií	278
Tab. 6.8	Náhradná šírka komunikácie podľa jej typu (atribút Typ cesty).....	278
Tab. 6.9	Cenové ukazovatele pre inžinierske siete.....	279
Tab. 6.10	Cenové ukazovatele a miera poškodenia pre mosty.....	279
Tab. 6.11	Hodnoty redukčného koeficientu rk.....	280
Tab. 6.12	Vyjadrenie poškodenia vodohospodárskej infraštruktúry v závislosti na miere povodňového ohrozenia (QN).....	280
Tab. 6.13	Percentuálny odhad poškodenia rastlinnej produkcie v jednotlivých mesiacoch roka (údaje platné pre ČR)	281
Tab. 6.14	Prehľad jednotkových škôd v rastlinnej výrobe vzťahnutých na 1 ha obhospodarovanej plochy (VÚEPP, 2021)	281
Tab. 9.1	Zrealizované opatrenia	305
Tab. 9.2	Zoznam pripravovaných investičných akcií.....	307
Tab. 9.3	Prehľad protipovodňových opatrení realizovaných obcami.....	308
Tab.9.4	Geografické oblasti bez zabezpečenej komplexnej protipovodňovej ochrany ..	311
Tab. 9.5	Opatrenia, ktorých vykonanie sa plánovalo, ale sa nevykonali	317

ZOZNAM PRÍLOH

- Príloha I. Územno-správne jednotky v čiastkovom povodí Hornádu
- Príloha II. Závery predbežného hodnotenia povodňového rizika
- Príloha III. Závery o povodňových rizikách vyplývajúce z máp povodňového rizika
- Príloha IV. Prehľad príčin a následkov povodní
- Príloha V. Súhrn všetkých navrhovaných preventívnych opatrení k jednotlivým geografickým oblastiam, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt
- Príloha VI. Prehľad povodňových škôd
- Príloha VII. Hodnotenie pokroku pri dosahovaní cieľov plánov manažmentu povodňového rizika – realizácia opatrení
- Príloha VIII. Zobrazenie zmien geografických oblastí prijatých od uverejnenia predchádzajúceho PMPR

ZOZNAM MÁP

Mapa opatrení manažmentu povodňového rizika

1. ZÁVERY PREDBEŽNÉHO HODNOTENIA POVODŇOVÉHO RIZIKA

1.1 Územné rozdelenie predbežného hodnotenia povodňového rizika v Slovenskej republike a jeho začlenenie do medzinárodných povodí

Cieľom predbežného hodnotenia povodňového rizika v jednotlivých čiastkových povodiach správnych území povodí (Obr. 1.1) bolo určiť geografické oblasti, v ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo v ktorých možno predpokladať, že je pravdepodobný jeho výskyt. Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov sa predbežné hodnotenie povodňového rizika, ich prehodnocovanie a aktualizácie vykonáva na celom území Slovenskej republiky v desiatich čiastkových povodiach, ktoré podľa § 11 ods. 4 a 5 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách vymedzujú správne územie povodia Dunaja a správne územie povodia Visly:

1. čiastkové povodie Dunaja,
2. čiastkové povodie Moravy,
3. čiastkové povodie Váhu,
4. čiastkové povodie Hrona,
5. čiastkové povodie Ipľa,
6. čiastkové povodie Slanej,
7. čiastkové povodie Bodrogu,
8. čiastkové povodie Hornádu,
9. čiastkové povodie Bodvy,
10. čiastkové povodie Dunajca a Popradu.

Obr. 1.1 Správne územia povodí na území Slovenskej republiky a ich čiastkové povodia

Smernica 2007/60/ES ukladá členským štátom Európskej únie vzájomne koordinovať určovanie geografických oblastí s existujúcimi potenciálne významnými povodňovými rizikami a s ich predpokladaným pravdepodobným výskytom, ktoré patria do medzinárodných

povodí. V medzinárodnom povodí Dunaja koordinuje implementáciu smernice 2007/60/ES Medzinárodná komisia na ochranu Dunaja¹⁾ (ďalej len „ICPDR“). Štáty združené v ICPDR sa dohodli na rozdelení povodia Dunaja na 17 medzinárodných čiastkových povodí, z ktorých sa Slovenská republika podieľa na implementácii smernice 2007/60/ES v 4 medzinárodných čiastkových povodiach:

1. Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Dunaja je súčasťou predbežného hodnotenia povodňového rizika v medzinárodnom čiastkovom povodí Panónskeho stredného Dunaja (medzipovodie Dunaja v úseku rieky, ktorý vymedzujú profily pod ústím Moravy a nad ústím Drávy), ktoré vyhotovuje, prehodnocuje a aktualizuje Maďarsko v spolupráci s Chorvátskom, Rakúskom a Slovenskom.
2. Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Moravy je súčasťou predbežného hodnotenia povodňového rizika v medzinárodnom čiastkovom povodí Moravy, ktoré vyhotovuje, prehodnocuje a aktualizuje Česko v spolupráci s Rakúskom a Slovenskom.
3. Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkových povodiach Váhu, Hrona a Ipľa je zahrnuté do jedného spoločného materiálu, ktorý vyhotovuje, prehodnocuje a aktualizuje Slovensko v spolupráci s Maďarskom.
4. Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkových povodiach Bodrogu, Bodvy, Hornádu a Slanej je súčasťou predbežného hodnotenia povodňového rizika v medzinárodnom čiastkovom povodí Tisy, ktoré spoločne vypracúvajú, prehodnocujú a aktualizujú Maďarsko, Rumunsko, Slovensko, Srbsko a Ukrajina.

V medzinárodnom povodí Visly je prvé predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Dunajca a Popradu odovzdané prostredníctvom Komisie pre hraničné vody Poľskej republiky, pričom Poľsko bude v termínoch ustanovených smernicou 2007/60/ES organizovať aj nasledujúce prehodnotenia a aktualizácie predbežného hodnotenia povodňového rizika v povodí Visly.

1.2 Hodnotenie existujúceho potenciálne významného povodňového rizika a hodnotenie pravdepodobného výskytu potenciálne významného povodňového rizika

Princíp definovania geografických oblastí, v ktorých existuje povodňové riziko vychádza zo znenia ods. 1 § 5 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov, to jest ako oblastí zaevidovaného povodňového rizika pričom jeho výskyt je deklarovaný v intenciách ods. 1 § 11 pre III. stupeň povodňovej aktivity podľa ods. 5, a to:

- písm. b) „na neohrádzovanom vodnom toku pri prietoku presahujúcom kapacitu koryta vodného toku, ak voda zaplavuje priľahlé územie a môže spôsobiť povodňové škody“,
- písm. c) „na ohrádzovanom vodnom toku pri nižšom stave, ako je vodný stav určený pre III. stupeň povodňovej aktivity, ak II. stupeň povodňovej aktivity trvá dlhší čas alebo ak

¹⁾ Medzinárodná komisia na ochranu Dunaja (ICPDR - International Commission for the Protection of the Danube River, IKSD - Internationale Kommission zum Schutz der Donau) združuje štáty, ktoré pristúpili k dokumentu „Dohovor o spolupráci na ochrane a trvale udržateľnom využívaní Dunaja (Dohovor o ochrane Dunaja). Dohovor o ochrane Dunaja bol podpísaný v Sofii 29. júna 1994 a nadobudol účinnosť po ratifikácii v roku 1998; v súčasnosti má 14 signatárskych štátov (Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Česko, Čierna Hora, Chorvátsko, Maďarsko, Moldavsko, Nemecko, Rakúsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Srbsko a Ukrajina) a 15. účastníkom dohovoru je Európska únia.

začne premokať hrádza, prípadne nastanú iné okolnosti, ktoré môžu spôsobiť povodňové škody“;

- písm. f) „pri výskyte vnútorných vôd, ak pri plnom využití kapacity čerpacej stanice a pri jej nepretržitej prevádzke voda stúpa nad maximálnu hladinu určenú manipulačným poriadkom vodnej stavby“ a
- písm. g) „pri privalových dažďoch extrémnej intenzity“.

Určenie oblastí s potenciálom výskytu povodňového rizika je založené na dostupných vedeckých hodnoteniach potenciálu vzniku povodní vyhodnoteného pre celé územie Slovenskej republiky. Oblasti, v referenčnom období rokov 1997 – 2017, s identifikovaným III. stupňom povodňovej aktivity a aj zaznamenaným II. stupňom povodňovej aktivity s ohľadom na znenie ods. 4 § 11 zákona č. 7/2010 Z. z., a to pre situácie podľa:

- písm. a) „pri dosiahnutí vodného stavu alebo prietoku určeného v povodňovom pláne a pri stúpajúcej tendencii hladiny vody, na neohrádzovanom vodnom toku, ak hladina vody v koryte vodného toku dosiahne brehovú čiaru a má stúpajúcu tendenciu“;
- písm. f) „pri výskyte vnútorných vôd, ak sa prečerpávaním vody dodrží maximálna hladina vnútorných vôd stanovená v manipulačnom poriadku vodnej stavby“;

to jest bez výskytu priameho ohrozenia povodňami, boli vyhodnotené z pohľadu potenciálu povodňového rizika vyčíslením regionálneho a lokálneho potenciálu povodne pre jednotlivé oblasti stanovené v zmysle vyššie uvedených princípov a postupov v zmysle práce Minár et al (2005): Povodňový potenciál na území Slovenska, Geografika Bratislava, ISBN 80-968146-5-6.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky na implementáciu smernice 2007/60/ES a koordináciu s implementáciou rámcovej smernice o vode ustanovilo už v roku 2006 pracovnú skupinu „Povodne“, v ktorej sú odborníci na ochranu pred povodňami pracujúci v orgánoch a organizáciách rezortu životného prostredia a rezortu vnútra ako aj experti z relevantných vedeckovýskumných organizácií, univerzít a Slovenskej akadémie vied.

Rozhodujúce referenčné obdobie preukazujúce existujúce povodňové riziko v rámci II. plánovacieho cyklu predbežného hodnotenia povodňového rizika v zmysle ods. 1 článku 14 smernice 2007/60/ES bolo stanovené na obdobie rokov 1997 – 2017. Výber referenčného obdobia vychádza z existencie koncepčných hodnotení povodňového rizika platných v Slovenskej republike pred platnosťou smernice 2007/60/ES, a to menovite Programu protipovodňovej ochrany SR do roku 2010 a Koncepcie vodohospodárskej politiky do roku 2015, ktoré boli spracované ako dôsledok ničivých povodní zaznamenaných od roku 1997, pričom predmetné referenčné obdobie po stanovenom roku bolo predmetom vykonaného predbežného hodnotenia povodňového rizika v I. plánovacom cykle, ktoré bolo ukončené v termíne do 22.12.2011. Zároveň konečný termín evidencie existencie povodňových rizík vychádza z termínu ukončenia zberu vstupných údajov, ktoré boli následne v roku 2018 vyhodnotené v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika tak, aby bol dodržaný termín prehodnotenia a aktualizácie predbežného hodnotenia povodňového rizika podľa ods. 1 článku 14 smernice 2007/60/ES stanovený na 22.12.2018.

Pri stanovení referenčného obdobia predbežného hodnotenia povodňového rizika boli vzaté do úvahy aj:

- dostupnosť, resp. nedostupnosť informácií, ktoré majú byť podkladom na vypracovanie predbežného hodnotenia povodňového rizika podľa § 5 zákona č. 7/2010 Z. z.,
- výsledky úlohy „Spracovanie hydrologických charakteristík“ (Slovenský hydrometeorologický ústav, 2001 – 2006),

- Plánu manažmentu povodňového rizika v povodí rieky Dunaj, čo je dokument Medzinárodnej komisie na ochranu Dunaja zostavený a schválený v roku 2015,
- zvýšený výskyt povodní od roku 1997 po určitom povodňovom útlme v rokoch 1976 – 1995,
- výsledky úlohy „Prieskum o tokoch v intravilánoch miest a obcí Slovenskej republiky z hľadiska protipovodňovej ochrany“ (SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, š. p., 1999 – 2002), ktorá na základe analýz vybraných prírodných a socioekonomických pomerov jednotlivých intravilánov miest a obcí Slovenskej republiky, nimi pretekajúcich tokov a ich povodí stanovila potrebu opatrení pre zabezpečenie protipovodňovej ochrany jednotlivých intravilánov a poradie naliehavosti ich vykonania, t. j. vymedzila najkritickejšie intravilány miest a obcí z hľadiska povodňového rizika.

Pri výbere lokalít s existujúcim a pravdepodobným výskytom povodňového rizika boli zohľadnené aj povodne, ktoré nastali v minulosti pred referenčným obdobím, ktoré mali významné nepriaznivé vplyvy na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť, a pri ktorých stále existuje pravdepodobnosť, že sa vyskytnú v budúcnosti a významné povodne, ktoré nastali v minulosti, ak možno predpokladať významné nepriaznivé následky podobných udalostí v budúcnosti.

V rámci prehodnocovania a aktualizácie vykonal správca vodohospodársky významných vodných tokov predbežné vyhodnotenie povodňového rizika pre celé územie Slovenskej republiky a v zmysle zákona požiadal aj ostatných správcov drobných vodných tokov o poskytnutie primeranej súčinnosti pri určení oblastí s pravdepodobným alebo existujúcim povodňovým rizikom. Na základe identifikácie lokalít s povodňovým rizikom vykonal SVP, š. p.:

- pre oblasti určené v rámci I. plánovacieho cyklu predbežného hodnotenia povodňového rizika v rozsahu územia s možnosťou zaplavenia povodňou s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov stanoveného modelovaním ustáleného nerovnomerného prúdenia vody v rámci máp povodňového ohrozenia v zmysle pís. b) ods. 2 § 6 zákona č. 7/2010 Z. z. a v zmysle písm. b) ods. 2 článku 6 smernice 2007/60/ES a
- pre oblasti určené v rámci II. plánovacieho cyklu predbežného hodnotenia povodňového rizika v rozsahu územia s možnosťou zaplavenia povodňou s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov stanoveného na základe indikatívnych záplavových čiar vytvorených matematickým hydrodynamickým modelovaním zodpovedajúcim zneniu ods. 2 článku 5 smernice 2007/60/ES

vyhodnotenie a kvantifikáciu nepriaznivých vplyvov v zmysle písm. b) ods. 2 článku 5 smernice 2007/60/ES, a to menovite vplyvu na: obyvateľov, objekty zdravotníckych zariadení, objekty obytných budov, objekty administratívnych budov, cestné komunikácie, železnice, významné zdroje znečistenia, environmentálne záťažové, poľnohospodársky využívané pozemky, chránené územia sústavy NATURA 2000, SEVESO, maloplošné a veľkoplošné chránené územia a pamiatkové zóny.

Priestorovo, SVP, š. p. hodnotenie vykonal v dvoch úrovniach. V prvom plánovacom cykle bola každá kombinácia obec / tok geografickou oblasťou. Dokonca v niekoľkých prípadoch, bol jeden a ten istý tok v jednej a tej istej obci rozdelený na 2 až 3 úseky, teda vznikli 2 až 3 geografické oblasti. Aj preto SVP, š. p. pristúpil k spájaniu oblastí I. cyklu do ucelenejších areálov. Zohľadnené boli najmä vzťahy prítok – recipient, za sebou ležiace obce v smere toku, spoločné povodňové udalosti a podobne. Geografické oblasti I. cyklu, t. j. kombináciu obec a tok, nazval lokalitami a až ucelené areály geografické oblasti. Nové lokality, obec / tok, ktoré v procese hodnotenia vystúpili, vytvorili úplne nové geografické oblasti, alebo

boli spojené s lokalitami z I. plánovacieho cyklu. Nepriaznivé vplyvy povodní na jednotlivých lokalitách boli v rámci spoločnej geografickej oblasti spočítané.

Výber geografických oblastí, v ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo v ktorých možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt potenciálne významného povodňového rizika bol urobený na základe aplikácie niekoľkých vylučovacích kritérií. Ako prvé vylučovacie kritérium výberu oblastí s povodňovým rizikom bola uplatnená evidencia relevantných záznamov o existencii povodňových udalostí a/alebo o pravdepodobnosti ich výskytu, pričom:

- evidencia existencie povodňových udalostí je deklarovaná v intenciách ods. 1 § 11 pre III. stupeň povodňovej aktivity podľa ods. 5 zákona č. 7/2010 Z. z.,
- pravdepodobný výskyt povodne je určený povodňovým potenciálom² podľa práce Minár et al. (2005). Rozlíšený bol lokálny potenciál a regionálny potenciál. Regionálny potenciál hodnotí polohy nív väčších vodných tokov a lokálny potenciál územia mimo týchto nív. Lokálny potenciál vystihuje predovšetkým formovanie lokálnych privalových povodní, regionálny potenciál veľké povodne rôzneho typu v nivách. Ako bezrozmerná syntetická veličina je potenciál prezentovaný pomocou kvalitatívnej škály, štyri stupne pre regionálny potenciál a päť stupňov pre lokálny potenciál. V rôznych navzájom sa rozvíjajúcich rovinách výpočtov nazvaných morfometrický, syntetický geoeologický a celkový geoeologický potenciál, v sebe nesie hodnotenie:
 1. vplyvu georeliéfu na rýchlosť a sústredenie odtoku a v prípade regionálneho potenciálu aj neotektoniku (stúpanie a pokles územia vplyvom pohybu litosférických dosiek),
 2. vzájomnú schopnosť pôd a krajinej pokrývky tvoriť priamy odtok,
 3. veľkosť a tvar povodia,
 4. klimatické a hydrologické vlastnosti.

Pre predbežné hodnotenie povodňového rizika boli vyzdvihnuté plochy so stredným, vysokým a veľmi vysokým potenciálom v rámci lokálneho aj regionálneho potenciálu. Vzhľadom na komplexnosť a syntetickosť potenciálu sú nízke hodnoty generované rôznymi kombináciami:

- a. riedkej siete údolníc ako odtokových línií,
- b. kratších a/alebo menej príkrych svahov,
- c. hydraulicky drsnejšej krajinej pokrývky,
- d. priepustnejšími pôdami,
- e. vyššou lesnatosťou,
- f. tvarom povodia s postupným odtokom,
- g. pomalším poklesom alebo stúpaním tektonických krýh,
- h. nižšími extrémnymi úhrnmi zrážok,
- i. vyrovnanším pomerom dlhodobého priemerného a maximálneho odtoku.

Vyradené boli oblasti, v ktorých neboli evidované povodňové udalosti a/alebo zároveň mali nízky alebo veľmi nízky povodňový potenciál. Následne boli vylúčené oblasti bez ohrozených obyvateľov. Toto druhé vylučovacie kritérium bolo aplikované pomocou modelovaných rozsahov záplav a ich prekrytím s obytnými budovami.

V rozsahu oblastí s identifikovaným existujúcim povodňovým rizikom a oblastí, v ktorých možno predpokladať povodňové riziko, správca vodohospodársky významných

² Povodňový potenciál je bezrozmerná syntetická veličina odrážajúca rôzne prírodné danosti krajiny pôsobiace na vznik extrémneho odtoku s predpokladom formovania povodne.

vodných tokov vypočítal hodnoty ukazovateľov v skupinách relevantných atribútov v zmysle článku 1 smernice 2007/60/ES:

- ohrození obyvatelia kvantifikovaní v absolútnom počte obyvateľov s trvalým pobytom evidovaným na územiach s potenciálnym povodňovým ohrozením,
- obytné budovy lokalizované na území s povodňovým ohrozením vyjadrené v celkovej ploche stanovenej podľa pôdorysov budov,
- zdravotnícke budovy lokalizované na území s povodňovým ohrozením vyjadrené v celkovej ploche stanovenej podľa pôdorysov budov,
- administratívne budovy lokalizované na území s povodňovým ohrozením vyjadrené v celkovej ploche stanovenej podľa pôdorysov budov,
- cesty lokalizované na území s povodňovým ohrozením vyjadrené v celkovej dĺžke cestných komunikácií všetkých tried,
- železnice lokalizované na území s povodňovým ohrozením vyjadrené v celkovej dĺžke dopravných telies,
- významné zdroje znečistenia v zmysle článku 6 ods. 5 písm. d) smernice 2007/60/ES, resp. § 7 ods. 1 písm. g) zákona č. 7/2010 Z. z. v absolútnom vyjadrení početnosti,
- lokality SEVESO vedené v Registri prevádzok vyžadujúcich integrovanú prevenciu a kontrolu znečisťovania a vydaných integrovaných povolení, ktorý je registrom prevádzkovateľov a prevádzok v zmysle článku 6 ods. 5 písm. c) smernice 2007/60/ES, resp. § 7 ods. 1 písm. d) zákona č. 7/2010 Z. z. v absolútnom vyjadrení početnosti,
- poľnohospodársky pôdny fond na území s povodňovým ohrozením vyjadrený v celkovej ploche,
- územia európskeho významu – chránené územia sústavy NATURA 2000 v zmysle článku 6 ods. 5 písm. c) smernice 2007/60/ES, resp. § 7 ods. 1 písm. h) zákona č. 7/2010 Z. z. vyjadrené v celkovej ploche,
- pamiatkové zóny lokalizované na území s povodňovým ohrozením vyjadrené v celkovej ploche,
- počet dní s vyhlásenými III. stupňami povodňovej aktivity počas referenčného obdobia 1997 – 2017,
- hodnoty lokálneho potenciálu a regionálneho potenciálu (3 - stredný, 4 – vysoký a 5 - veľmi vysoký).

Jednotnosť porovnávacej roviny pre hodnotenie povodňového rizika definovaného v rámci I. plánovacieho cyklu a v rámci II. plánovacieho cyklu predbežného hodnotenia povodňového rizika bola zabezpečená analyzovaním prvkov rizika v rozsahu záplavových čiar (plôch) modelovania prietoku s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov spracovaných pre mapy povodňového ohrozenia v rámci I. plánovacieho cyklu a v rozsahu nových indikatívnych záplavových čiar v rámci II. plánovacieho cyklu predbežného hodnotenia povodňového rizika stanovených rovnako pre prietok s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov.

Menované atribúty boli v procese hodnotenia normalizované do relatívnych ukazovateľov, ktorým boli priradené váhy od 1 do 10 tak, aby zodpovedali zneniu podľa písm. d) ods. 2 článku 4 smernice 2007/60/ES „posúdenie potenciálnych nepriaznivých následkov budúcich povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť“ a zároveň, aby vyjadrovali závažnosť vplyvu povodní a tým významnosť rizika na predmetný atribút, resp. významnosť vplyvu atribútu na krajinu z pohľadu spoločenských záujmov a prírodných pomerov.

Spoločným vyjadrením ukazovateľov obyvateľstvo, povodňové udalosti a hodnota územia bola stanovená konečná hodnota významnosti povodňového rizika jednotlivých geografických oblastí v súlade s požiadavkami smernice 2007/60/ES. V hodnotách

ukazovateľa bol identifikovaný významný štatistický zlom. Za oblasti s významným povodňovým rizikom sú považované tie oblasti, v ktoré sa nachádzajú nad týmto zlomom.

1.3 Výsledky predbežného hodnotenia povodňového rizika

Po analýze dostupných informácií bolo v správnom území povodia Dunaja a v správnom území povodia Visly, resp. v čiastkových povodiach na území SR identifikovaných spolu 195 geografických oblastí s výskytom významného povodňového rizika, z toho 19 v čiastkovom povodí Hornádu. V rámci 10 lokalít I. plánovacieho cyklu bola vybudovaná protipovodňová ochrana alebo bolo na základe výsledkov modelovania zobrazených v mapách povodňového ohrozenia a následne v mapách povodňového rizika vyhodnotenú povodňové riziko ako nevýznamné pre II. plánovací cyklus. Zvyšných 97 geografických oblastí identifikovaných v I. plánovacom cykle je súčasťou geografických oblastí identifikovaných v II. plánovacom cykle.

Z 19 geografických oblastí II. plánovacieho cyklu v čiastkovom povodí Hornádu je:

- 18 geografických oblastí, v ktorých sa nachádzajú vodné toky/úseky vodných tokov, v ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko a
- 1 geografická oblasť, v ktorej sa nachádzajú vodné toky/úseky vodných tokov, v ktorých možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika.

Tab. 1.1 Prehľad geografických oblastí s významným povodňovým rizikom v jednotlivých čiastkových povodiach:

Čiastkové povodie	Celkový počet oblastí	Počet oblastí s vodnými tokmi / úsekmi vodných tokov s:		
		existujúcim	existujúcim aj potenciálne pravdepodobným	potenciálne pravdepodobným
		významným povodňovým rizikom		
Dunajec a Poprad	5	4	1	0
Morava	23	16	7	0
Dunaj	1	0	1	0
Váh	75	44	18	13
Hron	21	21	0	0
Ipeľ	15	14	1	0
Slaná	11	10	0	1
Bodrog	23	16	5	2
Hornád	19	18	0	1
Bodva	2	1	1	0

Predbežné hodnotenie povodňového rizika pre jednotlivé čiastkové povodia je zverejnené na internetovej stránke MŽP SR <https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/manažment-povodnovych-rizik/predbezne-hodnotenie-povodnoveho-rizika-2018.html>.

2. MAPY POVODŇOVÉHO OHROZENIA, MAPY POVODŇOVÉHO RIZIKA A ZÁVERY O POVODŇOVÝCH RIZIKÁCH

V zmysle § 6 a § 7 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov sa mapy povodňového ohrozenia (MPO) a rizika (MPR) vypracovávajú pre každú geografickú oblasť, v ktorej existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo v ktorej možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt povodňového rizika.

Smernica 2007/60/EC o hodnotení a manažmente povodňových rizík popisuje ako jeden z hlavných cieľov vytvárania máp povodňového ohrozenia a rizika informovanosť verejnosti. Pre splnenie uvedeného cieľa boli uvedené mapy sprístupnené pre verejnosť na mapovom portáli SVP (dostupný na linku: https://mpt.svp.sk/svp_vmapportal/?basemap=orto2021&zoom=1&lat=48.635428&lng=19.190401).

Portál umožňuje verejnosti prístup k polohovo referencovaným informáciám o potenciálnom povodňovom ohrození a riziku v grafickej podobe. Presnosť máp a jednotlivých vrstiev je závislá od vybranej mierky na začiatku modelovania (1 : 10 000) a kvalitatívnych charakteristík dostupných vstupných údajov, ktoré vstupovali do procesu tvorby uvedených máp.

Základné rozdelenie MPO a MPR pokrýva potrebu vystihnúť mechanizmy zaplavenia a tým znížiť neistotu vo výsledkoch a čo najviac sa priblížiť modelom k realite. Z uvedeného dôvodu boli vrstvy zobrazujúce povodňové ohrozenie a riziko rozdelené do troch hlavných skupín podľa princípu modelovania a to:

- Ustálené nerovnomerné prúdenie
- Neustálené nerovnomerné prúdenie
- Neustálené nerovnomerné prúdenie so zlyhaním infraštruktúry

Najrozšírenejším typom modelovania bolo ustálené prúdenie, a to pre scenáre Q10, Q100 a Q1000. Vlny boli použité vo vybraných oblastiach, kde existujú návrhové prietokové vlny s vrcholovým prietokom Q10, Q100 a Q1000 s ich rozdelením objemu v čase.

Zlyhanie infraštruktúry je však ešte citlivejšie vnímaná téma ako povodňové ohrozenie a riziko všeobecne. Princíp modelovania zlyhania infraštruktúry zobrazuje veľmi nepravdepodobné, teoretické nebezpečenstvo vzniku povodne. Pre identifikované miesta potenciálneho pretrhnutia hrádzí boli vygenerované výsledky modelovania. Miesta zlyhania infraštruktúry boli určené pre povodia Dunaja, Váhu a Bodrogu.

Veľmi dôležitou informáciou v interpretácii máp MPO a MPR je, že zobrazujú povodňové ohrozenie alebo riziko len pre geografické oblasti s významným povodňovým rizikom podľa Predbežného hodnotenia povodňového rizika v Slovenskej republike – aktualizácia 2018. Zdrojom povodne je voda vyliata z vybraných tokov v obciach (lokaliách) daných geografických oblastí. To ale neznamená, že k zaplaveniu územia nemôže dôjsť mimo týchto geografických oblastí, že tam nie je povodňové riziko, alebo že nemôže dôjsť k zaplaveniu iným zdrojom, napr. priamo z dažďových zrážok, z podpovrchových vôd alebo priameho odtoku.

Mapy povodňového ohrozenia vo svojej podstate zobrazujú teoretickú povodeň s potenciálne najväčším odhadovaným rozsahom zaplavenia pri dosiahnutí prietoku s priemernou dobou opakovania raz za 10, 100 a 1000 rokov. Dôležité je upozorniť, že MPO zobrazuje normálne podmienky v povodí pri bežnej manipulácii na vodných stavbách definovanej v manipulačných poriadkoch pre danú situáciu. Pri modelovaní pre MPO a MPR,

pokiaľ nebolo stanovené inak, nie sú zahrnuté náhodné javy ako upchatie priepustov, mostných otvorov, dočasné zablokovanie inundácie vykladáním objemného materiálu (vyťažené drevo), pretrhnutím hrádze a pod., ktoré by mohli nepredvídateľným spôsobom ovplyvniť prúdenie vody v koryte alebo inundácii. **Mapy povodňového rizika** zobrazujú vplyv povodne na človeka a ľudskú činnosť. Tento vplyv sa vyjadruje spojením povodňového ohrozenia (výskyt potenciálne negatívneho prírodného javu) a zraniteľnosti územia (spôsob využitia územia človekom a spoločnosťou). Za riziko sa považuje územie, ktoré človek využíva zaplavené pri Q1000, takže pokrýva záplavu pri Q10 aj Q100. Predpokladá sa, že človek s určitým účelom využíva celé územie vrátane nedotknutej prírody (t.j. chránené územie).

MPR zobrazuje prítomnosť rizika pre človeka a spoločnosť, hospodársku činnosť a majetok, kultúrne a historické dedičstvo, životné prostredie.

Dôležitým prvkom v MPR je vyjadrenie odhadovaného počtu potenciálne ohrozených obyvateľov povodňami. Súčasťou mapovej kompozície sú hranice administratívnych jednotiek Slovenska. V rámci popisu obce sa nachádza:

- názov obce,
- kód geografickej oblasti (ak patrí do nejakej GO),
- počet obyvateľov ohrozených pri všetkých scenároch,
- zaradenie obce medzi zraniteľné územia na živiny podľa nitrátovej direktívy popisom áno/nie.

Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika sú zhotovené v mierke M 1 : 10 000.

Záver o povodňových rizikách sú spracované vo forme tabuľkového výstupu z reportovacích listov máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika, ktoré boli zaslané európskej komisii, a sú uvedené v Prílohe III. Závěry o povodňových rizikách.

3. OPIS CIEĽOV MANAŽMENTU POVODŇOVÉHO RIZIKA

Dňa 26. novembra 2007 nadobudla účinnosť smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík (ďalej len „Smernica 2007/60/ES“). Účelom tejto smernice je v Európskej únii ustanoviť spoločný rámec na hodnotenie a manažment povodňových rizík, ktorého cieľom je znížiť nepriaznivé dôsledky povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť.

Strategické ciele plánu manažmentu povodňového rizika sú zamerané na zníženie pravdepodobnosti záplav územia povodňami a na zníženie potenciálnych nepriaznivých následkov záplav na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť v geografických oblastiach podľa zákona č. 7/2010 Z. z. § 5 ods. 1, a ak je to vhodné, aj na netechnické iniciatívy na zníženie pravdepodobnosti záplav spôsobovaných povodňami.

Strategické ciele Plánu manažmentu povodňového rizika sú teda nasledovné:

- **Strategický cieľ 1:** dosiahnuť zníženie pravdepodobnosti záplav územia povodňami a zníženie potenciálnych nepriaznivých následkov záplav na ľudské zdravie. Tento cieľ definujú údaje o odhadovanom počte povodňou potenciálne ohrozených obyvateľov uvedené v kapitole 3.1.
- **Strategický cieľ 2:** dosiahnuť zníženie pravdepodobnosti záplav územia povodňami a zníženie potenciálnych nepriaznivých následkov záplav na životné prostredie s cieľom zvýšiť efektívnosť, zabezpečiť výmenu informácií a dosiahnuť súčinnosť a úžitok so zreteľom na environmentálne ciele. Tento cieľ definujú informácie a údaje uvedené v kapitole 0.
- **Strategický cieľ 3:** dosiahnuť zníženie pravdepodobnosti záplav územia povodňami a na zníženie potenciálnych nepriaznivých následkov záplav na kultúrne dedičstvo. Tento cieľ definujú údaje o ochrane kultúrneho dedičstva, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území v kapitole 3.3.
- **Strategický cieľ 4:** dosiahnuť zníženie pravdepodobnosti záplav územia povodňami a na zníženie potenciálnych nepriaznivých následkov záplav na hospodársku činnosť. Tento cieľ definujú údaje o hospodárskych činnostiach v geografických oblastiach v kapitole 0.

Odhady povodňových škôd (potenciálne nepriaznivých následkov záplav), ktoré by mohli spôsobiť povodne na dotknutých územiach v rámci strategických cieľov bez realizácie preventívnych opatrení navrhnutých na splnenie cieľov manažmentu povodňového rizika popisuje kapitola **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.** a údaje sa nachádzajú v prílohe VI. (Prehľad potenciálnych povodňových škôd z máp povodňového ohrozenia).

Za účelom naplnenia týchto strategických cieľov Smernica 2007/60/ES ukladá členským štátom Európskej únie vykonávanie činností, ktoré sa budú permanentne prehodnocovať a podľa objektívnych potrieb následne aktualizovať :

1. Aktualizácia predbežného povodňového rizika: Na území SR sa predbežné hodnotenie povodňového rizika preskúmalo a aktualizovalo do 22. decembra 2018. Cieľom bolo určiť oblasti, v ktorých existujú potenciálne významné povodňové riziká alebo možno predpokladať ich pravdepodobný výskyt. Údaje o výsledkoch predbežného hodnotenia povodňového rizika na území Slovenskej republiky, ktorým sa určujú geografické oblasti, v ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo v ktorých možno predpokladať, že je pravdepodobný jeho výskyt, sú uvedené v kapitole **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.**3.

2. Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika: Pre oblasti, v ktorých bola identifikovaná existencia významných povodňových rizík a oblasti, v ktorých možno predpokladať ich pravdepodobný výskyt, sa preskúmali a aktualizovali :
 - a) mapy povodňového ohrozenia, ktoré zobrazia rozsah záplav územia povodňami s rôznymi dobami opakovania,
 - b) mapy povodňového rizika, ktoré znázornia pravdepodobné následky povodní zobrazených na mapách povodňového ohrozenia na obyvateľstvo, hospodárske aktivity, kultúrne dedičstvo a životné prostredie.

Informácie získané z týchto máp sú základným podkladom pre návrh opatrení a tiež sú základom pre aktualizáciu povodňových plánov a uplatňovanie preventívnej ochrany v územných plánoch obcí. Hĺbky a rýchlosti vody pomáhajú pri vhodnom dimenzovaní opatrení na zabezpečenie objektov. Výstupy z máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika sa využili pri návrhu konkrétnych technických opatrení na ochranu pred povodňami ako rámcové návrhy, ktoré sa následne podliehajú investičnému procesu prípravy a realizácie (predprojektová príprava, projektová príprava, posudzovanie vplyvov, územné konanie, stavebné konanie, kolaudačné konanie).

3. Vypracovanie plánov manažmentu povodňových rizík: Pre oblasti, v ktorých boli identifikované existujúce alebo potenciálne povodňové riziká, na základe vyhodnotenia informácií získaných z predbežného hodnotenia povodňového rizika, máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika vypracovať plány manažmentu povodňových rizík, ktoré budú obsahovať konkrétne opatrenia na zníženie nepriaznivých dôsledkov povodní zoradené podľa poradia naliehavosti ich realizácie.

Ochrana pred povodňami je nekonečný proces, čo sa predpokladá priamo v smernici 2007/60/ES, ktorá ustanovuje, že predbežné hodnotenie povodňového rizika, povodňové mapy a plány manažmentu povodňových rizík sa musia pravidelne každých šesť rokov prehodnocovať a podľa potrieb aktualizovať. Len takto možno dosiahnuť, aby sa systémy ochrany pred povodňami priebežne zdokonaľovali podľa aktuálnych poznatkov o vývoji reálnych povodňových rizík.

Smernica 2007/60/ES bola transponovaná do sústavy právnych predpisov Slovenskej republiky zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami (ďalej len „zákon č. 7/2010 Z. z.“) **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.** § 9 ods. 2 tohto zákona ustanovuje, že prvý plán manažmentu povodňového rizika a jeho aktualizácie sa po schválení MŽP SR stávajú súčasťou plánu manažmentu príslušného čiastkového povodia v danom správnom území povodia. Takáto právna úprava ustanovuje povinnosť v každom čiastkovom povodí na Slovensku bez výnimky úzko koordinovať plánovanie manažmentu povodňových rizík s plánovaním manažmentu povodia. Časový harmonogram implementácie smernice 2007/60/ES je synchronizovaný s postupom implementácie Rámcovej smernice o vode (ďalej len „smernica 2000/60/ES“) **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.**

Plán manažmentu povodňového rizika určuje konkrétne opatrenia v koordinácii s plánom manažmentu povodia na dosiahnutie strategických cieľov zameraných na zníženie pravdepodobnosti záplav územia povodňami, zníženie potenciálnych nepriaznivých následkov záplav, zvýšenie efektívnosti opatrení a prevencie, zabezpečenie výmeny informácií a dosiahnutie súčinnosti a úžitku so zreteľom na environmentálne ciele. Tým sa vytvoril dôležitý priestor na zdokonaľovanie integrovaného manažmentu povodia, ktorého súčasťou je aj manažment povodňových rizík

3.1 Údaje o odhadovanom počte povodňou potenciálne ohrozených obyvateľov

Slovenská republika stanovuje počet povodňou ohrozených obyvateľov na základe odhadu počtu trvalo bývajúcich obyvateľov potenciálne zasiahnutých povodňou. Počet trvalo bývajúcich osôb dotknutých povodňovým ohrozením sa stanovuje na základe počtu obyvateľov v jednotlivých budovách, ktoré sú zaplavené teoretickými povodňami s dobou opakovania 10, 100 a 1 000 rokov. Počty obyvateľov v budovách ležiacich v rozlivoch pre jednotlivé doby opakovania (10, 100 a 1 000 rokov) sa stanovujú pomocou priestorovej analýzy.

V zmysle § 7 ods. 1 písm. b) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami sú údaje o odhadovanom počte povodňou potenciálne ohrozených obyvateľov v povodí Hornádu prevzaté z mapy povodňového rizika.

Údaj o počte ohrozených obyvateľov je uvedený pre jednotlivé povodňou zasiahnuté obce v atribútovej tabuľke digitálnej mapy povodňového rizika. Graficky je na mape uvedený údaj pre jednotlivé obce v geografických oblastiach. Ak je v obci územie prislúchajúce viacerým geografickým oblastiam, všetky tieto údaje sú v mape uvedené samostatne.

V nasledujúcej časti budú prezentované výsledky o odhadovanom počte povodňou potenciálne ohrozených obyvateľov:

Tab. 3.1 Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou

Kód GO	OPOP – Q10	OPOP – Q100	OPOP – Q1000
SKH001FD	14	104	356
SKH002FD	3608	19564	27953
SKH003FD	0	60	82
SKH004FD	0	32	102
SKH006FD	461	1277	1846
SKH007FD	445	1049	1266
SKH008FD	0	0	0
SKH009FD	29335	47820	53777
SKH010FD	401	1948	3048
SKH011FD	6	489	1495
SKH012FD	168	738	1130
SKH013FD	0	154	270
SKH014FD	328	585	620
SKH015FD	0	27	79
SKH019FD	0	43	200
SKH020FD	246	1605	2192
SKH021FD	148	593	699
SKH025FD	523	2855	10768
SKH026FD	420	744	959

Vysvetlivky: OPOP - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou

Tab. 3.2 Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou

Lokalita		Kód GO	OPOP – Q10	OPOP – Q100	OPOP – Q1000
Okres	Obec				
Sabinov	Ľutina	SKH001FD	14	50	131
Sabinov	Olejníkov	SKH001FD	0	54	225
Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves	SKH002FD	1240	10705	15152
Spišská Nová Ves	Harichovce	SKH002FD	0	0	1047
Spišská Nová Ves	Chrast' nad Hornádom	SKH002FD	11	35	79

Lokalita		Kód GO	OPOP – Q10	OPOP – Q100	OPOP – Q1000
Okres	Obec				
Spišská Nová Ves	Jamník	SKH002FD	5	28	28
Gelnica	Kluknava	SKH002FD	30	98	174
Spišská Nová Ves	Kolinovce	SKH002FD	70	194	298
Spišská Nová Ves	Krompachy	SKH002FD	363	548	640
Spišská Nová Ves	Letanovce	SKH002FD	37	145	347
Levoča	Levoča	SKH002FD	81	517	774
Spišská Nová Ves	Lieskovany	SKH002FD	3	3	3
Spišská Nová Ves	Markušovce	SKH002FD	504	800	1026
Spišská Nová Ves	Matejovce nad Hornádom	SKH002FD	0	0	4
Spišská Nová Ves	Odorín	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Olcava	SKH002FD	0	16	37
Gelnica	Richnava	SKH002FD	77	510	576
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Vluchy	SKH002FD	92	1526	1728
Levoča	Spišský Štvrtok	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Teplička	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Vítkovce	SKH002FD	0	24	159
Spišská Nová Ves	Smižany	SKH002FD	1095	4415	5881
Spišská Nová Ves	Spišský Hrušov	SKH002FD	0	0	0
Levoča	Klčov	SKH003FD	0	60	82
Levoča	Nemešany	SKH003FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH004FD	0	32	102
Gelnica	Gelnica	SKH006FD	15	147	175
Gelnica	Helcmanovce	SKH006FD	0	0	4
Spišská Nová Ves	Hnilec	SKH006FD	21	39	66
Gelnica	Jaklovce	SKH006FD	0	18	210
Gelnica	Margecany	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Mníšek nad Hnilcom	SKH006FD	25	244	329
Gelnica	Nálepkovo	SKH006FD	165	294	390
Gelnica	Prakovce	SKH006FD	0	0	13
Gelnica	Smolnícka Huta	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Stará Voda	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Švedlár	SKH006FD	235	535	659
Košice - okolie	Baška	SKH007FD	34	47	67
Košice - okolie	Bukovec	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Hýľov	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižný Klátov	SKH007FD	96	174	214
Košice - okolie	Vyšný Klátov	SKH007FD	0	0	0
Košice II	Košice-Myslava	SKH007FD	315	828	985
Sabinov	Jarovnice	SKH008FD	0	0	0
Prešov	Lažany	SKH008FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Čaňa	SKH009FD	1941	2905	3664
Košice - okolie	Družstevná pri Hornáde	SKH009FD	265	825	1264
Košice - okolie	Geča	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Gyňov	SKH009FD	0	14	274
Košice - okolie	Kokšov-Bakša	SKH009FD	1482	1482	1482
Košice - okolie	Kysak	SKH009FD	49	49	57
Košice - okolie	Malá Lodina	SKH009FD	21	24	30
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH009FD	310	625	654
Košice - okolie	Obišovce	SKH009FD	13	26	29
Košice - okolie	Seňa	SKH009FD	2	2	2
Košice - okolie	Sokol'	SKH009FD	0	3	3
Košice - okolie	Trebejov	SKH009FD	56	100	143
Košice - okolie	Trstené pri Hornáde	SKH009FD	0	4	250

Lokalita		Kód GO	OPOP – Q10	OPOP – Q100	OPOP – Q1000
Okres	Obec				
Košice - okolie	Valaliky	SKH009FD	191	641	871
Košice - okolie	Veľká Lodina	SKH009FD	170	207	241
Košice - okolie	Vyšná Myšľa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Ždaňa	SKH009FD	0	0	75
Košice - okolie	Kostoľany nad Hornádom	SKH009FD	29	71	79
Košice I	Košice-Ľahanovce	SKH009FD	178	200	218
Košice I	Košice-Sever	SKH009FD	1724	5516	5932
Košice I	Košice-Staré Mesto	SKH009FD	3570	4215	4353
Košice IV	Košice-Barca	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Krásna	SKH009FD	2157	3576	4687
Košice IV	Košice-Nad jazerom	SKH009FD	13055	21793	22125
Košice IV	Košice-Juh	SKH009FD	3154	4332	5355
Košice I	Košice-Sídlisko Ľahanovce	SKH009FD	55	55	55
Košice I	Košice-Džungľa	SKH009FD	651	747	759
Košice IV	Košice-Vyšné Opátske	SKH009FD	262	408	1175
Košice III	Košice-Dargovských hrdinov	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH010FD	6	46	62
Prešov	Haniska	SKH010FD	0	487	565
Košice - okolie	Beniakovce	SKH010FD	0	122	213
Košice - okolie	Budimír	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Hrašovík	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Košická Polianka	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Košické Oľšany	SKH010FD	0	133	354
Košice - okolie	Kráľovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Nová Polhora	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Obišovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Ploské	SKH010FD	0	24	38
Košice - okolie	Rozhanovce	SKH010FD	0	22	22
Košice - okolie	Sady nad Torysou	SKH010FD	0	10	307
Košice - okolie	Vajkovce	SKH010FD	0	48	81
Košice - okolie	Vyšná Hutka	SKH010FD	0	20	108
Prešov	Prešov	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Bretejovce	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Drienov	SKH010FD	22	30	134
Prešov	Drienovská Nová Ves	SKH010FD	124	174	206
Prešov	Janovík	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Kendice	SKH010FD	0	406	477
Prešov	Lemešany	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Ličartovce	SKH010FD	246	377	406
Prešov	Petrovany	SKH010FD	3	49	71
Prešov	Seniakovce	SKH010FD	0	0	4
Prešov	Šarišské Bohdanovce	SKH010FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Krásna	SKH010FD	0	0	0
Sabinov	Červenica pri Sabinove	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Ďačov	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Jakubova Voľa	SKH011FD	0	0	4
Sabinov	Krivany	SKH011FD	6	6	10
Sabinov	Lipany	SKH011FD	0	117	153
Sabinov	Ostrovany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Pečovská Nová Ves	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Ražňany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Rožkovany	SKH011FD	0	20	48

Lokalita		Kód GO	OPOP – Q10	OPOP – Q100	OPOP – Q1000
Okres	Obec				
Sabinov	Sabinov	SKH011FD	0	193	374
Sabinov	Šarišské Michaľany	SKH011FD	0	5	10
Sabinov	Torysa	SKH011FD	0	148	896
Sabinov	Dubovica	SKH011FD	0	0	0
Bardejov	Raslavice	SKH012FD	168	738	1130
Bardejov	Osikov	SKH013FD	0	154	270
Prešov	Malý Šariš	SKH014FD	328	585	620
Prešov	Župčany	SKH014FD	0	0	0
Sabinov	Drienica	SKH015FD	0	27	79
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Bidovce	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Blažice	SKH019FD	0	10	25
Košice - okolie	Bohdanovce	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Ďurďošik	SKH019FD	0	33	75
Košice - okolie	Ďurkov	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižný Čaj	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Oľšovany	SKH019FD	0	0	9
Košice - okolie	Ruskov	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Svinica	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Trst'any	SKH019FD	0	0	91
Košice - okolie	Vyšný Čaj	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH019FD	0	0	0
Poprad	Spišský Štiavnik	SKH020FD	105	1181	1634
Spišská Nová Ves	Betlanovce	SKH020FD	133	396	522
Spišská Nová Ves	Hrabušice	SKH020FD	8	28	36
Poprad	Vikartovce	SKH021FD	148	593	699
Prešov	Ľubotice	SKH025FD	0	8	8
Prešov	Prešov	SKH025FD	523	2847	10760
Prešov	Fintice	SKH026FD	6	10	10
Prešov	Fulianka	SKH026FD	100	168	194
Prešov	Kapušany	SKH026FD	46	214	356
Prešov	Tulčík	SKH026FD	268	352	399

Vysvetlivky: OPOP - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou

Tab. 3.3 Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou v školách (žiaci + zamestnanci)

Kód GO	OPOP – Q10	OPOP – Q100	OPOP – Q1000
SKH001FD	0	0	23
SKH002FD	1611	3342	5646
SKH003FD	0	0	0
SKH004FD	0	0	0
SKH006FD	0	308	308
SKH007FD	0	0	0
SKH008FD	0	0	0
SKH009FD	6389	9786	10461
SKH010FD	74	136	136
SKH011FD	133	133	248
SKH012FD	0	0	0
SKH013FD	0	0	0
SKH014FD	0	0	0
SKH015FD	0	0	0
SKH019FD	0	22	22
SKH020FD	0	0	105
SKH021FD	0	0	0
SKH025FD	566	907	2873

Kód GO	OPOP – Q10	OPOP – Q100	OPOP – Q1000
SKH026FD	0	0	0

Vysvetlivky: OPOP - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou

Tab. 3.4 Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou v školách (žiaci + zamestnanci)

Lokalita		Kód GO	OPOP – Q10	OPOP – Q100	OPOP – Q1000
Okres	Obec				
Sabinov	Lutina	SKH001FD	0	0	23
Sabinov	Olejníkov	SKH001FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves	SKH002FD	355	1730	3886
Spišská Nová Ves	Harichovce	SKH002FD	0	0	59
Spišská Nová Ves	Chrasť nad Hornádom	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Jamník	SKH002FD	0	0	0
Gelnica	Kluknava	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Kolinovce	SKH002FD	25	25	25
Spišská Nová Ves	Krompachy	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Letanovce	SKH002FD	0	75	75
Levoča	Levoča	SKH002FD	0	106	106
Spišská Nová Ves	Lieskovany	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Markušovce	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Matejovce nad Hornádom	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Odorín	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Olcava	SKH002FD	0	0	89
Gelnica	Richnava	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Vlasy	SKH002FD	383	486	486
Spišská Nová Ves	Spišský Hrušov	SKH002FD	0	0	0
Levoča	Spišský Štvrtok	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Teplička	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Vítkovce	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Smižany	SKH002FD	848	920	920
Levoča	Klčov	SKH003FD	0	0	0
Levoča	Nemešany	SKH003FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH004FD	0	0	0
Gelnica	Gelnica	SKH006FD	0	308	308
Gelnica	Helcmanovce	SKH006FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Hnilec	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Jaklovce	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Mníšek nad Hnilcom	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Nálepkovo	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Prakovce	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Smolnícka Huta	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Stará Voda	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Švedlár	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Margecany	SKH006FD	0	0	0
Košice - okolie	Baška	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Bukovec	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Hýľov	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižný Klátov	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Vyšný Klátov	SKH007FD	0	0	0
Košice II	Košice-Myslava	SKH007FD	0	0	0
Sabinov	Jarovnice	SKH008FD	0	0	0
Prešov	Lažany	SKH008FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Čaňa	SKH009FD	34	34	34

Lokalita		Kód GO	OPOP – Q10	OPOP – Q100	OPOP – Q1000
Okres	Obec				
Košice - okolie	Družstevná pri Hornáde	SKH009FD	0	49	144
Košice - okolie	Geča	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Gyňov	SKH009FD	0	0	26
Košice - okolie	Kokšov-Bakša	SKH009FD	46	46	46
Košice - okolie	Kysak	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Malá Lodina	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Obišovce	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Seňa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Sokol'	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Trebejov	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Trstené pri Hornáde	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Valaliky	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Veľká Lodina	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Vyšná Myšľa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Ždaňa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Kostoľany nad Hornádcom	SKH009FD	0	0	50
Košice I	Košice-Ťahanovce	SKH009FD	0	0	0
Košice I	Košice-Sever	SKH009FD	38	783	880
Košice I	Košice-Staré Mesto	SKH009FD	2128	2185	2185
Košice III	Košice-Dargovských hrdinov	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Barca	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Krásna	SKH009FD	1958	1958	1958
Košice IV	Košice-Nad jazerom	SKH009FD	293	2069	2069
Košice IV	Košice-Juh	SKH009FD	1871	2641	3048
Košice I	Košice-Sídlisko Ťahanovce	SKH009FD	0	0	0
Košice I	Košice-Džungľa	SKH009FD	21	21	21
Košice IV	Košice-Vyšné Opátske	SKH009FD	0	0	0
Prešov	Haniska	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Beniakovce	SKH010FD	25	25	25
Košice - okolie	Budimír	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Hrašovík	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Košická Polianka	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Košické Ofšany	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Kráľovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Nová Polhora	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Obišovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Ploské	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Rozhanovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Sady nad Torysou	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Vajkovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Vyšná Hutka	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Bretejovce	SKH010FD	21	21	21
Prešov	Drienov	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Janovík	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Lemešany	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Ličartovce	SKH010FD	28	70	70
Prešov	Seniakovce	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Šarišské Bohdanovce	SKH010FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Krásna	SKH010FD	0	0	0

Lokalita		Kód GO	OPOP – Q10	OPOP – Q100	OPOP – Q1000
Okres	Obec				
Prešov	Prešov	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Drienovská Nová Ves	SKH010FD	0	20	20
Prešov	Kendice	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Petrovany	SKH010FD	0	0	0
Sabinov	Torysa	SKH011FD	0	0	115
Sabinov	Červenica pri Sabinove	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Ďačov	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Dubovica	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Jakubova Voľa	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Krivany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Lipany	SKH011FD	133	133	133
Sabinov	Ostrovany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Pečovská Nová Ves	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Ražňany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Rožkovany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Sabinov	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Šarišské Michal'any	SKH011FD	0	0	0
Bardejov	Raslavice	SKH012FD	0	0	0
Bardejov	Osikov	SKH013FD	0	0	0
Prešov	Malý Šariš	SKH014FD	0	0	0
Prešov	Župčany	SKH014FD	0	0	0
Sabinov	Drienica	SKH015FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Bidovce	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Blažice	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Bohdanovce	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Ďurďošík	SKH019FD	0	22	22
Košice - okolie	Ďurkov	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižný Čaj	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Olšovany	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Ruskov	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Svinica	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Trst'any	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Vyšný Čaj	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH019FD	0	0	0
Poprad	Spišský Štiavnik	SKH020FD	0	0	105
Spišská Nová Ves	Betlanovce	SKH020FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Hrabušice	SKH020FD	0	0	0
Poprad	Vikartovce	SKH021FD	0	0	0
Prešov	Ľubotice	SKH025FD	0	0	0
Prešov	Prešov	SKH025FD	566	907	2873
Prešov	Fintice	SKH026FD	0	0	0
Prešov	Fulianka	SKH026FD	0	0	0
Prešov	Kapušany	SKH026FD	0	0	0
Prešov	Tulčík	SKH026FD	0	0	0

Vysvetlivky: OPOP - odhadovaný počet obyvateľov potenciálne ohrozených povodňou

3.2 Údaje o environmentálnych cieľoch

Smernica Európskeho parlamentu a rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík podľa článku 7 ods. 3 a zákona č. 7/2010 Z. z. § 8 ods. 6 stanovuje, že Plány manažmentu povodňového rizika zohľadnia environmentálne ciele článku 4 smernice 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločnosti v oblasti vodného hospodárstva, ktorý bol transponovaný do § 16 zákona č. 364/2004 Z. z. .

Environmentálne ciele a výnimky zohľadňujú regionálne špecifiká, dostupnosť údajov a poznatkov o účinnosti navrhovaných opatrení.

Na zabezpečenie ochrany vôd a jej trvalo udržateľného využívania sa určujú environmentálne ciele pre:

- útvary povrchových vôd,
- útvary podzemných vôd,
- chránené územia závislé na vode.

Environmentálne ciele určené na dosiahnutie dobrého stavu povrchových vôd a dobrého stavu podzemných vôd sa musia zabezpečiť plnením programu opatrení, ktoré sú ustanovené v pláne manažmentu povodí do 22. decembra 2015 resp. 2021.

Podľa § 16 ods. 6 písm. a) zákona č. 384/2009 Z. z. za nesplnenie environmentálnych cieľov sa nepovažuje:

1. dočasné zhoršenie stavu vodných útvarov v dôsledku výnimočných prírodných vplyvov alebo iných nepredvídateľných prírodných vplyvov alebo iných nepredvídateľných okolností, najmä povodní, dlhodobého sucha alebo mimoriadneho zhoršenia kvality vôd,
2. zmena fyzikálnych vlastností útvarov povrchových vôd alebo zmena úrovne hladiny útvarov podzemných vôd,
3. zhoršenie stavu útvarov povrchových vôd z veľmi dobrého stavu na dobrý stav v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností.

3.2.1 Environmentálne ciele pre útvary povrchovej vody

Environmentálnym cieľom pre útvary povrchovej vody je vykonanie opatrení za účelom:

- a) zabránenia zhoršenia stavu útvarov povrchovej vody,
- b) ochranu, zlepšovanie a obnovovanie útvarov povrchovej vody s cieľom dosiahnuť dobrý stav povrchových vôd do 22. decembra 2015 resp. 2021,
- c) ochranu a zlepšovanie umelých a výrazne zmenených útvarov povrchových vôd s cieľom dosiahnuť dobrý ekologický potenciál a dobrý chemický stav do 22. decembra 2015 resp. 2021,
- d) postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami a zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

Dosiahnutie dobrého stavu pre povrchové vody znamená dosiahnutie dobrého ekologického a dobrého chemického stavu vôd.

3.2.2 Environmentálne ciele pre útvary podzemnej vody

Environmentálnym cieľom pre útvary podzemnej vody je vykonanie opatrení na:

- a) zabránenie alebo obmedzenie vstupu znečisťujúcich látok do podzemnej vody a na zabránenie zhoršenia stavu útvarov podzemných vôd,
- b) ochranu, zlepšovanie a obnovovanie útvarov podzemnej vody a na zabezpečenie rovnováhy medzi odbermi podzemných vôd a dopĺňaním ich množstva s cieľom dosiahnuť dobrý stav podzemných vôd do 22. decembra 2015 resp. 2021,
- c) zvrátenie významného vzostupného trendu koncentrácie znečisťujúcej látky, ktorý je spôsobený ľudskou činnosťou s cieľom postupného znižovania znečisťovania podzemnej vody.

3.2.3 Environmentálne ciele pre chránené územia

Vymedzené chránené územia definované podľa § 5 ods. 1 písm. c) vodného zákona, vrátane území určených na ochranu biotopov, druhov rastlín a živočíchov, pre ktoré je udržanie alebo zlepšenie stavu vôd dôležitým faktorom ich ochrany, sú uvedené v kapitole 3.9. Ciele pre chránené územia špecifikuje čl. 4 (1) smernice 2000/60/ES (RSV) ako dosiahnutie súladu so všetkými normami a cieľmi najneskôr do roku 2015, pokiaľ právne predpisy spoločenstva, podľa ktorých boli jednotlivé chránené oblasti ustanovené neobsahujú iné požiadavky. Pri manažmente útvarov povrchových a podzemných vôd, ktoré ležia v chránených územiach (CHÚ), resp. sú s nimi funkčne prepojené je potrebné zohľadniť ciele vyplývajúce z právnych predpisov jednotlivých chránených území. Vo všeobecnosti, pokiaľ CHÚ nešpecifikujú konkrétne požiadavky na kvalitu vody, ciele sa odvodzujú od kritérií dobrého stavu vôd v zmysle RSV. V zásade platí, že zlepšením stavu vôd v zmysle RSV budú podporené aj ochranné ciele špecifické pre dané chránené územie.

Pre chránené územia platia environmentálne ciele uvedené v kapitole 3.2.1 a 3.2.2, ak zákon č. 543 z 25. júna 2002 o ochrane prírody a krajiny neustanovuje prísnejšie požiadavky.

V nasledujúcich podkapitolách sú uvedené ciele pre jednotlivé chránené územia.

3.2.3.1 Oblasti určené na odber vody pre ľudskú spotrebu

V zmysle čl. 7 (1) a čl. 6 (2) RSV je potrebné, aby každý vodný útvar, z ktorého sa odoberá voda pre pitné účely o množstve viac ako 10 m³ za deň alebo slúži viac ako 50 osobám bol vymedzený za chránené územie. Ďalej čl. 7 (3) RSV vyžaduje zabezpečiť nevyhnutnú ochranu týchto vodných útvarov, s cieľom nezhoršenia ich kvality a zníženia miery úpravy potrebnej pre výrobu pitnej vody. Členské štáty môžu zriadiť ochranné pásma pre tieto vodné útvary. V SR sú ochranné pásma vodárenských zdrojov určených na ľudskú spotrebu vymedzené v zmysle § 32 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.

Chránené oblasti určené pre odber pitnej vody tvoria ochranné pásma vodárenských zdrojov, povodia vodárenských tokov a chránené vodohospodárske oblasti. Tieto územia predstavujú dôležitý limitujúci faktor pre činnosti nachádzajúce sa v nich. Všeobecne v oblastiach mimo území vyčlenených v rámci ochrany vôd sa činnosti a návrh preventívnych a nápravných opatrení riadi všeobecnými zásadami pri nakladaní s vodami v zmysle platných právnych predpisov.

Tieto ochranné pásma určuje orgán štátnej vodnej správy na základe záväzného posudku orgánu verejného zdravotníctva. Ochranné pásma sa členia na:

- ochranné pásmo I. stupňa - slúži na ochranu v bezprostrednej blízkosti miesta odberu vôd, alebo záchytného zariadenia,
- ochranné pásmo II. stupňa - slúži na ochranu vodárenského zdroja pred ohrozením zo vzdialenejších miest,
- na zvýšenie ochrany daného vodárenského zdroja môže orgán štátnej vodnej správy určiť i ochranné pásmo III. stupňa.

Každé ochranné pásmo má určený režim hospodárenia za účelom ochrany pitných vôd. Ciele podľa čl. 7 (3) RSV sú v súčasnosti dosiahnuté, nevyžadujú sa žiadne opatrenia.

Požiadavky na kvalitu pitnej vody, ktoré sú povinné dodržiavať všetky členské štáty Európskej únie, ustanovuje Smernica Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu, ktorá je na Slovensku implementovaná zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody,

programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 97/2018 Z. z.

Smernica i platné národné predpisy umožňujú v niektorých prípadoch povoliť pre zásobovanie obyvateľov i vodu, ktorá v niektorom z ukazovateľov nespĺňa limity určené na kvalitu pitnej vody. Výnimky na použitie pitnej vody, ktorá nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody (ďalej len „výnimky“) je možno povoliť iba v prípadoch, keď zásobovanie nie je možné zabezpečiť inak a nie je ohrozené zdravie ľudí. O výnimkách v oblastiach, ktoré zásobujú viac ako 5 000 obyvateľov, je povinná Slovenská republika informovať aj Európsku komisiu.

Výnimky povoľuje na základe žiadosti dodávateľov pitnej vody príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva alebo Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Žiadosť musí obsahovať hodnotenie zdravotného rizika, ktorý vypracuje odborne spôsobilá osoba na hodnotenie rizík zo životného prostredia podľa § 15 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. ako i návrh rozsahu výnimky, jej odôvodnenie a program monitorovania vrátane nápravných opatrení.

Orgány verejného zdravotníctva môžu povoliť pre jeden prípad najviac tri výnimky, každú v trvaní najviac na tri roky. Prvú a druhú výnimku povoľujú regionálne úrady verejného zdravotníctva. Po uplynutí prvej výnimky môže byť druhá výnimka povolená iba v odôvodnených prípadoch. O druhej výnimke je povinná Slovenská republika prostredníctvom Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky informovať Európsku komisiu. Súčasťou informácie musí byť jej odôvodnenie a výsledky kontroly kvality pitnej vody, vykonávanej v oblasti platnosti prvej výnimky. Tretiu výnimku môže povoliť iba Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a to len výnimočne a po predchádzajúcom súhlase Európskej komisie. Pred uplynutím platnosti každej výnimky sa vykonáva kontrola s cieľom preukázať zlepšenie kvality pitnej vody.

V súčasnosti nie je u nás v platnosti žiadna výnimka pre veľké zásobované oblasti, v ktorých je množstvo zásobovanej vody v priemere 1 000 m³/deň alebo zásobujú viac ako 5 000 obyvateľov. V platnosti sú 2 výnimky (október 2020) pre malé zásobované oblasti, v ktorých je množstvo zásobovanej vody v priemere menšie ako 1 000 m³/deň alebo zásobujú menej ako 5 000 obyvateľov.

Informácie o kvalite pitnej vody vo verejnom vodovode v danom regióne môže poskytnúť jeho prevádzkovateľ, príslušný regionálny úrad verejného zdravotníctva alebo MŽP SR.

3.2.3.2 Vody určené na kúpanie

Voda určená na kúpanie (VUK) je v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. akákoľvek povrchová voda, ktorá je vyhlásená podľa osobitného predpisu, a ktorú využíva veľký počet kúpajúcich sa a nebol pre ňu vydaný trvalý zákaz kúpania alebo trvalé odporúčanie nekúpať sa.

Všetky lokality zaradené do Zoznamu VUK sú zároveň aj jednou z kategórií chránených území definovaných zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a taktiež aj čl. 6 a prílohy IV smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Rámcová smernica o vodách). Podobne ako na všetky vodné útvary v SR, aj na VUK sa vzťahujú environmentálne ciele definované touto smernicou, ku ktorým patrí aj dosiahnutie dobrého stavu vo všetkých vodných útvaroch do roku 2027.

Vody určené na kúpanie sú monitorované a hodnotené aj podľa kritérií Európskej únie a údaje o kvalite ich vody sú od roku 2004 každoročne poskytované Európskej komisii. Vyhláška

MZ SR č. 309/2012 Z. z., ktorá sa podrobne zaoberá problematikou vody určenej na kúpanie, úplne transponuje Smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2006/7/ES z 15. februára 2006 o riadení kvality vody určenej na kúpanie, ktorou sa zrušuje smernica 76/160/EHS, ktorá stanovuje základné požiadavky hodnotenia kvality v prírodných vodách určených na kúpanie v Európskej únii.

Na Slovensku sleduje kvalitu vody na kúpanie Úrad verejného zdravotníctva SR a 36 regionálnych úradov verejného zdravotníctva. Predmetom sledovania sú umelé kúpaliská (s termálnou a netermálnou vodou, s celoročnou a sezónnou prevádzkou) a najvýznamnejšie prírodné vodné rekreačné lokality. V posledných rokoch neboli zaznamenané závažné komplikácie z hľadiska požiadaviek verejného zdravotníctva, ktoré by viedli k poškodeniu zdravia rekreantov. Vo veľkej väčšine prípadov boli medzné hodnoty ukazovateľov kvality vôd vhodných na kúpanie dodržané, len vo výnimočných situáciách prichádzalo k príležitostným a krátkodobým prekročeniam.

Slovenská republika má v zmysle vodného zákona vyhlásených 32 lokalít za vody určené na kúpanie. V čiastkovom povodí Hornádu sa nachádza 1 lokalita. Lokalita je uvedená v kapitole 3.9.2.

Informácie o kvalite vody na kúpanie vo všetkých VUK členských krajín EÚ sú dostupné v Európskom informačnom systéme pre vodu - WISE na internetovej stránke Európskej environmentálnej agentúry <https://www.eea.europa.eu/themes/water/interactive/bathing/state-of-bathing-waters>.

3.2.3.3 Oblasti citlivé na živiny

V SR sú určené dva druhy oblastí citlivých na živiny. Sú to zraniteľné oblasti a citlivé oblasti, ktoré sú ustanovené Nariadením vlády SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti. Cieľom vymedzenia oblastí citlivých na živiny je zníženie znečistenia podzemných i povrchových vôd živinami a predchádzať ďalšiemu zvyšovaniu znečistenia. Tieto ciele prispievajú i k dosiahnutiu cieľov pre útvary povrchových vôd a útvary podzemných vôd v zmysle RSV.

Citlivé oblasti

Vymedzenie citlivej oblasti vyplýva z implementácie smernice 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. Vodný útvar sa identifikuje ako citlivá oblasť, ak patrí do jednej z nasledujúcich skupín:

- Prírodné sladkovodné jazerá a iné vodné útvary, ktoré sa pokladajú za eutrofické alebo ktoré sa v blízkej budúcnosti môžu stať eutrofickými, ak sa neuskutočnia opatrenia proti eutrofizácii. Pri posudzovaní, ktoré živiny by mali byť znížené ďalším čistením, sa môže zohľadniť slabá výmena objemu vody v jazerách alebo vo vodných nádržiach, čím môže dochádzať k jej akumulácii v dôsledku nedostatočného prítoku. V týchto oblastiach sa musí zahrnúť odstraňovanie fosforu, ak sa preukáže, že odstraňovanie fosforu nebude mať účinok na úroveň eutrofizácie. V miestach vypúšťania odpadových vôd z veľkých sídelných útvarov, z ktorých sa môžu do povrchových vôd dostať dusičnany, posúdiť tiež odstraňovanie dusičnanov.
- Povrchové vody určené na odber pitnej vody, ktoré by mohli obsahovať vyššie koncentrácie nutrientov, ako sú stanovené v osobitnom predpise, ktorý vydá vláda, ak sa nepodniknú príslušné opatrenia.

- Oblasti, kde z výsledkov monitoringu je evidentný stúpajúci trend koncentrácií nutrientov, a ak by sa nevykonali príslušné opatrenia a tento trend by pokračoval, treba ďalšie čistenie okrem čistenia uvedeného v § 36 vodného zákona.

Základným cieľom pre tento druh chránenej oblasti je zníženie znečistenia povrchových vôd živinami prostredníctvom zvýšených nárokov na čistenie odpadových vôd z agropotravinárskeho priemyslu.

Zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Vo vymedzených zraniteľných územia je potrebné hospodáriť podľa špeciálneho režimu definovaného Vyhláškou Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 462/2011 Z. z. z 5. decembra 2011, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 199/2008 Z. z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach (účinnosť od 1. januára 2012).

Ministerstvo životného prostredia SR prehodnocuje vymedzené citlivé oblasti v časových úsekoch nie dlhších ako štyri roky.

3.2.3.4 Chránené oblasti pre ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov (Európska sústava chránených území NATURA 2000)

Do tejto skupiny chránených území patria chránené vtáčie územia s cieľom ochrany vtáctva a územia európskeho významu s cieľom ochrany ostatných vzácnych a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov a ich biotopov.

Chránené vtáčie územia

Vtáčie územia vyhlasuje vláda daného štátu a súčasne preberá zodpovednosť za udržanie priaznivého stavu vtáčej populácie druhu, pre ktorý bolo toto územie vyhlásené. K 1. januáru 2013 je vyhlásených vyhláškou MŽP SR všetkých 41 chránených vtáčích území z Národného zoznamu chránených vtáčích území. Prehľad chránených vtáčích území v povodí Hornádu je spracovaný v kapitole **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov..**

Mokrade medzinárodného významu

Ide o mokrade spĺňajúce kritéria Ramsarského dohovoru (Ramsar, Irán, 1971), t.j. Dohovoru o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva, pre zaradenie do celosvetového Zoznamu mokradí. Slovenská republika postupne prihlásila do tohto zoznamu 14 mokradí: Alúvium Rudavy, Domica, Dunajské luhy, Jaskyne Demänovskej doliny, Latorica, Mokrade Oravskej kotliny, Mokrade Turca, Niva Moravy, Parížske močiare, Poiplie, Rieka Orava a jej prítoky, Senné - rybníky, Šúr, Tisa.

Pri plnení environmentálnych cieľov manažmentu povodňového rizika musia byť zohľadnené aj ciele a zámery Programu starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2015 - 2021 a jeho Akčného plánu pre mokrade na roky 2015 - 2018, ktorých návrhy boli schválené ÚV SR č. 304/2015.

Chránené územia európskeho významu

Hlavným cieľom je prispieť k zabezpečeniu biologickej rôznorodosti voľne žijúcich živočíchov a divo rastúcich rastlín ochranou prírodných stanovišť. Pre splnenie cieľov smernice je každý členský štát povinný navrhnuť národný zoznam európsky významných lokalít a následne Európska komisia rozhoduje, ktoré z vybraných lokalít sa stanú súčasťou

celoeurópskej sústavy Natura 2000. Po zaradení lokalít do európskeho zoznamu majú členské štáty povinnosť vybrané územia do 6 rokov vyhlásiť za obzvlášť chránené podľa svojich národných zvyklostí.

Slovenský národný zoznam navrhovaných území európskeho významu (ÚEV) bol vydaný výnosom MŽP SR č. 3/2004/5.1. zo 14. júla 2004. Tento zoznam obsahuje 382 území s celkovou rozlohou 559 163 ha. V uvedených rozhodnutiach je zaradených aj 381 slovenských území, čím sa stali súčasťou celoeurópskej sústavy NATURA 2000. Aktualizovaná databáza doplnku národného zoznamu ÚEV bola predložená Európskej komisii. Aktualizácia obsahovala doplnok nových 97 lokalít a návrh na vylúčenie 5 lokalít z národného zoznamu ÚEV z roku 2004, ktoré boli zaradené omylom (sú to lokality SKUEV0081 Čupák, SKUEV0082 Margitin háj, SKUEV0396 Devínske lúky, SKUEV0122 Šipoltovo, SKUEV0039 Bačkovské poniklece s celkovou výmerou 128,39 ha, ktoré boli schválené uznesením vlády Slovenskej republiky č. 239/2004 zo 17. marca 2004 k národnému zoznamu navrhovaných území európskeho významu i rozhodnutím Európskej komisie). Vyraďeniu predchádza podrobné odborné odôvodnenie a rokovanie s Európskou komisiou, ktoré MŽP SR už začalo. Až po schválení vyraďenia je možné upraviť predpisy na národnej úrovni. Dňa 26. januára 2013 boli v Úradnom vestníku Európskej únie zverejnené vykonávacie rozhodnutie Komisie 2013/22/EÚ zo 16. novembra 2012, ktorým sa prijíma šiesty aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne.

Menovitý zoznam chránených území európskeho významu a chránených vtáčích území je uvedený kapitole **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov..** Podrobné informácie a ich situovanie je uvedené na <http://www.sopsr.sk/web/?cl=114>.

Zo strany Štátnej ochrany prírody neboli špecifikované špeciálne požiadavky na kvantitu alebo kvalitu vôd. Opatrenia navrhnuté v programe opatrení na dosiahnutie cieľov RSV, najmä na zníženie znečistenia a elimináciu hydromorfologických vplyvov, budú podporovať i ciele sústavy NATURA 2000.

Tab. 3.5 Návrh rámcových prírode blízkych protipovodňových opatrení na zmiernenie povodňových rizík ako všeobecne aplikovateľné: podľa typu využitia krajiny a výškového stupňa, s uvedením návrhu zodpovedných subjektov a určeným typom opatrenia.

Cieľ opatrenia	kód	Opatrenie (rámec)	Výškový stupeň	Typ krajiny	Zodpovední	Typ opatrenia
Zadržanie vody v krajine, spomalenie odtoku z PPF, zabránenie erózií, splachu pôdy z PPF do vodných tokov a následnému zanášaniam korýt, vodných nádrží a pod.	P1	uplatňovať agronomické postupy a využitie poľnohospodárskej pôdy brániace jej erózií a splachu do vodných tokov	NS	P	P	Pr
	P2	zakladanie ochranných protieróznych pásov na hranici vodného toku s ornou pôdou v podobe trávneho porastu alebo NDV	NS	P	P, V	Pr
	P3	zamedziť rozorávaniu pobrežných pozemkov v aktívnych inundáciách/alúviách tokov	NS	P	P, V	Pr
	P4	zakladanie TTP alebo zmena využívania ornej pôdy na TTP v aktívnych alúviách tokov a inundačných územiach	NS	P	P, V	Pr

Cieľ opatrenia	kód	Opatrenie (rámec)	Výškový stupeň	Typ krajiny	Zodpovední	Typ opatrenia
	P5	aplikovať vhodne zvolené retenčné a protierózne (adaptačné) opatrenia vo vzťahu k poľnohospodárskemu využitiu krajiny (pozri katalóg: https://www.sazp.sk/app/cmsFile.php?disposition=i&ID=814)	NS	P	P, V	Pr, Zm, Ko
	P6	odvedenie drenáží do retenčných nádrží, poľných mokradi a pod.	NS	P	P, V	Pr, Zm
	P7	Budovanie suchých a polosuchých poldrov, obnova poľných mokradi	NS	P	P, V	Pr, Zm
Podporovať udržanie vody v lese, prirodzenej retenčnej schopnosti lesnej pôdy, zabránenie erózii, splachu pôdy z LPF do vodných tokov, najmä v pramenných oblastiach vodných tokov	L1	v pramenných oblastiach tokov zriaďovať ochranné lesy s pôdoochrannou funkciou, zamedziť plošným zásahom narúšajúcim pôdny kryt, preferovať výberkový spôsob alebo maloplošné formy hospodárenia zachovávajúce rôznorodú štruktúru lesných porastov (viacetážové lesy), uplatňovanie prírode blízkych foriem/spôsobov hospodárenia v lese nenarúšajúcich pôdny kryt;	S-M	L	L	Pr
	L2	revitalizovať/sanovať nevyužívané lesné cesty a zväžnice	S-M	L	L	Ko
	L3	nezalesňovať a neodvodňovať nelesné biotopy (mokrade, vlhké lúky, prameniská, rašeliniská a pod) na lesnej pôde	NM	L	L, O	Zm
	L4	Zamedziť odvodňovaniu mokradi a rašelinísk. Zvyšovať retenčnú schopnosť krajiny revitalizáciou mokradi a rašelinísk. Vytvárať retenčné mokrade na zadržanie vody v lese, jazierka na zachytávanie vody a pod.	NM	L	L, O, V	Ko
	L5	na vhodných lokalitách v pramenných oblastiach a alúviách tokov podporovať kombinované hospodárenie v lesoch (pastevne lesy, vytváranie a udržiavanie medzí a remízok a pod.)	NM	L	L, O	Zm
	L6	v alúviách nížinných riek podporovať maloplošné spôsoby hospodárenia alebo výberkový spôsob bez plošného narúšania pôdneho krytu	N, K	L	L	Pr
	L7	aplikovať vhodne zvolené retenčné a protierózne (adaptačné) opatrenia v lesoch (pozri katalóg: https://www.sazp.sk/app/cmsFile.php?disposition=i&ID=814).	NM	L	L, O, V	Pr, Zm, Ko
	Zvyšovať prietokový profil a prirodzenú retenčnú schopnosť korýt tokov, alúvií a/alebo	V1	Zamedziť zástavbe v zátopových oblastiach vodných tokov ich vyhlásením/určením za inundačné územia	NM	all	V, ŠS,
V2		Odstraňovať nelegálne, nevyužívané alebo nefunkčné vodné stavby, tvoriace prekážky na tokoch alebo pobrežných pozemkoch (napr. migračné bariéry, nelegálne skládky, ploty a pod.)	NM	all	V, ŠS, S	Zm, Ko

Cieľ opatrenia	kód	Opatrenie (rámec)	Výškový stupeň	Typ krajiny	Zodpovední	Typ opatrenia
inundačných území, pri súčasnom plnení environmentálnych cieľov RSV (dosiahnutie dobrého ekologického stavu tokov) a cieľov Smernice o biotopoch (priaznivý stav druhov a biotopov)	V3	Uprednostniť zaradenie pozemkov do inundačného územia, pred navyšovaním alebo budovaním hrádzí blízko vodného toku (uplatňovanie princípu "viac priestoru pre rieky"), alebo rozširovať údolné nivy riek a inundačné územia, preložením hrádzí ďalej od vodného toku, vrátane zmeny spôsobu využívania pozemkov	N,K	all	V, ŠS, S	Pr, Zm, Ko
	V4	Zabezpečiť vhodný manažment pozemkov v alúviách tokov, napr. kosenie, pastva na TTP, odstraňovanie inváznych druhov, zamedziť rozorávaniu pobrežných pozemkov na opakovane zaplavovaných pozemkoch v aktívnych inundáciách/alúviách tokov. trvalo udržateľný manažment riečnych ostrovov, štrkových lavíc a lužných lesov s osobitným významom pre populácie kritériových druhov NATURA 2000 (napr. kosenie, pastva, prírode blízke obhospodarovanie)	NS	P	P, V, ŠS, O	Pr, Zm, Ko
	V5	Revitalizačné a renaturačné opatrenia na vodných tokoch, napr. napájanie odrezaných meandrov, odstavených ramien a mokradí v inundácii, obnova laterálnej konektivity s hlavným tokom, vrátane ich sezónnej alebo celoročnej prietochnosti a pod. Umožniť rozširovanie alúvia toku a rozlievanie koryta na vhodných miestach	N,K	P, L	V, O	Zm, Ko
	V6	Revitalizácia potokov a riek, tam kde je to možné odstraňovať brehové opevnenia a podporovať samovoľnú renaturáciu toku, prirodzený (laterálny) vývoj korýt vodných tokov, meandrovanie toku, vytváranie pozitívnych hydromorfologických štruktúr ako sú štrkové lavice, ostrovy, brody, pereje, tône, podmyté brehy a pod.	NS	P, L	V, O	Zm, Ko
	V7	Udržiavanie/nenarušovanie prirodzeného, resp. prírode blízkeho charakteru toku, revitalizácia toku,	all	all	V, O	Pr, Zm
	V8	Uplatňovať integrovaný prístup k vodohospodárskemu manažmentu so zapojením subjektov hospodáriacich/pôsobiacich v povodí (lesníctvo, poľnohospodárstvo, priemysel, urbanizmus, rekreácia, rybárstvo, ochrana prírody a pod.)	all	all	V a o	Pr
	V9	Vhodnou manipuláciou na vodných dielach zvyšovať retenciu vody v krajine	N,K	P, L	V	Pr, Zm
Podporovať efektívne hospodárenie s vodou v urbanizovanej krajine, ako jej	U1	Budovať opatrenia modrej a zelenej infraštruktúry (podporovať využitie alebo zasakovanie zrážkovej vody v sídlach, namiesto jej odvádzania do kanalizácie, budovať retenčné nádrže na dažďovú vodu, dažďové kanalizácie realizovať oddelene od splaškovej kanalizácie, zelené plochy, vodné plochy a mokrade).	all	S - U	U, S, V	Pr, Zm, Ko

Cieľ opatrenia	kód	Opatrenie (rámec)	Výškový stupeň	Typ krajiny	Zodpovední	Typ opatrenia
efektívne odvedenie, tak aj efektívne zadržiavanie, vsakovanie a využívanie pod.	U2	Eliminovať nepriepustné spevnené plochy, tam kde je to možné, nahrádzať ich priepustnými povrchmi (napr. parkoviská, chodníky, námestia, ihriská, parky a pod.).	all	S - U	U, S	Pr, Zm, Ko
Zvyšovať prietokový profil a retenčnú schopnosť korýt tokov v intravilánoch, pri súčasnom plnení environmentálnych cieľov RSV (dosiahnutie dobrého ekologického stavu tokov) a cieľov Smernice o biotopoch (priaznivý stav druhov a biotopov)	U3	Zamedziť zástavbe v záplavových oblastiach, odstraňovať nelegálne stavby a prekážky na tokoch a pobrežných pozemkoch (napr. nelegálne skládky, ploty, migračné bariéry a pod.). Zelené nezastavané plochy v blízkosti tokov využiť ako retenčný priestor a zaradiť ich do inundačného územia.	all	S - U	U, S, V	Pr
	U4	Tam kde je to možné, rozširovať prietokový profil tokov (uplatňovanie princípu "viac priestoru pre rieky"), revitalizovať regulované toky, vytvárať a udržiavať bermy, pláže, štrkové lavice, obnoviť brehové porasty.	all	S - U	V, KE, A	Pr, Zm, Ko
	U5	Revitalizovať zvyšky mokradí v blízkosti tokov v sídlach a využiť ich ako retenčný priestor na zachytávanie zrážkových alebo povodňových vôd.	all	S - U	V, E	Zm, Ko
Zvyšovať povedomie verejnosti o význame integrovanej protipovodňovej ochrany v sídlach	U6	Sprístupniť rieky alebo aspoň vybrané úseky pre ľudí, budovať pláže a miesta pre rekreáciu pri vode, informačné panely a pod. Zlepšiť povedomie miestnych obyvateľov o ochrane prírody a význame integrovanej protipovodňovej ochrany.	all	S - U	V, KE, A	Zm, Ko
Udržať priaznivý stav druhov a biotopov európskeho a národného významu viazaných na vodné toky a mokrade, podľa schválenej dokumentácie ochrany prírody a krajiny	O1	Integrovať opatrenia vyplývajúce z programov záchrany/starostlivosti o chránené územia a chránené druhy, prípadne ďalšej dokumentácie ochrany prírody	all	all	V, O	Zm, Ko
	O2	Uplatňovať postup podľa § 6 ods. 5 a 6 novely zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (zásah do mokrade, zásady starostlivosti o vodný tok: napr. usmernené TPZ a protipovodňové opatrenia, zásahy do brehov a koryta toku)				Pr, Zm
	O3	Rešpektovať obmedzenia vyplývajúce z príslušného stupňa územnej ochrany prírody a krajiny	all	all	V, O	Pr, Zm

Cieľ opatrenia	kód	Opatrenie (rámec)	Výškový stupeň	Typ krajiny	Zodpovední	Typ opatrenia
	O4	Zabezpečiť vhodný manažment pozemkov v alúviách tokov (pozri opatrenia V1-V4)	all	all	V, O	Pr, Zm, Ko
	O5	Uplatňovať prírode blízke opatrenia protipovodňovej ochrany, revitalizačné a renaturačné opatrenia na tokoch (pozri opatrenia V5 a V6)	all	all	V, O	Pr, Zm, Ko
	O6	Obnova pozdĺžnej konektivity vodných tokov, spriechodnenie toku odstránením migračných bariér	all	all	V, O	Pr, Zm, Ko

Legenda k tabuľke:Výškový stupeň:

NS: nížinný až submontánny

SM: submontánny-montánny

NM: nížinný až montánny

N: nížinný

K: kotlinový

all: všetky

Typ krajiny:

P: poľnohospodárska

L: lesná

SU: sídelná - mestská (urbanizovaná)

S: sídelná

U: urbanizovaná

Zodpovední:

P: poľnohospodári

L: lesníci

O: ochranári,

V: vodohospodári

U: urbanisti,

o: ostatní

E: ekológovia

A: architekti

KE: krajinní ekológovia

ŠS: štátna správa

S: samosprávy

Typ opatrenia:

Pr: preventívne

Zm: zmiernujúce

Ko: kompenzačné

3.2.3.5 Povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb

V zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z o vodách v znení neskorších predpisov boli vymedzené chránené územia na ochranu populácie rýb ako povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb. Ich cieľom je ochrániť alebo zlepšiť kvalitu tých tečúcich alebo stojatých sladkých vôd, v ktorých žijú alebo po tom, čo bude znížené alebo eliminované znečistenie, budú schopné žiť ryby patriace k pôvodným druhom zabezpečujúcim prírodnú rozmanitosť a k druhom, ktorých prítomnosť je vhodná na účely vodného hospodárstva (transpozícia Smernice 78/659/EHS v znení smernice 2006/44/ES o kvalite sladkých povrchových vôd vyžadujúcich ochranu alebo zlepšenie kvality na účely podpory života rýb).

Za povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb boli určené vodohospodársky významné vodné toky (kmeňové toky č. I.) a toky ústiace do vodohospodársky významných vodných tokov vrátane ich prítokov (kmeňové toky č. II.). Ich zoznam bol vyhlásený všeobecne záväznými vyhláškami Krajských úradov životného prostredia resp. Okresných úradov, odborov starostlivosti o životné prostredie.

Na zabezpečenie vhodných podmienok pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb NV SR č. 269/2010 Z. z. v prílohe 2 časti C stanovuje kvalitatívne ciele pre povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb – a to samostatne pre pásma lososovitých rýb a pásma kaprovitých rýb. Vodoprávny orgán zohľadňuje tieto kvalitatívne ciele pri vydávaní povolení na nakladanie s vodami v úsekoch tokoch vyhlásených pre toto využívanie vôd.

Podmienky ochrany rýb, chovu rýb a lovu rýb pre rybárske revíry ustanovuje Zákon o rybárstve 216/2018 Z. z.

3.3 Údaje o ochrane kultúrneho dedičstva, najmä kultúrnych pamiatok a pamiatkových území

Zákon č. 208/2009 Z. z. z 28. apríla 2009, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, v znení zákona č. 479/2005 Z. z. upravuje podmienky ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk v súlade s vedeckými poznatkami a na základe medzinárodných zmlúv v oblasti európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Potenciálne riziko negatívnych dopadov povodní na kultúrne dedičstvo sa vyjadruje len zoznamom/súpisom objektov dotknutých povodňovým ohrozením, pretože ich kultúrnohistorická hodnota je často v monetárnych jednotkách nevyčísliteľná.

Riziko bolo stanovené pre kultúrne pamiatky – stavebné objekty zapísané na Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO, objekty národných kultúrnych pamiatok, prípadne budovy, v ktorých sú umiestnené významné hnutelné kultúrne pamiatky (napr. múzea, galéria a pod.). Zoznam nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok vychádzal z evidencie v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ÚZPF).

Uvedené zoznamy národných kultúrnych pamiatok sa riadia zákonom o ochrane pamiatkového fondu 49/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov. Zoznam svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO vznikol na základe podkladov od PÚ SR, ŠOP SR a SAŽP.

Pri vyjadrení rizika negatívnych dopadov povodní na kultúrne dedičstvo (na úrovni obcí a geografických oblastí) sa stanovuje počet objektov zaradených do jednotlivých vyššie uvedených kategórií ochrany dotknutých rozlivom povodne s dobou opakovania 10, 100 a 1 000 rokov. Kultúrne pamiatky boli zaradené v štatistikách do typu B31 („kultúrne pamiatky“) a UNESCO do kategórie B32 („krajina“).

V nasledujúcej časti sú prezentované výsledky o ochrane kultúrneho dedičstva:

Tab. 3.6 Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet kultúrnych pamiatok ohrozených povodňou

Kód GO	B31 – Q10	B31 – Q100	B31 – Q1000
SKH001FD	0	0	0
SKH002FD	22	40	56
SKH003FD	0	0	0
SKH004FD	0	0	0
SKH006FD	5	7	9
SKH007FD	0	0	0
SKH008FD	0	0	0
SKH009FD	22	22	28
SKH010FD	0	0	0
SKH011FD	1	3	3
SKH012FD	1	2	3

Kód GO	B31 – Q10	B31 – Q100	B31 – Q1000
SKH013FD	0	1	1
SKH014FD	0	0	0
SKH015FD	1	1	1
SKH019FD	0	0	0
SKH020FD	6	6	8
SKH021FD	0	0	0
SKH025FD	17	34	43
SKH026FD	0	1	1

Vysvetlivky: B31 - Kultúrna pamiatka

Tab. 3.7 Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu – odhadovaný počet kultúrnych pamiatok ohrozených povodňou

Lokalita		Kód GO	B31 – Q10	B31 – Q100	B31 – Q1000
Okres	Obec				
Sabinov	Lutina	SKH001FD	0	0	0
Sabinov	Olejníkov	SKH001FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves	SKH002FD	0	1	4
Spišská Nová Ves	Harichovce	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Chrast' nad Hornádom	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Jamník	SKH002FD	0	0	0
Gelnica	Kluknava	SKH002FD	4	4	4
Spišská Nová Ves	Kolinovce	SKH002FD	1	1	1
Spišská Nová Ves	Krompachy	SKH002FD	4	6	6
Spišská Nová Ves	Letanovce	SKH002FD	0	0	0
Levoča	Levoča	SKH002FD	2	11	19
Spišská Nová Ves	Lieskovany	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Markušovce	SKH002FD	5	7	12
Spišská Nová Ves	Matejovce nad Hornádom	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Odorín	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Olcava	SKH002FD	0	0	0
Gelnica	Richnava	SKH002FD	1	1	1
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Vlchy	SKH002FD	0	1	1
Spišská Nová Ves	Spišský Hrušov	SKH002FD	0	0	0
Levoča	Spišský Štvrtok	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Teplička	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Vítkovce	SKH002FD	1	1	1
Spišská Nová Ves	Smižany	SKH002FD	4	7	7
Levoča	Kľov	SKH003FD	0	0	0
Levoča	Nemešany	SKH003FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH004FD	0	0	0
Gelnica	Gelnica	SKH006FD	1	1	1
Gelnica	Helcmanovce	SKH006FD	0	1	1
Spišská Nová Ves	Hnilec	SKH006FD	2	2	3
Gelnica	Jaklovce	SKH006FD	2	2	2
Gelnica	Mníšek nad Hnilcom	SKH006FD	0	1	1
Gelnica	Nálepkovo	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Prakovce	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Smolnícka Huta	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Stará Voda	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Švedlár	SKH006FD	0	0	1

Lokalita		Kód GO	B31 – Q10	B31 – Q100	B31 – Q1000
Okres	Obec				
Gelnica	Margecany	SKH006FD	0	0	0
Košice - okolie	Baška	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Bukovec	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Hýľov	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižný Klátov	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Vyšný Klátov	SKH007FD	0	0	0
Košice II	Košice-Myslava	SKH007FD	0	0	0
Sabinov	Jarovnice	SKH008FD	0	0	0
Prešov	Lažany	SKH008FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Čaňa	SKH009FD	1	1	1
Košice - okolie	Družstevná pri Hornáde	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Geča	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Gyňov	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Kokšov-Bakša	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Kysak	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Malá Lodina	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Obišovce	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Seňa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Sokol'	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Trebejov	SKH009FD	1	1	1
Košice - okolie	Trstené pri Hornáde	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Valaliky	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Veľká Lodina	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Vyšná Myšľa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Ždaňa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Kostoľany nad Hornádom	SKH009FD	0	0	0
Košice I	Košice-Ťahanovce	SKH009FD	2	2	2
Košice I	Košice-Sever	SKH009FD	0	0	0
Košice I	Košice-Staré Mesto	SKH009FD	12	12	13
Košice III	Košice-Dargovských hrdinov	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Barca	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Krásna	SKH009FD	3	3	4
Košice IV	Košice-Nad jazerom	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Juh	SKH009FD	3	3	7
Košice I	Košice-Sídlisko Ťahanovce	SKH009FD	0	0	0
Košice I	Košice-Džungľa	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Vyšné Opátske	SKH009FD	0	0	0
Prešov	Haniska	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Beniakovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Budímír	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Hrašovík	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Košická Polianka	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Košické Oľšany	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Kráľovce	SKH010FD	0	0	0

Lokalita		Kód GO	B31 – Q10	B31 – Q100	B31 – Q1000
Okres	Obec				
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Nová Polhora	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Obišovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Ploské	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Rozhanovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Sady nad Torysou	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Vajkovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Vyšná Hutka	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Bretejovce	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Drienov	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Janovík	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Lemešany	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Ličartovce	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Seniakovce	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Šarišské Bohdanovce	SKH010FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Krásna	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Prešov	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Drienovská Nová Ves	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Kendice	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Petrovany	SKH010FD	0	0	0
Sabinov	Torysa	SKH011FD	1	1	1
Sabinov	Červenica pri Sabinove	SKH011FD	0	1	1
Sabinov	Ďačov	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Dubovica	SKH011FD		0	0
Sabinov	Jakubova Voľa	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Krivany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Lipany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Ostrovany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Pečovská Nová Ves	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Ražňany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Rožkovany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Šabinov	SKH011FD	0	1	1
Sabinov	Šarišské Michaľany	SKH011FD	0	0	0
Bardejov	Raslavice	SKH012FD	1	2	3
Bardejov	Osikov	SKH013FD	0	1	1
Prešov	Malý Šariš	SKH014FD	0	0	0
Prešov	Župčany	SKH014FD	0	0	0
Sabinov	Drienica	SKH015FD	1	1	1
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Bidovce	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Blažice	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Bohdanovce	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Ďurďošík	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Ďurkov	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižný Čaj	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Olšovany	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Ruskov	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Svinica	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Trst'any	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Vyšný Čaj	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH019FD	0	0	0

Lokalita		Kód GO	B31 – Q10	B31 – Q100	B31 – Q1000
Okres	Obec				
Poprad	Spišský Štiavnik	SKH020FD	1	1	3
Spišská Nová Ves	Betlanovce	SKH020FD	5	5	5
Spišská Nová Ves	Hrabušice	SKH020FD	0	0	0
Poprad	Vikartovce	SKH021FD	0	0	0
Prešov	Ľubotice	SKH025FD	0	0	1
Prešov	Prešov	SKH025FD	17	34	42
Prešov	Fintice	SKH026FD	0	0	0
Prešov	Fulianka	SKH026FD	0	0	0
Prešov	Kapušany	SKH026FD	0	0	0
Prešov	Tulčík	SKH026FD	0	1	1

Vysvetlivky: B31 - Kultúrna pamiatka

Tab. 3.8 Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet UNESCO pamiatok ohrozených povodňou

Kód GO	B32 – Q10	B32 – Q100	B32 – Q1000
SKH001FD	0	0	0
SKH002FD	0	0	0
SKH003FD	0	0	0
SKH004FD	0	0	0
SKH006FD	0	0	0
SKH007FD	0	0	0
SKH008FD	0	0	0
SKH009FD	0	0	0
SKH010FD	0	0	0
SKH011FD	0	0	0
SKH012FD	0	0	0
SKH013FD	0	0	0
SKH014FD	0	0	0
SKH015FD	0	0	0
SKH019FD	0	0	0
SKH020FD	0	0	0
SKH021FD	0	0	0
SKH025FD	0	0	0
SKH026FD	0	0	0

Vysvetlivky: B32 – Krajina - UNESCO

Tab. 3.9 Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu – odhadovaný počet UNESCO pamiatok ohrozených povodňou

Lokalita		Kód GO	B32 – Q10	B32 – Q100	B32 – Q1000
Okres	Obec				
Sabinov	Ľutina	SKH001FD	0	0	0
Sabinov	Olejník	SKH001FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Harichovce	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Chrasť nad Hornádom	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Jamník	SKH002FD	0	0	0
Gelnica	Kluknava	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Kolinovce	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Krompachy	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Letanovce	SKH002FD	0	0	0
Levoča	Levoča	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Lieskovany	SKH002FD	0	0	0

Lokalita		Kód GO	B32 – Q10	B32 – Q100	B32 – Q1000
Okres	Obec				
Spišská Nová Ves	Markušovce	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Matejovce nad Hornádom	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Odorín	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Olnava	SKH002FD	0	0	0
Gelnica	Richnava	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Vluchy	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišský Hrušov	SKH002FD		0	0
Levoča	Spišský Štvrtok	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Teplička	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Vítkovce	SKH002FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Smižany	SKH002FD	0	0	0
Levoča	Kľov	SKH003FD	0	0	0
Levoča	Nemešany	SKH003FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH004FD	0	0	0
Gelnica	Gelnica	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Helcmanovce	SKH006FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Hnilec	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Jaklovce	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Mníšek nad Hnilcom	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Nálepkovo	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Prakovce	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Smolnícka Huta	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Stará Voda	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Švedlár	SKH006FD	0	0	0
Gelnica	Margecany	SKH006FD	0	0	0
Košice - okolie	Baška	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Bukovec	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Hýľov	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižný Klátov	SKH007FD	0	0	0
Košice - okolie	Vyšný Klátov	SKH007FD	0	0	0
Košice II	Košice-Myslava	SKH007FD	0	0	0
Sabinov	Jarovnice	SKH008FD	0	0	0
Prešov	Lažany	SKH008FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Čaňa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Družstevná pri Hornáde	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Geča	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Gyňov	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Kokšov-Bakša	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Kysak	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Malá Lodina	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Obišovce	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Seňa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Sokoľ	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Trebejov	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Trstené pri Hornáde	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Valaliky	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Veľká Lodina	SKH009FD	0	0	0

Lokalita		Kód GO	B32 – Q10	B32 – Q100	B32 – Q1000
Okres	Obec				
Košice - okolie	Vyšná Myšľa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Ždaňa	SKH009FD	0	0	0
Košice - okolie	Kostoľany nad Hornádom	SKH009FD	0	0	0
Košice I	Košice-Ťahanovce	SKH009FD	0	0	0
Košice I	Košice-Sever	SKH009FD	0	0	0
Košice I	Košice-Staré Mesto	SKH009FD	0	0	0
Košice III	Košice-Dargovských hrdinov	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Barca	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Krásna	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Nad jazerom	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Juh	SKH009FD	0	0	0
Košice I	Košice-Sídlisko Ťahanovce	SKH009FD	0	0	0
Košice I	Košice-Džungľa	SKH009FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Vyšné Opátske	SKH009FD	0	0	0
Prešov	Haniska	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Beniakovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Budimír	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Hrašovík	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Košická Polianka	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Košické Ofšany	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Kráľovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Nová Polhora	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Obišovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Ploské	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Rozhanovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Sady nad Torysou	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Vajkovce	SKH010FD	0	0	0
Košice - okolie	Vyšná Hutka	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Bretejovce	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Drienov	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Janovík	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Lemešany	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Ličartovce	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Seniakovce	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Šarišské Bohdanovce	SKH010FD	0	0	0
Košice IV	Košice-Krásna	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Prešov	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Drienovská Nová Ves	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Kendice	SKH010FD	0	0	0
Prešov	Petrovany	SKH010FD	0	0	0
Sabinov	Torysa	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Červenica pri Sabinove	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Ďačov	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Dubovica	SKH011FD	0	0	0

Lokalita		Kód GO	B32 – Q10	B32 – Q100	B32 – Q1000
Okres	Obec				
Sabinov	Jakubova Voľa	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Krivany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Lipany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Ostrovany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Pečovská Nová Ves	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Ražňany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Rožkovany	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Sabinov	SKH011FD	0	0	0
Sabinov	Šarišské Michaľany	SKH011FD	0	0	0
Bardejov	Raslavice	SKH012FD	0	0	0
Bardejov	Osikov	SKH013FD	0	0	0
Prešov	Malý Šariš	SKH014FD	0	0	0
Prešov	Župčany	SKH014FD	0	0	0
Sabinov	Drienica	SKH015FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Bidovce	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Blažice	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Bohdanovce	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Ďurďošík	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Ďurkov	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižný Čaj	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Olšovany	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Ruskov	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Svinica	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Trst'any	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Vyšný Čaj	SKH019FD	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH019FD	0	0	0
Poprad	Spišský Štiavnik	SKH020FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Betlanovce	SKH020FD	0	0	0
Spišská Nová Ves	Hrabušice	SKH020FD	0	0	0
Poprad	Vikartovce	SKH021FD	0	0	0
Prešov	Ľubotice	SKH025FD	0	0	0
Prešov	Prešov	SKH025FD	0	0	0
Prešov	Fintice	SKH026FD	0	0	0
Prešov	Fulianka	SKH026FD	0	0	0
Prešov	Kapušany	SKH026FD	0	0	0
Prešov	Tulčík	SKH026FD	0	0	0

Vysvetlivky: B32 – Krajina – UNESCO

3.4 Údaje o hospodárskych činnostiach na povodňami potenciálne ohrozenom území

V zmysle § 7 ods. 1 písm. c) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami sú údaje o hospodárskych činnostiach na povodňami potenciálne ohrozenom území v povodí Hornádu prevzaté z mapy povodňového rizika.

Pri vyjadrení rizika negatívnych dopadov povodní na ekonomickú činnosť spracovanú na úrovni obcí a geografických oblastí sa stanovuje počet a rozloha areálov dotknutých rozlivom povodne s dobou opakovania 10, 100 a 1 000 rokov.

V nasledujúcej časti sú prezentované výsledky o hospodárskej činnosti:

Tab. 3.10 Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet hospodárskych aktivít potenciálne ohrozených povodňou

Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
SKH001FD	32	58	67	73	106	144	37	52	68	13	19	21
SKH002FD	255	424	541	412	611	723	335	420	479	93	161	209
SKH003FD	2	7	8	17	23	33	3	5	9	0	1	2
SKH004FD	8	8	9	13	15	17	10	11	13	2	2	3
SKH006FD	106	216	264	229	383	474	251	317	370	45	87	101
SKH007FD	83	93	99	53	62	76	198	211	215	5	6	8
SKH008FD	0	3	6	4	8	10	16	22	22	0	1	1
SKH009FD	624	838	1000	943	1162	1313	511	625	694	362	494	595
SKH010FD	86	187	216	325	548	669	365	521	612	28	61	75
SKH011FD	44	90	154	192	303	412	55	116	183	28	48	86
SKH012FD	25	41	49	55	88	105	44	59	66	4	7	7
SKH013FD	11	18	19	9	22	26	7	15	16	2	2	2
SKH014FD	42	44	44	26	30	33	38	40	42	13	15	15
SKH015FD	27	35	40	28	42	58	27	40	48	3	3	4
SKH019FD	32	45	58	71	89	104	78	101	110	1	5	11
SKH020FD	23	41	55	46	68	89	39	63	70	8	8	19
SKH021FD	35	39	41	18	20	22	26	26	27	4	4	4
SKH025FD	113	228	376	133	271	416	73	106	131	87	163	264
SKH026FD	70	87	98	101	132	153	89	98	110	24	34	36

Vysvetlivky: B41 – Súkromný majetok; B42 – Infraštruktúra; B43 – Vidiecke využitie územia; B44 – Priemyselné, výrobné využitie územia a územia poskytovania služieb

Tab. 3.11 Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaný počet hospodárskych aktivít potenciálne ohrozených povodňou

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Sabinov	Ľutina	SKH001FD	16	28	28	42	60	71	9	13	17	12	17	17
Sabinov	Olejníkov	SKH001FD	16	30	39	31	46	73	28	39	51	1	2	4
Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves	SKH002FD	54	116	157	50	95	111	32	51	60	27	62	84
Spišská Nová Ves	Harichovce	SKH002FD	8	8	19	11	13	20	19	21	23	1	1	3

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Spišská Nová Ves	Chrašť nad Hornádom	SKH002FD	7	9	10	6	8	10	9	11	11	1	1	2
Spišská Nová Ves	Jamník	SKH002FD	2	2	2	5	8	10	5	6	7	0	0	0
Gelnica	Kluknava	SKH002FD	10	17	31	26	39	58	30	33	45	7	9	12
Spišská Nová Ves	Kolinovce	SKH002FD	11	13	14	14	18	20	9	10	11	2	2	2
Spišská Nová Ves	Krompachy	SKH002FD	21	27	36	32	53	63	11	16	17	10	13	18
Spišská Nová Ves	Letanovce	SKH002FD	8	12	14	8	12	13	2	3	3	2	4	6
Levoča	Levoča	SKH002FD	27	40	44	39	58	66	16	25	28	9	12	14
Spišská Nová Ves	Lieskovany	SKH002FD	5	5	6	7	7	7	4	4	4	0	0	0
Spišská Nová Ves	Markušovce	SKH002FD	24	28	31	43	53	64	38	42	49	6	6	7
Spišská Nová Ves	Matejovce nad Hornádom	SKH002FD	0	0	4	5	5	5	1	1	2	0	0	0
Spišská Nová Ves	Odorín	SKH002FD	2	2	2	5	6	11	39	39	40	2	2	2
Spišská Nová Ves	Olcnavá	SKH002FD	5	12	14	16	22	23	13	16	17	2	4	4
Gelnica	Richnava	SKH002FD	15	22	28	52	67	77	17	23	29	9	13	15
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH002FD	0	0	0	12	18	18	6	7	7	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Vluchy	SKH002FD	23	48	56	37	63	71	56	73	80	7	15	20
Spišská Nová Ves	Spišský Hrušov	SKH002FD	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Levoča	Spišský Štvrtok	SKH002FD	0	0	0	0	0	0	2	3	3	0	0	0
Spišská Nová Ves	Teplička	SKH002FD	0	0	0	2	2	2	3	3	3	0	0	0
Spišská Nová Ves	Vítkovce	SKH002FD	3	8	8	15	17	23	16	17	22	1	2	2
Spišská Nová Ves	Smižany	SKH002FD	30	55	65	27	47	51	7	15	17	7	15	18

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Levoča	Klčov	SKH003FD	2	7	8	17	22	32	3	5	9	0	1	2
Levoča	Nemešany	SKH003FD	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH004FD	8	8	9	13	15	17	10	11	13	2	2	3
Gelnica	Gelnica	SKH006FD	13	37	48	29	57	69	8	10	20	10	26	33
Gelnica	Helcmanovce	SKH006FD	3	9	13	20	35	43	21	29	38	2	7	8
Spišská Nová Ves	Hnilec	SKH006FD	14	19	23	34	48	57	58	63	73	1	1	2
Gelnica	Jaklovce	SKH006FD	1	6	10	8	14	20	2	5	7	0	3	4
Gelnica	Mníšek nad Hnilcom	SKH006FD	13	36	45	18	39	58	25	35	40	7	11	14
Gelnica	Nálepkovo	SKH006FD	26	43	51	59	81	102	49	62	70	8	12	12
Gelnica	Prakovce	SKH006FD	10	14	18	11	18	23	13	21	22	7	11	12
Gelnica	Smolnícka Huta	SKH006FD	0	0	0	0	3	3	1	1	1	0	0	0
Gelnica	Stará Voda	SKH006FD	3	3	3	2	2	3	6	7	9	1	1	1
Gelnica	Švedlár	SKH006FD	23	49	53	47	85	95	68	84	90	9	15	15
Gelnica	Margecany	SKH006FD	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Košice - okolie	Baška	SKH007FD	9	9	9	3	3	3	4	4	5	0	0	0
Košice - okolie	Bukovec	SKH007FD	4	5	5	2	3	4	43	44	44	0	0	0
Košice - okolie	Hýľov	SKH007FD	0	0	0	3	3	4	26	27	28	0	0	0
Košice - okolie	Nižný Klátov	SKH007FD	23	27	30	17	19	22	54	56	57	1	2	3
Košice - okolie	Vyšný Klátov	SKH007FD	0	0	0	1	4	10	16	17	18	0	0	0
Košice II	Košice-Myslava	SKH007FD	47	52	55	27	30	33	55	63	63	4	4	5
Sabinov	Jarovnice	SKH008FD	0	0	0	0	0	0	5	7	7	0	0	0
Prešov	Lažany	SKH008FD	0	3	6	4	8	10	11	15	15	0	1	1
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH009FD	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0
Košice - okolie	Čaňa	SKH009FD	34	50	53	52	64	70	19	25	29	9	15	16
Košice - okolie	Družstevná pri Hornáde	SKH009FD	24	30	38	45	54	60	24	29	33	9	10	11

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Košice - okolie	Geča	SKH009FD	1	1	1	2	2	2	4	4	5	1	1	1
Košice - okolie	Gyňov	SKH009FD	2	10	15	14	20	22	20	25	27	2	7	7
Košice - okolie	Kokšov-Bakša	SKH009FD	21	21	21	37	38	39	21	21	21	5	5	5
Košice - okolie	Kysak	SKH009FD	10	15	19	55	67	83	52	55	62	6	10	10
Košice - okolie	Malá Lodina	SKH009FD	2	4	5	22	22	25	9	11	11	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH009FD	6	10	14	90	102	107	58	63	65	3	3	3
Košice - okolie	Obišovce	SKH009FD	9	9	9	21	23	26	25	27	28	7	7	7
Košice - okolie	Seňa	SKH009FD	0	0	0	14	16	16	13	15	15	0	0	0
Košice - okolie	Sokol'	SKH009FD	5	5	6	27	39	42	25	38	38	2	2	3
Košice - okolie	Trebejov	SKH009FD	7	9	10	25	29	31	25	27	29	2	2	2
Košice - okolie	Trstené pri Hornáde	SKH009FD	6	8	11	29	30	33	39	39	44	0	0	1
Košice - okolie	Valaliky	SKH009FD	9	13	17	4	6	6	4	5	6	0	0	0
Košice - okolie	Veľká Lodina	SKH009FD	13	15	16	36	42	54	28	39	44	0	0	0
Košice - okolie	Vyšná Myšľa	SKH009FD	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
Košice - okolie	Ždaňa	SKH009FD	2	2	5	19	21	22	16	19	23	0	0	1
Košice - okolie	Kostoľany nad Hornádom	SKH009FD	12	16	21	46	54	60	15	23	23	6	9	11
Košice I	Košice-Ťahanovce	SKH009FD	12	12	12	17	22	24	16	23	23	4	4	4
Košice I	Košice-Sever	SKH009FD	61	93	98	57	73	77	17	20	23	28	42	46

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Košice I	Košice-Staré Mesto	SKH009FD	89	113	136	46	68	77	6	6	6	75	99	121
Košice III	Košice-Dargovských hrdinov	SKH009FD	0	1	5	0	0	3	0	0	0	0	1	5
Košice IV	Košice-Barca	SKH009FD	7	13	35	14	19	40	7	9	14	7	13	35
Košice IV	Košice-Krásna	SKH009FD	52	76	86	101	127	135	42	53	59	15	21	21
Košice IV	Košice-Nad jazerom	SKH009FD	83	112	116	45	61	64	3	11	12	70	99	103
Košice IV	Košice-Juh	SKH009FD	101	114	139	59	76	87	11	20	23	75	87	112
Košice I	Košice-Sídlisko Ťahanovce	SKH009FD	10	10	10	5	5	5	0	0	0	10	10	10
Košice I	Košice-Džungľa	SKH009FD	13	23	24	10	14	19	3	4	5	6	15	16
Košice IV	Košice-Vyšné Opátske	SKH009FD	33	53	78	51	68	84	8	13	23	20	32	44
Prešov	Haniska	SKH010FD	9	28	29	12	42	43	12	23	24	4	6	6
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH010FD	6	9	10	19	27	31	13	19	22	1	1	2
Košice - okolie	Beniakovce	SKH010FD	4	8	9	14	14	15	12	12	13	0	0	0
Košice - okolie	Budimír	SKH010FD	0	7	7	0	16	17	1	12	15	0	1	1
Košice - okolie	Hrašovík	SKH010FD	0	1	1	2	3	3	6	6	6	0	1	1
Košice - okolie	Košická Polianka	SKH010FD	1	7	15	3	11	21	10	13	23	0	5	13
Košice - okolie	Košické Oľšany	SKH010FD	2	6	9	3	6	14	7	15	16	0	1	1
Košice - okolie	Kráľovce	SKH010FD	0	4	6	9	21	21	8	18	18	0	3	5
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH010FD	0	0	0	4	7	7	1	1	1	0	0	0
Košice - okolie	Nová Polhora	SKH010FD	0	1	1	1	3	11	6	12	26	0	1	1
Košice - okolie	Obišovce	SKH010FD	1	1	1	7	8	9	16	16	16	1	1	1

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Košice - okolie	Ploské	SKH010FD	2	7	7	12	23	25	21	35	38	0	2	2
Košice - okolie	Rozhanovce	SKH010FD	1	5	5	8	15	16	6	10	11	0	2	2
Košice - okolie	Sady nad Torysou	SKH010FD	2	6	9	3	13	19	9	16	18	0	3	3
Košice - okolie	Vajkovce	SKH010FD	2	6	6	15	36	38	6	12	13	0	2	2
Košice - okolie	Vyšná Hutka	SKH010FD	9	13	13	12	15	20	8	11	12	2	3	3
Prešov	Bretejovce	SKH010FD	0	0	0	10	12	17	16	18	19	0	0	0
Prešov	Drienov	SKH010FD	9	10	12	25	26	36	41	43	45	2	2	3
Prešov	Janovík	SKH010FD	0	0	0	0	0	0	2	7	7	0	0	0
Prešov	Lemešany	SKH010FD	2	2	2	18	20	23	17	22	33	1	1	1
Prešov	Ličartovce	SKH010FD	12	13	13	13	21	22	12	16	16	5	5	5
Prešov	Seniakovce	SKH010FD	3	4	5	6	9	10	27	32	33	1	2	2
Prešov	Šarišské Bohdanovce	SKH010FD	0	0	0	13	24	29	9	14	16	0	0	0
Košice IV	Košice-Krásna	SKH010FD	1	1	3	2	8	21	1	10	18	1	1	2
Prešov	Prešov	SKH010FD	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prešov	Drienovská Nová Ves	SKH010FD	10	14	14	28	36	48	28	34	38	6	6	6
Prešov	Kendice	SKH010FD	5	26	31	31	72	86	27	47	64	4	12	13
Prešov	Petrovany	SKH010FD	3	6	6	55	60	67	43	47	51	0	0	0
Sabinov	Torysa	SKH011FD	20	29	45	28	40	58	8	16	28	12	15	21
Sabinov	Červenica pri Sabinove	SKH011FD	0	0	1	7	8	14	4	6	8	0	0	0
Sabinov	Ďačov	SKH011FD	1	2	2	5	12	13	1	8	14	0	0	0
Sabinov	Dubovica	SKH011FD	0	1	2	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sabinov	Jakubova Voľa	SKH011FD	0	0	2	13	15	22	1	2	7	0	0	1
Sabinov	Krivany	SKH011FD	2	2	3	29	31	37	6	8	9	1	1	1
Sabinov	Lipany	SKH011FD	7	19	39	21	38	59	7	14	24	5	12	27
Sabinov	Ostrovany	SKH011FD	1	3	4	3	4	8	0	0	0	1	3	4
Sabinov	Pečovská Nová Ves	SKH011FD	2	7	12	24	48	51	6	13	16	1	3	5
Sabinov	Ražňany	SKH011FD	0	0	0	3	3	3	0	0	1	0	0	0

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Sabinov	Rožkovany	SKH011FD	3	12	18	24	54	67	6	25	28	3	8	11
Sabinov	Sabinov	SKH011FD	6	12	23	22	36	60	13	19	35	4	5	14
Sabinov	Šarišské Michal'any	SKH011FD	2	3	3	13	14	20	3	5	12	1	1	1
Bardejov	Raslavice	SKH012FD	25	41	49	55	88	105	44	59	66	4	7	7
Bardejov	Osikov	SKH013FD	11	18	19	9	22	26	7	15	16	2	2	2
Prešov	Malý Šariš	SKH014FD	42	43	43	26	30	33	35	37	39	13	14	14
Prešov	Župčany	SKH014FD	0	1	1	0	0	0	3	3	3	0	1	1
Sabinov	Drienica	SKH015FD	27	35	40	28	42	58	27	40	48	3	3	4
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH019FD	1	1	1	1	2	2	3	4	4	0	0	0
Košice - okolie	Bidovce	SKH019FD	0	0	1	11	15	19	6	6	8	0	0	1
Košice - okolie	Blažice	SKH019FD	4	4	4	2	2	4	10	12	12	0	0	0
Košice - okolie	Bohdanovce	SKH019FD	4	4	6	5	7	8	5	9	9	0	0	0
Košice - okolie	Ďurd'ošík	SKH019FD	12	21	21	12	15	15	6	10	11	0	2	2
Košice - okolie	Ďurkov	SKH019FD	0	1	1	5	8	8	3	5	5	0	1	1
Košice - okolie	Nižný Čaj	SKH019FD	3	4	4	8	9	11	6	9	10	0	0	0
Košice - okolie	Olšovany	SKH019FD	1	2	5	8	9	9	10	10	11	1	2	5
Košice - okolie	Ruskov	SKH019FD	0	0	0	11	11	15	7	7	9	0	0	0
Košice - okolie	Svinica	SKH019FD	0	0	0	0	0	0	9	9	10	0	0	0
Košice - okolie	Trst'any	SKH019FD	7	8	14	8	11	13	12	15	15	0	0	1
Košice - okolie	Vyšný Čaj	SKH019FD	0	0	1	0	0	0	1	5	5	0	0	1
Košice - okolie	Nižná Myš'ľa	SKH019FD	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Poprad	Spišský Štiavnik	SKH020FD	12	25	37	31	45	58	12	28	31	8	8	18
Spišská Nová Ves	Betlanovce	SKH020FD	8	10	11	10	10	11	16	18	21	0	0	0
Spišská Nová Ves	Hrabušice	SKH020FD	3	6	7	5	13	20	11	17	18	0	0	1
Poprad	Vikartovce	SKH021FD	35	39	41	18	20	22	26	26	27	4	4	4
Prešov	Ľubotice	SKH025FD	5	11	17	2	15	28	5	7	7	4	9	15
Prešov	Prešov	SKH025FD	108	217	359	131	256	388	68	99	124	83	154	249
Prešov	Fintice	SKH026FD	3	6	7	16	17	17	15	15	15	2	2	2
Prešov	Fulianka	SKH026FD	13	15	17	14	24	27	20	24	31	3	5	5
Prešov	Kapušany	SKH026FD	36	44	47	38	48	53	29	31	33	16	21	21
Prešov	Tulčík	SKH026FD	18	22	27	33	43	56	25	28	31	3	6	8

Vysvetlivky: B41 – Súkromný majetok; B42 – Infraštruktúra; B43 – Vidiecke využitie územia; B44 – Priemyselné, výrobné využitie územia a územia poskytovania služieb

Tab. 3.12 Geografické oblasti s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaná plocha v m² hospodárskych aktivít potenciálne ohrozených povodňou

Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
SKH001FD	17733	69017	132540	8821	22995	42634	20485	60835	116376	12141	32571	58392
SKH002FD	1065706	3493585	5195794	163298	423691	591026	4019408	5958476	6633502	535567	1685899	2400469
SKH003FD	39	3374	17133	685	4300	11030	235	23676	56372	0	439	4976
SKH004FD	858	3943	12285	895	2179	3388	20292	26746	38142	117	150	182
SKH006FD	149472	507975	751990	32634	103401	168965	491830	867849	1216637	83473	302835	440325
SKH007FD	222485	388735	463595	13918	32883	42602	105363	170340	205470	9289	17120	24266
SKH008FD	0	2992	5518	151	980	1606	9938	47427	119294	0	2906	4047
SKH009FD	5502511	9681086	12561271	906835	1421028	1901186	21216468	25896843	29691711	3474506	6228455	8080112
SKH010FD	253900	872590	1452805	88109	303743	441214	9870507	19893391	25504839	110129	402811	746106
SKH011FD	91954	327102	707694	40646	112250	190297	161512	919094	1509389	57514	179203	357415
SKH012FD	70276	205098	309276	8360	22235	37886	127633	284835	348453	29659	59970	79508
SKH013FD	1986	34567	52247	248	8771	11618	5387	16495	19802	463	8331	16352
SKH014FD	94264	151661	165344	9301	15161	17060	276362	359492	385283	38256	51483	56824
SKH015FD	6023	20575	30543	403	10246	18750	7869	16198	23968	580	1038	1690
SKH019FD	8845	44549	117644	3320	12056	28331	232429	1714282	2863106	1204	20434	54908

Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
SKH020FD	65937	252467	422568	9592	38727	61765	155943	391770	549408	16209	32687	88085
SKH021FD	24132	72570	92016	3732	11968	14462	30951	45877	54623	5197	9758	12416
SKH025FD	647592	1974491	3875488	131337	465816	746619	2049190	2901794	3153361	588790	1683076	3251648
SKH026FD	174209	400420	485137	64568	110832	124426	2376776	3032501	3298474	67376	207483	237143

Vysvetlivky: B41 – Súkromný majetok; B42 – Infraštruktúra; B43 – Vidiecke využitie územia; B44 – Priemyselné, výrobné využitie územia a územia poskytovania služieb

Tab. 3.13 Okresy a obce s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu - odhadovaná plocha v m² hospodárskych aktivít potenciálne ohrozených povodňou

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Sabinov	Lutina	SKH001FD	13221	42113	71411	7912	16396	27503	12647	27038	58771	12131	31348	49846
Sabinov	Olejníkov	SKH001FD	4512	26904	61129	909	6599	15131	7838	33797	57605	10	1223	8546
Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves	SKH002FD	370916	1495449	2179324	20856	123411	177257	375749	873645	1007592	256895	925274	1420254
Spišská Nová Ves	Harichovce	SKH002FD	30220	35650	411533	2574	3415	25703	73518	233095	303008	938	2813	30520
Spišská Nová Ves	Chrast' nad Hornádom	SKH002FD	10469	23444	41461	1187	2129	3357	34116	42789	51482	3014	11165	20742
Spišská Nová Ves	Jamník	SKH002FD	286	2850	5357	1214	2613	2900	4560	6596	9088	0	0	0
Gelnica	Kluknava	SKH002FD	36210	54706	91557	8165	12192	22517	202279	286220	366013	35527	48508	57589
Spišská Nová Ves	Kolinovce	SKH002FD	32678	58769	83687	6824	12398	16728	37910	47263	53876	11435	11435	11435
Spišská Nová Ves	Krompachy	SKH002FD	114430	362783	410436	14073	26992	32863	19681	37253	46301	53911	275895	313956
Spišská Nová Ves	Letanovce	SKH002FD	22232	73048	110259	957	3782	6952	1665	10567	12027	9288	29732	34742
Levoča	Levoča	SKH002FD	49448	124848	197341	4648	20602	30910	184059	299678	391347	20001	40432	72516
Spišská Nová Ves	Lieskovany	SKH002FD	925	2362	3495	2871	3790	4311	287497	308974	318121	0	0	0
Spišská Nová Ves	Markušovce	SKH002FD	81800	142013	185333	11985	20302	28910	826613	920345	969752	17304	25428	31541
Spišská Nová Ves	Matejovce nad Hornádom	SKH002FD	0	0	4105	966	1254	2355	1431	2043	3740	0	0	0
Spišská Nová Ves	Odorín	SKH002FD	4685	7329	7660	108	442	1266	135655	188865	203396	4685	7329	7660

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Spišská Nová Ves	Olcnavá	SKH002FD	10488	38554	50482	3407	8581	10619	315121	505990	525628	3211	21995	27730
Gelnica	Richnava	SKH002FD	19940	51571	61301	18862	29805	34936	89016	169649	197552	18485	24788	29418
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH002FD	0	0	0	2425	3938	4342	75227	103899	111596	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Vlachy	SKH002FD	81051	484393	611431	31878	74450	91065	1228755	1620649	1723710	57799	181196	245949
Spišská Nová Ves	Spišský Hrušov	SKH002FD	0	0	0	0	0	0	0	12	50	0	0	0
Levoča	Spišský Štvrtok	SKH002FD	0	0	0	0	0	0	919	10842	17154	0	0	0
Spišská Nová Ves	Teplička	SKH002FD	0	0	0	272	414	473	3885	6745	8111	0	0	0
Spišská Nová Ves	Vítkovce	SKH002FD	14076	30675	47563	3100	5572	9453	66000	86394	98675	538	1696	3050
Spišská Nová Ves	Smižany	SKH002FD	185852	505141	693469	26926	67609	84109	55752	196963	215283	42536	78213	93367
Levoča	Kľov	SKH003FD	39	3374	17133	685	4300	11029	235	23676	56372	0	439	4976
Levoča	Nemešany	SKH003FD	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	SKH004FD	858	3943	12285	895	2179	3388	20292	26746	38142	117	150	182
Gelnica	Gelnica	SKH006FD	11531	117849	155234	2773	18544	30925	3093	11672	20685	4408	101806	135296
Gelnica	Helcmanovce	SKH006FD	378	11841	18745	2492	6808	11197	83140	146745	236022	206	11459	17207
Spišská Nová Ves	Hnilec	SKH006FD	16320	43433	62026	5868	10137	18595	76212	120041	154782	260	1206	3878
Gelnica	Jaklovce	SKH006FD	188	5642	64248	372	2629	8963	2134	7343	23691	0	1981	18276
Gelnica	Mníšek nad Hnilcom	SKH006FD	18415	88614	125830	1134	9358	18763	82874	147317	178087	12799	40315	63401
Gelnica	Nálepkovo	SKH006FD	46859	74044	90830	9778	17939	23990	72595	124112	189178	37433	46703	54243
Gelnica	Prakovce	SKH006FD	2376	51502	83058	1452	15619	27623	64988	82023	92453	2073	50631	79912
Gelnica	Smolnícka Huta	SKH006FD	0	0	0	0	473	627	33	2735	6022	0	0	0
Gelnica	Stará Voda	SKH006FD	15173	18566	20477	13	35	44	5193	9040	10821	15156	18486	20369
Gelnica	Švedlár	SKH006FD	38232	96484	131542	8729	21836	28215	101568	216821	304896	11138	30248	47743
Gelnica	Margecany	SKH006FD	0	0	0	23	23	23	0	0	0	0	0	0
Košice - okolie	Baška	SKH007FD	51684	65275	75445	635	1258	3069	471	797	1009	0	0	0
Košice - okolie	Bukovec	SKH007FD	77	121	236	681	2036	2051	6125	11196	13528	0	0	0

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Košice - okolie	Hýľov	SKH007FD	0	0	0	31	1023	1662	2772	5799	8005	0	0	0
Košice - okolie	Nižný Klátov	SKH007FD	49732	86173	104108	2539	7587	10329	14659	28411	35022	4514	4768	5887
Košice - okolie	Vyšný Klátov	SKH007FD	0	0	0	2	105	781	2560	4737	7623	0	0	0
Košice II	Košice-Myslava	SKH007FD	120992	237166	283806	10030	20874	24710	78776	119400	140283	4775	12352	18379
Sabinov	Jarovnice	SKH008FD	0	0	0	0	0	0	94	14731	72727	0	0	0
Prešov	Lažany	SKH008FD	0	2992	5518	151	980	1606	9844	32696	46567	0	2906	4047
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH009FD	0	0	0	0	0	0	24	72	81	0	0	0
Košice - okolie	Čaňa	SKH009FD	386283	556655	706161	60051	82828	99191	1601900	1740394	2126506	28811	60282	94716
Košice - okolie	Družstevná pri Hornáde	SKH009FD	97593	219296	308846	25988	36859	48877	314395	424290	469651	60458	72311	79024
Košice - okolie	Geča	SKH009FD	1273	1368	1424	968	972	974	361604	379119	388683	1273	1368	1424
Košice - okolie	Gyňov	SKH009FD	29963	81312	191054	17755	30749	37724	1925405	2406928	2719101	29963	72534	97217
Košice - okolie	Kokšov-Bakša	SKH009FD	431452	434789	435922	46255	48228	48896	809276	837920	850153	46426	48892	49579
Košice - okolie	Kysak	SKH009FD	84968	98375	166866	25652	40418	56635	257777	332946	363004	77653	90444	154891
Košice - okolie	Malá Lodina	SKH009FD	27349	31040	33003	16478	18171	19205	41872	50478	53795	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH009FD	114146	222199	281633	35535	49458	62799	3807980	4612657	4978459	23304	65936	100936
Košice - okolie	Obišovce	SKH009FD	21414	24890	25683	6005	9015	10545	44060	59397	66839	21268	24550	24855
Košice - okolie	Seňa	SKH009FD	0	0	0	12465	16965	18262	5554685	6217415	6248008	0	0	0
Košice - okolie	Sokol'	SKH009FD	17661	19826	20849	9673	13454	14659	420845	482831	510093	10379	10468	10771
Košice - okolie	Trebejov	SKH009FD	33414	51547	83563	17027	21022	24131	370341	486161	529694	22705	29315	29636
Košice - okolie	Trstené pri Hornáde	SKH009FD	1606	3158	79461	14894	15673	20168	2196147	2565880	2658799	0	0	7412
Košice - okolie	Valaliky	SKH009FD	34043	115130	183843	5363	12253	22050	250388	308341	338387	0	0	0

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Košice - okolie	Veľká Lodina	SKH009FD	50394	62660	68985	29644	37585	50073	564112	701193	744955	0	0	0
Košice - okolie	Vyšná Myšľa	SKH009FD	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	0	0
Košice - okolie	Ždaňa	SKH009FD	851	1603	22324	4983	5021	6041	115930	469914	713197	0	0	4062
Košice - okolie	Kostoľany nad Hornádom	SKH009FD	36307	94303	110749	27694	34286	37152	353422	424861	441205	8321	44835	55023
Košice I	Košice-Ľahanovce	SKH009FD	67285	79285	98830	35300	42593	46566	98023	130360	155840	34162	34635	45861
Košice I	Košice-Sever	SKH009FD	364580	1029620	1128644	42735	114538	128266	69302	87644	94038	218978	569247	643358
Košice I	Košice-Staré Mesto	SKH009FD	759127	1307546	1506524	89907	140511	160976	48693	65159	67870	656568	1180351	1373883
Košice III	Košice-Dargovských hrdinov	SKH009FD	0	61	280	0	0	18	0	0	0	0	61	280
Košice IV	Košice-Barca	SKH009FD	146398	185000	400008	19431	24344	190432	206321	335152	2001221	146398	185000	400008
Košice IV	Košice-Krásna	SKH009FD	426232	880181	1269898	88190	150395	185432	1680352	2294770	2560189	69312	195505	240032
Košice IV	Košice-Nad jazerom	SKH009FD	754740	1831823	2117306	87441	189914	225868	6974	157471	209339	662715	1595888	1871525
Košice IV	Košice-Juh	SKH009FD	1296661	1852327	2634602	143815	205081	272231	52253	234651	281662	1173401	1660064	2420761
Košice I	Košice-Sídliisko Ľahanovce	SKH009FD	79566	82662	93189	6089	6235	6386	0	0	0	79566	82662	93189
Košice I	Košice-Džungľa	SKH009FD	121464	159631	186709	14774	20251	24089	15644	20461	24350	55503	69162	89473
Košice IV	Košice-Vyšné Opátske	SKH009FD	117741	254799	404915	22723	54209	83540	48743	70378	96579	47342	134945	192196
Prešov	Haniska	SKH010FD	22740	169839	193835	1861	19815	23361	29657	98700	106656	17515	71097	71384
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH010FD	30782	47898	62967	8778	16515	21003	115402	475433	519763	62	292	9039
Košice - okolie	Beniakovce	SKH010FD	12106	37669	52977	1620	3458	5148	222819	335633	359192	0	0	0
Košice - okolie	Budimír	SKH010FD	0	1613	19121	0	2496	8893	7	406655	517379	0	355	16551

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Košice - okolie	Hrašovík	SKH010FD	0	0	63	60	220	225	214502	416423	442447	0	0	63
Košice - okolie	Košická Polianka	SKH010FD	233	16944	235133	649	4861	27938	239443	398311	1508262	0	15454	233228
Košice - okolie	Košické Oľšany	SKH010FD	676	31794	65500	232	1652	6161	36768	1374044	1650187	0	12820	13157
Košice - okolie	Kráľovce	SKH010FD	0	7667	27950	769	11480	18192	18899	1043502	1212541	0	7435	27602
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH010FD	0	0	0	85	572	572	12	12	12	0	0	0
Košice - okolie	Nová Polhora	SKH010FD	0	2250	8363	346	1264	8645	14815	106372	182770	0	2250	8363
Košice - okolie	Obišovce	SKH010FD	0	0	0	2425	3041	3826	702011	742001	755150	0	0	0
Košice - okolie	Ploské	SKH010FD	1189	25626	32628	4484	10384	12985	99493	782842	1041985	0	17524	18076
Košice - okolie	Rozhanovce	SKH010FD	814	11156	12174	12482	20731	22692	436862	1037668	1196222	0	7514	8450
Košice - okolie	Sady nad Torysou	SKH010FD	8	49336	122131	284	7148	19331	59315	614202	917753	0	48898	69532
Košice - okolie	Vajkovce	SKH010FD	49	22920	43279	566	5417	9303	6763	792477	885535	0	6659	14189
Košice - okolie	Vyšná Hutka	SKH010FD	26349	45010	79370	3155	5669	9778	36217	348446	396765	14426	24665	34916
Prešov	Bretejovce	SKH010FD	0	0	0	1714	3851	6001	353584	510906	647228	0	0	0
Prešov	Drienov	SKH010FD	42397	52453	69430	1844	4619	7305	2009070	2446912	2628979	39367	46296	46824
Prešov	Janovík	SKH010FD	0	0	0	0	0	0	26595	211790	323772	0	0	0
Prešov	Lemešany	SKH010FD	221	849	1093	2085	2708	3155	1502871	1655359	1853532	16	150	235
Prešov	Ličartovce	SKH010FD	70324	127562	142230	7207	25117	33339	471129	582800	607277	21907	45812	52937
Prešov	Seniakovce	SKH010FD	1390	2684	3797	1606	2102	2860	214489	376415	426356	112	348	475
Prešov	Šarišské Bohdanovce	SKH010FD	0	0	0	4352	19088	28118	858702	1032972	1095785	0	0	0
Košice IV	Košice-Krásna	SKH010FD	368	972	5178	0	1163	7562	11435	820976	2356369	368	972	5025
Prešov	Prešov	SKH010FD	99	99	99	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prešov	Drienovská Nová Ves	SKH010FD	23184	35783	39967	6839	11111	16284	554384	802793	884339	5663	9071	9271
Prešov	Kendice	SKH010FD	10713	165007	210770	9313	100213	114689	442740	1019626	1353352	10693	85199	106789
Prešov	Petrovany	SKH010FD	10258	17459	24750	15353	19048	23848	1192523	1460121	1635231	0	0	0
Sabinov	Torysa	SKH011FD	43442	120118	284954	6592	18730	37546	5183	96962	205144	31180	76769	99270

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Sabinov	Červenica pri Sabinove	SKH011FD	0	0	11	686	1028	1689	501	3092	71126	0	0	0
Sabinov	Ďačov	SKH011FD	79	4134	5607	164	1021	2311	28503	44507	68241	0	0	0
Sabinov	Dubovica	SKH011FD	0	16	2734	0	0	0	0	0	18070	0	0	2300
Sabinov	Jakubova Voľa	SKH011FD	0	0	6176	3058	4789	8330	268	29945	94033	0	0	5009
Sabinov	Krivany	SKH011FD	10766	13182	14740	11783	14587	16540	49389	92174	117466	8538	10415	11669
Sabinov	Lipany	SKH011FD	12117	50500	164806	4622	19212	41129	7513	18975	47974	2722	30830	127688
Sabinov	Ostrovany	SKH011FD	1	7021	16700	125	685	972	0	0	0	1	7021	16700
Sabinov	Pečovská Nová Ves	SKH011FD	708	5058	32891	3558	13401	20689	28252	250043	300978	4	2724	23453
Sabinov	Ražňany	SKH011FD	0	0	0	169	376	415	0	0	8198	0	0	0
Sabinov	Rožkovany	SKH011FD	901	29173	42547	4201	20737	27668	16885	301319	406989	901	25470	32321
Sabinov	Sabinov	SKH011FD	15725	83889	121613	3419	14283	25570	22517	65514	110995	6144	13074	25972
Sabinov	Šarišské Michaľany	SKH011FD	8215	14011	14915	2269	3401	7438	2501	16563	60175	8024	12900	13033
Bardejov	Raslavice	SKH012FD	70276	205098	309276	8360	22235	37886	127633	284835	348453	29659	59970	79508
Bardejov	Osikov	SKH013FD	1986	34567	52247	248	8771	11618	5387	16495	19802	463	8331	16352
Prešov	Malý Šariš	SKH014FD	94264	150352	162834	9301	15161	17060	215905	281392	301446	38256	50174	54314
Prešov	Župčany	SKH014FD	0	1309	2510	0	0	0	60457	78100	83837	0	1309	2510
Sabinov	Drienica	SKH015FD	6023	20575	30543	403	10246	18750	7869	16198	23968	580	1038	1690
Košice - okolie	Nižná Hutka	SKH019FD	20	20	20	8	16	33	11729	17113	30977	0	0	0
Košice - okolie	Bidovce	SKH019FD	0	0	3597	240	1244	6036	17136	176214	379712	0	0	3597
Košice - okolie	Blažice	SKH019FD	4918	7335	9686	98	194	375	23042	73120	91829	0	0	0
Košice - okolie	Bohdanovce	SKH019FD	271	1708	9814	705	1123	1632	13405	42316	91034	0	0	0
Košice - okolie	Ďurďošik	SKH019FD	1132	15839	23003	111	3280	4235	1109	65954	81627	0	3176	4069
Košice - okolie	Ďurkov	SKH019FD	0	5362	5362	152	2358	4143	288	547243	861288	0	5362	5362
Košice - okolie	Nižný Čaj	SKH019FD	427	605	882	833	1158	1457	25645	87951	240029	0	0	0
Košice - okolie	Olšovany	SKH019FD	1204	11896	41517	964	1899	5700	102618	219566	296623	1204	11896	41517
Košice - okolie	Ruskov	SKH019FD	0	0	0	172	338	1354	3746	217128	386309	0	0	0

Lokalita		Kód GO	B41 – Q10	B41 – Q100	B41 – Q1000	B42 – Q10	B42 – Q100	B42 – Q1000	B43 – Q10	B43 – Q100	B43 – Q1000	B44 – Q10	B44 – Q100	B44 – Q1000
Okres	Obec													
Košice - okolie	Svinica	SKH019FD	0	0	0	0	0	0	32142	197210	257558	0	0	0
Košice - okolie	Trst'any	SKH019FD	873	1784	23763	37	446	3366	1478	5329	67516	0	0	363
Košice - okolie	Vyšný Čaj	SKH019FD	0	0	0	0	0	0	91	65138	78494	0	0	0
Košice - okolie	Nižná Myšľa	SKH019FD	0	0	0	0	0	0	0	0	110	0	0	0
Poprad	Spišský Štiavnik	SKH020FD	22614	145769	276531	5338	25648	43307	25198	152734	239664	16209	32687	87474
Spišská Nová Ves	Betlanovce	SKH020FD	41672	87973	118666	2982	7715	10913	77961	122006	136396	0	0	0
Spišská Nová Ves	Hrabušice	SKH020FD	1651	18725	27371	1272	5364	7545	52784	117030	173348	0	0	611
Poprad	Vikartovce	SKH021FD	24132	72570	92016	3732	11968	14462	30951	45877	54623	5197	9758	12416
Prešov	Ľubotice	SKH025FD	3001	118981	312730	327	13179	35193	356020	424980	442498	2365	114093	306533
Prešov	Prešov	SKH025FD	644591	1855510	3562758	131010	452637	711426	1693170	2476814	2710863	586425	1568983	2945115
Prešov	Fintice	SKH026FD	15570	21891	26436	10690	13513	14683	434089	488035	518252	14072	18946	22067
Prešov	Fulianka	SKH026FD	28053	58911	73319	5307	9296	11900	353348	501695	569989	7687	18750	21740
Prešov	Kapušany	SKH026FD	72050	228220	266075	33355	67108	72000	1034483	1130794	1197252	45410	165511	174113
Prešov	Tulčík	SKH026FD	58536	91398	119307	15216	20915	25843	554856	911977	1012981	207	4276	19223

Vysvetlivky: B41 – Súkromný majetok; B42 – Infraštruktúra; B43 – Vidiecke využitie územia; B44 – Priemyselné, výrobné využitie územia a územia poskytovania služieb

3.5 Údaje o rozsahu a trasách postupu povodní

Povodňové prietoky postupujú v jednotlivých geografických oblastiach, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt, nasledovne:

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Lutinka** vybrežuje z koryta v strednej časti obce **Lutina** a zaplavuje miestne komunikácie, záhrady a rodinné domy. Pri prietoku Q_{100} zaplavuje centrum obce, obecný úrad, obchod, ihrisko, rodinné domy a miestne komunikácie. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená a zaplavuje rodinné domy za komunikáciou Lutina-Olejníkov.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Lutinka** vybrežuje z koryta v obci **Olejníkov** iba pomiestne a zaplavuje záhrady rodinných domov. Pri prietoku Q_{100} zaplavuje rodinné domy a miestne komunikácie. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená a zaplavuje rodinné domy a rómsku osadu v južnej časti obce.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje z koryta pozdĺž celého intravilánu obce **Vikartovce** striedavo na obe strany. Vodný tok zaplavuje miestnu komunikáciu, príľahlé rodinné domy a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} vodný tok Hornád vybrežuje obojstranne už pri vstupe do intravilánu. Vodný tok zaplavuje miestnu komunikáciu, rodinné domy obojstranne, na konci intravilánu záplava zasahuje aj futbalové ihrisko. Pri prietoku Q_{1000} vodný tok na začiatku intravilánu vybrežuje viac na pravú stranu, pričom záplava zasahuje za rodinné domy do záhrad a od stredu po koniec obce na ľavú stranu. Na ľavej strane sú zaplavené miestne komunikácie – hlavná cesta, štyri ulice a ďalšie rodinné domy s futbalovým ihriskom.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** v intraviláne obce **Spišský Štiavnik** vybrežuje z koryta už tesne pred mostom na ľavej strane, pričom je zaplavená príjazdová cesta k rodinným domom. Za mostom je záplava obojstranná na pôdnom fonde a príľahlých rodinných domoch. Pri prietoku Q_{100} vodný tok Hornád vybrežuje už pri vstupe do intravilánu obojstranne. Na ľavej strane záplava zasahuje miestne komunikácie (dve ulice rovnobežné s vodným tokom) s rozsiahlou rodinnou zástavbou. Na pravej strane je zasiahnutý pôdny fond, miestne komunikácie a rodinné domy. Pri prietoku Q_{1000} je výrazná záplava na ľavej strane, pričom sú zaplavené rodinné domy až ku futbalovému ihrisku, priemyselné budovy – čiastočne areál a pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje z koryta už pri vstupe a celým intravilánom obce **Betlanovce** na pôdny fond a príľahlé rodinné domy so záhradami. Pri prietoku Q_{100} je vybreženie až na miestne komunikácie a zasahuje k rodinným domom situovaných za komunikáciou. Pri prietoku Q_{1000} vodný tok vybrežuje v celom intraviláne na pôdny fond, zaplavuje miestnu komunikáciu a príľahlé rodinné domy so záhradami. Na konci intravilánu je záplava sledovaná už pri prietoku Q_{10} na pôdnom fonde.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** v intraviláne obce **Hrabušice** vybrežuje z koryta nad mostom na pôdny fond a príľahlé dva rodinné domy, garáže a komunikáciu. Za mostom vodný tok vybrežuje na pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} sú zaplavené pozemky s rodinnými domami na ľavej strane a komunikácia do obce. Pri prietoku Q_{1000} záplava na ľavej strane siaha po priemyselný areál, ďalšie rodinné domy a obojstranne pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** v obci **Smižany** vybrežuje a zaplavuje pôdny fond. V intraviláne zaplavuje časť zastavaného územia rómskej osady s rodinnými a bytovými domami na ľavom brehu toku. Pri prietoku Q_{100} je záplava rozšírená na celú rómsku osadu na ľavom brehu. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená o miestne komunikácie a rodinné domy na pravej strane toku.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje v meste **Spišská Nová Ves** v území pod haťou a zaplavuje záhradkársku osadu na ľavom brehu, v strede mesta na pravom brehu pri zimnom štadióne kde zaplavuje rodinné domy a na konci intravilánu pred železničnou traťou na ľavú stranu, pričom zaplavuje obchodné centrum a čiastočne priemyselný areál. Za železničnou traťou vodný tok zaplavuje obojstranne pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je záplava pozdĺž celého intravilánu obojstranne. Na pravej strane od vstupu do intravilánu po kúpalisko je zaplavená skoro celá bytová a domová zástavba, miestne komunikácie. Na ľavej strane je záplava na pôdnom fonde, v záhradkárskej oblasti a zasiahnuté sú aj priemyselné budovy stojace pozdĺž vodného toku. V úseku medzi mostami sú zaplavené futbalové ihriská. Pred železničnou traťou je zaplavená ľavá strana – priemyselné areály a príslušné komunikácie. Za železničnou traťou je zaplavený pôdny fond, na pravej strane rímska osada a ľavej ČOV. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená o miestne komunikácie a rodinné domy na pravej strane vrátane kúpaliska. Pred železničnou traťou na pravej strane záplava čiastočne zasahuje priemyselný areál. Za železničnou traťou čiastočne kopíruje priebeh záplavy pri prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje už pri vstupe do intravilánu obce **Markušovce** obojstranne. Zaplavuje pôdny fond a pár prilahlých rodinných domov. Za cestným mostom je vybreženie striedavo obojstranné pričom je zaplavený pôdny fond, futbalové ihrisko, miestne komunikácie a rodinné domy so záhradami. Na konci intravilánu je zaplavený pôdny fond. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} je záplava pri vstupe mierne rozšírená a zaplavuje ďalšie rodinné domy. Za cestným mostom na ľavej strane pri prietoku Q_{100} záplava siaha po záhrady domov a pri prietoku Q_{1000} postupuje cez záhrady a rodinné domy. V úseku ľavostranného prítoku Levočský potok je záplava obojstranná, pričom sú zasiahnuté 3 ulice s rodinnými domami a miestne komunikácie. Na konci intravilánu je zasiahnutý pôdny fond. Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Levočský potok** vybrežuje obojstranne na pôdny fond. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} vybrežuje obojstranne hlavne na ľavú stranu, kde zaplavuje miestnu komunikáciu a pár rodinných domov so záhradami.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pri vstupe do intravilánu obce **Matejovce nad Hornádom** obojstranne. Zaplavuje pôdny fond. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} je záplava obojstranná a čiastočne kopíruje záplavu pri prietoku Q_{10} , avšak na ľavej strane sú zaplavené rodinné domy so záhradami (6ks). Na pravej strane je zaplavený pôdny fond. Na konci intravilánu je záplava na pôdnom fonde – prirodzená inundácia.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pri vstupe do intravilánu obce **Chrast' nad Hornádom** obojstranne, pričom je zasiahnutý pôdny fond a miestna komunikácia. Pri prietoku Q_{100} pozdĺž celého intravilánu je záplava rozšírená na pozemky so záhradami, čiastočne zasiahnuté rodinné domy. Pri prietoku Q_{1000} záplava pri vstupe do intravilánu siaha do staršej priemyselnej časti, v strede a na konci intravilánu siaha k rodinným domom so záhradami.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pri vstupe do intravilánu obce **Vítkovce** obojstranne, pričom zaplavuje pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je záplava rozšírená na miestnu komunikáciu a pár prilahlých rodinných domov so záhradami. Pri prietoku Q_{1000} zaplavuje rodinné domy so záhradami a miestne komunikácie, avšak značný vplyv na záplavu má vodný tok Lodina ľavostranný prítok Hornádu.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pri vstupe do intravilánu obce **Olcava** na prilahlý pôdny fond obojstranne. Na konci obce sa rozlieva na pôdny fond – prirodzená inundácia. Pri prietoku Q_{100} je zaplavený pôdny fond väčšieho rozsahu, miestne komunikácie, futbalové ihrisko. Pri prietoku Q_{1000} je záplava v značnej miere rovnaká ako pri prietoku Q_{100} , avšak sú zasiahnuté aj rodinné domy so záhradami.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pri vstupe do intravilánu **Spišské Vlchy** obojstranne, pričom zasahuje pôdny fond. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} záplava siaha cez pôdny

fond k príľahlému priemyselnému areálu. Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Branisko** vybrežuje pomiestne a pred zaústením do vodného toku Hornád (spätne vzdutie) zaplavuje pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je záplava obojstranná. Na ľavej strane je zasiahnutá miestna komunikácia, príľahlé rodinné domy so záhradami a priemyselný areál. Na pravej strane je zaplavená celá rodinná a bytová zástavba nižšie situovaných domov so záhradami s príslušnými miestnymi komunikáciami. Pri prietoku Q_{1000} je zaplavený celý priemyselný areál a rodinná zástavba so záhradami a ďalšími miestnymi komunikáciami na pravej strane.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pri vstupe do intravilánu obce **Kolinovce** obojstranne. Zaplavuje príľahlý pôdny fond, nižšie situovanú miestnu komunikáciu, rodinné domy so záhradami a priemyselný areál. Pri prietoku Q_{100} záplava postupuje vyššie k miestnej komunikácii a rozlieva sa k väčšiemu počtu domov. Pri prietoku Q_{1000} záplava na ľavej strane dosahuje hlavnú cestu a príľahlé domy. Na konci intravilánu je zaplavená miestna komunikácia – hlavná cesta a rodinné domy so záhradami, ktoré sú vybudované pozdĺž cesty.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pri vstupe do obce **Krompachy** hlavne na ľavú stranu. Zaplavená je miestna komunikácia, pár rodinných domov, pôdny fond a areál. Za železničnou traťou na pravej strane je zaplavený areál elektrárne, čiastočne priemyselný areál – sklady. Na ľavej strane je zaplavená príľahlá bytová zástavba a pôdny fond. Na konci intravilánu je zaplavený pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je pozorovaná záplava už pri vstupe do intravilánu na ľavej strane siahajúca až za prítok do vodnej nádrže Krompachy. Na pravej strane je záplava ovplyvnená prítokom Slovinský potok, pričom je zaplavený celý areál a zástavba rodinných domov so záhradami a príslušnými miestnymi komunikáciami. Za železničnou traťou je zaplavený celý areál elektrárne, priemyselný areál - Kovohuty a celý areál zlievárni. Pri prietoku Q_{1000} záplava kopíruje postup povodne pri prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pri vstupe do obce **Richnava** obojstranne. Na pravej strane zaplavuje pôdny fond. Na ľavej strane zaplavuje futbalové ihrisko, záhrady rodinných domov, príľahlú miestnu komunikáciu a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} na pravej strane zaplavuje len pôdny fond. Na ľavej strane je čiastočne zaplavená jedna ulica s miestnou komunikáciou a rodinnými domami so záhradami. Pri prietoku Q_{1000} je zaplavená celá ulica. Na konci intravilánu je záplava čiastočne ovplyvnená prítokom Zlatník a záplava siaha cez pôdny fond až ku miestnej komunikácii.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pri vstupe do obce **Kluknava** obojstranne na príľahlé pozemky rodinných domov a futbalové ihrisko. Pozdĺž celého intravilánu je vybreženie na pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} sú zaplavené nie len záhrady, ale aj rodinné domy po miestnu komunikáciu. Pri prietoku Q_{1000} je zaplavená aj miestna komunikácia a čiastočne pozemky pozdĺž komunikácie.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Levočský potok** vybrežuje v intraviláne obce **Levoča** až pred a za mostným objektom na ulici Predmestie. Za mostným objektom je zaplavenie obojstranné, pričom ide o príľahlé pozemky s rodinnými domami, garáže, pôdny fond a príľahlé budovy. Pri prietoku Q_{100} je vybreženie pozorované už pri vstupe do intravilánu na ľavej strane, pričom sú zasiahnuté nižšie situované rodinné domy so záhradami a miestna komunikácia. V strede intravilánu sú zasiahnuté miestne komunikácie, rodinné domy so záhradami, pričom záplava je ohraničená Popradskou cestou. Na konci intravilánu je obojstranné vybreženie a zaplavené sú rodinné domy so záhradami, pôdny fond. Pri prietoku Q_{1000} vybreženie kopíruje prietok Q_{100} a na konci intravilánu zasahuje až do areálu ČOV.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Brusník** vybrežuje už pri vstupe do intravilánu obce **Letanovce** na ľavú stranu, pričom zaplavuje pôdny fond. Pred mostným objektom na ulici Slovenského raja je pozorovaná záplava na pravej strane a ohrozuje príľahlé rodinné domy (5ks). Medzi mostnými objektmi ulica Slovenského raja a ulica Slobody je pozorované

pomiestne vybreženie na priľahlé pozemky a rodinné domy. Pri prietoku Q_{100} je vybreženie obojstranné pozdĺž celého intravilánu a zasahuje do záhrad rodinných domov, pričom zaplavuje rodinné domy, pôdny fond, futbalové ihrisko, miestne komunikácie. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená o ďalšiu ulicu s rodinnými domami, miestne komunikácie hlavne na ľavej strane.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Brusník** vybrežuje pri vstupe do intravilánu obce **Smižany** obojstranne na pôdny fond. Pozdĺž obce je vybreženie pozorované pomiestne, pričom sú zaplavené rodinné domy. Pri prietoku Q_{100} je vybreženie výraznejšie, obojstranne, na ľavej strane je zasiahnutý priemyselný areál, na pravej strane rodinné domy so záhradami pozdĺž vodného toku a miestna komunikácia. Medzi mostom na ulici Tatranská a koncom intravilánu je záplava obojstranná a zaplavené sú rodinné domy so záhradami – celé oblasti IBV s príslušnými miestnymi komunikáciami a pôdny fond. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozsiahlejšia, na konci intravilánu je zaplavená aj bytová zástavba.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Branisko** vybrežuje pri vstupe do intravilánu obce **Spišské Vlchy** na ľavú stranu, pričom zaplavuje pôdny fond a na konci intravilánu je záplava obojstranná na pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je vybreženie pozdĺž celého intravilánu obojstranne. Zaplavené sú rodinné domy so záhradami, bytová zástavba pozdĺž vodného toku a miestne komunikácie. Pri prietoku Q_{1000} záplava kopíruje trasu prietoku Q_{100} , avšak v centre obce je záplava rozšírená o dve ulice s rodinnými domami a miestnymi komunikáciami.

Pri prietoku Q_{10} **Kľčovský potok** vybrežuje v intraviláne obce **Kľčov** iba pomiestne na miestnu komunikáciu. Pri prietoku Q_{100} vodný tok vybrežuje obojstranne a zaplavuje niekoľko rodinných domov so záhradami a miestne komunikácie. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená najmä na konci obce, kde zaplavuje pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} **Tomášovský potok** nevybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Spišské Tomášovce**, iba na konci intravilánu zaplavuje pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} vodný tok vybrežuje iba pomiestne a zaplavuje niekoľko rodinných domov a ich záhrad. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená na časť zastavaného územia rodinných domov popri vodnom toku.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hnilec** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Hnilec** obojstranne. Zaplavené sú pobrežné pozemky, nižšie situované rodinné domy a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} vodný tok vybrežuje pozdĺž celého intravilánu, zaplavuje miestne komunikácie, rodinné domy a pôdny fond. Pri prietoku Q_{1000} záplava väčšinou kopíruje priebeh záplavy pri prietoku Q_{100} pomiestne zaplavuje ďalšie rodinné domy.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hnilec** už pri vstupe do intravilánu obce **Nálepkovo** vybrežuje obojstranne. Zaplavený je pôdny fond, futbalové ihrisko s priľahlými budovami. V strednej časti obce sú zaplavené nižšie situované rodinné domy so záhradami, čiastočne miestna komunikácia a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je záplava rozšírená o časť rodinnej zástavby a príslušné miestne komunikácie. Na konci intravilánu je čiastočne zaplavený areál s drevnou hmotou. Priebeh záplavy pri prietoku Q_{1000} vo väčšej miere kopíruje priebeh prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hnilec** v obci **Švedlár** vybrežuje na pravú stranu, pričom sú zaplavené rodinné domy a pôdny fond. Pozdĺž celého intravilánu je vybreženie pozorované pomiestne obojstranne na priľahlý pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je záplava pozdĺž celého intravilánu obojstranne, pričom zaplavené sú rodinné domy so záhradami, pôdny fond, miestne komunikácie. Pri prietoku Q_{1000} záplava siaha v centre obce na ľavej strane za futbalové ihrisko, pozdĺž intravilánu sú obojstranne zaplavené rodinné domy so záhradami, miestne komunikácie.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hnilec** pozdĺž celého intravilánu obce **Mníšek nad Hnilcom** zaplavuje priľahlé pozemky pôdny fond, záhrady, ihrisko. Na konci intravilánu záplava siaha

do areálu s drevom a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je záplava obojstranná pozdĺž celého intravilánu, pričom sú zaplavené rodinné domy so záhradami, miestne komunikácie, futbalové ihrisko, areál s drevnou hmotou a pôdny fond. Prietok Q_{1000} vo väčšej miere kopíruje priebeh prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hnilec** pozdĺž celého intravilánu obce **Helemanovce** vybrežuje obojstranne na priľahlý pôdny fond. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} je vybreženie obojstranné na pôdnom fonde až k miestnej komunikácii, na pravej strane je zaplavený zberný dvor a kaštieľ.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hnilec** pozdĺž celého intravilánu obce **Prakovce** vybrežuje obojstranne, pričom sú zasiahnuté priľahlé pozemky. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} je zasiahnutý priemyselny areál na ľavej strane.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hnilec** pomiestne vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Gelnica** na priľahlé pozemky. Na pravom brehu zaplavuje obchodné prevádzky. Pri prietoku Q_{100} je vybreženie obojstranné, pomiestne pričom zaplavuje časť komunikácie – obtekanie mostného objektu, v strednej časti intravilánu komunikácie, základnú školu, záhrady a rodinné domy. Na konci intravilánu je preliata železničná trať. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená na ľavej strane na pozemky s rodinnými domami, miestnu komunikáciu a prechádza cez komunikáciu k ďalšej ulici. Na konci intravilánu je preliata železničná trať a sklady na oboch stranách.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hnilec** pozdĺž celého intravilánu obce **Jaklovce** vybrežuje obojstranne na priľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} záplava siaha na pravej strane k miestnej komunikácii a zaplavuje rodinné domy so záhradami. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená na pravej strane pozdĺž komunikácie pričom sú zaplavené pozemky s rodinnými domami, na ľavej strane je zasiahnutý pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} **Kamenný potok** vybrežuje v dolnej časti intravilánu **Košice-Myslava** a zaplavuje objekty rodinných domov a miestnu komunikáciu. Pri prietoku Q_{100} zaplavuje aj rekreačné objekty v chatovej oblasti. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená na niekoľko ďalších objektov rodinných domov a rekreačných chát.

Pri prietoku Q_{10} **Myslavský potok** v intraviláne obce **Nižný Klátov** zaplavuje niekoľko rodinných domov so záhradami, ihrisko a miestnu komunikáciu. Pri prietoku Q_{100} a Q_{1000} je záplava rozšírená na ďalších niekoľko objektov rodinných domov. V chatovej oblasti dochádza už pri prietoku Q_{10} k zaplaveniu objektov rekreačných chát a pri prietoku Q_{100} a Q_{1000} je záplava ešte rozšírená.

Pri prietoku Q_{10} , Q_{100} a Q_{1000} **Myslavský potok** v obci **Baška** vybrežuje obojstranne na priľahlé pozemky. Zaplavuje objekty rodinných domov a rekreačné objekty.

Pri prietoku Q_{10} , Q_{100} a Q_{1000} **Myslavský potok** pozdĺž celého intravilánu **Košice-Myslava** vybrežuje obojstranne na priľahlé pozemky. Zaplavuje objekty rodinných domov so záhradami, rekreačné objekty, miestne komunikácie.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Malá Svinka** vybrežuje v obci **Lažany** iba v dolnej časti obce a zaplavuje záhrady a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} zaplavuje záhrady aj v hornej časti obce a v dolnej časti obce zaplavuje časť poľnohospodárskeho družstva. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená na väčšie územie siahajúce až ku komunikácii.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje obojstranne pozdĺž celého intravilánu obce **Haniska**. Pri vstupe do intravilánu voda vybrežuje viac na pravú stranu a zaplavuje záhradkársku oblasť. Na konci intravilánu vybrežuje na ľavú stranu a zaplavuje pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} na pravej strane vybreženie kopíruje prietok Q_{10} . Na ľavej strane vodný tok

zaplavuje veľkú časť zastavaného územia rodinné domy so záhradami, miestne komunikácie, sklady, futbalové ihrisko, areál. Pri prietoku Q_{1000} na pravej strane vybreženie kopíruje prietok Q_{100} . Na ľavej strane vodný tok zaplavuje zastavané územie rodinné domy so záhradami až po komunikáciu Lemešanská. Na konci intravilánu je pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} zaplavený na pravej strane pôdny fond a ČOV. Na ľavej strane pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje obojstranne pozdĺž celého intravilánu obce **Kendice**, pričom je zaplavený pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je záplava obojstranná na pôdny fond, komunikácie, záhrady a príľahlé rodinné domy. Prietok Q_{1000} vo väčšej miere kopíruje priebeh prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Drienovská Nová Ves**, pričom je zaplavená časť obce, miestne komunikácie, rodinné domy a záhrady. Na konci intravilánu je zaplavený pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} vodný tok vybrežuje obojstranne. Na ľavej strane cez cestný priepust (diaľnica) zaplavuje pôdny fond. Na pravej strane je záplava ohraničená telesom železničnej trate, pričom sú zaplavené ďalšie záhrady. Pri prietoku Q_{1000} záplava kopíruje priebeh prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje obojstranne pozdĺž celého intravilánu obce **Drienov**, pričom sú zaplavené príľahlé pozemky a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} vybreženie na ľavej strane zaplavuje záhrady a ohrozuje príľahlé rodinné domy (4ks). Na konci intravilánu vodný tok vybrežuje obojstranne. Na ľavej strane zaplavuje rodinné domy so záhradami, miestnu komunikáciu, futbalové ihrisko a pôdny fond. Na pravej strane je záplava rozšírená na pôdnom fonde čiastočne ohraničená telesom diaľnice. Priebeh prietoku Q_{1000} kopíruje Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje obojstranne pozdĺž celého intravilánu obce **Bretejovce**, pričom zaplavuje pôdny fond a rodinné domy so záhradami. Priebeh prietokov Q_{100} a Q_{1000} záplava kopíruje priebeh prietoku Q_{10} zasahuje však viac do záhrad a ohrozuje resp. zaplavuje viac rodinných domov.

Pri Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje obojstranne pozdĺž celého intravilánu obce **Ploské**, pričom zaplavuje príľahlé pozemky. Pri Q_{100} je na pravej strane zaplavený pôdny fond, futbalové ihrisko, miestna komunikácia a rodinné domy v okolí. Na ľavej strane je zaplavených pár rodinných domov so záhradami, miestne komunikácie a pôdny fond. Pri Q_{1000} je záplava kopíruje priebeh Q_{100} a na konci intravilánu je rozšírená o značnú časť pôdneho fondu.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje obojstranne pozdĺž celého intravilánu obce **Kráľovce**, pričom zaplavuje príľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} je zaplavený pôdny fond a čiastočne areál poľnohospodárskeho družstva. Pri prietoku Q_{1000} je zaplavený vo väčšej miere areál a ohrozené je futbalové ihrisko.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje obojstranne, pozdĺž celého intravilánu obce **Vajkovce** a zaplavuje príľahlé pozemky a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} záplava siaha na začiatku intravilánu k areálu družstva a cez záhrady k rodinným domom a miestnym komunikáciám. Pri prietoku Q_{1000} je zaplavený celý areál a pozdĺž intravilánu kopíruje priebeh prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje obojstranne, pozdĺž celého intravilánu obce **Beniakovce**, pričom sú zaplavené príľahlé pozemky, nižšie situované rodinné domy so záhradami a miestna komunikácia. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} sú na pravej strane zaplavené rodinné domy so záhradami a komunikáciami. Na ľavej strane je zaplavený pôdny fond a rómska osada.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Rozhanovce** obojstranne, pomedzi na priľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} a Q_{1000} je zaplavený pôdny fond, letisko a miestna komunikácia.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Košické Ofšany** pomedzi na obe strany, pričom zaplavuje priľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} je zaplavený pôdny fond a na ľavej strane celá ulica rodinnej zástavby so záhradami a miestnymi komunikáciami. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená ďalšou zastavanou ulicou.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Sady nad Torysou** obojstranne, pričom zaplavuje priľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} sú zaplavené pri vstupe do intravilánu na ľavej strane kamenárstvo, pôdny fond, záhrady rodinných domov, miestne komunikácie. Na pravej strane je záplava na pôdnom fonde. Pri prietoku Q_{1000} zaplavuje na pravej strane rodinné domy a komunikáciu, na ľavej strane kopíruje priebeh prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Košická Polianka** obojstranne, pričom zaplavuje priľahlé pozemky, záhrady a ohrozuje rodinné domy. Pri prietoku Q_{100} vodný tok na pravej strane zaplavuje pôdny fond. Na ľavej strane zaplavuje pôdny fond, priľahlé pozemky a ohrozuje rodinné domy. Prietok Q_{1000} kopíruje priebeh prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Vyšná Hutka** obojstranne, pričom zaplavuje priľahlé pozemky a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je záplava rozšírená na pravej strane a zaplavuje miestnu komunikáciu, areál družstva a pôdny fond. Na ľavej strane zaplavuje miestnu komunikáciu a rodinné domy so záhradami. Prietok Q_{1000} kopíruje priebeh prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Nižná Hutka** obojstranne, pričom zaplavuje priľahlé pozemky, rodinné domy, miestnu komunikáciu a čiastočne pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} vodný tok vybrežuje na pravej strane na pôdny fond ohraničený komunikáciou č. 552, avšak zaplavená je miestna komunikácia, na ľavej strane miestnu komunikáciu a rodinné domy so záhradami. Na ľavej strane zaplavuje miestnu komunikáciu, rodinné domy so záhradami. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená na ďalšiu ulicu s výstavbou rodinných domov, areál so skladmi a pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Kučmanovský potok** vybrežuje v intraviláne obce **Torysa** obojstranne, pričom zaplavuje priľahlé pozemky a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je záplava rozšírená na pravej strane na pôdny fond. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená obojstranne na územie s rodinnými a bytovými domami. Vodný tok **Torysa** pri prietoku Q_{10} vybrežuje v celom intraviláne obojstranne na priľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} je záplava na pravej strane rozšírená cez miestnu komunikáciu na záhrady a zaplavuje priľahlé domy. Na ľavej strane je zaplavená časť intravilánu obce. Zaplavené sú rodinné domy so záhradami a miestne komunikácie. Prietok Q_{1000} zaplavuje veľkú časť zastavanej oblasti obce.

V intraviláne mesta **Prešov** je pozorované vybreženie vodného toku **Torysa** pri prietoku Q_{10} na začiatku intravilánu obojstranne, kde je zaplavený priľahlý pôdny fond a záhradkárska oblasť. Na pravej strane medzi cestným mostom Mukačevská a Levočská je vybreženie na priľahlé pozemky v časti prirodzenej inundácie. Na konci intravilánu obojstranne, pričom sú zasiahnuté cesty, priemyselné areály, záhrady a rodinné domy. Pri prietoku Q_{100} je záplava rozšírená na konci intravilánu obojstranne. Na ľavej strane je záplava pozorovaná už od cestného mostu Jána Pavla II., zaplavené sú rodinné domy so záhradami, miestne komunikácie a značná časť priemyselných areálov. Priebeh prietoku Q_{100} je spojený s priebehom prietoku Q_{100} na vodnom toku Sekčov pri železničnom moste, ktorý križuje vodný tok. Na pravej strane

je záplava rozšírená za ulicu Pod Kamennou baňou a zaplavené sú rodinné domy so záhradami. Pri prietoku Q_{1000} je záplava na začiatku intravilánu na pravej strane, pričom je zaplavené priľahlé sídlisko s miestnymi komunikáciami a infraštruktúrou. Na a pod cestným mostom Mukačevská je rozsiahlejšia záplava na pravej strane, kde je zaplavené futbalové ihrisko, bytová zástavba s komunikáciami. Nad cestným mostom na ľavej strane je zaplavené futbalové ihrisko s priľahlými budovami, záhrady a čiastočne jazdecký areál. Na konci intravilánu je zaplavená na ľavej strane časť Prešovskej univerzity v Prešove, atletický štadión, internáty, bytová a domová zástavba s priľahlými miestnymi komunikáciami. Na pravej strane je čiastočne zaplavená ICE aréna, priľahlé pozemky s rodinnou zástavbou, miestne komunikácie. Na konci intravilánu mesta **Prešov** vodný tok **Sekčov** pri prietoku Q_{10} vybrežuje na ľavú stranu, pričom zaplavuje pôdny fond, miestnu komunikáciu a priemyselný areál. Pri sútoku vodných tokov Torysa a Sekčov je vybreženie na pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} za cestným mostom Rusínska je záplava obojstranná. Zaplavené sú pôdny fond, priemyselná zóna a čiastočné zástavba rodinných domov s komunikáciami. Pri prietoku Q_{1000} priebeh kopíruje prietok Q_{100} .

Na začiatku intravilánu obce **Lubotice** vodný tok **Sekčov** pri prietoku Q_{10} vybrežuje obojstranne na priľahlé pozemky – čiastočne prirodzená inundácia. Pri prietoku Q_{100} pri vstupe do intravilánu je vybreženie na pravej strane zasahujúce priemyselnú zónu s miestnymi komunikáciami. Pred železničnou traťou je vybreženie obojstranne, zaplavená je komunikácia, rodinné domy so záhradami, záhradkárska oblasť. Pri prietoku Q_{1000} medzi cestným mostom Duklianska a Rusínska vodný tok vybrežuje obojstranne na pôdny fond, pričom zasahuje aj priemyselné zóny a miestne komunikácie.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Sekčov** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Fintice** obojstranne na pôdny fond – prirodzená inundácia. Na pravej strane sú zaplavené miestne komunikácie, futbalové ihrisko a rodinné domy so záhradami. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} vybreženie kopíruje priebeh Q_{10} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Sekčov** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Fulianka** obojstranne, zaplavuje pôdny fond, objekty rodinných domov a miestne komunikácie. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} je záplava rozšírená na územie za železničnou traťou, kde zaplavuje hospodárske objekty.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Sekčov** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Tulčík** obojstranne, zaplavuje pôdny fond, objekty rodinných domov a miestne komunikácie. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} je záplava rozšírená na ďalšie obytné územie.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Sekčov** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Kapušany** obojstranne, na pravom brehu zaplavuje hospodárske objekty a miestne komunikácie, na ľavom brehu zaplavuje pôdny fond a čiastočne ohrozuje priemyselný areál Slovnaft. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} zaplavuje priemyselný areál Slovnaft, objekty rodinných domov a miestne komunikácie.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Olšava** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Olšovany** obojstranne na pôdny fond – prirodzená inundácia. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} je zaplavený priemyselný areál.

Pri prietokoch Q_{10} , Q_{100} a Q_{1000} vodný tok **Olšava** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Vyšný Čaj** obojstranne na pôdny fond – prirodzená inundácia.

Pri prietokoch Q_{10} , Q_{100} a Q_{1000} vodný tok **Olšava** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Blažice** obojstranne. Na pravej strane je zaplavený pôdny fond ohraničený komunikáciou. Na ľavej strane sú zaplavené nižšie situované rodinné domy so záhradami a čiastočne miestna komunikácia.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Olšava** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Nižný Čaj** obojstranne na priľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} je pozorované vybreženie na pravej strane do záhrad. Na ľavej strane je vybreženie na pôdnom fonde. Pri prietoku Q_{1000} sú zaplavené rodinné domy so záhradami a pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Olšava** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Bohdanovce** obojstranne, pričom sú zaplavené priľahlé pozemky – pôdny fond. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} je záplava rozšírená pozdĺž vodného toku na priľahlé pozemky s rodinnými domami.

Pri prietokoch Q_{10} , Q_{100} , Q_{1000} vodný tok **Olšava** vybrežuje v k. ú. **Nižná Myšľa** obojstranne na priľahlý pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} vodný tok **Hornád** vybrežuje v obci na pôdny fond, pričom siaha až k rodinným domom so záhradami.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Trstianka** nevybrežuje v intraviláne obce **Trst'any**. Pri prietoku Q_{100} je pozorované vybreženie obojstranné na priľahlé pozemky a záhrady. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená na pravej strane až cez miestnu komunikáciu a zaplavuje rodinné domy.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Trstianka** nevybrežuje v intraviláne obce **Ďurd'ošik**, avšak na konci intravilánu je vybreženie obojstranné na pôdny fond. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} vodný tok vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obojstranne, zaplavuje miestnu komunikáciu, rodinné domy so záhradami, pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Lipany** obojstranne na priľahlý pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je záplava rozšírená v strede intravilánu na pravej strane o zástavbu rodinných domov a preliatu miestnu komunikáciu. Pri prietoku Q_{1000} je vybreženie pozdĺž celého intravilánu obce obojstranne. Na ľavej strane je zaplavený pôdny fond a jedna ulica rodinných domov so záhradami a miestna komunikácia. Na pravej strane je zaplavené priemyselné areály, zástavba rodinných domov s miestnymi komunikáciami, zábavný park a pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Rožkovany** obojstranne na priľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} je záplava pozdĺž celého intravilánu na pôdnom fonde obojstranne. Pri prietoku Q_{1000} sú zaplavené miestne komunikácie, rodinné domy so záhradami, čiastočne priemyselný areál a pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Jakubova Voľa** obojstranne na priľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} je vybreženie obojstranné. Zaplavené sú komunikácie pozdĺž vodného toku a záplava zasahuje do záhrad rodinných domov. Pri prietoku Q_{1000} je vybreženie obojstranné. Na pravej strane sú záplavou ohrozené rodinné domy so záhradami a pôdny fond. Na ľavej strane záplava siaha do k.ú. **Červenica pri Sabinove** a zaplavuje rodinné domy so záhradami.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Pečovská Nová Ves** obojstranne na priľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} vybrežuje vodný tok viac do inundácie, pričom na ľavej strane zaplavuje hospodársky areál. Prietok Q_{1000} kopíruje priebeh prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje v intraviláne obce **Sabinov** obojstranne. Vybreženie je na priľahlé pozemky, pomedzi na pozemky s rodinnými domami situovanými v blízkosti vodného toku. Pri prietoku Q_{100} je záplava na ľavej strane ohraničená železničnou traťou a zaplavenú sú rodinné domy so záhradami, miestne komunikácie a priemyselný areál. Pri prietoku Q_{1000} záplava čiastočne kopíruje priebeh prietoku Q_{100} . Na konci intravilánu je vybreženie obojstranné. Na ľavej strane je zaplavená záhradkárska oblasť. Na pravej strane je zaplavené kúpalisko, futbalové ihriská, rodinné domy a pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje v intraviláne obce **Šarišské Michaľany** obojstranne na priľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} je záplava rozšírená o pôdny fond a na pravej strane o časť priemyselného areálu, futbalové ihrisko a záhradkársku oblasť. Priebeh Q_{1000} čiastočne kopíruje prietok Q_{100} , avšak na začiatku intravilánu – pravá strana je vybreženie na pôdnom fonde a ohrozuje rodinné domy. Na konci intravilánu je vybreženie na pravej strane, zaplavený je pôdny fond, záhradkárska oblasť a miestne komunikácie.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Torysa** vybrežuje v intraviláne obce **Veľký Šariš** obojstranne na priľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} je vybreženie na začiatku intravilánu na pôdny fond, pozdĺž intravilánu je len občasné pričom zaplavuje záhrady rodinných domov. Na konci intravilánu je záplava ohraničená železničnou traťou, pričom sú zaplavené rodinné domy so záhradami, miestne komunikácie a pôdny fond. Pri prietoku Q_{1000} vodný tok vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obojstranne. Na pravej strane sú zaplavené rodinné domy so záhradami a miestne komunikácie. Na ľavej strane sú zaplavené záhrady rodinných domov a nižšie situované rodinné domy. V druhej polovici intravilánu je záplava na ľavej strane ohraničená železničnou traťou, avšak zaplavená je značná časť rodinnej zástavby s miestnymi komunikáciami. Na pravej strane sú z časti zaplavené sklady, miestne komunikácie a pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hrabovec** vybrežuje v hornej časti obce **Raslavice** a zaplavuje ihrisko, rodinné domy a miestne komunikácie. Pri prietoku Q_{100} a Q_{1000} je záplava rozšírená na väčšom území obce, zaplavuje školu, kostol a priľahlé ulice pri vodnom toku.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Sekčov** vybrežuje v obci **Raslavice** obojstranne, zaplavuje rodinné domy so záhradami a miestnymi komunikáciami. Pri prietoku Q_{100} a Q_{1000} je rozsiahla záplava časti obce až za komunikáciu Raslavice-Bardejov, v hornej časti obce zaplavuje priemyselný a poľnohospodársky areál.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Osikovský potok** nevybrežuje v intraviláne obce **Osikov**, tok vybrežuje na konci intravilánu, kde zaplavuje pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} zaplavuje v intraviláne obce rodinné domy, miestne komunikácie a obecný úrad, na konci intravilánu zaplavuje ihrisko a pôdny fond. Pri prietoku Q_{1000} záplava približne kopíruje priebeh povodne pri Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} **bezmenný prítok Šarišského potoka** (Malošarišský potok) vybrežuje v obci **Malý Šariš** a zaplavuje rodinné domy a záhrady. Pri prietoku Q_{100} a Q_{1000} je záplava väčšia, dochádza k zaplaveniu ďalších ulíc s rodinnými domami a miestnych komunikácií.

Pri prietoku Q_{10} vybrežuje **Šarišský potok** v obci **Malý Šariš** a zaplavuje rodinné domy, miestne komunikácie a na konci intravilánu priemyselný areál. Pri prietoku Q_{100} a Q_{1000} je záplava rozsiahlejšia, zaplavuje aj priemyselný areál firmy Belholz.

Pri prietoku Q_{10} **Drienický potok** v obci **Drienica** nevybrežuje z koryta. Pri prietoku Q_{100} a Q_{1000} vybrežuje obojstranne, zaplavuje miestne komunikácie a rodinné domy.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje v intraviláne obce **Malá Lodina** obojstranne na priľahlé pozemky a na konci intravilánu na pôdny fond. Na ľavej strane pred a za cestným mostom sú zaplavené záhrady a domy až k miestnej komunikácii. Pri prietoku Q_{100} vodný tok vybrežuje obojstranne. Na ľavej strane sú zaplavené ďalšie rodinné domy so záhradami na pravej strane pôdny fond. Prietok Q_{1000} vo väčšej miere kopíruje priebeh prietoku Q_{100} .

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje v intraviláne obce **Veľká Lodina** obojstranne. Na pravej strane zaplavuje nižšie situované rodinné domy so záhradami, miestne komunikácie a pôdny fond. Na ľavej strane sú zaplavené priľahlé pozemky a na konci

intravilánu pôdny fond. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} je záplava na pravej strane rozšírená na ďalšie rodinné domy so záhradami a pôdny fond. Na ľavej strane záplava siaha cez pôdny fond a komunikáciu k rodinným domom so záhradami. Pri prietoku Q_{1000} vodný tok na konci intravilánu zaplavuje čiastočne chatovú oblasť.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Kysak** obojstranne. Na ľavej strane sú zaplavené rodinné domy so záhradami, komunikácie, ihriská a pôdny fond. Na pravej strane je zaplavená miestna komunikácia ihriská a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} je záplava rozšírená na ľavej strane k lesu cez záhrady k rodinným domom na pravej strane na pôdnom fonde. Na konci intravilánu je zaplavená časť železničnej stanice a miestne komunikácie. Pri prietoku Q_{1000} je zaplavené koľajisko – železničné trate a príľahlé pozemky s budovami.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje na začiatku intravilánu obce **Obišovce** a zaplavuje ihrisko – tenisový kurt a príľahlé budovy. Za železničným mostom je vybreženie ovplyvnené aj prítokom Svinka na miestnej komunikácii a príľahlých pozemkoch. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} je priebeh záplavy mierne rozšírený ohrozuje areál Frukony a zaplavuje rodinné domy so záhradami.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Trebejov** obojstranne. Zaplavený je pôdny fond a nižšie situovaný areál. Pri prietoku Q_{100} je záplava na pravej strane rozšírená na miestnu komunikáciu, rekreačné chaty a pôdny fond. Na ľavej strane je vybreženie vodného toku cez pôdny fond, záhrady k železničnej trati. Pri prietoku Q_{1000} je na pravej strane zaplavená záhradkárska oblasť, miestna komunikácia pôdny fond. Na ľavej strane je záplava rozšírená cez železničnú trať, záhrady k miestnej komunikácii a zaplavuje rodinné domy.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Sokol'** obojstranne na príľahlý pôdny fond. Pri prietokoch Q_{100} a Q_{1000} sú zaplavené nižšie situované rodinné domy so záhradami, časť miestnej komunikácie.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pozdĺž intravilánov obcí **Družstevná pri Hornáde** a **Kostoľany nad Hornádom** obojstranne. Na ľavej strane je záplava ohraničená miestnou komunikáciou, pričom sú zaplavené rodinné domy so záhradami a pôdny fond. Na pravej strane sú zaplavené komunikácie a pôdny fond. Pri prietoku Q_{100} na ľavej strane sú zaplavené ďalšie rodinné domy so záhradami a miestne komunikácie. Na pravej strane je záplava rozšírená cez železničnú trať a komunikácie do záhrad a zaplavuje rodinné domy a pôdny fond. Pri prietoku Q_{1000} je záplava obojstranná rozšírená do obcí, pričom sú zaplavené ďalšie ulice a rodinné domy.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje v intraviláne mesta **Košice** pomiestne. Zasiahnuté sú príľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} je vybreženie pozorované na ľavej strane až ku železničnej stanici Ťahanovce a na pravej strane je zalievaná príľahlá infraštruktúra (areál Anička, kúpalisko Ryba, priemyselný areál) a poľnohospodárska pôda až k ceste Kostolianska. V oblasti centra mesta pri prietoku Q_{100} nastáva vybreženie obojstranne. Na pravej strane dochádza k zaplavovaniu intravilánu až do okrajovej časti historického centra mesta cez železničnú trať. Na ľavej strane sú zaplavené komunikácie areál leteckej fakulty, zástavba rodinných domov so záhradami a areál firiem. V mestskej časti Vyšné Opátske je pozorované vybreženie pri prietoku Q_{100} na pravej strane a dochádza k zaplavovaniu príľahlej infraštruktúry. V oblasti mestskej časti Nad Jazerom je pozorované vybreženie pri prietoku Q_{100} na pravej strane, dochádza k zaplavovaniu ciest a časti nižšie položených bytoviek. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená obojstranne do intravilánu mesta. Zaplavené sú rodinné domy v mestskej časti Ťahanovce, priemyselné areály a pôdny fond. Pozdĺž celého intravilánu je záplava obojstranne rozšírená na ďalšie ulice s príslušnou zástavbou. V oblasti mestskej časti

Vyšné Opátske (ľavá strana) je záplava rozšírená na bytovú a rodinnú výstavbu s príslušnou infraštruktúrou, ktorá plynulo prechádza aj na sídlisko Nad Jazerom. Na pravej strane je záplava rozšírená až po železničnú trať pričom je zaplavené celé sídlisko Nad Jazerom a priemyselné areály.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Kokšov – Bakša** obojstranne na príľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} je vybreženie začiatkom intravilánu na pôdny fond a miestnu komunikáciu. Pozdĺž intravilánu je vybreženie na pôdny fond a miestnu komunikáciu. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená na pôdny fond, miestne komunikácie, cintorín a ohrozuje ihriská, garáže a areál spaľovne.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Nižná Myšľa** obojstranne na príľahlé pozemky. Pri prietoku Q_{100} vodný tok vybrežuje cez pôdny fond k rodinným domom so záhradami. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená o miestne komunikácie a ďalšiu ulicu rodinných domov, ihriská a pôdny fond.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pozdĺž celého intravilánu obce **Čaňa** obojstranne na príľahlé pozemky, miestne komunikácie a územie s rodinnými domami. Pri prietoku Q_{100} záplava siaha cez pôdny fond k rodinným domom so záhradami a miestnymi komunikáciami. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená o ďalšie ulice s rodinnými domami, pričom je možné konštatovať, že je zaplavená skoro 1/2 obce.

Pri prietoku Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Ždaňa** obojstranne na príľahlé pozemky a nižšie situované záhrady. Pri prietoku Q_{100} záplava ohrozuje nižšie situované rodinné domy a zaplavuje miestne komunikácie a pôdny fond. Pri prietoku Q_{1000} je záplava rozšírená cez pôdny fond a zaplavuje rodinné domy so záhradami, miestnu komunikáciu a pôdny fond.

Pri Q_{10} vodný tok **Hornád** vybrežuje pozdĺž intravilánu obce **Trstené pri Hornáde** obojstranne na príľahlé pozemky, pôdny fond. Pri Q_{100} vodný tok vybrežuje do intravilánu a zaplavuje rodinné domy so záhradami, miestne komunikácie, ihrisko a pôdny fond. Pri Q_{1000} je záplava rozšírená cez miestnu komunikáciu na ďalšie rodinné domy.

3.6 Údaje o územiach s retenčným potenciálom ako prirodzenými záplavovými oblasťami

Prirodzenou charakteristikou vodných tokov v minulosti bol prietokový režim, ktorý si pri korytotvorných, teda vyšších prietokoch samovoľne pretváral vlastné koryto, vytváral meandre, bočné ramená a tiež územia, kde sa prirodzene počas zvýšených prietokov voda rozlievala. V zastavaných častiach obcí a miest však postupnou zástavbou dochádzalo žiaľ aj k využívaniu týchto prirodzených záplavových území, čo si následne vyžiadalo budovanie protipovodňových opatrení formou úprav, či ochranných hrádzí. Takéto postupy však viedli k redukcii rozsahu prirodzených záplavových území a následne k zníženiu transformačného účinku. To sa prirodzene nepriaznivo prejavuje v povodí vodného toku v nižšie položenom území, a to zvýšením objemu a rýchlosti prúdenia s následnými vyššími povodňovými škodami.

V súčasnosti sa preto aktuálnou stáva téma zadržiavania vody v povodí a posilnenia jeho retenčnej kapacity, a to predovšetkým v nezastavaných územiach obcí a miest, čoho súčasťou je aj ochrana prirodzených záplavových území mimo zastavaných území miest a obcí, teda území s retenčným potenciálom. Ich transformačný účinok znižuje riziko povodní v už zastavaných územiach situovaných nižšie. Ochrana prirodzených záplavových území tak predstavuje účinné preventívne protipovodňové opatrenie. Legislatívna ochrana prirodzených záplavových území je upravená zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, konkrétne

zákazom výstavby a činností definovaných v § 20 ods. 5 a 6 tohto zákona. Sú vyhlasované rozhodnutím orgánu ochrany pred povodňami alebo obce. Plošný rozsah prirodzených záplavových území je možné určiť jednak na základe informácií z predchádzajúcich reálnych povodňových situácií, prípadne výpočtom pomocou matematického modelovania záplavových čiar. Vymedzené prirodzené záplavové územia mimo zastavaných území obcí by mali byť zadefinované v územných plánoch obcí a rešpektované stavebnými úradmi, obcami i samotnými majiteľmi pozemkov, nakoľko majú nezastupiteľnú verejnoprospešnú funkciu v systéme protipovodňovej ochrany. Akákoľvek nová výstavba by mala byť situovaná tak, aby nedochádzalo k zmenšovaniu rozlohy týchto území. Zachovaniu týchto území napomáha aj súčasný trend prechodu na extenzívne formy poľnohospodárstva.

Je potrebné si však uvedomiť, že zachovaním prirodzených území s retenčným potenciálom nie je možné úplne vyriešiť protipovodňovú ochranu v nižšie ležiacich častiach povodia. V mnohých prípadoch je nutné aplikovať aj ďalšie protipovodňové opatrenia.

Cieľom Plánov manažmentu povodňového rizika je teda zachovanie týchto území v čo najväčšom rozsahu.

V čiastkovom povodí Hornádu sa územia s retenčným potenciálom nachádzajú predovšetkým pozdĺž vodného toku Hornád, Torysa, Oľšava, Hnilec a Sekčov. Bližšie informácie o týchto územiach sú uvedené v kapitole 4.5.1.

3.7 Údaje o pôdnom hospodárstve a vodnom hospodárstve

3.7.1 Pedologické pomery

V čiastkovom povodí Hornádu sa vyskytuje niekoľko pôdnych asociácií, t. j. skupín geograficky spríbuznených pôd. Najrozšírenejšiu pôdnu asociáciu v čiastkovom povodí tvoria kyslé variety kambizemných pôd doprevádzané rankrami. Vyskytujú sa hlavne v lesných častiach čiastkového povodia, v Spišsko–gemerskom rudohorí, Nízkych Tatrách, Levočských vrchoch, Čergove a na vrcholových častiach Slanských vrchov. Sorpčný komplex týchto pôd je nenasýtený, sú veľmi skeletnaté a vyskytujú sa v deluviálnych sedimentoch v morfológicky členitom teréne.

Veľkú rozlohu v čiastkovom povodí Hornádu má aj asociácia pôd, ktoré sa vyznačujú kyslou až silne kyslou pôdnou reakciou, vysokou skeletnatosťou a nenasýteným sorpčným komplexom. Je to asociácia pôd združujúca aj extrémne pôdy, rankre a podzoly. Tieto pôdy sa vyskytujú na rozsiahlych vrcholových horských častiach Spišsko-gemerského krasu, Čiernej hory, Levočských vrchov a Braniska. Menšie rozšírenie majú kambizeme modálne nasýtené a kambizeme kultizemné nasýtené, sprievodné andozeme modálne, kambizeme modálne, rankre kambizemné a rankre modálne, sporadicky kambizeme pseudoglejové. Priestorovo sú viazané na Šarišskú vrchovinu, východnú časť Spišsko-gemerského krasu a Slanské vrchy.

Pseudogleje sú rozšírené hlavne v povodí Torysy a juhozápadne od Košíc. Striedanie mineralogického a chemického zloženia pôdotvorných substrátov spôsobuje, že v týchto oblastiach sa mozaikovite striedajú pseudogleje sorpčne nasýtené alebo kyslé. Rendziny modálne a kambizeme rendzinové sú viazané na karbonátové komplexy Spišsko–gemerského krasu, severovýchodné svahy Nízkych Tatier a Slovenský kras.

V čiastkovom povodí Hornádu sú aluviálne pôdy, fluvizeme kultizemné karbonátové rozšírené v dolnej časti alúvia rieky Torysa.

3.7.2 Lesné pomery

Územie čiastkového povodia Hornádu pokrývajú lesy na ploche 1856 km², čo predstavuje lesnatosť 42 % (Tab. 3.114). Podiel lesov je v jednotlivých geomorfologických celkoch čiastkového povodia značne rozdielny. Súvislejšie lesné komplexy sa nachádzajú najmä v Levočských vrchoch, Volovských vrchoch, Slanských vrchoch, Čiernej hore a Spišsko-gemerskom krase. V minulosti boli odlesnené pomerne veľké plochy v blízkosti banských sídiel a v okolí hámrov. Vo flyšovom pásme Nízkych Beskýd došlo k veľkej rozdrobenosti lesov. K odstráneniu lesných porastov došlo aj na území Slovenského krasu, ale hlavne v Košickej kotline, kde sa v pahorkatinnej časti lesy zachovali iba v polohách nevyhovujúcich pre poľnohospodársku veľkovýrobu.

V lesoch rastúcich na území čiastkového povodia Hornádu sú ihličnaté dreviny zastúpené podielom 50,9 %, listnaté dreviny tvoria 49,1 %. Z ihličnatých drevín má v lesoch čiastkového povodia najväčší podiel smrek a z listnatých buk.

Z celkovej výmery lesov v čiastkovom povodí Hornádu pripadá väčšia časť na hospodárske lesy s prvoradou produkčnou funkciou a menšiu časť tvoria lesy ochranné, najmä pôdoochranné lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach. Značnú výmeru majú lesy osobitného určenia, ktoré sú v ochranných pásmach vodárenských zdrojov a tiež lesoparky, štátne prírodné rezervácie, kúpeľné lesy.

Z lesných vegetačných stupňov na území čiastkového povodia má najväčšie rozšírenie jedľovo-bukový stupeň v nadmorskej výške 500 až 1000 m n. m. Za ním nasleduje bukový stupeň v nadmorskej výške od 400 do 800 m n. m., dubovo - bukový vo výške 300 až 700 m n. m. a bukovo-dubový stupeň vo výškových polohách od 200 do 500 m n. m. V nadmorskej výške 900 až 1300 m n. m. sa na menšej ploche tiež nachádza smrekovo-jedľovo-bukový vegetačný stupeň.

Tab. 3.14 Lesné pomery v čiastkovom povodí Hornádu

Povodie	Plocha povodia [km ²]	Rozloha lesov	Lesnatosť [%]	Zastúpenie drevín	
				ihličnaté	listnaté
Hornád po Hnilec	1144,7	675	59,0	–	–
Hnilec	654,9	491	75,0	–	–
Hornád od Hnilca po Torysu	736,4	221	30,0	–	–
Torysa	1348,9	391	29,0	–	–
Hornád pod Torysou	528,9	78	14,7	–	–
Čiastkové povodie Hornádu	4 414,0	1 856	42,0	50,9	49,1

3.7.3 Hydrografické údaje o povodiach a riečnej sieti

Vymedzenie čiastkového povodia Hornádu podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 224/2005 Z. z. obsahuje

Tab. 3.16 obsahuje prehľad vodných tokov v čiastkovom povodí Hornádu, ktoré majú plochu povodia väčšiu ako 100 km². Schéma vodných tokov je na Obr. 3.1.

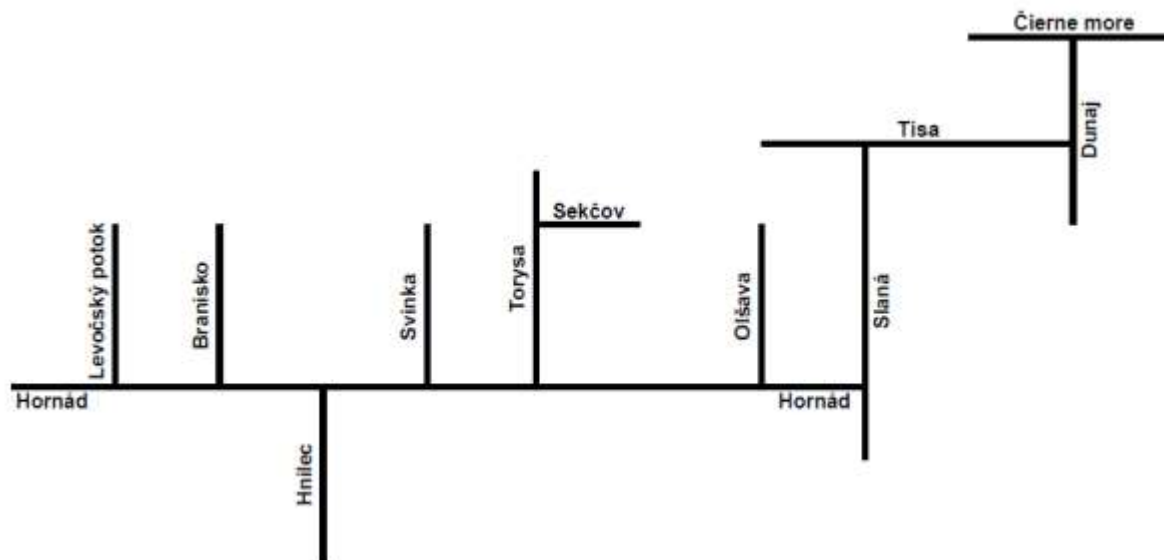
Tab. 3.115.

Tab. 3.16 obsahuje prehľad vodných tokov v čiastkovom povodí Hornádu, ktoré majú plochu povodia väčšiu ako 100 km². Schéma vodných tokov je na Obr. 3.1.

Tab. 3.15 Oblasť povodia Hornádu

Povodie	Číslo hydrologického poradia
Čiastkové povodie Hornádu	4-32

Povodie	Číslo hydrologického poradia
Hornád po Hnilec	4-32-01
Hnilec	4-32-02
Hornád od Hnilca po Torysu	4-32-03
Torysa	4-32-04
Hornád pod Torysou	4-32-05

Obr. 3.1 Schéma vodných tokov v čiastkovom povodí Hornádu s plochou povodia $P \geq 100 \text{ km}^2$ Tab. 3.16 Vodné toky v čiastkovom povodí Hornádu s plochou povodia $P \geq 100 \text{ km}^2$

Číslo povodia	ID vodného toku	Rád toku	Názov toku	Dĺžka	Plocha povodia
				[km]	[km ²]
4-32-01	4-32-01-03-05-1	IV.	Hornád	178,85	4 340,138
	4-32-01-3011	V.	Levočský potok	27,35	153,277
	4-32-01-2772	V.	Branisko	15,83	111,926
4-32-02	4-32-02-2009	V.	Hnilec	90,90	654,900
4-32-03	4-32-03-1532	V.	Svinka	49,91	344,560
4-32-04	4-32-04-426	VI.	Sekčov	44,74	355,429
	4-32-04-234	V.	Torysa	123,62	1 348,981
4-32-05	4-32-05-46	V.	Olšava	49,39	341,294

3.7.4 Hydrologické pomery v čiastkovom povodí Hornádu

Rieka Hornád je najväčším prítokom Slanej, s ktorou spolu s Bodvou vytvára po Bodrogu druhú najväčšiu riečnu sústavu na východnom Slovensku. Táto riečna sústava vytvára rozsiahli vejár s centrom na maďarskom území. Plocha povodia Hornádu k profilu ústia do Slanej je 5 436 km², z toho na území Slovenska leží 81 % na ploche 4 414 km², ktorá sa skladá z hornej časti povodia Hornádu a povodí jeho prítokov.

Základný charakter hydrologického režimu vyjadrujú priemerné hodnoty odtoku vody a zrážok v reprezentatívnom období 1961 – 2000, výskyt a tiež frekvencia extrémnych hodnôt a rozdelenie odtoku v roku. Údaje o priemernom odtoku a zrážkach patria k základným informáciám o hydrologickej bilancii a vodnom potenciáli povodia. Na našom území sú v povodí Hornádu (slovenská časť) hodnoty zrážok a odtoku za reprezentatívne obdobie 1961-

2000 o niečo nižšie ako je priemer v správnom území povodia Dunaja, resp. ako celoslovenské priemery Tab. 3.27.

Tab. 3.27 Hydrologická bilancia v čiastkovom povodí (obdobie 1961 – 2000)

Územie	Plocha	Zrážky (P)	Odtok (O)	P – O
	[km ²]	[mm]	[mm]	[mm]
Hornád	4 414	701	203	498
Správne územie povodia Dunaja	47 064	738	225	513
Slovensko	49 014	743	234	509

údaje len zo slovenskej časti povodia

plochy podľa platného vydania Vodohospodárskych máp 1:50 000, 3. vydanie

Rozdelenie vodnosti v roku charakterizuje časová zmena priemerných mesačných prietokov. Pre povodie Hornádu je charakteristický odtokový režim s maximálnymi priemernými mesačnými prietokmi v jarnom období, v marci, apríli a máji a s najnižšími priemernými mesačnými prietokmi v jesennom období, väčšinou v septembri. Tab. 3.38 obsahuje priemerné mesačné prietoky vo vodomerných staniách v blízkosti ústia prítokov do Hornádu a to Jaklovce na Hnilci, Košické Olšany na Toryse a Ždaňa na Hornáde, ktorá je neďaleko slovensko-maďarskej štátnej hranice.

Tab. 3.38 Priemerné prietoky vo vybraných vodomerných staniách čiastkového povodia Hornádu

Tok stanica	Priemerný prietok vody [m ³ ·s ⁻¹] v mesiacoch a v roku												Q _a
	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	
Hnilec Jaklovce	5,35	4,72	3,56	4,30	7,33	13,9	10,2	8,49	6,71	5,13	4,16	6,01	6,66
Torysa Košické Olšany	4,61	4,96	4,33	6,35	14,7	15,0	10,0	8,64	7,67	5,89	4,11	5,17	7,62
Hornád Ždaňa	21,5	19,3	16,6	21,8	43,4	53,7	40,9	34,6	27,8	22,8	17,2	20,7	28,4

Najpoužívanejšou charakteristikou režimu veľkých vôd je maximálny prietok vody počas priebehu povodňovej vlny. Štatistická významnosť povodne sa hodnotí priemernou dobou, počas ktorej možno predpokladať dosiahnutie alebo prekročenie príslušného maximálneho prietoku (N-ročný maximálny prietok). Veľkosti N-ročných maximálnych prietokov vo vybraných vodomerných staniách v čiastkovom povodí Hornádu obsahuje Tab. 3.19.

Tab. 3.19 N-ročné prietoky vo vybraných vodomerných staniách čiastkového povodia Hornádu

Tok / stanica	Plocha povodia	Počet rokov N						
		1	2	5	10	20	50	100
	[km ²]	[m ³ ·s ⁻¹]						
Hnilec / Jaklovce	606,32	49	72	105	132	160	192	220
Torysa / Košické Olšany	1 298,30	89	127	180	218	260	315	360
Hornád / Ždaňa	4 232,20	220	320	480	600	720	880	1000

Malá vodnosť je fáza hydrologického režimu, počas ktorej je prietok vody v toku tvorený vyčerpávaním zásob podzemných vôd. Trvanie malej vodnosti je súvislé časové obdobie trvania menšieho prietoku oproti vhodne zvolenej prahovej veľkosti, ktorá vyplýva z vodohospodárskych úvah alebo z hraníc klasifikácie vodnosti toku. Malá vodnosť je charakterizovaná prietokovými a neprietokovými charakteristikami. Malá vodnosť v čiastkovom povodí Hornádu je v priebehu roka sústredená do dvoch období: do letno-jesennej prietokovej depresie s minimom od augusta do októbra a do podružnej zimnej depresie s minimom, ktoré sa obvykle vyskytuje v januári.

Najpoužívanejšou prietokovou charakteristikou malej vodnosti je 355-denný prietok za zvolené obdobie. Je výsledkom štatistického spracovania radu priemerných denných prietokov za zvolené obdobie. Udáva hodnotu prietoku, ktorá bola vo zvolenom období zabezpečená v priemere 355 dní v roku. Tab. 3.0 obsahuje M-denné prietoky v období 1961 – 2000. Prietok $Q_{355d,1961-2000}$ dosahuje vo vybraných vodomerných staniách vodných tokov čiastkového povodia Hornádu 16,4 až 21,2 % dlhodobého prietoku (Q_a).

Tab. 3.20 M-denné prietoky vo vybraných vodomerných staniách v čiastkovom povodí Hornádu

Tok / stanica	Priemerný prietok Q_a	Počet dní M						
		30	90	180	270	330	355	364
[m ³ ·s ⁻¹]								
Hnilec / Jaklovce	6,66	15,3	7,57	4,09	2,43	1,59	1,30	0,833
Torysa / Košické Olšany	7,62	18,5	8,30	4,48	2,59	1,72	1,25	0,860
Hornád / Ždaňa	28,4	64,7	32,1	17,0	10,5	7,94	6,00	4,820

3.8 Údaje o územných plánoch regiónov a využívaní územia

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie utvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt. Územným plánovaním sa vo verejnom záujme určuje hospodárne využitie zastavaného územia a chráni nezastavané územie. Orgány územného plánovania premietajú konkrétne zámery do územia a koordinujú verejné záujmy.

Podľa zákona č. 364/2004 Z. z. § 15 ods. 8 sú orgány štátnej správy povinné pri spracúvaní základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja a územnoplánovacej dokumentácie a pri rozhodovaní vychádzať z Vodného plánu Slovenska. Podkladom pre vypracovanie Vodného plánu Slovenska sú plány manažmentu povodí, ktorých súčasťou sú aj plány manažmentu povodňových rizík.

Jedným z cieľov územného plánovania je určovať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Z toho logicky vyplýva, že územné plánovanie by malo byť efektívnym nástrojom na prevenciu pred vznikom povodňových škôd a ďalších rizík spôsobovaných povodňami predovšetkým v tom, že obmedzí výstavbu a nevhodné aktivity na povodňami ohrozených územiach. Efektívnym nástrojom na racionálne usmerňovanie územného rozvoja miest a obcí do oblastí, ktoré nie sú ohrozené povodňami, by malo byť určovanie inundačných území. Zákon č. 7/2010 Z. z. § 20 a § 21 definuje územia ovplyvnené povodňou a reguluje možnosti ich využívania.

Vyšší územný celok využíva predbežné hodnotenie povodňového rizika, mapy povodňového ohrozenia, mapy povodňového rizika a informácie o určených inundačných územiach na určenie regulatív priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v procesoch územného plánovania (zákon č. 7/2010 Z. z. § 32 pís. b).

Okresné úrady v oblasti prevencie pred povodňami určujú rozsah inundačného územia a odovzdávajú dokumentáciu určeného inundačného územia orgánom územného plánovania.

Obec vykonáva pri ochrane pred povodňami v rámci preneseného výkonu pôsobnosti štátnej správy na úseku územného plánovania a stavebného poriadku okrem iného (zákon č. 7/2010 Z. z. § 4 ods. 4):

d) zabezpečuje vyznačenie všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia do územného plánu obce alebo územného plánu zóny pri najbližšom preskúvaní schváleného územného plánu podľa osobitného predpisu, ak obec nemá spracovaný územný plán obce využíva mapy povodňového ohrozenia v činnosti stavebného úradu,

e) žiada správcu vodohospodársky významného vodného toku o vypracovanie návrhu rozsahu inundačného územia alebo o navrhnutie zmeny rozsahu inundačného územia na obstaranie územného plánu obce alebo územného plánu zóny v blízkosti neohradzovaného vodného toku, jeho zmeny alebo doplnku.

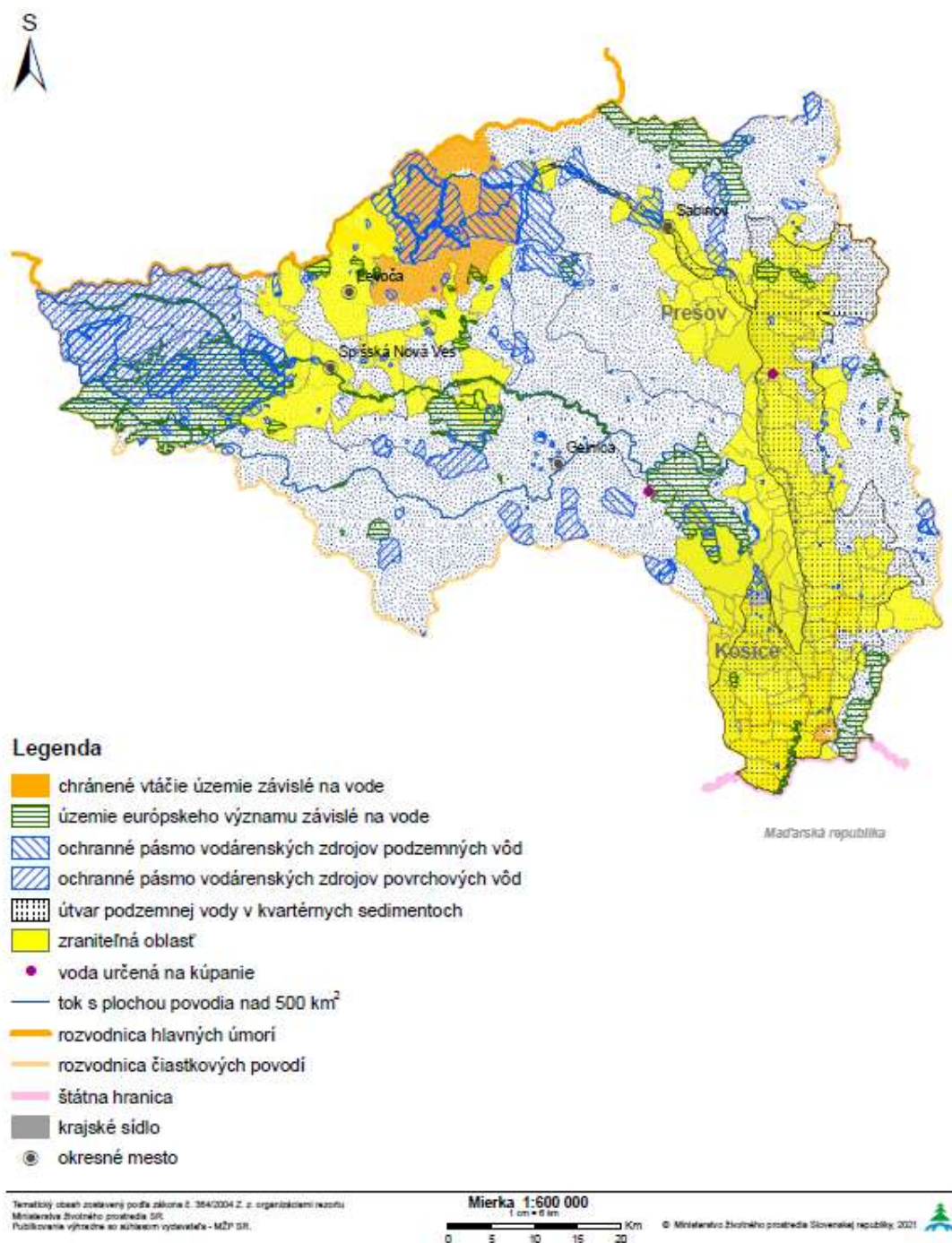
3.9 Údaje o ochrane prírody

Smernica 2000/60/ES v čl. 6 určuje členským štátom vytvoriť register všetkých oblastí ležiacich v každom správnom území povodia, ktoré boli označené ako vyžadujúce si zvláštnu ochranu. Register chránených území obsahuje zoznam chránených území, ktoré sú definované v § 5 zákona 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, vrátane území určených pre ochranu biotopov alebo druhov rastlín a živočíchov, pre ktoré je udržanie alebo zlepšenie stavu vôd dôležitým faktorom ich ochrany. Súčasťou registra je odkaz na príslušnú legislatívu na národnej i medzinárodnej úrovni, ktorá bola podkladom pri ich vymedzovaní. Register chránených území obsahuje:

- Chránené oblasti určené pre odber pitnej vody (Ochranné pásma vodárenských zdrojov, Povodia vodárenských tokov, Chránené vodohospodárske oblasti),
- Chránené oblasti určené na rekreáciu vrátane vôd vhodných na kúpanie (vody na rekreáciu nie sú v SR osobitne definované a vymedzené),
- Chránené oblasti citlivé na živiny (Citlivé oblasti a Zraniteľné oblasti),
- Chránené územia európskej sústavy chránených území (Natura 2000) vyhlásených podľa smernice 92/43/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva, národnej sústavy chránených území a území medzinárodného významu (vrátane mokradí),
- Chránené oblasti určené pre chov hospodársky významných vodných druhov,
- Ochrana sladkých povrchových vôd vhodných pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb.

Situovanie chránených území v čiastkovom povodí Hornád dokumentuje Obr. č. 3.2.

Chránené územia

Obr. 3.2 Situovanie chránených území v čiastkovom povodí Hornádu

Stručný popis jednotlivých druhov chránených oblastí uvádzajú nasledujúce podkapitoly.

3.9.1 Chránené oblasti určené pre odber pitnej vody

Predmetom ochrany sú vodárenské zdroje, ktorými sú v zmysle § 7 zákona o vodách útvary povrchových a podzemných vôd využívané na odbery vôd pre pitnú vodu alebo využiteľné na zásobovanie obyvateľstva pre viac ako 50 osôb alebo umožňuje odber vody na

takýto účel v priemere väčšom ako 10 m³ za deň v pôvodnom stave alebo po ich úprave. Na ich ochranu sú v SR určené 3 druhy ochrany, a to:

- ochranné pásma vodárenských zdrojov - v zmysle § 32 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách sú určené rozhodnutím orgánu štátnej vodnej správy na základe záväzného posudku orgánu na ochranu zdravia, s cieľom zabezpečiť ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vo vodárenskom zdroji.
- povodia vodárenských tokov - v SR je vyhlásených 102 vodárenských tokov, ktoré sú využívané alebo využiteľné ako vodárenské zdroje na odber pitnej vody, ich zoznam je uvedený vo vyhláske MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

V čiastkovom povodí Hornádu sa nachádza 33 vodárenských vodných tokov:

Tab. 3.21 Zoznam vodárenských vodných tokov v čiastkovom povodí Hornádu

P.č.	Názov toku	Hydrologické číslo	Vodárenský tok v úseku rkm	
			od	do
1	Hornád	4-32-01-001	136,70	168,90
2	Bystrá	4-32-01-004	0,0	15,50
3	Veľká Biela voda	4-32-01-024	0,0	13,20
4	Holubnica	4-32-01-036	10,40	12,0
5	Čierny potok	4-32-01-041	0,75	2,30
6	Peklisko	4-32-01-046	0,50	5,10
7	Smrdiace mláky	4-32-01-047	0,80	2,80
8	Zimná	4-32-01-062	2,20	4,60
9	Slovinský potok	4-32-01-098	8,85	16,00
10	Poráčsky potok	4-32-01-101	6,00	11,40
11	Stará voda	4-32-02-027	0,00	11,90
12	Bystrý potok	4-32-02-033	7,65	10,20
13	Smolník	4-32-02-044	13,00	19,70
14	Veľký Hutný potok	4-32-02-055	2,60	4,90
15	Hrelíkov potok	4-32-02-057	3,30	5,30
16	Perlový potok	4-32-02-062	5,20	11,70
17	Žakarovský potok	4-32-02-064	4,50	5,20
18	Kojšovský potok	4-32-02-065	7,70	16,20
19	Myslavský potok	4-32-03-070	15,50	19,50
20	Torysa	4-32-04-001	109,20	123,60
21	Rovinný potok	4-32-04-004	0,00	4,10
22	Oľšavica	4-32-04-006	0,00	4,90
23	Škapová	4-32-04-008	0,00	7,10
24	Ľutinka	4-32-04-048	8,40	17,50
25	Veľký potok	4-32-04-070	0,00	13,90
26	Pastovník	4-32-04-081	4,70	8,60
27	Fričkovský potok	4-32-04-085	5,00	8,50
28	Hrabovec	4-32-04-091	10,30	13,80
29	Šebastovka	4-32-04-116	9,50	13,20
30	Šebastovík	4-32-04-116	0,70	4,20
31	Sigordský potok	4-32-04-127	0,45	2,60
32	Svinický potok	4-32-05-022	13,70	16,40
33	Medvedí potok	4-32-05-022	0,00	0,30

- chránené vodohospodárske oblasti (CHVO) - v SR je vyhlásených 10 CHVO, ktoré sú vymedzené v zmysle § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách. Ich zoznam je uvedený v Nariadení vlády SR č. 46/1978 Zb. o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove v znení neskorších predpisov a v Nariadení vlády SR č. 13/1987

o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd. Zoznam všetkých CHVO a údaje o nich sú uvedené v tab. 3.2. Vodného plánu Slovenska (aktualizácia 3.cyklu). V súčasnosti, v súlade s § 7 zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa spracovávajú podklady na zápis jednotlivých CHVO do katastra nehnuteľností, vrátane spresnenia ich hraníc. Následne budú zaktualizované aj údaje o využiteľných množstvách vodných zdrojov a o výmere poľnohospodárskej a lesnej pôdy v jednotlivých CHVO. Do čiastkového povodia Hornád zasahuje CHVO Horné povodie rieky Hnilec s celkovou rozlohou 108 km².

Prehľad počtu ochranných pásiem vodárenských zdrojov v čiastkovom povodí Hornádu uvádza Tab. 3.22.

Tab. 3.22 Prehľad vodárenských zdrojov a ich ochranných pásiem

Čiastkové povodie	Počet vodárenských zdrojov		Počet OP vodárenských zdrojov		Výmera OP vodárenských zdrojov [ha]	
	podz. vôd	povrch. vôd	podz. vôd	povrch. vôd	podz. vôd	povrch. vôd
Hornád	282	13	180	33	18219	59708

Vysvetlivky: OP - ochranné pásmo

3.9.2 Chránené oblasti určené na rekreáciu a vody určené na kúpanie

Chránené oblasti určené na rekreáciu v SR nie sú osobitne definované a vymedzené. V zmysle § 8 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sú vyhláškami OÚ ustanovené vody určené na kúpanie.

Slovenská republika má v súčasnosti vyhlásených 32 lokalít za vody určené na kúpanie, pričom všetky tieto lokality sa nachádzajú v správnom území povodia Dunaja. V čiastkovom povodí Hornádu sa nachádza 1 lokalita. Lokalita je uvedená v Tab. 3.23.

Tab. 3.23 Chránené územia - vody určené na kúpanie - rok 2019

P.č.	Názov lokality na kúpanie	Typ lokality na kúpanie	Plocha [km ²]
1	Ružín	VN Ružín	4,60

Zdroj: ÚVZ SR

3.9.3 Chránené oblasti citlivé na živiny

V SR sú určené dva druhy oblastí citlivých na živiny – sú to zraniteľné oblasti a citlivé oblasti.

Citlivou oblasťou podľa § 33 vodného zákona sú vodné útvary povrchových vôd na území Slovenskej republiky.

Zraniteľnými oblasťami podľa § 34 vodného zákona sú poľnohospodársky využívané pozemky v obciach, ktorých zoznam je uvedený v prílohe č. 1. Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti.

3.9.4 Chránené územia vrátane európskej sústavy chránených území

Lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, významné krajinné prvky alebo prírodné výtvory, možno vyhlásiť podľa § 17 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov za chránené územia:

a) chránená krajinná oblasť,

- b) národný park,
- c) chránený areál,
- d) prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia,
- e) prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka,
- f) chránený krajinný prvok,
- g) chránené vtáčie územie,
- h) obecné chránené územie.

Z veľkoplošných chránených území do čiastkového povodia Hornád zasahujú:

- Národný park (NP) Slovenský raj

Zoznam chránených území je dostupný na webových stránkach ŠOP SR.

Cieľom súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000 je zachovať prírodné dedičstvo významné pre celú EÚ, zabezpečiť jeho ochranu a podporiť tie aktivity v chránených územiach, ktoré sú v súlade so záujmami ochrany prírody.

Sústava chránených území EÚ NATURA 2000 vznikla spojením dvoch, spočiatku nezávislých, sústav:

1. sústavy **chránených vtáčích území** (v európskej legislatíve sú tieto územia nazývané ako Special Protected Areas, SPAs), ktorá sa vytvára od roku 1979 na základe **smernice Rady 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov** (tzv. smernica o vtákoch), ktorú nahradila **smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva**,
2. sústavy **území európskeho významu** (v európskej legislatíve označovaných ako Special Areas of Conservation, SACs), ktorá sa vytvára od roku 1992 na základe **smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín** (tzv. smernica o biotopoch).

Povinnosti vyplývajúce z oboch vyššie spomenutých smerníc Slovenská republika zakotvila v základnom legislatívnom dokumente ochrany prírody v Slovenskej republike, ktorým je zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 543/2002 Z. z. z 25. júna 2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ako aj vo vykonávacom predpise k nemu - vyhláske MŽP SR č. 24/2003 Z. z. z 9. januára 2003.

Do tejto skupiny chránených území patria chránené vtáčie územia s cieľom ochrany vtáctva a územia európskeho významu s cieľom ochrany ostatných vzácnych a ohrozených rastlinných a živočíšnych druhov a ich biotopov.

Chránené vtáčie územia

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva transponovaná do zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov ukladá členským štátom okrem iného povinnosť vymedziť na svojom území dostatočný počet území určených pre ochranu vybraných druhov vtákov, tzv. vtáčie územia. Vtáčie územia vyhlasuje vláda daného štátu a súčasne preberá zodpovednosť za udržanie priaznivého stavu vtácej populácie druhov, pre ktoré bolo toto územie vyhlásené.

V SR boli chránené vtáčie územia vyhlasované vyhláškami MŽP SR, resp. od roku 2014 nariadeniami vlády. Aktualizovaný národný zoznam chránených vtáčích území – CHVÚ (v zmysle uznesení vlády SR č. 636 z 9.07.2003 a 345 z 25.05.2010)⁷⁷ pozostáva zo 41 lokalít, pričom všetky boli vyhlásené. Celková výmera CHVÚ predstavuje 1 284 806,0886 ha (26,2 % SR).

Do čiastkového povodia Hornádu zasahuje 7 chránených vtáčích území s celkovou rozlohou 403881,2447 ha. Prehľad je v **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov.24.** Situovanie chránených vtáčích území a chránených území európskeho významu je zakreslené na **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov. 3.2.**

Tab. 3.24 Chránené vtáacie územia

P.č.	Identifikačný kód	Názov vtáčieho územia	Plocha CHVÚ (ha)	Číslo vyhlášky	Závislé od vody
1	SKCHVU052	Čergov	35 849,7100	28/2011	n
2	SKCHVU009	Košická kotlina	17 354,31	22/2008	a
3	SKCHVU025	Slanské vrchy	60 247,4200	193/2010	n
4	SKCHVU051	Levočské vrchy	45 597,6347	434/2012	a
5	SKCHVU018	Nízke Tatry	98 168,5200	189/2010	n
6	SKCHVU053	Slovenský raj	25 243,00	3/2011	n
7	SKCHVU036	Volovské vrchy	121 420,65	196/2010	n
	Spolu		403881,2447		

Vysvetlivky: MŽP SR - Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Zdroj: Vodný plán Slovenska, Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja, 2. aktualizácia, január 2022

Územia európskeho významu

Ochrana biotopov a druhov európskeho významu je upravená v smernici Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov, voľne žijúcich živočíchov a rastlín, ktorá je do právnych predpisov SR transponovaná predovšetkým zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Hlavným cieľom tejto smernice je prispieť k zabezpečeniu biologickej rôznorodosti ochranou biotopov, voľne žijúcich živočíchov a rastlín na území členského štátu.

Národný zoznam území európskeho významu (ÚEV) schvaľuje vláda Slovenskej republiky a následne Európska komisia. ÚEV predstavujú územia, tvorené jednou alebo viacerými lokalitami, na ktorých sa nachádzajú biotopy alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú tieto chránené územia.

Aktualizovaný národný zoznam ÚEV pozostáva zo 642 lokalít s celkovou výmerou 615 261 ha (12,56 % výmery Slovenska, pričom podiel suchozemských ÚEV v rámci EÚ je k decembru 2021 14,2 %). Pôvodný národný zoznam, ktorý predložila Slovenská republika Európskej komisii v roku 2004, bol doplnený v roku 2011 a v roku 2017, na základe rokovaní s Európskou komisiou. Krok na úrovni EÚ predchádzalo schválenie lokalít vládou Slovenskej republiky a vydanie všeobecne záväzných právnych predpisov. Dostatočnosť národného zoznamu ÚEV je stále predmetom rokovaní s Európskou komisiou, na základe ktorých MŽP SR v januári 2022 predložilo do legislatívneho procesu ďalší doplnok, vrátane úsekov riek.

Na úrovni EÚ sú ÚEV členené do 9 biogeografických regiónov, územie SR patrí do dvoch regiónov: alpského biogeografického regiónu a panónskeho biogeografického regiónu.

ÚEV z národného zoznamu sa stali súčasťou európskej sústavy Natura 2000 prostredníctvom vykonávacích rozhodnutí Komisie k zoznamom ÚEV, vydávaných spravidla v ročných intervaloch. Rozhodnutia sú všeobecne záväznými predpismi zverejnenými v Úradnom vestníku Európskej únie. Pri každom doplnení (aktualizácii) zo strany členských štátov sú v prílohách týchto rozhodnutí uvedené vždy všetky lokality, ktoré členské štáty v danom biogeografickom regióne navrhli, pričom pôvodné rozhodnutie Komisie stráca platnosť. Pre Slovenskú republiku sú aktuálne platné:

- vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2021/165 z 21. januára 2021, ktorým sa prijíma štrnásť aktualizácia zoznamu lokalít s európskym významom v alpskom biogeografickom regióne

- vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2021/160 z 21. januára 2021, ktorým sa prijíma dvanásť aktualizácia zoznamu lokalít s európskym významom v panónskom biogeografickom regióne.

V čiastkovom povodí Hornádu sa nachádza, prípadne doň zasahuje 55 ÚEV s celkovou rozlohou 83614,62 ha. Ich menovitý zoznam je uvedený v Tab. 3.25. Situovanie chránených území európskeho významu a chránených vtáčích území je zakreslené na **Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov..**

Tab. 3.25 Chránené územia európskeho významu

P.č.	Identifikačný kód ÚEV	Názov územia európskeho významu	Územne príslušný útvar ŠOP SR	Mokrad' závislé na vode	Celková výmera [ha]
1	SKUEV0105	Spišskopodhradské travertíny	S NP Slovenský raj	A	231,3135
2	SKUEV0106	Muráň	S NP Slovenský raj	A	178,8226
3	SKUEV0107	Spišskopodhradské stráne	S NP Slovenský raj	N	55,04871
4	SKUEV0108	Ordzovianske dubiny	S NP Slovenský raj	A	216,3218
5	SKUEV0109	Rajtopíky	S NP Slovenský raj	N	256,3359
6	SKUEV0110	Levočské dubiny	S NP Slovenský raj	A	600,3172
7	SKUEV0111	Dravčia stráň	S NP Slovenský raj	N	3,290705
8	SKUEV0112	Slovenský raj	S NP Slovenský raj	A	16864,14
9	SKUEV0139	Gánovské slaniská	S TANAP	A	45,50479
10	SKUEV0207	Kamenná Baba	RCOP Prešov	A	343,4426
11	SKUEV0224	Jereňas	S NP Slovenský raj	A	136,8475
12	SKUEV0286	Hornádske vápence	S NP Slovenský raj	A	27,77476
13	SKUEV0287	Galmus	S NP Slovenský raj	A	3200,108
14	SKUEV0290	Horný tok Hornádu	S NP Slovenský raj	A	348,4724
15	SKUEV0291	Svätojánsky potok	S NP Slovenský raj	A	28,85797
16	SKUEV0310	Kráľovohoľské Tatry	S NAPANT	A	30478,97
17	SKUEV0320	Šindliar	RCOP Prešov	N	7,688083
18	SKUEV0321	Salvátorské lúky	RCOP Prešov	A	2,677193
19	SKUEV0322	Fintické svahy	RCOP Prešov	A	746,5154
20	SKUEV0323	Demjatské kopce	RCOP Prešov	A	8,67512
21	SKUEV0326	Strahuľka	RCOP Prešov	A	1170,007
22	SKUEV0327	Milič	RCOP Prešov	A	5113,016
23	SKUEV0328	Stredné Pohornádie	RCOP Prešov	A	7092,96
24	SKUEV0330	Dunitová skalka	RCOP Prešov	N	1,476604
25	SKUEV0331	Čergovský Minčol	RCOP Prešov	A	4262,343
26	SKUEV0332	Čergov	RCOP Prešov	A	6029,045
27	SKUEV0336	Torysa	S PIENAP	A	19,14531
28	SKUEV0344	Starovodské jedliny	S NP Slovenský raj	A	468,6748
29	SKUEV0351	Folkmarská skala	S NP Slovenský raj	N	136,7677
30	SKUEV0354	Hnilecké rašeliniská	S NP Slovenský raj	A	54,48178
31	SKUEV0390	Pusté pole	RCOP Prešov	A	90,35118
32	SKUEV0401	Dubnícke bane	RCOP Prešov	A	241,5636
33	SKUEV0708	Primovské skaly	S TANAP	N	7,606252
34	SKUEV0782	Vydrnícka slatina	S NP Slovenský raj	A	11,83647
35	SKUEV0784	Mašianske sysľovisko	S NP Slovenský raj	N	18,71508
36	SKUEV0785	Havrania dolina	S NP Slovenský raj	A	9,31699
37	SKUEV0919	Kloptaň	S NP Slovenský kras	N	26,26968

P.č.	Identifikačný kód ÚEV	Názov územia európskeho významu	Územne príslušný útvar ŠOP SR	Mokrad' závislé na vode	Celková výmera [ha]
39	SKUEV0924	Zbojnická dolina	S NP Slovenský raj	N	20,45788
40	SKUEV0925	Abod'	S NP Slovenský raj	N	91,2415
41	SKUEV0926	Prostredná dolina	S NP Slovenský raj	N	102,1041
42	SKUEV0927	Hrádok	S NP Slovenský raj	N	1,60475
43	SKUEV0928	Stredný tok Hornádu	S NP Slovenský raj	A	295,843
44	SKUEV0929	Helcmanovská bučina	S NP Slovenský raj	A	23,12054
45	SKUEV0932	Šimonka	RCOP Prešov	A	2977,511
46	SKUEV0934	Gýmešský jarok	RCOP Prešov	N	40,06834
47	SKUEV0935	Haništiansky les	RCOP Prešov	A	119,8534
48	SKUEV0938	Rakyatová hora	RCOP Prešov	A	861,2009
49	SKUEV0940	Hornádske lúky	RCOP Prešov	N	66,50834
50	SKUEV0941	Trebejovské skaly	RCOP Prešov	N	47,24648
51	SKUEV0942	Bradlové pásmo	RCOP Prešov	N	50,23796
52	SKUEV0944	Hornádske meandre	RCOP Prešov	A	198,3328
53	SKUEV0968	Pod Misárňami	RCOP Prešov	N	3,772208
54	SKUEV2105	Spišskopodhradské travertíny	S NP Slovenský raj	A	43,22857
55	SKUEV2112	Slovenský raj	S NP Slovenský raj	N	137,5867
		Spolu			83614,62

Vysvetlivky: ÚEV - Územie európskeho významu

ŠOP SR - Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

A - áno

N - nie

Zdroj: Vodný plán Slovenska, Plán manažmentu správneho územia povodia Visly, 2. aktualizácia, január 2022

Mokrade

Mokrade sú v zmysle Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definované ako územia s močiarňami, slatinami alebo rašeliniskami, vlhká lúka, prírodná tečúca a prírodná stojatá voda vrátane vodného toku a vodnej plochy s rybníkmi a vodnými nádržami.

Mokrade vo všeobecnosti prispievajú k zadržiavaniu vody v povodí, čím zvyšujú transformačný účinok v povodiach pri prechode veľkých vôd. Svojou filtračnou schopnosťou prispievajú k čisteniu vody. Zároveň predstavujú cenné biotopy vzácných a jedinečných druhov rastlín a živočíchov a vďaka značnej sekvestracii uhlíka ich považujeme za významný prvok v boji s klimatickými zmenami. Mokrade na Slovensku členíme podľa významnosti na:

- Mokrade medzinárodného významu – Ramsarské lokality (RL) - mokrade spĺňajúce kritériá Ramsarskej konvencie pre zapísanie do Zoznamu mokradí medzinárodného významu, mokrade s výskytom rastlín a živočíchov indikujúcich medzinárodný význam lokality (druhy chránené alebo ohrozené z hľadiska globálneho alebo európskeho), prípadne mokrade obsahujúce typy ohrozených prírodných biotopov Európy.
- Mokrade národného významu - mokrade významné z celoslovenského (národného) hľadiska, mokrade významom presahujúce jeden okres, kraj alebo geomorfologický celok.
- Mokrade regionálneho významu - lokality rôznej veľkosti s výraznejším hydrologickým, biologickým a ekologickým ovplyvňovaním okolia (minimálne niekoľkých obcí).

- Mokrade lokálneho významu - menšie lokality ovplyvňujúce najbližšie okolie, so sústredeným výskytom bežných druhov rastlín a živočíchov viazaných na mokrade.

Zoznam medzinárodne významných mokradí a mokradí národného významu v čiastkovom povodí Hornád je uvedený v Tab. 3.26. Zoznamy ostatných regionálnych a lokálnych mokradí je uvedený na stránke Štátnej ochrany prírody: [Prehľad mokradí SR \(sopsr.sk\)](http://Prehľad mokradí SR (sopsr.sk))

V súčasnosti je platný Program starostlivosti o mokrade Slovenska do roku 2024. Na jeho implementáciu schválila vláda Slovenskej republiky 8. júna 2022 Akčný plán pre mokrade na roky 2022 - 2024. Akčný plán pre mokrade na roky 2022 - 2024 pozostáva zo 63 úloh, ktoré spolu prispievajú k plneniu cieľov, resp. 4 strategických zámerov (vrátane 1 operatívneho). Bol navrhnutý tak, aby významnou mierou prispel k zlepšeniu poznania mokradí, k ich ochrane i obnove, k múdreému a udržateľnému využívaniu a v neposlednom rade k zvyšovaniu povedomia verejnosti.

Tab. 3.26 Zoznam medzinárodne a národne významných mokradí v čiastkovom povodí Hornádu

Názov lokality	Okres	k.ú obcí	Rozloha (ha)	Kategória
Sivá Brada	Levoča	Spišské Podhradie	4,5	Ramsarská lokalita
Štrkovisko pri Kechneci	Košice - okolie	Kechnec	28	Mokrad' národného významu
Salvatorské lúky	Prešov	Šindliar, Lipovce	2,6765	Mokrad' národného významu
Betlanovská dolina, Korzaj	Spišská Nová Ves	Betlanovce	0,1	Mokrad' národného významu
Hámre	Gelnica	Nálepkovo	50,0	Mokrad' národného významu
Stará Voda - lúky	Gelnica	Stará voda	12,0	Mokrad' národného významu

Návrh rámcových, prírode blízkych protipovodňových opatrení, na zmiernenie povodňových rizík v oblastiach APSFR na prekryve s chránenými územiami v čiastkovom povodí Hornádu je uvedený v Tab. 3.27.

Tab. 3.27 Návrh rámcových, prírode blízkych protipovodňových opatrení, na zmiernenie povodňových rizík v oblastiach APSFR na prekryve s chránenými územiami

Pracovisko/ pôsobnosť	Kód oblasti APSFR	Kód ÚEV	Názov územia	Typ CHÚ	Etapa (ÚEV)	Opis cieľov manažmentu 1)	Návrh opatrení 2)
NP Slovenský raj	SKH002FD		Farská skala	MCHÚ		nerelevantné	nerelevantné
NP Slovenský raj	SKH002FD	SKUEV0287	Galmus	ÚEV	Aetapa	nerelevantné	nerelevantné
NP Slovenský raj	SKH002FD	SKUEV0286	Hornádske vápence	ÚEV	Aetapa	nerelevantné	nerelevantné
NP Slovenský raj	SKH002FD		Markušovské steny	MCHÚ		nerelevantné	nerelevantné
NP Slovenský raj	SKH002FD	SKUEV0784	Mašianské sysľovisko	ÚEV	Betapa	nerelevantné	nerelevantné
NP Slovenský raj	SKH002FD		OP NP Slovenský raj	VCHÚ		nerelevantné	nerelevantné

Pracovisko/ pôsobnosť	Kód oblasti APSFR	Kód ÚEV	Názov územia	Typ CHÚ	Etapa (ÚEV)	Opis cieľov manažmentu 1)	Návrh opatrení 2)
NP Slovenský raj	SKH002FD	SKUEV0112	Slovenský raj	ÚEV	Aetapa	Zachovanie dobrého alebo zlepšenie ekologického stavu tokov a priaznivého stavu biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu	Prirodzené toky ponechať bez zásahu, nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie protipovodňovej ochrany realizovať po dohode so správou NP Slovenský raj. Odstraňovanie migračných prekážok na tokoch odporúčame realizovať v súlade s prioritami ŠOP SR a Vodného plánu SR.
NP Slovenský raj	SKH002FD	SKUEV0928	Stredný tok Hornádu	ÚEV	Cetapa	Cieľ 1) Zamedzenie hromadenia odpadu v okolí toku a splavovania odpadu do toku; Cieľ 2) Zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity toku a prípadná revitalizácia	1) Usmernenie odpadového manažmentu v obciach v povodí toku, vhodné zberné nádoby a zariadenia na odpad, likvidácia čiernych skládok, 2) zvyšovanie povedomia obyvateľstva v oblasti odpadov, environmentálna výchova obyvateľstva, 3) odstránenie alebo spriechodnenie migračných bariér rybovodmi
NP Slovenský raj	SKH002FD		Transgresia paleogénu pri Markušovciach	MCHÚ		nerelevantné	nerelevantné
NP Slovenský raj	SKH006FD	SKUEV0354	Hnilecké rašeliniská	ÚEV	Aetapa	nerelevantné	nerelevantné
NP Slovenský raj	SKH006FD		Margecianska lúnia	MCHÚ		nerelevantné	nerelevantné
NP Slovenský raj	SKH020FD	SKUEV0290	Horný tok Hornádu	ÚEV	Aetapa	Cieľ 1) Zamedzenie hromadenia odpadu v okolí toku a splavovania odpadu do toku; Cieľ 2) Zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity toku a prípadná revitalizácia	1) Usmernenie odpadového manažmentu v obciach v povodí toku, vhodné zberné nádoby a zariadenia na odpad, likvidácia čiernych skládok, 2) zvyšovanie povedomia obyvateľstva v oblasti odpadov, environmentálna výchova obyvateľstva, 3) odstránenie alebo spriechodnenie migračných bariér rybovodmi
NP Slovenský raj	SKH020FD		NP Slovenský raj	VCHÚ		Zachovanie alebo zlepšenie ekologického stavu tokov, biotopov a druhov	Prirodzené toky ponechať bez zásahu, nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie protipovodňovej ochrany realizovať po dohode so správou NP Slovenský raj. Odstraňovanie migračných prekážok na tokoch odporúčame realizovať v súlade s prioritami ŠOP SR a Vodného plánu SR.

Pracovisko/ pôsobnosť	Kód oblasti APSR	Kód ÚEV	Názov územia	Typ CHÚ	Etapa (ÚEV)	Opis cieľov manažmentu 1)	Návrh opatrení 2)
RCOP Prešov	SKH001FD	SKUEV0332	Čergov	UEV	Aetapa	Zachovanie priaznivého stavu predmetu ochrany územia navrhnutého v A etape; Predmet ochrany územia: biotopy európskeho významu: Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa (6430), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Kyslomilné bukové lesy (9110), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230) a druhov európskeho významu: kunka žltobruchá (Bombina variegata), mlok karpatský (Triturus montandoni), rys ostrovid (Lynx lynx), medveď hnedý (Ursus arctos) a vlk dravý (Canis lupus). Polygon zahŕňa Drienický potok a pravdepodobne nezahŕňa žiadne ÚEV.	Udržanie vody v krajine, spomalenie odtoku; zabránenie erózií a následného zanášania koryta; podpora prirodzeného vývoja vodného toku; zabránenie zmenšovaniu plochy brehových porastov a ostatnej sprievodnej vegetácie; v úsekoch bez porastov tieto dopĺňať; nenarušať vodný režim; nerealizovať bariéry na toku, zákaz výstavby MVE na toku; zabezpečiť stály prietok vody potrebný pre ryby; usmerňovanie ťažby riečného materiálu. Akékoľvek úpravy toku a konzultovať s RCOP v Prešove (prehlbovanie koryta, zmena odtokových pomerov), vylúčiť v inundačnom území akúkoľvek stavebnú činnosť, ukladanie materiálov a predmetov, likvidácia skládok odpadu v toku a na brehoch. Na vhodných miestach budovať prvky zelenej infraštruktúry, ktoré pomôžu udržať vodu v krajine (suché poldre, meandre, lúky a mokrade, kde sa voda môže vylievať, brehové porasty atď.). Vylúčiť veľkoplošnú aplikáciu chemických látok na báze glyfosátov a iných.

Pracovisko/ pôsobnosť	Kód oblasti APSR	Kód ÚEV	Názov územia	Typ CHÚ	Etapa (ÚEV)	Opis cieľov manažmentu 1)	Návrh opatrení 2)
RCOP Prešov	SKH001FD	SKUEV0331	Čergovský Minčol	UEV	Aetapa	Zachovanie priaznivého stavu predmetu ochrany územia navrhnutého v A etape; Predmet ochrany územia: biotopy európskeho významu: Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa (6430), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Kyslomilné bukové. Polygon zahŕňa tok Lutinky a iba okrajové časti ÚEV Čergovský Minčol a pravdepodobne i ÚEV Čergov. Pri Lutinke je zaznamenaný významný výskyt porastov myrikovky nemeckej.	Udržanie vody v krajine, spomalenie odtoku; zabránenie erózií a následného zanášania koryta; podpora prirodzeného vývoja vodného toku; zabránenie zmenšovaniu plochy brehových porastov a ostatnej sprievodnej vegetácie; v úsekoch bez porastov tieto dopĺňať; nenarušať vodný režim; nerealizovať bariéry na toku, zákaz výstavby MVE na toku; zabezpečiť stály prietok vody potrebný pre ryby; zásahy do úsekov toku s výskytom myrikovky nemeckej konzultovať s RCOP v Prešove; usmerňovanie ťažby riečného materiálu. Akékoľvek úpravy toku a konzultovať s RCOP v Prešove (prehlbovanie koryta, zmena odtokových pomerov), vylúčiť v inundačnom území akúkoľvek stavebnú činnosť, ukladanie materiálov a predmetov, likvidácia skládok odpadu v toku a na brehoch. Na vhodných miestach budovať prvky zelenej infraštruktúry, ktoré pomôžu udržať vodu v krajine (suché poldre, meandre, lúky a mokrade, kde sa voda môže vylievať, brehové porasty atď.). Vylúčiť veľkoplošnú aplikáciu chemických látok na báze glyfosátov a iných.
RCOP Prešov	SKH009FD		Cermelsky_potok	ÚEV	D etapa	Zabezpečiť podmienky udržania priaznivého stavu druhu európskeho významu mihul'a potiská (Eudontomyzon danfordi) a jeho biotopu.	V prípade zásahov do toku, mokradí a brehových porastov, dbať na zachovanie prírody blízkeho charakteru lokality a postupovať v súlade s novelou zákona č. 543/2002 Z.z. (pozri § 6 ods. 5 a 6), platnou od 1.1.2020.

Pracovisko/ pôsobnosť	Kód oblasti APSR	Kód ÚEV	Názov územia	Typ CHÚ	Etapa (ÚEV)	Opis cieľov manažmentu 1)	Návrh opatrení 2)
RCOP Prešov	SKH009FD		Hornad	ÚEV	D etapa	Zachovanie priaznivého stavu predmetu ochrany územia navrhovaného v D etape. Predmet ochrany: ryby (Romanogobio uranoscopus), biotopy 91E0; Polygon v GIS vrstve SVP zahŕňa celé navrhované ÚEV i časť navrhovaného ÚEV Torysa a ÚEV Čermeľský potok. Súčasťou polygonu je i ÚEV Hornádske meandre (Cetapa).	Udržanie vody v krajine, spomalenie odtoku; zabránenie erózií a následného zanášania koryta; podpora prirodzeného vývoja vodných tokov; zabránenie zmenšovaniu plochy brehových porastov a ostatnej sprievodnej vegetácie; v úsekoch bez porastov tieto dopĺňať; nenarušať vodný režim; nerealizovať bariéry na toku, zákaz výstavby MVE; zabezpečiť stály prietok vody potrebný pre ryby, ktoré sú predmetom ochrany; usmerňovanie ťažby riečného materiálu. Akékoľvek úpravy toku a konzultovať s RCOP v Prešove (prehlbovanie koryta, zmena odtokových pomerov), vylúčiť v inundačnom území akúkoľvek stavebnú činnosť, ukladanie materiálov a predmetov, likvidácia skládok odpadu v toku a na brehoch. Na vhodných miestach budovať prvky zelenej infraštruktúry, ktoré pomôžu udržať vodu v krajine (suché poldre, meandre, lúky a mokrade, kde sa voda môže vylievať, brehové porasty atď.). Vylúčiť veľkoplošnú aplikáciu chemických látok na báze glyfosátov a iných.
RCOP Prešov	SKH009FD	SKUEV0944	Hornádske meandre	ÚEV	Cetapa	Zachovanie priaznivého stavu predmetu ochrany územia navrhnutého v C etape; Predmet ochrany územia: biotopy európskeho významu Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodion rubri p.p. a Bidention p.p. (3270), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (*91E0) a druhov európskeho významu kunka červenobruchá (Bombina bombina), kunka žltobruchá (Bombina variegata), hrúz bieloplutvý (Gobio albipinnatus), hrúz Kesslerov (Gobio kessleri),	Udržanie vody v krajine, spomalenie odtoku; zabránenie erózií a následného zanášania koryta; podpora prirodzeného vývoja vodných tokov; zabránenie zmenšovaniu plochy brehových porastov a ostatnej sprievodnej vegetácie; v úsekoch bez porastov tieto dopĺňať; nenarušať vodný režim; nerealizovať bariéry na toku, zákaz výstavby MVE; zabezpečiť stály prietok vody potrebný pre ryby, ktoré sú predmetom ochrany; usmerňovanie ťažby riečného materiálu. Akékoľvek úpravy toku a konzultovať s RCOP v Prešove (prehlbovanie koryta, zmena odtokových pomerov), vylúčiť v inundačnom území akúkoľvek stavebnú činnosť, ukladanie materiálov a predmetov, likvidácia skládok odpadu v toku a na brehoch. Na vhodných miestach budovať prvky zelenej infraštruktúry, ktoré pomôžu udržať vodu v krajine (suché poldre, meandre, lúky a mokrade, kde sa voda môže vylievať, brehové porasty atď.). Vylúčiť veľkoplošnú aplikáciu chemických látok na báze glyfosátov a iných.

Pracovisko/ pôsobnosť	Kód oblasti APSR	Kód ÚEV	Názov územia	Typ CHÚ	Etapa (ÚEV)	Opis cieľov manažmentu 1)	Návrh opatrení 2)
						hrúz fúzatý (Gobio uranoscopus), lopatka dúhová (Rhodeus sericeus amarus), mrena stredomorská (Barbus meridionalis), plž severný (podunajský) (Cobitis taenia), plž zlatistý (vrchovský) (Sabanejewia aurata). Polygon nezahŕňa celé ÚEV.	
RCOP Prešov	SKH009FD		Humeneč	MCHÚ		nerelevantné	nerelevantné
RCOP Prešov	SKH009FD		Olsava	ÚEV	D etapa	Zachovanie priaznivého stavu predmetu ochrany územia navrhovaného v D etape. Predmet ochrany: ryby (Gobio uranoscopus), biotopy 91E0; Polygon v GIS vrstve SVP nezahŕňa celé navrhované ÚEV.	Udržanie vody v krajine, spomalenie odtoku; zabránenie erózií a následného zanášania koryta; podpora prirodzeného vývoja vodných tokov; zabránenie zmenšovaniu plochy brehových porastov a ostatnej sprievodnej vegetácie; v úsekoch bez porastov tieto dopĺňať; nenarušať vodný režim; nerealizovať bariéry na toku, zákaz výstavby MVE; zabezpečiť stály prietok vody potrebný pre ryby, ktoré sú predmetom ochrany; usmerňovanie ťažby riečného materiálu. Akékoľvek úpravy toku a konzultovať s RCOP v Prešove (prehlbovanie koryta, zmena odtokových pomerov), vylúčiť v inundačnom území akúkoľvek stavebnú činnosť, ukladanie materiálov a predmetov, likvidácia skládok odpadu v toku a na brehoch. Na vhodných miestach budovať prvky zelenej infraštruktúry, ktoré pomôžu udržať vodu v krajine (suché poldre, meandre, lúky a mokrade, kde sa voda môže vylievať, brehové porasty atď.); odstraňovanie invázy druhov rastlín. Vylúčiť veľkoplošnú aplikáciu chemických látok na báze glyfosátov a iných.

Pracovisko/ pôsobnosť	Kód oblasti APSR	Kód ÚEV	Názov územia	Typ CHÚ	Etapa (ÚEV)	Opis cieľov manažmentu 1)	Návrh opatrení 2)
RCOP Prešov	SKH009FD	SKUEV0328	Stredné Pohornádie	ÚEV	Aetapa	Zabezpečenie priaznivého stavu druhov a biotopov európskeho významu tvoriacich predmet ochrany územia: http://www.sopsr.sk/natura/index.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0328	Udržanie vody v krajine, spomalenie odtoku; zabránenie erózií a následného zanášania koryta; zachovanie prirodzeného charakteru vodných tokov, brehových porastov, nerealizovať bariéry na toku. Akékoľvek úpravy a zásahy do toku a brehových porastov konzultovať s RCOP v Prešove (prehlbovanie koryta, zmena odtokových pomerov). Vylúčiť v alúviách tokov akúkoľvek stavebnú činnosť, ukladanie materiálov a predmetov, skládok odpadu a pod. Na vhodných miestach budovať prvky zelenej infraštruktúry, ktoré pomôžu udržať vodu v krajine (suché a polosuché poldre, lúky a mokrade, kde sa voda môže vylievať); odstraňovať invázne druhy rastlín. Vylúčiť veľkoplošnú aplikáciu chemických látok na báze glyfosátov a iných.
RCOP Prešov	SKH009FD		Torysa	ÚEV	D etapa	Zachovanie priaznivého stavu predmetu ochrany územia navrhovaného v D etape. Predmet ochrany: ryby (Gobio uranoscopus), biotopy 91E0; Polygon v GIS vrstve SVP nezahŕňa celé navrhované ÚEV.	Udržanie vody v krajine, spomalenie odtoku; zabránenie erózií a následného zanášania koryta; podpora prirodzeného vývoja vodných tokov; zabránenie zmenšovaniu plochy brehových porastov a ostatnej sprievodnej vegetácie; v úsekoch bez porastov tieto dopĺňať; nenarušať vodný režim; nerealizovať bariéry na toku, zákaz výstavby MVE; zabezpečiť stály prietok vody potrebný pre ryby, ktoré sú predmetom ochrany; usmerňovanie ťažby riečného materiálu. Akékoľvek úpravy toku a konzultovať s RCOP v Prešove (prehlbovanie koryta, zmena odtokových pomerov), vylúčiť v inundačnom území akúkoľvek stavebnú činnosť, ukladanie materiálov a predmetov, likvidácia skládok odpadu v toku a na brehoch. Na vhodných miestach budovať prvky zelenej infraštruktúry, ktoré pomôžu udržať vodu v krajine (suché poldre, meandre, lúky a mokrade, kde sa voda môže vylievať, brehovú porasty atď.). Vylúčiť veľkoplošnú aplikáciu chemických látok na báze glyfosátov a iných.
RCOP Prešov	SKH009FD	SKUEV0941	Trebejovské skaly	ÚEV	Cetapa	Nerelevantné	Zabrániť budovaniu bariér na Hornáde i ľavostranných bočných prítokoch.

Pracovisko/ pôsobnosť	Kód oblasti APSR	Kód ÚEV	Názov územia	Typ CHÚ	Etapa (ÚEV)	Opis cieľov manažmentu 1)	Návrh opatrení 2)
RCOP Prešov	SKH010FD		Torysa	ÚEV	D etapa	Zachovanie priaznivého stavu predmetu ochrany územia navrhovaného v D etape. Predmet ochrany: ryby (Gobio uranoscopus), biotopy 91E0; Polygon v GIS vrstve SVP nezahŕňa celé navrhované ÚEV.	Udržanie vody v krajine, spomalenie odtoku; zabránenie erózií a následného zanášania koryta; podpora prirodzeného vývoja vodných tokov; zabránenie zmenšovaniu plochy brehových porastov a ostatnej sprievodnej vegetácie; v úsekoch bez porastov tieto dopĺňať; nenarušať vodný režim; nerealizovať bariéry na toku, zákaz výstavby MVE; zabezpečiť stály prietok vody potrebný pre ryby, ktoré sú predmetom ochrany; usmerňovanie ťažby riečného materiálu. Akékoľvek úpravy toku a konzultovať s RCOP v Prešove (prehlbovanie koryta, zmena odtokových pomerov), vylúčiť v inundačnom území akúkoľvek stavebnú činnosť, ukladanie materiálov a predmetov, likvidácia skládok odpadu v toku a na brehoch. Na vhodných miestach budovať prvky zelenej infraštruktúry, ktoré pomôžu udržať vodu v krajine (suché poldre, meandre, lúky a mokrade, kde sa voda môže vylievať, brehové porasty atď.). Vylúčiť veľkoplošnú aplikáciu chemických látok na báze glyfosátov a iných.
RCOP Prešov	SKH019FD		Olsava	ÚEV	D etapa	Zachovanie priaznivého stavu predmetu ochrany územia navrhovaného v D etape. Predmet ochrany: ryby (Romanogobio uranoscopus), biotopy 91E0; Polygon v GIS vrstve SVP nezahŕňa celé navrhované ÚEV.	Udržanie vody v krajine, spomalenie odtoku; zabránenie erózií a následného zanášania koryta; podpora prirodzeného vývoja vodných tokov; zabránenie zmenšovaniu plochy brehových porastov a ostatnej sprievodnej vegetácie; v úsekoch bez porastov tieto dopĺňať; nenarušať vodný režim; nerealizovať bariéry na toku, zákaz výstavby MVE; zabezpečiť stály prietok vody potrebný pre ryby, ktoré sú predmetom ochrany; usmerňovanie ťažby riečného materiálu. Akékoľvek úpravy toku a konzultovať s RCOP v Prešove (prehlbovanie koryta, zmena odtokových pomerov), vylúčiť v inundačnom území akúkoľvek stavebnú činnosť, ukladanie materiálov a predmetov, likvidácia skládok odpadu v toku a na brehoch. Na vhodných miestach budovať prvky zelenej infraštruktúry, ktoré pomôžu udržať vodu v krajine (suché poldre, meandre, lúky a mokrade, kde sa voda môže vylievať, brehové porasty atď.); odstraňovanie inváznych druhov rastlín. Vylúčiť veľkoplošnú aplikáciu chemických látok na báze glyfosátov a iných.

Zdroj: ŠOP SR, stav k 1.1.2020
Vysvetlivky:

- 1) - opis vhodných cieľov manažmentu povodňového rizika (z pohľadu záujmov ochrany prírody a krajiny)
 2) - návrh preventívnych opatrení na dosiahnutie cieľov manažmentu povodňového rizika (z pohľadu záujmov ochrany prírody a krajiny)

Zoznam skratiek:

APSFRR	oblasť potenciálneho povodňového rizika (Area of potential serious flood risk)
EV	európsky významný
GIS	geografický informačný systém
CHA	chránený areál
CHKO	chránená krajinná oblasť
CHKP	chránený krajinný prvok
CHVÚ	chránené vtáčie územie
MCHÚ	maloplošné chránené územie (napr. PP, PR, NPR, CHA, CHKP)
MVE	malá vodná elektrárňa
NP	národný park
NPR	národná prírodná rezervácia
OP	ochranné pásmo
PP	prírodná pamiatka
PR	prírodná rezervácia
RCOP	regionálne centrum ochrany prírody
RL	Ramsarská lokalita
R-ÚSES	regionálny územný systém ekologickej stability
SCHKO	Správa CHKO
SKUEV	územie európskeho významu (kód)
SVP	Slovenský vodohospodársky podnik
ÚEV	územie európskeho významu
VCHÚ	veľkoplošné chránené územie (napr. NP, CHKO)

3.9.5 Chránené oblasti pre ochranu hospodársky významných vodných druhov

V podmienkach Slovenskej republiky tento druh chránených oblastí nebol zavedený.

3.9.6 Ochrana sladkých povrchových vôd vhodných pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb

V zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z o vodách v znení neskorších predpisov boli vymedzené chránené územia na ochranu populácie rýb ako povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb. Ich cieľom je ochrániť alebo zlepšiť kvalitu tých tečúcich alebo stojatých sladkých vôd, v ktorých žijú alebo po tom, čo bude znížené alebo eliminované znečistenie, budú schopné žiť ryby patriace k pôvodným druhom zabezpečujúcim prírodnú rozmanitosť a k druhom, ktorých prítomnosť je vhodná na účely vodného hospodárstva.

Za povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb boli určené vodohospodársky významné vodné toky (kmeňové toky č. I.) a toky ústiace do vodohospodársky významných vodných tokov vrátane ich prítokov (kmeňové toky č. II.). Ich zoznam bol vyhlásený všeobecne záväznými vyhláškami Krajských úradov životného prostredia resp. Okresných úradov, odborov starostlivosti o životné prostredie.

V čiastkovom povodí Hornádu sú vyhlásené 4 kmeňové toky č.1 o celkovej dĺžke 247,3 km – všetky z nich vhodné pre lososovité ryby. Spolu s kmeňovými tokmi č. I. boli vymedzené aj ich vybrané prítoky - podliehajúce kategórii kmeňových tokov č. II. Prehľad počtu tokov vhodných pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb a ich dĺžok je uvedený v Tab.3.28

Tab. 3.28 Prehľad počtu tokov vhodných pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb

Druh		Lososovité	Kaprovité	Spolu
Kmeňový č. I	počet	4	0	4
	km	247,25	0	247,25
Kmeňový č. II	počet	38	1	39
	km	361,45	16,6	378,05
Spolu	počet	42	1	43
	km	608,7	16,6	625,3

Zoznam kmeňových tokov vyhlásených ako vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb v čiastkovom povodí Hornádu je uvedený v Tab. 3.29

Tab. 3.29 Zoznam kmeňových tokov vyhlásených ako vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb

P.č.	Kmeňový tok č. I.	Riečny kilometer		Dĺžka	Druh
		Od	Do		
1	Hornád	178,6	129,4	49,2	L
2	Hornád	58,3	18,3	40	L
3	Torysa	131,95	77,3	54,65	L
4	Hnilec	96	24,8	71,2	L
5	Olšava	52	19,8	32,2	L

Vysvetlivka: L – pásma lososovitých rýb, K - pásma kaprovitých rýb

Na zabezpečenie vhodných podmienok pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb NV SR č.set269/2010 Z. z. 20 v prílohe 2 časti C stanovuje kvalitatívne ciele pre povrchové vody vhodné pre života reprodukciu pôvodných druhov rýb – a to samostatne pre pásma lososovitých rýb a pásma kaprovitých rýb. Vodoprávny orgán zohľadňuje tieto kvalitatívne ciele pri vydávaní povolení na nakladanie s vodami úsekoch tokoch vyhlásených pre toto využívanie vôd.

3.10 Údaje o plavebnej infraštruktúre a prístavnej infraštruktúre

V čiastkovom povodí Hornádu SVP, š.p., OZ Košice prevádzkuje vodnú cestu na vodnej nádrži Ružín I.

Za výhľadovo sledované vodné cesty v správe SVP š.p., OZ Košice sa považujú cesty, ktoré sú určené na splavnenie a patrí tu dolný úsek rieky Hornád.

Úseky riek, na ktorých je možné ich splavovanie, sa nachádzajú v týchto lokalitách:

- Hornád:
 - o od obce Hrabušice (rkm 148,000) po vodnú nádrž Ružín I. (rkm 85,000), min. vodný stav 90 – 80 cm,
 - o od vodnej nádrže Ružín II. (rkm 66,200) po štátnu hranicu s Maďarskom (rkm 0,000),
- Hnilec - od obce Švedlár (rkm 33,000) po obec Jaklovce (rkm 4,000).

4. EXISTUJÚCE A NAVRHOVANÉ PREVENTÍVNE OPATRENIA NA DOSIAHNUTIE CIEĽOV PLÁNU MANAŽMENTU POVODŇOVÉHO RIZIKA

Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami majú za úlohu chrániť územie pred záplavami, ktoré môže vzniknúť:

1. povrchovým odtokom spôsobeným zrážkami, intenzívnym topením sa snehu a ich vzájomnou kombináciou:
 - a) pritekaním vody po teréne zo svahov,
 - b) zamedzením alebo obmedzením odtoku vody z územia do vodných tokov,
2. vystúpením vody z korýt vodných tokov na brehy:
 - a) pri zväčšení prietoku vody nad prietokovú kapacitu koryta,
 - b) po vzniku prekážky v koryte vodného toku aj pri relatívne malom prietoku,
3. vystúpením hladiny podzemnej vody nad povrch terénu:
 - a) v dôsledku dlhotrvajúceho vysokého vodného stavu v okolitých tokoch,
 - b) po vysokom alebo úplnom nasýtení pôdy vodou v predchádzajúcom období, keď ďalšia voda z atmosférických zrážok už nemôže vsakovať, pretože zóna nasýtenia vyplnila celý pôdny profil.

Rozmanitosť prírody neumožňuje uplatňovať všade a bez rozdielu jeden spôsob ochrany pred povodňami. Túto skutočnosť zohľadňuje § 4 ods. 2 písm. a) až e) zákona č. 7/2010 Z. z. tým, že ustanovuje päť základných skupín preventívnych technických a netechnických opatrení na ochranu pred povodňami:

1. Opatrenia, ktoré zvyšujú retenčnú schopnosť povodia alebo vo vhodných lokalitách podporujú prirodzenú akumuláciu vody, spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov a ktoré chránia územia pred zaplavením povrchovým odtokom, napríklad úpravy v lesoch, na poľnohospodárskej pôde a urbanizovaných územiach.
2. Opatrenia, ktoré znižujú maximálne prietoky povodní, napríklad vodohospodárske nádrže (priehrady), zdrže (hate) a poldre.
3. Opatrenia, ktoré chránia územia pred zaplavením vodou z vodných tokov, napríklad úpravy vodných tokov, ochranné hrádze alebo protipovodňové línie.
4. Opatrenia, ktoré chránia územia pred zaplavením vnútornými vodami, napríklad sústavy odvodňovacích kanálov a čerpacích staníc.
5. Opatrenia, ktoré zabezpečujú prietokovú kapacitu korýt vodných tokov, napríklad odstraňovanie nánosov z korýt a porastov z ich brehov.

Na ochranu prírody a krajiny, minimalizáciu zásahov do okolitého prostredia a zvýšenie konektivity biotopov sa odporúča realizovať v rámci projektov predovšetkým tieto opatrenia:

- V rámci vymedzených koridorov hľadať optimálnu lokalizáciu s ohľadom na výskyt cenných biotopov a chránených druhov rastlín a živočíchov.
- Zaisťovať migračnú priepustnosť stavieb pre všetky skupiny živočíchov podľa zistených migračných trás.
- Opatrenia na zvýšenie migračnej priepustnosti realizovať nielen u nových stavieb, ale aj pri rekonštrukciách existujúcich.

- Minimalizovať, pokiaľ je to možné, zásahy do vodných tokov, mimolesnej zelene, brehových porastov a pod., aj mimo chránených území.
- Monitorovať výskyt invázných rastlín v priestoroch realizovaných opatrení, pri zistení výskytu zabezpečiť ich systematickú elimináciu.
- Zásahy do vodných tokov vylúčiť, pokiaľ je to možné, v období neresenia rýb a hniezdenia vtákov viažucich sa na štrkové lavice, brehy a brehové porasty (t. j. apríl – august).
- Pri realizácii protipovodňových úprav vodných tokov a budovaní ochranných hrádzí, pokiaľ je to možné, v maximálne možnej miere chrániť pôvodné a zachovalé brehové porasty v okolí vodných tokov.
- Výrub a rekonštrukciu brehových porastov, nelesnej krovitej a stromovej zelene uskutočniť, pokiaľ je to možné, výlučne v mimohniezdnom období (t. j. od 01.08. do 31.03.).

Na zabezpečenie environmentálnej optimálnosti implementácie projektov sa odporúča:

- Pri záberoch pôdy postupovať v súlade so zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o IPKZ a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Ďalej je odporúčané:

- Zabezpečiť ochranu kultúrneho dedičstva v súlade so zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- Zabezpečiť ochranu nerastného bohatstva v súlade so zákonom č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva v znení neskorších predpisov.
- Pri príprave a hodnotení projektov zvažovať kumulatívne vplyvy existujúcich a plánovaných stavieb, vrátane podporných činností pri výstavbe.
- Počas prípravy a realizácie projektov zabezpečiť ich environmentálne riadenie.

Súčasný stav ochrany pred povodňami na Slovensku je výsledkom dlhodobého vývoja, ktorého začiatky siahajú až do stredoveku. Výstavbu preventívnych technických opatrení na ochranu pred povodňami možno približne datovať takto:

- 14. storočie: výstavba lokálnych ochranných hrádzí pri vodných tokoch,
- 16. storočie: spájanie lokálnych a výstavba spojitých systémov ochranných hrádzí pri vodných tokoch,
- 16. storočie: výstavba prvých priehrad a vodohospodárskych nádrží, hoci v počiatočnom období slúžili najmä na zabezpečovanie vody na pohon banských strojov a úpravu vytťaženej rudy,
- 19. storočie: ochrana pred vnútornými vodami,
- 19. storočie: úpravy tokov,
- 20. storočie: komplexne koncipované lesotechnické úpravy a hradenie bystrín.

Opatrenia pred záplavami povrchovým odtokom sa zvyčajne realizovali priebežne, podľa potrieb rozvoja jednotlivých sídiel, čo napríklad dokazujú záchytné priekopy nad mnohými slovenskými obcami a z toho dôvodu nemožno presnejšie datovať prvopočiatky ich budovania. Súčasný stav ochrany pred povodňami je výsledkom dlhého vývoja. Výstavbu technických

preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami v krajine a pri vodných tokoch si vynucoval rozvoj poľnohospodárstva a budovanie priemyslu, ktoré bolo spojené predovšetkým s rozvojom miest. Vytváraný systém technických opatrení na ochranu pred povodňami bol postupne rozširovaný a s pokrokom vedy a techniky zdokonaľovaný.

V súčasnosti je potrebné tzv. šedé opatrenia kombinovať s tzv. zelenými opatreniami alebo prírode blízкими opatreniami, biotechnickými či agroenvironmentálnymi opatreniami. K zníženiu následkov povodní môžu prispieť tzv. prírode blízke vodozádržné opatrenia (natural water retention measures, NWRM³). Jedná sa o retenčné opatrenia, ktorých primárnou funkciou je zvyšovať a/alebo obnovovať retenčnú kapacitu vodonosnej vrstvy, pôdy a vodných ekosystémov, čím poskytujú tzv. ekosystémové služby a prispievajú k dosiahnutiu cieľov škály stratégií a politík v oblasti životného prostredia. NWRM sú relevantné pre oblasť poľnohospodárstva, lesníctva, hydromorfológie a v urbanizovaných územiach⁴. Pri výbere typu NWRM zohráva rolu relevantnosť NWRM pre strategický cieľ, vhodnosť lokality, potenciálne prínosy a výhody navrhovaných opatrení pre rôzne strategické ciele. Pri podpore výberu, plánovaní a implementácii NWRM je potrebné vytvoriť prepojenia medzi procesmi plánovania rôznych politík a stratégií a je potrebné zapojiť zainteresované strany z rôznych strategických procesov s cieľom zvýšiť účinnosť medzi stratégiami. Taktiež je potrebné nastaviť monitorovanie, aby boli zachytené dopady realizácie NWRM a tieto výsledky mohli byť využité pri výbere a plánovaní NWRM inde.

Do realizácie navrhovaných preventívnych opatrení na dosiahnutie cieľov plánu manažmentu povodňového rizika sa môže zapojiť širokého spektrum subjektov verejnej správy, združenia fyzických alebo právnických osôb, neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie. Subjekty, ktoré nie sú správcami vodohospodársky významných vodných tokov a drobných vodných tokov, sa môžu zapojiť do realizácie preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami realizovanými mimo vodných tokov. Do tejto skupiny opatrení spadajú tzv. zelené opatrenia realizovateľné v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

4.1 Opatrenia v lesoch, na poľnohospodárskej pôde a na urbanizovaných územiach

Územným plánovaním sa rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností, ktoré ovplyvňujú životné prostredie, ekologickú stabilitu a kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Jedným z cieľov územného plánovania je určovať regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Z toho logicky vyplýva, že územné plánovanie by malo byť efektívnym nástrojom na prevenciu pred vznikom povodňových škôd a ďalších rizík spôsobovaných povodňami predovšetkým v tom, že obmedzí výstavbu a nevhodné aktivity na povodňami ohrozovaných územiach.

Preventívne protipovodňové opatrenia sú súčasťou územného plánovania, musia byť v súlade s územným plánom a pri jeho návrhu sa musí počítať s protipovodňovou ochranou. Pre územné plánovanie je charakteristická procesnosť, ktorá vyplýva z potrieb neustáleho zosúladovania požiadaviek zo strany vlastníkov, užívateľov, správcov, ale aj dotknutých organizácií, podnikateľov, odborníkov a ďalších subjektov.

V prípade protipovodňovej ochrany urbanizovanej krajiny je úplne základným preventívnym opatrením jednoducho nestavať na území ohrozovanom záplavami. Tam, kde sa

³ http://nwrn.eu/sites/default/files/sd0_final_version.pdf

⁴ <http://nwrn.eu/guide-sk/>

už zastavalo ohrozované územie, treba vyvinúť spoločenský tlak, aby sa zraniteľné objekty a majetok z takýchto území vymiestnili.

Preventívne opatrenia, ktoré sú účinné v jednej lokalite, môžu v iných podmienkach pôsobiť opačne a zvýšiť tým povodňové riziko. Napríklad, umelá akumulácia vody na nevhodnom mieste môže zapríčiniť nielen podmáčanie terénu a stavieb v okolí, zrýchlením odtoku zo svahu zväčšiť povodňovú vlnu ale voda na šmykovej ploche môže byť priamou príčinou zosuvu svahu. Súčasná veda a technika majú efektívne nástroje na modelovanie vzniku a priebehu povodní, vrátane simulácii možných následkov záplav ktorými dokážu pre konkrétne oblasti preskúmať účinnosť rôznych opatrení a navrhnúť optimálny spôsob ochrany. Napriek tomu blízkosť vodného toku pre človeka vždy niesla a v budúcnosti bude niest' reálne riziko vzniku povodňových škôd.

Efektívnym nástrojom na racionálne usmerňovanie územného rozvoja miest a obcí do oblastí, ktoré nie sú ohrozované povodňami, by malo byť určovanie inundačných území.

Technicko-metodické podrobnosti postupov navrhovania a určovania inundačných území vrátane spôsobov úhrady výdavkov na tieto činnosti upravuje vyhláška č. 419/2010 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhotovovaní máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika, o uhrádzaní výdavkov na ich vypracovanie, prehodnocovanie a aktualizáciu a o navrhovaní a zobrazovaní rozsahu inundačného územia na mapách.

Povodňové udalosti v roku 2010 nás opäť presvedčili, že stav krajiny má zásadný vplyv na priebeh povodní. Osobitne to platí v prípadoch prívalových povodní, kde je momentálny stav a rozumné usporiadanie povodia jedným z rozhodujúcich prvkov pri preventívnej protipovodňovej ochrane. Nie je preto správne podceňovať pozitívny vplyv fungujúcej krajiny. Proces územného plánovania pri koordinácii racionálneho využívania povodia má nenahraditeľnú úlohu. Na preventívne protipovodňové opatrenia by sa mal v celej ich šírke a univerzálnosti klásť podstatne väčší dôraz než doteraz. Územné plánovanie treba preto vnímať ako unikátny nástroj na tvorbu dobre udržovanej a fungujúcej krajiny.

4.1.1 Existujúce opatrenia

4.1.1.1 Existujúce opatrenia v čiastkovom povodí Hornádu

V nasledujúcom texte sú v členení na jednotlivé geografické oblasti popísané existujúce opatrenia v lesoch, na poľnohospodárskej pôde a na urbanizovaných územiach, ktoré sú uvedené v spracovaných a dostupných územných plánoch obcí v čiastkovom povodí Hornádu a ktoré boli spracované a dodané organizáciami vo vecnej pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky:

SKH001FD

▪ OLEJNÍKOV – Ľutinka

Opatrenia v lesoch:

Hospodárenie v lesných porastoch sa vykonáva podľa programu starostlivosti o lesy, ktorý je pre lesné celky platný na decénium 2014 – 2023.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Potok Ľutinka je značne štrkonosný, meandrujúci v pomerne širokom inundačnom území, vyznačujúci sa značnou nestabilitou koryta s čiastkovou vegetačnou úpravou v zastavanom území obce.

SKH002FD**▪ SPIŠSKÉ VLACHY - Branisko*****Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Potok Branisko (Žehrica) preteká intravilánom mesta v upravenom koryte. Potok Branisko nemá v rámci súčasne zastavaného územia zabezpečenú protipovodňovú ochranu územia na Q₁₀₀-ročné vody.

▪ LETANOVCE - Brusník***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V k.ú. obce je veľká časť orných pôd odvodnená systematickou drenážou, ktorá je v súčasnosti zväčša nefunkčná.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Potok Brusník je čiastočne upravený potok s nedostatočnou kapacitou na odvedenie prietoku Q₁₀₀ – ročnej veľkej vody.

▪ SMIŽANY – Brusník***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Brusník je v prevažnej miere upravený betónovými panelmi do lichobežníkového tvaru koryta.

▪ SMIŽANY – Hornád***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Hornád preteká extravilánom Smižian v neupravenom koryte, kapacita jeho koryta neprevedie prietoky Q₁₀₀ veľkej vody. Dažďové vody sú odvádzané jestvujúcou dažďovou kanalizáciou do rieky Hornád.

▪ SPIŠSKÁ NOVÁ VES – Hornád***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Tok Hornád preteká čiastočne upraveným korytom v rkm 129,600-134,861.

▪ MARKUŠOVCE – Hornád***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Hornád preteká v čiastočne upravenom koryte s kapacitou nedostatočnou na odvedenie Q₁₀₀-ročnej vody. Na sútoku Levočského potoka s Hornádom bola prevedená veľmi nevhodná technická regulácia časti toku. V minulosti bola vybudovaná aj ochranná hrádza a kamenný zához ľavého brehu Hornádu vo východnej časti obce v dĺžke od Hornádskej ulice po nábrežie Michalskej.

▪ MATEJOVCE NAD HORNÁDOM - Hornád***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Povrchové vody sa odvádzajú z danej lokality povrchovými rigolmi okolo komunikácií a pozdĺž pozemkov do vodných tokov.

▪ CHRASŤ NAD HORNÁDOM - Hornád***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Dažďové vody sú odvádzané samostatným systémom do vodného toku Hornád.

▪ SPIŠSKÉ VLACHY - Hornád***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V k.ú. obce sa nachádzajú 3 hydromelioračné kanály dĺžky 0,72 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Hornád preteká južným okrajom mesta, tok je upravený, brehy sú spevnené. Hornád nemá zabezpečenú prietoknosť koryta na Q_{100} -ročnú vodu.

▪ KROMPACHY - Hornád**Opatrenia v lesoch:**

Na lesnom pôdnom fonde dodržiavať predpísané hospodárske pokyny v rámci lesného hospodárskeho plánu.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Hornád je upravený a spevnený na úseku Starej Maše a pozdĺž priemyselného areálu, ale prietokný profil nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie Q_{100} -ročnej vody.

▪ RICHNAVA - Hornád**Opatrenia na urbanizovaných územiach:**

Obcou preteká rieka Hornád, ktorá bola upravená v rkm 94,200-95,050, opevnenie dlažbou z lomového kameňa, úprava toku nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie prietoku Q_{100} -ročnej vody.

V r. 2015 bol ukončený projekt „Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika vodných tokov Slovenska“, v rámci ktorého sú pre vodný tok Hornád v rkm 93,200-75,200 spracované mapy povodňového ohrozenia (MPO) a mapa povodňového rizika (MPR). Do ÚPN-O bola prevzatá záplavová čiara Q_{100} -ročných vôd. Do ÚPN-O bola prevzatá záplavová čiara Q_{100} ročných vôd Hornádu.

▪ KLUKNAVA - Hornád**Opatrenia na urbanizovaných územiach:**

Katastrálnym územím obce preteká Hornád v upravenom koryte, ale prietokný profil nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie Q_{100} -ročnej vody.

Dažďové vody sa zbierajú v cestných rigoloch a z nich jarkami a stružkami stekajú do Dolinského potoka.

▪ LEVOČA - Levočský potok**Opatrenia v lesoch:**

Všetky lesné porasty sa nachádzajú v oblasti mimoriadneho ohrozenia lesa, ktoré vyhlásil Oblastný lesný úrad v Spišskej Novej Vsi opatrením č. 983/95 z roku 1995.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Levočský potok je upravený v rkm 9,930-11,000; v rkm 14,700-15,600 na $Q_{100} = 68,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$; v rkm 14,700-15,600; 16,400-17,380 a v rkm 20,000-20,860. V týchto úsekoch bola realizovaná úprava tokov na $Q_{100} = 64,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, druh opevnenia – kamenná dlažba. Úprava v rkm 14,700-17,500 bola realizovaná v rámci údržby a opravy.

Na toku Levočský potok je vybudovaná VN Levoča, ktorá je realizovaná ako bočná vodná nádrž.

▪ MARKUŠOVCE - Levočský potok**Opatrenia na urbanizovaných územiach:**

Levočský potok preteká intravilánom obce v neupravenom koryte s kapacitou nedostatočnou pre odvedenie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody. Na sútoku Levočského potoka s Hornádom bola prevedená veľmi nevhodná technická regulácia časti toku.

SKH003FD**▪ KLČOV – Klčovský potok*****Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

Južne od obce sa nachádza melioračná – odvodňovacia priekopa s miestnym názvom Lúčny potok, so stojatou vodou husto zarastenou vodomilnými rastlinami.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Klčovský potok tečie cez obec v ustálenom prirodzenom koryte spevnenom brehovým porastom. V rkm 15,5 je vybudovaná MVN Klčov, zatopená plocha vodnej nádrže je 1,63 ha a celkový objem 69 000 m³.

Dažďové vody zo stiech a miestnych komunikácií odvádzajú jarky a priekopy do miestneho potoka.

SKH004FD**▪ SPIŠSKÉ TOMÁŠOVCE – Tomášovský potok*****Opatrenia v lesoch:***

Obhospodarovanie lesov sa riadi lesným hospodárskym plánom, novšie programom starostlivosti o lesy.

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V území sú vybudované zavlažovacie aj odvodňovacie systémy. Do hydromelioračných zariadení sa zasahuje predovšetkým v okolí Tomášovského potoka v Hadašovciach.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Tomášovský potok je v území obce Spišské Tomášovce upravený od Tomášovského rybníka po rekreačnú lokalitu Čingov. Tomášovský potok a rybník je zarastený a neudržiavaný. Kapacita cestného priepustu na Kostolnej ulici vytvára prekážku, ktorá obmedzuje plynulé prúdenie vody v koryte potoka.

SKH006FD**▪ NÁLEPKOVO – Hnilec*****Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

V r. 2015 získala obec ako jedna zo 621 obcí na Slovensku lokálny balík protipovodňovej techniky. Nedostatočne a neefektívne opatrenia protipovodňovej ochrany.

▪ ŠVEDLÁR - Hnilec***Opatrenia v lesoch:***

Hospodárenie v lesoch je zabezpečované podľa lesného hospodárskeho plánu.

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. obce sa nachádzajú 3 hydromelioračné kanály dĺžky 1,29 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

V k.ú. sa realizovali vodozádržné opatrenia v rámci protipovodňovej ochrany obce. Nosným prvkom návrhu pre zachytenie potrebných kapacít bolo vybudovanie 20 prehrádzok na toku Kopagrund, 6 prehrádzok na Švedlárskom potoku, 21 hrádzok so zápletovými košmi, 2 poldre, 4 prehrádzky, 3 skoky, 7 zápletov a 3 odrážky na lesnej ceste.

Pri Dedinkách bola na rieke Hnilec vybudovaná priehrada Dedinky - Palmanská Maša, ktorá slúži ako prečerpávací VE. Počas činnosti elektrárne je voda presmerovaná do elektrárne Vlčia dolina - Dobšiná, kde umelo nadlepšuje prietok Dobšinského potoka, prítoku Slanej.

▪ MNÍŠEK NAD HNILCOM - Hnilec***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V k.ú. bolo prevedené odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom 3 hydromelioračných kanálov dĺžky 1,29 km, zrealizované na celkovej výmere 133,3 ha.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Vodný tok Hnilec nemá upravené koryto. Na ľavom brehu Hnilca sfunkčnená časť bývalého mlynského náhonu a postavená je malá vodná elektráreň.

Dažďové odpadové vody sú odvádzané systémom cestných priekop do vodných tokov.

▪ PRAKOVCE - Hnilec***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Hnilec preteká intravilánom obce čiastočne upraveným korytom, svahy toku sú pomiestne upravené kamennou dlažbou. Kapacita pomiestne upraveného koryta zodpovedá prietoku cca Q_{10} -ročnej vody.

▪ GELNICA - Hnilec***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Mestom Gelnica preteká rieka Hnilec s obojstrannými prítokmi. Korytá toku a jej prítokov nie sú upravené a ani spevnené s výnimkou krátkeho úseku toku. Brehy všetkých vodných tokov sú porastené vodomilnými rastlinami a stromami, ktoré ich dostatočne spevňujú, čím nedochádza k erozívnej činnosti.

SKH007FD**▪ KOŠICE - MYSLAVA – Kamenný potok, Myslavský potok*****Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Ľavostranným prítokom Myslavského potoka je Kamenný potok, ktorý preteká v neupravenom koryte.

Myslavský potok preteká v južnej polovici obce, potok je upravený, koryto je lichobežníkového tvaru s prahmi, spevnené lomovým kameňom v malte. Severná polovica Myslavského potoka je neupravená.

▪ BAŠKA – Myslavský potok***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Myslavský potok preteká v čiastočne upravenom koryte.

SKH009FD**▪ KYSAK - Hornád*****Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Koryto rieky Hornád je v prirodzenom stave. Kapacity vodných tokov nie sú dostatočné na odvedenie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody.

Na území obce je v užívaní systém cestných priekop, ktoré odvádzajú povrchové vody.

▪ OBIŠOVCE – Hornád***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V k.ú. obce sa nachádza 5 hydromelioračných kanálov dĺžky 5,56 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Cez obec preteká potok Svinka, ktorý bol v minulosti upravený na cca Q_{20} ročnú vodu, $Q_{20}= 130 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$; (vodočet Svinka – Ličartovce $Q_{100}= 200 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$). Predmetná úprava je vo veľmi zlom stave a jarná voda pravidelne vybrežuje a zatápa časť obce hlavne závod Frucona a.s.

Dažďová voda je zvädzaná priamo do potoka Svinka.

▪ SOKOL - Hornád**Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:**

Časť poľnohospodárskej pôdy je odvodnená, v území sa nachádza hydromelioračný kanál dĺžky 0,26 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Hornád nie je regulovaný, tečie v prirodzenom ustálenom koryte s pobrežnou vegetáciou. Koryto rieky je nedostatočné na odvedenie Q_{100} – ročnej veľkej vody. Veľké vody vybrežujú obojstranne v rozsahu poriečnej nivy, ale do zastavaného územia, ktoré leží vyše maximálnych hladín vody, nemôžu zasiahnuť.

Vody z povrchu územia sú zachytávané rigolmi pozdĺž komunikácií priekopami a miestnymi potokmi odvádzané do Hornádu.

▪ DRUŽSTEVNÁ PRI HORNÁDE - Hornád**Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:**

V k.ú. obce sa nachádzajú odvodňovacie kanály a odvodnenia poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom, v území sa nachádza hydromelioračný kanál dĺžky 0,26 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Hornád je regulovaný na výpustoch z VN Ružín. Hornád tečie pomiestne stabilizovanom koryte. Kapacity koryt vodných tokov nie sú dostatočné na odvedenie prietoku Q_{100} -ročnej vody.

Na tokoch v k.ú. obce Družstevná pri Hornáde nebolo zatiaľ vyhlásené inundačné územie.

Realizovaný bol projekt "Skvalitnenie povodňového manažmentu a protipovodňového plánovania v povodí Hornádu na území SR", bolo vypracovanie máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika v projektovom území. Výstupy projektu aj samotná povodeň v r. 2010 preukázali, že pomerne veľká časť obce (súčasná zástavba) sa nachádza v záplavovom území. Výstupy z uvedeného projektu sú premietnuté do ÚPN-O.

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo cez miestne priekopy do vodných tokov.

▪ KOSTOĽANY NAD HORNÁDOM - Hornád**Opatrenia na urbanizovaných územiach:**

Koryto rieky Hornád je v prirodzenom stave s brehovým porastom nízkej a vysokej vegetácie. Prietok vody v rieke Hornád je regulovaný na výpustoch z VN Ružín.

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo cez miestne priekopy do vodných tokov.

▪ KOŠICE - MESTO - Hornád**Opatrenia na urbanizovaných územiach:**

Hornád v intraviláne mesta je upravený a ohradzovaný na kapacitu $Q=570,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, kapacita koryta je nedostatočná na odvedenie prietoku Q_{100} -ročnej vody.

Realizované úpravy rieky Hornád v meste nezabezpečujú ochranu príľahlého územia pred zaplavovaním.

Pre mesto Košice sú spracované mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika. Na území mesta Košice boli identifikované oblasti, v ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo v ktorých možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt povodňového rizika. Hornád v úseku od rkm 26,4-39,5 (Ťahanovce - Krásna) patrí medzi toky

s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom. Na území mesta Košice nie sú určené inundačné územia.

Na rieke Hornád sú vybudované dve hate: Vyšné Opátske v rkm 29,900 nad zaústením Myslavského potoka a Ťahanovce v rkm 37,200 nad zaústením potoka Črmeľ.

▪ **KOKŠOV - BAKŠA - Hornád**

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V území sa nachádzajú melioračné kanály, ktoré odvádzajú vodu z poľnohospodárskych pozemkov.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Obec leží na pravom brehu Hornádu. V minulosti rieka Hornád často zaplavovala lúky i polia a jej vody sa dostávali až do obce, k čomu už v súčasnosti nedochádza. V zmysle mapy povodňového ohrozenia (2013) zastavanú časť obce neohrozuje Q_{100} .

Oba vodné toky v obci majú dostatočnú kapacitu na odvedenie Q_{100} ročných vôd a mapy povodňového ohrozenia neukazujú ohrozenie zastavaných plôch. Na Hornáde boli riešené protipovodňové úpravy koryta a budované hrádze. Doteraz zrealizované opatrenia sú dostatočné.

V katastri obce blízko Hornádu sa nachádza tiež umelo vytvorená vodná plocha, ktorá vznikla po ťažbe štrkopieskov, pri ktorej sú vybudované oddychové zóny.

Obcou preteká umelý vodný tok, ktorý odvádzá prečistené vody z celomestskej ČOV. Tok je krytý betónovými panelmi, nekrytá je len jeho malá časť pri ústí do Hornádu.

Zrážkové vody sú v súčasnosti odvádzané povrchovými prícestnými rigolmi.

▪ **NIŽNÁ MYŠĽA - Hornád**

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Hornád preteká stredom k.ú. smerovo regulovaným korytom. Na jeho ľavom brehu je vybudovaná ochranná hrádza, ktorá nie je dimenzovaná na ochranu proti Q_{100} -ročnej vode. Pravý breh nemá vybudovanú ochrannú hrádzu a pravobrežná časť je inundačným územím rieky. Pre toky Hornád a Oľšava sú stanovené inundačné územia.

▪ **ČAŇA - Hornád**

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. obce sa nachádzajú 2 hydromelioračné kanály dĺžky 3,83 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Zastavané územie obce je proti záplavám chránené ochrannou hrádzou. Povrch územia katastra je čiastočne odvodňovaný aj do jazier.

Hranice inundačného územia okolo rieky Hornád sú vyznačené v rozsahu katastrálneho územia obce.

V inundačnom území Hornádu je plošná rezerva pre bytovú výstavbu. Vo východnej časti obce je pred dokončením hrádza, ktorá by mala ochrániť východnú časť obce pred Q_{100} ročnou vodou, hrádza ešte nie je skolaudovaná.

Protipovodňové opatrenia v obci boli realizované v území na pravom brehu Hornádu formou ochranného protipovodňového múru a nadväzujúcich ochranných hrádzí okolo Malého a Veľkého Gečianskeho jazera, nebolo vydané kolaudačné rozhodnutie.

▪ **ŽDAŇA – Hornád**

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. obce sa nachádzajú 4 hydromelioračné kanály dĺžky 2,96 km.

▪ TRSTENÉ PRI HORNÁDE - Hornád***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

K.ú. obce pretekajú melioračné kanály.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

K.ú. obce preteká rieka Hornád, ktorá má upravené koryto. Vybudovaná je ľavostranná ochranná hrádza, jej kapacita je cca Q_{10-20} , ktorá nie je postačujúca na odvedenie veľkých vôd.

Vyhláškou Okresného úradu Košice okolie z roku 2014, bol určený rozsah inundačného územia pri vodohospodársky významnom neohradzovanom vodnom toku Hornád.

V obci je čiastočne vybudovaná dažďová kanalizácia, recipientom vôd z povrchového odtoku je Hornád.

SKH010FD**▪ HANISKA - Torysa*****Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

Vo východnej časti územia je melioračný kanál dĺžky 1,08 km zaústený do rieky Torysy. Je zanesený naplavovaním a zarastený náletovou zeleňou. Z toho dôvodu neslúži v dostatočnej miere na odvodnenie juhovýchodnej časti územia obce. Dochádza tu k nedostatočnému odtekaniu dažďovej vody a vytváraniu mokrín.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Protipovodňovú ochranu obce rieši stavba „Prioritné preventívne protipovodňové opatrenia SR Podprojekt 3 Prešov - Aktivita 1“, na ktorú už bolo vydané rozhodnutie o umiestnení stavby.

▪ KENDICE - Torysa***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V k.ú. sú vybudované odvodnenia.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Torysa preteká východným okrajom zastavaného územia obce, na ochranu pred veľkými vodami je v rkm 49,165 – 52,670 vybudovaná pravostranná ochranná hrádza. Od trate ŽSR pri ČOV Kendice, až po štátnu cestu I/68, je vybudovaná svojpomocne obcou Kendice ochranná hrádza v dĺžke cca 400 m, ktorá bola budovaná a navrhovaná postupne v dôsledku záplav a ich eliminácie v rokoch 2002 – 2006. Hrádza bola budovaná postupne navázaním stavebnej sítě a hlíny až do výšky cca 2,5 m.

Pre rieku Torysa je vypracovaná povodňová mapa, vo vymedzenom záplavovom území Q_{100} (storočnej vody).

Dažďové a povrchové vody sa odvádzajú do recipientu.

▪ DRIENOVSKÁ NOVÁ VES - Torysa***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Torysa v území obce tečie prirodzeným korytom s nedostatočnou kapacitou na odvedenie Q_{100} -ročnej vody.

▪ DRIENOV - Torysa***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V JV časti intravilánu obce sú vybudované 4 hydromelioračné kanály dĺžky 2,71 km, ktoré odvádzajú povrchové vody do rieky Torysy.

▪ BRETEJOVCE – Torysa***Opatrenia v lesoch:***

U lesných porastov vykonávať lesohospodársku činnosť v zmysle schváleného LHP.

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. obce sa nachádzajú 3 hydromelioračné kanály dĺžky 1,05 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

V obci povrchové dažďové vody z príslušného územia a vozovky hlavnej cesty stekajú do cestnej priekopy s drenážnym potrubím, vyústeným cez priepust do Torysy.

▪ PLOSKÉ – Torysa***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V k.ú. obce sa nachádzajú 4 hydromelioračné odvodňovacie kanály dĺžky 2,35 km. Odvodňovacie kanály č. 5404 045 001, 5404 048 001, 5404 199 001, 5404 199 002 a detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

V rámci projektu "Skvalitnenie povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika vodných tokov Slovenska" ukončeného v roku 2015, boli pre geografickú oblasť Ploské, vodný tok Torysa vypracované mapy povodňového ohrozenia (MPO) a mapa povodňového rizika. MPO.

▪ KRÁĽOVCE – Torysa***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V k.ú. obce sa nachádza hydromelioračný kanál dĺžky 1,06 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Vzhľadom na konfiguráciu terénu a dostatočnú vzdialenosť Torysy od zástavby obce sa úpravy vodného toku nepožadujú. Nepredpokladá sa ohrozenie obce pri výskyte veľkých vôd na Toryse a Kráľovskom potoku.

Odvádzanie vôd z povrchového odtoku je zabezpečené cez funkčnú sústavu povrchových rigolov do príslušných vodných tokov Stavenec a Torysa.

▪ VAJKOVCE - Torysa***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V k.ú. obce sú vybudované hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p:

- záchytný kanál krytý (evid. č. 5404 067 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1964, o celkovej dĺžke 0,4 km,
- záchytná priekopa cestná (evid. č. 5404 199 005), ktorá bola vybudovaná v roku 1986, o celkovej dĺžke 0,12 km,
- záchytná priekopa Pintečka (evid. č. 5404 199 006), ktorá bola vybudovaná v roku 1986, celkovej dĺžke 0,630 km.

Okrem týchto hydromelioračných zariadení je celá južná časť k.ú. odvodnená veľkoplošnou drenážou neznámej kvality.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Torysa preteká západnou časťou katastrálneho územia v prirodzenom koryte pôvodne meandrujúcom, v súčasnosti smerovo narovnanom koryte s obojstrannými mŕtvymi ramenami so stojatou vodou. Odtokové pomery rieky cez kataster obce sú nepriaznivé pre malý spád územia pozdĺž toku.

Torysa a ostatné toky pretekajúce k.ú. obce nemajú dostatočnú kapacitu na prevedenie Q_{100} ročnej veľkej vody a pre tieto toky nie je doposiaľ určený rozsah inundačného územia.

Inundačné územie Torysy s plošným dosahom k východnému okraju intravilánu obce je vyznačené podľa MPO a MPR, ako pravdepodobná hranica územia ohrozeného povodňami prietoku Q_{100} ročnej vody. Podľa „Mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika vodných tokov Slovenska“ bola prenesená inundačná čiara Torysy, po ktorú je ohrozená západnú časť k.ú. obce povodňami po prietoku Q_{100} ročnej vody.

Povrchové vody atmosférického pôvodu z terénu, zo striech, dvorov, komunikácií a príslušného terénu odtekajú priekopami vedľa komunikácii cez lapače splavenín so zaústením do Chrastnianskeho potoka a do Torysy.

▪ **BENIAKOVCE - Torysa**

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

Hydromelióracie š.p. evidujú v k.ú. Beniakovce:

- odvodňovací kanál (evid.č. 5404 002 001) o celkovej dĺžke 0,853 km vybudovaný v roku 1949,
- odvodňovací kanál Cempev a Dlhý jarok (evid.č. 5404 003 001) o celkovej dĺžke 1,265 km vybudované v roku 1963.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Dažďová kanalizácia je vybudovaná v juhovýchodnej časti obce so zaústením do potoka.

▪ **ROZHANOVCE - Torysa**

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. obce sa nachádza 8 hydromelióračných kanálov dĺžky 5,57 km. Odvodňovací kanál Nižný je pomiestne upravený, spevnený betónovou dlažbou a na niekoľkých miestach je prekrytý.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

ÚPN ZaD akceptujú hranicu Povodňového rizika na Q_{100} - záplavového územia toku Torysa.

Odpadové vody dažďové z povrchu územia, striech a spevnených plôch v obci odtekajú rigolmi a dažďovou kanalizáciou vedľa komunikácií do miestnych jarkov a potokov, ktoré vyúsťujú do Torysy.

▪ **KOŠICKÉ OĽŠANY – Torysa**

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

Časť poľnohospodárskej pôdy južne pod obcou je odvodnená detailnou drenážou neznámej kvality a vlastníka. Vybudované sú tieto hydromelióračné zariadenia v správe Hydromelióracie š.p.:

- závlaha pozemkov Sady pri Košiciach II – e.č. 5404 198,
- kanál Nižný – e.č. 5404 051 001,
- kanál – e.č. 5404 051 001,
- závlaha pozemkov kvapková Sady III – e.č. 5404 206,
- kanál – e.č. 5404 038 001,
- kanál – e.č. 5404 056 001,
- kanál – e.č. 5404 151 001.

Závlahové systémy pozostávajú zo záujmového územia, čerpacej stanice, je nutné ich zachovanie.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Celým západným územím preteká Torysa v prirodzenom koryte, brehy koryta sú spevnené koreňmi porastu, tok pri veľkých vodách inunduje až k intravilánu obce.

Torysa a ostatné toky pretekajúce k.ú. obce nemajú dostatočnú kapacitu na prevedenie Q_{100} ročnej veľkej vody a pre tieto toky nie je doposiaľ určený rozsah inundačného územia.

Do doby určenia inundačného územia sa vychádza z podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, za čo považujeme aj informácie o povodniach v minulých rokoch.

Inundačné územie Torysy s plošným dosahom k východnému okraju intravilánu obce je vyznačené ako pravdepodobná hranica územia ohrozeného povodňami pri prietoku Q_{100} ročnej vody.

▪ **SADY NAD TORYSOU – Torysa**

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k. ú. Byster sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia:

- závlahy pozemkov Sady pri Košiciach I.,
- závlahy pozemkov kvapková Sady III.,
- kanál vybudovaný v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Sady nad Torysou“,
- kanál Byster vybudovaný v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Sady pri Košiciach“.

Okrem toho je podľa údajov Hydromeliorácie, š. p. v k.ú. Byster a Zdoba vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom neznámeho vlastníka.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Toky pretekajúce cez k. ú. Sady nad Torysou nemajú dostatočnú kapacitu na prevedenie Q_{100} ročnej veľkej vody.

V časti Zdoba je vybudovaná ochranná hrádza pozdĺž časti toku Torysa.

Do územného plánu obce je premietnuté inundačné územia vodného toku Torysa podľa aktuálne poskytnutých podkladov SVP š.p.

▪ **KOŠICKÁ POLIANKA - Torysa**

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. obce sa nachádzajú hydromelioračné kanály.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

V k.ú. obce je Torysa čiastočne upravená v rkm 7,750-8,190, kapacita koryta je nedostatočná pre odvedenie prietoku Q_{100} -ročnej vody.

Pre vodný tok Torysa bola matematickým modelom stanovená pravdepodobná hranica inundačného územia.

Vyznačuje sa hranica inundačných území Torysy pri prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody, v ktorom je zakázané realizovať výstavbu objektov, ktoré by mohli byť veľkou vodou poškodené, príp. odplavené.

▪ **NIŽNÁ HUTKA – Torysa**

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Torysa tečie v k.ú. Nižná Hutka neupraveným korytom, ktorého kapacita nie je dostatočná na odvedenie návrhového prietoku povodne so strednou pravdepodobnosťou opakovania priemerne raz za 100 rokov (Q_{100}).

Pre geografickú oblasť Nižná Hutka – vodný tok Torysa v rkm 1,2 - 3,3 boli vypracované mapy povodňového ohrozenia (MPO) a mapa povodňového rizika. Do územia zasahuje rozsiahle záplavové územie Torysy Q_{100} .

SKH011FD**▪ TORYSA – Torysa, Kučmanovský potok*****Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V erózných ryhách na severnom okraji obce boli vybudované ochranné prehrádzky, na severných svahoch Homôlky južne od obce aj záchytné priekopy a zasakovacie pásy.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Rieka Torysa je v úseku intravilánu obce neupravená, ale má upravené a stabilizované brehy, ktoré prevedú prietok cca Q_5 ročnej vody. Je vybudovaná čiastočná úprava Torysy nad a pod cestným mostom a spevnenie ľavého brehu pri ČOV v dĺžke 300 m.

Kučmanovský potok má vybudované vegetačné kryty brehov, čo je nedostatočné a voda podmýva prahy mosta a betónové prahy krytu brehov.

V k. ú. Torysa obce nebolo vyhlásené inundačné územie vodných tokov. Do doby vyhlásenia inundačného územia sa vychádza z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, ktorými sú výstupy z projektu „Skvalitnenie povodňového manažmentu a protipovodňového plánovania v povodí Hornádu na území SR“. V rámci projektu bolo jedným z výstupov aj vynesenie hladiny Q_{100} – ročnej veľkej vody na vodnom toku Torysa v jednotlivých priečných profiloch.

▪ LIPANY - Torysa***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Torysa preteká k.ú. mesta Lipany čiastočne upraveným korytom.

▪ ROŽKOVANY - Torysa***Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Koryto Torysy v obci je čiastočne regulované. Časť obce leží v záplavovom území. V k.ú. obce sa nachádzajú štrkoviská - rybníky. Z územia obce je dažďová voda odvádzaná do rigolov a následne do miestnych potokov.

▪ JAKUBOVA VOĽA - Torysa***Opatrenia v lesoch:***

Lesy plnia aj funkciu protieróziu. LPF je súčasťou lesného hospodárskeho celku Sabinov, kde sa hospodári podľa lesného hospodárskeho plánu.

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Koryto Torysy je po povodni z r. 2010 čiastočne regulované. Z územia obce je dažďová voda odvádzaná do rigolov a následne do miestnych potokov.

▪ PEČOVSKÁ NOVÁ VES - Torysa***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V k.ú. obce sa nachádza hydromelioračný kanál dĺžky 0,40 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Koryto Torysy v obci nie je regulované. V k.ú. sa nachádza rybník a mŕtve rameno Torysy. Z územia obce je dažďová voda odvádzaná do rigolov a následne do miestnych potokov.

▪ SABINOV – Torysa***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde***

V k.ú. mesta sa nachádza hydromelioračný kanál dĺžky 2,76 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Záplavové územie vodného toku Torysa je vymedzené záplavovými čiarami Q₁₀₀.

▪ ŠARIŠSKÉ MICHALANY - Torysa***Opatrenia v lesoch:***

V danom území sa hospodári podľa lesného hospodárskeho plánu.

Opatrenia na poľnohospodárskych pôdach:

V k.ú. obce sa nachádza hydromelioračný kanál dĺžky 0,43 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Časťou intravilánu tečie Torysa upraveným korytom v úseku rkm 72,90-74,31 pozdĺž areálu Imuny Pharm, je vybudovaná pravobrežná zemná hrádza, ktorá však nemá dostatočné parametre na ochranu pred prietokom Q₁₀₀-ročnej vody. Funkciu ochrannej hrádze medzi Torysou a zastavaným územím obce Š. Michalany čiastočne plní teleso železnice, nachádzajúce sa medzi obcou a Torysou.

▪ VEĽKÝ ŠARIŠ - Torysa***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V k.ú. obce sa nachádza hydromelioračný kanál dĺžky 6,00 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Vodný tok Torysa preteká v rkm 66,07-67,34 v upravenom koryte, ktorého kapacita bola vybudovaná na prietok Q₁₀₀-ročnej vody. V severnej časti toku je prirodzený polder, umožňujúci vylíatie vody. Po ľavej strane Torysy sú vodné plochy, ktoré vznikli ťažbou štrkov.

Dažďové vody územia obce sú odvedené dažďovou kanalizáciou do Torysy.

SKH012FD**▪ RASLAVICE – Hrabovec, Sekčov*****Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Pre toky v k. ú. obce Raslavice nie je doposiaľ určený rozsah inundačného územia. Do doby jeho určenia sa vychádza sa z podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, za čo sa považujú aj informácie o povodniach v minulých rokoch. V ÚPN-O sú vyznačené záplavové územia, ktoré sú stanovené podľa opisu najväčšej známej povodne.

SVP vypracoval štúdiu protipovodňových opatrení v povodí Sekčova.

Odvedenie povrchových dažďových vôd z miestnych komunikácií a ciest prebieha systémom dažďovej kanalizácie uloženou v chodníkoch a systémom rigolov vedených obojstranne, resp. jednostranne pozdĺž ciest. Vyústenie dažďovej kanalizácie je do vodných tokov, resp. odvodňovacích priekop.

SKH014FD**▪ MALÝ ŠARIŠ – Šarišský potok, Malošarišský potok*****Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Šarišský potok pretekajúci okrajom obce bol upravovaný od ústia do Torysy až po obec Župčany. Upravovaný bol aj Malošarišský potok pretekajúci cez intravilán obce. Upravené potoky boli na viacerých miestach prekopávané s narušením dna a svahov. Korytá potokov sú

križované mostíkmi spôsobujúcimi zbytočné vzdutie toku. Napriek úpravám kapacita korýt potokov nie je dostatočná na odvedenie Q_{100} ročnej veľkej vody.

SKH015FD

▪ DRIENICA – Drienický potok

Opatrenia v lesoch:

Lesný hospodársky plán pre Lesný hospodársky celok Sabinov.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Drienický potok je zregulovaný od južnej katastrálnej hranice až po začiatok zmiešanej zástavby v severnej časti obce. Zberné územie hlavného Drienického potoka bolo zachytávané hrádzou v severnej časti obce, ktorá je v súčasnosti nefunkčná.

Vodná plocha na Drienickom potoku v severnej zastavanej časti obce plní úlohu protipovodňovej ochrany.

Dažďové vody zo zastavanej časti obce sú odvádzané priekopami a rigolmi, ktoré sú zaústené do neupravených a upravených miestnych potokov. Priekopy, rigoly a potoky sú neudržiavané a zanesené.

SKH019FD

▪ OLŠOVANY - Olšava

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. obce sa nachádzajú 3 hydromelioračné kanály dĺžky 1,08 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Dažďové odpadové vody sú odvádzané systémom cestných priekop do vodných tokov.

▪ VYŠNÝ ČAJ - Olšava

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. obce je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom. Sú spravované jednak š.p. Hydromeliorácie (kanály a priekopy) a jednak subjektami hospodáriacimi na danej pôde (detailné odvodnenia drenážnym systémom). Boli vybudované v rokoch 1977 - 1988. Ich funkčnosť je dnes diskutabilná.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Vodohospodársky významný tok Olšava preteká územím v prirodzenom koryte. Kapacita korýt tokov nie je dostatočná na odvedenie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody.

▪ BLAŽICE – Olšava

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. obce sa nachádza hydromelioračný kanál dĺžky 0,14 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Vodný tok Olšava na k. ú. obce nie je upravený a nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody.

▪ NIŽNÝ ČAJ - Olšava

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. obce je vybudované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom. V k.ú. obce sa nachádzajú 2 hydromelioračné kanály dĺžky 0,54 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Vodohospodársky významný tok Olšava preteká územím v prirodzenom koryte. Kapacita koryt tokov nie je dostatočná na odvedenie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody.

- **TRŠŤANY - Trstianka**

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

K.ú. obce Tršťany preteká vodohospodársky významný tok Trstianka, ktorý tečie prirodzene vymytým korytom smerovo neupraveným s pobrežnou vegetáciou. Koryto má nedostatočnú kapacitu na odvedenie Q_{100} -ročnej vody

Povrchové vody atmosférického pôvodu odtekajú priekopami vedľa komunikácií do miestnych potokov.

- **ĎURĎOŠÍK - Trstianka**

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

K.ú. obce Ďurďošík preteká vodohospodársky významný tok Trstianka, ktorý tečie neupraveným korytom s nedostatočnou kapacitou na odvedenie Q_{100} -ročnej vody.

SKH020FD

- **SPIŠSKÝ ŠTIAVNIK - Hornád**

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:

V k.ú. obce sa nachádzajú 4 hydromelioračné kanály dĺžky 2,86 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Hornád preteká južným okrajom sídla, je upravený, brehy sú spevnené. Hornád je v dotyku s obytnou zástavbou regulovaný od vstupu do zastavaného územia obce po kostol na Q_{100} -ročnú vodu. Nad obcou v úseku 2 km je vegetačná úprava, ktorá je dostatočná pre odvedenie prietoku Q_{100} -ročnej vody.

V katastri obce sú evidované aj vodné plochy - sústava rybníkov v rekreačnej oblasti Za horou. Dažďové vody z územia obce sú odvedené ryhami, cestnými priekopami, jarkami a potokmi do Hornádu.

- **BETLANOVCE - Hornád**

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Dažďové vody zo striech a spevnených plôch na súkromných pozemkoch sú väčšinou zaústené do povrchových rigolov vedených súbežne s miestnou komunikáciou, alebo zaústené do kanalizácie.

- **HRABUŠICE - Hornád**

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Pre lokality nachádzajúce sa v blízkosti vodných tokov je stanovený regulatív pre umiestňovanie stavieb nad hladinu záplavovej vody.

SKH021FD

- **VIKARTOVCE - Hornád**

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Dažďové vody odtekajú priekopami aj povrchom komunikácií do potokov a tie potrubím cez stred obce pod štátnou cestou do Hornádu.

SKH025FD**▪ LUBOTICE - Šebastovka*****Opatrenia v lesoch:***

Lesné pozemky patria do Lesného hospodárskeho celku Kokošovce na ktorom sa hospodári v súlade s pravidelne spracovávaným Lesohospodárskym plánom.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Potok Šebastovka je upravený v úseku rkm 0,058-0,582. Jeho úprava bola dimenzovaná na kapacitu Q_{100} ročnej veľkej vody, v súčasnosti koryto už nedosahuje projektovanú kapacitu.

▪ PREŠOV – Šebastovka, Torysa, Sekčov***Opatrenia na poľnohospodárskej pôde:***

V k.ú. mesta sa nachádza hydromelioračný kanál dĺžky 0,97 km.

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Potok Šebastovka je upravený v úseku rkm 0,058 - 0,582. Jeho úprava bola dimenzovaná na kapacitu Q_{100} ročnej veľkej vody, v súčasnosti koryto už nedosahuje projektovanú kapacitu.

Západnou časťou územia mesta zo severu na juh preteká rieka Torysa, ktorá je takmer v celej dĺžke pretekajúcej mestom regulovaná. Jedná sa o úsek od mosta na Bajkalskej ulici zo severnej časti po ulicu Pod Wilec hôrkou zo strany južnej.

Sekčov bol čiastočne upravený v úseku rkm 0,200 - 6,379 na kapacitu $Q_{100} = 225 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, v súčasnosti vzhľadom na zmenu hydrogeologických údajov nezodpovedá prietoku Q_{100} -ročnej vody, súčasná kapacita upraveného úseku je na úrovni cca $Q_{20} = 152 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Nad upraveným úsekom je Sekčov neupraveným vodným tokom s kapacitou nedostatočnou na odvedenie prietoku Q_{100} -ročnej vody.

Nedostatočne je riešená ochrana pred povrchovými vodami zastavaného územia miestnej časti Nižná Šebastová. Ochrana zastavaného územia proti prívalovým povrchovým vodám je riešená otvorenými rigolmi. Tieto rigoly sú vybudované nad sídliskom a v zástavbe ul. Čerešňová. Otvorené rigoly sú zrealizované z betónových tvárnic. Trasa rigolov cez obytnú zónu je vedená v potrubí, s vyústením do Torysy. Otvorený rigol z ulice Tehelnej je v celej dĺžke vedený v potrubí a vyústený do Torysy.

Odtokové pomery na území mesta nie sú dostatočne vyriešené, lebo časť zastavaného územia mesta je postihovaná povodňami. Rozsah povodňami ohrozeného územia pre vodné toky Torysa a Sekčov je stanovený v mape povodňového ohrozenia, spracovanej v rámci projektu „Skvalitnenie povodňového manažmentu a protipovodňového plánovania v povodí Hornádu na území SR“ spoločnosťou DHI SLOVAKIA, s.r.o., v roku 2011, aktualizovanej v roku 2013. V roku 2015 bolo v rámci „MPO a MPR vodných tokov Slovenska“ spracované povodňami ohrozené územie vodného toku Šebastovka.

SKH026FD**▪ TULČÍK – Sekčov*****Opatrenia na urbanizovaných územiach:***

Miestne vodné toky nie sú v celom úseku v zastavanom území obce regulované na prietok storočnej vody.

SVP, š.p. dal vypracovať štúdiu protipovodňových opatrení v povodí Sekčova, ktorá rieši ochranu obce Tulčík sústavou poldrov a vodných nádrží v povodí nad obcou.

▪ FULIANKA – Sekčov

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Toky pretekajú v prirodzených ustálených korytách s pobrežnou vegetáciou. Korytá tokov nemajú dostatočnú kapacitu na odvádzanie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody.

V rámci protipovodňových opatrení bolo v roku 2011 realizované zvýšenie ľavého a pravého brehu rieky Sekčov a prehrádzky na všetkých prítokoch Sekčova v k.ú. Fulianky za účelom ochrany proti nepriaznivým účinkom veľkých vôd.

▪ KAPUŠANY – Sekčov

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Tok Sekčov je regulovaný iba v úseku od areálu OZ Slovnaft po sútok s potokom Ladianka.

▪ FINTICE - Sekčov

Opatrenia na urbanizovaných územiach:

Sekčov nie je upravený a tok nemá kapacitu na prietok Q_{100} . Pre ochranu zastavaného územia pred povodňami nie sú vybudované dostatočné ochranné zariadenia.

Toky odvádzajú z katastrálneho územia predovšetkým dažďové vody, ale aj priesakové vody z okolitých pozemkov. Vyústenie dažďovej kanalizácie je do miestnych vodných tokov, resp. odvodňovacích priekop.

Pre ďalšie oblasti sa v územných plánoch neuvádzajú žiadne preventívne opatrenia alebo obec nemá vypracovaný územný plán.

4.1.1.2 Existujúce opatrenia zrealizované v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR v čiastkovom povodí Hornádu

Cieľom Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky (ďalej aj „Programu“) malo byť vytvorenie cyklickej vodozadržnej kapacity dažďovej vody s objemom 250 mil. m^3 v lesnej, v poľnohospodárskej a v urbárnej krajine. Merateľným indikátorom realizácie tohto Programu mala byť obnova a budovanie vodozadržných opatrení v krajine, pričom na jedno katastrálne územie o priemernej veľkosti 1 700 ha mali pripadnúť vodozadržné systémy s kapacitou 85 000 m^3 vody.

Obsahom programu bolo „vytvoriť, aktivovať a dlhodobo vytvárať podmienky pre spoločensky užitočné a makroekonomicky efektívne fungovanie komplexného a integrovaného systému opatrení pre zabezpečenie prevencie pred povodňami, pre znižovanie ich rizík, rizík vysušovania krajiny a ostatných rizík náhlych živelných pohrôm“.

Program predpokladal trojstupňový prístup s nasledovnou postupnosťou:

- zachytenie dažďovej vody v mieste/priestore, kde spadne (retaining),
- retencia/akumulácia dažďovej vody v krajine (storing),
- odvedenie tej časti dažďovej vody, ktorú povodie/územie/krajina neabsorbuje (draining).

V jednotlivých katastroch obcí boli v rámci Programu zrealizované nasledovné revitalizačné opatrenia, za podmienky vytvorenia príslušnej minimálnej kapacity vodozadržných opatrení:

V lesných lokalitách najmä:

1. odrážky na zväznicách, približovacích linkách a lesných cestách;
2. zasakovacie jamy a pásy pri cestách;
3. priečne nakypovanie erózných línií po vrstevnici;
4. zádržné jazierka v priekopách ciest;

5. zábrany z drewoodpadov na svahoch;
6. zavodňovacie pásy na rozhraní lesnej a poľnohospodárskej pôdy;
7. zvyšovanie lesnatosti územia;
8. zaceľovanie a prehrádzanie strží;
9. kombinácia vyššie uvedených opatrení.

Na poľnohospodárskej pôde najmä:

1. vŕbové záplety, obnova medzí, zakladanie pásov rýchlorastúcich drevín;
2. vrstevnicové zavodňovacie ryhy, jamy, zádržné jazierka, obnova mokradí;
3. zaceľovanie a prehrádzanie strží, vegetačné opatrenia;
4. uplatnenie vhodných plodín a bezorbových metód;
5. revitalizácia nevhodne navrhnutých umelých odvodňovacích kanálov;
6. kombinácia vyššie uvedených opatrení.

V zastavanom území išlo najmä o:

1. budovanie dažďových záhrad (depresné plochy na pozemkoch s vegetáciou na vsakovanie dažďovej vody);
2. zbieranie dažďovej vody zo spevnených plôch do zelene;
3. budovanie zelených striech, zachytávanie a využívanie dažďových vôd na strechách.

Na drobných vodných tokov boli realizované opatrenia formou budovania priečných stavieb napr.:

1. prahy (výška do 30 cm - zabezpečujúce niveletu dna potrebnú proti vymieľaniu);
2. stupne (do výšky 100 cm - vyrovnanie nivelety, záchyt splavenín);
3. prehrádzky (do výšky 3 m - ako suché poldre, prípadne čiastočne naplnené vodou alebo nádrže s vodou);
4. obnova starých ramien, tajchov, meandrov.

Od uvedených opatrení sa očakávalo, že zmiernia výskyt povodňových situácií predovšetkým v obciach lokalizovaných pozdĺž malých vodných tokov. Čo malo mať synergický efekt aj na výskyt povodní na stredných a veľkých tokoch. Program sa spustil v roku 2010 tzv. štartovacím projektom s dotáciou na realizáciu drobných technických stavieb 580 000 eur od Úradu vlády SR. Do projektu sa zapojilo 23 obcí. V roku 2011 sa Program realizoval v dvoch fázach. Do prvej realizačnej fázy prihlásilo 833 obcí a vybraných bolo 190 obcí. Realizácia projektu si vyžiadala 17 552 665 eur, zo štátneho rozpočtu s maximálnou investíciou pre jednu obec vo výške 120 000 eur. Do druhej fázy s dotáciou 8 161 035 eur sa prihlásilo 634 obcí a vybraných bolo 348 s výškou dotácie maximálne 23 000 eur pre jednu obec.

Realizačný projekt	Počet zapojených obcí	Podpora projektov v eur	Plánovaný retenčný objem v m ³
Štartovacie projekty	23	580 000	
1. Realizačný projekt	190	17 552 665	6 100 000
2. Realizačný projekt	348	8 161 035	3 500 000

V príprave bola aj tretia fáza Projektu na rok 2012, ktorá však nebola zrealizovaná.

V rámci Projektu bolo vybudovaných veľa vydarených zasakovacích pásov, prehrádzok, bystrinných stupňov, prahov a iných vodozádržných opatrení, ale aj veľa opatrení, ktoré svojim návrhom, umiestnením, konštrukciou, či vyhotovením nevyhovovali účelu, na ktorý boli vyhotovené. Pri zvýšených prietokoch došlo k ich poruchám a k následnej deštrukcii. Príčinou toho bola aj nedodržaná technická špecifikácia jednotlivých stavieb a materiálov, neodborná príprava a realizácia a nedostatočná údržba.

V mnohých prípadoch nedošlo po realizácii opatrení k ich údržbe zo strany obcí, čo malo za následok poškodenie, až úplnú devastáciu vybudovaných opatrení a stratu ich funkčnosti, aj napriek tomu, že v rámci jednotlivých projektov bola deklarovaná ich funkčnosť po dobu dvadsiatich rokov; životnosť niektorých opatrení vyhotovených v rámci Programu bola pomerne nízka – len cca 2 – 3 roky.

V súčasnosti sú niektoré tieto opatrenia čiastočne alebo úplne zanesené sedimentami, zarastené, podmyté, obmyté alebo odplavené, resp. zostali po nich len pozostatky rozptýleného kameňa, značne zvetrané, väčšinou neudržiavané a neplnia svoju pôvodnú funkciu, respektíve už neexistujú alebo ich nie je možné vôbec identifikovať.

Snaha kontrolovať a regulovať pohyb zrážkovej vody v celom povodí len formou malých „zelených“ opatrení zrealizovaných v rámci Projektu nevedla k efektívnej a účinnej protipovodňovej ochrane. „Zelené“ opatrenia možno považovať za lepšiu environmentálnu voľbu alebo za doplnujúce opatrenia s cieľom minimalizovania dôsledkov „sivej“ (technickej) infraštruktúry za predpokladu, že sú rovnako účinné alebo účinnejšie z pohľadu napĺňania stanovených cieľov.

Prehľad existujúcich opatrení v lesoch, na poľnohospodárskej pôde a v urbanizovaných územiach vybudovaných v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí je uvedený v Tab. 4.1.

Tab. 4.1 Prehľad existujúcich opatrení v lesoch, na poľnohospodárskej pôde a v urbanizovaných územiach vybudovaných v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí

P.č.	Názov obce	Kraj	Okres	Názov vodného toku / územia mimo vodného toku	Druh opatrenia / Popis opatrenia
1	Lažany	Prešovský	Prešov	Lažiansky	drevené prehrádzky prekladaných krovím (priemer. výška cca 1,0 m) – 18 ks, - prehrádzky čiastočne nefunkčné
2	Smižany	Košický	Spišská Nová Ves	Smižanský	16 ks pletené prehrádzky, drevené prehrádzky, zasakovacie pásy, štyri vodné nádrže, - vsakovacie nádrže zanesené, zarastené, prehrádzky nefunkčné
3	Hranovnica	Prešovský	Poprad	Dubinský p. + 2 prítoky	kamenná prehrádzka 1 ks, drevené hrádzky 47 ks, kamenné sypané hrádze 5 ks; - v hornej časti toku prehrádzky poškodené, tesne nad zastavanou časťou obce funkčné
4	Košice - mestská časť Myslava	Košický	Košice II.	tri prehrádzky na stržiach nad zastavanou časťou mestskej časti	vyústenie zrážkových vôd cez jestvujúci výustný objekt na Myslavskom potoku v rkm 7,846 (DN 800) prevádzky schopný
5	Švedlár	Košický	Gelnica	Kopagrund	drevené prehrádzky, - po povodni v máji 2014 zničené, ktoré v teréne už nebolo možné dohľadať
6	Kropachy	Košický	Spišská Nová Ves	bezmenný pravostranný prítok Slovinského potoka	vsakovacia jama, drevený stupeň (9 ks), jeden zrubový stupeň; - vodozádržná jama značne zanesená a prehrádzky čiastočne nefunkčné

P.č.	Názov obce	Kraj	Okres	Názov vodného toku / územia mimo vodného toku	Druh opatrenia / Popis opatrenia
7	Olnava	Košický	Spišská Nová Ves	Olnavský potok	protierózne a vodozádržné opatrenia na vodnom toku a v jeho povodí v k.ú. Olnava a k.ú. Spišské Vluchy; - prehrádzky čiastočne nefunkčné
8	Mníšek nad Hnilcom	Košický	Gelnica	Hnilec	drevené prehrádzky na drobných vodných tokoch (8-10 ks)
9	Košická Polianka	Košický	Košice -okolie	Margita	vodozádržné opatrenia prehrádzky z guľatiny-24 ks, jazierka - 3 ks; - prehrádzky sú nefunkčné
10	Hrabušice	Košický	Spišská Nová Ves	Hrabušický potok, Majerský potok	zasakovacie pásy, prehrádzky prekladané-26 ks, prepadová šachta-1ks, drevené steny-4ks, - väčší počet drevených prehrádzok je čiastočne nefunkčných

Časť obcí (miest) ako poberateľov finančných prostriedkov pre projekty prevencie pred povodňami a revitalizácie krajiny v katastrálnych územiach obcí v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR odmietli participovať, odmietli spoluprácu aktualizácie na hodnotení zrealizovaných opatrení - vodozádržných prvkov (ktoré mali byť realizované prioritne v lesnej a poľnohospodárskej krajine, napr. drevené hrádzky v suchej doline, kolmé prehrádzky na zväžnici, jazierka, suché poldre, a pod.).

4.1.1.3 Existujúce opatrenia v lesnom hospodárstve

Les má významný vplyv na kolobeh vody v krajine a na kvalitu vodných zdrojov. Je to dané najmä jeho schopnosťou minimalizovať povrchový odtok a brániť erózii pôdy, čím sa zlepšuje vsakovanie zrážok do podzemných pôd a do istej miery, znižuje riziko povodní, ako aj obsah splavenín a plavenín v povrchových vodách.

Celková výmera lesného pôdneho fondu Slovenskej republiky predstavuje 2 023 051 ha, z toho 43,64 % patrí štátu. Od 01.07.1999 na základe rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky došlo k vytvoreniu štátneho podniku Lesy SR, š.p. Banská Bystrica (ďalej len „LSR“) zlúčením šiestich bývalých regionálnych podnikov štátnych lesov. K 31.12.2019 LSR obhospodaruje cca. 883 tis. ha lesnej plochy a z toho je vo vlastníctve štátu cca. 703 tis. ha lesných pozemkov. Rozhodnutím Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č.67937/2019, 13144/2019-4.3 z 23.12.2019 od 1.1.2020 LESY SR, š.p. má v správe 5 742 km vodných tokov, čím sa podieľa na formovaní odtoku v celoslovenskom meradle.

V rokoch 2015 až 2019 LSR vynaložili cca. 2 016 tis. € bez DPH na technické opatrenia na neupravených vodných tokoch a vodných stavbách.

V Tab. 4.2 je zoznam zrealizovaných technických opatrení v lesnom hospodárstve v čiastkovom povodí Hornádu.

Tab. 4.2 Zoznam zrealizovaných technických opatrení v lesnom hospodárstve v čiastkovom povodí Hornádu

Názov toku	Číslo hydrolog. poradia	Správcovské číslo	Katastrálne územie	Stručný popis
Havraní	4-32-02	194/2	Stratená	Prehĺbenie koryta 100 m, spevnenie brehu 10 m ² , vyčistenie toku
Kopanec	4-32-02	197	Stratená	Ošetrovanie brehového porastu, odstránenie nánosov 200 m

4.1.1.4 Existujúce opatrenia na poľnohospodárskej pôde

V roku 2018 bola celková výmera poľnohospodárskej pôdy v Slovenskej republike 2 379 101 ha (48,5 % plochy územia štátu). Z toho tvorili:

- orná pôda 1 407 729 ha (59,17 % poľnohospodárskej pôdy);
- trvalé trávne porasty 851 685 ha (35,80 % poľnohospodárskej pôdy);
- záhrady 75 996 ha (3,19 % poľnohospodárskej pôdy);
- vinice 26 237 ha (1,10 % poľnohospodárskej pôdy);
- ovocné sady 16 951 ha (0,71 % poľnohospodárskej pôdy);
- chmeľnice 503 ha (0,02 % poľnohospodárskej pôdy).

Na Slovensku v období od roku 2005 do roku 2018 klesla výmera poľnohospodárskej pôdy o 2,2 % (-53 878 ha), pričom tento klesajúci trend pretrváva už od roku 1993.

Vodný režimom pôd je súhrn hydrologických procesov spojených s vnikaním vody do pôdy a jej pohybom v pôde. Od vodného režimu pôd sa odlišuje vlhkostný režim pôd, pod ktorým sa rozumie časový priebeh zmien vlhkostného stavu celého pôdneho profilu. Voda v pôde sa delí na tri kategórie:

- a) absorpčná voda,
- b) kapilárna voda,
- c) gravitačná voda.

Poľnohospodárska pôda má v krajine významné postavenie, ale intenzívne hospodárenie na pôde spôsobilo jej určité zhutnenie a úbytok organickej hmoty. Nepriamym následkom je, že sa znížila schopnosť poľnohospodárskej pôdy zadržiavať vodu a urýchlenie povrchového odtoku počas dažďov, čo sa môže nepriaznivo prejavovať počas povodní v lokálnej a regionálnej mierke. Na druhej strane, voda ktorá odtiekla po povrchu z poľnohospodárskej pôdy chýba v obdobiach sucha, pričom jej nedostatok prispieva k zníženiu úrody a tiež k prehrievaniu krajiny.

Strategickým cieľom v oblasti hydromeliórií je vytváranie optimálnych podmienok hospodárenia s vodou v produkčných regiónoch Slovenska na posilnenie konkurencieschopnosti nášho poľnohospodárstva a zabezpečenie potrebnej potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti.

Hydromeliórie predstavujú súbor opatrení, činností, stavieb a zariadení zaisťujúcich zlepšenie prírodných podmienok využívania pôdy úpravou režimu vody v pôde. Hydromeliórie zahŕňujú hlavne problematiku odvodnenia, závlah a protieróznej ochrany pôdy.

Hydromeliórie sú jedným z najdôležitejších adaptačných opatrení v boji proti suchu a zamokreniu v poľnohospodárskej krajine.

Štátny podnik Hydromeliorácie, š.p. Bratislava, spravuje majetok štátu, ktorým sú vodné stavby pre zavlažovanie a vodné stavby pre odvodňovanie v zmysle zákona o vodách.

Stavbou pre zavlažovanie je súbor technických zariadení – stavebných, strojných a elektrotechnických, ktoré boli vybudované za účelom dopravy závlahovej vody z vodného zdroja po hydrant na zavlažovanom poli v požadovanom množstve a s požadovaným prevádzkovým tlakom. Niektoré závlahové stavby, tak ako sú evidované (z hľadiska ekonomického), nie sú samostatne schopné plniť túto funkciu, preto ich navzájom spájame do tzv. technicko-prevádzkových celkov hlavných závlahových zariadení (TPC HZZ) čím takúto schopnosť získavajú.

Stavbou pre odvodnenie je technické dielo v poľnohospodárskej krajine, ktorého účelom je zachytenie a bezpečné odvedenie prebytočných vôd z poľnohospodársky využívaného územia do najbližšieho toku (recipient). Ide spravidla o odvodňovací kanál zahĺbený po požadovanú úroveň hladiny podzemných vôd, prípadne odvádzajúci zaústené podzemné vody zo systematickej drenáže. Odvodňovacie čerpacie stanice zabezpečujú prečerpávanie vnútorných vôd počas povodňových aktivít.

Stav funkčnosti majetku HZZ je pracovníkmi priebežne sledovaný a zaznamenávaný v elektronickej forme (v programe „DISPEČING“). **Obmedzene funkčné** sú také TPC HZZ, ktoré je možné prevádzkovať na zmenšenej výmere prípadne s menším výkonom čerpaciej stanice. Za **nefunkčné** možno považovať TPC HZZ, na ktorých je nefunkčná jedna z rozhodujúcich častí závlahového systému – napr. elektrotechnická časť (transformátory, VN prípojky) alebo strojnotechnologická časť. Obnovu funkčnosti je možné riešiť opravou. **Nefunkčné torzo** označuje systém, ktorý okrem toho, že je nefunkčný, má aj vo veľkej miere poškodenú stavebnú časť čerpaciej stanice. V prípade obnovy je potrebná rekonštrukcia stavby.

Iba cca 13 % celkového počtu čerpacích staníc je funkčných a **takmer 69 % čerpacích staníc je nefunkčných, vrátane nefunkčných torz**. Vyše 77 % funkčných a obmedzene funkčných čerpacích staníc je aktuálne prenajatých. Celkovo je v nájme len 36 % celkového počtu čerpacích staníc. Aktuálne existuje 34 neprenajatých čerpacích staníc, ktoré sú vo funkčnom a obmedzene funkčnom stave.

Štátny podnik umožňuje využívanie spravovaného majetku štátu **výhradne formou prenájmu**.

Výnimku tvoria zmluvy na prevádzku a údržbu odvodňovacích čerpacích staníc (zabezpečenie protipovodňovej pohotovosti) a prevádzku špeciálnych objektov (sklad náhradných dielov a údržba leteckej signalizácie).

Niekoľko základných informácií o majetku HZZ:

Počet závlahových stavieb celkom:	516
Počet závlahových stavieb s ČS:	365
Počet závlahových ČS celkom:	480
Počet prenajatých ČS:	172
Počet prenajatých stavieb:	167
Celková dĺžka RS v km:	9 487,65
Prenajatá dĺžka RS v km:	5 385,69
Celková aktuálna výmera vybudovaných závlah v ha: (RS – rozvodná rúrová sieť)	318 558,07

4.1.2 Navrhované opatrenia

4.1.2.1 Zásady návrhu opatrení na ochranu pred povodňami v lesnom hospodárstve, na poľnohospodárskej pôde a urbanizovanom území

Protipovodňové opatrenia sú technické alebo organizačné opatrenia v povodí, ktorých cieľom je znížiť odtok z územia za účelom zníženia povodňového prietoku. V princípe sa jedná o zachytenie vody v krajine resp. spomalenie odtoku a tým transformácia odtokových pomerov a následný vplyv na dotok k predmetnej geografickej oblasti. Opatrenia je možné aplikovať v celom povodí prislúchajúcej ku geografickej oblasti.

Pri návrhu opatrení na lesných pozemkoch a na poľnohospodárskych plochách v rámci povodia boli plochy vhodné na aplikáciu opatrení určené výmerou (km²). Vzhľadom na to, že použitie opatrení je možné na rôznych vhodných plochách v rámci povodia nebola aplikácia opatrení konkrétne lokalizovaná. Ich presné umiestnenie ako aj detailnejší návrh budú riešené v rámci podrobnejších projektových úloh. Tým sa vytvorí priestor pre výber najvhodnejšej lokality zohľadňujúci vedľajšie faktory ako majetkoprávne vzťahy, existujúca a plánovaná infraštruktúra a pod.

Opatrenia v urbanizovanom území boli navrhované podľa veľkosti potencionálne významne ohrozovaných obcí. Zároveň je potrebné poznamenať, že opatrenia je možné aplikovať vo všetkých sídelných útvaroch v rámci povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti. Vzhľadom na minoritnú veľkosť plôch v urbanizovanom území voči ostatným plochám v celom riešenom povodí je predpoklad, že vplyv opatrení na celkové zníženie povodňového prietoku je nevýznamný. Z hľadiska vodozadržnej funkcie majú pozitívny vplyv najmä na existujúcu infraštruktúru napr. kanalizačnú sieť. V urbanizovanom prostredí u navrhovaných opatrení prevláda ich mikroklimatická a architektonická funkcia.

Všetky navrhované opatrenia okrem svojej protipovodňovej funkcie majú aj sekundárne pozitívne vplyvy na životné prostredie ako napríklad:

- zlepšenie mikroklimatických podmienok v sídlach,
- zníženie vodnej a veternej erózie pôdy,
- zníženie dôsledkov sucha,
- zvýšenie biodiverzity v krajine,
- zvýšenie estetickej hodnoty krajiny.

Vstupné údaje pri navrhovaní opatrení a určení vplyvu navrhovaných opatrení na návrhový prietok Q_{100} sú nasledovné:

- údaje o geografickej oblasti a prislúchajúcich vodných tokov,
- údaje o povodí prislúchajúce k geografickej oblasti (plocha povodia, Q_{100}),
- údaje o zastúpení plôch podľa spôsobu využívania (lesy, lúky a poľnohospodárska pôda) v rámci povodia.

Výstupné údaje návrhu opatrení a ich vplyvu na návrhový prietok Q_{100} sú nasledovné:

- zoznam navrhovaných opatrení,
- údaj o veľkosti plôch, na ktorých je možné opatrenia aplikovať,
- údaj o vplyve navrhovaných opatrení na Q_{100} vyjadrený v percentách,
- údaj o nákladoch na realizáciu navrhovaných opatrení.

Výstupné údaje sú spracované do textovej a tabuľkovej podoby. Každá geografická oblasť spolu s prislúchajúcim povodím je graficky zobrazená v digitálnej mape spolu s prislúchajúcou databázou. Plocha povodia uvedená pri geografickej oblasti sa oproti ploche povodia geometricky znázornenej v digitálnej mape mierne odlišuje vzhľadom na rozdielnosť

vstupných údajov.

1. Kategorizovanie opatrení

Opatrenia sú podľa charakteru plôch, kde budú aplikované, rozdelené na nasledovné kategórie:

- opatrenia na poľnohospodárskej pôde,
- opatrenia na lesných pozemkoch,
- opatrenia v urbanizovanom území.

Do kategórie opatrení na lesných pozemkoch sú zaradené aj lúky a pasienky nakoľko sú vhodné na pretvorenie na lesy čím sa dosiahne zníženie odtokových pomerov aj na väčších plochách.

Pre každú kategóriu sú navrhnuté opatrenia označené kódom:

- M311xx pre poľnohospodársku pôdu (xx je poradové číslo 01-23);
- M312xx pre lesné pozemky (xx je poradové číslo 01-16);
- M313xx pre urbanizované územia (xx- poradové číslo 01-09).

Celkovo je navrhnutých 48 typov opatrení. Zoznamy opatrení v rámci jednotlivých kategórií sú uvedené v prehľadných tabuľkách:

Tab. 4.3 Zoznam navrhovaných opatrení na poľnohospodárskych plochách

Kód opatrenia	Názov opatrenia
M31101	Trvalé zatrávnenie a zalesnenie
M31102	Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
M31103	Pásové striedanie plodín
M31104	Agrotechnické opatrenia
M31105	Vrstevnicový smer výsadby
M31106	Remízky
M31107	Silvoorbový systém obhospodarovania
M31108	Silvopastorálny systém obhospodarovania
M31109	Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín
M31110	Skoršia sejba
M31111	Priehy
M31112	Priekopy
M31113	Zasakovací pás po vrstevnici
M31114	Stabilizácia dráhy sústredeného odtoku
M31115	Hrádzky
M31116	Medza
M31117	Prehrádzky
M31118	Terasovanie pozemkov
M31119	Výsadba vetrolamov
M31120	Budovanie protieróznych ciest
M31121	Revitalizácia zavlažovacích kanálov
M31122	Regulácia podzemných vôd pomocou drenáže
M31123	Obnova mokradí

Tab. 4.4 Zoznam navrhovaných opatrení na lesných pozemkoch

Kód opatrenia	Názov opatrenia
M31201	Výsadba lesov
M31202	Cielené zalesňovanie pre zachytávanie zrážok
M31203	Budovanie malých vodných nádrží (mimo vodných tokov)
M31204	Ochrana a rozširovanie lesných pásov pozdĺž tokov
M31205	Rušenie odvodňovania lesných plôch, obnova mokradí a rašelinísk
M31206	Vylúčiť holorubné hospodárenie
M31207	Sanácia poťažobnej pôdy
M31208	Záchytné rigoly a jarky
M31209	Výsadba vhodných drevín
M31210	Ochrana a údržba prameňov a pramenísk
M31211	Protierózne opatrenia, hradenie bystrín
M31212	Protierózne opatrenia, odrážky na lesných cestách
M31213	Križovanie lesných ciest s bystrinami / priekopami
M31214	Ponechávanie kmeňov a divokých lesných porastov v korytách a ich okolí
M31215	Čistenie okolia tokov od kmeňov a konárov, redukcia brehovej zelene
M31216	Infiltračné priekopy a depresie

Tab. 4.5 Zoznam navrhovaných opatrení v urbanizovanom území

Kód opatrenia	Názov opatrenia
M31301	Filtračné pásy
M31302	Infiltračné ryhy
M31303	Retenčné jazierka (nádrže)
M31304	Vsakovacie šachty
M31305	Záchytné nádrže
M31306	Záchytné priekopy
M31307	Zatravnovacia dlažba
M31308	Zberné nádrže
M31309	Zelené strechy

2. Stanovenie rozsahu použitia opatrenia v rámci geografickej oblasti

Opatrenia na poľnohospodárskych plochách a v lesoch boli rozdelené podľa povrchu využitia a sklonu územia do jednotlivých oblastí použitia (Tab. 4.6 a Tab. 4.7). Východiskovým podkladom rozdelenia na oblasti použitia bol priemerný sklon povodia, ktorý bol ďalej podľa potreby spresnený údajmi z mapovej vrstvy zbgis.skgeodesy.sk - Sklon terénu (DMR3).

Opatrenia pre obce a mestá sú rozdelené podľa veľkosti obce alebo mesta riešenej geografickej oblasti do štyroch kategórií do 1000 ob., do 5000 ob., do 50 000 ob. a nad 50 000 obyvateľov (Tab. 4.8).

Tab. 4.6 Oblasti použitia opatrení na poľnohospodárskych plochách

Č.	Oblasť použitia	Hlavné opatrenie	Kód opatrenia	Doplňkové opatrenie	Kód opatrenia
1.	Podhorské oblasti sklon nad 10 %	Vrstevnicový smer výsadby	M31105	Trvalé zatrávnenie a zalesnenie	M31101
		Pásové striedanie plodín	M31103	Hrádzky - záchytné, vsakovacie	M31115
		Terasovanie pozemkov	M31118	Prehrádzky	M31117
				Agrotechnické opatrenia - hrádzkovanie v brázdach	M31104
				Zasakovacie pásy po vrstevnici	M31113
				Priekopy - zasakovacie, záchytné, zvodné	M31112
				Medze (s/bez zasakovacích prieloh)	M31116
				Budovanie protieróznych poľných ciest	M31120
				Stabilizovanie dráhy sústreďeného odtoku	M31114
2.	Pahorkatiny sklon 5-10 %	Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestnenie plodín	M31102	Zasakovacie pásy po vrstevnici	M31113
		Vrstevnicový smer výsadby	M31105	Prielohy - zasakovacie, záchytné, zvodné	M31111
		Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín	M31109	Agrotechnické opatrenia - siatie do krycích plodín	M31104
				Hrádzky - záchytné, vsakovacie	M31115
				Medze (s/bez zasakovacích prieloh)	M31116
				Remízky	M31106
				Silvoorbový systém obhospodarovania	M31107
				Silvopastorálny systém obhospodarovania	M31108
				Skoršia sejba	M31110
		Budovanie protieróznych poľných ciest	M31120		
		Stabilizovanie dráhy sústreďeného odtoku	M31114		
3.	Rovinné oblasti (nížiny) sklon do 5%	Agrotechnické opatrenia - mulčovanie	M31104	Výsadba vetrolamov	M31119
		Trvalé zatrávnenie a zalesnenie	M31101	Remízky	M31106
		Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín	M31109	Regulácia podzemných vôd pomocou drenáže	M31122
				Revitalizácia zavlažovacích kanálov	M31121
				Obnova mokraďí	M31123
				Silvoorbový systém obhospodarovania	M31107
				Silvopastorálny systém obhospodarovania	M31108
				Skoršia sejba	M31110
				Agrotechnické opatrenia - siatie do krycích plodín	M31104
		Agrotechnické opatrenia - plytké kyprenie	M31104		

Tab. 4.7 Oblasti použitia opatrení na lesných pozemkoch

Č.	Oblasť použitia	Hlavné opatrenie	Kód ZO	Doplňkové opatrenie	Kód ZO
1.	Horská oblasť sklon nad 10 %	Výsadba lesov	M31201	Záchytné rigoly a jarky	M31208
		Cielené zalesňovanie	M31202	Výsadba vhodných drevín	M31209
		Budovanie malých VN	M31203	Ochrana prameňov	M31210
				Protierózne opatrenia, bystriny	M31211
				Protierózne opatrenia, lesné cesty	M31212
				Križovanie lesných ciest s bystrinami	M31213

Č.	Oblasť použitia	Hlavné opatrenie	Kód ZO	Doplnkové opatrenie	Kód ZO
				Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín	M31214
				Obnova rašelinísk	M31205
2.	Podhorská oblasť,	Výsadba lesov	M31201	Záchytné rigoly a jarky	M31208
	pahorkatiny	Ochrana a rozširovanie lesných pásov pozdĺž tokov	M31204	Výsadba vhodných drevín	M31209
	sklon 5-10 %			Budovanie malých VN	M31203
				Ochrana prameňov	M31210
				Protierózne opatrenia, bystriny	M31211
				Protierózne opatrenia, lesné cesty	M31212
				Križovanie lesných ciest s bystrinami	M31213
				Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín	M31214
				Čistenie okolia tokov	M31215
				Infiltračné priekopy a depresie	M31216
3.	Nížinná oblasť	Výsadba lesov	M31201	Výsadba vhodných drevín	M31209
	sklon do 5%	Obnova mokraďí	M31205	Ochrana a rozširovanie lesných pásov pozdĺž tokov	M31204
				Čistenie okolia tokov	M31215
				Infiltračné priekopy a depresie	M31216
4.	Podhorská a horská	Vylúčiť holorubné hospodárenie	M31206	Záchytné rigoly a jarky	M31208
	oblasť zalesnená	Sanácia poľnohospodárskej pôdy	M31207	Výsadba vhodných drevín	M31209
	sklon nad 5%			Budovanie malých VN	M31203
				Ochrana prameňov	M31210
				Protierózne opatrenia, bystriny	M31211
				Protierózne opatrenia, lesné cesty	M31212
				Križovanie lesných ciest s bystrinami	M31213
				Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín	M31214
				Infiltračné priekopy a depresie	M31216
				Obnova rašelinísk	M31205

Tab. 4.8 Oblasť použitia opatrení v urbanizovanom území

Č.	Oblasť použitia	Hlavné opatrenie	Kód opatrenia	Doplnkové opatrenie	Kód opatrenia
1.	Nestrediskové sídla (najmenšie obce) - najmenšie obce maximálne do 1000 obyvateľov	Zatrávňovacia dlažba	M31307	Vsakovacie šachty	M31304
		Záchytné priekopy	M31306	Zberné nádrže	M31308
2.	Strediskové sídla (obce vidieckeho typu) - obce s výrobno poľnohospodárskou a rekreačnou funkciou do 5000 obyvateľov	Zatrávňovacia dlažba	M31307	Infiltračné ryhy	M31302
		Záchytné priekopy	M31306	Retenčné jazierka	M31303
		Filtračné pásy popri cestách	M31301	Vsakovacie šachty	M31304

3.	Strediskové sídla II. stupňa - sídla zo základnou občianskou vybavenosťou a s vyšou vybavenosťou do 50 000 obyvateľov	Zatrávňovacia dlažba	M31307	Infiltračné ryhy	M31302
		Filtračné pásy popri cestách	M31301	Zberné nádrže	M31308
		Retenčné jazierka	M31303	Vsakovacie šachty	M31304
				Záchytné priekopy	M31306
				Zelené strechy	M31309
4.	Strediskové sídla III. stupňa - sídla nad 50 000 obyvateľov, kde okrem základnej a vyššej vybavenosti majú aj špecifickú vybavenosť	Zatrávňovacia dlažba	M31307	Infiltračné ryhy	M31302
		Retenčné jazierka	M31303	Zberné nádrže	M31308
		Záchytné nádrže	M31305	Vsakovacie šachty	M31304
		Zelené strechy	M31309	Záchytné priekopy	M31306
				Filtračné pásy popri cestách	M31301

3. Hlavné a vedľajšie opatrenia

Navrhované opatrenia sú rozdelené na dve skupiny podľa svojej účinnosti na hlavné a vedľajšie. Hlavné opatrenia sú plošné opatrenia, ktoré je možné aplikovať na súvislých rozsiahlejších plochách. Vedľajšie opatrenia sú líniové a bodové opatrenia, ktoré môžu byť aplikované spolu s hlavnými opatreniami, ale aj samostatne. Úlohou vedľajších opatrení je dotvorenie opatrení lokálne, podľa miestnych podmienok. Hlavné opatrenia vzhľadom na realizáciu na väčších plochách a charakter opatrenia majú zásadnejší vplyv na zmenu odtokových pomerov na riešenom území.

V rámci každého povodia majú hlavné opatrenia najvýraznejšie plošné zastúpenie. Vedľajšie opatrenia sú plošne marginálne najmä pri veľkých povodiach. Čím je povodie menšie, tým je väčšie zastúpenie vedľajších opatrení, nakoľko pri malom povodí sa výraznejšie prejaví ich vplyv.

Všetky opatrenia - plošné, líniové a bodové sú vo výpočte reprezentované plošne a to buď v km² alebo ha. Do výpočtu vstupuje súčet plôch, na ktorých je možné realizovať navrhované opatrenia. U líniových a bodových opatrení bola stanovená predpokladaná dĺžka, resp. početnosť možnej realizácie na reprezentatívnej ploche, čím sa stanovil rozsah možnej realizovateľnosti opatrenia. Následne sa na reprezentatívnu plochu preniesla zmena odtokových pomerov, ktoré tieto opatrenia zabezpečia. Zmena koeficientu odtoku na reprezentatívnej ploche sa následne aplikovala na dostupnú plochu pre bodové a líniové opatrenia.

4. Metodika výpočtu

Koeficient povrchového odtoku γ

Vplyv opatrení je stanovený zmenou koeficientu povrchového odtoku. Koeficient povrchového odtoku vyjadruje, aká časť zrážok odtečie povrchovým odtokom pri nasýtených podmienkach. Koeficient povrchového odtoku prakticky stanovuje účinnosť zadržania vody v krajine. Na jeho hodnotu má vplyv sklon terénu, druh pôdy v závislosti na geológii a najmä typ krajinskej pokrývky. Pre výpočet boli prednostne používané koeficienty odtoku uvedené v predchádzajúcom cykle Plánu manažmentu povodňového rizika [85]. Tieto údaje boli konfrontované aj inými dostupnými publikáciami [11,12,29,87].

Plochy na ktorých boli aplikované opatrenia sú charakterizované aktualizovanými koeficientmi povrchového odtoku. Tieto boli dané zmenou povrchu a sklonom územia. Pri opatreniach líniového alebo bodového charakteru nový koeficient povrchového odtoku

vyjadroval mieru zachytenia zrážok a povrchového odtoku oproti pôvodnému stavu vzťahnutú na plochu, ktorá je opatrením ovplyvnená.

Popis výpočtu

- Vstupné údaje

Pre každú geografickú oblasť bola vybraná z databázy SHMÚ plocha povodia, ktorá sa vzťahovala k profilu vodného toku na spodnom okraji geografickej oblasti. Vždy bol určený najbližší profil z databázy údajov SHMÚ. Pre tento profil boli odčítané údaje o ploche povodia a prietoku Q_{100} , ktoré boli vstupnými údajmi pre ďalší výpočet.

Vstupy v rámci povodia boli identifikované skladbou povrchov v rámci povodia, tzn. určenie plošného zastúpenia lesov, lúk a poľnohospodárskej pôdy.

- Výber opatrení pre povodie geografickej oblasti

Primárnym faktorom výberu opatrenia bol povrch územia (les, lúka, poľnohos. pôda). Pre každú geografickú oblasť bolo navrhnuté vhodné opatrenia z katalógu protipovodňových opatrení. Výber opatrení bol daný parametrami povodia ako jeho priemerný sklon, či sa jedná o horské, podhorské alebo nížinné územie. Prípadné iné mieste špecifiká ako banské územie, krasové územie, VN schopná ovplyvniť prietok v rámci predmetného povodia a pod.

- Stanovenie veľkosti plochy pre aplikáciu opatrení

Opatrenia boli navrhnuté v rámci disponibilných plôch. Vo všeobecnosti je možné opatrenia aplikovať na celom povodí okrem špecifických povrchov ako sú vodné plochy, existujúca infraštruktúra a pod., ktoré sú z plošného hľadiska k ploche celého povodia zanedbateľné.

Limitujúce parametre pre aplikáciu opatrenia sú:

- súhlas vlastníkov a užívateľov pozemkov s realizáciou opatrenia,
- majetkoprávne vzťahy,
- ochrana prírody,
- poľnohospodárske využívanie plôch – zníženie výnosov plodín,
- hospodárenie v lesoch,
- plánované rozšírenia aglomerácii, investície a iné.

Plocha vhodná na realizáciu opatrení sa vzhľadom na hore uvedené stanovila v hodnote do 10% disponibilnej plochy v rámci povodia geografickej oblasti.

- Výpočet vplyvu aplikácie navrhovaných opatrení na Q_{100}

Na základe vstupných údajov a charakteru povodia geografickej oblasti sa určili plochy pre aplikáciu opatrení. Vplyv navrhnutých opatrení je vyjadrený zmenou koeficientov odtoku, ktoré reprezentujú rozdiel medzi existujúcim stavom a stavom s aplikovanými opatreniami. Tento rozdiel sa nakoniec prejaví ako redukovaný prietok Q_{100r} , vzťahnutý k dotknutej geografickej oblasti.

Postup bol nasledovný:

- stanovenie plochy pre aplikáciu opatrenia,
- výber vhodných opatrení podľa charakteru povodia geografickej oblasti,
- zmena koeficientu povrchového odtoku pre jednotlivé plochy aplikovaním opatrenia,
- zmena špecifického odtoku bola vypočítaná parciálne pre každú oblasť aplikácie opatrenia, na základe zmeny koeficientu odtoku,
- výpočet celkového odtoku z vybraných plôch, na ktorých boli aplikované opatrenia pomocou redukovaného špecifického odtoku,
- výpočet celkového odtoku z plochy povodia neovplyvnenou aplikáciou opatrení s použitím neovplyvneného špecifického odtoku,

- súčtom predchádzajúcich parciálnych odtokov je vyčíslenie Q100r - redukovaný prietok pre danú geografickú oblasť.

Vyjadrenie vplyvu navrhovaných opatrení na príslušné povodie geografickej oblasti je stanovené ako rozdiel Q₁₀₀ voči Q_{100r} vyčíslený v percentách.

5. Náklady na realizáciu opatrení

Na základe rozsahu opatrení pre jednotlivé geografické oblasti sa vypočítali realizačné náklady podľa použitia jednotlivých opatrení v členení podľa hlavných kategórií (na lesných pozemkoch, poľnohospodárskej pôde, v urbanizovaných územiach) na využiteľnej ploche v geografickej oblasti. V rámci nákladov na vyhotovenie opatrení sú započítané prípravné, prieskumné a projektové práce, realizácia opatrení, náklady na prevádzku a údržbu, pri opatreniach aplikovaných na poľnohospodárskych pozemkoch boli započítané aj dotácie na zmenu obhospodarovania a zníženie výnosnosti na pozemkoch využitých pre aplikáciu opatrení.

4.1.2.1.1 Opatrenia na lesných pozemkoch (lesnom pôdnom fonde)

M31201 Výsadba lesov

Zalesnenie lúčnych a krovitých plôch, ktoré sú na to vhodné. Výsadba drevín, ktoré sú vhodné pre dané klimatické pásmo a nadmorskú výšku. Pri výsadbe sa bude postupovať v súlade s lesným plánom pre LESY SR, š.p. Odporúčané sú miestne prirodzene sa vyskytujúce drevisť v čo najväčšej druhovej diverzite - zmiešané lesy.

Opatrenie je vhodné realizovať na plochách, ktoré v súčasnosti nie sú poľnohospodársky využívané. Jedná sa napríklad o bývalé pasienky. Dá sa využiť aj poľnohospodársky využívaná plocha veľkých výmer, kde sa zalesnia plochy s najväčším sklonom, respektíve plochy, kde vzniká sústredený odtok, pričom väčšina hospodársky využívaných plôch sa bude naďalej využívať ako doteraz.

Zalesnenie plochy má priamy vplyv na zníženie odtoku z plochy. Z celkových zrážok lesy zachytia 61 – 66 % ročných úhrnov. Zároveň spomaľujú odtok vody, čo vplýva na kulmináciu povodňovej vlny. Okrem vplyvu na povodňové prietoky lesy zabezpečujú zadržovanie vody v krajine čím znižujú dôsledky sucha. Pozitívne ovplyvňujú miestnu klímu. Pri voľbe plochy pre výsadbu lesov treba zohľadňovať existujúce chránené biotopy, kde výsadba nesmie byť na ich úkor.

M31202 Cielené zalesňovanie pre zachytávanie zrážok

Jedná sa o zalesňovanie vysokohorských lúk (hole) v nadmorskej výške 1200 m n. m. – 1800 m n. m. Tieto plochy boli v minulosti intenzívne odlesňované za účelom vytvárania pastvín. V súčasnosti je pasenie na týchto plochách na ústupe, respektíve stagnuje. V týchto nadmorských výškach okrem výsadby lesov bude vo veľkej miere využívaná výsadba kosodreviny. Kosodrevina bude šachovnicovo alebo náhodne striedaná s lúkami. Cieľom nie je holiny úplne zrušiť. Je dôležité, aby sa časť zachovala, nakoľko sa jedná o prírodne hodnotné biotopy, ktoré sa väčšinou nachádzajú v národných parkoch.

Výsadba bude realizovaná najmä na exponovaných strmých miestach. Naopak na plochách s menším sklonom sa využije striedavá výsadba - kombinácia zalesnenej a nezalesnenej plochy, s ponechaním vysokohorskej lúky. V budúcnosti, pokiaľ tu nebude prebiehať pastva hospodárskych zvierat je predpoklad, že plochy úplne zarastú horským lesom a kosodrevinou.

Zalesnenie plochy má priamy vplyv na zníženie odtoku z plochy pričom v týchto vysokých nadmorských výškach sa výrazne prejavuje intercepcia : 18 – 29 % úhrnu zrážok.

Rovnako výrazne sa zvýši zachytávanie snehových zrážok, ktoré sú na jar lepšie distribuované - vo vyšších polohách dochádza k neskoršiemu topeniu snehu a lepšiemu rozdeleniu odtoku. Tienenie lesmi a kosodrevinou udržuje snehovú pokrývku dlhší čas a nadlepšuje prietoky v tokoch v čase sucha, keď je sneh na iných miestach už roztopený. Zalesnenie vysokohorských svahov zníži výskyt lavín v zimnom období. Pri voľbe plochy pre výsadbu lesov a kosodreviny je potrebné zohľadňovať existujúce chránené biotopy, kde výsadba nesmie byť na ich úkor.

M31203 Budovanie malých vodných nádrží (mimo vodných tokov)

Opatrenie obsahuje budovanie lesných požiarnych nádrží, napájadiel, obnovu starých tajchov. VN je možné umiestňovať aj v sústavách podľa terénnych možností. Veľkosť do 1000 m³. Vždy sa jedná o nádrže mimo existujúcich vodných tokov. Malé vodné nádrže na tokoch spadajú do samostatnej kapitoly. Nádrže budú hradené prevažne zemnými hrádzami s výškou do 3 metrov. Podľa lokality je možné použiť kamenné múriky a hydroizolačné tesnenia.

Zdrojom vody pre tieto vodné nádrže budú primárne dažďová voda voľne stekajúca po teréne. Preto sa tieto nádrže budú budovať najmä v malých údoliach blízko rozvodnice, v lokálnych depresiách a podobne. Sekundárne môžu byť napájané z prameňov, podzemnou vodou ale aj príivodom z blízkeho potoka. Tieto nádrže nemusia mať trvalú prevádzkovú hladinu a väčšinu času môžu byť suché.

Retenčný objem VN má vplyv na sploštenie povodňovej vlny. Vodné nádrže môžu mať množstvo ďalších funkcií :

- protierózna funkcia, zachytávanie sedimentov,
- zdroj požiarnej vody,
- napájadlo lesnej zveri, prípadne hospodárskych zvierat,
- obnova historického vodného diela,
- zdroj vody pre zasnežovanie,
- krajinársky a turisticky hodnotný prvok v krajine,
- akumulácia vody v krajine a tým znižovanie účinkov sucha,
- extenzívny chov rýb alebo vodného vtáctva.

M31204 Ochrana a rozširovanie lesných pásov pozdĺž tokov

Jedná sa o inundačné územie okolo vodných tokov, kde nedochádza pri vybrežovaní k hospodárskym škodám. Vhodné napr. u lužných lesov, kde zvýšenie drsnosti inundácie spomalí odtok vody. Technicky sa jedná o výsadbu stromov v blízkosti vodných tokov. Druhová skladba lesov by mala zodpovedať tej pôvodnej.

Opatrenie je možné realizovať na lúkach a poľnohospodárskej pôde v blízkosti vodných tokoch. Nejedná sa o zabratie celej plochy a jej zalesnenie, ale len okrajových pásov. Tým, že sa jedná o záplavové územie, sa znížia náklady na protipovodňovú ochranu. Opatrenie je možné realizovať aj v lužných lesoch s hospodárskym využívaním. Tam je vhodné pri ťažbe ponechávať solitérne stromy alebo malé skupinky, aby sa dosiahla rôzna veková štruktúra stromov a pozemok by nebol nikdy úplne odlesnený.

Okrem zvýšenia drsnosti povrchu a spomalenia odtoku v lužnom lese respektíve v zalesnenej inundácii, čo má vplyv na veľkosť povodňového prietoku, má opatrenie nasledovné pozitívne vplyvy:

- zníženie rýchlosti prúdenia vody v inundácii, to znižuje eróziu, respektíve umožňuje zachytenie sedimentov;
- lesné pásy pozdĺž tokov rôznej vekovej a druhovej skladby sú vhodným prostredím pre hniezdenie vtáctva;
- lesné pásy v blízkosti vodných tokov aj keď sa nejedná priamo o inundáciu zachytávajú zrážky efektívnejšie ako lúky a poľnohospodárska plocha;

- prítomnosť stromov pri toku vytvára vhodné prostredie pre bobra. Tento vytvára hrádze, ktoré efektívne zadržiavajú vodu v krajine a môžu mať pozitívny vplyv aj na zmenšenie povodňových prietokov.

M31205 Rušenie odvodňovania lesných plôch, obnova mokradi a rašelinísk

Jedná sa o zachytávanie a akumuláciu vody v rašeliniskách a mokradiach. Opatrenia na zabráneniu vysychania a úniku vôd z týchto lokalít, drevené prehrádzky a pod. V prípade existencie drenáže alebo iných odvodňovacích zariadení zabezpečiť možnosť ich regulácie. V prípade, že odvodňovacie zariadenie neplní svoju pôvodnú hospodársku funkciu, je vhodné ho zrušiť.

Najprv je potrebné zistiť dôvod zániku respektíve vysychania mokrade/rašeliniska. Tento môže byť spôsobený umelým odvodnením, ale aj prirodzený. V prípade umelého odvodnenia je potrebné toto upraviť prípadne úplne zrušiť, aby mohlo dôjsť k obnoveniu mokrade. V prípade prirodzeného vysychania v prvom rade zabránime neželanému odtokaniu vody vytvorením prehrádzok alebo inými prírode blízkymi opatreniami. Pokiaľ je nedostatok vody spôsobený suchom je vhodné zvoliť opatrenia, ktoré zabezpečia prítok dažďových vôd do mokrade, napr. záchytné jarky, privedenie vody z prameňa a pod. Zanikanie mokrade / rašeliniska môže byť spôsobené aj inými faktormi, ako napríklad zanášanie sedimentmi. Tieto faktory treba zohľadniť a citlivo odstrániť.

Opatrenie zabezpečuje akumuláciu vody v krajine. Táto schopnosť je závislá od prirodzenej hladiny podzemnej vody. Pri oblastiach s vysokou hladinou podzemnej vody je kapacita nižšia ako pri suchších oblastiach. Zároveň mokrade s už vyvinutou vegetáciou zabezpečujú spomalenie odtoku povodňových prietokov. Vďaka schopnosti uvoľňovať vodu do prostredia postupne zlepšujú mikroklímu a zvlhčujú ovzdušie. Negatívom môže byť šírenie komárov.

M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie

Opatrenie má organizačný charakter, jeho cieľom je zamedziť, aby pri hospodárskom využívaní lesa vznikali holoruby, to znamená súvislé dočasne odlesnené plochy s plochou väčšou ako 1 ha. Ich vznik môže mať viacero príčin a treba ich riešiť s konkrétnym majiteľom alebo hospodárom na daných lesných pozemkoch.

Na lesných plochách aplikovať také lesotechnické opatrenia a hospodárske postupy, ktoré predídu potrebe holorubnej ťažby napríklad po veternej kalamite. V chránených územiach uprednostniť extenzívne hospodárenie ako je prebierková ťažba bez ťažkej mechanizácie. V hospodárskych lesoch dodržiavať plán ťažby lesa, ťažiť les v pásoch.

Zamedzenie holorubom výrazne zlepši vodozadržnú funkciu lesných plôch. Predíde sa erózii a degradácii odhalenej lesnej pôdy. Zamedzí sa vytváraniu sústredenému odtoku vody a splachu sedimentov.

M31207 Sanácia poťažobnej pôdy

Jedná sa o organizačné opatrenie v lesnom hospodárení. To znamená, že pri hospodárskej činnosti v lesoch je potrebné dodržiavať stanovené pracovné postupy s ohľadom na životné prostredie a minimalizovať negatívne dopady. Jedná sa napríklad o úpravu povrchu po ťahaní dreva tak, aby sa nevytvárali erózne línie. Výsadbu po ťažbe lesa treba vykonať v čo najkratšom čase. Haluzinu a hospodársky nevyužiteľné drevo použiť ako ochranu odhalenej lesnej pôdy.

Technická realizovateľnosť opatrenia je v záujme lesného hospodára, nakoľko z dlhodobého hľadiska prináša lepšie hospodárske výsledky. Sanácia poťažobnej pôdy zahŕňa:

- výsadba nového lesa, sadenice,

- protierózne opatrenia na lesnej pôde,
- ochrana pred priamym slnečným žiarením.

Opatrenie zamedzuje degradácii lesnej pôdy jej splachom ako aj vysušovaním a poškodzovaním priamy slnečným žiarením. Ochrana lesnej pôdy vytvára podmienky pre rýchlejšiu obnovu lesa a jeho vyššiu kvalitu, čo následne zlepšuje vodozádržnú funkciu lesa. Znižuje sa množstvo sedimentov a kalu vo vodných tokoch.

M31208 Záchytné rigoly a jarky

Priekopy, jarky, prielohy sú líniové opatrenia, ktoré majú za úlohu zachytiť povrchový odtok a zabezpečiť jeho vsakovanie a odtok, aby sa predišlo erózii sústredeným odtokom a tým aj rýchlejšiemu odtekaniu vody z krajiny. To znamená, že svoju úlohu budú plniť za podmienky ich budovania po vrstevnici v minimálnom sklone.

Prieloh je plytká, široká priekopa s miernym sklonom svahov, spravidla s malým pozdĺžnym profilom (prípadne nulovým), kde sa povrchová voda zachytáva a vsakuje alebo je postupne odvádzaná. Opevnený je trvalým trávnatým porastom, ktorého súčasťou môžu byť aj dreviny. Môže byť spojená s ďalším technickým prvkom (medza, hrádzka, zasakovací pás) alebo s poľnou cestou. Tým sa zvyšuje celková účinnosť prvku. V prípade doplnenia organizačných a lesotechnických opatrení na plochách nad prielohom sa jeho efekt zvyšuje a zároveň dochádza k jeho ochrane (nezanášanie).

Priekopa je líniový prvok, umiestnený na pozemku v mieste nutného prerušenia svahu. Zachytáva povrchovo stekajúce vody, ktoré vsakujú alebo sú postupne odvádzané. Jedná sa o prvok podobný prielohu ale so strmšími svahmi. Môže byť kombinovaný s ďalšími líniovými prvkami v krajine (cesta, biokoridor a pod.). Tým sa zvyšuje celková účinnosť prvku. Dimenzovanie priekop sa robí na N-ročné prietoky na základe hydrotechnických a hydraulických výpočtov. Priekopy sa spravidla navrhujú na 5-ročné vody, ak je cieľom ochrana pozemku. V prípade ochrany intravilánu alebo inej infraštruktúry je miera ochrany vyššia (spravidla ochrana pre 10 – 50 ročnou vodou). Priekopy môžeme rozdeliť na zasakovacie, záchytné a zvodné.

Prieloh:

Priečný profil – trojuholníkový, parabolický, lichobežníkový – sklon svahov 1:10 až 1:5. Max. hĺbka 100 cm a min. hĺbka 30 cm. Pozdĺžny sklon do 3%, u zvodných prielohov je pozdĺžny sklon podľa sklonu terénu (pri prierezovej rýchlosti nad 1,5 m/s sa navrhuje dno alebo aj steny zvodného prielohu opevniť). Záchytné prielohy sa navrhujú na pozemkoch v sklone do 15% a spravidla sú zatrávnené. Záchytný prieloh musí byť doplnený zvodným technickým opatrením zaústeným do recipientu. Zasakovací prieloh je bezodtokový zasakovací prvok s nulovým pozdĺžnym profilom. Zvyšuje vsak vody do pôdy, spomaľuje povrchový odtok a prerušuje dĺžku svahu či dráhu odtoku a rovnako dokáže zachytiť odtok pri vyšších zrážkových úhrnoch. Záchytný prieloh zachytáva a ďalej odvádzá odtok zo svahu do zvodného prvku alebo priamo do recipientu. Má pozitívny vplyv na zvýšenie vsaku do pôdy, spomalenie povrchového odtoku (aby nedochádzalo k odnášaniam zemin) a zníženie jeho objemu. Zároveň dokáže zachytiť odtok pri vyšších zrážkových úhrnoch. Zvodný prieloh je líniový prvkom, ktorý regulovane odvádzá odtok zo záchytného prvku (prieloh/priekopa). Odvádzá bezpečne vodu zo záchytných prielohov, s ktorými tvorí komplexný systém opatrení.

Priekopa:

Priečný profil – trojuholníkový, parabolický, lichobežníkový – sklon svahov 1:1,5 až 1:2, max. hĺbka 100 cm min. hĺbka 40 cm. Šírka v dne – ideálne 0,3 – 0,6 m. Pozdĺžny sklon do 3%, u zvodných priekop podľa sklonu terénu a druhu opevnenia. Záchytná priekopa musí byť

doplnená zvodným technickým opatrením zaústeným do recipientu. Zasadovacia priekopa je bezodtokový zasakovací prvok. Zvyšuje vsak vody do pôdy, ďalej spomaľuje povrchový odtok, prerušuje dĺžku svahu či dráhu odtoku a rovnako dokáže zachytiť odtok pri vyšších zrážkových úhrnoch. Záchytná priekopa zachytáva a ďalej odvádza odtok zo svahu. Má pozitívny vplyv na zvýšenie vsaku do pôdy, spomalenie odtoku a zníženie jeho objemu. Prerušuje dĺžku svahu za účelom zamedziť vzniku sústredeného odtoku či prerušenia a zvýšenia vsaku do pôdy. Zároveň dokáže zachytiť odtok pri vyšších zrážkových úhrnoch. Zvodná priekopa je líniový prvok, ktorý regulovane odvádza povrchový odtok zo záchytných priekop, s ktorými tvorí komplexný systém opatrení. Zvodné priekopy regulujú rýchlosť a objem povrchového odtoku, odvádza povrchový odtok pri vyšších zrážkových úhrnoch prívalových zrážok a tým chráni objekty pod nimi pred zatopením.

Opatrenia majú vplyv na spomalenie odtoku a zvýšenie retenčného územia. Aplikácia na lesných cestách s vhodným sklonom do 0,75%. Vsakovanie zabezpečí dotovanie podzemných vôd.

Prieložky a priekopy zlepšujú vodný režim v pôde, zabezpečujú zadržovanie vody v krajine, obmedzujú dôsledky erózie a degradáciu pôdy. Zároveň zvyšujú a posilňujú biodiverzitu v krajine, rovnako zvyšujú estetickú hodnotu krajiny.

M31209 Výsadba vhodných drevín

Predmetom je zachovať druhovú pestrosť lesov. Rušiť monokultúry. Zabezpečiť etážovitú skladbu lesa. Vymedziť plochy ochranných lesov. Znamená to, že v lese nie je dominantná žiadna jeho funkcia na úkor ostatných funkcií. Súčasne je tento les charakterizovaný rozmanitou textúrou v priestore tak, aby na rozsiahlejších plochách boli porasty všetkých vekových stupňov a rôznych štruktúr a druhov drevín. Takýto les bude mať vždy lepšiu vodozadržnú kapacitu ako funkčne jednostranne pestovaný porast.

Technické parametre optimálneho zloženia lesa z hľadiska jeho vodozadržnej funkcie, jeho a ostatných funkcií vrátane hospodárskych je obtiažne presne špecifikovať. Obecne sa jedná o les, ktorý je tvorený druhovou a priestorovou štruktúrou blízkou prirodzeným lesným spoločenstvám s prihliadnutím k jeho spoločenskému poslaniu. Textúra lesa by mala odpovedať hlavne charakteru miestnych podmienok. V chudobnejších typoch lokalít býva textúra nižšia v bohatších vyššia. Rovnako tak z hľadiska nadmorskej výšky, kde sa s jej zvyšovaním obecne fragmentácia lesa znižuje. Optimálnu textúru lesa je potrebné riešiť podľa miestnych podmienok, ktoré zohľadňujú záujmy vlastníkov lesov.

Effekt opatrenia sa zvyšuje s ekologickou kvalitou porastov ako je prirodzená skladba drevín, adekvátna priestorová výstavba, staršie funkčné porasty v dobrom zdravotnom stave. Dôležitý je plošný rozsah opatrenia. Celková retenčná kapacita lesných porastov s optimálnym zložením je pri krátkodobých intenzívnych zrážkach až 70 mm, čo je cca dvojnásobok oproti monokultúrnemu lesu bez podrastu.

M31210 Ochrana a údržba prameňov a pramenísk

Pramene sú zdrojom kvalitnej väčšinou pitnej vody. Ich ochranou a údržbou ako aj meraním výdatnosti sa zabezpečuje prehľad aj o celkovej kvalite a vodozadržnej kapacite územia, ktorá je zdrojom vody pre prameň.

Väčšina prameňov je dnes upravená a postačuje zabezpečovať ich údržbu. To predstavuje ich pravidelné čistenie od sedimentov, napadaného lístia a pod. Zároveň je potrebná údržba stavebných konštrukcií, ktoré prameň zachytávajú a chránia. Meranie na prameňoch zabezpečuje SHMÚ.

Zachytenie prameňov vytvára podmienky pre využitie tejto vody v rámci ostatných uvedených vodozádržných opatrení. Vodu z prameňa je možné využiť ako zdroj pre malé jazierka a vodné nádrže, napájadla, zdroj vody pre mokrade a rašeliniská a pod.

M31211 Protierózne opatrenia, hradenie bystrín

Prehrádzky v rámci lesných a lúčnych plôch môžu byť navrhované v dráhach sústredeného odtoku. Tieto priečne stavby sa navrhujú bez spodných výpustí. Sú to vhodné opatrenia na predchádzanie vzniku erózie ale aj ako sanačné opatrenia do už vzniknutých strží vzniknutých vodnou eróziou.

Parametre (rozmery) prehrádzky sa navrhujú podľa použitých materiálov na konštrukciu a z prírodného profilu dráhy sústredeného odtoku, do ktorého sa umiestňuje. V rámci lesných plôch a lúk sa prehrádzkou myslí nízke prehradenie dráhy sústredeného odtoku, ktoré neprevyšuje najvýraznejšiu časť údolnice a je bez spodného odtoku. Prehrádzky môžu byť doplnené sprievodnou zeleňou. Navrhujeme ich s prírodných materiálov ako zemina kameň a drevená guľatina. V závislosti na veľkosti strže je možné použiť aj iné stavebné materiály napr. betónové a murované konštrukcie, pokiaľ si to opatrenie zo statického hľadiska vyžaduje.

Opatrenie má vplyv na zmenu pozdĺžneho sklonu toku - spomalenie odtoku. Protierózny efekt, zníženie zanášania vodnej nádrže a tokov sedimentmi.

M31212 Protierózne opatrenia, odrážky na lesných cestách

Odrážky na lesných a poľných cestách sa navrhujú v miestach, kde tieto komunikácie nie sú vybavené odvodňovacími priekopami, pričom sklon cesty či už priečny alebo pozdĺžny vytvára podmienky na sústredený odtok vody po povrchu cesty, ktorý hrozí vznikom erózie. Primárnym cieľom odrážok je odvedenie zrážkovej vody z povrchu lesnej cesty mimo jej teleso.

V súčasnosti je k dispozícii množstvo konštrukčných riešení na realizovanie odrážok. Tieto môžu byť budované z drevenej guľatiny, z oceľových alebo betónových žľabov rôznej kapacity. Materiál je vhodné voliť podľa jeho dostupnosti a zaťaženiu lesnej cesty. Opatrenie je vhodné kombinovať so záchytnými priekopami. Vzďialenosť odrážok voliť v závislosti na sklone cesty a možnosti ich vyústenia. Vyústenie odrážok voliť a zabezpečiť tak, aby pod ňou nevznikala erózia.

Opatrenie zabraňuje sústredenému odtoku na lesných cestách a tým následnej erózii. Prípadne sa dá použiť ako sanácia existujúcich erózných prejavov. Opatrenie zmiernuje tvorbu sedimentov, čím sa zamedzuje následnému zanášaniam a zamúteniu vodných tokov.

M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami / priekopami

Zatrubnené úseky potokov/jarkov nahradiť otvoreným korytami a priepustmi s dostatočnými svetlými rozmermi. Vodný tok vedený pod zemou v uzavretom profile bude mať vždy nižšiu kapacitu ako otvorené koryto. Tam, kde to podmienky umožňujú, nahradiť priepusty brodmami. Zamedzenie vzniku sekundárnych povodní upchávaním priepustov.

Prekryté časti potokov / priekop

V prípade, že to priestorové pomery umožňujú sa prekrytá časť potoka odkope, odstráni sa potrubie alebo rámový priepust a vytvorí sa nové otvorené koryto potoka. Tvar koryta sa prispôbi priestorovým pomerom. Aj koryto so zvislými brehovými múrmi je lepším technickým riešením ako prekrytý potok. Má väčšiu kapacitu a umožňuje povrchový odtok z okolitých plôch.

Priepusty

Priepusty, ktoré svojou malou kapacitou spôsobujú sekundárne povodne alebo sa upchávajú, budú nahradené buď väčším priepustom alebo brodom. Brody je potrebné vhodne opevniť, nie sú vhodné na lesných cestách s intenzívnejšou dopravou. Toto riešenie je vhodné len v prípade, ak zavzduťím vody nad priepustom dochádza alebo by mohlo dôjsť k hospodárskym škodám. V opačnom prípade pôsobí priepust ako malý polder a jeho vplyv by sa hodnotil pozitívne.

Jedná sa v podstate o zvýšenie kapacity existujúcich stavebných objektov na priekopách, jarkoch a potokoch. Kapacita priepustu má zodpovedať kapacite priekopy/potoka nad ním. To zabezpečí bezpečný odtok vody tak, aby nedochádzalo k hospodárskym škodám nad priepustom prípadne na križovanej lesnej ceste.

M31214 Ponechávanie kmeňov a divokých lesných porastov v korytách a ich okolí

Opatrenie je aplikovateľné len pre vhodné úseky mimo rekreačné a hospodárske využívaných lesov. Úsek musí byť ukončený záchytným zariadením na toku s možnosťou odstraňovania a dočasného uskladňovania zachytených kmeňov a konárov.

Vytipovaný úsek vodného toku v lese sa v podstate nechá na samovývoj. Do koryta sa nebude zasahovať a popadané stromy v koryte sa nebudú odstraňovať. To samozrejme vylučuje ťažbu dreva v blízkom okolí potoka, väčšinou sa jedná len o úzky pás lesa. Na spodnom konci takéhoto úseku potoka je potrebné vybudovať záchytné zariadenie - hrablice naprieč vodným tokom. Toto bude pri povodniach zachytávať splavené drevo a konáre. V podstate sa vytvorí niečo ako polder. Súčasťou záchytného zariadenia bude manipulačná a skladovacia plocha na zachytené drevo, ktoré je potrebné po povodni čo najskôr odstrániť a hrablice vyčistiť.

Takéto koryto má výrazne vyššiu drsnosť a pri povodni spomaľuje odtok vody v koryte. To má vplyv na kulmináciu povodne na nadväzujúcich tokoch, ktorá bude znížená. Voda z lesa odtečie v dlhšom časovom horizonte a bude niť menej zemných sedimentov - menší zákal. Rizikom je, že pri povodni môže dôjsť k splaveniu väčšieho množstva drevnej hmoty, ktorá môže upchávať mosty. Toto sa dá eliminovať vhodnými technickými opatreniami - záchytné zariadenie.

M31215 Čistenie okolia tokov od kmeňov a konárov, redukcia brehovej zelene

Platí pre úseky vodných tokov, kde následný transport kmeňov a konárov pri povodni môže spôsobiť upchanie mostov a tým zväčšiť povodňové škody. V takýchto úsekoch je vhodná redukcia brehovej zelene na takú mieru, aby bola možná bezproblémová údržba brehového pásu. To neznamená úplne vylúčenie kríkov a stromov z brehového pásu.

Jedná sa o technicko organizačné opatrenie. Ide o údržbu brehového pásu vodných tokov v úsekoch ako sú rekreačné zariadenia, lesné hospodárske zariadenia a podobne. Zahŕňa to nasledovné činnosti.

- kosenie a trávy a zastrihávanie kríkov,
- starostlivosť o stromy, odstraňovanie suchých stromov a pod,
- ochrana stromov pred bobrami pletivom okolo kmeňa,
- údržba opevnenia brehov u upravených tokoch.
- odstraňovanie sedimentov znižujúcich kapacitu toku najmä pri priepustoch a mostoch.
- kontrola, že v inundačnom území nie sú žiadne objekty, ktoré by mohli byť pri povodni poškodené alebo škodu spôsobiť.

Opatrenie zabezpečí, že koryto toku bude v prípade povodne kapacitne v dobrom stave a v prípade vybreženia nebudú do toku splavené nebezpečné látky alebo predmety.

M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Lesné prostredie ako pasienky a lúky umožňujú vytváranie a využívanie lokálnych depresí a iných plôch na dočasnú akumuláciu vody. Na rozdiel od intenzívnejšie využívaných poľnohospodárskych a urbanizovaných plôch tu priestor nie je limitujúcim faktorom.

Terénne depresie sa využívajú ako dočasná akumulácia vody. Dajú sa využiť prirodzené depresie za využitia nízkych prehrádzok alebo sa vytvárajú umelé. Pre ľahký prístup sa na tento účel dajú využiť nepožívané lesné cesty. Vyjazdené koľaje sa v pravidelných odstupoch prehradia drevenými alebo kamennými prahmi, prípadne sa na lesnej ceste vykopú umelé depresie. Lesná cesta bude naďalej prístupná pre peších alebo cyklistov, ale nebude na nej možný pohyb motorových vozidiel. Nakoľko sa bude jednať o lesné cesty bez hospodárskeho využívania v horizonte minimálne 10 rokov, netreba to brať ako negatívum.

Opatrenie zachytí povrchový odtok, čím sa zníži súčiniteľ povrchového odtoku, čo má priamy vplyv na povodňové prietoky. Zároveň sa zachytí voda v krajine, ktorá bude postupne uvoľňovaná do krajiny výparom a vsakom. Dočasne vzniknuté vodné plochy (veľkosti mlák) sú výborným biotopom pre obojživelníky a hmyz.

4.1.2.1.2 Opatrenia na poľnohospodárskej pôde a na urbanizovaných územiach

M31101 Trvalé zatrávnenie a zalesnenie

Trvalé zatrávňovanie a zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy sa odporúča na plytkých pôdach, na plochách s vysokým sklonom a pozdĺž vodných tokov.

Trvalé zatrávnenie je výsadba trvalého trávneho porastu najmä na svahoch so sklonom viac ako 12° a nevyhnutne nad 17°, nakoľko tieto plochy majú tendenciu byť erodované a dochádza tu k sústredenému odtoku. Trávnatý porast je najvhodnejšia ochrana pre plochy, ktoré už nie je možné obhospodarovať ako ornú pôdu, avšak nie je nutné ich zalesniť. Zatrávňujú sa aj eróziou ohrozené depresie na orných plochách a tiež sypké a ľahko pohyblivé orné pôdy alebo neúrodné pôdy.

Trvalé zalesnenie je výsadba drevín na plochách hlavne pozdĺž vodných tokov alebo na plochách, ktoré nie je možné obhospodarovať ako ornú pôdu.

Opatrenie spomaľuje povrchový odtok a znižuje jeho objem, zvyšuje vsak vody do pôdy v mieste realizácie opatrenia. Opatrenie tiež obmedzuje dĺžku svahu a tým skracuje dráhy sústredeného odtoku, ak je aplikované v smere vrstevníc. Zároveň opatrenie zachytáva transportované častice na svahu a zabraňuje vnosu jemných pôvodných častíc a anorganických sedimentov do vodných tokov. Rovnako má opatrenie pozitívny vplyv na spomalenie resp. úplné zastavenie rozrušovania a následnú degradáciu pôdy a odnos pôdy. Taktiež sa zvyšuje a posilňuje biodiverzita v krajine.

M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín

Opatrenie predstavuje vhodný výber skladby plodín. Na pôdach ohrozených eróziou sa neodporúča výsadba erózne nebezpečných plodín, tieto plodiny sa navrhuje z ohrozených plôch vylúčiť. Ďalej sa navrhuje širokoriadkové plodiny s nedostatočným ochranným účinkom strieďať vo vrstevnicových pásoch okopanín, viacročných d'ateľovín.

Opatrenie sa navrhuje v prípade pozemkov s veľkým sklonom, s výraznou vertikálnou a horizontálnou členitosťou, kde už nie je možné realizovať pracovné operácie naprieč svahom alebo v prípade nepriaznivého tvaru a prístupnosti pozemkov. Pozemky silno ohrozené je potrebné vyčleniť do samostatného oševného postupu, zabezpečiť rastlinný kryt vo väčšine časti roka aj počas zimného obdobia.

Opatrenie zabezpečuje spomalenie povrchového odtoku, zníženie jeho objemu a zvýšenie vsaku vody do pôdy. Opatrenie zároveň spomaľuje či zastavuje rozrušovanie a následnú degradáciu pôdy a odnos pôdy, ako aj znižuje prísun nadmerného prísunu splavenín do vodných tokov.

M31103 Pásové striedanie plodín

Medzi rovnako široké pásy plodín sa navrhuje umiestňovať spravidla nerovnaké pásy trávnatých porastov alebo d'atelinovín, tzn. striedanie pásov plodín s nižšou protieróznou odolnosťou (obilniny) s pásmi s vyššou eróznou odolnosťou (krmoviny).

Opatrenie sa používa na pôdach, kde je svah príliš strmý alebo dlhý. Pásové striedanie plodín predstavuje rozdelenie pozemkov na niekoľko pásov po vrstevnici, kde sa striedajú pásy plodín erózne odolných a pásy plodín erózne náchylných. Šírka jednotlivých pásov má 20 – 40 m (podľa svahovitosti a ochranej plodiny).

Navrhované opatrenie zamedzuje vzniku sústreďeného odtoku. V riadkoch je voda zachytávaná, čím dochádza k spomaleniu alebo aj zastaveniu odtoku a následnému zvýšeniu vsaku vody do pôdy. Opatrenie zlepšuje vodný režim v pôde a prispieva k zníženiu prísunu splavenín do vodných tokov. Zároveň zamedzuje degradácii pôdy a tým aj k znižovaniu spotreby umelých hnojív pre zachovanie výnosov.

M31104 Agrotechnické opatrenia

Agrotechnické opatrenia sú založené hlavne na skrátení času, keď je pôda bez vegetačného pokryvu na minimum. K ochrane pôdy je možné využívať požatvové zbytky a biomasu medziplodín. Účinné sú aj technológie ochranného spracovania pôdy.

Do agrotechnických opatrení zahrňujeme mulčovanie, siatie do krycích plodín, plytké kyprenie pôdy a hrádzkovanie v brázdach.

Mulčovanie

Pokryvanie povrchov vrstvou krycieho organického materiálu (napr. slama, kôra, zelený odpad, zvyšky rastlín, suchá tráva, kompost, hnoj, lístie atď.). Materiál môže byť aplikovaný na holú pôdu alebo okolo existujúcich rastlín.

Mulčovanie spomaľuje povrchový odtok, zvyšuje vsak do pôdy a znižuje výpar. Opatrenie má vplyv na zníženie erózneho ohrozenia pozemku a priaznivý vplyv na zadržanie vody v krajine a zabezpečuje ochranu pôdneho povrchu hlavne pri výskyte prívalových zrážok. Opatrenie zlepšuje vodný režim v pôde a môže prispieť k zníženiu prísunu nadmerného množstva splavenín do tokov. Zároveň zabezpečuje navýšenie organickej hmoty v pôde čím je podporená retenčná schopnosť pôdy.

Siatie do krycích plodín

Opatrenie predstavuje výsev do ochranej podplodiny. Krycie plodiny sú vysádzané na poliach, ktoré by inak zostali holé napr. cez zimné obdobie.

Krycie plodiny zlepšujú štruktúru pôdy, chránia pred veternou a vodnou eróziou. Toto opatrenie spomaľuje povrchový odtok a zvyšuje vsak vody do pôdy v období pred zapojením širokoriadkových kultúr. Zároveň znižuje výpar z pôdy a tým zlepšuje mikroklimu pozemku. Znižuje degradáciu pôdy a tým sa znižuje spotreba umelých hnojív pre zachovanie výnosov.

Plytké kyprenie pôdy

V rámci tohto opatrenia je využívané plytké kyprenie pôdy, ale aj hlbšie prekyprenie ornice či časti podornice bez obracania zapracovanej vrstvy pôdy.

Vďaka menšiemu zhutneniu pôdneho profilu sa dosiahne spomalenie povrchového odtoku, zníženie jeho objemu a zvýšenie vsaku do pôdy. Opatrenie zlepšuje vodný režim v pôde a môže prispieť k zníženiu prísunu nadmerného množstva splavenín do tokov. Zároveň zabezpečuje navýšenie organickej hmoty v pôde čím je podporená retenčná schopnosť pôdy.

Hrádzkovanie v brázdach

Jedná sa o založenie ochranných hrádzok/jamiiek v medzi radí čím sa vytvorí rada malých akumuláčnych priekop.

Opatrenie bráni vzniku sústredeného povrchového odtoku. Rovnako dochádza k akumulácii vody v krajine (MZe uvádza až 56 m³/ha – Príručka ochrany proti vodnej erózii, MZe 2011), predĺženie doby infiltrácie a zvýšenie vsaku do pôdy. Jamky o objeme cca 3l a hĺbke 15 – 30 cm obmedzujú eróziu a zvyšujú retenčnú schopnosť pôdy o 20 – 30 mm.

M31105 Vrstevnicový smer výsadby

Opatrenie predstavuje výsadbu (následne aj zber a pod.) ako aj obrábanie pôdy v smere vrstevnic alebo len s minimálnou odchýlkou od tohto smeru.

Toto opatrenie zabezpečuje spomalenie povrchového odtoku a zníženie jeho objemu. Zároveň nedochádza k vzniku sústredeného odtoku. Opatrenie má protieróznou funkciu. Zlepšuje vodný režim v pôde. Zlepšuje kvalitu vody v recipiente nakoľko zamedzuje vnos jemných pôdnych častí do toku. Opatrenie zabezpečuje zachytávanie potencionálneho erózneho odnosu pôdy na pozemkoch s realizovaným opatrením, čím obmedzuje degradáciu pôdy a tým prispieva k znižovaniu spotreby umelých hnojív a zachovanie výnosov.

M31106 Remízky

Remízky môžeme zaradiť medzi plošnú vegetáciu. Je to skupina krovín a drevín, ktoré vznikli spontánne alebo zámernou výsadbou na plochách, ktoré sa nevyužívajú pre poľnohospodársku výrobu. Vegetácia je v hustom zapojení do pravidelnej alebo nepravidelnej pôdorysnej dispozície. Je to husté zoskupenie drevín na ploche s výmerov 100 – 500 m².

Remízky zabezpečujú zadržiavanie vody v krajine. Pri realizácii po vrstevnici zabezpečujú presušovanie dráhy sústredeného odtoku a spomaľujú odtok. Zároveň zabezpečujú protieróznou ochranu pôdy, zlepšujú mikroklimu a zvyšujú ekologickú stabilitu krajiny.

M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania

Silvoorbový systém obhospodarovania je funkčné a produkčné líniová výsadba drevín na ornej pôde, ktorá delí pôdne bloky, tak aby bolo umožnené pestovanie poľnohospodárskych plodín (obilniny, okopaniny, zelenina).

Vzdialenosti medzi líniami drevín sa navrhujú tak, aby bolo zabezpečené obhospodarovanie poľnohospodárskych plodín. Výsadba je vykonaná v líniiach v severojužnej orientácii na rovinatých pozemkoch alebo po vrstevniciach na svahovitých pozemkoch. Pri jednoriadkovej výsadbe sú dreviny v líniiach 15 – 30 m od seba, v riadkoch 2 – 10 m od seba (podľa typu dreviny).

Opatrenie zlepšuje vsakovanie vody do pôdy, upravuje mikroklimu, znižuje prúdenie a tým aj odparovanie. V prípade aplikácie opatrenia na svahovitých pozemkoch zabezpečuje prerušenie dráh sústredeného odtoku.

M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania

Silvopastorálny systém obhospodarovania predstavuje kombináciu pastvín pre chov tradičných alebo novších plemien hospodárskych zvierat s cennými lesnými drevinami alebo vysokokmennými ovocnými stromami.

Výsadba je vykonaná v spone podľa druhu drevín a zatrávnenia. Schéma výsadby cca 10 x 10 m (50 – 150 ks/ha).

Opatrenie zabezpečuje zníženie rýchleho odtoku povrchových vôd po zrážkach, zvyšuje vsakovanie a zlepšuje mikroklímu. Zároveň znižuje odparovanie z povrchových vrstiev a chráni pôdy pred vodnou a veternou eróziou.

M31109 Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín

Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín (napr. topole, vrby) na poľnohospodárskej pôde sa využívajú na produkciu biomasy v kombinácii s chovom zvierat (hydina, dobytok, kone).

Výsadba sa vykonáva v identifikovanej dráhe sústredeného odtoku po vrstevnici alebo po spádnici s podsevom plodín či tráv. Schéma výsadby 2 x 0,5 m (10 tis. ks/ha).

Opatrenie zabezpečuje zníženie rýchleho odtoku povrchových vôd po zrážkach, zvyšuje vsakovanie a zlepšuje mikroklímu. Zároveň vracia živiny na pôdu vo forme listového odpadu a chráni pôdy pred vodnou eróziou.

M31110 Skoršia sejba

Opatrenie predstavuje siatie plodín skôr (až o 6 týždňov) ako je bežné. To umožňuje skoršie a rýchlejšie založenie ozimných plodín, čím môžu poskytnúť ochranu pôdy cez zimu. To znamená, že sa skracuje obdobie kedy je pôda „holá“ – bez vegetačného pokryvu.

Opatrenie zabezpečuje predĺženie obdobia, kedy vďaka rastlinám a ich skôr vybudovanému koreňovému systému dochádza k ochrane pôdy. Zároveň počas tohto obdobia dochádza k zlepšeniu infiltrácii vody, spomaleniu odtoku a zníženiu odparovania.

M31111 Prielohy

Prieloh je plytká, široká priekopa s miernym sklonom svahov, spravidla s malým pozdĺžnym profilom (prípadne nulovým), kde sa povrchová voda zachytáva a vsakuje alebo je postupne odvádzaná. Opevnený je trvalým trávnatým porastom, ktorého súčasťou môžu byť aj dreviny. Môže byť spojená s ďalším technickým prvkom (medza, hrádzka, zasakovací pás) alebo s poľnou cestou. Tým sa zvyšuje celková účinnosť prvku. V prípade doplnenia organizačných a agrotechnických opatrení na plochách nad prielohom sa jeho efekt zvyšuje a zároveň dochádza k jeho ochrane (nezanášanie).

Dimenzovanie prielohov sa robí na N-ročné prietoky na základe hydrotechnických a hydraulických výpočtov. Použitie je vhodné v prípade nemožnosti použitia organizačných a agrotechnických opatrení alebo je možné toto opatrenie použiť za účelom rozčlenenia krajiny. Prielohy môžeme rozdeliť na zasakovacie, záchytné a zvodné.

Technické parametre:

- priečny profil – trojuholníkový, parabolický, lichobežníkový – sklon svahov 1:10 až 1:5,
- max. hĺbka 100 cm,
- min. hĺbka 30 cm,
- pozdĺžny sklon do 3%, u zvodných prielohov je pozdĺžny sklon podľa sklonu terénu (pri prierezovej rýchlosti nad 1,5 m/s sa navrhuje dno alebo aj steny zvodného prielohu opevniť),
- záchytné prielohy sa navrhujú na pozemkoch v sklone do 15% a spravidla sú zatrávnené,
- záchytný prieloh musí byť doplnený zvodným technickým opatrením zaústeným do recipientu.

Zasakovací prieloh je bezodtokový zasakovací prvok s nulovým pozdĺžnym profilom. Zvyšuje vsak vody do pôdy, spomaľuje povrchový odtok a prerušuje dĺžku svahu či dráhu odtoku a rovnako dokáže zachytiť odtok pri vyšších zrážkových úhrnoch.

Záchytný prieloh zachytáva a ďalej odvádza odtok zo svahu do zvodného prvku alebo priamo do recipientu. Má pozitívny vplyv na zvýšenie vsaku do pôdy, spomalenie povrchového odtoku (aby nedochádzalo k odnášaniam zemin) a zníženie jeho objemu. Zároveň dokáže zachytiť odtok pri vyšších zrážkových úhrnoch.

Zvodný prieloh je líniový prvok, ktorý regulovane odvádza odtok zo záchytného prvku (prieloh/priepkopa). Odvádza bezpečne vodu zo záchytných prielohov, s ktorými tvorí komplexný systém opatrení.

Prielohy zlepšujú vodný režim v pôde, zabezpečujú zadržovanie vody v krajine, obmedzujú dôsledky erózie a degradácie pôdy. Zároveň zvyšujú a posilňujú biodiverzitu v krajine rovnako zvyšujú estetickú hodnotu krajiny.

M31112 Priekopy

Priekopa je líniový prvok, umiestnený na pozemku v mieste nutného prerušenia svahu. Zachytáva povrchovo stekajúce vody, ktoré vsakujú alebo sú postupne odvádzané. Jedná sa o prvok podobný prielohu, ale so strmšími svahmi. Môže byť kombinovaný s ďalšími líniovými prvkami v krajine (medza, cesta, biokoridor a pod.). Tým sa zvyšuje celková účinnosť prvku. V prípade doplnenia organizačných a agrotechnických opatrení na plochách nad priekopou sa jej efekt zvyšuje a zároveň dochádza k jeho ochrane (nezanášanie).

Dimenzovanie priekop sa robí na N-ročné prietoky na základe hydrotechnických a hydraulických výpočtov. Priekopy sa spravidla navrhujú na 5-ročné vody, ak je cieľom ochrana vlastného poľnohospodárskeho pozemku. V prípade ochrany intravilánu alebo inej infraštruktúry je miera ochrany vyššia (spravidla ochrana pred 10-50 ročnou vodou).

Priekopy môžeme rozdeliť na zasakovacie, záchytné a zvodné.

Technické parametre:

- pričný profil – trojuholníkový, parabolický, lichobežníkový – sklon svahov 1:1,5 až 1:2,
- max. hĺbka 100 cm,
- min. hĺbka 40 cm,
- max. dĺžka 800 m,
- šírka v dne – ideálne 0,3 – 0,6 m,
- pozdĺžny sklon do 3%, u zvodných prekop podľa sklonu terénu a druhu opevnenia
- záchytná priekopa musí byť doplnená zvodným technickým opatrením zaústeným do recipientu.

Zasakovacia priekopa je bezodtokový zasakovací prvok. Zvyšuje vsak vody do pôdy, ďalej spomaľuje povrchový odtok, prerušuje dĺžku svahu či dráhu odtoku a rovnako dokáže zachytiť odtok pri vyšších zrážkových úhrnoch.

Záchytná priekopa zachytáva a ďalej odvádza odtok zo svahu. Má pozitívny vplyv na zvýšenie vsaku do pôdy, spomalenie odtoku a zníženie jeho objemu. Prerušuje dĺžku svahu za účelom zamedziť vzniku sústredeného odtoku, či prerušenia a zvýšenia vsaku do pôdy. Zároveň dokáže zachytiť odtok pri vyšších zrážkových úhrnoch.

Zvodná priekopa je líniový prvok, ktorý regulovane odvádza povrchový odtok zo záchytných priekop, s ktorými tvorí komplexný systém opatrení. Zvodné priekopy regulujú

rýchlosť a objem povrchového odtoku, odvádzajú povrchový odtok pri vyšších zrážkových úhrnoch prívalových zrážok a tým chránia objekty pod nimi pred zatopením.

Priekopy zlepšujú vodný režim v pôde, zabezpečujú zadržovanie vody v krajine, obmedzujú dôsledky erózie a degradáciu pôdy. Zároveň zvyšujú a posilňujú biodiverzitu v krajine a zvyšujú estetickú hodnotu krajiny.

M31113 Zasakovací pás po vrstevnici

Zasakovacie pásy sú líniové prvky ochrany. Ide o ideálne po vrstevnici vedené trávnaté pásy s možnosťou dosadenia stromov. Zasakovacie pásy trávnaté, krovinné prípadne lesné sa navrhujú na svahovitých pozemkoch pozdĺž vrstevníc, kde sa striedajú s plodinami nedostatočne chrániacimi pôdu pred eróziou alebo sa budujú pozdĺž nádrží a vodných tokov k zabráneniu vnikania erózných splavov do recipientov. Minimálna šírka zasakovacieho pásu je 20 m.

Zasakovacie pásy zabezpečujú zmenu povrchového odtoku na odtok podpovrchový. Znižujú rýchlosť povrchového odtoku a sústredeného odtoku a majú pozitívny vplyv na zvýšenie vsaku do pôdy. Zlepšujú vodný režim v pôde a obmedzujú dôsledky erózie. Zároveň zvyšujú a posilňujú biodiverzitu v krajine rovnako zvyšuje estetickú hodnotu krajiny.

M31114 Stabilizácia dráhy sústredeného odtoku

Prirodzené alebo upravené dráhy sústredeného povrchového odtoku spevnené vegetačným krytom (trávnaté zmesi s vysokým protieróznym účinkom) sú schopné bezpečne, bez prejavu erózie odvieť povrchový odtok, ku ktorému dochádza v úžľabinách a údolniciach v dobe prívalových dažďov alebo v čase topenia snehu, kedy sústredene po povrchu odtekajúca voda spôsobuje erózne ryhy.

Najbežnejším tvarom priečneho profilu je parabola s malou hĺbkou, parabola so spevneným dnom kamennou nahádzkou. Zriedkavo sa používa lichobežníkový profil so šírkou dna cca 10 m a hĺbkou 0,2 – 0,4 m. Stabilizácia dráhy sústredeného odtoku zatrávením sa so sklonom dna nad 10% bez ďalších technických opatrení neodporúča. Súčasťou stabilizácie môžu byť aj dreviny.

Stabilizované dráhy sústredeného odtoku neškodne odvádzajú sústredený odtok, spomaľujú dobu odtoku a predlžujú retenciu vody v krajine. Ďalej zvyšujú vsak vody do pôdy a znižujú rýchlosť odtoku.

Zlepšujú vodný režim v pôde a obmedzujú dôsledky erózie. Zároveň zvyšujú a posilňujú biodiverzitu v krajine rovnako zvyšuje estetickú hodnotu krajiny.

M31115 Hrádzky

Hrádzky sa budujú na pozemkoch v smere vrstevníc a úpätiach svahov. Priestor pred hrádkou musí vyhovovať potrebám retencie vody ako aj objemu usadených erózných splavov. Budujú sa ako zemné opevnené zatrávením. Vhodné je ich navrhovať tam, kde v dôsledku malého sklonu územia by dochádzalo k zanášaniam prieloh a priekop. Podľa funkcie ich môžeme rozdeliť na záchytné a vsakovacie. Podľa šírky na hrádky s úzkou základňou a so širokou základňou.

Technické parametre:

- hrádky s úzkou základňou majú základňu širokú 80-150 cm, sklon svahov 1:1,5, výšku 15-30 cm a sú neprejazdné, budujú sa na ľahko priepustných pôdach na svahoch so sklonom do 8%,
- hrádky so širokou základňou majú základňu širokou 2 – 4 m, sklon svahov min 1:5, výšku do 90 cm a sú prejazdné. Budujú sa na svahoch s vyšším sklonom – až do 15%,

- pozdĺžny sklon je možný do 10% u zasakovacích hrádzkach 0%,
- hrádzky sa budujú v dĺžkach 300 – 450 m.

Záchytná hrádzka predstavuje prvok zachytávajúci a ďalej odvádzajúci odtok zo svahu. Záchytné hrádzky spomaľujú odtok a predlžujú dobu retencie vody v krajine. Pozitívne vplývajú na vsak vody do pôdy a znižujú rýchlosť povrchového a sústredeného odtoku.

Zasakovacia hrádzka predstavuje bezodtokový zasakovací prvok. Zasakovacie hrádzky majú vplyv na zachytenie a akumuláciu vody v krajine, zvýšenie vsaku do pôdy, na prerušenie dĺžky svahu a dráhy odtoku. Ďalej zachytávajú odtok pri vyšších zrážkových úhrnoch.

Hrádzky zlepšujú vodný režim v pôde a obmedzujú dôsledky erózie. Zároveň zvyšujú a posilňujú biodiverzitu v krajine rovnako zvyšujú estetickú hodnotu krajiny.

M31116 Medza

Medze sa navrhujú väčšinou po vrstevnici. Pre zvýšenie účinnosti medzí by sa mali skladať z troch hlavných častí: zasakovací pás nad medzou, samotné teleso medze a odvádzací prieloh pod medzou. Medza navrhovaná s prielohom vo svojej spodnej časti sú trvalou prekážkou sústredeného povrchového odtoku. V prípade návrhu bez prielohu by mali byť do týchto pásov medzí vysádzané rôzne plodiny či kultúry s vysokou protieróznou ochranou.

Medza by mala byť podľa sklonu svahu vysoká max. 1 – 1,5 m, a so sklonom svahu 1:1,5, zatravnená, prípadne s výsadbou doprovodnej zelene, krov či drevín. Pozdĺžny sklon medze je 2 – 5 %. Medze sa navrhujú minimálnej dĺžky 20 m.

Medze zabezpečujú akumuláciu vody v krajine, prerušujú dĺžku svahu, zvyšujú vsak do pôdy, či znižujú rýchlosť povrchového odtoku. Znižujú odnos jemných pôdnych častíc do povrchových vôd. Medze zlepšujú vodný režim v pôde a obmedzujú dôsledky erózie. Zároveň zvyšujú a posilňujú biodiverzitu v krajine rovnako zvyšujú estetickú hodnotu krajiny.

M31117 Prehrádzky

Prehrádzky v rámci poľnohospodárskych plôch môžu byť navrhované v dráhach sústredeného odtoku. Tieto priečne stavby sa navrhujú bez spodných výpustí.

Parametre (rozmery) prehrádzky sa navrhujú podľa použitých materiálov na konštrukciu a z prirodzeného profilu dráhy sústredeného odtoku, do ktorého sa umiestňuje. V rámci poľnohospodársky využívaných plôch sa prehrádzkou myslí nízke prehradenie dráhy sústredeného odtoku, ktoré neprevyšuje najvýraznejšiu časť údolnice a je bez spodného odtoku. Prehrádzky môžu byť doplnené sprievodnou zeleňou.

Podporujú stabilizáciu údolnice, znižujú pozdĺžny sklon, slúžia na akumuláciu sústredeného odtoku a napomáhajú bezpečnému odvedeniu pri zvýšených zrážkových úhrnoch.

M31118 Terasovanie pozemkov

Terasa je umelo vytvorený terénny stupeň, ktorého cieľom je využívať pozemky, ktoré pre veľký sklon a členitosť by nebolo možné efektívne využívať. Terasovanie slúži k zmenšeniu veľkého sklonu svahu pozemku terénnymi stupňami, k rozdeleniu svahu na úseky, aby povrchový odtok nedosiahol nebezpečného erózneho účinku. Nakoľko vytváranie terás predstavuje veľký zásah do geológie, geomorfológie, pedológie je potrebné toto opatrenie využívať v najnutnejších prípadoch a zároveň je potrebné dbať na čo najvyššie zachovanie aspoň časti prirodzeného terénu a vzhľadu krajiny.

Terasovanie sa navrhuje na svahoch so sklonom min. 15% na hlbokých a veľmi hlbokých pôdach (min. hĺbka pôdneho profilu 0,8 – 1,2 m). Terasa je tvorená produkčnou plochou terasy (terasová plošina) a svahom terasy.

Technické parametre:

- pozdĺžny sklon terasovej plošiny 1 – 3 % (koniec terasy môže mať sklon 7%, výnimočne až 12%),
- výška terasového stupňa max. 8 m (optimálna 6 m),
- sklon svahu max. 1:1 (pri stupni do výška 1,5 m, výnimočne do 2,5 m) prípadne 1:1,25 – 1:1,5 (pri vyšších stupňoch),
- šírka plošiny 5 – 20 m s ohľadom na šírku záberu používanej mechanizácie na obhospodarovanie,
- svahy sú väčšinou spevnené vegetačne – osiatie zmesou trávnatého semena vybraná podľa podmienok záujmového územia,
- zatrávnenie je možné doplniť skupinovou výsadbou krov a stromov,
- súčasťou terasy môžu byť doplnkové objekty ako bermy (lavičky), obratiská, protišmykové zářezy, drenáže odvodnenia, cesty, protierózne priekopy a prielohy.

Terasy znižujú vznik sústredeného povrchového odtoku, spomaľujú povrchový odtok a zvyšujú vsak vody do pôdy. Ďalej prispievajú k zníženiu odnosu jemných pôdnych častíc do povrchových vôd. Zlepšujú vodný režim v pôde a vo výraznej miere odstraňujú erózne procesy. Budovanie terás vedie k obmedzeniu degradácie pôdy a zvyšuje estetický ráz krajiny.

M31119 Výsadba vetrolamov

Vetrolamy, niekde nazývané ako ochranné lesné pásy, sú najúčinnnejšie opatrenie proti veternej erózii. Obecne sa jedná o rôzne široké pásy stromov a krov orientované kolmo na prevládajúci smer vetra s protieróznou a pôdoochrannou funkciou (Středa, In: Rožnovský, Litschmann, 2007).

Technické parametre:

- smer hlavných vetrolamov je vedený ak je to možné kolmo na prevládajúci smer vetra s dovolenými odchýlkami 30°, výnimočne 45°,
- skladba: 1 – 2 rady stromov bez krovinového poschodia (predúvaný), z viacerých radov stromov a krovinového poschodia (nepredúvaný) alebo z jednej či dvoch radov stromov s krovinovým poschodím (polo predúvané),
- šírka 8 – 10 m,
- výška – krovinové poschodie do výšky 0,6 – 1,5 m,
- odstupová vzdialenosť hlavných vetrolamov podľa typu pôdy: 300 – 700 m – suché a vysušené pôdy, 500 – 600 m – hlinité pôdy, do 850 m – ťažké pôdy,
- odstupová vzdialenosť vedľajších vetrolamov – 1000 m,
- vhodná kombinácia viacerých druhov drevín.

Vetrolamy zabezpečujú zadržiavanie vody v krajine, zvyšujú vsak vody do pôdy. Pri realizácii po vrstevnici zabezpečujú prerušovanie dráhy sústredeného odtoku a spomaľujú odtok. Ich hlavnou funkciou je ochrana pred degradáciou pôdy veternou eróziou.

M31120 Budovanie protieróznych ciest

Opatrenie predstavuje navrhovanie cestnej siete tak, aby okrem dopravy zabezpečovala na záujmovom území aj protieróznou ochranu.

Najvhodnejšia trasa vedenia je po vrstevniciach a je umiestnená na plochy, kde je potreba prerušiť príliš dlhý a eróziou ohrozený svah. Cesta je na strane proti svahu doplnená cestnou priekopu, ktorou funkciou je nielen odvodnenie komunikácie, ale aj zachytenie povrchového

odtoku z územia nad cestou. Priekopa sa dimenzuje rovnako ako protierózna priekopa, ale musí spĺňať parametre cestnej priekopy. Cesta môže byť doplnená o ďalšie opatrenia ako stabilizácia dráh sústredeného prietoku, zatrávnené zvodné priekopy, zatrávnené priekopy, čím sa zníži odtok vody v cestnej priekope. V prípade, ak cesta križuje údolnicu a je navrhovaná v násype, môže spĺňať aj retenčnú funkciu.

Cestná sieť sa navrhuje tak, aby zabezpečovala prerušenie sústredeného odtoku a zároveň zachytávala a odvádzala povrchový odtok zrážkových vôd.

M31121 Revitalizácia zavlažovacích kanálov

Opatrenie predstavuje revitalizáciu existujúcich zavlažovacích kanálov a súvisiacich retenčných objektov. Prípadne budovanie nových.

V rámci opatrenia sa navrhuje obnova existujúcich zavlažovacích kanálov, ktoré sú v nevhodnom stave a neplnia svoju funkciu. Prípadne budovanie nových objektov. Zavlažovacie kanále a súvisiace retenčné objekty okrem ich hlavnej úlohy, zabezpečenie vody pre závlahy, majú aj vodozadržnú funkciu. V čase dostatku zrážok dochádza k jej akumulácii, aby bola využívaná na zavlažovanie počas suchých období. Návrh by mal zohľadňovať celý systém zavlažovania. Je potrebné uprednostňovať kanály s prirodzeným korytom.

Opatrenie zabezpečuje zadržiavanie vody v krajine. Táto voda zároveň bude využitá na zavlažovanie poľnohospodárskych plôch, čím sa zvyšuje ochrana pôdy proti suchu. V prípade prírody blízkeho vzhľadu kanála pozitívom je aj vznik nového biotopu. V niektorých prípadoch (podľa polohy kanála) môže zabezpečovať aj prerušenie sústredeného odtoku. Vhodne navrhnuté retenčné objekty dokážu znížiť objem povrchového odtoku na dotknutom území.

M31122 Regulácia podzemných vôd pomocou drenáže

Opatrenie predstavuje využívanie drenáže na zadržiavanie vody v pôde. Na tento účel môže slúžiť existujúca drenáž alebo je potrebné budovanie novej drenážnej siete.

Jedným zo spôsobov aplikácie opatrenia je „krtičia“ drenáž, kedy sa ťahaním rozrývajúcej čepele s valcovitou spodnou časťou v spodnej vrstve pôdy vytvárajú tunelový priestor. Jeho steny môžu byť zhutnené expandérom. Tým sa v pôde vytvorí priestor, v ktorom dochádza k akumulácii vody. Týmto opatrením sa zlepšujú vsakovacie vlastnosti pôdy.

Ďalším spôsobom je budovanie akumuláčnej drenáže, kedy sa na poľnohospodárskej ploche špeciálnym nástrojom vyfrézujú úzke ryhy, najvhodnejšie po vrstevnici. Ryhy sú vyplnené pieskom resp. hlinítopiesčitou zeminou. Priestor pozdĺž ryhy môže byť zatrávnený, aby sa zamedzovalo vnosu zeminy do drenážnej ryhy. Toto opatrenie zlepšuje vsak vody do pôdy.

V prípade všetkých typov drenáže sa navrhuje, aby prebytočná voda odvádzaná drenážnymi potrubiami nebola zaúst'ovaná priamo do recipientu, ale do retenčných objektov, či sú to už podzemné retenčné nádrže (môžu byť využívané ako zdroj vody v čase sucha) alebo povrchové retenčné objekty so vsakovacou funkciou (kombinácia s inými opatreniami).

Opatrenie zabezpečuje zlepšenie vsaku vody do pôdy, prerušenie dráhy odtoku vody po svahu (akumulačná drenáž), zlepšenie mikroklimy a ochranu pôdy pred vysychaním.

M31123 Obnova mokradí

Mokrad' možno charakterizovať ako biotop, ktorého existencia je podmienená vodou. Mokrade sa najčastejšie obnovujú na poľnohospodárskej pôde, ktorá bola v minulosti odvodnená pre zvýšenie jej produktivity. Jedná sa o sezónne alebo trvalo podmáčané alebo plytko zatopené plochy, kde sú vytvorené prirodzené podmienky k rozvoju rastlín a živočíchov

prispôbených k životu vo vode. Za mokrade možno považovať neovládateľný priestor s akumulovanou vodou (močiar, pramenisko, rašelinisko, podmáčaná lúka, slatiny a pod.).

Zrealizovanými výkopmi je možné zabezpečiť napájanie mokradí podzemnou vodou, zrážkami alebo vodou z toku. Ak to priestorové podmienky dovoľujú je možné vytvorenie sústavy mokradí, čím sa zvyšuje účinnosť opatrenia. Mokrade môžu byť vytvorené aj na mieste vyústenia drenážnych odvodnení. Tvar a hĺbka mokrade súvisí s priestorovými možnosťami definovaných plôch alebo vymedzených pásov. Tvarové parametre by mali odpovedať požiadavkám cieľových rastlín a živočíchov.

Opatrenie zabezpečuje akumuláciu vody v krajine. Táto schopnosť je závislá od prirodzenej hladiny podzemnej vody. Pri oblastiach s vysokou hladinou podzemnej vody je kapacita nižšia ako pri suchších oblastiach. Zároveň mokrade s už vyvinutou vegetáciou zabezpečujú spomalenie odtoku povodňových prietokov. Vďaka schopnosti uvoľňovať vodu do prostredia postupne zlepšujú mikroklimu a zvlhčujú ovzdušie.

4.1.2.1.3 Opatrenia na urbanizovaných územiach

M31301 Filtračné pásy

Filtračný pás je najjednoduchší a prírode najbližší spôsob zadržania vody v krajine. Jedná sa o plošné vsakovanie bez vytvorenia retenčného priestoru, preto je nutné počítať s väčším záberom plochy.

Filtračné pásy sú plytké, široké „priekopy“ trojuholníkového, lichobežníkového alebo parabolického priečneho profilu s mierne sa zvažujúcim sklonom svahov. Pozdĺžny sklon sa vyznačuje minimálnym až nulovým klesaním. Filtračné pásy sú opevnené vegetáciou, ktorá spomaľuje povrchový odtok a zvyšuje infiltračnú schopnosť povrchu. Sú navrhnuté tak, aby zachytávali plošný povrchový odtok z nepriepustných spevnených plôch a pretransformovali ho na podpovrchový odtok. Pre zvýšenie účinnosti je vhodné kombinovať filtračné pásy s ďalšími protipovodňovými opatreniami.

Vhodne zvolený osevný plán zvyšuje vizuálny ráz krajiny s vytvorením nového biotopu voľne žijúcich živočíchov.

Filtračné pásy môžu slúžiť ako zóna pretvárajúca nevhodne využívané plochy na miesta slúžiace k doplneniu podzemných vôd v oblastiach s priepustnou pôdou. Filtračné pásy sú najvhodnejšie na úpravu odtoku z relatívne malých odvodňovacích oblastí, ako sú cesty, malé parkoviská.

M31302 Infiltračné ryhy

Ide o jednoduchý spôsob vsakovania zrážkovej vody cez pórovitú výplň ryhy do podložia.

Infiltračné ryhy sú výkopy s opevnenými svahmi a dnom štrkodrvou alebo kameňom. Cez kamennú nahádzku voda infiltruje do okolitých pôd, čím zvyšujú prirodzenú schopnosť pôdy odvádzať vodu. Infiltračné ryhy prijímajú bočný prítok z príľahlého nepriepustného povrchu alebo prítoky z bodových zdrojov, pričom musí byť tento prítok pri návrhu zohľadnený. Infiltračné ryhy spomaľujú odtok z územia a dopĺňajú objem podzemnej vody až po dosiahnutie nasýtenej hydraulikkej vodivosti pôdy. Po dosiahnutí nasýtenej hydraulikkej vodivosti, pôda už nedokáže odvádzať vodu podpovrchovým odtokom a začína povrchový odtok, ktorý je potrebné zaústiť do recipientu. Povrchový odtok so sebou transportuje pevné častice rôznych fyzikálnych vlastností, ktoré sa v ryhe usádzajú čím spôsobujú jej zanášanie. Preto aby ryhy správne fungovali musia byť vždy navrhnuté s účinným systémom predbežnej úpravy, tam kde je predpokladané vysoké zaťaženie sedimentami.

Opatrenie tohto typu patrí medzi jednoduché spôsoby vsakovania zrážkovej vody v mieste jej dopadu. Je prakticky vhodné do všetkých plôch v zastavanom území, kde je vhodné horninové prostredie pre vsakovanie zrážkovej vody.

M31303 Retenčné jazierka (nádrže)

Retenčné jazierka sú navrhované na zachytenie povrchového odtoku a spravidla nie sú konštruované ako zasakovacie objekty. Ich primárna funkcia je vytvorenie skladovacej kapacity pre zachytenie objemu povodne spôsobenej zrážkami a tým sa zníži prietok na úroveň, ktorú dokáže nižšie ležiaci tok alebo kanalizácia bezpečne previesť. Vytvorí sa tak zachytenie povodňovej vlny a jej pomalé uvoľnenie v čase keď riziko záplav pomíne.

Vznikajú využitím existujúcej prírodnej morfológie terénu alebo vytvorením retenčného priestoru pomocou výkopov a násypov hrádzi. Objem nádrže je závislý od veľkosti územia určeného na vytvorenie retencie. Ovládanie prevádzkovej hladiny je vymedzené korunou priepadu alebo hornou hranou uzáverov. Medzi ďalšie konštrukčné prvky nádrží patria nápusťné objekty a prístupové objekty. Na ochranu brehov sa používa kamenná nahádzka a za minimálnu biologickú ochranu sa považuje zatravnenie okolia nádrže v pruhu aspoň 20 m od hladiny ovládateľného priestoru. Výsadbu drevnej vegetácie je potrebné situovať za hranicu zátopového územia.

Dobre navrhnuté nádrže môžu okrem hlavnej vodozadržnej funkcie plniť aj ďalšie vedľajšie funkcie ako vytvorenie nového biotopu a zvýšenie estetického rázu krajiny. Ďalej vytvárajú kapacitu na sedimentáciu erodovaných látok čím napomáhajú k čisteniu zrážkových vôd. Pozitívne vplýva na miestne klimatické podmienky aj zvýšený výpar z vodnej hladiny. Zvyšuje sa aj hydrologická bilancia horninového prostredia v okolí nádrže.

Môžu byť efektívne začlenené do parkov ako dielči prvok centrálného odvodnenia územia. Využitie nájdu aj pri novej výstavbe hál a obchodných centier kde je dostatok voľného priestoru.

M31304 Vsakovacie šachty

Šachty slúžia na zachytenie zrážkovej vody z jedného domu alebo zo sídlenej zástavby a umožňujú efektívnu infiltráciu do okolitej pôdy. Vo vnútornom priestore šachty sa vytvorí retenciu vody, kde následne cez perforované steny a priepustné dno, akumulovaná voda vsakuje do horninového prostredia.

Vsakovacie šachty sú zakopané prefabrikáty štvorcového alebo kruhového pôdorysu. Materiálovo môžu byť zhotovené z kompozitov, plastov, betónu. Vsakovanie do horninového prostredia môže prebiehať v dvoch smeroch, vertikálne cez perforovanú stenu a horizontálne cez priepustné dno. Aby sa zamedzilo zanášaniam šachty nečistotami, nosná konštrukcia sa zasype vhodným materiálom umožňujúcim infiltráciu. Aj napriek spomenutým opatreniam zabráňujúcim zanášaniam je potrebné vykonávať kontrolu funkčnosti systému spojenú s odstraňovaním usadenín.

Vsakovacie šachty zabezpečujú zmenšenie povrchového odtoku dažďovej vody, zvyšujú pôdnu vlhkosť čím pomáhajú dopĺňať podzemnú vodu.

Výhodou systému je malá náročnosť na záber pozemku a to z dôvodu podzemného umiestnenia systému. Limitujúcim faktorom je výskyt hladiny podzemnej vody, ktorá určuje výšku systému.

M31305 Záchytné nádrže

Záchytné nádrže sú depresie s vegetačným povrchom určené na zadržiavanie odtoku z nepriepustných povrchov. Zachytená voda následne infiltruje do podlažia alebo je časť z nej

prijímaná koreňovým systémom tunajších rastlín, ktoré ju potom v procese transpirácie uvoľnia do ovzdušia. Zvyšná voda môže byť odvádzaná do blízkeho vodného toku pomocou výpustných objektov.

Záchytná nádrž je prirodzene alebo umelo vytvorená vodná stavba, ktorej celý objem slúži na transformáciu zrážkových vôd. Má gravitačný prítok, ktorý je situovaný kolmo na dlhšiu časť nádrže s opevneným dnom. V úrovni maximálnej hladiny je z bezpečnostných dôvodov účelné osadiť odtok vody s vyústením do najbližšieho recipientu. Odporúčaná hĺbka výkopu je medzi 30 – 60 cm, ale vo veľkej miere výkop ovplyvňujú miestne podmienky (veľkosť pozemku, druh pôdy). Sklon svahov nádrže sa neodporúča viac ako 12 %. Pri výsadbe vegetácie je dôležité rozdeliť nádrž na záplavové zóny a podľa zón určiť výsadbu rastlín, ktoré dobre znášajú vodné podmienky.

Záchytná nádrž je opatrenie, ktoré znižujú maximálny povrchový odtok zo záujmového územia, vytvára jeho akumuláciu a tým aj časové oneskorenie odtoku. Zachytená voda dopĺňa zásoby pôdnej vody, ktorá je následne spotrebovaná vysadenou vegetáciou. Vegetácia zvlhčuje a ochladzuje okolitú klímu prostredia a zlepšuje atraktivitu územia v mestách a obciach.

Záchytné nádrže môžu byť umiestnené v blízkosti budov a zbierať dažďovú vodu zo striech a príľahlých spevnených plôch.

M31306 Záchytné priekopy

Záchytné priekopy sú široké, plytké, lineárne vegetačné kanály, ktoré môžu zadržiavať alebo prepravovať zachytenú dažďovú vodu zo striech, ciest alebo dvorov.

Návrh záchytnej priekopy závisí od veľkosti a tvaru využiteľného pozemku. Samotný objem záchytnej priekopy vypočítame ako vsakovaciu schopnosť pôdy a objem odvádzaných vôd.

Hĺbka priekopy by sa mala pohybovať v rozmedzí od 15 do 30 centimetrov. Plytšie priekopy si vyžadujú väčší záber pôdy, no pri nedostatočnej rozlohe sa navrhujú hlbšie priekopy spravidla s hĺbkou nad 30 cm, kde sa voda zdrží dlhšie.

Prívod sa môže vytvoriť povrchovo – vo forme potôčika alebo podpovrchovo – plastovými rúrami. Rýchlosť pritekajúcej vody je dobré stlmiť kameňmi, aby sa predišlo vymieľaniu pôdy.

Vegetácia, ktorá bude použitá v priekope, by mala byť tolerantná voči znečisteniu a zmenám úrovne vlhkosti a mala by poskytovať hustý vegetačný kryt na zachytávanie sedimentov. Mala by sa navrhovať pôvodná vegetácia s pridaním divokých tráv a kvetov, aby sa zlepšila estetika a hodnota prostredia.

Záchytné priekopy je vhodné navrhovať vedľa ciest, kde nahrádzajú vpusty a drenážne potrubné systémy, alebo môžu byť tiež umiestnené v blízkosti parkovísk, pozdĺž polí a na iných otvorených priestranstvách. Sú tiež ideálne na použitie ako vsakovací systémy v priemyselných areáloch.

M31307 Zatrávňovacia dlažba

Je špeciálny typ dlažby, ktorá umožňuje vytvoriť povrch zabezpečujúci vsak dažďovej vody cez vegetáciu do podložných vrstiev. Je ideálna pre vytvorenie zelenej plochy na miestach ako sú parkoviská, príjazdové cesty. Trávnik spojený s dlažbou zmiernuje objem povrchovo odtečenej vody, čím prispeje k redukcii prípadnej povodňovej vlny.

Materiálovo sú zatrávňovacie dlažby vyrobené z nepriepustného materiálu a konštrukčne sú riešené ako rošty, ktoré vo svojom vnútri obsahujú otvory pre infiltráciu vody. Na výrobu sa používajú betónové zmesi alebo plasty. V oboch prípadoch existuje niekoľko variant

odlišujúcich sa tvarom a veľkosťou otvorov pre výplň. Ako výplň otvorov sa spravidla používa dobre priepustný materiál, ako štrk alebo priepustná zemina so zatrávnením. Zvýšenie funkčnosti dlažby je možné pomocou vhodne zvoleného lôžka. Lôžko pod spevnenou plochou musí pozostávať z priepustnej vrstvy z očisteného kameniva s objemom vzdušného priestoru najmenej 40 %. Na oddelenie lôžka od pôdneho substrátu sa používa geotextília.

Cez otvory dlažby dochádza k infiltrácií zrážkovej vody priamo na mieste a tým dochádza k zvyšovaniu zásob vody v pôdnom profile. Pri vytvorení zapojenej vegetácie, dlažba priaznivo vplýva na miestu mikroklímu.

S ohľadom na manipuláciu je vzhľadom k svojej nižšej hmotnosti vhodnejšia plastová dlažba, ktorá tiež tým, že nie je nasiakavá poskytuje vhodnejšie podmienky pre rast vegetácie.

M31308 Zberné nádrže

Akumulácia zrážkovej vody prebieha priamo pri zdroji pomocou nádrží na vodu. Zberné nádrže sú najjednoduchšou technikou zachytávania zrážkovej vody zachytávanej zo striech budov. Takto zachytená voda sa môže využívať na zalievanie rastlín v čase dlho trvajúceho sucha, umývanie auta, splachovanie.

Zberné nádrže sú vyrábané strojne ako monolity zo sklolaminátu, plastu alebo betónu, rôznej veľkosti a objemu. Plnenie je cez prírodné potrubie, ktorým priteká zachytená voda do akumulačného priestoru nádrže. Po dosiahnutí maximálnej hladiny, prebytočná voda odteká cez bezpečnostný prepád do stoky alebo pôdneho profilu, úplné vyprázdnenie zabezpečuje výpustný uzáver osadený v najnižšom bode. Cez výpustný uzáver sa odoberá voda na ďalšie využitie. Na kontrolu nádrže slúži revízny otvor na vrchu nádrže. Umiestnené môžu byť vo výkope pod terénom alebo na povrchu, ale v tomto prípade je potrebné nádrž pred zimným obdobím vypustiť. Nádrž umiestnená vo výkope sa navrhuje spolu so strojnotechnologickou časťou na odber a distribúciu zachytenej vody.

Počas trvania dažďa sa vytvára akumulácia vody, čo má vplyv na útlm objemu zrážkových vôd z riešeného územia.

Nádrže môžu byť navrhnuté na zachytávanie dažďových vôd z rodinných domov, ale efektívnejšie využitie je vo väčšom meradle ako z jednotlivých nehnuteľností. Vo všeobecnosti by sa však zberné nádrže mali považovať len za doplnujúci prvok protipovodňovej ochrany, kde v kombinácii s inými opatreniami prispievajú k efektívnemu a trvalo udržateľnému hospodáreniu s vodou.

M31309 Zelené strechy

Zelené strechy sú viacvrstvové systémy, ktoré pokrývajú strechu budovy vegetáciou s kombináciou drenážnych vrstiev. Vegetácia spomaľuje odtok a spolu s drenážnou vrstvou vytvárajú akumuláciu vody, zvyšok vody je odvádzaný zo strechy bežným spôsobom (cez odkvapy a zvody).

Zhotoviť zelenú strechu je možné na každej plochej a šikmej streche do sklonu 60 %, kde sa pri návrhu budovy počíta zo zaťažením strechy. Podľa využitia plochy a starostlivosti o vegetáciu rozlišujeme dva typy striech – intenzívne a extenzívne. Extenzívne zelené strechy sú nenáročné na údržbu a celú svoju plochu majú pokrytú rastlinami odolávajúcim extrémnym podmienkam ako sú xerofyty a sukulenty, vo väčšine nie sú pochôdne. Intenzívne zelené strechy sú udržiavané trávnaté alebo trávnavé bylinné porasty, vyžadujúce si podobnú údržbu ako záhrady. Z konštrukčného hľadiska sa skladba zelenej strechy skladá z viacerých vrstiev. Návrh jej skladby je závislý od mnohých faktorov (sklon strechy, klimatické podmienky atď.). Vo všeobecnosti možno vrstvy rozdeliť na povrchovú vegetáciu, mulčovaciu vrstvu, substrát,

hydroakumulačnú, separačnú, drenážnu vrstvu. Všetky spomenuté vrstvy sú položené na hydroizolačnej membráne.

Jednou z funkcií je ochladzovanie budov v teplých obdobiach a naopak v chladných prispievajú k akumulácii tepla. Okrem toho vegetačné strechy vplývajú na zlepšenie kvality ovzdušia, podporu biodiverzity, zníženie odtoku zrážkových vôd a v neposlednom rade zvyšujú estetický ráz urbanizovaného územia.

Zelené strechy je vhodné budovať na plochých strechách hál, nákupných centier, treba však brať do úvahy statiku stavby a konštrukciu strechy z dôvodu budúceho vývoja vegetácie.

4.1.2.2 Návrh opatrení na ochranu pred povodňami na lesných pozemkoch, na poľnohospodárskej pôde a na urbanizovaných územiach

V nasledujúcej stati je popísaný návrh opatrení na lesných pozemkoch, poľnohospodárskej pôde a na urbanizovanom území rozdelený na jednotlivé geografické oblasti v čiastkovom povodí Hornádu. Navrhované opatrenia sú rozdelené na hlavné, ktorých vplyv na zníženie povodňového rizika je výraznejší pretože je ich možné aplikovať na väčších plochách. Druhou kategóriou sú doplnkové opatrenia, ktorých vplyv na zníženie povodňového rizika má len lokálny charakter.

■ SKH001FD

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 59,80 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príľahlých pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské oblasti. Oblasti použitia majú široký rozsah od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov a strže.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 54,05 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 5,41 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poľnohospodárskej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31214 Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Poľnohospodárska pôda sa nachádza hlavne v spodnej časti povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti. Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (nad 10 %) vybrané z oblasti použitia pre podhorské oblasti. Na území sa nachádzajú plochy so sklonom aj do 10 % preto je možné použitie opatrení z oblasti pre pahorkatiny.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 4,81 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,48 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31103 Pásové striedanie plodín
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby
- M31118 Terasovanie pozemkov

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31104 Agrotechnické opatrenia
- M31111 Prielohy
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasakovací pás po vrstevnici
- M31114 Stabilizácia dráhy sústredeného odtoku
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31117 Prehrádzky

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Ohrozované obce patriace do geografickej oblasti sa nachádzajú na úpätí Čergovského pohoria, s hustou zástavbou rozprestierajúcou sa pozdĺž toku Ľutinka. Preto s ohľadom na rozlohu sídelnej zástavby voľba opatrení bude z prvej kategórie.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozované obce: Olejník, Ľutina. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatravnovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31304 Vsakovacie šachty
- M31308 Zberné nádrže

Vplyv navrhovaných opatrení na Q₁₀₀:

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 130,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$$Q_{100r} = 132,12 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q₁₀₀ o:

$$5,29 \%$$

▪ **SKH002FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 1132,78 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príahlych pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské územia. Oblasti použitia majú široký rozsah použitia od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov, strže, pretože sa jedná o rozsiahle povodie. Okrem vymenovaných opatrení, je možné použiť takmer všetky opatrenia uvedené v tabuľke lesotechnických protipovodňových opatrení.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 797,82 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 47,87 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31202 Cielené zalesňovanie
- M31203 Budovanie malých VN
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poťažobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31209 Výsadba vhodných drevín
- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5 - 10%) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Pretože je rozsah plôch vhodných na aplikáciu väčšieho rozsahu s rôznou morfológiou terénu, je možné na predmetnom území využiť opatrenia určené aj pre ostatné oblasti použitia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 286,37 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 17,18 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31101 Trvalé zatrávnenie a zalesnenie

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31105 Vrstevnícový smer výsadby
- M31109 Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín

Doplnkové navrhované opatrenia:

- M31101 Trvalé zatrávenie a zalesnenie
- M31104 Agrotechnické opatrenia
- M31106 Remízky
- M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania
- M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasakovací pás po vrstevnici
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31119 Výsadba vetrolamov
- M31120 Budovanie protieróznych ciest

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Obce patriace do geografickej oblasti sa vyznačujú rôznou hustotou osídlenia ako aj širokou škálou občianskej vybavenosti. Preto bola pre návrh opatrení vybraná najväčšia obec, kde je predpoklad využitia väčšieho územia na navrhnuté opatrenia.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozované obce: Chrást nad Hornádom, Kluknava, Kolinovce, Krompachy, Markušovce, Matejovce nad Hornádom, Olcava, Richnava, Smižany, Spišská Nová Ves, Spišské Vlchy, Vítkovce, Letanovce, Levoča. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatrávňovacia dlažba
- M31301 Filtračné pásy
- M31303 Retenčné jazierka (nádrže)

Doplnkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31308 Zberné nádrže
- M31304 Vsakovacie šachty
- M31306 Záchytné priekopy

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

$$Q_{100} = 485,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

$$Q_{100r} = 474,39 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

$$2,19 \%$$

▪ **SKH003FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 5,20 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príahlych pasienkoch a lúkach

Jedná sa o malé povodie s horským a podhorským charakterom. Pri takto malých povodiach majú oproti plošným opatreniam významný vplyv aj bodové respektíve líniové opatrenia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 3,59 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,36 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poťažobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31209 Výsadba vhodných drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Poľnohospodársky vyžívaná pôda sa nachádza len v blízkosti obce Klčov. Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5-10 %) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Plochy využiteľné pre aplikáciu opatrení sú malého rozsahu. Odporúča sa využitie opatrení, ktoré budú mať skôr lokálny efekt na zmiernenie povodňového rizika.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 1,41 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,14 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31105 Vrstevnicový smer výsadby

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31106 Remízky

- M31111 Prielohy
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasadovací pás po vrstevnici
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Pri návrhu vhodného opatrenia pre riešenie oblasti bola obec Klčov na základe veľkosti populácie zaradená do kategórie nestrediskových sídel. Sídelná zástavba obce sa tiahne pozdĺž Klčovského potoka. Preto sa navrhujú opatrenia na spomalenie a infiltráciu povrchového odtoku zo sídelnej zástavby.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozenú obec: Klčov. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatravnovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31304 Vsakovacie šachty
- M31308 Zberné nádrže

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 22,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

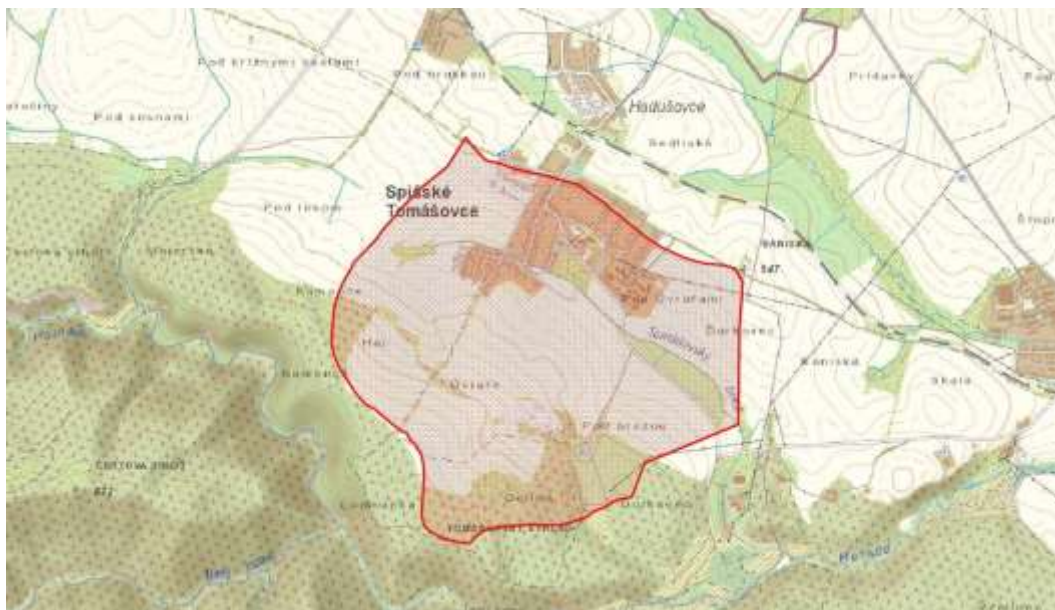
$$Q_{100r} = 20,87 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

$$5,12 \%$$

▪ **SKH004FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 3,30 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a prilahlých pasienkoch a lúkach

Jedná sa o malé povodie s horským a podhorským charakterom. Pri takto malých povodiach majú oproti plošným opatreniam významný vplyv aj bodové respektíve líniové opatrenia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 0,30 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,03 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poťažobnej pôdy
- M31209 Výsadba vhodných drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Poľnohospodársky využívaná pôda zaberá väčštinovú časť povodia prislúchajúcej ku geografickej oblasti. Vzhľadom na slon územia (do 5 %) sa navrhujú opatrenia z oblasti použitia pre rovinné oblasti. Pretože je plocha povodia malá aj plochy využiteľné pre aplikáciu opatrení sú malého rozsahu. Odporúča sa využitie opatrení, ktoré budú mať skôr lokálny efekt na zmiernenie povodňového rizika.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 2,47 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,25 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31104 Agrotechnické opatrenia
- M31109 Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31106 Remízky
- M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania
- M31111 Prielohy
- M31116 Medza
- M31119 Výsadba vetrolamov
- M31122 Regulácia podzemných vôd pomocou drenáže

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Opatrenia v geografickej oblasti sú navrhnuté na základe veľkosti populácie ohrozovanej obce Spišské Tomášovce. Obec je typické strediskové sídlo s rozvíjajúcou sa sídelnou zástavbou, kde sa dá využiť väčšia škála opatrení.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatravnovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy
- M31301 Filtračné pásy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31303 Retenčné jazierka
- M31304 Vsakovacie šachty

Navrhnuté opatrenia nevyklúčujú použitie aj ostatných opatrení z katalógu.

Vplyv navrhovaných opatrení na Q₁₀₀:

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 12,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$$Q_{100r} = 11,69 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q₁₀₀ o:

$$2,56 \%$$

▪ **SKH006FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 654,89 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príahlych pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské územia. Oblasť použitia majú široký rozsah použitia od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov, strže, pretože sa jedná o rozsiahle povodie. Okrem vymenovaných opatrení, je možné použiť takmer všetky opatrenia uvedené v tabuľke lesotechnických protipovodňových opatrení.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 649,14 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 45,44 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poťažobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31209 Výsadba vhodných drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31214 Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na veľký rozptyl sklonu územia (hlavne nad 5 %) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny a podhorské oblasti. Pretože je rozsah plôch vhodných na aplikáciu väčšieho rozsahu a s rôznou morfológiou terénu, je možné na predmetnom území využiť opatrenia určené aj pre ostatné oblasti použitia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 4,81 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,34 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31103 Pásové striedanie plodín
- M31104 Agrotechnické opatrenia

- M31105 Vrstevnicový smer výsadby
- Doplňkové navrhované opatrenia:
- M31101 Trvalé zatrávenie a zalesnenie
 - M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
 - M31106 Remízky
 - M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania
 - M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania
 - M31109 Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín
 - M31111 Prielohy
 - M31112 Priekopy
 - M31113 Zasakovací pás po vrstevnici
 - M31116 Medza
 - M31117 Prehrádzky
 - M31120 Budovanie protieróznych ciest
 - M31122 Regulácia podzemných vôd pomocou drenáže
 - M31123 Obnova mokradí

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Pri návrhu vhodných opatrení pre riešenie oblasti bola ako hodnotiace kritérium zvolená najväčšia obec spadajúca do kategórie strediskových sídel II. stupňa. Sídelná zástavba riešenej oblasti je preto vhodná pre širšiu škálu opatrení.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozené obce: Gelnica, Helcmanovce, Hnilec, Jaklovce, Mníšek nad Hnilcom, Nálepko, Prakovce, Švedlár. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatrávňovacia dlažba
- M31301 Filtračné pásy
- M31303 Retenčné jazierka (nádrže)

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31308 Zberné nádrže
- M31304 Vsakovacie šachty
- M31306 Záchytné priekopy

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

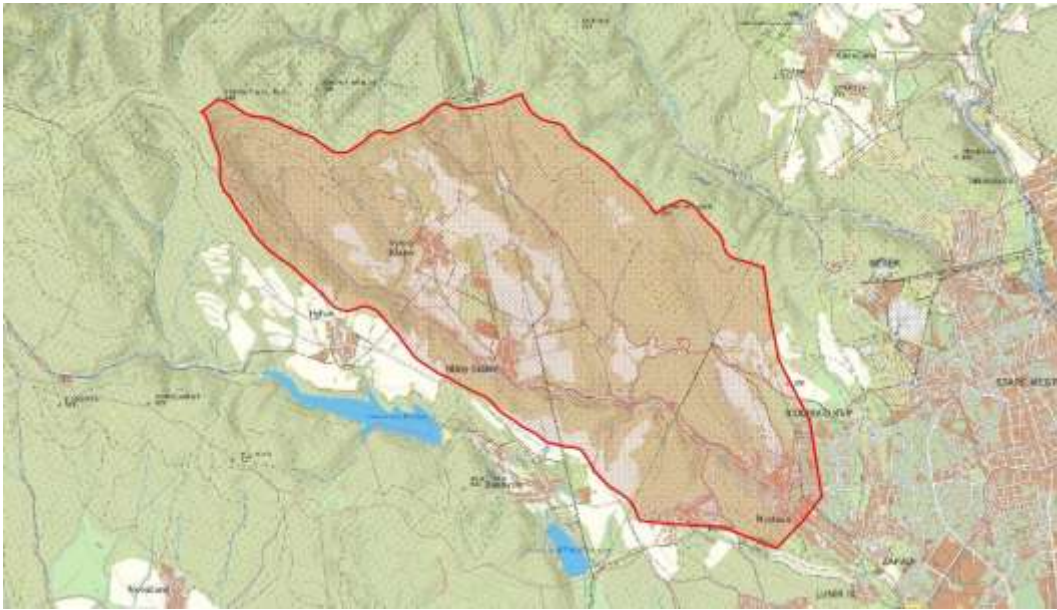
$$Q_{100} = 230,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

$$Q_{100r} = 222,31 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

$$3,34 \%$$

▪ **SKH007FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 37,50 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príahlých pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské oblasti. Oblasti použitia majú široký rozsah od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov a strže.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 29,87 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 2,99 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poťažobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31209 Výsadba vhodných drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (nad 10 %) vybrané z oblasti použitia podhorské oblasti. Plochy využiteľné pre aplikáciu opatrení sú malého rozsahu. Odporúča sa využitie opatrení, ktoré budú mať skôr lokálny efekt na zmiernenie povodňového rizika.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 5,03 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,50 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31104 Agrotechnické opatrenia
- M31106 Remízky

- M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania
- M31111 Prielohy
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasakovací pás po vrstevnici
- M31115 Hrádzky
- M31117 Prehrádzky
- M31118 Terasovanie pozemkov

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Ohrozované obce patriace do geografickej oblasti svojou veľkosťou populácie sa dajú zaradiť až do dvoch kategórií sídel. Aby bolo možné využiť, čo najväčšiu škálu opatrení zvolia sa opatrenia z druhej kategórie pre strediskové sídla.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozované obce: Nižný Klátov, Košice-Myslava, Baška. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatravnovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy
- M31301 Filtračné pásy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31303 Retenčné jazierka
- M31304 Vsakovacie šachty

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 42,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$$Q_{100r} = 40,06 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

$$4,62 \%$$

▪ **SKH008FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 45,25 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a prilahlých pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské oblasti. Oblasti použitia majú široký rozsah od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov a strže.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 26,85 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 2,68 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia potažobnej pôdy
- M31209 Výsadba vhodných drevín
- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (do 10 %) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Plochy využiteľné pre aplikáciu opatrení sú menšieho rozsahu. Odporúča sa využitie opatrení, ktoré budú mať skôr lokálny efekt na zmiernenie povodňového rizika.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 16,50 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 1,65 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31106 Remízky
- M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania
- M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania
- M31111 Prielohy
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasadovací pás po vrstevnici
- M31114 Stabilizácia dráhy sústredeného odtoku
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Do geografickej oblasti patrí obec Lažany, ktorá svojou veľkosťou populácie patrí medzi nestrediskové sídla. V obci je preto vybudovaná iba základná technická a sociálna infraštruktúra, ktorá ovplyvňuje možnosti voľby protipovodňových opatrení.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozenú obec: Lažany. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti..

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatravnovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31304 Vsakovacie šachty
- M31308 Zberné nádrže

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 85,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$$Q_{100r} = 81,33 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

$$4,32 \%$$

■ SKH009FD

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 4323,00 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príľahlých pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské územia. Oblasť použitia majú široký rozsah použitia od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov, strže, pretože sa jedná o rozsiahle povodie. Okrem vymenovaných opatrení, je možné použiť takmer všetky opatrenia uvedené v tabuľke lesotechnických protipovodňových opatrení.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení:

$$3047,28 \text{ km}^2$$

Opatrenia sa navrhujú na ploche:

$$182,84 \text{ km}^2$$

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31202 Cílené zalesňovanie
- M31203 Budovanie malých VN
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poťažobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31209 Výsadba vhodných drevín
- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5 - 10%) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Pretože je rozsah plôch vhodných na aplikáciu väčšieho rozsahu s rôznou morfológiou terénu, je možné na predmetnom území využiť opatrenia určené aj pre ostatné oblasti použitia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 1054,81km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 63,29 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31101 Trvalé zatrávnenie a zalesnenie
- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby
- M31109 Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31101 Trvalé zatrávnenie a zalesnenie
- M31104 Agrotechnické opatrenia
- M31106 Remízky
- M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania
- M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasakovací pás po vrstevnici
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31119 Výsadba vetrolamov
- M31120 Budovanie protieróznych ciest

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Do geografickej oblasti patria obce ležiace pozdĺž vodného toku Hornád. Obce sú svojou technickou a sociálnou infraštruktúrou veľmi rozdielne. Opatrenia sú navrhnuté na základe najväčšej sídelnej zástavby, v ktorej je možné využiť všetky navrhované opatrenia.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozené obce: Čaňa, Družstevná pri Hornáde, Kokšov-Bakša, Kostol'any nad Hornádom, Košice, Kysak, Malá Lodina, Nižná Myšľa, Obišovce, Sokol', Trebejov, Trstené pri Hornáde, Veľká Lodina, Ždaňa. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatrávňovacia dlažba
- M31303 Retenčné jazierka (nádrže)
- M31305 Záchytné nádrže
- M31309 Zelené strechy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31308 Zberné nádrže
- M31304 Vsakovacie šachty
- M31306 Záchytné priekopy
- M31301 Filtračné pásy

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

$Q_{100} = 1007,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$Q_{100r} = 986,41 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

2,05 %

■ **SKH010FD**Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 1348,98 km²Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príslušných pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské územia. Oblasť použitia majú široký rozsah použitia od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov, strže, pretože sa jedná o rozsiahle povodie. Okrem vymenovaných opatrení, je možné použiť takmer všetky opatrenia uvedené v tabuľke lesotechnických protipovodňových opatrení.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení:

822,07 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche:

57,54 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poťažobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31214 Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31209 Výsadba vhodných drevín
- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5 - 10%) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Pretože je rozsah plôch vhodných na aplikáciu väčšieho rozsahu s rôznou morfológiou terénu, je možné na predmetnom území využiť opatrenia určené aj pre ostatné oblasti použitia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení:	451,23 km ²
Opatrenia sa navrhujú na ploche:	31,59 km ²
Hlavné navrhované opatrenia:	
- M31102	Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31104	Agrotechnické opatrenia
- M31105	Vrstevnicový smer výsadby
- M31109	Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín
Doplňkové navrhované opatrenia:	
- M31101	Trvalé zatrávnenie a zalesnenie
- M31106	Remízky
- M31107	Silvoorbový systém obhospodarovania
- M31108	Silvopastorálny systém obhospodarovania
- M31110	Skoršia sejba
- M31111	Prielohy
- M31112	Priekopy
- M31113	Zasakovací pás po vrstevnici
- M31114	Stabilizácia dráhy sústreďeného odtoku
- M31115	Hrádzky
- M31116	Medza
- M31117	Prehrádzky
- M31119	Výsadba vetrolamov
- M31120	Budovanie protieróznych ciest
- M31122	Regulácia podzemných vôd pomocou drenáže

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Urbanizované územia spadajúce do geografickej oblasti sa vyznačujú rozdielnym podielom nepriepustných plôch, ktoré prispievajú k povrchovému odtoku a tým zvyšujú vodné stavy tokov. Najväčší podiel nepriepustných plôch v oblasti majú strediskové sídla II. stupňa, a preto výber opatrení bude z tretej kategórie.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozené obce: Beniakovce, Bretejovce, Košická Polianka, Košické Olšany, Kráľovce, Ploské, Rozhanovce, Sady nad Torysou, Vajkovce, Vyšná Hutka, Nižná Hutka, Drienov, Drienovská Nová Ves, Haniska, Kendice. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatrávňovacia dlažba
- M31301 Filtračné pásy
- M31303 Retenčné jazierka (nádrže)

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31308 Zberné nádrže
- M31304 Vsakovacie šachty
- M31306 Záchytné priekopy

Vplyv navrhovaných opatrení na Q₁₀₀:

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 370,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$$Q_{100r} = 361,83 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q₁₀₀ o:

$$2,21 \%$$

▪ **SKH0011FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 673,89 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príahlych pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské oblasti. Oblasti použitia majú široký rozsah od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov a strže.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 441,13 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 30,88 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poľnohospodárskej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31214 Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31209 Výsadba vhodných drevín
- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5 - 10%) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Pretože je rozsah plôch vhodných na aplikáciu väčšieho rozsahu s rôznou morfológiou terénu, je možné na predmetnom území využiť opatrenia určené aj pre ostatné oblasti použitia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 169,84 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 13,78 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31104 Agrotechnické opatrenia
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby
- M31109 Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31101 Trvalé zatrávenie a zalesnenie
- M31106 Remízky
- M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania
- M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania
- M31110 Skoršia sejba
- M31111 Prieľohy
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasakovací pás po vrstevnici
- M31114 Stabilizácia dráhy sústreďeného odtoku
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31117 Prehrádzky
- M31120 Budovanie protieróznych ciest
- M31122 Regulácia podzemných vôd pomocou drenáže

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Ohrozované obce patriace do geografickej oblasti svojou veľkosťou populácie môžeme zaradiť až do troch kategórií sídel. Aby bolo možné využiť, čo najväčšiu škálu opatrení zvolia sa opatrenia z oblasti použitia pre strediskové sídla II. stupňa.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozované obce: Jakubova Voľa, Lipany, Pečovská Nová Ves, Rožkovany, Sabinov, Šarišské Michaľany, Veľký Šariš, Lubotice, Torysa. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatrávňovacia dlažba
- M31301 Filtračné pásy
- M31303 Retenčné jazierka (nádrže)

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31308 Zberné nádrže
- M31304 Vsakovacie šachty
- M31306 Záchytné priekopy

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 300,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

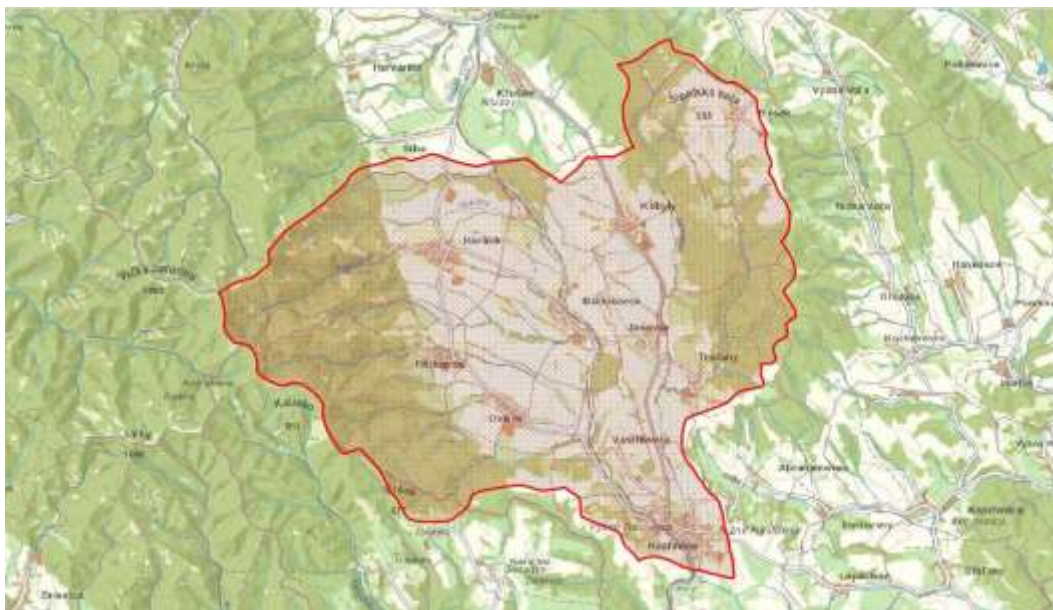
$$Q_{100r} = 292,73 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

$$2,42 \%$$

▪ **SKH0012FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 97,62 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príslušných pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské oblasti. Oblasť použitia majú široký rozsah od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov a strže.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 91,87 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 9,18 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poťažobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31209 Výsadba vhodných drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31214 Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5 - 10%) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Pretože je rozsah plôch vhodných na aplikáciu väčšieho rozsahu s rôznou morfológiou terénu, je možné na predmetnom území využiť opatrenia určené aj pre ostatné oblasti použitia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 4,81 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,48 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31104 Agrotechnické opatrenia
- M31106 Remízky

- M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania
- M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania
- M31111 Prieľohy
- M31113 Zasakovací pás po vrstevnici
- M31114 Stabilizácia dráhy sústreďeného odtoku
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31117 Prehrádzky
- M31120 Budovanie protieróznych ciest

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Ohrozované obce patriace do geografickej oblasti svojou veľkosťou populácie môžeme zaradiť až do troch kategórií sídel. Aby bolo možné využiť, čo najväčšiu škálu opatrení zvolia sa opatrenia z oblasti použitia pre strediskové sídla II. stupňa.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozovanú obec: Raslavice. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatravnňovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy
- M31301 Filtračné pásy

Doplnkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31303 Retenčné jazierka
- M31304 Vsakovacie šachty

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 150,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

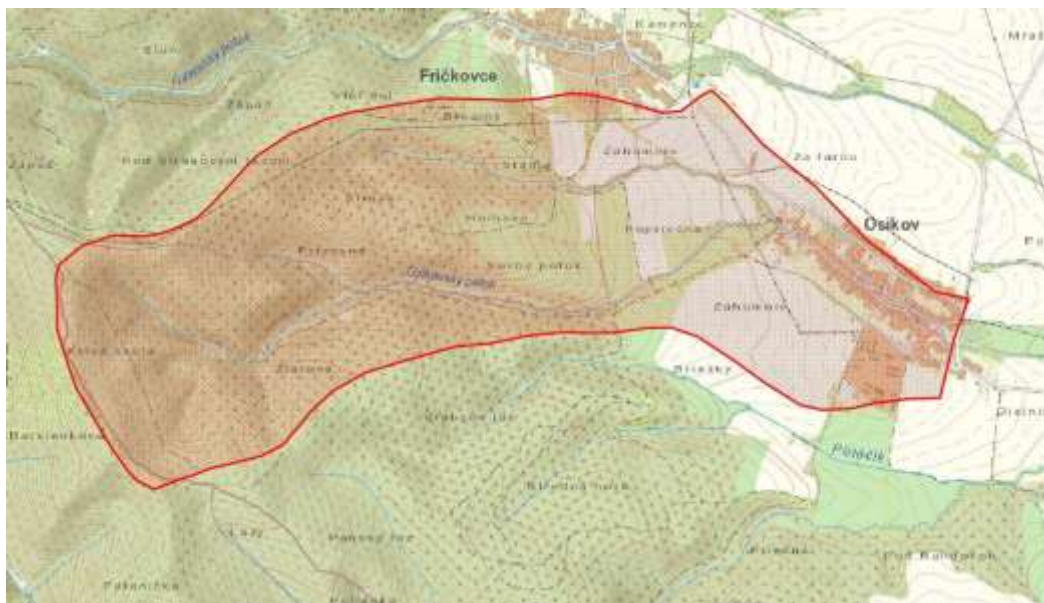
$$Q_{100r} = 142,97 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

$$4,68 \%$$

▪ **SKH013FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 5,83 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príľahlých pasienkoch a lúkach

Jedná sa o malé povodie s horským a podhorským charakterom. Pri takto malých povodiach majú oproti plošným opatreniam významný vplyv aj bodové respektíve líniové opatrenia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 1,63 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,16 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia potlačobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31209 Výsadba vhodných drevín
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31214 Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Poľnohospodársky vyžívaná pôda sa nachádza len v blízkosti obce Osikov. Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5-10 %) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Plochy využiteľné pre aplikáciu opatrení sú malého rozsahu. Odporúča sa využitie opatrení, ktoré budú mať skôr lokálny efekt na zmiernenie povodňového rizika.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 2,10 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,21 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31104 Agrotechnické opatrenia
- M31106 Remízky
- M31111 Prielohy
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasadovací pás po vrstevnici
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31120 Budovanie protieróznych ciest

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Ohrozovaná obec Osikov patriaca do geografickej oblasti, leží v Raslavickej brázde v údolí Osikovského potoka. Pozdĺž toku sa rozprestiera rozsiahla sídelná zástavba vplývajúca na povrchový odtok z územia. Aby bolo možné využiť širšiu škálu opatrení a tým znížiť povrchový odtok, výber opatrení bude z druhej kategórie pre strediskové sídla.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatravnovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy
- M31301 Filtračné pásy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31303 Retenčné jazierka
- M31304 Vsakovacie šachty

Navrhnuté opatrenia nevyklučujú použitie aj ostatných opatrení z katalógu.

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

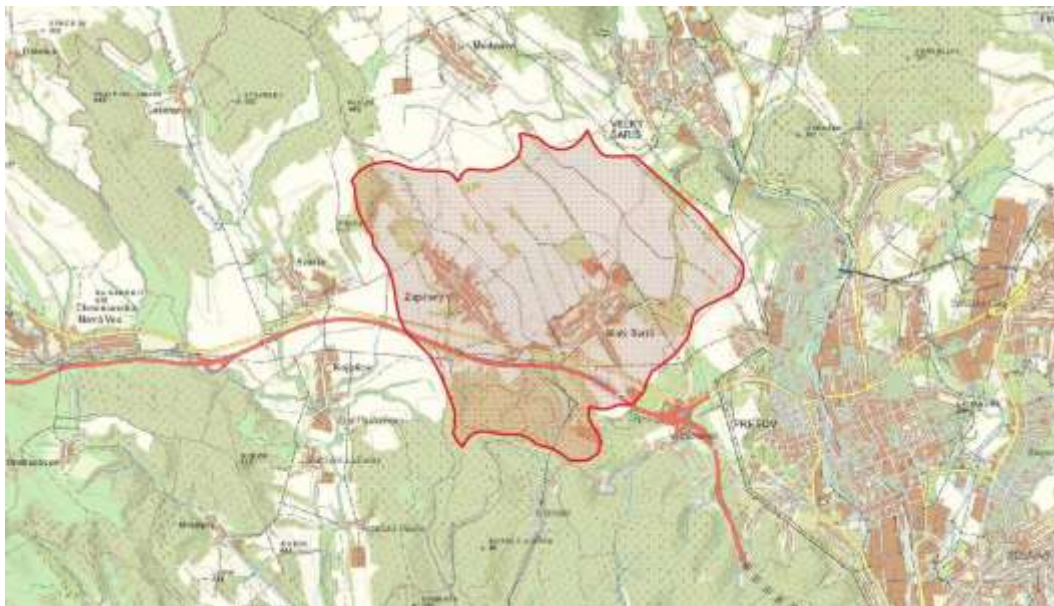
$Q_{100} = 30,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$Q_{100r} = 29,16 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

2,80 %

■ **SKH014FD**Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 17,96 km²Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príahlych pasienkoch a lúkach

Jedná sa o malé povodie s horským a podhorským charakterom. Pri takto malých povodiach majú oproti plošným opatreniam významný vplyv aj bodové respektíve líniové opatrenia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení:

2,93 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche:

0,29 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia pot'ážobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31209 Výsadba vhodných drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31214 Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Poľnohospodársky využívaná pôda zaberá väčštinovú časť povodia prislúchajúcej ku geografickej oblasti. Vzhľadom na slon územia (do 5 %) sa navrhujú opatrenia z oblasti použitia pre rovinné oblasti. Pretože je plocha povodia malá aj plochy využiteľné pre aplikáciu opatrení sú malého rozsahu. Odporúča sa využitie opatrení, ktoré budú mať skôr lokálny efekt na zmiernenie povodňového rizika.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení:	12,93 km ²
Opatrenia sa navrhujú na ploche:	1,29 km ²
Hlavné navrhované opatrenia:	
- M31104 Agrotechnické opatrenia	
- M31109 Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín	
Doplňkové navrhované opatrenia:	
- M31106 Remízky	
- M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania	
- M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania	
- M31111 Prielohy	
- M31116 Medza	
- M31119 Výsadba vetrolamov	
- M31122 Regulácia podzemných vôd pomocou drenáže	

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Opatrenia v geografickej oblasti sú navrhnuté na základe veľkosti populácie ohrozovanej obce Malý Šariš. Obec leží v Šarišskej vrchovine s pomerne rozsiahlou sídelnou zástavbou rozprestierajúcou sa v údolí Šarišského potoka. Obec je vďaka svojej polohe vyhľadávaná lokalita na budovanie bytových a priemyselných zón. Preto sú doplnkové opatrenia rozšírené.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozovanú obec: Malý Šariš. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:	
- M31307 Zatrávňovacia dlažba	
- M31306 Záchytné priekopy	
- M31301 Filtračné pásy	
Doplňkové navrhované opatrenia:	
- M31302 Infiltračné ryhy	
- M31303 Retenčné jazierka	
- M31304 Vsakovacie šachty	
- M31305 Záchytné nádrže	
- M31309 Zelené strechy	

Vplyv navrhovaných opatrení na Q₁₀₀:

Údaj SHMÚ:	Q ₁₀₀ = 41,00 m ³ .s ⁻¹
Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:	Q _{100r} = 39,86 m ³ .s ⁻¹
Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q ₁₀₀ o:	2,77 %

▪ SKH015FD

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 6,20 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príahlych pasienkoch a lúkach

Jedná sa o malé povodie s horským a podhorským charakterom. Pri takto malých povodiach majú oproti plošným opatreniam významný vplyv aj bodové respektíve líniové opatrenia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 4,63 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,46 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poťažobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31209 Výsadba vhodných drevín
- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Povodie prislúchajúce ku geografickej oblasti je malého rozsahu. Poľnohospodársky využívaná pôda sa nachádza len v jeho spodnej časti. Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon územia (nad 10 %) vybrané z oblasti použitia pre podhorské oblasti. Odporúča sa využitie opatrení, ktoré budú mať skôr lokálny efekt na zmiernenie povodňového rizika.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 0,80 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,08 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31103 Pásové striedanie plodín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31104 Agrotechnické opatrenia

- M31105 Vrstevnicový smer výsadby
- M31106 Remízky
- M31111 Prieľohy
- M31112 Priekopy
- M31113 Zaskovací pás po vrstevnici
- M31114 Stabilizácia dráhy sústreďeného odtoku
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31117 Prehrádzky

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Pri návrhu vhodného opatrenia pre riešenú oblasť bola obec Drienica na základe veľkosti populácie zaradená do kategórie nestrediskových sídel. Sídelná zástavba obce sa rozprestiera pozdĺž Drienického potoka, kde je vhodné použiť opatrenia z prvej kategórie.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozenú obec: Drienica. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatravnovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31304 Vsakovacie šachty
- M31308 Zberné nádrže

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 35,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$$Q_{100r} = 33,43 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

$$4,49 \%$$

▪ **SKH019FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 306,10 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a prilahlých pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské oblasti. Oblasti použitia majú široký rozsah od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov a strže.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 300,35 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 24,03 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia potlačobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31214 Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31209 Výsadba vhodných drevín
- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5 - 10%) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Pretože je rozsah plôch vhodných na aplikáciu veľkého rozsahu s rôznou morfológiou terénu, je možné na predmetnom území využiť opatrenia určené aj pre ostatné oblasti použitia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 4,81 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,38 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31104 Agrotechnické opatrenia
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31106 Remízky
- M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania
- M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania
- M31111 Prielohy
- M31113 Zasakovací pás po vrstevnici
- M31114 Stabilizácia dráhy sústredeného odtoku
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31117 Prehrádzky
- M31120 Budovanie protieróznych ciest
- M31122 Regulácia podzemných vôd pomocou drenáže

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Obce patriace do geografickej oblasti svojou veľkosťou populácie je možné zaradiť do dvoch kategórií sídel. Aby bolo možné využiť čo najväčšiu škálu opatrení zvolia sa opatrenia z druhej kategórie pre strediskové sídla.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozené obce: Blažice, Bohdanovce, Ďurďošik, Nižný Čaj, Olšovany, Trst'any, Vyšný Čaj. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované

územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatravnovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy
- M31301 Filtračné pásy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31303 Retenčné jazierka
- M31304 Vsakovacie šachty

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 100,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$$Q_{100r} = 96,10 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

$$3,90 \%$$

▪ SKH020FD

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 225,97 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príľahlých pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské oblasti. Oblasti použitia majú široký rozsah od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov a strže.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení:

$$179,31 \text{ km}^2$$

Opatrenia sa navrhujú na ploche:

$$16,14 \text{ km}^2$$

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31202 Cílené zalesňovanie
- M31203 Budovanie malých VN
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poťažobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31209 Výsadba vhodných drevín
- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty

- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5 - 10%) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Pretože je rozsah plôch vhodných na aplikáciu veľkého rozsahu s rôznou morfológiou terénu, je možné na predmetnom území využiť opatrenia určené aj pre ostatné oblasti použitia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 40,07 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 3,61 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31101 Trvalé zatrávenie a zalesnenie
- M31106 Remízky
- M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania
- M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania
- M31109 Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín
- M31111 Prielohy
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasakovací pás po vrstevnici
- M31114 Stabilizácia dráhy sústreďeného odtoku
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31117 Prehrádzky
- M31120 Budovanie protieróznych ciest
- M31122 Regulácia podzemných vôd pomocou drenáže

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Pri návrhu vhodných opatrení pre riešenie oblasti bola ako hodnotiace kritérium zvolená najväčšia obec, ktorú podľa počtu obyvateľov možno definovať ako strediskovú. Obce spadajúce do geografickej oblasti majú rôzne diverzifikovanú zástavbu a návrh opatrení vyberá z druhej kategórie opatrení.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozované obce: Betlanovce, Hrabušice, Spišský Štiavnik. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatrávňovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy
- M31301 Filtračné pásy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31303 Retenčné jazierka
- M31304 Vsakovacie šachty

Vplyv navrhovaných opatrení na Q₁₀₀:

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 140,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$$Q_{100r} = 135,05 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q₁₀₀ o:

$$3,54 \%$$

▪ **SKH021FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 17,60 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príslušných pasienkoch a lúkach

Jedná sa o malé povodie s horským a podhorským charakterom. Pri takto malých povodiach majú oproti plošným opatreniam významný vplyv aj bodové respektíve líniové opatrenia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 17,06 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 1,71 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poťažobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31209 Výsadba vhodných drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31214 Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Poľnohospodársky vyžívaná pôda sa nachádza len v blízkosti obce Vikartovce. Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5-10 %) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Plochy využiteľné pre aplikáciu opatrení sú malého rozsahu. Odporúča sa využitie opatrení, ktoré budú mať skôr lokálny efekt na zmiernenie povodňového rizika.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 0,57 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,06 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31106 Remízky
- M31111 Prielohy
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasakovací pás po vrstevnici
- M31114 Stabilizácia dráhy sústredeného odtoku
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31117 Prehrádzky

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Ohrozovaná obec Vikartovce patriaca do geografickej oblasti, sa nachádza v severovýchodnej časti Nízkyh Tatier obkolesená kopcami. Ráz okolitej krajiny vplýva aj na odtokové pomery v území a návrh bude z druhej kategórie pre strediskové sídla.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatrávňovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy
- M31301 Filtračné pásy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31303 Retenčné jazierka
- M31304 Vsakovacie šachty

Navrhnuté opatrenia nevyklučujú použitie aj ostatných opatrení z katalógu.

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 37,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$$Q_{100r} = 35,31 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

$$4,56 \%$$

▪ **SKH025FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 1031,42 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príľahlých pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské územia. Oblasti použitia majú široký rozsah použitia od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov, strže, pretože sa jedná o rozsiahle povodie. Okrem vymenovaných opatrení, je možné použiť takmer všetky opatrenia uvedené v tabuľke lesotechnických protipovodňových opatrení.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 654,54 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 52,36 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia poľahobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31214 Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31209 Výsadba vhodných drevín
- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31216 Infiltračné priekopy a depresie

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5 - 10%) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Pretože je rozsah plôch vhodných na aplikáciu väčšieho rozsahu s rôznou morfológiou terénu, je možné na predmetnom území využiť opatrenia určené aj pre ostatné oblasti použitia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 300,25 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 24,02 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31104 Agrotechnické opatrenia
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby
- M31109 Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31101 Trvalé zatrávnenie a zalesnenie
- M31106 Remízky
- M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania
- M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania
- M31110 Skoršia sejba
- M31111 Prielohy
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasadovací pás po vrstevnici
- M31114 Stabilizácia dráhy sústredeného odtoku
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31117 Prehrádzky
- M31119 Výsadba vetrolamov
- M31120 Budovanie protieróznych ciest

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Hodnotiacim kritériom pri návrhu opatrení je najväčšia obec spadajúca do kategórie strediskových sídel III. stupňa. Strediskové sídla III. stupňa sa vyznačujú rozvinutou infraštruktúrou sídlisk, priemyselných a obchodných zón, ktoré významne vplývajú na povrchový odtok územia. Aby sa znížil odtok z územia bude návrh opatrení zo štvrtej kategórie.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozené obce: Ľubotice, Prešov. Zároveň je možná aplikácia všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatravnovacia dlažba
- M31303 Retenčné jazierka (nádrže)
- M31305 Záchytné nádrže
- M31309 Zelené strechy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31308 Zberné nádrže
- M31304 Vsakovacie šachty
- M31306 Záchytné priekopy
- M31301 Filtračné pásy

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 410,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$$Q_{100r} = 399,46 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

$$2,57 \%$$

▪ **SKH026FD**

Plocha povodia prislúchajúceho ku geografickej oblasti: 295,25 km²

Navrhované opatrenia na lesných pozemkoch a príľahlých pasienkoch a lúkach

Navrhované opatrenia sú vhodné pre horské a podhorské oblasti. Oblasti použitia majú široký rozsah od podhorských lúk cez les, okolia vodných tokov a strže.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 289,50 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 17,37 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31201 Výsadba lesov
- M31206 Vylúčiť holorubné hospodárenie
- M31207 Sanácia potľazobnej pôdy
- M31208 Záchytné rigoly a jarky
- M31209 Výsadba vhodných drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31211 Protierózne opatrenia, bystriny
- M31212 Protierózne opatrenia, lesné cesty
- M31213 Križovanie lesných ciest s bystrinami
- M31214 Ponechanie a zachovanie prirodzených korýt bystrín

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde

Opatrenia na poľnohospodárskej pôde boli vzhľadom na sklon väčšej časti územia (5 - 10%) vybrané z oblasti použitia pre pahorkatiny. Pretože je rozsah plôch vhodných na aplikáciu väčšieho rozsahu s rôznou morfológiou terénu, je možné na predmetnom území využiť opatrenia určené aj pre ostatné oblasti použitia.

Plochy vhodné na aplikáciu opatrení: 4,81 km²

Opatrenia sa navrhujú na ploche: 0,29 km²

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31102 Protierózny spôsob výsadby a protierózne rozmiestenie plodín
- M31104 Agrotechnické opatrenia
- M31105 Vrstevnicový smer výsadby
- M31109 Výmladkové plantáže rýchlorastúcich drevín

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31101 Trvalé zatrávnenie a zalesnenie
- M31106 Remízky
- M31107 Silvoorbový systém obhospodarovania
- M31108 Silvopastorálny systém obhospodarovania
- M31110 Skoršia sejba
- M31111 Prielohy
- M31112 Priekopy
- M31113 Zasadovací pás po vrstevnici
- M31115 Hrádzky
- M31116 Medza
- M31117 Prehrádzky
- M31119 Výsadba vetrolamov
- M31120 Budovanie protieróznych ciest

Navrhované opatrenia na urbanizovanom území

Obce patriace do geografickej oblasti svojou veľkosťou populácie je možné zaradiť do dvoch kategórií sídel. Preto pri návrhu opatrení, ako kritérium sa zvolí obec s najväčším počtom obyvateľov a návrh opatrení bude z druhej kategórie pre strediskové sídla.

V riešenej geografickej oblasti sú opatrenia navrhované pre nasledovné potencionálne významne ohrozené obce: Fintice, Kapušany, Fulianka, Tulčík. Zároveň je možná aplikácia

všetkých navrhovaných opatrení pre urbanizované územie t.j. obce a mestá, ktoré sa nachádzajú v rámci vymedzeného povodia k riešenej geografickej oblasti. Hranice povodia sú vyznačené v obrázku k dotknutej geografickej oblasti.

Hlavné navrhované opatrenia:

- M31307 Zatravnovacia dlažba
- M31306 Záchytné priekopy
- M31301 Filtračné pásy

Doplňkové navrhované opatrenia:

- M31302 Infiltračné ryhy
- M31303 Retenčné jazierka
- M31304 Vsakovacie šachty

Vplyv navrhovaných opatrení na Q_{100} :

Údaj SHMÚ:

$$Q_{100} = 235,00 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Redukovaný prietok vplyvom navrhovaných opatrení:

$$Q_{100r} = 228,38 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$$

Vplyv opatrení sa prejaví znížením Q_{100} o:

$$2,82 \%$$

Tabuľkový prehľad vplyvu opatrení

V tab. 4.9 je uvedený zoznam geografických oblastí s informáciami o prislúchajúcom povodí, o využiteľných plochách pre aplikáciu opatrení, s vyčísleným vplyvom navrhovaných opatrení na Q_{100} a celkové náklady na navrhované opatrenia.

Tab. 4.9 Údaje o povodiach prislúchajúcich k geografickým oblastiam a vplyvu navrhovaných opatrení na Q_{100}

Údaje GO				Údaje SHMU			F - Využiteľné plochy			S - Navrhovaný rozsah využitia			Q_{100}	Q_{100r}	Zníženie	Náklady	
Kód GO	Povodie	Vodný tok	Profil GO (r. km)	Obec	Číslo povodia	Plocha povodia (km ²)	Q_{100} (m ³ /s)	Lesy (km ²)	Lúky (km ²)	Poľno. plochy (km ²)	Lesy (km ²)	Lúky (km ²)	Poľno. plochy (km ²)	m ³ /s	m ³ /s	%	celkové mil. €
SKH001FD	Hornád	Lutinka	3,77	Olejníkov, Lutina	4-32-04-056	59,80	130,00	53,21	0,84	4,81	5,32	0,08	0,48	130,00	123,12	5,29	5,02
SKH002FD	Hornád	Hornád, Brusník, Levočský potok, Branisko	87,05	Chrašť nad Hornádom, Kluknava, Kolinovce, Krompachy, Markušovce, Matejovce nad Hornádom, Olcna, Richnava, Smižany, Spišská Nová Ves, Spišské Vlasy, Vítkovce, Letanovce, Levoča	4-32-01-117-01	1132,78	485,00	570,01	227,80	286,37	34,20	13,67	17,18	485,00	474,39	2,19	18,05
SKH003FD	Hornád	Klčovský potok	13,73	Klčov	4-32-01-078	5,20	22,00	2,85	0,74	1,41	0,29	0,07	0,14	22,00	20,87	5,12	0,36
SKH004FD	Hornád	Tomášovský p.	1,03	Spišské Tomášovce	4-32-01-032	3,30	12,00	0,30	0,00	2,47	0,03	0,00	0,25	12,00	11,69	2,56	0,29
SKH006FD	Hornád	Hnilec	0,00	Gelnica, Helcmanovce, Hnilec, Jaklovce, Mníšek nad Hnilcom, Nálepko, Prakovce, Švedlár	4-32-02-067	654,89	230,00	540,95	108,19	4,81	37,87	7,57	0,34	230,00	222,31	3,34	14,20
SKH007FD	Hornád	Myslavský potok, Kamenný potok	7,53	Nižný Klátov, Košice-Myslava, Baška	4-32-03-074	37,50	42,00	27,27	2,60	5,03	2,73	0,26	0,50	42,00	40,06	4,62	1,84

Údaje GO					Údaje SHMU			F - Využiteľné plochy			S - Navrhovaný rozsah využitia			Q ₁₀₀	Q _{100r}	Zníženie	Náklady
Kód GO	Povodie	Vodný tok	Profil GO (r. km)	Obec	Číslo povodia	Plocha povodia (km ²)	Q ₁₀₀ (m ³ /s)	Lesy (km ²)	Lúky (km ²)	Poľno. plochy (km ²)	Lesy (km ²)	Lúky (km ²)	Poľno. plochy (km ²)	m ³ /s	m ³ /s	%	celkové mil. €
SKH008FD	Hornád	Malá Svinka	5,61	Lažany	4-32-03-043	45,25	85,00	24,72	2,13	16,50	2,47	0,21	1,65	85,00	81,33	4,32	1,91
SKH009FD	Hornád	Hornád	5,01	Čaňa, Družstevná pri Hornáde, Kokšov-Bakša, Kostofany nad Hornádom, Košice, Kysak, Malá Lodina, Nižná Myšľa, Obišovce, Sokol', Trebejov, Trstené pri Hornáde, Veľká Lodina, Ždaňa	4-32-05-042	4323,00	1007,00	2314,97	732,32	1054,81	138,90	43,94	63,29	1007,00	986,41	2,05	58,91
SKH010FD	Hornád	Torysa	0,00	Beniakovce, Bretejovce, Košická Polianka, Košické Oľšany, Kráľovce, Ploské, Rozhanovce, Sady nad Torysou, Vajkovce, Vyšná Hutka, Nižná Hutka, Drienov, Drienovská Nová Ves, Haniska, Kendice	4-32-04-156	1348,98	370,00	572,78	249,29	451,23	40,09	17,45	31,59	370,00	361,83	2,21	36,42
SKH011FD	Hornád	Torysa, Kučmanovský potok	63,63	Jakubova Voľa, Lipany, Pečovská Nová Ves, Rožkovany, Sabinov, Šarišské Michaľany, Veľký Šariš, Lubotice, Torysa	4-32-04-078-01	673,89	300,00	305,81	135,32	196,84	21,41	9,47	13,78	300,00	292,73	2,42	19,36
SKH012FD	Hornád	Sekčov, Hrabovec	31,00	Raslavice	4-32-04-096	97,62	150,00	73,63	18,24	4,81	7,36	1,82	0,48	150,00	142,97	4,68	2,87
SKH013FD	Hornád	Osikovský potok	0,66	Osikov	4-32-04-086	5,83	30,00	1,63	0,00	2,10	0,16	0,00	0,21	30,00	29,16	2,80	0,18

Údaje GO					Údaje SHMU			F - Využiteľné plochy			S - Navrhovaný rozsah využitia			Q ₁₀₀	Q _{100r}	Zníženie	Náklady
Kód GO	Povodie	Vodný tok	Profil GO (r. km)	Obec	Číslo povodia	Plocha povodia (km ²)	Q ₁₀₀ (m ³ /s)	Lesy (km ²)	Lúky (km ²)	Poľno. plochy (km ²)	Lesy (km ²)	Lúky (km ²)	Poľno. plochy (km ²)	m ³ /s	m ³ /s	%	celkové mil. €
SKH014FD	Hornád	Sarišský potok, Malošarišský potok	1,79	Malý Sariš	4-32-04-074	17,96	41,00	2,40	0,53	12,93	0,24	0,05	1,29	41,00	39,86	2,77	1,15
SKH015FD	Hornád	Drienický potok	2,80	Drienica	4-32-04-058	6,20	35,00	4,51	0,12	0,80	0,45	0,01	0,08	35,00	33,43	4,49	0,24
SKH019FD	Hornád	Olšava, Trstianka	8,32	Blažice, Bohdanovce, Durd'ošik, Nižný Čaj, Olšovany, Trst'any, Vyšný Čaj	4-32-05-030-01	306,10	100,00	278,40	21,95	4,81	22,27	1,76	0,38	100,00	96,10	3,90	6,92
SKH020FD	Hornád	Hornád	148,36	Betlanovce, Hrabušice, Spišský Štiavnik	4-32-01-023	225,97	140,00	128,62	50,69	40,07	11,58	4,56	3,61	140,00	135,05	3,54	6,43
SKH021FD	Hornád	Hornád	172,60	Vikartovce	4-32-01-001	17,60	37,00	9,68	7,38	0,57	0,97	0,74	0,06	37,00	35,31	4,56	0,80
SKH025FD	Hornád	Torysa, Sekčov, Šebastovka	55,74	Prešov, Ľubotice	4-32-04-124	1031,42	410,00	447,43	207,11	300,25	35,79	16,57	24,02	410,00	399,46	2,57	39,90
SKH026FD	Hornád	Sekčov	12,83	Fintice, Kapušany, Fulianka, Tulčík	4-32-04-115	295,25	235,00	234,91	54,59	4,81	14,09	3,28	0,29	235,00	228,38	2,82	3,91

4.1.2.3 Navrhované opatrenia v správe Lesy Slovenskej republiky š.p., Banská Bystrica

V podmienkach LSR je protipovodňová ochrana zabezpečovaná v zmysle prijatej koncepcie vodohospodárskej politiky v dvoch úrovniach:

1) Zlepšovaním kvality vodohospodárskych funkcií krajiny (lesných ekosystémov).

Strategickým cieľom je zabezpečiť trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov vo vlastníctve štátu a ostatných užívateľov lesov tak, aby sa pri dodržaní všetkých princípov trvalo udržateľného rozvoja zlepšovala funkčnosť a maximalizovalo dosahovanie pozitívnych efektov hospodárenia v zmysle pripravovanej jednotnej európskej lesníckej politiky. Medzi základné zámery a ciele patrí aj podpora pôdoochranných a vodoochranných funkcií lesa. Overovanie kvality udržateľného obhospodarovania lesov je zabezpečené prostredníctvom certifikácie. V súčasnosti je certifikátom trvalo udržateľného obhospodarovania lesov (PEFC) pokrytá prakticky celá výmera lesov v správe LESY SR, š.p. Banská Bystrica. Vzhľadom na uvedené je možné návrh „zelených“ opatrení rozdeliť do dvoch skupín:

- a) V porastoch obhospodarovaných v normálnom režime dochádza ku koncentrácii povrchového odtoku, erózii pôdy a jej následnému transportu vo forme splavenín a plavenín hlavne na objektoch lesnej dopravnej siete (ďalej len „LDS“). Navrhovanými opatreniami v súvislosti so zlepšením súčasného stavu je odstránenie erózných rýh na telesách objektov LDS, budovanie/znovu sfunkčnenie odrážok, úprava zárezových a násypových svahov, vybudovanie nových/obnova pôvodných odvodňovacích priekop a priepustov s protieróznou úpravou ich vyústení, príp. rekultivácia už nepotrebných dočasných približovacích ciest. Vo finančnom vyjadrení je priemerná hodnota zemných prác súvisiacich s realizáciou navrhnutých činností pre aktualizované obdobie a to rok: 2021 cca. **162,80 € bez DPH/ha..**
- b) Porasty postihnuté plošnou kalamitou (plochy bez ochrannej vrstvy tvorenej živým porastom) neplnia takmer vôbec svoju pôdoochrannú a vodoochrannú funkciu. Jedná sa hlavne o ihličnaté (smrekové) porasty nachádzajúce sa vo vyšších nadmorských výškach. Podľa doterajšieho priebehu vývoja hynutia smrečín a kalamít podkôrneho hmyzu a spracovaných prognóz do roku 2030 je najhoršia situácia v okresoch Liptovský Mikuláš, Brezno, Poprad, Kežmarok, Čadca, Kysucké Nové Mesto, Rožňava, Žilina. Medzi ďalšie ohrozené okresy patria Košice, Revúca, Rimavská Sobota, Detva, Spišská Nová Ves, Námestovo. Spoločnými znakmi týchto nechránených plôch sú často okrem iného plytké pôdy, vysoká sklonitosť a nadpriemerné ročné zrážkové úhrny čo sa zákonite premieta do intenzívnej eróznej činnosti. Z tohto dôvodu je potrebné vykonať navyše oproti opatreniam uvedeným v bode a) ďalšie zemné práce zamerané na odstránenie všetkých už existujúcich foriem pôdnej erózie a taktiež opatrenia zabraňujúce jej vzniku (podľa lokálnych podmienok zasakovacie pásy/jamy, protierózne priekopy, zápletové plôtky a pod.). Vo finančnom vyjadrení je priemerná hodnota týchto prác súvisiacich s realizáciou navrhnutých činností pre aktualizované obdobie, a to rok: 2021 cca. **1 840 €/ha..**

2) Technickými opatreniami

Ani 100% lesnatosť povodia nedokáže pri vysokej intenzite zrážok alebo dlhotrvajúcich zrážkach zabrániť povodniam.

Preto je nevyhnutné ku protipovodňovej ochrane pristupovať komplexne ako ku súboru biologických a technických opatrení v povodí a koryte predmetného toku. Na základe dlhodobých sledovaní boli na jednotlivých tokoch v správe LSR podľa potreby systematicky budované prvky protipovodňovej ochrany. Jedná sa hlavne o stavby zrealizované v

šesťdesiatych a sedemdesiatych rokoch min. storočia (cca. 360 stavieb z celkového počtu 660), ktoré doposiaľ plnia svoj účel, ale vzhľadom na svoj vek vyžadujú opravy rôzneho rozsahu. Medzi navrhnutými opatreniami sú aj akcie zamerané na starostlivosť o neupravené toky a v menšom meradle aj nové investičné akcie.

V tab. 4.10. je zoznam navrhovaných opatrení na lesných pozemkoch spravovaných organizáciou Lesy SR v čiastkovom povodí Hornádu.

Tab. 4.10 Zoznam navrhovaných technických opatrení v lesnom hospodárstve v čiastkovom povodí Hornádu

Názov toku	Číslo hydrolog. poradia	Správč. číslo	Katastrálne územie	Naliehavosť	Stručný popis
Košarisko	4-32-02	194	Stratená	1	Prehĺbenie koryta 300 m, spevnenie brehu 50 m ² , vyčistenie priepustu
Lipovec	4-32-05	119	Kecеровský Lipovec		Oprava poškodenej prehrádzky, čistenie zberného dvora nánosov a vegetácie
Bogocký potok	4-32-05	081	Svinica		Zriadenie prehrádzok pre zadržiavanie vody - 8 ks, zriadenie prejazdov pre zblížovanie dreva cez vodný tok 5 ks
Ďurkov	4-32-05	71	Ďurkov		Údržba prehrádzky, čistenie zberného dvora nánosov a vegetácie oprava kynety, špárovanie
Potok Jastrabec	4-32-05	083	Košický Klečenov		Úprava koryta toku v dĺžke 2,5 km, zriadenie prehrádzok v počte 10 kusov, zriadenie prejazdov cez tok v počte 5 ks
HB V.Sokol	4-32-01	379	Hrabušice	2	Vyčistenie toku od naplavenín, ošetrovanie brehového porastu na neupravenom toku, oprava prehrádzok, koryta toku v intraviláne obce
HB Blajzloch	4-32-01	381	Vernár	2	Vyčistenie hrádze od naplavenín
HB Zlatá Baňa	4-32-04	103	Zlatá Baňa	2	Vyčistenie toku od naplavenín, ošetrovanie brehového porastu, vyčistenie prehrádzok, na čiastočne neupravenom toku v intraviláne obce
Pr.V.Biela Voda	4-32-01	379	Hrabušice	2	Ošetrovanie brehového porastu, vývraty, kry, pomiestne odstránenie nánosov, odpadkov na neupravenom vodnom toku

Vysvetlivky naliehavosti:

1. veľmi naliehavé
2. naliehavé
3. menej naliehavé

4.1.2.4 Navrhované opatrenia v správe Hydromeliorácie š.p. Bratislava

Poľnohospodárska pôda na Slovensku predstavuje rozlohu 2,43 mil. ha (49,62 % celkovej rozlohy štátu), z toho vo vlastníctve štátu je 5 %, v súkromnom vlastníctve a v rôznych spoločenstevných právnych formách 75 % a vo vlastníctve nezistených vlastníkov 20 %.

Vodná erózia pôdy má dôležitý význam pri modelovaní reliéfu krajiny ako aj pri degradácii úrodnotvorných vlastností poľnohospodárskych pôd (dochádza k uvoľňovaniu a následnému transportu pôdných častíc, na ktoré sú relatívne pevne fixované živiny a organická hmota). Vodná erózia sa prejavuje znižovaním hĺbky pôdneho profilu (predovšetkým biologicky aktívnej vrstvy pôdy), úbytkom organickej hmoty a živín a rovnako aj zhoršovaním pôdnej štruktúry.

Počas extrémne intenzívnych vodných zrážok sú sprievodným javom tzv. **bahenné povodne**. Vody tečúce z polí sústredené do prúdov urýchľujú odtok, vytvárajú výmole a následne unášajú veľké objemy pôdných častíc, ktoré sa ukladajú v miestach poklesu rýchlosti vodného prúdu - zväčša v intravilánoch sídiel, vo vodných tokoch a kanáloch, na komunikáciách, resp. na iných, prevažne umelých prekážkach. Dochádza tak k povodňovým škodám na súkromnom a verejnom majetku, na infraštruktúre obcí a k nežiadúcemu zanášaniam, kontaminácii a následnej eutrofizácii vodných tokov.

Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy č. 220/2004 Z.z. upravuje túto problematiku v § 5 *Ochrana poľnohospodárskej pôdy pred eróziou, ods. 2*, kde ukladá povinnosť vlastníkovi alebo užívateľovi poľnohospodárskej pôdy vykonávať trvalú a účinnú protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy podľa stupňa jej erózie. Je teda zrejmé, že hľadiska snahy o udržateľné poľnohospodárstvo a vodné hospodárstvo je erózia pôdy vnímaná najmä v čase klimatických zmien ako významná environmentálna hrozba. Prevažne podielu poľnohospodárskej pôdy nachádzajúceho sa v rôznych formách súkromného vlastníctva generuje krátkodobé, veľakrát parciálne podnikateľské záujmy vlastníkov pôdy. Prax ukazuje, že tie zvyčajne nenapomáhajú zriaďovaniu protieróznych opatrení – a tak je vodná erózia sústavne urýchľovaná nepremyslenou ľudskou činnosťou a nesytematickou kontrolnou činnosťou pôdnej služby a špecializovanej štátnej správy.

Navrhované opatrenia na poľnohospodárskej pôde vychádzajú z **Koncepcie revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku**.

Návrh opatrení s cieľom obnovy a rozvoja hydromeliorácií

Navrhované opatrenia možno rozdeliť do 4 hlavných oblastí:

V oblasti závlah

- Modernizácia a obnova HZZ

V oblasti odvodnenia

- Zabezpečenie pravidelnej systematickej údržby HOZ
- Zriadenie operačno-technických stredísk

V oblasti správy a prevádzky hydromelioračného majetku

- Zreálnenie majetku
- Likvidácia dlhodobo nefunkčného majetku
- Výkup pozemkov a zápis majetku do KN
- Zmena spôsobu nakladania s majetkom
- Zmena spôsobu financovania

V oblasti rozvoja manažmentu hydromeliorácií

- Systematický zber a analýza dát
- Budovanie kapacít a excelentnosť

Modernizácia a obnova HZZ

Posledné roky je poľnohospodármi využívaná plocha na zavlažovanie na úrovni približne 60 tis. ha. Na základe individuálnych rokovaní a konzultácií boli štátnym podnikom zadefinované územia s potenciálnym dopytom v budúcnosti aj s ohľadom na štátom definované prioritné oblasti podpory poľnohospodárskej produkcie a zamestnanosti na úrovni približne 50 tis. ha aktuálne nevyužívanej poľnohospodárskej plochy na závlahy. Vzhľadom na očakávané dopady klimatickej zmeny na hydrologické pomery je možné očakávať rastúci význam a potrebu využívania hydromelioračných sústav zo strany poľnohospodárov. Do roku

2030 je vzhľadom na aktuálny a potenciálny dopyt cielený stav využívania závlah na 160 tis. ha pôdy.

Technický stav hydromelioračnej infraštruktúry (cca 69 % nefunkčných závlahových systémov) však naplneniu tohto cieľa zabraňuje. Štátny podnik eviduje žiadosti na sfunkčnenie závlahových zariadení na približne 17 tis. ha pôdy, ktoré sú aktuálne v nefunkčnom stave.

V súvislosti s požiadavkou udržateľnosti a efektivity poľnohospodárskej produkcie a využívania závlah na 160 tis. ha poľnohospodárskej pôdy do roku 2030 **je navrhnutá modernizácia a obnova 115 závlahových čerpacích staníc (cca 100 tis. ha pôdy)**, ktorá zahŕňa nasledujúce kroky:

- a) rekonštrukcia a modernizácia 115 závlahových čerpacích staníc s plne automatizovanou prevádzkou, s cieľom dosiahnutia úspory vody, maximálnej efektívnej prevádzky, s nízkou energetickou náročnosťou a s plynulou reguláciou výkonu na základe najnovších poznatkov techniky;
- b) nahradenie a rekonštrukcia poškodených rozvodov závlahovej vody modernými a stabilnými materiálmi (tvárna liatina, sklolaminát, plasty a pod.), ktoré budú tvoriť približne 1/3 z existujúcej siete,
- c) zabezpečenie prietokomerov na výtlačkovej rúrovej sieti zo ZČS,
- d) nahradenie tlakových nádob rúrovej sieti za regulačné ventily,
- e) podporiť nákup moderného závlahového detailu bez nutnosti obsluhy,
- f) zabezpečiť naplnenie požiadaviek legislatívy pre vyhradené technické zariadenia

Systematická údržba HOZ

Hlavným dôvodom minimálnej údržby odvodňovacích kanálov je nedostatok finančných prostriedkov. Aktuálne je evidovaných 109 kanálov v havarijnom stave o celkovej dĺžke takmer 100 km, ktoré potrebujú urgentné zabezpečenie údržby. Z tohto dôvodu je prioritnou úlohou v období rokov 2020 až 2030 **systematické zabezpečovanie údržby otvorených odvodňovacích kanálov** v správe štátneho podniku o celkovej dĺžke 5 272 km. Predpokladané náklady na údržbu odvodňovacích kanálov predstavujú za ich súčasného nepriaznivého až havarijného stavu pomerne vysokú ekonomickú náročnosť na financovanie z prostriedkov štátneho podniku Hydromeliorácie, š. p.

Na zabezpečenie systematickej údržby je potrebná realizácia nasledujúcich krokov:

- **rozsiahla údržba odvodňovacích kanálov v správe štátneho podniku o celkovej dĺžke 5 272 km**
- **pravidelná údržba odvodňovacích kanálov v intervale každých 5 rokov**

V rokoch 2020 až 2024 bude potrebné realizovať rozsiahlu údržbu odvodňovacích kanálov v dĺžke 3 954 km s cieľom prinávratenia ich funkčnosti. Rozsiahla údržba zostávajúcej dĺžky 1 318 km bude realizovaná v rokoch 2025 až 2029 s tým, že v tomto období by mali byť realizované už aj udržiavacie práce na kanáloch v dĺžke 3 954 km, na ktorých bola vykonaná rozsiahla údržba v predchádzajúcich rokoch 2020 až 2024.

Vytvorenie operačno-technického strediska Hydromeliorácií, š. p.

Navrhovaným riešením zriadenia operačno-technických stredísk štátnym podnikom Hydromeliorácie, š. p. by sa dosiahlo výrazne systematické a plynulé zabezpečenie údržby odvodňovacích kanálov v nasledujúcom období rokov 2020 až 2030 s predpokladom nižších nákladov ako v prípade, keby si predmetné služby zabezpečoval obstarávaním dodávateľa služby.

Zriadenie operačno-technických stredísk pod záštitou štátneho podniku Hydromeliorácie, š. p. predstavuje zabezpečenie technickej vybavenosti, ťažkej mechanizácie, strojov a zariadení, prostredníctvom ktorých by bolo možné strategicky zabezpečiť udržateľnosť funkčnosti protipovodňových opatrení, výkon opravy a údržby HOZ, HZZ, operatívne zabezpečenie odstraňovania havarijných situácií na závlahových sieťach, zabezpečovať prevádzkyschopný stav závlahových čerpacích staníc a k nim prislúchajúcich objektov a v neposlednom rade by bolo možné zabezpečiť likvidáciu prebytočného, nefunkčného, čiastočne rozkradnutého a neupotrebitel'ného majetku v správe štátneho podniku.

Na zriadenie predmetných stredísk je možné využiť objekty vo vlastníctve štátneho podniku, ktoré budú na základe územnej a strategickej polohy vytypované ako najvhodnejšie a v súčasnosti ako aj v nasledujúcom období sa nepredpokladá ich využitie na iný účel. Operačno-technické strediská budú vytvorené jednotne pre oblasť západného a stredného Slovenska, druhé pre oblasť východného Slovenska.

Na implementáciu navrhovaných opatrení bude potrebné zabezpečiť nasledovnú postupnosť krokov:

- **Modernizácia a obnova HZZ**

- Identifikácia HZZ, ktoré budú predmetom modernizácie a obnovy na základe rokovaní s poľnohospodárskou verejnosťou
- Nastavenie časového plánu modernizácie a obnovy identifikovaných HZZ
- Realizácia modernizácie a obnovy HZZ
- Uzatvorenie dodávateľsko-odberateľských zmlúv s užívateľmi závlah s nastavenou cenou za poskytované služby súvisiace s distribúciou závlahovej vody

- **Systematická údržba HOZ**

- Hĺbková analýza ekonomickej efektívnosti zariadenia operačno-technických stredísk v porovnaní so zabezpečovaním služby dodávateľským spôsobom
- Zriadenie operačno-technických stredísk
- Realizácia rozsiahlej údržby HOZ v rozsahu 5 272 km
- Realizácia pravidelnej údržby HOZ v intervale 5 rokov

- **Usporiadanie a vysporiadanie majetku**

- Výkup pozemkov pod budovami ZČS, ktoré budú predmetom modernizácie a obnovy
- Inventarizácia hydromelioračného majetku s cieľom identifikácie majetku, ktorý bude zahrnutý do zoznamu zreálnenia
- Vypracovanie znaleckých posudkov na identifikovaný majetok
- Zreálnenie hodnoty majetku
- Ponúknutie zdevastovaného a dlhodobo poľnohospodárskou verejnosťou nevyužívaného majetku na predaj
- Fyzická likvidácia dubiózneho hydromelioračného majetku, ktorý sa nepodarilo odpredať
- Zápis hydromelioračného majetku do KN

- **Systematický zber, analýza dát, budovanie kapacít**

- Systematický manažment údajov a digitalizácia
- Účasť na medzinárodnom projekte BIOEASTsUP (Advancing Sustainable Circular Bioeconomy in Central and Eastern European Countries)
- Vytvorenie priemyselného výskumno-vývojového centra
- Vytvorenie centrálného závlahového dispečingu

Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami v správe Hydromeliorácií, š. p.

Tab. 411 obsahuje prehľad preventívnych opatrení v správe Hydromelióracie, š.p. v geografických oblastiach s existujúcim významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu.

Tab. 4.11 Preventívne opatrenia v správe Hydromelióracie, š. p. v geografických oblastiach s existujúcim významným povodňovým rizikom v čiastkovom povodí Hornádu

Kód geografickej oblasti	Vodný tok (povodie)	ID vodného toku	Okres	Obec	Názov kanála	Evidenčné číslo	Dĺžka [km]	
SKH001FD	Lutinka	4-32-04-887	Sabinov	Lutina	bez kanálov	–	–	
				Olejníkov	bez kanálov	–	–	
SKH002FD	Branisko	4-32-01-2772	Spišská Nová Ves	Spišské Vlachy	bez kanálov	–	–	
				Letanovce	bez kanálov	–	–	
	Brusník	4-32-01-3125	Spišská Nová Ves	Smižany	bez kanálov	–	–	
				Chrast' nad Hornádom	bez kanálov	–	–	
	Hornád	4-32-01,03,05-1	Spišská Nová Ves	Gelnica	Kluknava	bez kanálov	–	–
				Spišská Nová Ves	Kolinovce	bez kanálov	–	–
					Krompachy	bez kanálov	–	–
					Markušovce	bez kanálov	–	–
					Matejovce nad Hornádom	bez kanálov	–	–
					Olcava	bez kanálov	–	–
					Richnava	bez kanálov	–	–
					Smižany	bez kanálov	–	–
					Spišská Nová Ves	bez kanálov	–	–
				Spišské Vlachy	KANÁL KRYTÝ KK-02	5409101018	0,485	
	KANÁL KRYTÝ KK-05	5409101019	0,101					
	KANÁL KRYTÝ KK-06	5409101020	0,116					
	KANÁL KRYTÝ KK-01	5409101017	0,046					
Vítkovce	bez kanálov	–	–					
Levočský potok	4-32-01-3011	Levoča	Levoča	bez kanálov	–	–		
Levočský potok	4-32-01-3011	Spišská Nová Ves	Markušovce	bez kanálov	–	–		
SKH004FD	Tomášovský potok	4-32-01-3186	Spišská Nová Ves	Spišské Tomášovce	kanál I. C	5409042005	0,120	
SKH006FD	Hnilec	4-32-02-2009	Gelnica	Gelnica	bez kanálov	–	–	
				Helcmanovce	bez kanálov	–	–	
			Spišská Nová Ves	Hnilec	bez kanálov	–	–	
			Gelnica	Jaklovce	bez kanálov	–	–	
				Mníšek nad Hnilcom	kanál I.	5409109009	0,091	
					kanál krytý A	5409109007	0,327	
					kanál II.	5409109006	0,296	
				Nálepkovo	bez kanálov	–	–	
			Prakovce	bez kanálov	–	–		
			Švedlár	KANÁL 11	5409049013	0,237		
KANÁL 10	5409049012	0,080						
kanál 09	5409049011	0,138						

Kód geografickej oblasti	Vodný tok (povodie)	ID vodného toku	Okres	Obec	Názov kanála	Evidenčné číslo	Dĺžka [km]	
					kanál 08	5409049010	0,830	
SKH007FD	Kamenný potok	4-32-03-1407	Košice II	Košice-Myslava	bez kanálov	–	–	
			Košice - okolie	Baška	bez kanálov	–	–	
	Košice II	Košice-Myslava		bez kanálov	–	–		
		Košice - okolie	Nižný Klátov	bez kanálov	–	–		
SKH008FD	Malá Svinka		4-32-03-1651	Prešov	Lažany	kanál	5407040001	0,182
		KANÁL				5407074001	1,380	
		KANÁL MARCEL				5407188004	0,687	
		KANÁL MOČIARSKY				5407187007	0,529	
		KANÁL POVRAZY				5407188006	1,530	
SKH009FD	Hornád	4-32-01,03,05-1	Košice - okolie	Čaňa	bez kanálov	–	–	
				Družstevná pri Hornáde	bez kanálov	–	–	
				Kokšov-Bakša	bez kanálov	–	–	
				Kostoľany nad Hornádom	KANÁL STRÁŠNY JAROK	5404094002	0,256	
					kanál A	5404018001	1,105	
					kanál krytý	5404219002	0,273	
					kanál D	5404018002	1,112	
				KANÁL LESNÝ	5404094001	0,120		
				Košice	Košice	bez kanálov	–	–
				Košice - okolie	Kysak	bez kanálov	–	–
			Malá Lodina		bez kanálov	–	–	
			Nižná Myšľa		bez kanálov	–	–	
			Obišovce		bez kanálov	–	–	
			Sokol'		bez kanálov	–	–	
			Trebejov		bez kanálov	–	–	
			Trstené pri Hornáde		KANÁL KRYTÝ VYŠE DEDINY	5404204008	0,426	
					KANÁL KRYTÝ POD CESTOU	5404204007	0,287	
					KANÁL KRYTÝ DLHÉ POVRAZY	5404204006	0,438	
					KANÁL KRYTÝ PRI KRÍŽIKU	5404204005	0,544	
				KANÁL BUDOV	5404204004	1,600		
			Veľká Lodina	bez kanálov	–	–		
			Ždaňa	bez kanálov	–	–		
			SKH010FD	Torysa			Beniakovce	KANÁL

Kód geografickej oblasti	Vodný tok (povodie)	ID vodného toku	Okres	Obec	Názov kanála	Evidenčné číslo	Dĺžka [km]			
		4-32-04-234	Košice - okolie		kanál Čemper a Dolavý jarok	5404003001	0,497			
					kanál Gulverov jarok	5404003002	0,768			
			Prešov	Bretejovce	KANÁL	5407067001	0,400			
				Drienov	kanál 4C	5407031004	0,855			
					kanál Hlavný II.	5407031002	2,767			
					KANÁL B	5407030002	0,848			
					KANÁL	5407004001	1,551			
				Drienovská Nová Ves	bez kanálov	–	–			
				Haniska	KANÁL	5407011001	1,099			
				Kendice	kanál	5407044001	1,464			
					KANÁL PIESKY	5407181009	0,650			
					KANÁL	5407073001	0,620			
			Košice - okolie	Košická Polianka	bez kanálov	–	–			
				Košické Oľšany	bez kanálov	–	–			
				Kráľovce	KANÁL	5404039001	1,066			
				Nižná Hutka	bez kanálov	–	–			
				Ploské	kanál 01	5404045001	0,520			
					KANÁL POVRAZOVÝ	5404199001	0,425			
				Rozhanovce	KANÁL	5404152001	0,415			
					KANÁL VYŠNÝ	5404051001	1,426			
					kanál A	5404031002	0,252			
					kanál Nižný	5404051002	1,570			
				Sady nad Torysou	kanál	5404151001	0,443			
					kanál	5404038001	0,323			
					KANÁL	5404056001	1,889			
					KANÁL BYSTER	5404224002	0,887			
			Vajkovce	KANÁL KRYTÝ ZÁCHYTNÝ	5404067001	0,403				
			Vyšná Hutka	kanál	5404058001	3,493				
			SKH011FD	Kučmanovský potok	4-32-04-1089	Sabinov	Torysa	KANÁL KRYTÝ B	5407163006	0,357
								KANÁL KRYTÝ A	5407163005	0,270
				Torysa	4-32-04-234	Sabinov	Jakubova Voľa	bez kanálov	–	–
							Lípany	KANÁL KRIŽNICE	5407185008	0,305
Pečovská Nová Ves	KANÁL BUKOVEC	5407178006					0,331			
Rožkovany	bez kanálov	–					–			
Sabinov	KANÁL 01	5407166001					0,552			
	KANÁL KRYTÝ C1	5407160003					0,313			
	KANÁL	5407048001					2,100			
	kanál Mescisko	5407165007					0,488			

Kód geografickej oblasti	Vodný tok (povodie)	ID vodného toku	Okres	Obec	Názov kanála	Evidenčné číslo	Dĺžka [km]			
				Šarišské Michaľany	bez kanálov	–	–			
				Torysa	bez kanálov	–	–			
				Prešov	Veľký Šariš	KANÁL	5407060001	2,370		
SKH012FD	Hrabovec	4-32-04-626	Bardejov	Raslavice	KANÁL KRYTÝ K 8	5401088016	0,117			
					KANÁL POD CESTOU	5401088013	0,114			
					KANÁL KRYTÝ K 5	5401088015	0,163			
					KANÁL HONDOŠ	5401088012	0,617			
	Sekčov	4-32-04-426	Bardejov	Raslavice	kanál Farský	5401099009	0,814			
					KANÁL	5401068001	0,294			
SKH013FD	Osikovský potok	4-32-04-704	Bardejov	Osikov	KANÁL ZÁHUMNIE	5401099004	0,324			
	bezmenný prítok Šarišského potoka (Malošarišský potok)	4-32-04-789	Prešov	Malý Šariš	bez kanálov	–	–			
					Šarišský potok	4-32-04-786	Prešov	Malý Šariš	KANÁL ŽABINA	5407189007
	KANÁL	5407036001	0,553							
	KANÁL L5	5407077002	0,410							
						KANÁL INTRAVILÁ N	5407077003	0,618		
SKH015FD	Drienický potok	4-32-04-868	Sabinov	Drienica	bez kanálov	–	–			
SKH019FD	Olšava	4-32-05-46	Košice - okolie	Blažice	ZÁCHYTNÁ PRIEKOPA Č. 1	5404202009	0,135			
					ZÁCHYTNÁ PRIEKOPA A	5404163003	0,370			
				Bohdanovce	ZÁCHYTNÁ PRIEKOPA D	5404163006	0,216			
					ZÁCHYTNÁ PRIEKOPA D1	5404163007	0,136			
					KANÁL VÝCHOD	5404202008	1,200			
					KANÁL	5404006001	0,812			
				Nižný Čaj	ZÁCHYTNÁ PRIEKOPA B	5404163004	0,179			
				Olšovany	ZÁCHYTNÁ PRIEKOPA C	5404163005	0,314			
					KANÁL ŠPÁNKOV	5404202007	0,771			
				Vyšný Čaj	ZÁCHYTNÁ PRIEKOPA Č. 1	5404202002	0,245			
					ZÁCHYTNÁ PRIEKOPA Č. 2	5404202003	0,021			
				Trstianka	4-32-05-135	Košice - okolie	Ďurďošik	KANÁL 01	5404004001	0,683
								KANÁL 02	5404004002	0,573
							Trst'any	bez kanálov	–	–
				SKH020FD	Hornád	4-32-01,03,05-1	Spišská Nová Ves	Betlanovce	bez kanálov	–
Hrabušice	bez kanálov	–	–							

Kód geografickej oblasti	Vodný tok (povodie)	ID vodného toku	Okres	Obec	Názov kanála	Evidenčné číslo	Dĺžka [km]
			Poprad	Spišský Štiavnik	KANÁL	5406070002	1,677
SKH021FD	Hornád	4-32-01,03,05-1	Poprad	Vikartovce	bez kanálov	–	–
SKH025FD	Šebastovka	4-32-04-445	Prešov	Lubotice	bez kanálov	–	–
				Prešov	bez kanálov	–	–
	Torysa	4-32-04-234	Prešov	Prešov	bez kanálov	–	–
	Sekčov	4-32-04-426	Prešov	Prešov	bez kanálov	–	–
SKH026FD	Sekčov	4-32-04-426	Prešov	Fintice	bez kanálov	–	–
				Fulianka	KANÁL FULIANKA III.	5407152010	1,171
					KANÁL FULIANKA II.	5407152007	0,123
				Tulčík	KANÁL KRYTÝ E	5407154018	0,087
					KANÁL TULČÍK I.	5407154013	1,071
					KANÁL FULIANKA IV.	5407152008	0,335
					KANÁL KRYTÝ D	5407154017	0,531
					KANÁL KRYTÝ C	5407154016	0,199
					KANÁL KRYTÝ B	5407154015	0,205
					KANÁL KRYTÝ A	5407154014	0,176
					KANÁL TULČÍK II.	5407154012	1,416
				Kapušany	KANÁL ZA DVOROM	5407171011	1,313
					kanál krytý 040	5407171002	0,618
					KANÁL B	5407068002	0,690
					KANÁL A	5407068001	0,480
KANÁL E	5407068005	0,175					

4.1.2.5. Navrhované adaptačné opatrenia pre oblasť vodného hospodárstva

Adaptačné opatrenia v našich podmienkach by mali byť zamerané najmä na kompenzáciu prejavov sucha, teda poklesu prietokov a výdatností vodných zdrojov, ako aj na minimalizovanie negatívnych dôsledkov povodní, najmä prívalových povodní v horských a podhorských oblastiach. V ďalšom by adaptácia na zmenu klímy v oblasti vodného hospodárstva mala byť orientovaná aj na realizáciu opatrení, ktorými sa vytvoria podmienky na lepšie riadenie odtoku v povodí.

Prvým komplexnejším dokumentom v tejto oblasti, ktorý sa v čo najširšom rozsahu oblastí a sektorov snaží prepojiť scenáre a možné dôsledky zmeny klímy s návrhmi vhodných proaktívnych adaptačných opatrení je Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 148/2014. Tá bola neskôr aktualizovaná ako „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia“ a schválená 17. októbra 2018 uznesením vlády SR č. 478/2018.

V dokumente „Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia“ sa vo všeobecnosti uvažuje s nasledujúcimi príkladmi navrhovaných adaptačných opatrení pre oblasť vodného hospodárstva:

Prejav zmeny klímy	Dôsledok zmeny klímy	Navrhované adaptačné opatrenia	Charakteristika adaptačných opatrení	Súvislosti a synergia s vodným hospodárstvom
Zmeny v úhrne zrážok	Povodne	Spomalenie odtoku vody z povodia	Podpora prírodných opatrení na zadržiavanie vody, v obdobiach výdatných alebo nadmerných zrážok na využitie v obdobiach nedostatku.	Poskytovanie ekosystémových služieb v súlade so Stratégiou EÚ v oblasti biodiverzity
			Udržiavať a tam, kde je to možné obnovovať mokrade a meandrovanie tokov, vytvárať podmienky na zabezpečenie spojitosti vodných tokov, udržiavať alebo odstraňovať brehové porasty vo vodných tokoch a na pobrežných pozemkoch tak, aby sa nestali prekážkou odtoku vody pri povodniach a podľa možnosti zachovali prírodné podmienky, odstraňovať bariéry vo vodných tokoch, podporovať revitalizáciu ekosystémov.	
			Zabezpečiť vhodné spôsoby využívania územia tam, kde hrozí zvýšené riziko erózie a vzniku povodní, uplatňovať správne poľnohospodárske postupy – obrábanie pôdy, oševné postupy, na exponovaných lokalitách zabezpečiť trvalý vegetačný kryt, budovanie vsakovacích lesných pásov a iných prvkov zelenej infraštruktúry	Poľnohospodárstvo, lesníctvo, územné plánovanie.
			Obmedziť vytváranie nepriepustných plôch v urbanizovanom priestore, ustúpiť od odkanalizovania zrážkových vôd zo stavieb, podporovať zachytávanie a infiltráciu zrážkovej vody do podlažia pomocou prvkov zelenej infraštruktúry (napr. vegetačná dlažba, výsadba vegetácie, vegetačné strechy a steny, dažďové záhrady) a prvkov technického charakteru, resp. ich využívanie na úžitkové účely (napr. pomocou budovania záchytných zariadení na zrážkové vody s možnosťou využívania na	Územné plánovanie, stavebný zákon

Prejav zmeny klímy	Dôsledok zmeny klímy	Navrhované adaptačné opatrenia	Charakteristika adaptačných opatrení	Súvislosti a synergia s vodným hospodárstvom
			závlahy v dobe sucha alebo na úžitkovú vodu v budovách).	
		Zmenšenie maximálneho prietoku povodne	Výstavba, údržba, oprava a rekonštrukcia vodných stavieb a poldrov, určovanie územia s retenčným potenciálom pre potreby sploštenia povodňovej vlny, posúdenie možnosti uplatňovania prírode blízkych opatrení v krajine.	Územné plánovanie.
		Hodnotenie rizika	Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a aktualizácia plánov manažmentu povodňového rizika.	-
			Vytváranie podmienok na elimináciu povodňového rizika vo vzťahu k ohrozeniu kritickej infraštruktúry prostredníctvom technických opatrení.	Mimoriadne udalosti a ochrana obyvateľstva a životného prostredia.
			Pravidelná kontrola aktuálnosti hydrologických a meteorologických podkladov s návrhovými povodňovými prietokmi a etapových a súhrnných etapových správ vodných stavieb z výkonu dohľadu, resp. ďalších dokumentov z kontrolných meraní a obhliadok vodných stavieb a technicko - bezpečnostných prehliadok. Na ich základe prehodnocovať bezpečnosť protipovodňových stavieb a stavieb vybudovaných priamo na tokoch.	-
	Sucho	Hospodárenie s vodou	Zvýšenie efektívnosti riadenia existujúcich vodných diel v nestacionárnych podmienkach.	-
			Pri pravidelnej revízii Manipulačných poriadkov vodných stavieb zohľadniť riešenie nestacionárnych podmienok pre obdobie sucha, tak aby sa v ňom odrážali aj kritériá zohľadňujúce vodné a na vodu viazané ekosystémy.	-
			Zabezpečiť hospodárenie s vodnými zdrojmi v súlade s environmentálnou etikou, založenou na bilancovaní zdrojov a potrieb vody, resp. účtovaní vody v povodí	-
			Zabezpečiť identifikáciu a ochranu lokalít potenciálnych podzemných zdrojov vody a potenciálnych povrchových zásobární vody a ich využívanie v závislosti na potrebách spôsobených zmenou klímy.	Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity.
			Zadržať povrchové vody technickými alebo prírode blízkymi opatreniami s účelom ich akumulácie a retencie.	-
Zabezpečiť ochranu a obnovu mokradí			Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity.	
		Optimálne nastaviť ekologické prietoky tak, aby podľa možností počas celého roka bol	-	

Prejav zmeny klímy	Dôsledok zmeny klímy	Navrhované adaptačné opatrenia	Charakteristika adaptačných opatrení	Súvislosti a synergia s vodným hospodárstvom
			udržiavaný ekologický stav vodných tokov so zohľadnením kvalitatívnych a kvantitatívnych predpokladov vodného útvaru pri pridelovaní vody na rôzne využitie ⁴⁷ s cieľom šetriť vodu, a to prostredníctvom opatrení týkajúcich sa efektívnejšieho využívania vody.	
Všeobecné			Nastavenie monitorovania prvkov klimatického systému (vrátane hydrologických a meteorologických prvkov) na monitorovanie dôsledkov zmeny klímy.	-
			Pokračovať vo využívaní existujúcich informačných systémov na účely hospodárenia s vodou, prebudovať ich a vytvoriť integrovaný systém, ktorý bude obsahovať informácie aj o vodných resp. vodárenských zdrojoch (odber pre viac ako 50 osôb, alebo viac ako 50 m ³ /deň).	Informatizácia štátnej a verejnej správy.

V súvislosti s klimatickými zmenami je potrebné konštatovať, že významnými adaptačnými opatreniami, ktoré majú značný efekt ako z pohľadu retencie vôd pri povodniach, tak z pohľadu adaptácie na prejavy sucha, ako aj zabezpečenia zdrojov pitnej vody ako a ďalších úžitkov (hydroenergetický potenciál, zásoby vody pre priemysel, hospodárenie s vodou pre ochranu životného prostredia...), sú veľké vodné nádrže. Ich výstavba na Slovensku je v súčasnosti síce z rôznych politicko - sociálnych a názorových dôvodov v značnom útlme, z odborného vodohospodárskeho hľadiska však nemožno poprieť ich význam najmä v súvislosti s nadchádzajúcimi klimatickými zmenami.

Začiatok riešenia problematiky územnej ochrany výhľadových vodohospodárskych diel súvisí ešte so spracovaním prvého Štátneho vodohospodárskeho plánu (r.1956), následne smernicami bývalého Ministerstva energetiky a nasledovnými koncepčnými materiálmi v oblasti vodného hospodárstva (Smerný vodohospodársky plán z r. 1975, Vodohospodárske plány čiastkových povodí, Generel ochrany a racionálneho využívania vôd...). Úplný legislatívny rámec územnej ochrany výhľadových vodohospodárskych diel bol stanovený v Úprave č. 13 Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR a Ministerstva výstavby a techniky SSR z 20.6.1977 o hospodárskom využívaní záujmových území výhľadových vodohospodárskych diel., udávajúcou prvotný zoznam výhľadových vodohospodárskych diel. Hlavným účelom bolo zabrániť nekontrolovanému nadmernému územnému rozvoju a prípadne až znemožneniu výstavby týchto vodohospodárskych diel do budúcnosti. Tieto výhľadové vodné zdroje boli vytypované ako najvhodnejšie vodné zdroje v SR. Ich zoznam bol pravidelne aktualizovaný, pričom prehodnotenie profilov vodných nádrží pravidelne vykonával Výskumný ústav vodného hospodárstva. S viac alebo menšími úpravami Úprava č. 13 MLaVH však po legislatívnej stránke prakticky platí dodnes a nikdy nebola zrušená. Podľa tejto úpravy sa záujmové územia výhľadových vodohospodárskych diel mali vymedziť územnými rozhodnutiami o stavebnej uzávere. Niektoré výhľadové vodohospodárske diela majú tieto rozhodnutia vydané. Územná ochrana výhľadových vodohospodárskych diel sa preto naďalej prenáša do územno - plánovacích podkladov VÚC a následne do územných plánov obcí.

Z odborného hľadiska len môžeme konštatovať, že ochrana území výhľadových vodohospodárskych diel, a to najmä vodných nádrží určených pre zásobovanie pitnou vodou, by mala naďalej ostať celospoločenským záujmom našej krajiny a to predovšetkým z dôvodu nastupujúcich klimatických zmien, rizika výskytu sucha a následného poklesu hladín

podzemných vôd, ale tiež rizika výskytu extrémnych povodní, ktoré môžu vodné nádrže svojim retenčným objemom aj významne regulovať. Z uvedených dôvodov by bolo žiadúce vážnejšie sa zaoberať na odbornej úrovni touto problematikou z rôznych pohľadov (vodohospodárska bilancia, ochrana prírody, protipovodňová ochrana...) s cieľom dospieť k rozumnému návrhu a realizácii aspoň niektorých z týchto vodohospodárskych diel.

4.2 Vodné stavby a poldre

4.2.1 Existujúce vodné stavby a poldre

Podľa §52 ods.1 písm. b), c) zákona č.364/2004 Z. z. vodné stavby sú stavby, prípadne ich časti, ktoré umožňujú osobitné užívanie vôd alebo iné nakladanie s vodami. Vodnými stavbami podľa písm. b) sú stavby na ochranu pred povodňami a podľa písm. c) priehrady, vodné nádrže, rybníky, hate, hrádze a iné stavby potrebné na nakladanie s vodami.

STN 75 0120 „Vodné hospodárstvo. Hydrotechnika. Terminológia“ definuje vodnú nádrž ako priestor vytvorený vzdúvacou stavbou na vodnom toku, využitím prírodnej alebo umelej priehlbne na zemskom povrchu alebo ohradzovaním časti územia určeného na akumuláciu vody a k riadeniu odtoku[116]. Základnou funkciou vodnej nádrže je meniť časovú postupnosť a veľkosť prietokov vody v tokoch alebo zadržiavať vodu tak, aby sa dala čo najužitočnejšie využiť a nespôsobovala škody. Pretože vodné nádrže okrem ochrany pred povodňami poskytujú aj ďalšie finančne vyčísliteľné a tiež nevyčísliteľné úžitky, možno ich považovať za ekonomicky najefektívnejšie opatrenie na ochranu pred povodňami, ktoré navyše podstatne menej zasahuje do krajiny ako napríklad ochranné hrádze alebo úpravy korýt vodných tokov.

V súvislosti s možnými účinkami klimatickej zmeny na rozdelenie zrážok a odtoku z povodí v čase je nevyhnutné zdôrazniť, že v prírodných podmienkach na Slovensku sú vodné nádrže prakticky jediným efektívnym adaptačným nástrojom. V Slovenskej republike sa vodnými nádržami dnes reguluje približne iba 8 % priemerného ročného odtoku, čo sa už v súčasnosti javí ako nedostatočné množstvo a v blízkej budúcnosti bude nevyhnutné výrazne zvýšiť možnosti akumulácie vody v nádržach. Oddiaľovanie výstavby nových vodných nádrží spôsobí v budúcnosti vážne, ťažko riešiteľné problémy a veľké škody.

Vodné nádrže sú najúčelnejším technickým opatrením na úpravu rozkolísaných odtokových pomerov tým, že počas vysokých prietokov vodu zadržujú a akumulujú a počas nízkych prietokov túto vypúšťajú do toku, čím nadlepšujú jeho prietoky a umožňujú zachovanie alebo zlepšovanie stavu vôd, zlepšenie kvality životného prostredia a jeho zložiek, znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha ako aj zabezpečenie ďalších funkcií všestrannej ochrany vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov. Vodné nádrže tým predstavujú kľúčové, najúčinnnejšie a najrýchlejšie opatrenie pre vodohospodársky žiadanú úpravu odtokových pomerov na tokoch. Nie je to len vytváranie zásob vody pre obdobie sucha, ale aj vytváranie retenčného priestoru pre obdobia povodňových prietokov. Ich prínos je tým z hľadiska protipovodňovej ochrany veľmi významný. Ich citlivým začlenením do krajiny je možné poukázať na to, že nie sú iba tvrdým technickým riešením. Ich cieľom je predovšetkým prispieť k riešeniu opatrení zameraných na zadržiavanie a akumuláciu vôd, umelé usmerňovanie odtokového režimu povrchových vôd, vytváranie podmienok na ochranu a užívanie vody, nakladanie s vodami, ochranu pred škodlivými účinkami vôd a na úpravu vodných pomerov v povodí.

Zásobné (akumulačné) nádrže akumulujú prebytky prietokov vo svojom zásobnom priestore, aby nimi mohli kryť potrebu vody v čase jej nedostatku. Nádrž teda vyrovnáva odtokový režim počas dvoch výrazných fáz - plnenia zásobného priestoru a jeho prázdnenia.

Dĺžka týchto fáz určuje cyklus nádrže, počas ktorého dochádza k uvedenému vyrovnaníu. Malé vodné nádrže pracujú obvykle s jednoročným cyklom alebo sezónnym.

Ochranné (retenčné) nádrže zachytávajú škodlivé prebytky vôd pri povodniach a po prechode povodní sa ich ochranný priestor postupne úplne vyprázdňuje, aby bol pripravený pre zachytenie ďalších povodňových vln. Ochranné nádrže znižujú kulminačné prietoky v profile hrádze. Podobne ako pri zásobnej nádrži, aj tu sú zreteľné dve fázy prevádzky - plnenie ochranného priestoru a jeho prázdnenie. Tento cyklus zriedkakedy prekračuje dobu jedného týždňa.

Viacúčelové nádrže spájajú zásobnú a ochrannú funkciu. Zo zásobného priestoru kryjú potrebu vody v čase jej nedostatku a v ochrannom priestore zachytávajú povodňové vlny. Vodné nádrže SR sú prevažne viacúčelové.

Zásadnou vodohospodárskou funkciou malých vodných nádrží je zvyšovanie akumulačného ale aj retenčného potenciálu územia. Spolu predstavujú v krajine nielen významný zdroj vody (v SR je v súčasnosti približne 340 malých vodných nádrží v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátny podnik, Slovenského rybárskeho zväzu a fyzických osôb) ale ich ochranné priestory umožňujú riešiť ochranu rozsiahlych území pred povodňami. Je žiaduce posúdenie ich spoločného pôsobenia v rámci jednotlivých čiastkových povodí ako vodohospodárskej spolupôsobiacej sústavy, nielen ako jednotlivých nádrží. Malé nádrže významne prispievajú k zlepšeniu kvality vody v povodí a majú mimoriadny a nezastupiteľný význam v oblastiach s malými vodnými tokmi a riedkou hydrografickou sieťou. Významne prispievajú k dosiahnutiu súladu medzi kapacitou vodných zdrojov, kvalitou vody a nárokmi všetkých užívateľov v rámci daného priestoru a času. K tomu sa pričleňuje pozitívny vplyv z hľadiska protieróznej ochrany územia, nakoľko pôsobia ako stabilizačný prvok hydrografickej siete. V súčasnosti majú malé vodné nádrže výrazný význam pre tvorbu životného prostredia, predovšetkým pre ich estetickú hodnotu, dotváranie krajinného prostredia, rekreačné a športové využitie. Krajinnoeologická významnosť malých vodných nádrží vychádza z hierarchického usporiadania územného systému ekologickej stability a jeho priemetu do územia. Väčšina malých vodných nádrží je vybudovaných v málo stabilných územiach z pohľadu lokálneho územného systému ekologickej stability. Je evidentné, že pri lokálnom prístupe k riešeniu problémov priestorového usporiadania krajinných prvkov je možné ovplyvniť vhodným spôsobom revitalizačné návrhy tak, aby rešpektovali usporiadanie krajinných prvkov blízke prírodnému za súčasného zachovania spoločenského vývoja krajiny.

V čiastkovom povodí Hornád sú vybudované 3 veľké vodné nádrže s objemom nad 1 mil. m³ a 20. malých vodných nádrží (MVN). Tab. 4.12 obsahuje základné údaje o veľkých vodných nádržiach,

Tab. 4.13 obsahuje základné údaje o malých vodných nádržiach a Tab. 4.14 o poldroch v čiastkovom povodí Hornádu.

Tab. 4.12 Veľké vodné nádrže v čiastkovom povodí Hornádu

Názov	Vodný tok	rkm	V _s	V _z	V _r	V _c	H _{max.}	F	Účel
		[km]							
Malá Lodina (Ružín II)	Hornád	66,30	1,20	2,45	0,78	4,43	278,60	0,70	E, O, Rb
Ružín (Ružín I)	Hornád	70,90	4,92	41,03	3,50	49,45	326,60	3,90	E, R, Rb, O
Palcmanová Maša	Hnilec	71,40	0,63	9,73	0,00	10,36	786,10	0,86	E, Rb, R

Tab. 4.13 Malé vodné nádrže v čiastkovom povodí Hornádu

Názov MVN	Vodný tok	rkm	V _c	F	Účel
		[km]	[m ³]	[ha]	
Kľčov	Kľčovský potok	15,500	69 000	1,63	Z
Vyšná Kamenica	Svinický potok	11,480	35 000	2,00	Rb, Z
Bidovce	Trstianka	0,400	45 000	3,20	Rb, R
Košické Olšany	Olšiansky potok	2,100	25 000	1,60	R
Seňa	Belžiansky potok	2,100	68 000	6,02	Rb, R
Trstené pri Hornáde	Trstenský potok	1,300	32 000	1,90	Rb, R
Úhorná	Smolnícky potok	16,170	200 000	4,80	Rb, R, U
Jakubovany	Telek	4,950	148 000	3,18	Rb, Z
Záhradné (Tulčík)	Ternianka	4,100	15 000	0,64	Rb, R
Sigord (Kokošovce)	Delňa	10,15	169 051	4,70	Rb, R
Poľov	Belžiansky potok	17,82	75 000	5,0	Z
Jaklovce	Kojšovský potok	1,5	110 700	4,38	Rb, Rek., protipožiarna nádrž
Betlanovce (bočná nádrž)	Tepličký potok (Ždiar)	1,5 (0,3)	56 300	1,85	Protipožiarna nádrž
Fričovce (bočná nádrž) na ĽB Sviniky	Kopytovský potok		27 000	2,0	Rb
Levoča (bočná nádrž)	Levočský potok	20,300	85 000	3,65	Rb, Rek., U
Spišské Tomášovce	Tomášovský potok	2,9	9000	2,0	Z, Rb
Klauzy	Biely potok	5,3		1,0	Rb
Levočské Lúky (bočná nádrž) – sústava 5 vzájomne prepojených rybníkov	Levočský potok	12,0	25 000	2,5	Rb
Markušovce	Teplický potok		30 000	1,5	Rb
Spišské Vlasy I.	Svätojánsky potok	2,1	21 000	1,5	Rb, Rek
Spišské Vlasy II.	Svätojánsky potok	3,1	6000	1,0	Rb, Rek
Spišské Vlasy III.	Blatný potok	1,6	6000	0,4	Rb, Rek
Kropachy	Hornád	99,750	232 000	4,0	Rb, Rek, U
Turzov (2 nádrže)	Turzovský potok	2,2 a 2,5	60 000	1,5	Rb, Rek
Uzovský Šalgov – sústava 10 vzájomne prepojených rybníkov	Šalgovec	0,250	170 000	6,8	Rb
Vyšná Kamenica	Perlivý potok	1,8	6000	0,3	Rb
Kúpalisko Delňa - bočná nádrž	Delňa				

F – plocha zátopy⁵⁾H_{max} – maximálna hladina v nádrži

rkm – riečny kilometer profilu hrádze

V_c – objem celkového priestoru nádržeV_r – objem retenčného priestoru nádržeV_s – objem priestoru stálego nadržania⁶⁾V_z – objem zásobného priestoru nádrže⁷⁾

Účely nádrže: E – využitie vodnej energie

⁵⁾ Plocha územia, ktoré je zatopené vodou pri maximálnej hladine v nádrži.⁶⁾ Objem časti celkového priestoru nádrže, ktorá sa za normálnej prevádzky nevyužíva na riadenie odtoku.⁷⁾ Objem časti celkového priestoru nádrže, ktorá slúži na riadenie odtoku, čiže na zaistenie požadovaných prietokov pod nádržou a odberov vody.

O – ochrana pred povodňami
 R – rekreácia
 Rb – chov rýb
 U – odber úžitkovej vody

Tab. 4.14 Poldre v čiastkovom povodí Hornádu

Názov	Vodný tok	rkm	Vc	F
		[km]	[m ³]	[ha]
Lipany	Lipiansky potok	2,500	66 777	2.80
Škapová	Škapová	3,3	4 848	0,24

F – plocha zátopy

Vc – objem celkový

rkm – riečny kilometer profilu hrádze

4.2.2 Navrhované vodné stavby a poldre

Vodné stavby

Základnou úlohou vodných nádrží je hospodárenie s vodou, t.j. slúžia ako vodné zdroje (zásobná funkcia) na zásobovanie obyvateľstva, priemyslu, poľnohospodárstva a ostatných užívateľov pitnou a úžitkovou vodou, vytvárajú predpoklady na využívanie hydroenergetického potenciálu, splavenie tokov, zlepšenie životného prostredia, rekreáciu, rybochov, atď. Na druhej strane počas povodňových situácií v nich dochádza k transformácii a znižovaniu povodňových prietokov v retenčnom priestore nádrže (ochranná funkcia). Takéto regulovanie prietokov teda prispôsobuje prirodzené časové rozdelenie vody v toku požadovaným hospodárskym potrebám spoločnosti.

V čiastkovom povodí Hornádu sa v jednotlivých geografických oblastiach, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt, nenavrhuje výstavba vodnej nádrže.

V minulosti sa na našom území vybuďovalo veľké množstvo malých vodných nádrží (MVN) slúžiacich rôznym účelom. Ide vo veľkej miere o viacúčelové nádrže, ktorých funkcia bola a je taktiež v súčasnosti zameraná na napĺňanie poľnohospodárskych, priemyselných, rybochovných, alebo ochranných zámerov. Počas obdobia posledných rokov sa starostlivosť o tieto vodné stavby nevenuje dostatočnú pozornosť, čo má za následok neefektívne využívanie ich potenciálu.

Významný vplyv na retenčnú a vodozádržnú schopnosť vodných nádrží má aj ich zanášanie splachom z povodia. Určenie množstva sedimentov a pravidelná aktualizácia údajov o zásobnom objeme vodnej nádrže umožnia stanoviť reálne prognózy zanášania a vytvorenie relevantných podkladov pre návrh efektívnych ochranných opatrení v povodí.

Napriek rôznym názorom na výstavbu vodných nádrží treba poukázať na to, že tendencie zmien hydrologického režimu ukazujú na zvýšenú potrebu prerozdeľovať odtok v priestore medzi severom a juhom, prerozdeľovať odtok medzi jednotlivými rokmi a prerozdeľovať odtok v priebehu roka. Treba tiež počítať s možnosťou potreby kompenzovať pokles výdatnosti zdrojov vody, najmä v nížinných častiach na strednom a východnom Slovensku.

Vodné nádrže môžu byť reálnym riešením negatívnych dopadov avizovaných dlhodobých klimatických zmien. Preto je potrebné naďalej uvažovať s výstavbou vodných nádrží a pri voľbe ich umiestnenia vychádzať z priestorovo diferencovaných účinkov klimatickej zmeny a prehodnotiť funkciu a využívanie vodných nádrží v nových podmienkach ako zdrojov vody pre

závlahy najmä v južných častiach územia Slovenska. Na riešenie problémov z hľadiska protipovodňovej ochrany možno využiť nielen vymedzené ochranné (retenčné) priestory nádrží, ale aj možnosti ich zvýšenia včasným vypustením zásobných objemov jednak na základe strednodobých predpovedí prítokov do nádrží, ale aj podľa pravdepodobného hospodárenia s vodou v nádrži.

Súčasťou budovania závlahových systémov v SR bolo aj zabezpečenie vodného zdroja závlahovej vody výstavbou malých vodných nádrží, ktoré okrem zásobného priestoru majú aj dostatočnú retenčnú kapacitu pre zachytenie a transformáciu povodňových vln. Veľkou prednosťou malých vodných nádrží je ich nenáročnosť na vodný zdroj a stavebná jednoduchosť.

Prehľad o navrhovaných opatreniach na MVN je uvedený v Tab. 4.15.

Tab. 4.15 Navrhované opatrenia na MVN v čiastkovom povodí Hornádu

Názov MVN	Vodný tok	rkm	Nedostatok	Opatrenie	Náklady (€)
Klčov	Klčovský potok	15,50	zanášanie zdrže splachom z okolitých pozemkov (17%) poškodené betóny na BP	odstránenie nánosov oprava betónov BP	- 81 000,00 10 000,00
Vyšná Kamenica	Svinický potok	11,48	zanášanie zdrže splachom z okolitých pozemkov (35%)	odstránenie nánosov	78 000,00
Košické Ofšany	Olšiansky potok	2,10	zanášanie zdrže splachom z okolitých pozemkov (80%) poškodený výpustný objekt	odstránenie nánosov oprava výpustného objektu	- 134 000,00 30 000,00
Seňa	Belžiasky potok	2,10	zanášanie zdrže splachom z okolitých pozemkov (22%) poškodený dnový výpust	odstránenie nánosov oprava dnového výpustu	- 108 000,00 10 000,00
Trstené pri Hornáde	Trstenský potok	1,30	zanášanie zdrže splachom z okolitých pozemkov (40%) poškodený výpustný objekt mierne deformácietelesa hrádze	odstránenie nánosov oprava výpustného objektu rekultivácia telesa hrádze	- 104 000,00 30 000,00 20 000,00
Úhorná	Smolnícky potok	16,17	zanášanie zdrže splachom z okolitých pozemkov (35%) nefunkčný dnový výpust	odstránenie nánosov oprava dnového výpustu	550 000,00 30 000,00
Jakubovany	Telek	4,950	zanášanie zdrže splachom z okolitých pozemkov (17%) poškodený dnový výpust	odstránenie nánosov oprava dnového výpustu	202 000,00 20 000,00
Sigord (Kokošovce)	Delňa	10,15	zanášanie zdrže splachom z okolitých pozemkov (35%) poškodený ZFO	odstránenie nánosov oprava ZFO	278 000,00 300 000,00

ZFO - združený funkčný objekt

BP - bezpečnostný priepad

Poldre

Suchá alebo polosuchá nádrž (polder) je vymedzený priestor určený na zaplavenie vodou pre potreby transformácie povodňovej vlny. Je to vodohospodársky objekt, ktorý slúži na zníženie povodňových prietokov na prijateľnú hodnotu, pomocou krátkodobého zadržania časti objemu z vrcholu povodňovej vlny vo vyhradenom zátopovom území. Po kulminácii povodňovej

vlny dochádza k vyprázdneniu suchej nádrže a územie môže byť využívané na účely, na ktoré sa využívalo pred povodňami (pasienky, poľnohospodárske, lesnícke, resp. rekreačné účely).

Návrh poldra vychádza z komplexného posúdenia hydrologických a hydraulických pomerov na danom území, spolu s inými aj čiastočnými možnosťami riešenia protipovodňovej ochrany (úprava kapacity toku, zníženie odtoku z povodia a pod.) a zahrnutím vplyvov už jestvujúcich alebo v budúcnosti predpokladaných regulačných a retenčných prvkov.

Základnou podmienkou pre realizáciu poldra sú vhodné geomorfologické podmienky v území pre výstavbu hrádzí a vytvorenie akumuláčného priestoru nádrže. Lokalita umiestnenia poldra musí byť vo vhodnej polohe k miestu ochrany pred povodňami (ovplyvnenie podstatnej časti prietoku pri situovaní v čo najkratšej vzdialenosti).

Návrh poldra vychádza z komplexného posúdenia hydrologických a hydraulických pomerov na danom území, spolu s inými aj čiastočnými možnosťami riešenia protipovodňovej ochrany (úprava kapacity toku, zníženie odtoku z povodia a pod.) a zahrnutím vplyvov už jestvujúcich alebo v budúcnosti predpokladaných regulačných a retenčných prvkov.

Základnou podmienkou pre realizáciu poldra sú vhodné geomorfologické podmienky v území pre výstavbu hrádzí a vytvorenie akumuláčného priestoru nádrže. Lokalita umiestnenia poldra musí byť vo vhodnej polohe k miestu ochrany pred povodňami (ovplyvnenie podstatnej časti prietoku pri situovaní v čo najkratšej vzdialenosti).

Pri návrhu konštrukcie poldra je dôležité predpokladať určité situácie a to napr., že:

- hrádza, funkčné objekty poldra a priestor nádrže nie sú dlhšie obdobie zaťažené vodou, čo môže ovplyvniť ich funkčné vlastnosti,
- pri povodni dochádza k veľmi rýchlemu naplneniu a následne k rýchlemu prázdneniu nádrže, pričom sa dostáva voda aj do telesa hrázde a priesakové rýchlosti môžu ovplyvniť jej stabilitu.

Polder musí byť navrhnutý, postavený a prevádzkovaný tak, aby pri vzniku povodňovej situácie aj po dlhšej dobe po výstavbe nedochádzalo k zníženiu jeho bezpečnosti a spoľahlivej funkcie. Preto je dôležité, aby príprava a prevádzka poldrov bola uskutočňovaná podľa technickej dokumentácie vo forme technickej normy vychádzajúcej predovšetkým z osvedčených, bezpečných a konštrukčne spoľahlivých riešení.

V čiastkovom povodí Hornád sa v jednotlivých geografických oblastiach, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt, navrhujú nasledovné opatrenia charakteru poldrov:

Brusník - Smižany

Navrhuje sa technické riešenie prevzaté z projektovej dokumentácie „Protipovodňová ochrana obce Smižany - úprava potoka Brusník“, s návrhom výstavby poldrov na toku Brusník a Smižanskom potoku.

Priehradný profil hrázde poldra Smižany I. je navrhnutý na Smižanskom potoku v rkm 1,500. Koruna hrázde bude na kóte 502,95 m n. m., čo zodpovedá celkovej výške hrázde 8,20 m. Polder bude vybudovaný ako homogénna, sypaná hrádza s pätným drénom. Šírka koruny hrázde bude 5 m, sklon návodného svahu bude 1:3, sklon vzdušného svahu 1:2,5. Polder bude zdržiavať z povodňovej vlny prietok $Q = 5 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, čím maximálne vypúšťané množstvo z poldra počas storočnej vody bude $Q = 8 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Celková zatopená plocha nad poldrom bude 4 ha.

Profil priehradnej hrázde poldra Smižany II. je navrhnutý na potoku Brusník vo vzdialenosti cca 600 m západne od zastavaného územia obce, v rkm 8,500. Koruna hrázde bude

na kóte 495,35 m n. m., čo zodpovedá výške hrádze 10 m. Polder bude vybudovaný ako homogénna, sypaná hrádza s pätným drénom. Šírka koruny hrádze bude 5 m, sklon návodného svahu bude 1:3, sklon vzdušného svahu 1:2,5. Polder bude zadržiavať z povodňovej vlny prietok $Q = 26 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, čím maximálne vypúšťané množstvo z poldra počas storočnej vody bude $Q = 27 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Celková zatopená plocha nad poldrom bude 35 ha.

Šebastovka - Prešov

Navrhuje sa technické riešenie prevzaté zo štúdie „Sekčov - štúdia odtokových pomerov“.

Pre zníženie prietokov na toku Šebastovka a zabezpečenie bezpečného prietoku v intraviláne mesta Prešov sa navrhuje na Šebastovke v rkm 7,0 vybudovať polder Podhradík s retenčným objemom 313 tis. m^3 . Koruna hrádze bude na kóte 421,50 m n. m.

Polder Podhradík je potrebné realizovať súčasne s výstavbou poldra Nižná Šebastová, ktorý je navrhovaný na toku Sekčov v rkm 10,35 pre zabezpečenie bezpečného prietoku v geografickej oblasti **Sekčov - Prešov**. Polder Nižná Šebastová je navrhnutý s retenčným účinkom 4,042 mil. m^3 , prietok $Q_{100} = 220 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ bude redukovaný na $Q = 120 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Koruna hrádze bude na kóte 259,50 m n. m.

Trstianka - Trst'any

Navrhuje sa technické riešenie prevzaté z projektovej dokumentácie: „Trst'any - úprava Trstianky - polder“.

Polder s retenčným objemom 205 tis. m^3 je navrhovaný na toku Trstianka v rkm 4,24. Nad poldrom je v rkm 4,9 navrhovaná výstavba prehrádzky. Zároveň sa navrhuje stabilizácia koryta toku v dĺžke 760 m a návrh úpravy pravostranného prítoku Trstianky v dĺžke 200 m. Poldrom sa navrhuje sploštenie povodňovej vlny s objemom 350 tis. m^3 pri $Q_{100} = 27 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ na návrhový sploštený prietok $Q = 12 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Hornád - Spišský Štiavnik, Hornád - Betlanovce a Hornád - Hrabušice

Navrhuje sa sústava troch poldrov (Spišský Štiavnik I., Spišské Bystré II., Kravany III.) prevzaté zo štúdie: „Štúdia možností riešenia protipovodňových opatrení v povodí Hornádu nad Betlanovcami“.

Polder Spišský Štiavnik I. vytvorí akumulčný priestor na zachytenie povodňovej vlny na Vernárskom potoku a v medzipovodí Hornádu v úseku po profil č. II. Objem poldra pri max. naplnení $V_{\text{max}} = 800\,000 \text{ m}^3$ po kótu 575,40 m n. m. Maximálna výška hrádze je 7,4 m a dĺžka hrádze je 520 m. Koruna hrádze je na kóte 576,60 m n. m.

Polder Spišské Bystré II. je navrhovaný na rieke Hornád so zemnou hrádzou v profile cca 1 100 m pod zaústením pravostranného prítoku Bystrá. Bol prepočítaný objem pri výške vodného stĺpca 12 m, ktorý má hodnotu cca 2,0 mil. m^3 vody. Objem povodňovej vlny v tomto profile je približne 850 000 m^3 , čo je možné transformovať pri výstavbe hrádze maximálnej výšky 9,2 m a dĺžke hrádze 270 m.

Polder Kravany III. je navrhovaný na rieke Hornád s hrádzou v profile cca 1 000 m juhozápadne od obce Kravany. Pri max. výške hrádze 24,2 m a dĺžke koruny hrádze 100 m je možné zachytiť objem $V_{\text{max}} = 2\,120\,000 \text{ m}^3$ pri max. hladine 725,00 m n.m.

Súčasťou všetkých poldrov sú sedimentačné nádržky - prehrádzky, ktoré zachytávajú sedimenty a tým zabezpečujú využiteľný objem na transformáciu povodňovej vlny v celkovom počte 7 ks.

Ľutinka - Olejníkov

Navrhuje sa technické riešenie prevzaté z projektovej dokumentácie: „Objekt protipovodňovej ochrany Majdan – Sever, polder“ a „Objekt protipovodňovej ochrany Majdan – Východ, polder“.

Polder Majdan- Sever sa navrhuje na potoku Horošov v rkm 0,560 nad zaústením do potoka Lutinka. Zo stavebného hľadiska je zemná hrádza navrhnutá ako heterogénna. Koruna hrádze sa nachádza na kóte 580,40 m n.m. Retenčný objem poldra je 0,7116 mil.m³. Maximálna výška hrádze je navrhnutá na 28,50 m nad rastlým terénom s dĺžkou hrádze 136 m. Sklon návodného svahu je 1:3 (1:3,3), sklon vzdušného svahu hrádze je 1:2,5 prerušovaný bermami so šírkou 3,0 m po každých výškových 5,0 m. Koruna hrádze je navrhnutá šírky 3,0 m.

Polder Majdan- Východ sa navrhuje na toku Lutinka v rkm 10,10. Hrádza poldra bude vybudovaná z miestnych materiálov. Koruna hrádze sa nachádza na kóte 571,80 m n.m. Retenčný objem poldra je 1,418 mil.m³. Hrádza bude mať sklon návodnej 1: 3 a vzdušnej strany 1 : 2. Koruna hrádze sa navrhuje v šírke 3,5 m.

Súčasťou poldrov sú aj prehrádzky, ktoré zachytávajú sedimenty v celkovom počte 7 ks.

Myslavský potok – Nižný Klátov, Baška, Košice-Myslava a Kamenný potok – Košice-Myslava navrhujú sa poldre na Vyšnoklátovskom potoku v rkm 0,600, Vrbici v rkm 2,600 a Kamennom potoku v rkm 2,700.

Hrabovec- Raslavice navrhuje sa polder na toku Hrabovec v rkm 1,725.

Sekčov- Fulianka navrhuje sa polder na toku Ternianka v rkm 1,500.

Sekčov-Tulčík navrhuje sa polder na toku Zápotok v rkm 0,700.

Šarišský potok, bezmenný prítok Šarišského potoka – Malý Šariš navrhujú sa poldre na Šarišskom potoku a rkm 5,0 a aj na bezmennom prítoku Šarišského potoka v rkm 1,2.

Projekt Vojenských lesov a majetkov SR, š.p., rieši vybudovanie poldra umiestneného na vodnom toku Škapová.

Situovanie a návrh poldrov uvedených v Tab. 4.16 bolo určené na základe vhodných geomorfologických podmienok a dostupných podkladov, pričom nie je vylúčené v ďalšom stupni riešenia ich prehodnotenie na základe podrobnejších analýz a podkladov.

Tab. 4.16 Navrhované poldre v čiastkovom povodí Hornádu

Kód geografickej oblasti	Lokalita	Vodný tok	Identifikačné číslo vodného toku	rkm (návrh)
SKH002FD	Smižany	Smižanský potok	4-32-01-3126	1,50
		Brusník	4-32-01-3125	8,50
SKH025FD	Prešov	Šebastovka	4-32-04-445	7,00
		Sekčov	4-32-04-426	10,35
SKH019FD	Trstňany	Trstianka	4-32-05-135	4,24
SKH020FD	Spišský Štiavnik	Hornád	4-32-01,03,05-1	155,20
		Hornád	4-32-01,03,05-1	163,00
		Hornád	4-32-01,03,05-1	170,20
SKH001FD	Olejníkov	Horošov potok	4-32-04-915	0,56
		Lutinka	4-32-04-887	10,10
SKH007FD	Nižný Klátov	Vyšnoklátovský potok	4-32-03-1429	0,60
	Košice-Myslava	Vrbica	4-32-03-1416	2,60
		Kamenný potok	4-32-03-1407	2,70
SKH012FD	Raslavice	Hrabovec	4-32-04-626	1,725
SKH026FD	Tulčík	Zápotok	4-32-04-582	0,70
	Fulianka	Ternianka	4-32-04-528	1,50

SKH014FD	Malý Šariš	Šarišský potok	4-32-04-786	5,0
		bezmenný prítok Šarišského potoka	4-32-04-789	1,2
SKH011FD	Torysa	Škapová	4-32-04-1296	3,60
SKH010FD	Ploské	Bukovina	4-32-04-292	2,20
		Bukovina	4-32-04-292	2,90
		Kráľovský potok	4-32-04-293	0,800

4.3 Úpravy vodných tokov, odstraňovanie nánosov z korýt vodných tokov a porastov na brehoch vodných tokov, ochranné hrádze a protipovodňové línie

4.3.1 Vybudované úpravy vodných tokov

Cieľom úprav vodných tokov je vytvoriť priaznivé podmienky pre ich vodohospodárske využitie a odstrániť dôsledky ich škodlivého pôsobenia. Vybudovaním ochranných hrádzí alebo protipovodňových línií sa sleduje zväčšenie kapacity koryta a pre ochranu územia pred zaplavením pri prietoku menšom alebo rovnom návrhovému prietoku.

Tab. 4.37 obsahuje základné informácie o vybudovaných úpravách vodných tokov a ochranných hrádzach pri vodných tokoch v čiastkovom povodí Hornádu.

Tab. 4.37 Prehľad vybudovaných úprav vodných tokov a ochranných hrádzí pri vodných tokoch v čiastkovom povodí Hornádu

Názov vodného toku	Identifikačné číslo vodného toku	Úprava vodného toku			Vybudovaná ochranná hrádza / protipovodňová línia			
		začiatok (rkm)	koniec (rkm)	návrhový prietok ($m^3 \cdot s^{-1}$)	pravý breh		ľavý breh	
					začiatok (rkm)	koniec (rkm)	začiatok (rkm)	koniec (rkm)
Hornád	4-32-01,03,05-1	173,350	173,535					
Hornád	4-32-01,03,05-1	154,300	154,700	162				
Hornád	4-32-01,03,05-1	151,000	151,800					
Hornád	4-32-01,03,05-1	128,500	129,000		133,300	134,800	134,200	134,800
		129,600	133,300					
Hornád	4-32-01,03,05-1	123,900	125,000	160				
Hornád	4-32-01,03,05-1	116,300	116,800					
Hornád	4-32-01,03,05-1	106,650	111,666	150				
Hornád	4-32-01,03,05-1	99,450	100,250					
Hornád	4-32-01,03,05-1	97,050	98,520	275				
Hornád	4-32-01,03,05-1	99,450	100,250	260				
Hornád	4-32-01,03,05-1	94,200	95,050	200				
		91,860	92,300	200				
Hornád	4-32-01,03,05-1	93,800	94,000	200				
		45,500	45,700					
Hornád	4-32-01,03,05-1	36,600	38,900	507	30,000	32,050	30,000	33,200

Názov vodného toku	Identifikačné číslo vodného toku	Úprava vodného toku			Vybudovaná ochranná hrádza / protipovodňová línia			
		začiatok (rkm)	koniec (rkm)	návrhový prietok ($m^3 \cdot s^{-1}$)	pravý breh		ľavý breh	
					začiatok (rkm)	koniec (rkm)	začiatok (rkm)	koniec (rkm)
		34,300	36,650		34,000	36,600	34,500	36,500
		31,550	34,300		37,300	40,500	36,600	38,900
		27,550	29,900					
Hornád	4-32-01,03,05-1	22,800	24,600		22,800	24,600	22,800	24,400
Hornád	4-32-01,03,05-1	19,900	21,800				19,900	21,800
Hornád	4-32-01,03,05-1	11,500	17,385		11,500	17,385		
Hornád	4-32-01,03,05-1	13,850	16,400				13,850	16,400
Hornád	4-32-01,03,05-1	6,700	11,500				6,700	11,500
Hornád	4-32-01,03,05-1	12,850	13,565				12,850	13,565
Hornád	4-32-01,03,05-1	6,700	11,500		11,500	17,385		
Svinka	4-32-03-1532	0,140	0,350					
Levočský potok	4-32-01-3011	14,700	15,800	64				
		16,300	17,050					
Levočský potok	4-32-01-3011	6,500	7,000	50				
Levočský potok	4-32-01-3011	6,869	8,709	94				
Levočský potok	4-32-01-3011	0,000	0,100	45				
Brusník	4-32-01-3125	4,800	5,700	35				
Brusník	4-32-01-3125	5,700	7,543	35				
Branisko	4-32-01-2772	0,000	2,700	31				
Hnilec	4-32-02-2009	15,100	15,500					
Hnilec	4-32-02-2009	7,700	7,900					
Torysa	4-32-04-234	92,200	93,108	310	92,500	93,300	92,800	93,300
Torysa	4-32-04-234	89,570	90,420	324				
Torysa	4-32-04-234	87,500	88,500					
Torysa	4-32-04-234	77,294	78,555	340	77,100	78,500	77,100	78,500
		78,555	79,638	340				
Torysa	4-32-04-234	72,900	74,310		73,300	74,600		
Torysa	4-32-04-234	65,575	67,340					
Torysa	4-32-04-234	57,220	58,366					
		57,500	59,702					
		59,702	62,500					
		62,850	63,934					
Torysa	4-32-04-234	52,670	53,849		52,670	53,849		
Torysa	4-32-04-234	47,300	47,700					
Torysa	4-32-04-234	37,000	38,640					

Názov vodného toku	Identifikačné číslo vodného toku	Úprava vodného toku			Vybudovaná ochranná hrádza / protipovodňová línia			
		začiatok (rkm)	koniec (rkm)	návrhový prietok ($m^3 \cdot s^{-1}$)	pravý breh		ľavý breh	
					začiatok (rkm)	koniec (rkm)	začiatok (rkm)	koniec (rkm)
Torysa	4-32-04-234	28,500	28,600					
Torysa	4-32-04-234	8,800	10,100		8,700	9,600		
Sekčov	4-32-04-426	0,200	0,903	225				
		0,078	1,728					
		1,728	3,656					
		4,416	5,872					
		3,656	4,400					
		5,872	7,000					
Sekčov	4-32-04-426	16,362	17,379	216				
Kučmanovský potok	4-32-04-1089	2,100	3,060					
Šebastovka	4-32-04-445	0,058	0,582	49				
		0,643	1,079	70				
		1,070	2,943	67				
Olšava	4-32-05-46	0,000	1,460					
Eutinka	4-32-04-054	4,750	5,210	116				
Tomášovský potok	4-32-01-032	2,230	3,600	8,0				
Osikovský potok	4-32-04-086	1,200	2,500					
Šarišský potok	4-32-04-074	0,000	7,880					
Malošarišský potok	4-32-04-074	0,000	2,040					
Drienický potok	4-32-04-058	3,155	4,142	35				

4.3.2 Navrhované úpravy vodných tokov, odstraňovanie nánosov z koryt vodných tokov a porastov na brehoch vodných tokov, ochranné hrádze a protipovodňové línie

Na ochranu intravilánov, hospodársky významných objektov a extravilánov pred škodlivými účinkami povodní sa často využívajú vodohospodárske, lesotechnické a poľnohospodárske opatrenia, ktoré je na vodných tokoch vhodné realizovať v povodí nad chránenou lokalitou. Nie vždy je však možné realizovať takéto opatrenia v povodí, resp. sú málo účinné na ochranu vymedzenej lokality, a ochranu územia je možné dosiahnuť iba vhodnou úpravou vodného toku v kombinácii s ďalšími protipovodňovými opatreniami v chránenej lokalite.

V návrhu úpravy toku sa musia vyriešiť odtokové pomery a stanoviť zmeny odtokových pomerov nielen v koryte toku ale tiež v celej údolnej nive v dosahu možných záplav. Odtokové pomery sa riešia nielen v upravenom úseku ale tiež v údolnej nive nad a pod úpravou.

Navrhované preventívne opatrenia v riešených oblastiach čiastkového povodia Hornádu vychádzajú zo zhodnotenia súčasného stavu už vybudovaných úprav, z požiadaviek na zabezpečenie povodňovej ochrany sídiel ako aj z podrobného preriešenia odtokových pomerov jednotlivých tokov v samostatných štúdiách. Pre navrhnuté opatrenia (v prípadoch, kde štúdie nie sú) bude potrebné vypracovať štúdie, ktoré vyriešia odtokové pomery na jednotlivých úsekoch vodných tokov a spresenia spôsobu ochrany záujmového územia.

Korytá vodných tokov sú typickými líniovými prvkami krajiny, ktoré vzhľadom na morfológickú pozíciu na dne svojich povodí musia znášať dôsledky všetkých nežiadúcich činností a javov, ktoré sa v ich povodí dejú a nepriaznivo vplyvajú na stav vodného toku a na jeho odtokové pomery – napríklad:

- výrazné zmeny využitia územia,
- nekomplexný rozvoj sídiel, obmedzovanie inundačného priestoru toku urbanizáciou (vodný tok nebýva akceptovaný ako dôležitý krajinný prvok),
- nárast spevnených plôch a zvyšovanie odtoku,
- nesprávne nakladanie s dažďovými vodami v intravilánoch v snahe čo najskôr sa ich zbaviť,
- nesprávne spôsoby obhospodarovania lesnej a poľnohospodárskej pôdy,
- absencia funkčných protieróznych a vodozádržných opatrení v lesoch a na poliach,
- vypúšťanie látok škodiacim vodám do tokov,
- zanášanie tokov eróznymi sedimentami (často aj s obsahom nutričov a agrochemikálií),
- používanie koryta toku a vody ako „najlacnejšieho“ transportného prostriedku na odpady rôzneho druhu.

Úpravy vodných tokov, ochranné hrádze a protipovodňové línie sú navrhované v jednotlivých geografických oblastiach, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt a nie je možné protipovodňovú ochranu vzhľadom na miestne podmienky zabezpečiť iným ekologicky prijateľnejším spôsobom.

V čiastkovom povodí Hornád sú navrhnuté nasledovné úpravy, príp. ochranné hrádze:

SKH001FD

▪ **LUTINKA - Lutina**

V obci Lutina na vodnom toku Lutinka sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- stabilizácia koryta toku.

▪ **LUTINKA - Olejníkov**

V obci Olejníkov na vodnom toku Lutinka sa na zníženie povodňového rizika nenavrhuje úpravy vodného toku.

SKH002FD

▪ **BRANISKO - Spišské Vlchy**

V obci Spišské Vlchy na vodnom toku Branisko sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia existujúcej úpravy v rkm 0,000 – 2,000 na prietok Q_{100} .

▪ **BRUSNÍK - Letanovce**

V obci Letanovce na vodnom toku Brusník sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava toku v rkm 11,200 – 12,000 na prietok Q_{100} .

▪ BRUSNÍK - Smižany

V obci Smižany na vodnom toku Brusník sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

▪ HORNÁD – Smižany

V obci Smižany na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia existujúcich hrádzí na Q_{100} ,
- dobudovanie ľavobrežnej ochrannej hrádze nad mostom v dĺžke cca 400 m.

▪ HORNÁD - Spišská Nová Ves

V obci Spišská Nová Ves na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia úpravy a ochranných hrádzí s využitím existujúcich prvkov ochrannej línie cyklochodníka v rkm 129,600 – 134,500 na prietok Q_{100} .
- ochrana ČOV.

▪ HORNÁD - Markušovce

V obci Markušovce na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava koryta toku v úseku rkm 121,600 – 123,500 na prietok Q_{100} .

▪ HORNÁD - Matejovce nad Hornádom

V obci Matejovce nad Hornádom na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- stabilizácia koryta toku v rkm 119,000 – 120,000.

▪ HORNÁD - Chrast' nad Hornádom

V obci Chrast' nad Hornádom na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- stabilizácia koryta toku v rkm 115,200 – 116,300.

▪ HORNÁD - Vítkovce

V obci Vítkovce na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- ľavostranná ochranná hrádza toku Hornád v rkm 114,050 – 114,200 a súčasne pravostranné ohradzovanie zaústenia toku Lodina.

▪ HORNÁD - Olcnava

V obci Olcnava na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- prebudovanie lávky s nedostatočnou kapacitou v rkm 111,600.

▪ HORNÁD - Spišské Vlchy

V obci Spišské Vlchy na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- obvodová protipovodňová línia priemyselnej časti na pravom brehu Hornádu v rkm 106,800 – 107,300,
- ochranná hrádza na južnom okraji zastavaného územia v rkm 106,500 – 107,200.

▪ HORNÁD - Kolinovce

V obci Kolinovce na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- ľavostranná obvodová ochranná hrádza nad mostom v rkm 100,800 – 101,400,
- pravostranná obvodová ochranná hrádza RD pod mostom v rkm 100,400 – 100,600,
- navýšenie miestnej komunikácie pod mostom na štátnej ceste na ľavom brehu toku,
- stabilizácia pravého brehu koryta toku nad mostom na štátnej ceste.

▪ **HORNÁD - Kropachy**

V obci Kropachy na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- pravobrežný ochranný múrik v rkm 96,600 – 97,050 na prietok Q_{100} ,
- rekonštrukcia existujúcej úpravy v rkm 97,050 – 98,520 na prietok Q_{100} ,
- rekonštrukcia úpravy v rkm 99,000 – 99,850 na prietok Q_{100} ,
- prebudovanie mosta v rkm 97,700.

▪ **HORNÁD - Richnava**

V obci Richnava na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- ľavostranná ochranná hrádza toku Hornád v rkm 93,200 – 95,000.

▪ **HORNÁD - Kluknava**

V obci Kluknava na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- ľavostranná ochranná hrádza toku Hornád v rkm 92,300 – 93,200,
- ochranná hrádza výustnej časti Zlatníka a Dolinského potoka,
- stabilizácia pravého brehu v rkm 90,000 – 90,500 (Štefanská Huta).

▪ **LEVOČSKÝ POTOK - Levoča**

V meste Levoča na Levočskom potoku sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia úpravy v rkm 15,900 – 16,300 na prietok Q_{100} ,
- úprava toku v rkm 17,360 – 17,925 na prietok Q_{100} .

▪ **LEVOČSKÝ POTOK - Markušovce**

V obci Markušovce na Levočskom potoku sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia existujúcej úpravy v rkm 0,000 – 0,100 na prietok Q_{100} ,
- úprava toku v rkm 0,100 – 0,800 na prietok Q_{100} .

SKH003FD

▪ **KLČOVSKÝ POTOK – Klčov**

V obci Klčov na vodnom toku Klčovský potok sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- pomiestne prečistenie koryta toku.

SKH004FD

▪ **TOMÁŠOVSKÝ POTOK – Spišské Tomášovce**

V obci Spišské Tomášovce na Tomášovskom potoku sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia mosta na ceste č. III/53612 na prietok Q_{100} .

SKH006FD

▪ HNILEC - Hnilec

V obci Hnilec na vodnom toku Hnilec sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- ľavostranná ochranná hrádza v rkm 59,000-59,200 a 59,900 – 60,100,
- pravostranná ochranná hrádza v rkm 59,300 – 59,500.

▪ HNILEC - Nálepkovo

V obci Nálepkovo na vodnom toku Hnilec sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava toku v rkm 48,000 – 48,400 na prietok Q_{100} ,
- ľavostranná ochranná hrádza toku Hnilec v rkm 43,200 – 43,400 a zároveň prestavba zemného valu,
- obvodová ľavostranná ochranná hrádza nad mostom v rkm 43,870 – 44,100 v dĺžke 230 m,
- obvodová ochranná hrádza rómskej osady pri pile v rkm 41,800 – 42,000 v dĺžke 200 m.

▪ HNILEC - Švedlár

V obci Švedlár na vodnom toku Hnilec sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava toku v rkm 33,000 – 35,200 na prietok Q_{100} .

▪ HNILEC - Mníšek nad Hnilcom

V obci Mníšek nad Hnilcom na vodnom toku Hnilec sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- ľavostranná ochranná hrádza v rkm 25,400 – 26,200 a v rkm 24,400 – 24,900,
- pravostranná ochranná hrádza v rkm 24,800 – 26,000.

▪ HNILEC - Helcmanovce

V obci Helcmanovce na vodnom toku Hnilec sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

▪ HNILEC - Prakovce

V obci Prakovce na vodnom toku Hnilec sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- v intraviláne obce prečistenie existujúcej úpravy toku na projektovanú kapacitu úpravy,
- obvodová ľavostranná ochranná hrádza priemyselného areálu ŽP Prako v rkm 16,800 – 17,350 v dĺžke 550 m.

▪ HNILEC - Gelnica

V obci Gelnica na vodnom toku Hnilec sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava toku v rkm 6,500 – 8,500 na prietok Q_{100} ,
- obvodová pravostranná ochranná hrádza v rkm 5,650 – 6,000 v dĺžke 350 m,
- rekonštrukcia mosta na štátnej ceste v rkm 7,300.

▪ HNILEC - Jaklovce

V obci Jaklovce na vodnom toku Hnilec sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- pravostranná ochranná hrádza toku Hnilec v rkm 2,900 – 3,000,
- prečistenie ústia Hnilca do VN Ružín.

SKH007FD**▪ KAMENNÝ POTOK – Košice - Myslava**

V obci Košice-Myslava na vodnom toku Kamenný potok sa na zníženie povodňového rizika navrhuje polder a v zastavanej časti rodinných domov úprava koryta cca 300 m.

▪ **MYSLAVSKÝ POTOK - Baška**

V obci Baška na vodnom toku Myslavský potok sa na zníženie povodňového rizika navrhuje polder na toku Vrbica a úprava toku v zastavanej časti na Q_{10} .

▪ **MYSLAVSKÝ POTOK – Košice - Myslava**

V obci Košice-Myslava na vodnom toku Myslavský potok sa na zníženie povodňového rizika navrhuje polder na toku Vrbica a úprava toku v zastavanej časti na Q_{10} .

▪ **MYSLAVSKÝ POTOK – Nižný Klátov**

V obci Nižný Klátov na vodnom toku Myslavský potok sa na zníženie povodňového rizika navrhuje polder na Vyšnoklátovskom potoku a úprava toku na Q_{10} . V návrhu sa uvažuje so zníženým prietokom prevodom vody na Myslavskom potoku na Q_{20} (zapracovanie do manipulačného poriadku).

SKH008FD

▪ **MALÁ SVINKA - Lažany**

V obci Lažany na vodnom toku Malá Svinka sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- prebudovanie mosta a prečistenie koryta toku,
- individuálna ochrana rodinných domov.

SKH009FD

▪ **HORNÁD - Malá Lodina**

V obci Malá Lodina na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- prestavba zemného valu na ľavom brehu toku v rkm 64,000 – 64,500 na ochrannú hrádzu s kapacitou Q_{100} .

▪ **HORNÁD - Veľká Lodina**

V obci Veľká Lodina na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- pravostranná ochranná hrádza v rkm 61,000 – 62,200.

▪ **HORNÁD - Kysak**

V obci Kysak na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- pravostranná ochranná hrádza v rkm 53,100 – 53,600.

▪ **HORNÁD - Obišovce**

V obci Obišovce na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

▪ **HORNÁD - Trebejov**

V obci Trebejov na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

▪ **HORNÁD - Sokol'**

V obci Sokol' na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

▪ HORNÁD - Družstevná pri Hornáde

V obci Družstevná pri Hornáde na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- ľavostranná ochranná hrádza v rkm 43,520 – 45,600.
Vlastná výstavba bude pozostávať z výstavby zemnej hrádze v dĺžke 1 241,89 m a z výstavby oporného betónového múru v dĺžke 819,64 m na ľavom brehu Hornádu na kapacitu Q_{100} s bezpečnostným prevýšením. Súčasťou stavby bude aj opevnenie ľavého brehu Hornádu km 0,000.00 – 1,648.50, oporné betónové múry na ľavostrannom prítoku č.1, oporný betónový múr na potoku Lopúchov a úprava toku a oporné betónové múry na ľavostrannom prítoku č.2.
- odstránenie starého mosta (narušená statika mosta po povodni v roku 2010).

▪ HORNÁD - Kostol'any nad Hornádom

V obci Kostol'any nad Hornádom na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- pravostranná ochranná hrádza v rkm 44,900 – 45,600 s vybudovaním ľavostrannej ochrannej hrádze potoka Hrubša v dĺžke 100 m na zabránenie spätného vzdutia Hornádu.

▪ HORNÁD - Košice

V meste Košice na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- zväčšenie prietokového profilu koryta rozšírením bermy a navýšením jestvujúcich hrádzí v rkm 34,575 -39,500 (pravý breh v rkm 34,575 - 36,517, ľavý breh v rkm 34,644-35,911, ľavý breh v rkm 36,700-37,040, v rkm 37,083-39,500)
- rekonštrukcia hate Ťahanovce,
- úprava ľavého brehu Hornádu v rkm 29,900 – 31,550 - navýšenie ľavostrannej ochrannej hrádze od hate Vyšné Opátske po most pri Teplárni,
- úprava ľavého brehu Hornádu v rkm 27,550 - 29,900 - vybudovanie ľavostrannej ochrannej hrádze od cestného mosta v Krásnej po hať Vyšné Opátske,
- úprava ľavého brehu Hornádu v rkm 26,150 - 27,550 - rekonštrukcia jestvujúcej ľavostrannej ochrannej hrádze v Mestskej časti Krásna.

▪ HORNÁD - Kokšov-Bakša

V obci Kokšov-Bakša na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia ochrannej hrádze.

▪ HORNÁD - Nižná Myšľa

V obci Nižná Myšľa na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia ľavostrannej ochrannej hrádze na prietok Q_{100} .

▪ HORNÁD - Čaňa

V obci Čaňa na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- dobudovanie obvodovej ochrannej hrádze na okraji zastavaného územia obce (jedná sa o kombináciu betónového ochranného valu výšky 2,2 – 2,6 m, zemnej ochrannej hrádze výšky 1,6 – 2,6 m a navýšenia jestvujúcej ochrannej hrádze výšky 0,8 – 1,0 m),
- prečistenie koryta toku Hornádu od nánosov.

▪ HORNÁD - Ždaňa

V obci Ždaňa na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia ochrannej hrádze na prietok Q_{100} ,
- prečistenie koryta toku Hornádu od nánosov.

▪ **HORNÁD - Trstené pri Hornáde**

V obci Trstené pri Hornáde na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia ochrannej hrádze na prietok Q_{100} ,
- prečistenie koryta toku Hornádu od nánosov.

SKH010FD

▪ **TORYSA - Haniska**

V obci Haniska na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- v rámci projektu: „PPPO v SR Podprojekt 3 Prešov - Aktivita 1“ - ľavostranná ochranná hrádza toku Torysa v rkm 53,435 – 55,222 s prevýšením nad hladinu Q_{100} -ročnej vody 0,30 m (zemná hrádza, šírka koruny hrádze 3,0 m - spevnená asfaltom, sklon svahov vzdušnej strany 1:2, sklon svahov návodnej strany 1:3), úprava koryta toku Torysa a úprava zaústenia potoka Delňa (pričný profil je navrhnutý tvaru dvojitého lichobežníka, šírka v dne je v celom úseku 21 m, sklony svahov sú navrhnuté 1:3 s prerušením vo výške 1,5 m nad dnom, lavicou šírky 4 m, po terén svah pokračuje v sklone 1:3, opevnenie koryta je navrhnuté kamennou nahádzkou).

▪ **TORYSA - Kendice**

V obci Kendice na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- vybudovanie hrádzového priepustu pravostrannej ochrannej hrádze Torysy v rkm 49,000 - vplyvom nadmerných zrážok dochádza k akumulácii veľkého množstva tzv. vnútorných vôd, ktoré nemôžu odtiecť do recipientu, čo spôsobuje zatopenie časti obce, vzhľadom k tomu je potrebné vybudovať ovládateľný hrádzový priepust, ktorý zabezpečí regulovaný odtok vnútorných vôd,
- pravostranná hrádza Krajného potoka v rkm 0,000 – 0,500,

▪ **TORYSA - Drienovská Nová Ves**

V obci Drienovská Nová Ves na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- prestavba zemného valu na pravom brehu toku v rkm 47,900 – 48,200 v dĺžke 300 m pozdĺž komunikácie Drienovská Nová Ves - Petrovany na ochrannú hrádu.

▪ **TORYSA - Drienov**

V obci Drienov na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- obvodová ochranná hrádza pozdĺž miestnej komunikácie za ihriskom v dĺžke 200 m v rkm cca 37,000,
- v obci Ličartovce- obvodová hrádza v hornej časti alebo individuálna ochrana objektov, opatrenia proti spätnému vzdutiu na prítokoch.

▪ **TORYSA - Bretejovce**

V obci Bretejovce na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

▪ TORYSA - Ploské

V obci Ploské na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- preložka Torisy v rkm 24,500 – 26,000.

▪ TORYSA - Kráľovce

V obci Kráľovce na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika nenavrhuje úpravy vodného toku.

▪ TORYSA - Vajkovce

V obci Vajkovce na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- obvodová ľavostranná ochranná hrádza intravilánu obce v rkm 19,900 – 20,700,
- rekonštrukcia mosta v rkm 20,300.

▪ TORYSA - Beniakovce

V obci Beniakovce na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- pravostranná ochranná hrádza v rkm 17,900 – 18,500.

▪ TORYSA - Rozhanovce

V obci Rozhanovce na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika nenavrhuje.

▪ TORYSA - Košické Olšany

V obci Košické Olšany na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- obvodová ľavostranná ochranná hrádza v rkm 12,100 – 13,000 v dĺžke 900 m.

▪ TORYSA - Sady nad Torysou

V obci Sady nad Torysou na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia ochrannej hrádze,
- prestavba mosta Zdoba-Byster v rkm 8,800.

▪ TORYSA - Košická Polianka

V obci Košická Polianka na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- prečistenie koryta toku v rkm 5,700 – 7,300.

▪ TORYSA - Vyšná Hutka

V obci Vyšná Hutka na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- pravostranná ochranná hrádza v rkm cca 3,900 – 4,300.
Ochranná hrádza pozostáva z dvoch konštrukčných prvkov. V km 0,000 - 0,92270 je ochranná hrádza navrhnutá ako zemná homogénna hrádza lichobežníkového profilu. Koruna hrádze je široká $\bar{s} = 150$ cm. Sklony svahov sú navrhované v pomere 1 : 2,5. V km 0,92270 - 1,24625 je ochranná hrádza navrhnutá ako ochranný múr železobetónový hrúbky 25 cm, z betónu triedy C30/37.
- rekonštrukcia mosta v rkm 3,850.

▪ TORYSA - Nižná Hutka

V obci Nižná Hutka na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

SKH011FD

▪ **KUČMANOVSKÝ POTOK - Torysa**

V obci Torysa na Kučmanovskom potoku sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava toku v rkm 0,000 – 0,600 na Q_{100} .

Navrhovaný priečny profil lichobežníkový s miskovitým dnom, šírka v dne 10,0 m, sklon svahov 1:1,5, návrhový prietok $Q_{100} = 96,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ s bezpečnostným prevýšením 0,5 m. Opevnenie koryta bude jednotné na celej dĺžke úpravy, iba pri cestnom moste a pod mostom bude opevnenie kamennou dlažbou. Svahy koryta budú opevnené na výšku 1,5 m nahádzkou z lomového kameňa s preštrkovaním. Pri celokorytových sklzoch na začiatku a na konci sa vybudujú prahy 1500/1000 tiež z lomového kameňa s preštrkovaním. Celkom sa vybuduje 10 ks stabilizačných prahov.

▪ **TORYSA – Torysa**

V obci Torysa na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- obvodové obojstranné ochranné hrádze v rkm 99,100-99,800.

▪ **TORYSA - Lipany**

V meste Lipany na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- dobudovanie a rekonštrukcia pravostrannej ochrannej hrádze priemyselného parku na prietok Q_{100} .

▪ **TORYSA - Rožkovany**

V obci Rožkovany na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- prečistenie úpravy v rkm 89,570 – 90,420 na projektovanú kapacitu.

▪ **TORYSA - Jakubova Voľa**

V obci Jakubova Voľa na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- prečistenie koryta toku Torysa v rkm 87,000 – 87,800.

▪ **TORYSA - Pečovská Nová Ves**

V obci Pečovská Nová Ves na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- obvodová ochranná hrádza na ochranu hospodárskych objektov Eurovia na ľavom brehu toku Torysa v rkm 84,600 – 84,900 v dĺžke 700 m.

▪ **TORYSA - Sabinov**

V meste Sabinov na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava toku v rkm 79,633 – 81,300 na prietok Q_{100} ,
- prebudovanie mosta v rkm 79,500.

▪ **TORYSA - Šarišské Michaľany**

V obci Šarišské Michaľany na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia ochrannej hrádze (ochranná hrádza na ochranu Imuna Pharm s.r.o. Šarišské Michaľany) v rkm 73,100 – 74,300,
- stabilizácia koryta toku Torysy kamennou nahádzkou v rkm 73,500 – 73,900, na ľavom brehu Torysy dochádza k podmývaniu železničnej trate,
- mobilné hradenie na železničnom podjazde v rkm 73,900.

▪ **TORYSA - Veľký Šariš**

V meste Veľký Šariš na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava toku v rkm 67,390 – 68,230 na prietok Q_{100} , II. etapa nadväzujúca na existujúcu úpravu (pričný profil: jednoduchý lichobežník, šírka dna 20 m, sklon svahov 1:1,5, opevnenie polovegetačné tvárnice),

SKH012FD

▪ **HRABOVEC - Raslavice**

V obci Raslavice na vodnom toku Hrabovec sa na zníženie povodňového rizika nenavrhuje úpravy vodného toku.

▪ **SEKČOV - Raslavice**

V obci Raslavice na vodnom toku Sekčov sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava koryta toku na Q_{50} v rkm 31,400-33,000.

SKH013FD

▪ **OSIKOVSKÝ POTOK - Osikov**

V obci Osikov na Osikovskom potoku sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava toku v rkm 1,100 – 2,681 na prietok Q_{100} .

SKH014FD

▪ **BEZMENNÝ PRÍTOK ŠARIŠSKÉHO POTOKA - Malý Šariš**

V obci Malý Šariš na bezmennom prítoku Šarišského potoka sa na zníženie povodňového rizika nenavrhuje úpravy vodného toku.

▪ **ŠARIŠSKÝ POTOK - Malý Šariš**

V obci Malý Šariš na vodnom toku Šarišský potok sa na zníženie povodňového rizika nenavrhuje úpravy vodného toku.

SKH015FD

▪ **DRIENICKÝ POTOK - Drienica**

V obci Drienica na vodnom toku Drienický potok sa na zníženie povodňového rizika nenavrhuje úpravy vodného toku. Navrhujú sa prehrádzky a ďalšie vodozádržné opatrenia v povodí Drienického potoka.

SKH019FD

▪ **OLŠAVA - Olšovany**

V obci Olšovany na vodnom toku Olšava sa na zníženie povodňového rizika nenavrhuje úpravy vodného toku.

OLŠAVA - Vyšný Čaj

V obci Vyšný Čaj na vodnom toku Olšava sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

▪ OLŠAVA - Blažice

V obci Blažice na vodnom toku Olšava sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

OLŠAVA - Nižný Čaj

V obci Nižný Čaj na vodnom toku Olšava sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

▪ OLŠAVA - Bohdanovce

V obci Bohdanovce na vodnom toku Olšava sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- prečistenie koryta toku.

▪ TRSTIANKA - Trst'any

V obci Trst'any na vodnom toku Trstianka sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- pomiestna úprava toku Trstianka v rkm 3,091 – 4,213 a pravostranného prítoku v dĺžke 166 m v intraviláne obce.

▪ TRSTIANKA - Ďurd'ošík

V obci Ďurd'ošík na vodnom toku Trstianka sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- pomiestna stabilizácia koryta toku.

SKH020FD**▪ HORNÁD - Spišský Štiavnik**

V obci Spišský Štiavnik na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

HORNÁD - Betlanovce

V obci Betlanovce na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

▪ HORNÁD - Hrabušice

V obci Hrabušice na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika nenavrhujú úpravy vodného toku.

SKH021FD**▪ HORNÁD - Vikartovce**

V obci Vikartovce na vodnom toku Hornád sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava toku v rkm 173,150 – 173,350 na prietok Q_{100} ,
- rekonštrukcia úpravy v rkm 173,350-174,000 na prietok Q_{100} ,
- úprava toku v rkm 174,000 – 174,400 na prietok Q_{100} .

SKH025FD**▪ ŠEBASTOVKA – Ľubotice**

V obci Ľubotice na vodnom toku Šebastovka sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia existujúcej úpravy v rkm 1,400 – 1,900 na Q_{100} , v stiesnenom priestore výstavba ochranných múrikov.

▪ **ŠEBASTOVKA - Prešov**

V meste Prešov na vodnom toku Šebastovka sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- rekonštrukcia existujúcej úpravy v rkm 1,400 – 1,900 na Q_{100} , v stiesnenom priestore výstavba ochranných múrikov.

▪ **SEKČOV - Prešov**

V meste Prešov na vodnom toku Sekčov sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- v rámci projektu: „PPPO v SR Podprojekt 3 Prešov - Aktivita 4“- rkm 0,000 – 0,942 - zvýšenie prietokovej kapacity koryta toku Sekčov,
- zvýšenie prietokovej kapacity koryta toku Sekčov v rkm 1,000 – 6,700.

▪ **TORYSA - Prešov**

V meste Prešov na vodnom toku Torysa sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

Protipovodňová ochrana mesta Prešov je riešená v rámci programu „Prioritné preventívne protipovodňové opatrenia v Slovenskej republike - intravilány miest Bratislava, Banská Bystrica a Prešov“. Stavba je rozdelená na aktivity.

- PPPO v SR Podprojekt 3 Prešov - Aktivita 1, rkm 53,439– 56,936,
- PPPO v SR Podprojekt 3 Prešov - Aktivita 3, rkm 62,640 – 64,414.

SKH026FD

▪ **SEKČOV - Fintice**

V obci Fintice na vodnom toku Sekčov sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- prestavba mosta v rkm 13,500,
- rekonštrukcia výustnej časti Fintického potoka.

▪ **SEKČOV – Fulianka**

V obci Fulianka na vodnom toku Sekčov sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- obvodové ochranné hrádze v rkm 19,500-20,000.

▪ **SEKČOV – Tulčík**

V obci Tulčík na vodnom toku Sekčov sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- úprava na Q_{100} v rkm 23,000-24,000.

▪ **SEKČOV - Kapušany**

V obci Kapušany na vodnom toku Sekčov sa na zníženie povodňového rizika navrhuje:

- prečistenie existujúcej úpravy v rkm 17,000-17,600,
- prestavba mosta v rkm 17,500,
- navýšenie ľavého brehu nad mostom.

Prehľad o navrhovaných úpravách vodných tokov a ochranných hrádzach pri vodných tokoch v čiastkovom povodí Hornádu obsahuje Tab. 48.

Tab. 4.18 Prehľad navrhovanej údržby, úprav vodných tokov a ochranných hrádzi pri vodných tokoch v čiastkovom povodí Hornádu

Kód geografickej oblasti	Lokalita	Názov vodného toku	ID číslo vodného toku	Typ opatrenia	Návrhový prietok		
SKH002FD	Letanovce	Brusník	4-32-01-3125	L02	Q ₁₀₀		
SKH002FD	Markušovce	Levočský potok	4-32-01-3011	L02,L04	Q ₁₀₀		
SKH002FD	Levoča			L02,L04,L13	Q ₁₀₀		
SKH006FD	Jaklovce	Hnilec	4-32-02-2009	L08	Q ₁₀₀		
SKH006FD	Gelnica			L02,L08	Q ₁₀₀		
SKH006FD	Prakovce			L06,L08	Q ₁₀₀		
SKH006FD	Mníšek nad Hnilcom			L08	Q ₁₀₀		
SKH006FD	Švedlár			L02	Q ₁₀₀		
SKH006FD	Nálepkovo			L02,L08	Q ₁₀₀		
SKH006FD	Hnilec			L08	Q ₁₀₀		
SKH025FD	Prešov			Sekčov	4-32-04-426	L04	Q ₁₀₀
SKH026FD	Fulianka					L08	Q ₁₀₀
SKH026FD	Tulčík	L02	Q ₁₀₀				
SKH012FD	Raslavice	L02,L08	Q ₁₀₀				
SKH013FD	Osikov	Osikovský potok	4-32-04-704	L02	Q ₁₀₀		
SKH001FD	Ľutina	Ľutinka	4-32-04-887	L05			
SKH028FD	Lažany	Malá Svinka	4-32-03-1651	L06			
SKH003FD	Kľčov	Kľčovský potok	4-32-01-2853	L06			
SKH010FD	Vyšná Hutka	Torysa	4-32-04-234	L08	Q ₁₀₀		
SKH010FD	Košická Polianka			L06			
SKH010FD	Sady nad Torysou			L09	Q ₁₀₀		
SKH010FD	Košické Olšany			L08	Q ₁₀₀		
SKH010FD	Beniakovce			L08	Q ₁₀₀		
SKH010FD	Vajkovce			L08	Q ₁₀₀		
SKH010FD	Ploské			L03	Q ₁₀₀		
SKH010FD	Drienov			L08	Q ₁₀₀		
SKH010FD	Drienovská Nová Ves			L08	Q ₁₀₀		
SKH010FD	Haniska			L02,L08	Q ₁₀₀		
SKH025FD	Prešov			L04	Q ₁₀₀		
SKH011FD	Veľký Šariš			L02	Q ₁₀₀		
SKH011FD	Šarišské Michaľany			L09,L05	Q ₁₀₀		
SKH011FD	Sabinov			L02	Q ₁₀₀		
SKH011FD	Pečovská Nová Ves			L08	Q ₁₀₀		
SKH011FD	Červenica pri Sabinove			L06			
SKH011FD	Rožkovany			L06			
SKH011FD	Lipany			L09	Q ₁₀₀		
SKH011FD	Torysa			L08	Q ₁₀₀		
SKH011FD	Torysa			Kučmanovský potok	4-32-04-1089	L02	Q ₁₀₀
SKH019FD	Ďurďošík			Trstianka	4-32-05-135	L05	
SKH019FD	Trst'any					L02	
SKH019FD	Bohdanovce			Olšava	4-32-05-46	L06	
SKH007FD	Nižný Klátov	Myslavský potok	4-32-03-1398	L02	Q ₁₀		
SKH007FD	Baška			L02	Q ₁₀		
SKH007FD	Košice-Myslava			L02	Q ₁₀		
SKH007FD	Košice-Myslava	Kamenný potok	4-32-03-1407	L02	Q ₁₀		
SKH009FD	Čaňa	Hornád	4-32-01,03,05-1	L08,L09	Q ₁₀₀		
SKH009FD	Nižná Myšľa			L09	Q ₁₀₀		
SKH009FD	Kokšov-Bakša			L09	Q ₁₀₀		

Kód geografickej oblasti	Lokalita	Názov vodného toku	ID číslo vodného toku	Typ opatrenia	Návrhový prietok
SKH009FD	Košice			L04,L08,L09	Q ₁₀₀
SKH009FD	Družstevná pri Hornáde			L08	Q ₁₀₀
SKH009FD	Kostoľany nad Hornádom			L08	Q ₁₀₀
SKH009FD	Kysak			L08	Q ₁₀₀
SKH009FD	Veľká Lodina			L08	Q ₁₀₀
SKH009FD	Malá Lodina			L08	Q ₁₀₀
SKH002FD	Kluknava			L08	Q ₁₀₀
SKH002FD	Richnava			L08	Q ₁₀₀
SKH002FD	Krompachy			L04,L13	Q ₁₀₀
SKH002FD	Kolinovce			L08	Q ₁₀₀
SKH002FD	Spišské Vlchy			L08	Q ₁₀₀
SKH002FD	Vítkovce			L08	Q ₁₀₀
SKH002FD	Chrast' nad Hornádom			L05	
SKH002FD	Matejovce nad Hornádom			L05	
SKH002FD	Markušovce			L02,L08	Q ₁₀₀
SKH002FD	Spišská Nová Ves			L04,L09	Q ₁₀₀
SKH002FD	Smižany			L08,L09	Q ₁₀₀
SKH021FD	Vikartovce			L02,L04	Q ₁₀₀

Vysvetlivky: Typ opatrenia:

- L02- navrhovaná úprava toku
- L03- navrhovaná preložka toku
- L04- navrhovaná rekonštrukcia úpravy toku
- L05- navrhovaná stabilizácia koryta
- L06- navrhovaná oprava a údržba brehov a koryta toku
- L08- navrhovaná ochranná hrádza
- L09- navrhovaná rekonštrukcia ochrannej hrádze
- L13- navrhovaný nábrežný múrik

4.4 Opatrenia na ochranu území pred zaplavením vnútornými vodami

4.4.1 Odvádzanie vnútorných vôd- súčasný stav

V povodí Hornádu boli úpravy tokov budované tak, aby priečny profil odvedol veľké vody bez ohradzovania, a preto ani neboli vybudované žiadne odvodňovacie sústavy na odvádzanie vnútorných vôd. Vyústenie drenážnych vôd a malých prítokov sa cez lokálne budované úseky ochranných hrádzi vykonali hrádzovými priepustami so spätnou klapkou.

4.4.2 Odvádzanie vnútorných vôd - návrhový stav

V povodí Hornádu sa nenavrhujú opatrenia na ochranu území pred zaplavením vnútornými vodami, nakoľko územie bude ochránené komplexnými riešeniami.

4.5 Územia vhodné na prirodzenú transformáciu alebo umelú transformáciu povodňových vln

4.5.1 Existujúce územia vhodné na prirodzenú transformáciu alebo umelú transformáciu povodňových vln

Existujúce prirodzené územia s retenčným potenciálom sú všetky územia mimo zastavaných častí obcí a miest vymedzené záplavovými čiarami pri prietoku Q₁₀₀ - ročnej veľkej

vody, kde nedochádza k zaplaveniu významných infraštruktúrnych objektov (napr. ČOV, vodné zdroje, významnejšie komunikácie...). Legislatívna ochrana prirodzených záplavových území je upravená zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, konkrétne zákazom výstavby a činností definovaných v § 20 ods. 5 a 6 tohto zákona. Tieto územia by mali byť rešpektované v procese spracovania územno – plánovacej dokumentácie a tiež v rozhodovacej činnosti stavebných úradov. Sú vyhlasované rozhodnutím orgánu ochrany pred povodňami alebo obce. Plošný rozsah prirodzených záplavových území je možné určiť jednak na základe informácií z predchádzajúcich reálnych povodňových situácií, prípadne výpočtom pomocou matematického modelovania záplavových čiar. V čiastkovom povodí Hornád sa významnejšie retenčné územia nachádzajú najmä pozdĺž rieky Hornád, Hnilec, Torysa, Olšava a Sekčov, a to napr.:

- Územie medzi mestom Spišská Nová Ves a obcou Markušovce na vodnom toku Hornád
- Územie medzi obcami Markušovce a Matejovce na vodnom toku Hornád
- Územie pod obcou Olnava a mestom Spišské Vlchy na vodnom toku Hornád
- Územie medzi mestom Spišské Vlchy a obcou Kolinovce na vodnom toku Hornád.
- Územie nad mestom Kropmpachy na vodnom toku Hornád
- Územie medzi mestom Kropmpachy a obcou Richnava na vodnom toku Hornád
- Územie pod obcou Kluknava na vodnom toku Hornád
- Územie pod VN Ružín II po obec Malá Lodina na vodnom toku Hornád
- Územie medzi obcami Malá Lodina a Veľká Lodina na vodnom toku Hornád
- Územie medzi obcami Veľká Lodina a Kysak na vodnom toku Hornád
- Územie medzi obcami Kysak a Trebejov na vodnom toku Hornád
- Územie medzi obcami Trebejov a Družstevná pri Hornáde na vodnom toku Hornád
- Územie medzi obcou Družstevná pri Hornáde a mestom Košice na vodnom toku Hornád
- Územie medzi obcami Nižná Myšľa a Ždaňa na vodnom toku Hornád
- Územie medzi obcami Čaňa a štátnou hranicou s Maďarskou republikou na vodnom toku Hornád
- Územie medzi obcami Ždaňa a Trstené pri Hornáde na vodnom toku Hornád
- Územie pod obcou Trstené pri Hornáde po štátnu hranicu s Maďarskou republikou na vodnom toku Hornád
- Územie medzi obcou Drienov a obcou Ličartovce na vodnom toku Torysa
- Územie pod obcou Lemešany na vodnom toku Torysa
- Územie medzi obcou Šarišské Bohdanovce a obcou Bretejovce na vodnom toku Torysa
- Územie pod obcou Vyšná Hutka na vodnom toku Torysa
- Územie nad obcou Nižná Hutka na vodnom toku Torysa
- Územie medzi MČ Košice-Krásna a obcou Nižná Hutka na vodnom toku Torysa
- Územie medzi obcami Tulčík a Fulianka na vodnom toku Sekčov
- Územie medzi obcami Fulianka a Kapušany na vodnom toku Sekčov
- Územie medzi obcou Kapušany a mestom Prešov (MČ Ľubotice) na vodnom toku Sekčov
- Územie medzi obcami Ďurkov a Olšovany na vodnom toku Olšava
- Územie nad obcou Ruskov na vodnom toku Olšava
- Územie nad obcou Blažice na vodnom toku Olšava v rkm 12,400 – 14,500. Záplavové územie je v úseku ľavého brehu ohraničené rastlým terénom.
- Územie nad obcou Blažice na vodnom toku Olšava
- Územie nad obcou Nižný Čaj na vodnom toku Olšava

- Územie nad obcou Nálepko na vodnom toku Hnilec
- Územie pod obcou Nálepko na vodnom toku Hnilec

V čiastkovom povodí Hornádu boli zatiaľ oficiálne vyhlásené vyhláškami Obvodného úradu životného prostredia Košice – okolie nasledovné inundačné územia na vodnom toku Hornád:

Tab. 4.19. Určenie rozsahov inundačných území na vodnom toku Hornád

obec	vodný tok	č. rozhodnutia	zo dňa
Malá Lodina	Hornád	Všeobecne záväzná vyhláška OÚŽP Košice - okolie č. 1/2013	4.02.2013
Kostoľany nad Hornádom	Hornád	Všeobecne záväzná vyhláška OÚŽP Košice - okolie č. 2/2013	3.06.2013
Sokoľ	Hornád	Všeobecne záväzná vyhláška OÚŽP Košice - okolie č. 3/2013	3.06.2013
Družstevná pri Hornáde - k.ú. Tepličany, k.ú. Malá Vieska	Hornád	Všeobecne záväzná vyhláška OÚŽP Košice - okolie č. 4/2013	3.06.2013
Kysak	Hornád	Všeobecne záväzná vyhláška OÚŽP Košice - okolie č. 5/2013	3.06.2013
Trebejov	Hornád	Všeobecne záväzná vyhláška OÚŽP Košice - okolie č. 6/2013	3.06.2013
Obišovce	Hornád	Všeobecne záväzná vyhláška OÚŽP Košice - okolie č. 7/2013	3.06.2013
Veľká Lodina	Hornád	Všeobecne záväzná vyhláška OÚŽP Košice - okolie č. 8/2013	3.06.2013
Milhošť	Hornád	Vyhláška Okresného úradu Košice-okolie č. 1/2013	12.12.2013
Kechnec	Hornád	Vyhláška Okresného úradu Košice-okolie č. 2/2013	12.12.2013
Čaňa	Hornád	VYHLÁŠKA č. 6 Okresného úradu Košice - okolie	12.08.2014
Ždaňa	Hornád	VYHLÁŠKA č. 7 Okresného úradu Košice - okolie	12.08.2014
Nižná Myšľa	Hornád	VYHLÁŠKA č. 8 Okresného úradu Košice - okolie	12.8.2014

Ostatné prirodzené retenčné územia neboli síce vyhlásené, to však nebráni ich rešpektovaniu v rámci prípravy územných plánov obcí a miest, nakoľko ich vymedzenie vyplýva z výsledkov máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika.

V prípade, že sú vodné toky ohradzované, na retenciu je možné v určitých prípadoch využiť aj územie za protipovodňovými hrádzami, a to odľahčením časti prietoku. V tomto prípade sa však už jedná o umelú transformáciu väčších povodňových vln, čo si vyžaduje vybudovanie technických objektov na samotných hrádzach (odľahčovací objekt, napr. bočný hrádzový prepad) a aj v retenčnom území (napr. obvodové hrázde, čerpace stanice...). Významnejší retenčný priestor môže vytvárať aj samotné medzihrádzové územie, ale len v prípade, že sa jedná o odsunuté hrázde.

V čiastkovom povodí Hornádu neboli zriadené retenčné územia pre umelú transformáciu povodňových vln.

4.5.2 Navrhované územia vhodné na prirodzenú transformáciu alebo umelú transformáciu povodňových vln

Prirodzené územia vhodné na transformáciu povodňových vln, vyhlásené vyhláškami i tie, ktoré sú zatiaľ len vymedzené záplavovými čiarami pri prietoku Q_{100} navrhujeme zachovať a rešpektovať ich pri príprave územnoplánovacej dokumentácie miest a obcí a v činnosti stavebných úradov. Ďalšie najvýznamnejšie z týchto území budú postupne vyhlasované orgánmi ochrany pred povodňami, prípadne obcami ako územia s retenčným potenciálom.

Je potrebné si však uvedomiť, že zachovanie prirodzených území s retenčným potenciálom nemôže úplne vyriešiť protipovodňovú ochranu v nižšie ležiacich častiach povodia. V mnohých prípadoch je nutné aplikovať aj ďalšie protipovodňové opatrenia.

Územia vhodné pre umelú transformáciu povodňových vln ako typ opatrenia je možné využiť tam, kde možno vymedziť územie na rozlyv povodne bez náročnejších úprav terénu, čím sa zaistí dočasné zadržanie väčšieho množstva vody, než množstvo vody, ktoré sa do toho priestoru rozlieva pri povodniach prirodzeným spôsobom. Pre ovplyvnenie väčších povodní je možné využiť existujúce hrádzové systémy, pričom pre dosiahnutie optimálnej funkcie musí byť správne nadimenzovaný nápusťný objekt, jeho výškové osadenie a kapacita. Ďalej je potrebné dôsledne preveriť priechodnosť údolnej nivy pre plošný odtok, vyhnúť sa nebezpečnému a nevhodnému usmerneniu rozliatia vody na teleso komunikácie a vybudovať v komunikačných násypových telesách dostatočné inundačné otvory pre minimalizovanie rizika upchatia otvorov splaveninami. Súčasťou riešenia musí byť aj výpusťný objekt s vytvorením vhodných podmienok na návrat vody do recipientu po skončení povodňovej situácie. Zároveň musia byť prehodnotené dopady tohto opatrenia na využívanie údolnej nivy najmä na spôsob jej obhospodarovania, pričom sa prioritne navrhuje zatrávnenie alebo zalesnenie týchto pozemkov, avšak v prípade využívania týchto pozemkov ako ornej pôdy, je nutné obmedziť pestovanie plodín, ktoré zvyšujú vodnú eróziu (kukurica, okopaniny).

Základnými podmienkami realizácie tohto opatrenia sú: vhodné morfológické podmienky v údolnej nive, zmena režimu využívania pozemkov v údolnej nive, vyriešenie náhrad povodňových škôd a možnosť ochrany obývaných objektov a dôležitých lokalít.

Vymedzením a realizáciou priestoru určeného na zaplavenie vodou pre potreby transformácie povodňovej vlny sa obmedzí rozlievanie povodňových prietokov do širokého a častokrát zastavaného územia. V prípade, že sa podarí zaistiť akumuláciu priestoru oproti stavu prirodzených rozlyvov, vytvorí sa priaznivejšie podmienky pre riešenie protipovodňovej ochrany v nižšie ležiacich oblastiach povodia. Dosiahne sa tým zníženie kulminačného povodňového prietoku a časové rozloženie povodňovej vlny. Zníženie kulminačného povodňového prietoku sa prejaví znížením nákladov na protipovodňové opatrenia v nižšie ležiacich častiach povodia. Negatívne bude hodnotená zmena podmienok intenzívneho využívania údolnej nivy na hospodárske činnosti. Realizáciou opatrenia môže byť ovplyvnená hladina podzemnej vody a zdroje pre zásobovanie pitnou vodou (individuálne a hromadné zásobovanie obyvateľov). Pozitívne môže byť ovplyvnené množstvo podzemnej vody, zväčšuje sa však nebezpečie negatívneho ovplyvnenia kvality vody.

V čiastkovom povodí Hornád nie sú navrhované územia pre umelú transformáciu povodňových vln.

4.6 Opatrenia na ochranu osobitných lokalít a objektov

Existujúce a navrhované preventívne opatrenia na dosiahnutie cieľov plánu manažmentu povodňového rizika uvedené v kapitole 4 môžu byť doplnené o ďalšie opatrenia na ochranu:

- *lokalít s priemyselnými činnosťami, ktoré môžu pri zaplavení spôsobiť havarijné znečistenie vody*
- *potenciálne ohrozených území pre odber vody na ľudskú spotrebu a na rekreačné činnosti*
- *lokalít s vodami určenými na kúpanie*
- *d’alších významných zdrojov potenciálneho znečistenia vody po ich zaplavení počas povodne*
- *úsekov pozemných komunikácií a železničných dráh, ktoré môžu byť zaplavené počas povodne*

Kapitola 4.6 plánu manažmentu povodňového rizika sa pre povodie Hornádu nevypracovala, keďže v pláne neboli navrhnuté samostatné opatrenia, ktoré by účelovo slúžili výlučne na ochranu predmetných lokalít v povodí Hornádu pred povodňami.

4.7 Prehľadné mapy s vyznačením polohy existujúcich a navrhovaných opatrení v mierke od 1 : 5 000 po 1 : 50 000

Prehľadné mapy s vyznačením polohy existujúcich a navrhovaných opatrení v mierke od 1 : 5 000 po 1 : 50 000 sú súčasťou mapovej prílohy plánu manažmentu povodňového rizika dostupné na portáli <https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovych-rizik/povodnove-mapy.html>. Cieľom prehľadných máp je poskytnúť prehľad o lokalizácii existujúcich a navrhovaných opatrení na ochranu pred povodňami v čiastkovom povodí Hornádu.

5. PREDPOVEDNÁ POVODŇOVÁ SLUŽBA, HLÁSNA POVODŇOVÁ SLUŽBA A VAROVANIE OBYVATEĽSTVA

Predpovedná povodňová služba (ďalej PPS) podľa § 14 zákona č. 7/2010 Z. z. poskytuje informácie o meteorologickej a o hydrologickej situácii, nebezpečenstve povodne, vzniku povodne a ďalšom možnom vývoji meteorologických podmienok a hydrologických podmienok, ktoré ovplyvňujú priebeh povodne. Predpovednú povodňovú službu vykonáva Slovenský hydrometeorologický ústav.

Povodňová situácia je stav, keď hrozí nebezpečenstvo povodne alebo povodeň už vznikla. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov je nebezpečenstvo povodne situácia, ktorá je charakterizovaná:

- a. možnosťou výskytu extrémnych zrážok, náhleho topenia snehu alebo rýchleho stúpania hladín vo vodných tokoch,
- b. dlhotrvajúcimi výdatnými atmosférickými zrážkami a následným zvýšeným odtokom vody,
- c. zvýšeným odtokom vody z topiaceho sa snehu,
- d. rýchlym stúpaním hladiny vody alebo prietoku vo vodnom toku, pri ktorom sa očakáva dosiahnutie stupňov povodňovej aktivity,
- e. vznikom prekážky, ktorá obmedzuje plynulé prúdenie vody v koryte vodného toku, na moste, priepuste alebo na povodňou zaplavovanom území,
- f. nebezpečným chodom ľadov s potenciálnou možnosťou vzniku ľadovej zátaras, ľadovej zápchy,
- g. poruchou alebo haváriou na vodnej stavbe alebo vodnej elektrárni na vodnom toku.

Ohrozenie ľudského zdravia, životného prostredia, kultúrneho dedičstva a hospodárskych činností povodňami začína vo chvíli vzniku povodňovej situácie a na povodňou ohrozenom území vyžaduje primeranú reakciu orgánov a organizácií, ktoré sú podľa ustanovení zákona č. 7/2010 Z. z. povinné vykonávať príslušné opatrenia na ochranu pred povodňami. Povodňou ohrozeným územím je spravidla:

- a. územie pri vodnom toku na úseku, v ktorom sa očakáva alebo už nastalo výrazné zvýšenie vodnej hladiny v dôsledku:
 - intenzívneho povrchového odtoku z povodia a vytvorenia povodňovej vlny vo vodnom toku,
 - vznikania prekážok, ktoré obmedzujú plynulý odtok vôd,
 - nebezpečného chodu ľadov, vznikania ľadových zátaras a ľadovej zápchy,
 - poruchy alebo havárie na vodnej stavbe alebo na hydroenergetickej stavbe,
- b. územie, na ktorom je dočasne zamedzený prirodzený odtok vody zo zrážok alebo z topenia snehu do recipientu, následkom čoho sa očakáva jeho zaplavenie vnútornými vodami alebo už dochádza k zaplavovaniu;
- c. územie, ktoré je zaplavované z dôvodu extrémnej zrážkovej činnosti alebo zvýšeného odtoku vody z topiaceho sa snehu.

Základným predpokladom na identifikáciu možnosti vzniku nebezpečenstva povodne je nepretržité monitorovanie stavu a vývoja atmosféry, vodných stavov a prietokov v štátnej meteorologickej a hydrologickej sieti, ktoré Slovenská republika zabezpečuje prostredníctvom Slovenského hydrometeorologického ústavu (ďalej „SHMÚ“) podľa § 3 ods. 1 zákona č. 201/2009 Z. z. o štátnej hydrologickej službe a štátnej meteorologickej službe v znení neskorších predpisov. Súčasťou vykonávania štátnej hydrologickej a meteorologickej služby je vydávanie predpovedí počasia, meteorologických výstrah na nebezpečné poveternostné javy,

hydrologického spravodajstva, informácií o vzniku povodňovej situácie a varovaní pred nebezpečenstvom povodne.

Mieru nebezpečenstva povodne vo vodnom toku alebo na vodnej stavbe charakterizujú stupne povodňovej aktivity, ktoré sú určené podľa vodného stavu alebo prietoku vody. V povodňových plánoch sú stanovené tri stupne povodňovej aktivity, pričom III. stupeň povodňovej aktivity charakterizuje najväčšie ohrozenie povodňou. Zákon č. 7/2010 Z. z. ustanovuje nasledujúce tri stupne povodňovej aktivity:

- I. stupeň povodňovej aktivity,
- II. stupeň povodňovej aktivity,
- III. stupeň povodňovej aktivity.

I. stupeň povodňovej aktivity nastáva a zaniká, ale žiadny orgán ho nevyhlasuje a ani neodvoláva. Keď hladina vody alebo prietok dosiahnu alebo prekročia hodnotu stanovenú pre I. stupeň povodňovej aktivity, je to signál, že sa zatiaľ ešte nič vážne nedeje, ale za určitých okolností sa môže diať. I. stupeň povodňovej aktivity podľa § 11 ods. 3 zákona č. 7/2010 Z. z. nastáva:

- a. pri dosiahnutí vodného stavu alebo prietoku určeného v povodňovom pláne a pri stúpajúcej tendencii hladiny vody; spravidla je to stav, keď:
 - sa voda vylieva z koryta vodného toku a pri ohradzovanom vodnom toku dosahuje päť hrádze,
 - hladina vody stúpa a je predpoklad dosiahnutia brehovej čiary koryta neohradzovaného vodného toku,
- b. na začiatku topenia snehu pri predpoklade zväčšovania odtoku podľa meteorologických a hydrologických predpovedí,
- c. pri výskyte vnútorných vôd, ak je hladina vody v priľahlých vodných tokoch vyššia ako hladina vnútorných vôd.

I. stupeň povodňovej aktivity zaniká:

- a. pri poklese hladiny vodného toku pod úroveň určenú povodňovým plánom a vtedy, keď má hladina vody klesajúcu tendenciu,
- b. na neohradzovaných vodných tokoch, keď voda klesne pod brehovú čiaru,
- c. pri výskyte vnútorných vôd, keď je hladina vody v priľahlých vodných tokoch nižšia ako hladina vnútorných vôd a vnútorné vody možno odvádzať samospádom.

Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 7/2010 Z. z. nastávajú podmienky na vyhlásenie II. stupňa povodňovej aktivity:

- a. pri dosiahnutí vodného stavu alebo prietoku určeného v povodňovom pláne a pri stúpajúcej tendencii hladiny vody,
- b. ak hladina vody v koryte neohradzovaného vodného toku dosiahne brehovú čiaru a má stúpajúcu tendenciu,
- c. počas topenia snehu, ak podľa informácie poskytnutej predpovednou povodňovou službou možno očakávať rýchle stúpanie hladín vodných tokov,
- d. keď vodou unášané predmety vytvárajú v koryte vodného toku, na moste alebo v priepuste bariéru, pričom hrozí zatarasenie prietokového profilu a vyliatie vody z koryta,
- e. pri chode ľadov na vyššie položených úsekoch vodných tokov v povodí, keď sa predpokladá vznik ľadovej zátarasy, ľadovej zápchy a hrozba vyliatia vody z koryta,
- f. pri tvorbe vnútrovodného ľadu a zamrznutí vody v účinnom prietokovom profile¹⁾, keď sa predpokladá vyliatie vody z koryta,

- g. pri výskyte vnútorných vôd, ak sa prečerpávaním vody dodrží maximálna hladina vnútorných vôd stanovená v manipulačnom poriadku vodnej stavby.

Pri posudzovaní podmienok na vyhlásenie III. stupňa povodňovej aktivity sú podstatnými okolnosťami vylievanie vody z koryta neohradzovaného vodného toku na priľahlé pozemky a najmä reálna možnosť, že následkom zaplavenia územia pri vodnom toku by mohol byť vznik povodňových škôd. Zákon č. 7/2010 Z. z. v § 11 ods. 5 ustanovuje, že III. stupeň povodňovej aktivity sa vyhlasuje:

- a. pri dosiahnutí vodného stavu alebo prietoku určeného v povodňovom pláne,
- b. na neohradzovanom vodnom toku pri prietoku presahujúcom kapacitu koryta vodného toku, ak voda zaplavuje priľahlé územie a môže spôsobiť povodňové škody,
- c. na ohradzovanom vodnom toku pri nižšom stave, ako je vodný stav určený pre III. stupeň povodňovej aktivity:
 - ak II. stupeň povodňovej aktivity trvá dlhší čas,
 - ak začne premokať hrádza, prípadne ak nastanú iné závažné okolnosti, ktoré môžu spôsobiť povodňové škody,
- d. keď vodou unášané predmety vytvorili v koryte vodného toku, na moste alebo priepuste bariéru a voda sa vylieva z koryta vodného toku a môže spôsobiť povodňové škody,
- e. pri chode ťadov po vodnom toku alebo vo vodnej nádrži, ak je priame nebezpečenstvo vzniku ťadovej zátarasy, ťadovej zápchy alebo ak sa zátarasa alebo zápcha už začala tvoriť a voda sa vylieva z koryta vodného toku a môže spôsobiť povodňové škody,
- f. pri výskyte vnútorných vôd, ak pri plnom využití kapacity čerpacej stanice a pri jej nepretržitej prevádzke voda stúpa nad maximálnu hladinu určenú manipulačným poriadkom vodnej stavby,
- g. pri privalových dažďoch extrémnej intenzity,
- h. pri záplave územia vodou z koryta vodného toku pod vodnou stavbou, ktorú spôsobila porucha alebo havária objektov alebo zariadení vodnej stavby.

Vodné stavy a prietoky vody zodpovedajúce stupňom povodňovej aktivity v jednotlivých profiloch vodných tokov alebo na vodných stavbách schvaľuje MŽP SR na návrh SVP, š. p. ako správcu vodohospodársky významných vodných tokov v Slovenskej republike alebo na návrh správcu príslušného drobného vodného toku. V súlade s § 11 ods. 2 zákona č. 7/2010 Z. z. musí byť návrh na určenie vodných stavov alebo prietokov vody pre jednotlivé stupne povodňovej aktivity vopred prerokovaný s SHMÚ a príslušným Okresným úradom. Tab. 5.1 obsahuje schválené stupne povodňovej aktivity vo vodomerných a vodočetných staniaciach v čiastkovom povodí Hornádu.

5.1 Zoznam hydroprognózných staníc, vodočetných staníc a vodomerných staníc, ich staničenie na vodných tokoch a vodné stavy pre stupne povodňovej aktivity

Zoznam hydroprognózných staníc, vodočetných staníc a vodomerných staníc na území čiastkového povodia Hornádu s ich staničením na vodnom toku a vodnými stavmi pre stupne povodňovej aktivity je uvedený v Tab. 5.1.

Tab. 5.1 Stupne povodňovej aktivity vo vodomerných a vodočetných staniaciach

Stanica	rkm	Vodné stavy určené pre stupne povodňovej aktivity		
	[km]	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
Vodný tok	P	[cm]	[cm]	[cm]
	[km ²]	[m n. m.]	[m n. m.]	[m n. m.]
Hranovnica	159,3	150	180	230
Hornád	113,5	595,31	595,61	596,11
Hrabušice	149,4	180	210	230
Hornád	219,6	535,85	536,15	536,35
Hrabušice-Podlesok	2,1	90	110	130
Veľká Biela Voda	40,17	548,66	548,86	549,06
Spišská Nová Ves	132,00	250	300	350
Hornád	336,53	451,59	452,09	452,59
Spišská Nová Ves	2,7	80	100	120
Holubnica	30,41	489,56	489,76	489,96
Markušovce	0,2	120	140	160
Levočský potok	153,2	421,6	421,8	422
Spišské Vlchy	107,20	250	300	330
Hornád	775,02	377,67	378,17	378,47
Spišské Vlchy	1,40	180	210	240
Branisko	110,04	386,41	386,71	387,01
Krompachy	0,5	100	140	180
Slovinský potok	78,5	368,50	368,90	369,30
Margecany	88,30	500	600	650
Hornád	1 132,78	334,35	335,35	335,85
Stratená	75,50	100	120	140
Hnilec	68,23	790,24	790,44	790,64
VN Palcemanská Maša	71,35	6,0 ‡	10,0 ‡	15,0 ‡
Hnilec	84,50	785,50	785,50	786,10
Švedlár	31,00	240	270	320
Hnilec	354,25	442,32	442,62	443,12
Mníšek nad Hnilcom	0,20	200	220	250
Smolník	99,20	418,64	418,84	419,14
Jaklovce	3,00	275	330	350
Hnilec	606,32	329,92	330,47	330,67
VN Ružín I.	176,40	135 ‡	180 ‡	300 ‡
Hornád	1 909,00	326,60	326,80	327,40
Obišovce	0,40	150	175	200
Svinka	343,95	242,30	242,55	242,80
Kysak	53,00	200	290	350
Hornád	2 345,70	237,12	238,02	238,62
Košice	36,60	200	300	400
Hornád	2440,40	206,15	207,15	208,15
Nížné Repaše	123,90	100	120	140
Torysa	21,44	761,76	761,96	762,16
Brezovica nad Torysou	0,35	120	170	220
Slavkovský potok	83,50	451,88	452,38	452,88
Torysa	99,60	80	100	150
Torysa	265,69	421,82	422,02	422,52
Sabinov	79,60	150	200	230
Torysa	495,73	314,59	315,09	315,39
Prešov	58,30	300	350	400
Torysa	673,89	237,80	238,30	238,80
Demjata	26,00	100	150	200
Sekčov	123,17	280,60	281,10	281,60
Prešov	0,80	200	250	300

Stanica	rkm	Vodné stavy určené pre stupne povodňovej aktivity		
	[km]	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň
Vodný tok	P	[cm]	[cm]	[cm]
	[km ²]	[m n. m.]	[m n. m.]	[m n. m.]
Sekčov	352,80	236,11	236,61	237,11
Košické Ofšany	13,00	200	300	400
Torysa	1 298,30	187,88	188,88	189,88
Svinica	4,25	130	160	190
Svinický potok	59,81	245,57	245,87	246,17
Bohdanovce	10,40	150	200	250
Olšava	306,10	195,89	196,39	196,89
Ždaňa	16,80	280	350	530
Hornád	4 232,00	170,29	170,99	172,79

Vysvetlivky: rkm - riečny kilometer

Zdroj: SHMU 2020

5.2 Predpovedná povodňová služba

Hydrologická predpovedná služba na Slovensku sa vykonáva na Slovenskom hydrometeorologickom ústave v rámci Úseku Centrum predpovedí a výstrah. Súčasťou tohoto úseku sú tri samostatné odbory, ktoré navzájom úzko spolupracujú:

Odbor Meteorologické predpovede a výstrahy

Odbor Hydrologické predpovede a výstrahy

Odbor Numerické predpovedné modely a metódy

Odbor Hydrologické predpovede priamo vykonáva Predpovednú povodňovú službu, Odbor Meteorologické predpovede a výstrahy vydáva synoptické predpovede a výstrahy, Odbor numerické predpovede spravuje meteorologické modely ALADIN a ECMWF.

Aktivity Odboru Hydrologické predpovede a výstrahy sú taktiež úzko prepojené aj s aktivitami Úseku Hydrologická služba – Odbor Kvantita povrchových vôd a Úseku Meteorologická služba – Odbory Klimatologické a zrážkomerné siete, ktoré prevádzkujú sieť vodomerných a zrážkomerných staníc na Slovensku. V rámci Úseku Meteorologická služba je úzka spolupráca aj s Odborom Dištančné merania.

Zatiaľ čo meteorologické predpovede a výstrahy sa pre celé územie Slovenska vydávajú len na pracovisku Meteorologické predpovede a výstrahy v Bratislave, hydrologické predpovede a výstrahy sa okrem pracoviska v Bratislave vydávajú aj na regionálnych pracoviskách v Žiline, Banskej Bystrici a Košiciach. Každé z uvedených regionálnych pracovísk vykonáva zhodnotenie aktuálnej hydrologickej situácie, prognózu vývoja hydrologickej situácie a modelové predpovede pre vybrané vodomerné stanice pre toky v ich záujmovej oblasti.

Primárnou úlohou Predpovednej povodňovej služby je tvorba hydrologických predpovedí a hydrologických výstrah, ktoré slúžia ako vstup do systému aktívnej protipovodňovej ochrany. Proces tvorby predpovedí a výstrah pozostáva z troch hlavných fáz:

1. zber vstupných informácií,
2. analýza vstupných informácií a tvorba hydrologických predpovedí a výstrah,
3. distribúcia výstupných informácií vo forme hydrologických predpovedí a výstrah.

5.2.1 Zber vstupných informácií

Zber podkladových vstupných informácií je kľúčovou činnosťou potrebnou pre presnú predpoveď. Pre potreby predpovedí v povodiach autochtónnych riek sa spracúvajú dáta namerané v priestore SR (hydrologickými a meteorologickými stanicami alebo inými mernými prístrojmi SHMÚ, informácie od dobrovoľných pozorovateľov), v prípade alochtónnych riek (Dunaj, Morava, Latorica, Uh) sú získavané dáta aj zo zdrojov mimo územia SR.

Vstupné informácie sa podľa typov údajov delia na:

- meteorologické - merané (pozorované),
- meteorologické predpovede,
- hydrologické,
- iné.

Meteorologické vstupné dáta

V tejto časti sú uvádzané iba informácie o meteorologických dátach vstupujúcich do procesu hydrologickej predpovede.

- Merané dáta

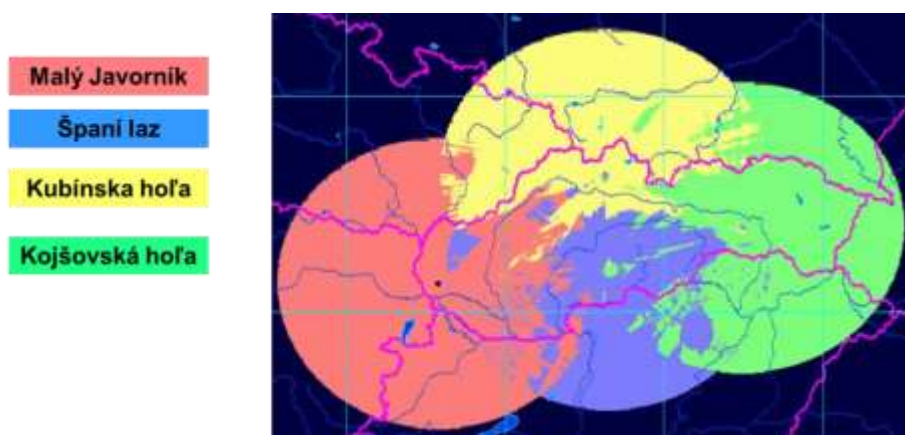
Tieto vstupné dáta sa delia podľa spôsobu získavania na:

- dáta merané in situ (staničné meranie),
- dáta z dištančného merania (radarové a družicové merania).

Staničné merania sú dáta z meteorologických staníc, prípadne z iných staníc vybavených prístrojmi na meranie viacerých meteorologických prvkov (teplota, zrážky a iné). Oba parametre sú merané stanicami typu AWS (Automatic Weather Station), AHS (Automatic Hydrological Station) a APS (Automatic Precipitation Station). V staniaciach siete APS sú merané zrážky a teploty. Dáta zo všetkých uvedených staníc merajú v 1 minútovom kroku

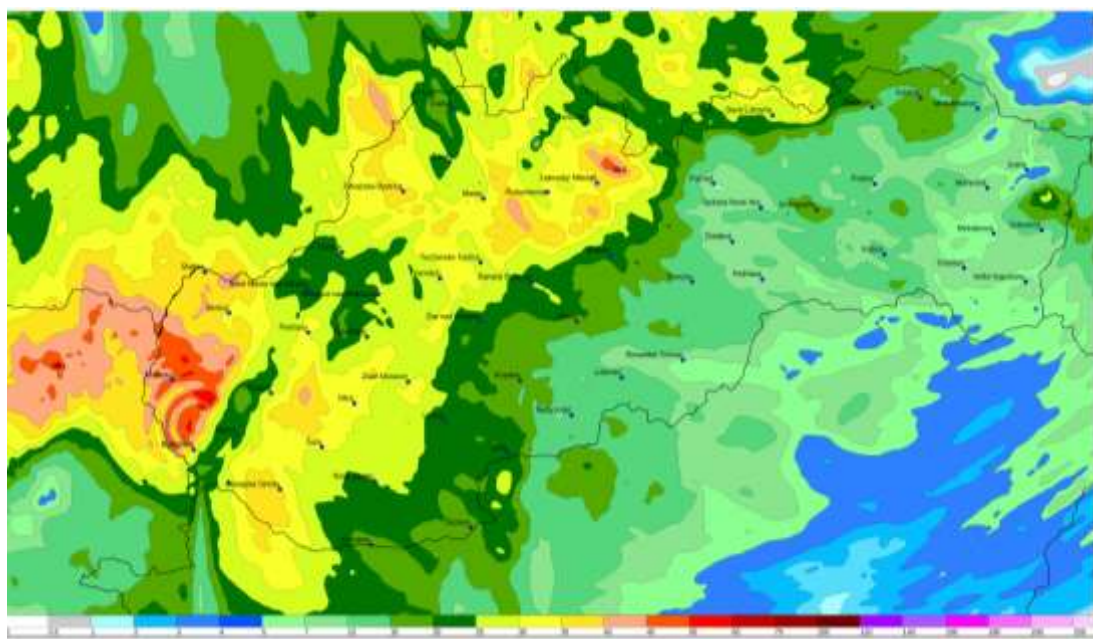
Meteorologické dáta (zrážky, aktuálne teploty, počasie v dobe merania a výška snehovej pokrývky) z povodia Dunaja, Moravy a Bodrogu mimo SR sú k dispozícii prostredníctvom medzinárodnej siete SYNOP v 6 hodinovom kroku (6, 12, 18, 24 UTC).

Vstupné údaje získavané z rádiolokačných meraní sú dôležitým prvkom v predpovediach Predpovednej povodňovej služby najmä v prípadoch privalových povodní. V rámci projektu POVAPSYS v rokoch 2014-2015 boli inštalované 4 nové radary, z toho 2 v nových lokalitách Kubínska hoľa a Španí laz (Obr. 5.1). Merania sa vykonávajú každých 5 minút. Odrazivosti rádiolokátorov sa prenášajú na centrálny server umiestnený na pracovisku SHMÚ Koliba a špeciálny softvér z nich následne vytvára rôzne produkty podľa požiadaviek užívateľov. Namerané údaje okrem toho vstupujú aj do medzinárodnej výmeny v sieti OPERA (európska rádiolokačná sieť) a do výmeny s okolitými štátmi. Zlúčená rádiolokačná informácia sa vytvára z produktov všetkých štyroch radarov každých 5 minút na serveroch umiestnených na pracovisku SHMÚ Koliba.

Obr. 5.1 Pokrytie územia Slovenska radarmi

Osobitým typom vstupných meteorologických dát sú kombinované dáta, t. j. kombinácia staničného merania a odhadu množstva zrážok z radarového merania – systém INCA. Tento typ informácií umožňuje v 5 minútovom kroku priestorovo presnú analýzu kvantitatívnych parametrov zrážok. Zrážky sú priestorovo interpretované pre 15 min., 1, 2, 3, 6, 12 a 24 - hodinový interval, alebo sú kumulované v podobe priemerných hodinových úhrnov pre čiastkové povodia. Takto upravené zrážky sú priamym vstupom do zrážkovo-odtokových modelov pre dané povodia.

Obr. 5.2 Priestorové zobrazenie 24 hod úhrnov zrážok zo systému INCA

▪ Meteorologické predpovede

SHMÚ má k dispozícii predpovede z dvoch meteorologických numerických modelov ALADIN a ECMWF, ktoré poskytujú deterministické a ansámblové výstupy. Výstupy z modelov (primárne zrážky a teploty) slúžia ako priama informácia vstupujúca do predpovedného hydrologického systému alebo ako podkladová informácia pre vydávanie hydrologickej výstrahy.

Pre predpovedanie slovenských úsekov Moravy a Dunaja sú použité deterministické predpovede modelov celého povodia (nielen slovenského), a to ALADIN v 6 hodinovom kroku

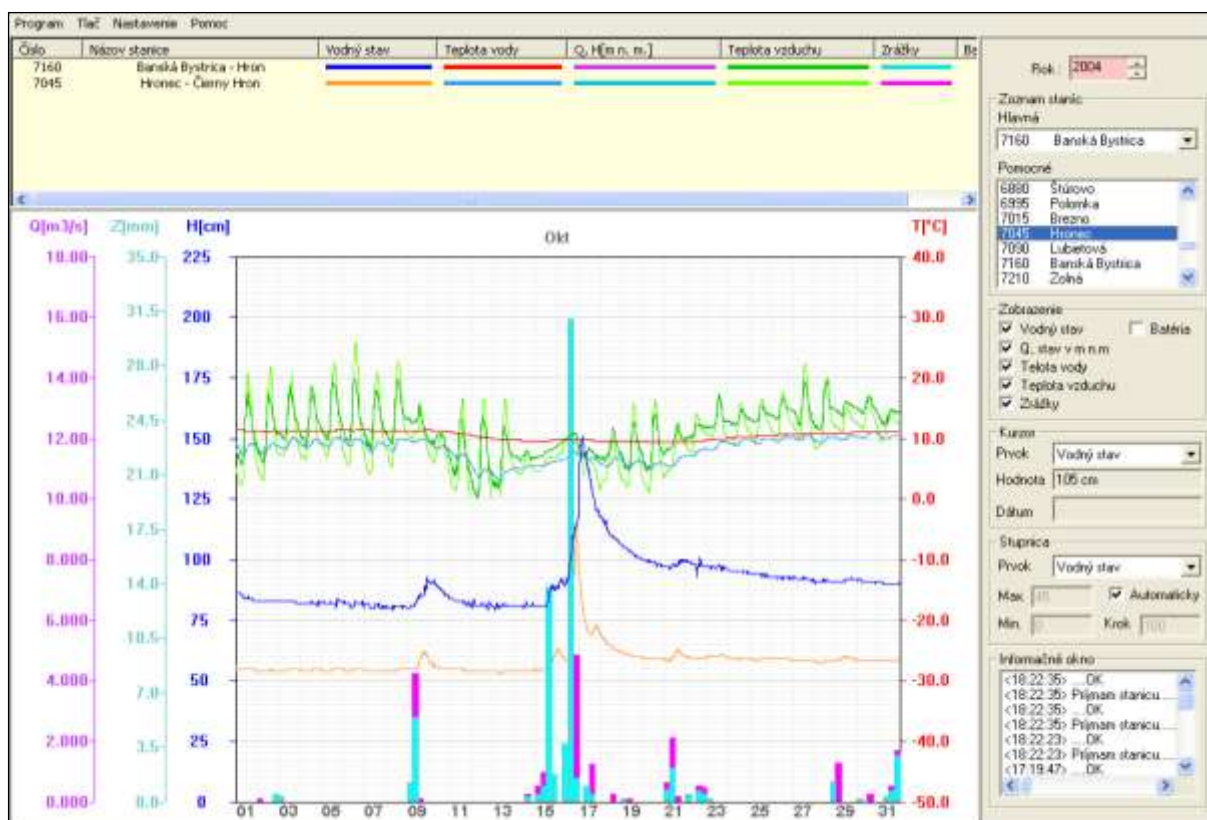
o 00:00, 6:00, 12:00, 18:00 UTC, pravdepodobnostné predpovede modelu ALADIN a predpovede modelu ECMWF v 12 hodinovom časovom intervale o 0:00 a 12:00 UTC.

Hydrologické vstupné dáta

Rozdeľujú sa na operatívne a neoperatívne.

Pre potreby predpovednej služby sa využívajú operatívne dáta z automatických hydrologických staníc (AHS). Prostredníctvom mobilnej siete sú každých 15 minút odosielané a prijímané údaje o aktuálnom vodnom stave, teplote vody a vzduchu a o nameraných zrážkach z cca 312 operatívnych staníc.

Tieto údaje sú interne k dispozícii aj vo forme tabuliek a grafov (ukážka grafov na Obr. 5.3).

Obr. 5.3 Výstup programu MARS - operatívne hydrologické dáta z AHS

Operatívne dáta neprechádzajú kontrolou a sú dostupné na web stránke SHMÚ http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=hydro_vod_all.

Iné vstupné informácie

Patria sem ďalšie doplňujúce informácie slúžiace k spresneniu hydrologickej predpovede. Sú to údaje o:

- výške snehovej pokrývky,
- stave (nasýtenosti) povodí metódou IPZ
- ľadových úkazoch,
- zahraničné hydrometeorologické informácie z povodia Dunaja, Moravy, Bodrogu
- verejne prístupné informácie (web, tv, rádio, iné médiá),
- EFAS.

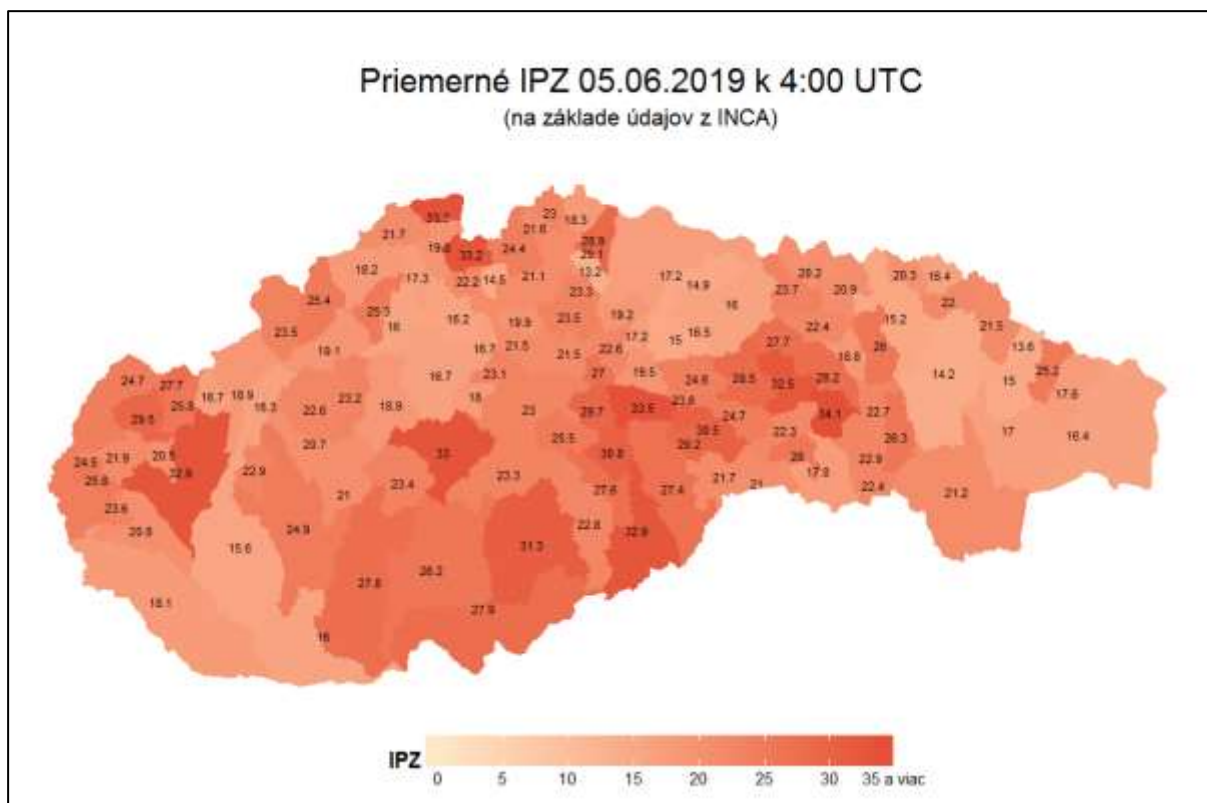
Výška snehovej pokrývky

Informácia o výške snehovej pokrývky pre povodie Dunaja a Moravy je uvádzaná denne v správach SYNOP. Doplnujúca informácie o výške snehovej pokrývky v povodí Moravy je distribuovaná z ČHMÚ vo forme ftp.

Od roku 2015 štátna meteorologická sieť obsahuje aj automatické stanice na meranie výšky snehovej pokrývky v hodinovom kroku. Profesionálne synoptické stanice merajú a vyhodnocujú výšku snehovej pokrývky v dennom kroku. Dobrovoľní pozorovatelia na klimatických staniciach merajú výšku snehu a vodnú hodnotu snehu v týždennom kroku, vždy v pondelok. Z bodových meraní sa vypočítavajú zásoby vody v snehovej pokrývke v čiastkových povodiach SR. Uverejnené sú na http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=mim_sneh.

Stav (nasýtenosť) povodí

Údaje sú počítané na základe používaných vzorcov pre IPZ (index predchádzajúcich zrážok) a vyjadrujú množstvo zrážok ukrytej v pôde, ktoré sa aktívne podieľajú na odtoku v prípade zrážkovej činnosti. Údaje sú vizualizované k aktuálnemu dátumu (4 00 UTC) pre každé subpovodie (pozri Obr. 5.4) pre internú potrebu. Podkladové zrážkové dáta sú generované z priestorovej analýzy zrážok.

Obr. 5.4 Priestorové zobrazenie IPZ

Ľadové úkazy

Informácie o ľadových úkazoch sú hlavným podkladom pre vydávanie výstrah v prípade ľadových povodní. Hlásenia pochádzajú od dobrovoľných pozorovateľov (z územia Slovenska - pre hydroprognózne stanice s pozorovateľom) alebo zakódované informácie prichádzajú v podobe bulletinov (ČR), resp. emailu (Rakúsko). V prípade dobrovoľných pozorovateľov sú informácie k dispozícii v zimnom období denne vždy do 7:30 SEČ.

Zahraničné hydrometeorologické informácie z povodia Dunaja, Moravy, Bodrogu

Dôležitým vstupným údajom pre hydrologické predpovede sú údaje z územia mimo SR. Vybrané informácie o vodných stavoch, prietokoch, zrážkach a mimoriadne hlásenia počas povodňových situácií sú k dispozícii hydrologickej službe priamo cez ftp server, prípadne zasielané mailom.

Verejne prístupné informácie

Väčšina hydrologických a meteorologických informácií sa nachádza na verejne dostupných zdrojoch inštitúcií www.noel.gv.at; www.chmi.cz; www.pmo.cz; www.hnd.bayern.de.

- EFAS

Špecifickým zdrojom informácií je európsky povodňový varovný systém EFAS (European Flood Awareness System). EFAS je prvý a zároveň aj jediný operatívny európsky hydrologický predpovedný systém. SHMÚ je jedným zo zakladajúcich partnerov tohto systému a v súčasnej dobe aj jedným z jeho operatívnych stredísk.

Funkcia operatívneho strediska zodpovedného za hodnotenie hydrologickej situácie a zasielanie hydrologických výstrah (EFAS Flood Notifications) pre povodie Dunaja, Pádu a pre zvyšok juhovýchodnej Európy umožňuje hlbšiu analýzu vstupných dát a výstupov modelu LISFLOOD pre oblasti, ktoré sú v záujmovom území slovenskej Predpovednej povodňovej služby - horná časť povodia Dunaja a Moravy a pre územie SR.

Systém poskytuje deterministickú a pravdepodobnostnú hydrologickú predpoveď s 10-dňovým predstihom pre povodia s minimálnou veľkosťou 1000 km² a varovania v prípade privalových povodní. Model predpovedá hodnotu prietoku v zameraných riečnych profiloch, a pravdepodobnosť prekročenia prahových úrovní, ktoré voľne zodpovedajú 5-ročným prietokom. V prípade privalových povodní je to vyhodnocovaný index odtoku zohľadňujúci predpoveď zrážok a nasýtenosť povodia.

Systém poskytuje veľké množstvo výstupov. Ukážka predpovede systému je na Obr. 5.5.

Obr. 5.5 Predpoveď systému EFAS - povodňovej situácie na územie SR 21.12.2019

5.2.2 Analýza vstupných informácií a tvorba hydrologických predpovedí a výstrah

Hydrologické predpovede sú tvorené:

- matematickými algoritmami,

- hydrologickými modelmi.

Matematické algoritmy

Sú používané najmä pre predpoveď pre slovenský úsek Dunaja. Používajú sa nasledovné metódy a matematické modely pre tvorbu predpovedí:

- Prírastková metóda podľa H (IMH),
- Prírastková metóda podľa Q (IMQ),
- Kulminačné stavy a postupové doby (PFTR),
- Metóda odpovedajúcich si prietokov (CWF),
- Zrážkovo-odtoková metóda podľa IPZ (API),
- Muskingum metóda (MM) - riečny model,

Hydrologické modely

Hydrologická predpovedná služba SHMÚ prevádzkuje od roku 2016 plne automatizovaný Hydrologický predpovedný systém – HYPOS. HYPOS je navrhnutý ako systém čiastkových modulov, ktoré sú navzájom prepojené s využitím internetového rozhrania.

V súčasnosti sa na SHMÚ počítajú dva hydrologické zrážkovo-odtokové modely HBV a HEC-HMS a jeden hydrodynamický model HEC-RAS v hodinovom kroku. Oba modely počítajú simulovaný prietok – zo zrážok a teplôt vzduchu v reálnom čase a predpovedaný prietok z predpovede zrážok a teplôt modelmi ALADIN a ECMWF. Model ALADIN poskytuje deterministickú predpoveď na 72 hodín vopred každých 6 hodín (00:00, 6:00, 12:00, 18:00) Model ECMWF poskytuje 'deterministickú predpoveď' na 10 dní a je dostupná 2x denne. Oba modely poskytujú aj pravdepodobnostné predpovede 2x denne, ALADIN na 72 hodín a ECMWF na 10 dní. Dostupnosť aktualizácie hydrologických modelov je priamo závislá od meteorologických modelov.

HBV model umožňuje rozdeliť povodie na jednotlivé medzipovodia, pre ktoré sa simuluje zrážkovo-odtokový proces. Nadväzujúce si medzipovodia sú vzájomne prepojené a odtok z horného povodia vstupuje do výpočtu pre dolné povodie. Samotný model sa skladá zo štyroch modulov – snehový (simulácia procesov akumulácie a topenia sa snehu), pôdny (výpočet pôdnej vlhkosti), generovanie odtoku a transformácia vlny. Medzipovodia s veľkým výškovým prevýšením je možné rozdeliť do výškových zón a následne každú zónu rozdeliť na základe využitia krajiny na lesnaté alebo otvorené plochy.

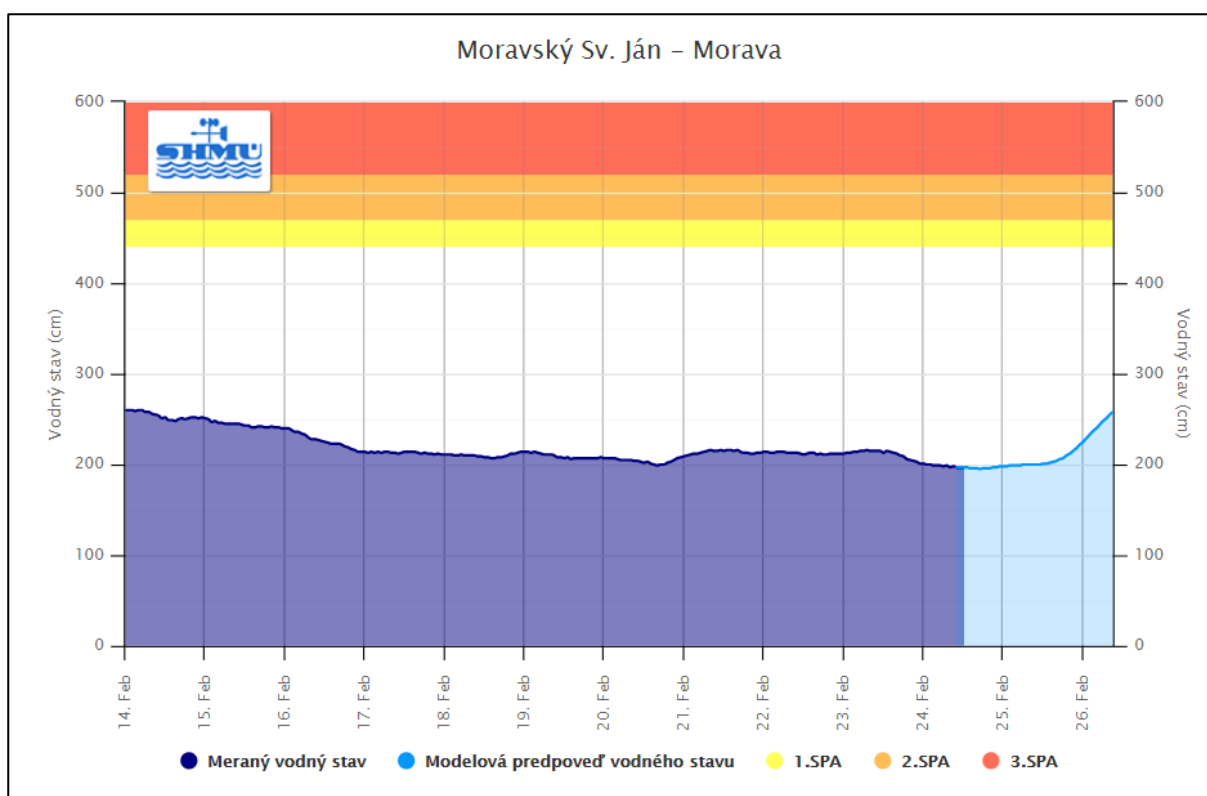
Zrážkovo-odtokový model HEC-HMS sa skladá z niekoľkých modelovaných komponentov – základný model povodí, meteorologický model, model výpočtu objemu odtoku, model priameho odtoku, model základného odtoku, model prúdenia vody v koryte a ostatné (objekty na tokoch). Výpočet jednotlivých komponentov hydrologického modelu sa vzťahuje k tzv. hydrologickým prvkom (elementom) základného modelu povodí, ktoré sú prepojené v dentritickej sieti. Týmito prvkami sú: parciálne povodie (subbasin), úsek toku (reach), sútok (junction), zdroj (source), odber (sink), nádrž (reservoir), odbočka (diversion). Výpočet modelu prebieha v smere od horných elementov k dolným.

Oba zrážkovo-odtokové modely okrem základných vstupov v podobe časových radov teploty vzduchu, atmosférických zrážok, prietokov, potenciálnej evapotranspirácie atď. vyžadujú dáta popisujúce štruktúru modelovaného systému (napr. reliéf, land-use). Parametre opisujúce dominantné fyzikálne procesy hydrologického cyklu boli pre každé medzipovodie alebo parciálne povodie stanovené procesom kalibrácie.

Model HEC-RAS bol kalibrovaný v povodia Moravy a Bodrogu za účelom simulácie spätného vzdutia pri vysokých vodných stavoch na Dunaji a Tise. HEC-RAS je hydrodynamický model, ktorý počíta s jednorozmerným ustáleným a neustáleným prúdením. .

Dôležitou časťou predpovedného systému HYPOPS je sub-modul pre prívalové povodne. Je podporným nástrojom v rozhodovacom procese vydávania výstrah. Systém je založený na „Flash-Flood Guidance system“ (FFGS), odporúčenej metodike WMO. Využíva kombináciu priestorovej analýzy zrážok, pôdnej vlhkosti a citlivosti územia na prívalové povodne, ktorá je určená na základe vybraných geografických prvkov. Systém pracuje 5-minútovom kroku s priestorovým rozlíšením gridu 1 km. Výstupy z analýzy zrážok sú počítané v rozdielnych intervaloch (5 min, 15 min, 30 min, 1 hodina a 2 hodiny) a výsledky sú porovnávané s hodnotami FFG. .

V rámci projektu POVAPSYS sa nakalibrovali modely pre vybrané vodomerné stanice. V súčasnej dobe (k 1.1.2020) je na web stránke SHMÚ publikovaných 68 staníc s modelovými predpoveďami vodných stavov (Obr. 5.6). Ich počet sa bude priebežne zvyšovať.

Obr. 5.6 Modelová predpoveď v stanici Moravský Svätý Ján

Každá vodomerná stanica s modelovou predpoveďou má niekoľko výstupov v závislosti od typu hydrologického a meteorologického modelu, to znamená, že je na odbornom posúdení hydrologa, ktorý výstup najlepšie vystihuje aktuálnu hydrometeorologickú situáciu.

Hydrologické výstrahy

Sú vydávané na základe analýzy aktuálnej meteorologickej a hydrologickej situácie a na základe predpovede vývoja na nasledujúce obdobie. Pri analýze situácie a predpovedí sú používané všetky nástroje popísané vyššie.

Slovenská predpovedná povodňová služba vydáva výstrahy na 5 typov povodní:

- povodeň z trvalých zrážok,
- prívalová povodeň,
- ľadová povodeň,
- povodeň z topenia snehu,
- povodeň z topenia snehu a dažďa.

Vydávané výstrahy sú kategorizované na základe miery nebezpečenstva pre obyvateľstvo a to od výstrahy 1. stupňa pre udalosti s relatívne nízkou mierou rizika a s častým výskytom až po udalosti s relatívne vysokým potenciálom spôsobiť škody a s veľmi zriedkavým výskytom (výstrahy 3. stupňa). Časová doba vydávania výstrahy variuje v závislosti od druhu výstrahy od 1 hodiny (prívalové povodne) až do 24 hodín pri regionálnych povodniach ostatných druhov. Oblasť platnosti hydrologických výstrah je totožná s areálom jednotlivých okresov.

5.2.3 Distribúcia informácií a varovanie obyvateľstva

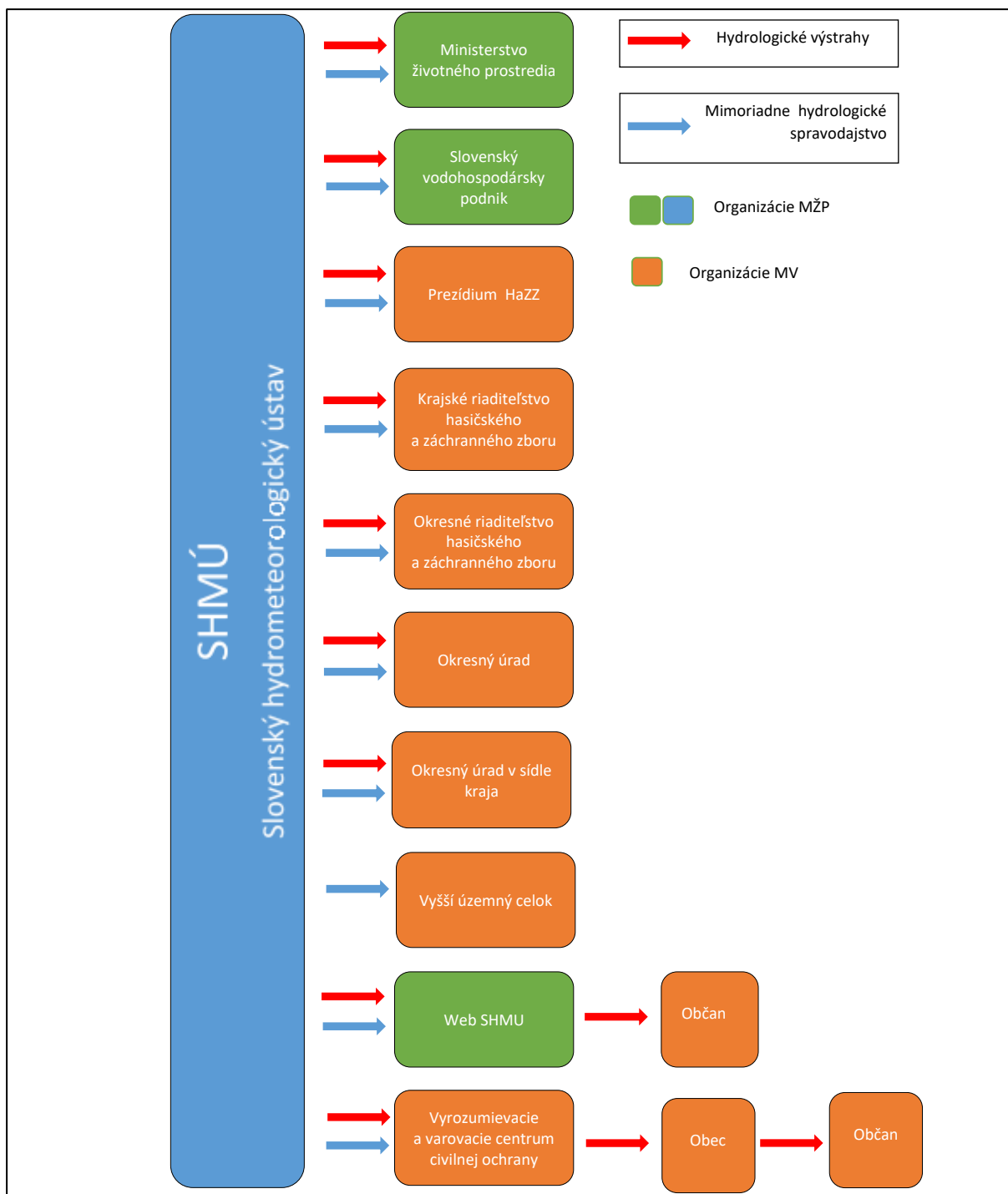
Predpovedná povodňová služba poskytuje informácie o meteorologickej situácii a o hydrologickej situácii, o nebezpečenstve povodne, o vzniku povodne a o ďalšom možnom vývoji meteorologických podmienok a hydrologických podmienok, ktoré ovplyvňujú priebeh povodne (§14 Zákon 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami).

Slovenský hydrometeorologický ústav prostredníctvom Predpovednej povodňovej služby poskytuje:

- a) pravidelné denné hydrologické spravodajstvo a podľa intervalov merania údaje o zásobách vody v snehovej pokrývke orgánom ochrany pred povodňami a správcovi vodohospodársky významných vodných tokov,
- b) podľa potreby aktuálne údaje o zrážkach a vodných stavoch orgánom ochrany pred povodňami a správcovi vodohospodársky významných vodných tokov,
- c) varovanie pred nebezpečenstvom povodne orgánom ochrany pred povodňami, ktoré pôsobia na dotknutom území, zložkám Hasičského a záchranného zboru, správcovi vodohospodársky významných vodných tokov, varovaciemu a vyzrozumievaciemu centru civilnej ochrany, okresným úradom v sídle kraja alebo okresným úradom,
- d) mimoriadne hydrologické spravodajstvo počas povodňovej situácie
 1. orgánom ochrany pred povodňami, ministerstvu vnútra, zložkám Hasičského a záchranného zboru, vyšším územným celkom a správcovi vodohospodársky významných vodných tokov,
 2. počas mimoriadnej situácie subjektom podľa prvého bodu, okresnému úradu v sídle kraja a okresnému úradu,
- e) Ministerstvu životného prostredia SR, ministerstvu vnútra SR a správcovi vodohospodársky významných vodných tokov meteorologické vyhodnotenie a hydrologické vyhodnotenie povodňovej situácie po skončení povodne.

(4) Pri poskytovaní hydrologických informácií na hraničných vodných tokoch a pri poskytovaní medzištátnej pomoci pri ochrane pred povodňami postupujú orgány ochrany pred povodňami, SHMÚ, správca vodohospodársky významných vodných tokov a ďalšie poverené osoby v súlade s medzištátnymi zmluvami o hraničných vodách .

Základná schéma toku informácií počas povodní je uvedená na Obr. 5.7.

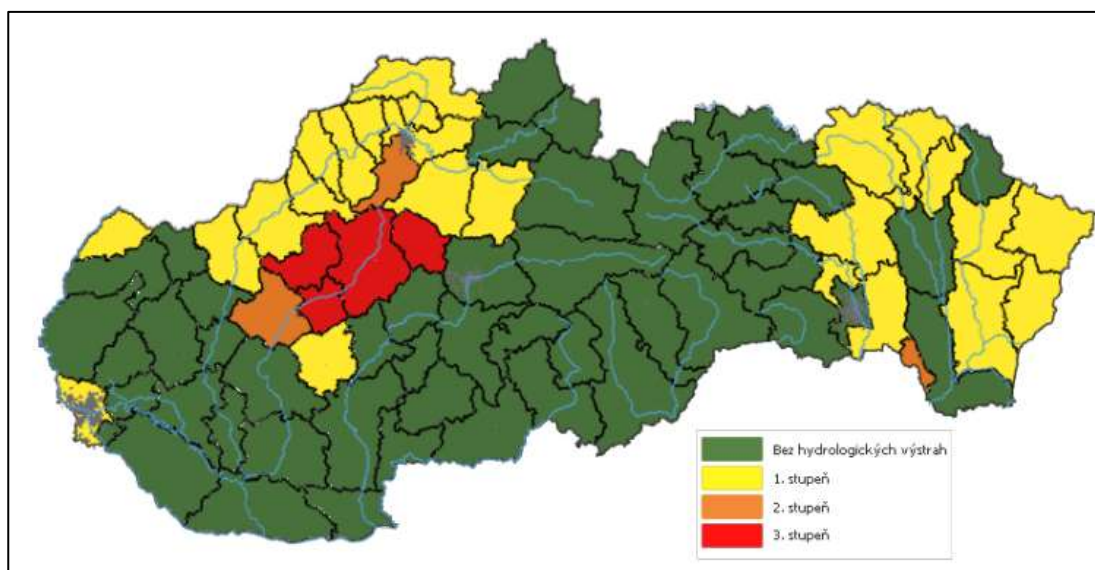
Obr. 5.7 Schéma toku informácií v rámci predpovednej povodňovej služby, povodňovej hlásnej a varovnej služby

Informácie pre verejnosť

- Primárnym informačným kanálom je internetová stránka www.shmu.sk, kde sú v záložke
- **Hydrologické spravodajstvo** – informácie o situácii na vodných tokoch vo vybraných vodomerných staniách o 06.00 hodine, rozdiel od vodného stavu v predchádzajúcom dni o 06.00 hodine, veľkosť prietoku vody, hodnota teploty vody a teploty vzduchu, . úhrn zrážok počas ostatných 24 hodín, štatistická významnosť priemerného času dosiahnutia alebo prekročenia prietoku vody, hodnotenie stavu počasia a ľadových úkazov .

http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=ran_sprav

- Vodomerné stanice – zobrazenie vodomerných staníc na mape Slovenska a zoznam online staníc s aktuálnym vodným stavom. Následne každá stanica obsahuje grafický priebeh vodného stavu za posledných 10 dní a s vyznačením SPA (v podobe hydrogramu) a a v tabuľkovej forme hodinové údaje za posledných 24 hodín (za ostatné 2 hodiny v 15-minútovom kroku). Vo vybraných vodomerných staniaciach (označené P) sú modelové predpovede vodných stavov http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=hydro_vod_all
- Hydrologická situácia a vývoj – verbálne vyhodnotenie zrážok, počasia, hydrologickej situácie a predpoklad vývoja hydrologickej situácie pre jednotlivé regionálne strediská (BA, ZA, BB a KE) a pre celé Slovensko. Situácia a vývoj pre celé Slovensko je doplnená o tabuľku číselných predpovedí pre 7 profilov na Dunaji (Devín, Bratislava, Medveďov, Komárno, Štúrovo), na Morave (Moravský Sv. Ján) a Bodrogu (Streda n. Bodrogom) na nasledujúci deň o 6:00 hod. OČ http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=sit_cele
- Zrážkomerné stanice – mapový prehľad operatívnych staníc merajúcich zrážky. Užívateľ má možnosť vybrať si časový interval, v ktorom sú kumulované zrážkové úhrny (24, 12, 6, 3 a 1 hodina) a konečnú hodinu intervalu. Údaje sú k dispozícii v mapovom aj tabuľkovom formáte. Po kliknutí na jednotlivé stanice sa objaví histogram so zrážkovými úhrnmi za ostatných 5 dní a s tabuľkovým prehľadom zrážkovej aktivity za ostatných 24 hodín http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=hydro_zra_all
- Hydrologické výstrahy – prehľad aktuálne platných hydrologických výstrah. Aktuálne platné hydrologické výstrahy sú vizualizované vo forme obrázka, kde je každý okres vyfarbený príslušnou farbou podľa stupňa platnej výstrahy (zelená - bez výstrahy, žltá, oranžová a červená - 1., 2. a 3. stupeň výstrahy). Po kliknutí na vybraný okres sa zobrazia podrobné informácie (doba platnosti, aktualizácie, text výstrahy) <http://www.shmu.sk/sk/?page=1680>

Obr. 5.8 Vizualizácia vydaných hydrologických výstrah

- Rakúsko a Morava - údaje zo staníc na rieke Morava (Moravský Sv. Ján a Záhorská Ves) v nemeckom jazyku http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=rak_a_morava

- Mimoriadne spravodajstvo – zoznam mimoriadneho spravodajstva, vydávaného v čase povodní, rozdelený podľa pracovísk a dátumov. http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=mim_hydro_sprav
- Stupne povodňovej aktivity – prehľad staníc s aktuálne dosiahnutým prekročeným SPA. http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=hydro_stpa&PAtab=PAtab
- Turistika a rybolov - prehľad (vodný stav a prietok) pre vybraných 14 hydrologických staníc. http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=tur_a_rybo
- Teplota vody v nádržiach –prehľad teploty vody vo vybraných 11 nádržiach. Aktualizované 2-krát týždenne na základe údajov SVP. Uverejňuje sa od mája do októbra. <http://www.shmu.sk/sk/?page=981>
- Snehové spravodajstvo alternuje s teplotou vody v nádržiach v priebehu zimnej sezóny. Obsahuje informácie o objeme vody v snehovej pokrývke v jednotlivých merných profiloch (spravidla profily významných VD, či ústia tokov). Údaje sú aktualizované 1-krát do týždňa v utorok a záložka obsahuje dáta za celú zimnú sezónu v tabelárnej aj grafickej podobe. http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=mim_sneh
- Povodňové správy - archív povodňových správ. Tie sú vydávané v prípade významnej povodňovej udalosti, výročná správa je vydávaná 1-krát ročne. <http://www.shmu.sk/sk/?page=128>

Okrem webu sú informácie pre verejnosť na požiadanie podávané aj telefonicky, emailom a na týchto kontaktných adresách (číslach):

Bratislava:

tel. (02) 59415 412, 0918 976 921

Email: hips@shmu.sk

Banská Bystrica:

Tel.: (048) 413 9283, 0918 976 924

Email: hipsbb@shmu.sk

Košice:

Tel.: (055) 6333 022, 0918 976 923

Email: hipske@shmu.sk

Žilina:

Tel.: (041) 70 775 11, 70 775 21, 0918 976 922

Email: hipsza@shmu.sk

5.3 Plán skvalitnenia vykonávania predpovednej povodňovej služby, najmä návrhy na doplnenie monitorovacej siete, skvalitnenie technológií merania a prenosu údajov, návrh na výskum a vývoj analytických a prognostických metód

Na zabezpečenie úloh stanovených zákonom bol v r. 2015 vytvorený komplexný operatívny povodňový predpovedný a výstražný povodňový systém (POVAPSYS), založený na zbere podkladových údajov, modelovaní hydrologických procesov v reálnom čase, ich analýze,

vydávani hydrologických predpovedí a výstrah a ich distribúci kompetentným orgánom v systéme krízového manažmentu.

Do budúcnosti je však potrebné zabezpečiť udržateľnosť systému organizovanou servisnou podporou. Naďalej je potrebné skvalitňovať modely kalibráciou, zapojením čo najväčšieho množstva vstupných údajov pre čo najkvalitnejšie modelové výstupy.

Do plánu skvalitnenia PPS patria najmä tieto úlohy:

- Zvýšenie množstva operatívnych staníc.
- Skvalitnenie plošnej informácie o spadnutých zrážkach, čo znamená väčší počet zrážkomerných pozorovaní v reálnom čase a dostupnosť radarových meraní vo vysokej kvalite. Zlúčená informácia z uvedených vstupov zvýši kvalitu plošnej informácie o zrážkach.
- Najväčšie neistoty v hydroprognózných procesoch sú meteorologické predpovede, z nich najmä predpoveď zrážok. Kvalite predpovede zrážok venujú značnú pozornosť meteorologické predpovedné systémy a tak možno očakávať, že ich vylepšením sa zvýši aj presnosť predpovede zrážok.
- Rekalibrácie modelov patria k stálej nevyhnutnej činnosti, s ktorou treba počítať aj do budúcnosti. Dokonalé poznanie modelov, poznanie hraníc modelu, je informácia, ktorú musí poznať nielen hydroológ, ale aj používateľ modelových predpovedí.
- Osveta a neustála spolupráca s orgánmi ochrany pred povodňami, ale aj s verejnosťou o hydrologických a meteorologických predpovediach a ich neistotách.
- Zavedenie pravdepodobnostných – ansámblových predpovedí do výstupov PPS, osвета a vzdelávanie zákazníkov v používaní takýchto výstupov.
- Upraviť výstupy PPS tak, aby boli rýchlo dostupné v mobilných aplikáciách.
- Zvýšiť úroveň výstupov hydrologickej služby v prípade lokálnych (prívalových) povodní.
- Spolupracovať na vedeckých prácach zameraných na hodnotenie vplyvu klimatickej zmeny na povodňové prietoky v medzinárodnom rozsahu.
- Vypracovať štúdie odhadu povodňových prietokov vplyvom klimatickej zmeny s využitím výstupov modelu Aladin s detailnejším rozlíšením zohľadňujúcim orografiu Slovenska
- Zlepšiť informačné technológie a informačné systémy, vrátane telekomunikačného systému v technologickej linke spracovania hydrologických údajov a veličín

Pre skvalitnenie včasného varovania a vydávania hydrologických predpovedí a výstrah, so zameraním na prevenciu a ochranu pred povodňami a pre zlepšenie vykonávania predpovednej povodňovej služby SHMÚ je z hľadiska zabezpečenia požadovaných údajov a informácií z monitorovania v štátnej hydrologickej sieti nevyhnutné:

- Nepretržite udržiavať podmienky na zabezpečenie kontinuálnej prevádzky štátnej meteorologickej a hydrologickej siete a jej rozvoj, vrátane finančného a kapacitného zabezpečenia.
- Prehodnotiť a rozšíriť štátnu hydrologickú sieť, a to doplniť monitorovanie v oblastiach, kde nie je zabezpečený systematický hydrologický monitoring vrátane objektov podzemných vôd. Doplniť prenos údajov o ďalšie stanice v oblastiach, ktoré sú pokryté len režimovým pozorovaním povrchových a podzemných vôd.
- Inštaláciu kamier do automatických hydrologických staníc, pre potreby včasného varovania v prípade chodu ľadov.

- Doplniť zdvojený prenos údajov pre prípad výpadku operátora (satelit, iný operátor),
- Zvýšiť frekvenciu priamych meraní prietokov najmä pri povodňových situáciách.
- Zabezpečiť vývoj metodík na spracovanie návrhových veličín prívalových povodní.
- Rozšíriť hodnotenie hladín podzemných vôd v sondách (štátna hydrologická sieť podzemných vôd SHMÚ) v aluviálnych sedimentoch riek, v ktorých hladina podzemných vôd dosahuje úroveň 20 cm až 10 cm pod terénom a vyššie. Pre indikované sondy vypočítať maximálnu hladinu s pravdepodobnosťou výskytu raz za 100 rokov.
- Identifikácia miest dosiahnutia hladiny podzemnej vody na úroveň terénu z poznatkov okresných úradov.
- Posúdenie vzťahu hladiny podzemnej vody v sonde a vysokých vodných stavov vo vodnom toku .
- Posúdenie geológie a hydrogeológie územia v blízkosti indikovanej sondy.

Rámcové posúdenie existencie sídelných aglomerácií, poľnohospodárskej pôdy a dopravných komunikácií v blízkosti indikovanej sondy.

5.4 Plán zvýšenia úrovne hlásnej povodňovej služby a postupov varovania obyvateľstva

Na základe §15 Zákona 7/2010 Z. z o ochrane pred povodňami: Hlásna povodňová služba prijíma a poskytuje informácie súvisiace s možným vznikom povodňovej situácie alebo vznikom mimoriadnej udalosti, na základe ktorých sa s využitím informačného systému civilnej ochrany (§ 3 ods. 12 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov) zabezpečí včasné varovanie obyvateľstva, vyzozumenie orgánov ochrany pred povodňami, orgánov štátnej správy, zložiek Hasičského a záchranného zboru a obcí na povodňou ohrozenom území.

(2) Hlásnu povodňovú službu zabezpečujú

- ministerstvo vnútra, okresné úrady v sídlach krajov, okresné úrady a obce,
- ministerstvo životného prostredia prostredníctvom SHMÚ a správcu vodohospodársky významných vodných tokov,
- predpovedná povodňová služba.

(3) Varovanie obyvateľstva na povodňou ohrozenom území vykonáva varovacie a vyzozumievacie centrum civilnej ochrany alebo obec podľa osobitného predpisu (§ 3a a § 15 ods. 1 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov)

Za plánom skvalitnenia Predpovednej povodňovej služby sú veľké financie, s ktorými treba neustále počítať. Predpovedný povodňový systém (POVAPSYS) v roku 2015 inovoval nielen predpovedný systém, ale aj technológie a infraštruktúru, na ktorej tento robustný systém pracuje:

- Predpokladá sa, že takýto systém by sa mal inovovať každých 5-7 rokov, čo vyžaduje investície navyše oproti udržiavaniu systému servisom technickej podpory.
- Rozšírením siete automatických hydrologických, zrážkomerných a automatických meteorologických staníc sa zabezpečí vyššia dostupnosť údajov v reálnom čase pre internú potrebu, ale aj pre orgány ochrany pred povodňami.

- Je potrebné vyvinúť moderné a bezpečné komunikačné postupy pre automatizáciu a nepretržité poskytovanie údajov pre interné potreby a povodňové orgány.
- Dôležité je vytvorenie efektívnych nástrojov varovania na nebezpečenstvo povodne spoluprácou s orgánmi ochrany pred povodňami a verejnosťou.
- Zlepšiť informovanosť širokej verejnosti o úlohách a aktivitách v oblasti manažmentu povodňového rizika organizovaním školení a prezentácií.

6. SÚHRN OPATRENÍ A URČENIE PRIORÍT NA DOSIAHNUTIE CIEĽOV MANAŽMANTU POVODŇOVÉHO RIZIKA

6.1 Súhrn všetkých navrhovaných preventívnych opatrení

Súhrn všetkých navrhovaných preventívnych opatrení v členení podľa § 4 ods. 2 písm. a) až e) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov sa nachádza v Prílohe V. Súhrn všetkých navrhovaných preventívnych a zmiernujúcich opatrení k jednotlivým geografickým oblastiam, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt.

Celkové náklady a umiestnenie opatrení bolo stanovené na základe technického odhadu. Výška nákladov jednotlivých navrhovaných opatrení v plánoch manažmentu povodňových rizík vychádza z vypracovanej projektovej dokumentácie, tam kde bola táto vypracovaná, alebo bola výška nákladov stanovená štandardnými metódami vychádzajúcimi z určenia množstiev jednotlivých druhov prác a k nim priradených jednotkových cien závislých od druhu objektu, jeho účelu a konštrukčno-materiálovej charakteristiky. Pri oceňovaní navrhovaných opatrení, na ktoré bola vypracovaná projektová dokumentácia alebo projektový zámer, sa vychádzalo z ceny uvedenej v projektovej dokumentácii, pričom výsledná cena bola prepočítaná na cenovú úroveň roku 2020 použitím Indexu rastu cien stavebných prác podľa klasifikácie stavieb.

Pri oceňovaní navrhovaných opatrení bez projektovej dokumentácie boli použité jednotkové ceny podľa klasifikácie stavieb uverejnené v *Zborníku ukazovateľov priemernej rozpočtovej ceny na mernú jednotku objektu, 2012*. Priemerná rozpočtová cena nezahŕňa vedľajšie rozpočtové náklady na prípravu stavby, preto rozpočtový náklad navrhovaného opatrenia bol navýšený o 26,4 %.

Pri určovaní výšky nákladov na opravy a údržbu navrhovaných preventívnych protipovodňových opatrení bol použitý *Normatív opráv a údržby DHM* vypracovaný VÚVH, Bratislava a využívaný SVP, š. p. v oblasti opráv a údržby DHM. Ročný náklad na opravu a údržbu navrhovaného opatrenia bol stanovený z ceny opatrenia navýšenej o vedľajšie rozpočtové náklady prenasobením normou, t. j. percentom prislúchajúcim k skupine DHM podľa *Normatívu opráv a údržby DHM*. Náklady na prevádzku, údržbu a opravy počas celého predpokladaného obdobia životnosti jednotlivých navrhovaných opatrení boli určené ako súčin ročného nákladu a počtu rokov obdobia životnosti jednotlivých navrhovaných opatrení. Za dobu životnosti navrhovaných opatrení bola uvažovaná doba 100 rokov.

Navrhované opatrenia vyplývajú z jestvujúcich podkladov a nie je vylúčené ich prehodnotenie pri ďalšom stupni riešenia predmetnej problematiky na základe podrobnejších analýz a podkladov.

Všetky návrhy konkrétnych opatrení podliehajú posudzovaniu v zmysle požiadaviek § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, resp. pre stavby potenciálne ovplyvňujúce územia Natura 2000 bude zabezpečený proces hodnotenia podľa čl. 6.3 a 6.4 smernice 92/43/EHS, v prípade, ak nebol realizovaný, pričom návrh konkrétneho opatrenia bude ďalej posudzovaný aj v zmysle požiadaviek zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a v zmysle požiadaviek čl. 4.7 smernice 2000/60/ES. Hodnotenie a zdôvodnenie navrhovaných opatrení je definované článkom 4 ods. 7 písm. a), b), c), d) smernice 2000/60/ES a konkrétne sa v ňom uvádza, že realizácia navrhovaných opatrení je možná, ak budú splnené všetky nasledujúce podmienky:

- (a) uskutočnia sa všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav vodného útvaru;
- (b) dôvody úprav alebo zmien sú menovite uvedené a vysvetlené v pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia vyžadovaného článkom 13 a ciele sú vyhodnotia každých šesť rokov;
- (c) dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny sú nadradeným verejným záujmom a/alebo prínos z dosiahnutia cieľov stanovených v odseku 1 pre životné prostredie a spoločnosť je prevážený prínosom nových úprav alebo zmien pre ľudské zdravie, udržaním ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľným rozvojom, a
- (d) prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru, nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprimeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú významne lepšie z hľadiska životného prostredia.

Predpokladaný dopad variantu navrhovaných opatrení hodnotený v zmysle požiadaviek čl. 4.7 smernice 2000/60/ES je uvedený v nasledujúcom texte:

(a) uskutočnia sa všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav vodného útvaru;

1. Popis súčasného stavu navrhovanými opatreniami dotknutých vodných útvarov (VÚ) podľa geografických oblastí je uvedený v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika, v rámci ktorého bola identifikovaná existencia významného rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt.
2. Popis možných zmierňujúcich opatrení v rámci navrhovaných opatrení v členení podľa § 4 ods. 2 písm. b) až e) zákona č. 7/2010 Z. z. (popis prírode blízkych prístupov)

Opatrenia bodu a) predstavujú súbor opatrení v lesoch, na poľnohospodárskej pôde a na urbanizovaných územiach, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšujú retenčnú schopnosť povodia alebo podporujú prirodzenú akumuláciu vody v lokalitách na to vhodných a ktoré chránia územie pred zaplavením povrchovým odtokom.

Návrh zmierňujúcich opatrení pri realizácii zelených opatrení

- vzhľadom na charakter opatrení sa nevyžadujú zmierňujúce opatrenia.

Opatrenia bodu b) sú opatrenia, ktoré znižujú maximálny prietok povodne, ako je výstavba, údržba, oprava a rekonštrukcia vodných stavieb a poldrov; polder je vodná stavba na ochranu pred povodňami, ktorej súčasťou je územie určené na zaplavenie vodou pre potreby sploštenia povodňovej vlny.

Návrh zmierňujúcich opatrení pri realizácii vodných nádrží

- vhodným výberom variantu obmedzovať negatívne vplyvy vodných nádrží na životné prostredie, na režim podzemných vôd, na zmenu mikroklimy, na zanášanie nádrže, na abráziu, na zosuvy,
- pri výstavbe zabezpečiť spriechodnenie bariér pre vodnú biotu, zvoliť podľa možnosti najvhodnejší typ spriechodnenia bariér - náhradný biokoridor obtekajúci vodnú nádrž, prípadne iné vhodné spôsoby spriechodnenia,
- pravidelné preverovanie a prioritizácia bilančných potrieb vody s cieľom racionálne využívať jednotlivé priestory objemu nádrže, vrátane jej retenčného priestoru,
- prehodnotiť a zabezpečiť minimálne bilančné prietoky pod vodnými dielami, účinnosť rybochodov, a zachovanie dynamiky hladinového režimu s cieľom napodobenia jeho

optimálnych prirodzených parametrov v čase pred vykonaním vodohospodárskych úprav,

- monitorovať výskyt invázných a expanzívnych druhov, v prípade potreby okamžité odstraňovanie, zabrániť rozširovaniu neofytov (invázných a expanzívnych rastlín), v prípade výskytu v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. tieto dôsledne odstraňovať v súčinnosti s vlastníkami ďalších postihnutých pozemkov,
- optimálne rozčlenené litorálne pásmo, tvorba ostrovčekov a diferencovať hĺbku vody v nádrži.

Návrh zmiernujúcich opatrení pri realizácii poldrov

- uprednostňovať výstavbu nižších suchých poldrov citlivo zasadených do krajiny,
- zabezpečiť kontinuálny priebeh nivelety vodného toku cez objekt suchého poldra,
- zátopovú plochu poldra je možné vyplniť v prírode cennými prvkami, ktoré znesú zaplavenie (malé vodné plochy, mokrade, tône, vrbové háje a pod.),
- zátopová plocha sa mimo času povodne môže využiť aj ako prírodné územie využívané na rekreáciu, pikniky a nenáročné športové aktivity,
- mimo povodňových prietokov využívať zátopovú plochu suchých poldrov k iným účelom, napr. ju poľnohospodársky obhospodarovať ako lúky,
- pri výsadbe drevín využiť pôvodné brehové porasty z geograficky pôvodných druhov, čím sa zabezpečí obnovenie prerušeného biokoridoru.

Opatrenia bodu c) sú opatrenia, ktoré chránia územie pred zaplavením vodou z vodného toku, ako je úprava vodných tokov, výstavba, údržba, oprava a rekonštrukcia ochranných hrádzí alebo protipovodňových línií pozdĺž vodných tokov.

Návrh zmiernujúcich opatrení pri realizácii úpravy vodných tokov

- prednostne vytvoriť zložený profil koryta s prehĺbenou kynetou nepravidelného miskovitého tvaru pre sústredenie malých prietokov, pri voľbe šírky kynety prihliadať na to akú šírku má tok v prirodzených úsekoch. Pokiaľ je to možné neopevňovať svahy kynety a umožniť jej samovoľný rozvoj. Prietočná kapacita kynety vlozenej do veľkého povodňového koryta by spravidla nemala presiahnuť úroveň Q_{30d} a v prípade, že jej vyššia kapacita je nevyhnutná dosahovať ju prednostne zväčšením šírky, nie hĺbky,
- ak je to z územného hľadiska možné, brehy koryta upravovať do miernejších a premenlivých sklonov, čím sa umožní tzv. povodňové rozvoľnenie - zväčšenie kapacity koryta rozvoľňovaním do prírode blízkych tvarov,
- vytvárať asymetrické koryto rozšírením iba jedného brehu,
- dostatočnú hĺbku v koryte zabezpečiť čiastočným zavzduťím bez vytvárania migračných prekážok a dlhších monotónnych úsekov (napr. kamenné prahy, sklzy, drevená guľatina, skupiny väčších kameňov, konštrukcie z mŕtvej drevnej hmoty...),
- pokiaľ je to možné, vytvárať paralelné korytá, resp. paralelné kynety v rámci úpravy toku (najmä u tokov, ktoré majú prirodzený charakter rozvetvovať sa), využívať na odvedenie veľkých vôd aj korytá bývalých mlynských náhonov ich rekonštrukciou,
- znižovať výškovú úroveň beriem s cieľom vytvárania podmienok pre ich častejšie hydrodynamické zaťaženie, čím sa zároveň zníži rozsah suchých jalových beriem,

- zachovať smerovú členitosť toku, podľa možností umožniť vytvorenie sťahovavej kynety,
- zachovať morfológickú členitosť dna koryta (vytváranie tóní spravidla v oblúkoch a ich striedanie s brodovými úsekmi v podobe prahov v dne, prípadne ponechaním štrkových a piesočných lavíc, ostrovčekov alebo ich vytváraním),
- zabezpečiť členitú brehovú líniu,
- pozdĺžny sklon koryta zvyšovať len minimálne a v nevyhnutných prípadoch,
- úpravu koryta protipovodňovými múrmi riešiť iba v nevyhnutných prípadoch, pričom technické riešenie by malo zodpovedať vyššie uvedeným požiadavkám. Dôležité je prispôbiť architektonické poňatie konkrétnym podmienkam na dotknutom úseku toku,
- zaistiť neselektívnu obojsmernú migračnú priestupnosť pre všetky vodné organizmy pri výstavbe priečných objektov (pozdĺžny sklon znižovať prednostne sústavou priechodných sklzov prípadne nižších stupňov),
- pri úprave koryta striedať zatienené a nezatienené priestory,
- pri úprave toku postupovať proti prúdu, aby vodné organizmy mali možnosť premiestniť do bezpečnejších úsekov,
- na miestach kde je to možné umožniť pri vyšších prietokoch zatápanie okolitých pozemkov,
- brehy stabilizovať pokiaľ je to možné prednostne koreňovým systémom brehovej vegetácie, použitím geotextílií, plôtikov zo živého dreva na vonkajšej strane oblúka rieky. V prípade nutnosti použitia technických riešení uprednostniť pri opevňovaní korýt prírode blízke a pokiaľ možno miestne materiály,
- v čo najväčšej miere zachovať všetky dospelé stromy,
- pri piesočných alebo štrkových laviciach zachovať miesta s ponorenou vegetáciou, udržať alebo vytvoriť plôšky nad 0,1 ha pre hniezdenie vtákov, zachovať brody prevýšené 300 až 500 mm nad teoretickou niveletou, zachovať tône minimálne 300 mm hlboké,
- vyhnúť sa bagrovaniu podložných štrkových vrstiev, aby nedošlo k odvodneniu priľahlých mokradí,
- pri vykonávaní úprav použiť vhodné ročné obdobie,
- vykonávať práce z jedného brehu so zachovaním oblastí, ktoré môžu pôsobiť ako základňa pre rekolonizáciu,
- pri zásahu do brehových porastov kvôli zaisteniu prístupu k toku tieto zmladzovať v súlade s prirodzenou druhovou skladbou a krajinou,
- potrebné mechanizmy priviesť k toku cez územie s nižšou ekologickou hodnotou.

Návrh zmierňujúcich opatrení pri realizácii ochranných hrádzí

- pokiaľ je to možné, objekty navrhnúť bez tesniacich stien, aby sa zabezpečila kontinuita prúdenia podzemných vôd v súvislosti so zabezpečením interakcie podzemných vôd medzi korytom toku a HPV v území za hrádzou,

- ochranné hrádze navrhnuť prednostne len na prejazd vozidiel správcu toku bez spevnenia koruny asfaltom a pod.,
- v prípade možných stretov so záujmami ochrany prírody a krajiny sú odporúčané konzultácie s odborníkmi k eliminácii možných stretov už vo fáze konceptu riešenia,
- v prípade výskytu chránených druhov je nutné riešiť prípadný transfer, vytváranie náhradných biotopov, náhradné výsadby drevín, či iné kompenzačné opatrenia,
- podporovať výsadbu solitérov drevín na bermách ohradzovaných vodných tokov so šírkou nad 10,0 m,
- ak je to možné uprednostňovať výstavbu odsunutých, prípadne obvodových hrádzí,
- zohľadniť multifukčné využitie medzihrádzového územia v blízkosti intravilánov miest a obcí (rekreačné, oddychové využitie napr. obecné parky, náučné – napr. náučné chodníky),
- zabezpečiť bezpečnosť existujúcich hrádzí (protipovodňových múrikov) navýšením ochranných hrádzí (múrikov) na úroveň prietoku Q_{100} + bezpečnostné prevýšenie zlepšením filtračnej stability hrádzí/múrikov a ich podložia, a pod.,
- v stiesnených podmienkach obcí zvýšiť ochranu územia použitím mobilných hradení,

Opatrenia bodu d) sú opatrenia, ktoré chránia územie pred zaplavením vnútornými vodami, ako je výstavba, údržba, oprava a rekonštrukcia zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd.

Návrh zmierňujúcich opatrení pri realizácii čerpacích staníc vnútorných vôd

- osadiť hrablice na vtoku do bazénu ČS pre zabránenie vniknutia ichtyofauny,
- použiť prírodný kameň v dne a svahoch prírodného kanála (oddelením od betónových konštrukcií),
- zriadiť tône a úkryty pre ryby na prírodných kanáloch ČS a pred vtokovými objektmi do ČS,
- zvýšiť ochranu čerpacích staníc stavebnými úpravami, ktoré zabránia prieniku vody do ČS pri povodňových stavoch,
- zabezpečiť zvýšenie výkonnosti ČS výmenou zastaraných elektrotechnických a strojnotechnologických zariadení ČS za výkonnejšie a efektívnejšie,

Opatrenia bodu e) sú opatrenia, ktoré zabezpečujú prietokovú kapacitu koryta vodného toku, ako je odstraňovanie nánosov z koryta vodného toku a porastov na brehu vodného toku; breh je postranné obmedzenie koryta vodného toku od jeho dna po brehovú čiaru.

Návrh zmierňujúcich opatrení pri realizácii údržby vodných tokov

- údržbu vykonávame hlavne z dôvodu udržovania prietočnosti odstraňovaním splaveninových usadenín a naplaveného dreva, opravy porúch, resp. zmeny tvaru korýt,
- údržba vodných tokov sa realizuje len ak nie je možné z nejakého dôvodu akceptovať úplne samovoľný vývoj vodného toku, napr. v intraviláne obce pre zabezpečenie prietočnosti koryta, prípadne v úsekoch nad intravilánom, kde hrozí splavenie vodou unášaného materiálu do zastavanej časti obce a k bezprostrednému ohrozeniu zdravia a majetku občanov,

- vhodnosť termínu čistenia koryta od naplavenín a splavenín a spôsob a rozsah zásahu ako aj termín kosenia zatrávneneho pobrežného pozemku a svahov toku konzultovať s ichtyológom, prípadne príslušnou zložkou ŠOP SR pri údržbe zachovávať pozdĺžnu členitosť koryta a členitosť brehov kynety,
- výrub náletových drevín z koryta, svahov a pobrežného pozemku realizovať so zachovaním ojedinelých solitérnych drevín,
- v prípade výskytu chránených druhov živočíchov je na vykonanie akýchkoľvek zásahov do ich biotopov potrebná výnimka zo zakázaných činností podľa § 35 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Tabelárny súhrn konkrétnych zmierňujúcich opatrení v rámci navrhovaných technických opatrení k jednotlivým geografickým oblastiam, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt v členení podľa § 4 ods. 2 písm. b) až e) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov je uvedený v Prílohe V. Súhrn všetkých navrhovaných preventívnych a zmierňujúcich opatrení k jednotlivým geografickým oblastiam, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt.

(b) dôvody úprav alebo zmien sú menovite uvedené a vysvetlené v pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia vyžadovaného článkom 13 a ciele sú vyhodnotia každých šesť rokov;

Dôvody úprav alebo zmien vodných útvarov sú uvedené v kapitole 3. Opis cieľov manažmentu povodňového rizika podľa § 8 ods. 1 zákona č. 7/2010 Z. z. a obsahuje údaje o:

- 3.1 odhadovanom počte povodňovo potenciálne ohrozených obyvateľov,
- 3.2 environmentálnych cieľoch,
- 3.3 ochrane kultúrneho dedičstva, najmä kultúrnych pamiatok a pamiatkových území,
- 3.4 hospodárskych činnostiach na povodňami potenciálne ohrozenom území,
- 3.5 rozsahu a trasách postupu povodní,
- 3.6 územiach s retenčným potenciálom ako prirodzenými záplavovými oblasťami,
- 3.7 pôdnom hospodárstve a vodnom hospodárstve,
- 3.8 územných plánoch regiónov a využívaní územia,
- 3.9 ochrane prírody,
- 3.10 plavebnej infraštruktúry a prístavnej infraštruktúry.

V rámci state 4.1. boli opatrenia na ochranu pred povodňami podľa §4 bod.2, písm. a) Zákona č. 7/2010 Z.z navrhnuté v lesnom hospodárstve, na poľnohospodárskej pôde a urbanizovanom území a posúdené vo vzťahu ich vplyvu na zníženie povodňových prietokov. Pre plochu povodia prislúchajúcu k geografickej oblasti boli určené plochy vhodné na aplikáciu opatrení (lesné pozemky, lúky a polia). Následne bola určená plocha na realizáciu opatrení (predstavuje 5-10 % z vhodných plôch v povodí), na ktorom boli opatrenia navrhnuté podľa parametrov geografickej oblasti a prislúchajúceho povodia. Vyjadrenie vplyvu navrhovaných opatrení na príslušné povodie geografickej oblasti bol stanovený ako rozdiel Q_{100} voči Q_{100r} vyčíslený v percentách. Účinnosť navrhovaných opatrení je uvedená v textovom pri každej geografickej oblasti resp. sumárnej tabuľke 4.7 Údaje o povodiach prislúchajúcich k geografickým oblastiam a vplyvu navrhovaných opatrení na Q_{100} .

V rámci statí 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 a 4.6 boli navrhované nasledovné opatrenia podľa §4 bod.2, písm. b), c), d), e) Zákona č. 7/2010 Z. z na dosiahnutie cieľov plánu manažmentu povodňového rizika:

- vodné stavby a poldre
- úpravy vodných tokov, odstraňovanie nánosov z korýt vodných tokov a porastov na brehoch vodných tokov, ochranné hrádze a protipovodňové línie
- opatrenia na ochranu územia pred zaplavením vnútornými vodami
- územia vhodné na prirodzenú transformáciu alebo umelú transformáciu povodňových vln
- opatrenia na ochranu osobitných lokalít

(c) dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny sú nadradeným verejným záujmom alebo prínos z dosiahnutia environmentálnych cieľov pre životné prostredie a spoločnosť prevažuje nad prínosom nových úprav alebo zmenami pre ľudské zdravie, udržaním ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľným rozvojom

Povodne sa dotýkajú takmer všetkých sfér života v postihnutých oblastiach a v mnohých prípadoch priamo ohrozujú zdravie i životy ľudí, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodárske činnosti. Okrem priameho ohrozenia ľudských životov sa povodne prejavujú na ľudskom zdraví svojimi priamymi zdravotnými rizikami (napr. strhnutie prúdom vody, vystavenie znečistenej vode, vystavenie studenej vode, nadmerná psychická a fyzická záťaž a pod.) ako aj svojimi nepriamymi zdravotnými rizikami (napr. kontaminácia pitnej vody, kontaminácia potravín a poľnohospodárskych plodín, únik chemických látok, nahromadenie odpadu organického a anorganického pôvodu, premnoženie komárov a iného obťažujúceho hmyzu, migrácia zvierat najmä hlodavcov, zvýšený psychický a fyzický stres, vlhké obytné prostredie s výskytom plesní a pod.).

Ľudské sídla majú unikátne charakteristiky, ktoré robia obyvateľov a ich majetky, ako aj verejné vlastníctvo, zvlášť citlivými na nepriaznivé dôsledky povodní. K faktorom, ktoré činia sídla zraniteľnejšími, patrí vysoká koncentrácia obyvateľstva a ich majetkov. Mnohé sídla sú lokalizované a koncipované tak, že dopady povodní im môžu okrem priameho ohrozenia životov a zdravia spôsobiť ekonomické a sociálne problémy, napríklad výpadky v dodávke elektrického prúdu, poškodenia cestnej infraštruktúry, ekonomické straty, resp. nedostatok vody a potravy. Ekonomické dôsledky povodní v sídlach môžu viesť k ďalšiemu prehĺbeniu sociálnych problémov, vrátane chudoby a nízkej kvality života. Negatívne demografické a sociálno-ekonomické trendy môžu zraniteľnosť na dôsledky povodní vplyvom zmeny klímy v budúcnosti ešte zvýšiť. Najvýraznejšie sa negatívne dôsledky povodní prejavujú u najzraniteľnejšej populácie. V našich podmienkach sú to starí ľudia, osamelo žijúci, deti, ľudia s nízkym príjmom a ľudia, ktorí trpia nejakým postihnutím.

Sociálne a ekonomické dôsledky povodní môžu viesť aj k zmenám v správaní sa ľudí, k zmenám ľudských noriem, hodnôt a dôvery, ktoré sú základom spoločnosti. Tie sa budú prejavovať v rodinách, komunitách či v územiach, v závislosti od ich citlivosti a adaptívnej kapacity.

Ďalšou kategóriou, ktorú je v kontexte negatívnych sociálnych a ekonomických vplyvov povodní potrebné sledovať je erózia a zosuvy i environmentálne záťaže, ktoré v konečnom dôsledku ohrozujú kvalitu prírodných vôd a pôdy a celkovo životné prostredie ľudí a živočíchov. Bezprostredne negatívne ovplyvňujú zdravie obyvateľstva a spôsobenými škodami na hnutelnom a nehnuteľnom majetku jeho ekonomickú prosperitu.

Znížiť riziko nepriaznivých dôsledkov najmä na ľudské zdravie a život, životné prostredie, kultúrne dedičstvo, hospodársku činnosť a na infraštruktúru spojené s povodňami je uskutočniteľné a žiaduce. Aby boli opatrenia na zníženie týchto rizík účinné, budú v čo

najväčšom možnom rozsahu koordinované v rámci multilaterálnej spolupráce a interdisciplinárne plánované v celom povodí. Integrovaný manažment povodí tak možno chápať ako komplexný, široko koncipovaný, procesne, logicky a účelne prepojený súbor postupov, ekostabilizačných, technických, technologických a legislatívnych opatrení a nariadení, vychádzajúcich z hydrologického, hydrogeologického, sociálno-ekonomického a krajinnó-ekologického hodnotenia povodia, ktorých cieľom je dosiahnutie a udržanie dobrého stavu vôd a dobrého stavu povodia ako celku. Integrovaný manažment povodí závisí na spolupráci a partnerstve na všetkých úrovniach, od občanov až po medzinárodné organizácie, založených na politickom záväzku a na širšom uvedomovaní si potreby zaistenia vody a udržateľného hospodárenia s vodnými zdrojmi. Integrovaný manažment povodia zohľadňuje multisektorálnu podstatu v kontexte celkového spoločensko-ekonomického rozvoja, ako aj iných verejných záujmov týkajúcich sa využívania a ochrany vodných zdrojov, a to v oblasti zásobovania vodou a kanalizačných sietí, poľnohospodárstva, lesníctva, priemyslu, sídelného rozvoja, vodných stavieb, ako aj v oblasti dopravy, rekreácie, športu, rybárstva a ďalších činností. Je to proces, ktorý podporuje koordinovaný rozvoj a riadenie vodných zdrojov, krajiny a ďalších súvisiacich zdrojov, v snahe maximalizovať výsledné ekonomické a sociálne blaho, bez porušenia trvalej udržateľnosti ekosystému a tiež zahŕňa systémový prístup k riešeniu konfliktov pri zabezpečovaní potrieb vody a ochrany proti jej negatívnym účinkom. Predstavuje efektívny model kooperácie zainteresovaných subjektov v rámci jednotlivých povodí s vytvorením reálnych motivačných a legislatívnych nástrojov na zlepšenie správy krajiny, zlepšenie správy vodných tokov, systému meliorácií a záplavových území s retenčným potenciálom aj s cieľom znižovania povodňových rizík, znižovania rizík sucha, obnovy a ochrany vodných zdrojov a pôdneho fondu v povodí a obnovy vegetačného krytu územia.

Manažment povodňových rizík predstavuje postupnosť aktivít uskutočňovaných v plynúcom čase, pričom každá aktivita by mala logicky viesť k tej nasledujúcej. Plánovacie iniciatívy sa začínajú uvedením si problému a ďalej pokračujú cez jednotlivé etapy od zberu informácií, ich vyhodnotenia až do bodu prijatia rozhodnutia cez konkrétne opatrenia. V demokratickej spoločnosti verejné rozhodnutia odrážajú širšie spoločenské hodnoty. Manažment povodňových rizík ako súčasť procesu budovania spoločnosti odráža hodnoty uznávané väčšou časťou spoločnosti, vrátane názorov verejnosti za predpokladu, že jej názor nie je odborne spochybniteľný. Je zrejmé, že dosiahnutie všeobecného súhlasu pri stanovených cieľoch v oblasti ochrany pred povodňami je možné len v prípade, ak tieto budú vo verejnom záujme na úrovni súčasného stavu potrieb a možností spoločnosti, odborne zdôvodnené, ale aj dostatočne zrozumiteľne prezentované širokej verejnosti.

V kontexte manažmentu povodňových rizík je veľmi dôležitá zásada solidarity. Mala by podnecovať k snahe o spravodlivé rozdelenie povinností pri spoločnom rozhodovaní o všeobecne prospešných opatreniach v oblasti manažmentu povodňových rizík pozdĺž vodných tokov.

Ochrana pred povodňami sa tak stáva nadradeným verejným záujmom. Jej primárnym cieľom je verejný prospech v smere eliminácie rizika nepriaznivých dôsledkov povodní najmä na ľudské zdravie a život, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť.

Jedným z rozhodujúcich podnetov vedúcich Európsku úniu k vydaniu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík bolo spoznanie skutočnosti, že z dôvodov potenciálneho rizika povodní pre ľudské životy, zdravie, ekonomické aktivity a životné prostredie si nemožno dovoliť nečinnosť. Nečinnosť v oblasti ochrany pred povodňami by vážne ohrozila verejný záujem - záväzok Európskej únie pokračovať v trvalo udržateľnom rozvoji (Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a výboru regiónov. Manažment rizík povodní. Prevencia, ochrana a zmiernenie škôd po povodniach. KOM(2004)472 v konečnom znení. Brusel, 12.07.2004). Smernica 2007/60/ES o hodnotení

a manažmente povodňových rizík rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie. Jej cieľom je najmä podporiť integráciu vysokej úrovne ochrany životného prostredia do politik Spoločenstva v súlade so zásadou trvalo udržateľného rozvoja, ako je ustanovené v článku 17 Charty základných práv Európskej únie.

Ochrana pred povodňami je nekonečný proces, čo sa v súlade s cyklom manažmentu povodňových rizík predpokladá priamo v smernici 2007/60/ES, ktorá ustanovuje, že predbežné hodnotenie povodňového rizika, povodňové mapy a plány manažmentu povodňových sa musia prehodnotiť a podľa potrieb aktualizovať pravidelne každých šesť rokov v záujme priebežného zdokonaľovania systémov ochrany pred povodňami v súlade s aktuálnymi poznatkami o reálnych povodňových rizikách.

Protipovodňové opatrenia plánov manažmentu povodňového rizika sú navrhované vo verejnom záujme v kontexte celkového spoločensko-ekonomického rozvoja predmetných regiónov Slovenskej republiky vrátane záujmov týkajúcich sa využívania a ochrany vodných zdrojov. Realizáciou preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami obsiahnutých v plánoch manažmentu povodňového rizika sa vytvorením príležitostí pre vyššiu zamestnanosť a hospodársky rast zlepšia sociálne a ekonomické podmienky i kvalita života v oblastiach často postihovaných povodňami, v ktorých doteraz nie sú vybudované resp. sú nedostatočne vybudované účinné preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami. Dosiachnutie vyššej úrovne ochrany pred povodňami zabezpečí ochranu životov a zdravia ľudí, zlepšenie kvality životného prostredia obyvateľov s elimináciou nepriaznivého demografického vývoja a zlepšenie podmienok rozvoja predmetných regiónov zvýšením bezpečnosti investícií pre zachovanie a rozvoj zamestnanosti v regióne. Ochrana objektov, ktoré slúžia na podnikateľské aktivity a tiež komunikačnej infraštruktúry ako aj kultúrne dedičstvo zlepšujú podmienky pre podnikateľské prostredie, čo bude mať tiež priaznivý vplyv na zvýšenie zamestnanosti a životnej úrovne obyvateľov a prispeje k zníženiu regionálnych rozdielov. Aj samotná realizácia v plánoch navrhovaných preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami vyvolá zvýšenú potrebu pracovných miest, čo čiastočne vylepší nízku mieru zamestnanosti v predmetných regiónoch.

Preventívne opatrenia na zvýšenie úrovne ochrany pred povodňami v geografických oblastiach, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt sú navrhované v snahe maximalizovať ekonomické a sociálne blaho bez porušenia trvalej udržateľnosti ekosystému a sú zamerané aj na podporu zachovaných a obnovenie antropogénnou činnosťou poškodených funkcií krajiny. Prínosy nových úprav alebo zmien dotknutých vodných útvarov pre ľudské zdravie, udržanie ľudskej bezpečnosti a trvalo udržateľný rozvoj prevažujú prínosy z dosiahnutia environmentálnych cieľov. Ak dosiahnutie prínosov týchto úprav a zmien vodných útvarov nie je možné opatreniami významne lepšimi z hľadiska životného prostredia z dôvodu neprimeraných nákladov a technickej realizovateľnosti, uskutočnia sa všetky realizovateľné opatrenia na obmedzenie nepriaznivého dopadu na ich stav.

(d) prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru, nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprimeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú významne lepšie z hľadiska životného prostredia;

Na základe *Metodiky hodnotenia povodňových škôd* bola posúdená realizovateľnosť a efektívnosť jednotlivých navrhovaných opatrení. Následne bolo určené, ktoré variantné riešenie je neefektívne na základe vybraných hodnotiacich faktorov.

Hodnotenie efektívnosti navrhovaných opatrení

K výpočtu ekonomickej efektívnosti slúži analýza vynaložených nákladov a následného prínosu (Cost Benefit Analysis). Výpočet priemerného povodňového rizika RI (potenciálne povodňové škody) za jeden rok (tzv. strata).

Pre výpočet súčasnej hodnoty rizika (kapitalizované riziko) je použitý diskontný prístup. Výpočet kapitalizovaného rizika je ovplyvnený veľkosťou diskontnej sadzby.

Diskontná sadzba je druh úrokovej sadzby, za ktorú centrálna banka poskytuje úvery komerčným bankám. Komerčné banky následne poskytujú úvery obyvateľstvu, firmám alebo obciam s úrokovou sadzbou, ktorá sa odvíja od výška diskontnej sadzby.

Pre posúdenie PPO pomocou metódy nákladov a prínosov bude použitý nasledujúci systém ukazovateľov, ktorý vychádza zo štandardných postupov vyčíslenia ekonomickej efektívnosti investícií.

a) Pomerový ukazovateľ efektívnosti PPO

Pomerový ukazovateľ vyjadruje pomerovú ekonomickú efektívnosť investície:

$$PE = \frac{RI(\text{bez PPO}) - RI(\text{po realizácii PPO}) - PN}{I \cdot DS}$$

kde

RI(bez PPO) priemerné ročné riziko pred realizáciou PPO [EUR/rok],

RI(po realizácii PPO) ... priemerné ročné riziko po realizácii PPO [EUR/rok],

PN ... priemerné ročné prevádzkové náklady [EUR/rok],

I ... celkové náklady na realizáciu PPO [EUR],

DS ... ročná diskontná sadzba v desatinnom tvare [-].

Ukazovateľ PE vyjadruje pomerovú ekonomickú efektívnosť opatrení pomocou bezrozmernej veličiny, ktorá udáva, o koľko bude znížené súčasné riziko jedným eurom investície. V prípade, že PE nadobúda hodnoty väčšie ako 1, z dlhodobého hľadiska sa jedná o rentabilnú investíciu. Pri hodnote menšej ako 1 je investícia z dlhodobého hľadiska ekonomicky neefektívna.

b) Absolútny ukazovateľ efektívnosti PPO

Tento ukazovateľ (AE) vyjadruje efektívnosť investície v absolútnych ekonomických jednotkách. Jeho hodnota je daná zo vzťahu:

$$AE = \frac{RI(\text{bez PPO}) - RI(\text{po realizácii PPO}) - PN}{DS} - I$$

kde význam symbolov je rovnaký ako pri popise ukazovateľa PE. Ukazovateľ popisuje finančný efekt navrhovaného PPO z dlhodobého hľadiska vo finančných jednotkách. Kladné hodnoty ukazovateľa svedčia o ekonomickej rentabilite opatrenia, záporné hodnoty naopak svedčia o ekonomickej nevýhodnosti realizácie takého opatrenia. Ukazovateľ je totožný s ekonomickou veličinou „čistá súčasná hodnota“ (Net Present Value).

c) Hodnotenie efektívnosti opatrení na základe počtu dotknutých obyvateľov

Na hodnotenie efektívnosti opatrení je možné využiť nasledujúce charakteristiky:

- a) Absolútny rozdiel počtu dotknutých obyvateľov pred a po návrhu opatrení v geografickej oblasti
- b) Podiel ochránených obyvateľov z celkového počtu obyvateľov v geografickej oblasti/obci pred a po návrhu opatrení v geografickej oblasti
- c) Podiel počtu obyvateľov pravdepodobne dotknutých povodňových ohrozením v priemere za rok pred a po vybudovaní opatrení

V nasledovnej tabuľke tab. 6.1 je vyhodnotená efektívnosť opatrení v rámci variantných riešení pre jednotlivé geografické oblasti:

Tab.6.1 Vyhodnotenie efektívnosti opatrení navrhovaných k jednotlivým geografickým oblastiam

Kód geograf. oblasti	Číslo alternatívy	Celková povodňová škoda pre			Ročná očakávaná škoda [mil. €/rok]	Ročná očakávaná škoda po opatreniach [mil. €/rok]	Ročná zabránená škoda vplyvom opatrení [mil. €/rok]	Celkový počet obyvateľov	Celkový počet obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením			Ročný očakávaný počet obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením	Ročný očakávaný počet obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením po opatreniach	Doplňkové hľadiská				Náklady na opatrenia [mil. €]	PE Pomerový ukazovateľ efektívnosti
		Q ₁₀ [mil. €]	Q ₁₀₀ [mil. €]	Q ₁₀₀₀ [mil. €]					Q ₁₀	Q ₁₀₀	Q ₁₀₀₀			CHÚ [m ²]	Významné zdroje znečistenia	NKP	UNESCO		
SKH001FD	1					0.14	0.00	1441	14	104	356	6	6	280 910.57	0	0	0	5.02	0.01
	2	1.11	1.81	2.74	0.14	0.01	0.13						0					23.16	0.12
SKH002FD	1					7.70	0.07	96960	3608	19564	27953	989	989	14 486 729.30	7	39	0	18.05	0.08
	2	48.84	120.10	193.67	7.76	0.91	6.85						0					22.43	6.11
SKH003FD	1					0.05	0.00	1102	0	60	82	2	2	1 986.80	0	0	0	0.36	0.05
	2	0.09	1.10	1.25	0.05	0.00	0.05						0					0.52	1.84
SKH004FD	1					0.05	0.00	2161	0	32	102	1	1	503 559.03	0	0	0	0.29	0.04
	2	0.37	0.75	0.97	0.05	0.03	0.02						0					0.12	2.94
SKH006FD	1					1.77	0.02	22910	461	1277	1846	78	78	2 217 819.11	3	7	0	14.20	0.03
	2	13.41	24.88	34.56	1.79	0.19	1.60						0					6.69	4.80
SKH007FD	1					0.67	0.01	61934	445	1049	1266	68	68	401 040.80	0	0	0	1.84	0.14
	2	5.90	8.30	10.00	0.68	0.04	0.64						0					3.57	3.58
SKH008FD	1					0.03	0.00	10315	0	0	0	0	0	28.57	0	0	0	1.91	0.01
	2	0.20	0.41	0.46	0.03	0.00	0.03						0					0.25	2.18
SKH009FD	1					19.08	0.16	174286	29335	47820	53777	3626	3626	67 605 642.79	8	22	0	58.91	0.05
	2	152.78	254.18	340.60	19.24	1.04	18.19						0					24.93	14.59

Kód geograf. oblasti	Číslo alternatívy	Celková povodňová škoda pre			Ročná očakávaná škoda [mil. €/rok]	Ročná očakávaná škoda po opatreniach [mil. €/rok]	Ročná zabránená škoda vplyvom opatrení [mil. €/rok]	Celkový počet obyvateľov	Celkový počet obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením			Ročný očakávaný počet obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením	Ročný očakávaný počet obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením po opatreniach	Doplnkové hľadiská				Náklady na opatrenia [mil. €]	PE Pomerový ukazovateľ efektívnosti
		Q ₁₀ [mil. €]	Q ₁₀₀ [mil. €]	Q ₁₀₀₀ [mil. €]					Q ₁₀	Q ₁₀₀	Q ₁₀₀₀			CHÚ [m ²]	Významné zdroje znečistenia	NKP	UNESCO		
SKH010FD	1	50.82	76.53	93.21	6.06	6.01	0.05	118298	401	1948	3048	102	102	28 561 717.63	2	0	0	36.42	0.03
	2																	0.66	5.40
SKH011FD	1	10.95	21.58	32.87	1.52	1.51	0.01	43951	6	489	1495	22	22	2 359 219.02	0	3	0	19.36	0.02
	2																	0.62	0.91
SKH012FD	1	2.15	5.46	10.19	0.35	0.35	0.01	3132	168	738	1130	39	39	0.00	0	2	0	2.71	0.05
	2																	0.02	0.33
SKH013FD	1	0.63	1.60	1.93	0.10	0.10	0.00	1017	0	154	270	6	6	0.00	0	1	0	0.18	0.12
	2																	0.02	0.08
SKH014FD	1	2.31	3.89	4.60	0.29	0.29	0.00	3808	328	585	620	42	42	558 541.84	0	0	0	1.15	0.06
	2																	0.05	0.24
SKH015FD	1	0.69	1.22	1.73	0.09	0.09	0.00	765	0	27	79	1	1	542.06	0	1	0	0.24	0.13
	2																	0.02	0.07
SKH019FD	1	3.97	6.32	8.39	0.49	0.48	0.01	12632	0	43	200	2	2	2 861 445.74	0	0	0	6.92	0.02
	2																	0.11	0.38
SKH020FD	1	4.45	12.23	17.17	0.75	0.74	0.01	6102	246	1605	2192	78	78	4 010 423.03	0	6	0	6.43	0.03
	2																	0.16	0.60

Kód geograf. oblasti	Číslo alternatívy	Celková povodňová škoda pre			Ročná očakávaná škoda [mil. €/rok]	Ročná očakávaná škoda po opatreniach [mil. €/rok]	Ročná zabránená škoda vplyvom opatrení [mil. €/rok]	Celkový počet obyvateľov	Celkový počet obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením			Ročný očakávaný počet obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením	Ročný očakávaný počet obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením po opatreniach	Doplňkové hľadiská				Náklady na opatrenia [mil. €]	PE Pomerový ukazovateľ efektívnosti
		Q ₁₀ [mil. €]	Q ₁₀₀ [mil. €]	Q ₁₀₀₀ [mil. €]					Q ₁₀	Q ₁₀₀	Q ₁₀₀₀			CHÚ [m ²]	Významné zdroje znečistenia	NKP	UNESCO		
SKH021FD	1	1.77	3.61	5.40	0.25	0.25	0.00	1840	148	593	699	32	32	182 728.93	0	0	0	0.80	0.11
	2					0.01							0.24					0	0.93
SKH025FD	1	47.00	88.39	137.37	6.37	6.31	0.07	89964	523	2855	10768	164	164	6 943 719.04	7	34	0	39.90	0.03
	2					0.30							6.07					0	9.16
SKH026FD	1	5.73	11.64	15.29	0.80	0.79	0.01	90397	420	744	959	55	55	3 677 186.99	2	1	0	3.91	0.05
	2					0.09							0.72					0	5.27

Poznámky:

Číslo alternatívy:

1 - opatrenia navrhované podľa § 4 bod. 2, písm. a) Zákona č. 7/2010 Z. z

2 - opatrenia navrhované podľa § 4 bod. 2, písm. a), b), c), d), e) Zákona č. 7/2010 Z. z

PE - Pomerový ukazovateľ efektívnosti

hodnota väčšia ako 1 z dlhodobého hľadiska ekonomicky efektívna investícia

hodnota menšia ako 1 z dlhodobého hľadiska ekonomicky neefektívna investícia

Vysvetlenie skratiek

CHÚ - Rozsah chránených území potencionálne ohrozených znečistením pri povodni s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov

Významné zdroje znečistenia - počet významných zdrojov znečistenia potencionálne zaplavených pri povodni s dobou opakovania raz za 100 rokov

NKP - počet národných kultúrnych pamiatok dotknutých pri povodni s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov

UNESCO - počet pamiatok UNESCO dotknutých pri povodni s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov

6.2 Priority opatrení a opatrenia navrhované do roku 2027

Stanovenie priorít opatrení navrhovaných na dosiahnutie cieľov manažmentu povodňového rizika v jednotlivých geografických oblastiach, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt podľa poradia naliehavosti ich realizácie je založené na posúdení troch základných a troch doplnkových hľadísk. Tie sa stanovujú pre každú geografickú oblasť len pre opatrenia, ktoré boli vyhodnotené ako efektívne – vid'. tabuľka Tab. 6.1 Vyhodnotenie efektívnosti opatrení navrhovaných k jednotlivým geografickým oblastiam.

A) Základné hľadiská

A.1 Realizovateľnosť opatrení – rozdelenie opatrení podľa pripravenosti do kategórií realizovateľné celé do 2027, realizovateľné čiastočne do 2027 a realizovateľné po 2027.

A.2 Potenciálne škody (podľa všetkých dostupných scenárov ohrozenia - Q_{10} , Q_{100} , Q_{1000}) v priemere za rok – tzv. ročná strata.

A.3 Počet obyvateľov pravdepodobne dotknutých povodňovým ohrozením podľa všetkých dostupných scenárov ohrozenia (Q_{10} , Q_{100} , Q_{1000}) v priemere za rok – tzv. ročná strata.

Alternatívy pre hodnotenie počtu obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením:

a) Absolútny počet obyvateľov dotknutých jednotlivými (vybranými) povodňovými scenármi v geografickej oblasti.

b) Podiel obyvateľov dotknutých jednotlivými (vybranými) povodňovými scenármi z ich celkového počtu.

Počet dotknutých obyvateľov je možné vzťahovať k celkovému počtu obyvateľov v celej geografickej oblasti (GO), alebo (pokiaľ je v GO viacej obcí) k počtu obyvateľov v jednotlivých obciach.

B) Doplnkové hľadiská

B.1 Rozsah chránených území (a ich kategórie) potenciálne ohrozených znečistením pri povodni s dobou opakovania 100 rokov.

B.2 Počet významných zdrojov znečistenia (a ich typ) potenciálne zaplavených Q_{100} .

B.3 Počet a kategórie kultúrnych pamiatok dotknutých Q_{100} .

Rozlohy jednotlivých geografických oblastí sa od seba významne odlišujú (jednotky až tisíce km²). Aby bolo možné porovnávať mieru rizika medzi geografickými oblasťami a stanoviť tak priority pri riešení protipovodňovej ochrany, bolo potrebné vzťahovať hodnoty základných hľadísk k ploche zastavaného územia v geografickej oblasti.

Vlastné hodnotenie geografických oblastí bolo potrebné uskutočniť v postupných krokoch:

- 1) Stanovenie potenciálnych škôd v priemere za rok vzťahnutých na jednotku zastavanej plochy geografickej oblasti.
- 2) Stanovenie počtu obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením v priemere za rok vzťahnutého na jednotku zastavanej plochy geografickej oblasti.
- 3) Stanovenie rozsahu chránených území potenciálne ohrozených znečistením pri povodni s dobou opakovania raz za 100 rokov
 - pre každú geografickú oblasť vytvoriť zoznam typov dotknutých chránených území – pomocné hľadisko pre prioritizáciu.
- 4) Stanovenie počtu významných zdrojov znečistenia potenciálne zaplavených Q_{100} v geografickej oblasti,

- pre každú geografickú oblasť vytvoriť zoznam kategórií významných zdrojov – pomocné hľadisko pre prioritizáciu.
- 5) Stanovenie počtu a kategórií kultúrnych pamiatok dotknutých Q_{100} v geografickej oblasti.
 - 6) Prvotné zoradenie geografických oblastí urgentnosti riešenia bude podľa ich realizovateľnosti do roku 2027.
 - 7) V prípade rovnakých hodnôt sa poradie uskutoční zostupným zoradením podľa hodnoty potenciálnych škôd vzťahnutých na jednotku plochy.
 - 8) V prípade blízkych hodnôt potenciálnych škôd je výsledné poradie geografických oblastí možné upravovať na základe počtu dotknutých obyvateľov v priemere za rok vo vzťahu k jednotke plochy geografickej oblasti.
 - 9) Doplnkové hľadiská sa v posudzovaní urgentnosti riešenia povodňovej ochrany využijú pri ich individuálnom posudzovaní, kedy je potrebné zahrnúť znalosť daného územia a problémy, s ktorými sa toto územie v dlhodobom horizonte potýka.

Uvedené kroky slúžia k prvotnej prioritizácii geografických oblastí z pohľadu urgentnosti riešenia protipovodňovej ochrany. Dôležitým aspektom, ktorý vstupuje do finálneho hodnotenia, je miestna znalosť daného územia a rámcové priority, ako napr. množstvo alokovaných prostriedkov na opatrenia.

Návrh prioritizácie realizácie navrhovaných opatrení na ochranu pred povodňami do roku 2027 a po roku 2027 je zobrazený v Tab. 6.2 Stanovenie priorit navrhnutých opatrení na realizáciu v povodí Hornádu. Navrhované opatrenia sú rozdelené do troch prioritných skupín (viď. stĺpec *Prioritná skupina v rámci SR*), a to:

1. projekty realizované v geografických oblastiach najviac prioritných podľa PMPR;
2. projekty realizované v geografických oblastiach stredne prioritných podľa PMPR;
3. projekty realizované v geografických oblastiach menej prioritných podľa PMPR.

Zaradenie navrhovaných opatrení do prioritných skupín je na základe predpokladanej realizovateľnosti opatrení:

- Prioritná skupina 1. - opatrenia s predpokladanou realizovateľnosťou do roku 2027.
- Prioritná skupina 2. - opatrenia s predpokladanou realizovateľnosťou čiastočne do roku 2027.
- Prioritná skupina 3. - opatrenia s predpokladanou realizovateľnosťou po roku 2027.

Do realizácie navrhovaných preventívnych opatrení na dosiahnutie cieľov plánu manažmentu povodňového rizika sa môže zapojiť široké spektrum subjektov verejnej správy, združenia fyzických alebo právnických osôb, neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a fyzické alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie. Subjekty, ktoré nie sú správcami vodohospodársky významných vodných tokov a drobných vodných tokov, sa môžu zapojiť do realizácie preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami realizovanými mimo vodných tokov. Do tejto skupiny opatrení spadajú tzv. zelené opatrenia realizovateľné v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

Tab.6.2 Stanovenie priorit navrhnutých opatrení na realizáciu

Poradové číslo priority v rámci čiastkového povodia	Poradové číslo priority v rámci SR	Prioritná skupina v rámci SR	Kód geograf. oblasti	Realizovateľnosť	PE Pomerový ukazovateľ efektívnosti	AE Absolútny ukazovateľ efektívnosti [mil. €]	AO Absolútny rozdiel počtu dotkn. obyvateľov	Ochr. obyv. pred opatreniami [%]	Ochr. obyv. po opatreniach [%]	Realizovateľnosť opatrení podľa § 4 bod. 2, písm. a) Zákona č. 7/2010 Z. z [%]	Opatreniami ochránené územia a objekty			
											CHÚ [m ²]	Významné zdroje znečistenia	NKP	UNESCO
1	2	2	SKH009FD	čiasť do 2027	14.59	338.95	3626	97.92	100	100.00	67605642.79	8	22	0
2	3	2	SKH025FD	čiasť do 2027	13.26	112.28	164	99.82	100	100.00	6943719.04	7	34	0
3	19	3	SKH015FD	po 2027	26.78	1.29	1	99.85	100	100.00	542.06	0	1	0
4	22	3	SKH014FD	po 2027	20.30	4.61	42	98.89	100	100.00	558541.84	0	0	0
5	51	3	SKH010FD	po 2027	6.45	91.29	102	99.91	100	100.00	28561717.63	2	0	0
6	53	3	SKH002FD	po 2027	6.11	114.57	989	98.98	100	100.00	14486729.30	7.00	39	0
7	61	3	SKH021FD	po 2027	5.24	3.93	32	98.27	100	100.00	182728.93	0	0	0
8	64	3	SKH006FD	po 2027	4.80	25.40	78	99.66	100	100.00	2217819.11	3.00	7	0
9	85	3	SKH007FD	po 2027	3.58	9.19	68	99.89	100	100.00	401040.80	0	0	0
10	93	3	SKH026FD	po 2027	2.72	9.07	55	99.94	100	100.00	3677186.99	2	1	0
11	99	3	SKH004FD	po 2027	2.94	0.23	1	99.93	100	80.20	503559.03	0.00	0	0
12	104	3	SKH019FD	po 2027	2.61	4.65	2	99.98	100	67.25	2861445.74	0	0	0
13	111	3	SKH011FD	po 2027	2.34	10.38	22	99.95	100	53.63	2359219.02	0	3	0
14	114	3	SKH020FD	po 2027	2.21	6.53	78	98.72	100	100.00	4010423.03	0	6	0
15	117	3	SKH012FD	po 2027	2.17	3.60	39	98.74	100	100.00	0.00	0	2	0
16	118	3	SKH008FD	po 2027	2.18	0.29	0	100.00	100	15.28	28.57	0	0	0
17	127	3	SKH003FD	po 2027	1.84	0.43	2	99.79	100	100.00	1986.80	0.00	0	0
18	139	3	SKH013FD	po 2027	1.65	0.65	6	99.39	100	100.00	0.00	0	1	0
19	194	3	SKH001FD	po 2027	0.12	-20.49	6	99.62	100	0.00	280910.57	0.00	0	0

Poznámky:

Prioritná skupina v rámci SR

- 1 opatrenia s predpokladanou realizovateľnosťou do roku 2027
 2 opatrenia s predpokladanou realizovateľnosťou čiastočne do roku 2027
 3 opatrenia s predpokladanou realizovateľnosťou po roku 2027

PE - pomerový ukazovateľ efektívnosti opatrení

AE - absolútny ukazovateľ efektívnosti opatrení

AO - absolútny rozdiel počtu dotknutých obyvateľov pred a po návrhu opatrení v geografickej oblasti

Ochr. obyv. pred opatreniami - podiel ochránených obyvateľov z celkového počtu obyvateľov v geografickej oblasti/obci pred návrhom opatrení

Ochr. obyv. po opatreniach - podiel ochránených obyvateľov z celkového počtu obyvateľov v geografickej oblasti/obei po návrhu opatrení

Obyv. podiel. ročný - podiel počtu obyvateľov pravdepodobne dotknutých povodňovým ohrozením v priemere za rok pred a po vybudovaní opatrení

Realizovateľnosť opatrení podľa § 4 bod. 2, písm. a) Zákona č. 7/2010 Z. z. - podiel možnej realizovateľnosti navrhovaných opatrení určených v alternatíve 1 tak, aby bola investícia ešte ekonomicky efektívna

Vysvetlenie skratiek

CHÚ - Rozsah opatreniami ochránených chránených území, ktoré sú potencionálne ohrozené znečistením pri povodni s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov

Významné zdroje znečistenia - počet významných zdrojov znečistenia ochránených opatreniami pri povodni s dobou opakovania raz za 100 rokov

NKP - počet národných kultúrnych pamiatok ochránených opatreniami pri povodni s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov

UNESCO - počet pamiatok UNESCO ochránených opatreniami pri povodni s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov

6.3 Vypracovanie odhadov povodňových škôd, ktoré by mohli spôsobiť povodne na dotknutých územiach bez realizácie preventívnych opatrení navrhnutých na splnenie cieľov manažmentu povodňového rizika

Nižšie uvedené postupy slúžia na vyjadrenie rizika na základe potenciálnych povodňových škôd, predovšetkým na bytovom fonde, stavebných objektoch a ich zariadeniach, na občianskej vybavenosti, na ďalšej infraštruktúre (komunikácie, inžinierske siete), v priemyselnej a poľnohospodárskej výrobe. Pre každý scenár povodňového ohrozenia určí odhad pravdepodobnosti jeho výskytu. Kvantifikácia rizika je konečným krokom.

Popísané postupy vyčíslenia škôd používané v procese plánovania vychádzajú z povodňovej smernice (2007/60/ES). Pre potreby tretieho plánovacieho cyklu (2022-2027) boli jednotlivé parametre (hodnoty majetku, jednotlivé podiely kategórií majetku, cenové indexy, inflačné koeficienty) aktualizované na základe podkladov Štatistického úradu Slovenskej republiky (ŠÚ SR) a ďalších poskytovateľov.

Pre plnenie poslednej fázy plánovacieho cyklu podľa Povodňovej smernice, tj. pre spracovanie plánov pre zvládanie povodňových rizík, sa predpokladá aplikácia metód vyjadrenia rizík na podklade potenciálnych škôd. Takto získané dáta budú využité predovšetkým na stanovenie prioritizácie opatrení v jednotlivých geografických oblastiach.

Potenciálne materiálne škody sa posudzujú a hodnotia pre nasledujúce kategórie objektov, prípadne aktivít:

- bytový fond a vybavenosť bytov, rodinných domov a ďalších obytných domov,
- občianska vybavenosť (školy, zdravotnícke zariadenia, obchody, kultúrne stánky, historické pamiatky, športoviská a pod.),
- dopravná infraštruktúra (cesty, železnice, nádražia, mosty, priepustky, parkoviská, vodné cesty, dopravné prostriedky),
- systémy inžinierskych sietí,
- vodné hospodárstvo (vodné toky, vodné diela, vodárenské systémy, čističky odpadových vôd, kanalizácia),
- poľnohospodárstvo (objekty, pestovanie rastlín, chov hospodárskych zvierat),
- lesné hospodárstvo,
- priemysel, energetika, služby a ťažba surovín

Nasledujúce škody, vzhľadom k veľkej subjektivite metód, je doporučené posudzovať oddelene:

- počet obyvateľov dotknutých povodňovým ohrozením,
- škody postihujúce rôzne zložky životného prostredia (vodu, pôdu, vegetáciu, živočíšne druhy – v súvislosti so skládkami odpadu, únikom nebezpečných látok a iné),
- negatívne dopady povodní na kultúrne dedičstvo.

Pre stanovenie potenciálnych škôd a následné hodnotenie efektívnosti opatrení na ochranu pred negatívnymi dopadmi povodní sa používa priemerná hodnota výslednej škody pre jednotlivé kategórie majetku.

Obstarávacie ceny sú odvodené z cenových ukazovateľov v stavebníctve, ktoré vychádzajú z publikácie Technicko-Hospodárske Ukazovatele, Rozpočtové ukazovatele

priemernej rozpočtovej ceny na mernú jednotku objektu (Nagy a kol., 2021). Pre vyčíslenie potenciálnych povodňových škôd metódou KP sa používa nasledujúci vzťah:

$$D_{ik} = E_{ik} C_k L_k$$

kde:

- i index objektu v danej kategórii objektov,
- k index jednotlivých hodnotených kategórií (pozri nižšie),
- E množstvo či veľkosť zasiahnutého objektu podľa kategórie [ks], [m], [m²], alebo [m³],
- C jednotková cena mernej jednotky podľa hodnotenej kategórie [EUR/ks], [EUR/m], [EUR/m²], alebo [EUR/m³]
- L poškodenie pre jednotlivé kategórie vyjadrené v závislosti na zaplavení či hĺbke zaplavenia [%],
- D škoda daného objektu a kategórie [EUR].

Základný princíp výpočtu pre jednotlivé kategórie škôd je stále rovnaký a líši sa len v merných jednotkách a cenách jednotlivých kategórií objektov. Používané sú dĺžkové jednotky [m], jednotky obostavaného priestoru [m³] a plošné jednotky [m²]. Poškodenie a súvisiaca škoda závisí pri stavebných objektoch na hĺbke zaplavenia a pri kategóriách ako sú inžinierske siete (IS), dopravná infraštruktúra, poľnohospodárstvo sa zanedbáva závislosť na hĺbke záplavy ako obtiažne definovateľná a menej významná.

Škody na objektoch D_k sa pre jednotlivé kategórie sčítajú podľa vzťahu:

$$D_k = \sum_i D_{ik}$$

Celková škoda D sa v hodnotenom území sčíta naprieč jednotlivými kategóriami škôd (aktivít) pre dané Q_N , teda scenár ohrozenia.

$$D_N = \sum_k D_k$$

V nasledujúcej časti budú popísané postupy stanovenia potencionálnych škôd podľa jednotlivých kategórií:

- **Škody na budovách:**

Vzťah pre výpočet škôd:

$$D_{SO} = A \cdot L_I(h) \cdot C_I$$

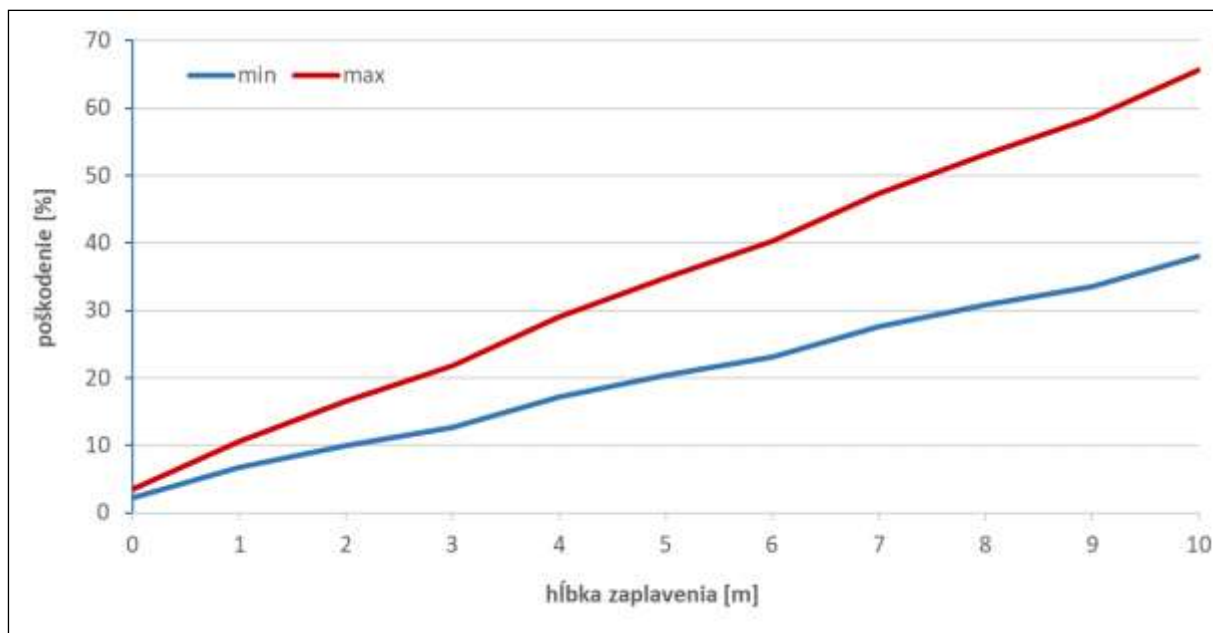
kde:

- D_{SO} škoda na budove (stavebnom objekte) [EUR]
- A plocha pôdorysu polygónu budovy [m²]
- $L_I(h)$ poškodenie stanovené z KP pre danú hĺbku záplavy v okolí budovy (Tab. 6.3, Obr.)
- C_I jednotková cena jedného štandardného podlažia budovy [EUR/m²]

Nenulové poškodenie pri nulovej hĺbke vyjadruje škodu na podpivničených častiach budov (Tab. 6.3, Obr.).

Tab. 6.3 Percentuálne vyjadrenie minimálneho a maximálneho poškodenia (L) na budovách v závislosti na hĺbke zaplavenia (Horský, 2008)

Poškodenie [%]	Hĺbka zaplavenia [m]										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
L_{\min}	2,23	6,69	9,93	12,69	17,15	20,38	23,15	27,61	30,84	33,61	38,07
L_{\max}	3,55	10,64	16,50	21,89	28,98	34,84	40,23	47,32	53,18	58,57	65,66

Obr. 6.1 Krivka poškodenia vyjadrujúca minimálnu a maximálnu mieru poškodenia budov v závislosti na hĺbke zaplavenia (Horský, 2008). Z dôvodu zjednodušenia výpočtu vyjadruje krivka poškodenie vzťahnuté na cenu m² jedného podlažia, takže zaplavením ďalších podlaží sa jednotková cena nenavýšuje, iba sa zvyšuje percentuálne poškodenie, tak ako je objekt postupne zaplavovaný.

Stanovenie jednotkových cien a potenciálnych škôd na budovách

Jednotková cena pre budovy je vyjadrená ako vážený priemer z cenových ukazovateľov v stavebníctve. Váhy pre jednotlivé kategórie budov (Tab. 4) predstavujú ich zastúpenie v celkovej zastavanej ploche. Cenové ukazovatele jednotlivých kategórií budov sú ceny za meter kubický obostavaného priestoru (Nagy a kol., 2021). Do výpočtu škôd vstupuje univerzálna výška jedného podlažia 3 m. Preto je možné výslednú obstarávaciu cenu previesť na jednotku plochy.

Tab. 6.4 Cenové ukazovatele pre budovy (Nagy, J. a kol., 2021) a odvodenie jednotkových cien pomocou váženého priemeru

Kategórie podľa THU	Obstarávacía cena [EUR/m ³]	Podiel z celkovej plochy
801 Budovy občianskej výstavby	297,70	0,0987
802 Haly občianskej výstavby	187,81	0,0195
803 Budovy pre bývanie	247,34	0,3856
811 Haly pre výrobu a služby	166,74	0,2259
812 Budovy pre výrobu a služby	208,12	0,2714
Vážený priemer obstarávacej ceny na jednotku obostavaného priestoru [EUR/m ³]		223,00
Obstarávacía cena na jednotku plochy pôdorysu pri výške podlažia 3 m [EUR/m ²]		669,00

- **Škody na vybavení budov na bývanie a občiansku vybavenosť**

K škodám na vybavení budov pre bývanie a občiansku vybavenosť dochádza až od určitej úrovne zaplavenia používaných podlaží. Z tohto dôvodu sú do odhadu škôd zahrnuté iba budovy s minimálnou hĺbkou zaplavenia (h_{min}) 0,5 m a viac.

Vzťah pre výpočet škôd:

$$D_V = A \cdot ZV$$

kde:

D_V škoda na vybavení budov [EUR]

A pôdorysná plocha zasiahnutých budov na bývanie a občiansku vybavenosť s hĺbkou zaplavenia $h_{min} = 0,5$ m a viac [m²]

ZV jednotková škoda [EUR/m²]

Výpočet jednotkovej škody na vybavení budov pre bývanie a občiansku vybavenosť vzťahnutý na jednotku pôdorysnej plochy budovy vychádza zo štatistík ŠÚ SR, ktorý eviduje informácie o bytoch a ich vybavení základnými predmetmi dlhodobého používania v percentách (tabuľka T 5-6 Vybavenie domácností vybranými predmetmi dlhohodobej spotreby – EU SILC, Štatistická ročenka Slovenskej republiky, 2021). Informácie, ktoré neboli dohľadane v evidencii ŠÚ SR, boli prevzaté z podkladov Českého štatistického úradu (tabuľka 5.e: Vybrané údaje o bytĕ, vybavenosť predmety dlhodobého užívání, Vydání a spotřeba domácností statistiky rodinných účtů - doplňující třídění, <https://www.czso.cz/>). Ceny predmetov základného vybavenia bytov za jednotlivé mesiace predchádzajúceho roku (január-október 2022) boli na vyžiadanie získané od ŠÚ SR.

Podľa percenta zastúpenia jednotlivých predmetov vybavenia všetkých domácností je upravená ich cena pre výsledný výpočet jednotkovej škody (Tab.). Vybavenie domácností uvedené v tzv. „spotrebiteľskom koši“ predstavuje približne 15 % celkového vybavenia bytu, preto je konečná suma prepočítaná na 100 %.

Tab. 6.5 Stanovenie jednotkovej škody pre vybavenie budov

Položka	Cena	Zastúpenie v domácnosti	Redukcia ceny
Jednotka	[EUR]	[%]	[EUR]
Kuchynská linka	513,01	100,00	513,01
Sporák kombinovaný	310,62	99,50	309,06
Elektrický podlahový vysávač prachu	107,76	99,00	106,68
Sedacia súprava rohová	706,23	99,00	699,17
Automatická práčka	397,58	98,90	393,21
Kombinovaná chladnička s mrazničkou	460,30	106,10	483,38
Ultra HD (4K) LED Televízor	585,21	99,00	579,36
Celkom sledované položky [EUR]	(15 % celku)		3 088,86
Koeficient zastúpenia na celkovom vybavení [%]	15 %		15 %
Celková hodnota vybavenia bytovej jednotky [EUR]	(100 % celku)		20 592,43
Hodnota vybavenia na m ² jednotky [EUR/m ²] *) (Veľkosť jednotky s príslušenstvom je cca 110 m ²)	(Celkom / 110)		187,20
Podiel poškodenia [%]	min		23,80 %
	max		45,30 %
Jednotková škoda podľa percenta poškodenia ZV [EUR/m ²]	min		44,55
	max		84,80

*) pozn.: Pri prepočte ceny na m² sa predpokladá priemerná celková plocha jedného bytu 110 m² (zahŕňa veľkosť bytu, spoločných priestorov častí domov, stien a rozdielu rozmerovej nepresnosti dát ZBGIS).

Zdroj informácií: ceny sú vybrané zo spotrebného koša – dáta boli poskytnuté ako xls tabuľka emailom od Štatistického úradu Slovenskej republiky. Zastúpenie v domácnosti bolo získané z publikácie - ŠTATISTICKÁ ROČENKA Slovenskej republiky 2021 (kapitola 5: Príjmy, výdavky a spotreba domácností, Tabuľka T 5-6: Vybavenie domácností vybranými predmetmi dlhodobej spotreby). Štatistický úrad Slovenskej republiky, Bratislava 2021)

- **Škody na športových plochách**

Pre stanovenie škody na športových plochách (vonkajšie ihriská na rôzne druhy športu) sa vychádza z priemernej obstarávacej ceny jednotlivých typov povrchov členených podľa THU a z ich možného poškodenia (Tab. 6). Konkrétne sa jedná o ceny **podľa tabuľky 823.3 – Nekryté plochy pre telovýchovu**, v ktorej sú uvedené ceny pre jednotlivé druhy povrchov športovísk. Jednotkové škody ZH_i sú stanovené percentom poškodenia z jednotkových cien vzťahnutých na plochu. Pokiaľ nie je možné ceny rozlíšiť, použije sa univerzálna jednotková škoda ZH , ktorá je odvodená z priemernej ceny uvedenej pre kategóriu **Nekryté plochy pre telovýchovu (kód 823.3)**.

Tab. 6.6 Ceny a jednotkové škody športových povrchov na 1 m²

Označenie	Druh povrchu	Jednotková cena	Zdroj	Poškodenie [%]		Zastúpenie [%]	Jednotková škoda ZH_i [EUR/m ²]	
		[EUR/m ²]		(THU)	min		max	min
ZH_1	vegetačný	22,25	823.3.1	20,0	30,0	50	4,45	6,68
ZH_2	monolitický betónový	499,86	823.3.4	0,6	1,2	35	3,00	6,00
ZH_3	kamenivo obalované živickou	47,29	823.3.7	6,0	12,0	15	2,84	5,67
ZH	celkom					100	3,70	6,29

Výpočet škôd podľa vzťahu:

$$D_H = A \cdot ZH$$

A plocha športových plôch [m²]

ZH jednotková škoda [EUR/m²]

- **Škody na pozemných komunikáciách**

Pri stanovovaní potenciálnych škôd sa pozemné komunikácie rozlišujú na cestnú, diaľničnú sieť a železnice.

Ceny pre odvodnenie škôd na pozemných komunikáciách vychádzajú z cenníkov THU (Nagy a kol., 2021), konkrétne z tabuliek **822 – Komunikácie pozemné a letiská** a z **824 – Železnice koľajové** (Cenové ukazovatele cestnej siete sa vzťahujú k ploche komunikácií (Tab. 7).

Uvedený priemer kategórie Pozemné komunikácie je prevzatý z cenníkov THU a pre kategóriu Železnica koľajová je výsledný uvedený priemer vypočítaný z priemerov čiastkových podkategórií – Spodok a Zvršok (824 1/824 3/824 8/824 9).

Tab. 6.7 Cenové ukazovatele pozemných komunikácií

Komunikácie	Jednotky	Zdroj ceny	Cena podľa THU	Poškodenie [%]		Stratová cena ZK_i [EUR/m ² , EUR/m]		
				min	max	označenie	min	max
Pozemné komunikácie	[EUR/m ²]	822.2.7	101,04	2,06	4,12	ZK_1	2,08	4,16
Železnice koľajové	[EUR/m]	824.1.3	913,77	5,80	9,07	ZK_2	53,00	82,88

Cenové ukazovatele cestnej siete sa vzťahujú k ploche komunikácií. Vzhľadom k tomu, že geografické objekty cestnej siete sú v ZBGIS reprezentované líniami, je potrebné pomocou tzv. náhradnej šírky komunikácie stanoviť ich plochu (Tab. 2.8).

- **Škody na cestnej a diaľničnej sieti**

Škody na cestnej a diaľničnej sieti v [EUR] sú vyjadrované pomocou jednotkovej škody ZK_1 v [EUR/m²] vztiahnuté k celkovej zaplavenej ploche všetkých komunikácií v [m²].

Vzťah pre výpočet škôd:

$$D_{SiDa} = A \cdot ZK_1$$

A zaplavená plocha komunikácií [m²] prepočítaná cez náhradné šírky (Tab. 2.8)

ZK_1 jednotková škoda [EUR/m²] (Tab. 8)

Tab. 2.8 Náhradná šírka komunikácie podľa jej typu (atribút Typ cesty)

RDT	Typ cesty	Šírka [m]
300	Diaľnica	10
301	Rýchlostná cesta	10
302	Cesta 1. triedy	10
303	Cesta 2. triedy	8
304	Cesta 3. triedy	8
1	Ulica	8
305	Miestna, účelová komunikácia	3
308	Privádzač diaľnica	10
309	Privádzač rýchlostná cesta	10
310	Privádzač 1. trieda	10
307	Privádzač	8

- **Škody na železničnej sieti**

Škody na železničných sieťach sú vyjadrované pomocou jednotkovej škody ZK_2 v [EUR/m] vztiahnutej k celkovej dĺžke zaplavených koľají železničných tratí [m].

Vzťah na výpočet škôd:

$$D_{Zel} = dk \cdot ZK_2$$

dk zaplavená dĺžka koľají [m]

ZK_2 jednotková škoda [EUR/m] – minimálna a maximálna (Tab. 7)

- **Škody na inžinierskych sieťach**

Výpočet vychádza z predpokladu, že inžinierske siete sú vedené súbežne so všetkými komunikáciami, a preto je dĺžka inžinierskych sietí (IS) odvodená od dĺžky pozemných komunikácií.

Rozdelenie inžinierskych sietí a ich jednotkové škody:

- Elektrina – ZIS_2
- Voda – ZIS_3
- Kanalizácia – ZIS_4
- Plyn – ZIS_5
- Telekomunikácie – ZIS_6

Cenníky pre odvodenie škôd na inžinierskych sieťach vychádzajú z cenníkov THU (Nagy a kol., 2021), konkrétne z tabuliek **827 - Potrubné vedenia, diaľkové a prípojky** a **828 - Elektrické vedenia a lanovky** (Tab. 9).

Pre druh Inžinierske siete - Elektrické rozvody bola cena vypočítaná ako priemer podkategórie 828 7 D, pre Telekomunikácie bola cena vypočítaná ako priemer podkategórie 828 8.

Tab. 6.9 Cenové ukazovatele pre inžinierske siete

Inžinierske siete	Zdroj ceny	Cena podľa THU [EUR/m]	Poškodenie [%]		Stratová cena [EUR/m]		
			min	max	min	max	
Elektrické rozvody	ZIS_2	828	69,29	0,33	0,98	0,23	0,68
Rozvody vody	ZIS_3	827	532,63	0,35	0,39	1,86	2,08
Miestne kanalizácie	ZIS_4	827	1 154,35	0,50	0,52	5,77	6,00
Miestne plynovody	ZIS_5	827	196,02	0,20	0,25	0,39	0,49
Elektronické komunikačné siete - telekomunikácie	ZIS_6	828	179,01	0,77	2,31	1,38	4,14
Celkom	ZIS_1					9,64	13,38

Vzťah pre výpočet škôd:

$$D_{IS} = dk \cdot ZIS_n$$

dk zaplavená dĺžka pozemných komunikácií [m]

ZIS_n jednotková škoda [EUR/m] pre jednotlivé inžinierske siete (Tab. 10)

- Škody na mostoch

Ceny pre odvodenie škôd na mostoch vychádzajú z cenníkov THU (Nagy a kol., 2021), konkrétne z tabuľky **821 – Mosty**.

Tab. 6.10 Cenové ukazovatele a miera poškodenia pre mosty

Mosty (Druh dopravného prostriedku)	Zdroj ceny	Cena podľa THU [EUR/m ²]	Úroveň zaplavenia mostovky	Poškodenie [%]		Jednotková škoda [EUR/m ²]	
				min	max	min	max
Mosty pozemných komunikácií (Cesta)	ZM_1	821.1. priemer	pod	1,00	1,40	20,10	28,14
			po	10,00	20,0	200,99	401,98
			nad	20,00	40,00	401,98	803,96
Železničné mosty (Železnica)	ZM_2	821.2. priemer	pod	1,00	1,40	35,63	49,88
			po	10,00	20,00	356,26	712,51
			nad	20,00	40,00	712,51	1 425,02
Priemyselné mosty, lávky a mosty pre chodcov (Chodník)	ZM_3	821.4. priemer	pod	1,00	1,40	17,46	24,45
			po	10,00	20,00	174,61	349,22
			nad	20,00	40,00	349,22	698,44

Pri výpočte škôd na mostoch sa ďalej zohľadňuje vplyv pozdĺžneho sklonu dna vodného toku charakterizujúceho dynamický účinok prúdiacej vody v mieste mostu. Ten je definovaný redukčným koeficientom rk . Sklon je možné stanoviť napr. z pozdĺžneho profilu vodného toku (Tab. 11).

Tab. 6.11 Hodnoty redukčného koeficientu rk

Pozdĺžny sklon dna vodného toku [‰]	Redukčný koeficient rk [-]
0 - 1	0,85
1 - 2	0,90
2 - 6	1,00
> 6	1,15

Vzťah pre výpočet škôd na mostoch a lávkach:

$$D_{Mo} = A \cdot ZM_i \cdot rk$$

A plocha mostu/lávky [m^2]

ZM_i jednotkové škody [EUR/ m^2] (Tab.)

rk redukčný koeficient podľa pozdĺžneho sklonu dna vodného toku (Tab. 11)

- Škody na vodohospodárskej infraštruktúre

Škody na majetku správcov vodných tokov a povodí sa stanovujú súhrnne pre úseky vodných tokov, ktoré sú vymedzené na základe evidencie dlhodobého hmotného majetku (DHM) evidovaného správcom toku, prevádzkových nákladov (odpisov), hydrografických súvislostí a hydrologických charakteristík. K úseku sa vzťahujú základné hydrologické charakteristiky profilu relevantnej vodomernej stanice A [km^2], Q_a [m^3/s] a hodnoty N -ročných prietokov Q_N [m^3/s].

Úsek je zaradený podľa hodnoty Q_a do kategórie úsekov vodných tokov A, B alebo C (Tab. 6.32).

Tab. 6.32 Vyjadrenie poškodenia vodohospodárskej infraštruktúry v závislosti na miere povodňového ohrozenia (Q_N)

Kategórie vodných tokov	Poškodenie [%] v závislosti na miere povodňového ohrozenia (Q_N)		
	Q_{10}	Q_{100}	Q_{1000}
A – úseky vodných tokov s Q_a do 10,0 m^3/s	11,35	20,62	23,10
B – úseky vodných tokov s Q_a 10,1 – 25,0 m^3/s	7,82	13,51	14,86
C – úseky vodných tokov s Q_a nad 25,0 m^3/s	2,41	3,78	4,07

Celková cena majetku C_s vzťahnutá k úseku vodného toku je získaná súčtom hodnôt C jednotlivých DHM.

Vzťah pre výpočet škôd:

$$D_{VH} = C_s \cdot L_{k,N}$$

C_s aktuálna cena majetku na úseku vodného toku [EUR],

$L_{k,N}$ poškodenie [%] pre kategóriu vodného toku ($k = A, B$ alebo C) a požadovaný scenár povodňového ohrozenia vyjadrený dobou opakovania kulminačného prietoku ($N=10, 100, 1\ 000$) – Tab. 6.32

Vodohospodársku infraštruktúru z veľkej časti predstavujú objekty s dobou životnosti desiatok rokov (vodné nádrže, vodné elektrárne, protipovodňové opatrenia a pod.). Z tohto

dôvodu sa doporučuje z obstarávacej hodnoty majetku (podľa roku obstarania investície) stanoviť reprodukčnú cenu podľa vzťahu:

$$RC = OC \cdot K_i,$$

RC reprodukčná cena DHM [EUR],

OC obstarávacia cena DHM [EUR],

K_i koeficient prepočtu hodnoty majetku.

Koeficienty prepočtu hodnoty majetku (K_i) sú stanovené ako cenové indexy vodných diel a nebytových budov na úroveň aktuálneho roku.

• Škody v poľnohospodárstve

Jednotková škoda na rastlinnej výrobe je založená na priemerných cenách nákladov na pestovanie základných plodín publikovaných Výskumným ústavom ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva (VÚEPP, 2021) a na priemernej ročnej škode odvodenej z pomerového rozloženia škôd na jednotlivých plodinách v priebehu roka v závislosti na období príchodu povodne (Tab. 6.4; Satrapa, 1999).

Tab. 6.43 Percentuálny odhad poškodenia rastlinnej produkcie v jednotlivých mesiacoch roka (údaje platné pre ČR)

[%]	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
obilniny	15	15	35	50	80	80	80	5	5	15	15	15
kukurica	15	15	15	40	50	70	80	80	80	80	15	15
repka olejná	50	50	60	65	90	90	10	50	50	50	50	50
slnečnica	20	20	20	40	55	70	80	80	80	80	10	10
zemiaky	20	20	20	40	60	60	80	80	80	20	20	20
cukrová repa	15	15	15	30	30	50	70	80	80	15	15	15

Vzhľadom k častým zmenám pestovaných plodín na obhospodarovaných plochách a k relatívne malému podielu potenciálnych škôd na rastlinnej produkcii vzhľadom k celkovým povodňovým škodám, sa pre rastlinnú výrobu používa priemerná jednotková cena a škoda vzťahnutá na 1 ha obhospodarovanej plochy (Tab. 6.54). Jednotková cena je spočítaná váženým priemerom osevných plôch najvýznamnejších plodín podľa štatistiky osevov v roku 2020 (VÚEPP, 2021).

Vzťah pre výpočet škôd:

$$D_Z = A \cdot Z_Z$$

A zaplavená plocha poľnohospodárskej pôdy [ha]

Z_Z jednotková škoda [EUR/ha] – minimálna a maximálna

Tab. 6.54 Prehľad jednotkových škôd v rastlinnej výrobe vzťahnutých na 1 ha obhospodarovanej plochy (VÚEPP, 2021)

Plodina	Osevná plocha		Náklady na pestovanie [EUR / ha]	Poškodenie [%]		Jednotková škoda Z_Z [EUR/ha]	
	[ha]	[%]		min	max	min	max
obilniny	19 800,89	30,42	751,50	15	80	112,73	601,20
kukurica	8 249,57	12,67	1 219,37	15	80	182,91	975,50
repka olejná	5 362,25	8,24	1 207,93	10	90	120,79	1 087,14
slnečnica	173,96	0,27	862,08	10	80	86,21	689,66
zemiaky	806,64	1,24	9 752,86	20	80	1 950,57	7 802,29
cukrová repa	11 295,25	17,35	1 933,13	15	80	289,97	1 546,50
vážený priemer			1 341,02	14	81	194,21	1 088,55

Živočíšna výroba

Škody na živočíšnej výrobe sú stanovované rovnakým postupom ako škody v priemysle.

- **Škody v priemysle**

Potenciálne škody v priemysle sú stanovované pre plochy identifikované ako priemyselné areály. Predovšetkým sa jedná o výber plôch z triedy objektov.

Hlavným podkladom pre stanovenie jednotkovej ceny pre škody v priemysle je celkový štatistický prehľad pre priemyselnú výrobu a energetický priemysel (sekcie C – Priemyselná výroba, D – Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu, podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností). Z nich sa hodnota majetku stanovuje ako súčet dlhodobého majetku, zásob a 1/3 pasív vlastného kapitálu za posledný dostupný rok z publikovaného obdobia. Tento súčet je vzťahnutý k celkovej ploche priemyselných areálov na Slovensku a na základe týchto hodnôt je odvodená jednotková cena na m² priemyselných plôch.

Samotná škoda je následne definovaná percentom škody z jednotkovej ceny.

Vzťah pre výpočet škôd:

$$D_p = A \cdot ZP$$

A plocha areálov [m²]

ZP jednotková škoda [EUR/m²]

- **Odhad rizika na základe potenciálnych povodňových škôd**

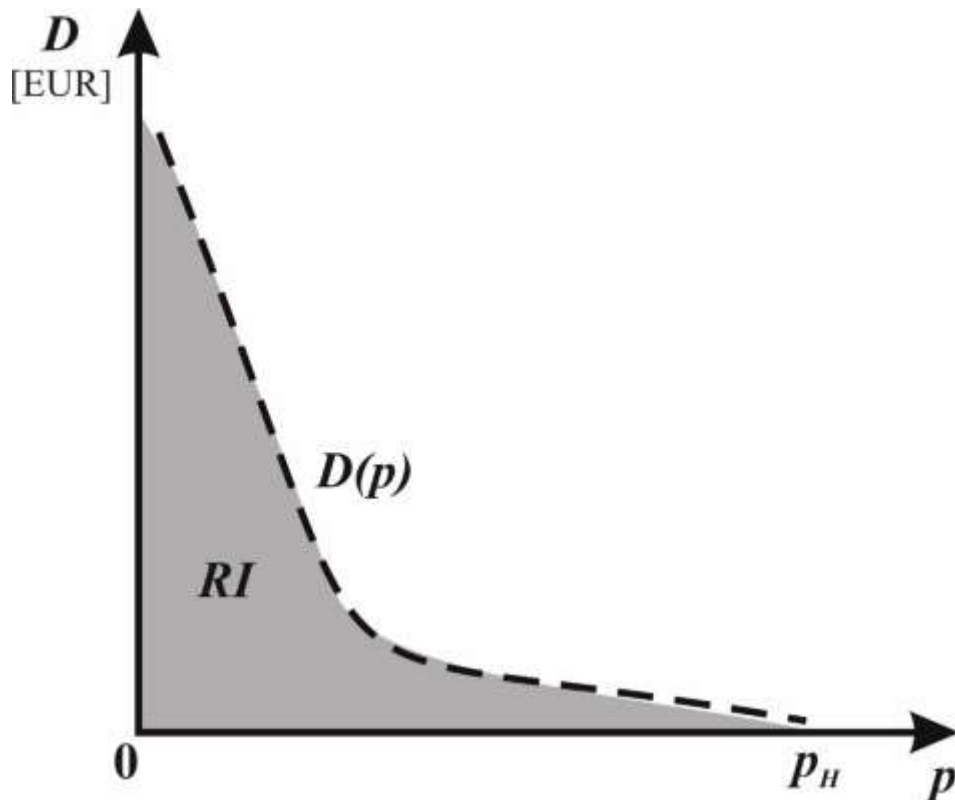
Vyjadrenie priemerného ročného ekonomického povodňového rizika RI vychádza zo vzťahu:

$$RI = \int_0^{p_H} D(p) dp$$

kde p je pravdepodobnosť dosiahnutia alebo prekročenia príslušného N -ročného kulminačného prietoku vyjadrená vzťahom:

$$p = 1 - e^{-\frac{I}{N}}, \text{ resp. } P \approx \frac{I}{N} \text{ pre cca } N \geq 5.$$

pričom p_H znamená pravdepodobnosť prekročenia tzv. neškodného prietoku. $D(p)$ vyjadruje funkčnú závislosť (Obr. 6.9), ktorú možno získať na základe potenciálu škôd v [EUR] stanovených v diskretných bodoch zodpovedajúcich vybraným N -ročným kulminačným prietokom (napr. Q_{10} , Q_{100} a Q_{1000}). Výpočet je možné uskutočniť analyticky alebo numerickou integráciou pomocou lichobežníkového pravidla.

Obr. 6.9 Čiara prekročenia škôd $D(p)$

V prípade výpočtu numerickou integráciou lichobežníkového pravidla sa priemerné ročné ekonomické riziko stanovuje podľa vzťahu:

$$RI = \sum_{k=1}^p \frac{D(p_{k+1}) + D(p_k)}{2} \cdot |p_{k+1} - p_k|$$

Prehľad povodňových škôd k jednotlivým geografickým oblastiam, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt, je uvedený v Prílohe VI. Prehľad povodňových škôd.

7. PRÁCA S VEREJNOSŤOU

Kompetentným orgánom pre implementáciu smernice 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík je Ministerstvo životného prostredia SR. Aktívna spolupráca všetkých zainteresovaných strán, koordinácia plánov manažmentu povodňového rizika s plánmi manažmentu povodí ako aj informovanie verejnosti je zakotvené v zákone č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov, do ktorého bola smernica 2007/60/ES (smernica) transponovaná.

7.1 Konzultácie s verejnosťou k príprave plánu manažmentu povodňového rizika

Návrh plánu manažmentu povodňového rizika – aktualizácia 2021 pre jednotlivé čiastkové povodia podľa § 8 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami bude podľa projektu Hodnotenie a manažment povodňových rizík – aktualizácia 2021⁸ (projekt) ukončený do 31. augusta 2023. Informácie spracované v súlade s požiadavkami smernice 2007/60/ES boli v zmysle požiadaviek čl. 10 smernice, t. j. Predbežné hodnotenie povodňového rizika a Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika – aktualizácia 2019 vy publikované pre širokú verejnosť na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR (<https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovych-rizik/>).

Aktualizácia predbežného hodnotenia povodňového rizika v čiastkových povodiach SR, ktoré vymedzujú správne územie povodia Dunaja a správne územie povodia Visly, bola spracovaná v roku 2018. Vypracovanie predbežného hodnotenia povodňového rizika zabezpečovalo Ministerstvo životného prostredia SR prostredníctvom Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. ako správcu vodohospodársky významných vodných tokov a ďalších právnických osôb, ktorých je zakladateľom alebo zriaďovateľom (Výskumný ústav vodného hospodárstva, Slovenský hydrometeorologický ústav). Správca vodohospodársky významných vodných tokov pri vypracovaní aktualizácie predbežného hodnotenia povodňového rizika spolupracoval so správcami drobných vodných tokov, orgánmi štátnej správy, vyššími územnými celkami, obcami a zástupcami akademickej a vedeckej obce.

V rámci projektu *Hodnotenie a manažment povodňového rizika – aktualizácia 2021* boli podľa § 6 ods. 8 a § 7 ods. 3 zákona č. 7/2010 Z. z. vyhotovené *Mapy povodňového ohrozenia* a *mapy povodňového rizika – aktualizácia 2019* pre geografické oblasti zodpovedajúce aktualizácii predbežného hodnotenia povodňového rizika až v júni 2023. K tomuto časovému posunu došlo kvôli procesu verejného obstarávania na zabezpečenie uvedeného projektu.

Podľa § 8 ods. 7 zákona č. 7/2010 Z. z. sa *plán manažmentu povodňového rizika* vyhotovuje v čiastkových povodiach, ktoré podľa § 11 ods. 4 a 5 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách vymedzujú správne územie povodia Dunaja a správne územie povodia Visly. V Slovenskej republike sa na základe výsledkov predbežného hodnotenia povodňového rizika vypracoval návrh Plánu manažmentu povodňového rizika – aktualizácia 2021 pre 10 čiastkových povodí.

Na príprave Plánu manažmentu povodňového rizika – aktualizácia 2021 sa aktívne spolupodieľali viaceré inštitúcie, spoločnosti a aj akademický sektor. Ministerstvom životného prostredia SR povereným koordinátorom a spracovateľom finálneho návrhu Plánu manažmentu povodňového rizika – aktualizácia 2021 je správca vodohospodársky významných vodných tokov – Slovenský vodohospodársky podnik, š. p (SVP, š. p.). Ďalšími zainteresovanými inštitúciami z rezortu životného prostredia boli Výskumný ústav vodného hospodárstva (VÚVH), Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ), Štátna ochrana prírody Slovenskej

⁸ <https://crz.gov.sk/zmluva/6174858/>

republiky (ŠOP SR) a Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP). Na návrhu opatrení na ochranu pred povodňami v lesoch sa spolupodieľali Lesy Slovenskej republiky, š. p., Vojenské lesy a majetky Slovenskej republiky, š. p., Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, š. p., na návrhu opatrení na poľnohospodárskom pôdnom fonde Hydromeliorácie, š. p. a na návrhu a zhodnotení účinku navrhovaných opatrení v krajine v roku 2015 participovali spoločnosť ESPRIT spol. s r.o., Lesnícka fakulta Technickej univerzity vo Zvolene a Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre.

V máji 2006 bola oficiálne ustanovená pracovná skupina Povodne ako jedna z pracovných skupín Ministerstva životného prostredia SR, ktorá sa podieľala na implementácii smernice 2007/60/ES. Predmetom Pracovnej skupiny Povodne je poskytovať odbornú podporu a priestor na konzultácie počas procesu spracovania časového a vecného harmonogramu prípravy návrhu plánu manažmentu povodňového rizika, predbežného hodnotenia povodňového rizika, máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a plánu manažmentu povodňového rizika ako aj podnety na potrebné zmeny legislatívy, návrhy vedecko-výskumnej činnosti či prenos poznatkov z praxe. Členmi pracovnej skupiny sú zástupcovia Ministerstva životného prostredia SR, Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., VÚVH, SHMÚ, Okresných úradov, ŠOP SR, SAŽP a ďalších externých vedecko-výskumných organizácií. Pracovné rokovanie členov Pracovnej skupiny Povodne sa konalo v dňoch 11.-12.08.2015 v Tatranskej Štrbe a jej cieľom bola aktualizácia vstupov pre prípravu návrhu plánu manažmentu povodňového rizika na obdobie 2022 - 2027.

Sekcia vôd MŽP SR zorganizovala dňa 9.9.2022 zasadnutie expertov podieľajúcich sa na príprave Vodného plánu Slovenska – aktualizácia 2021, predmetom ktorého boli aj koordinačné postupy aktualizácie plánu manažmentu povodňového rizika s plánom manažmentu povodí ako aj vzájomné informovania sa o stave implementácie požiadaviek a plnení cieľov oboch plánov.

Pri spracovaní návrhu aktualizácie predbežného hodnotenia povodňového rizika zorganizoval Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. a Ministerstvo životného prostredia SR dňa 27.6.2018 v Banskej Štiavnici pracovné stretnutie s VÚVH, SHMÚ, ŠOP SR, SAŽP, so správcami drobných vodných tokov, orgánmi štátnej správy, vyššími územnými celkami a dňa 10.7.2018 so zástupcom ZMOS. Pracovné stretnutie k návrhu predbežného hodnotenia povodňového rizika so zástupcami akademickej a vedeckej obce sa uskutočnilo v sídle Slovenskej technickej univerzity v Bratislave dňa 11.7.2018.

Pre zapojenie verejnosti do procesu aktualizácie plánu manažmentu povodňového rizika a na vytvorenie priestoru pre konzultácie s verejnosťou, zabezpečilo MŽP SR v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády pre občiansku spoločnosť, **sériu konzultačných seminárov**, ktorých predmetom boli **konzultácie k príprave plánov manažmentu povodí** (na národnej úrovni označovaných ako *Vodný plán Slovenska*) a zároveň aj **konzultácie k príprave aktualizácie plánu manažmentu povodňového rizika**. Semináre sa uskutočňovali postupne v nadväznosti na dokumenty pripravované v súlade s časovým a vecným harmonogramom prípravy aktualizácie plánu manažmentu povodí na obdobie 2022 – 2027. V rokoch 2019 - 2020 sa uskutočnili tri konzultačné semináre (20. jún 2019, 6. november 2019 a 8. december 2020). Návrh, podnety a pripomienky verejnosti boli zhodnotenú a zapracované do finálneho návrhu plánu manažmentu povodňového rizika.

Návrh plánu manažmentu povodňového rizika – aktualizácia 2021 bude počas 5-mesačného obdobia (31. august 2023 – 31. január 2024) sprístupnený verejnosti na účely predkladania písomných pripomienok a námetov na webovom sídle MŽP SR. Počas tohto obdobia MŽP SR uskutoční konzultačný workshop s predpokladaným termínom konania v novembri 2023. Účastníkmi seminára budú starostovia obcí alebo predstavitelia obcí združených v mikroregiónoch, zamestnanci úradov samosprávnych krajov, ktorí sa zaoberajú ochranou

majetku pred povodňami (napr. zamestnanci regionálnych správ ciest a pod.), zamestnanci odborov krízového riadenia okresných úradov, zamestnanci okresných úradov pracujúci v oblasti starostlivosti o životné prostredie a ochrany pred povodňami a ďalšia verejnosť. Vzhľadom na dvojročný posun vyššie uvedeného projektu, nebolo reálne stihnúť viac konzultačných seminárov.

Návrh plánu manažmentu povodňového rizika – aktualizácia 2021 sa podľa § 9 ods. 2 zákona č. 7/2010 Z. z. vypracováva koordinovane s prehodnotením plánov manažmentu povodí vypracovávaných podľa smernice 2000/60/ES (rámcová smernica o vode) a zároveň sa PMPR po schválení MŽP SR stáva súčasťou prehodnoteného plánu manažmentu príslušného správneho územia povodia a prehodnoteného plánu manažmentu príslušného čiastkového povodia tvoriacich Vodný plán Slovenska.

Návrh Vodného plánu Slovenska – aktualizácia 2021 bol predložený na **posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a na konzultácie s verejnosťou** na účely predkladania písomných pripomienok a námietok dňa 22. decembra 2020. Dokument bol verejnosti na pripomienkovanie sprístupnený na webovom sídle MŽP SR a na webovom sídle enviroportal.sk do 22. júna 2021. Návrh Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach Slovenskej republiky – aktualizácia 2021 bol predložený na **posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie** dňa 17. marca 2023 a na **konzultácie s verejnosťou** na účely predkladania písomných pripomienok a námietok bude predložený 31. augusta 2023.

Do novembra 2023 sa zapracovávajú pripomienky k správe o hodnotení a k návrhu plánu manažmentu povodňového rizika – aktualizácia 2021 tak, aby vzniklo **aktualizované znenie návrhu plánu manažmentu povodňového rizika – aktualizácia 2021**. **Konečné znenie plánu manažmentu povodňového rizika – aktualizácia 2021** vzniká po ukončení procesu pripomienkovania verejnosťou, ktorá predkladá písomné pripomienky a námety počas mesiacov do 31. januára 2024. Po schválení MŽP SR sa plán manažmentu povodňového rizika do februára 2024 zverejňuje na webovom sídle MŽP SR. Schválením sa plán manažmentu povodňového rizika stáva integrálnou súčasťou plánu manažmentu povodí.

Plán manažmentu povodňového rizika je v medzinárodných povodiach koordinovaný so susednými štátmi tak, aby navrhnuté opatrenia nezvyšovali povodňové riziko na ich území. V medzinárodnom povodí Dunaja zabezpečuje koordináciu implementácie smernice 2007/60/ES Medzinárodná komisia na ochranu Dunaja (MKOD - ICPDR)⁹ prostredníctvom Expertnej skupiny na ochranu pred povodňami (Flood Protection Expert Group - FP EG), pričom Slovenská republika súčasne postupuje podľa platných medzivládnych dohôd a jednej medzištátnej zmluvy o spolupráci na hraničných vodách, ktoré má uzatvorené so všetkými susednými štátmi. V medzinárodnom povodí Visly bude plán manažmentu povodňového rizika – aktualizácia 2021 v čiastkovom povodí Dunajca a Popradu odovzdaný prostredníctvom Komisie pre hraničné vody Poľskej republiky, pričom Poľsko bude v termínoch ustanovených smernicou 2007/60/ES organizovať aj nasledujúce prehodnotenia a aktualizácie plánu manažmentu povodňového rizika v medzinárodnom povodí Visly.

7.2 Informovanie verejnosti a zvyšovanie environmentálneho povedomia v oblasti manažmentu povodňového rizika

K zvyšovaniu povedomia verejnosti v oblasti manažmentu povodňového rizika a ochrany pred povodňami prispievajú informačné aktivity realizované Ministerstvom životného prostredia SR a relevantnými organizáciami zriadenými v jeho pôsobnosti, ale aj iniciatívne

⁹ <https://www.minzp.sk/voda/medzinarodna-komisia-ochranu-dunaja-icpdr/>

aktivity mimovládnych organizácií a občianskych združení. Medzi takéto aktivity patria semináre, konferencie, školenia, informačné dni, produkcia dokumentárnych filmov a spotov, mediálne kampane a publikovanie a zverejňovanie dokumentov a informačných materiálov a pod.

V rezorte MŽPSR sú informácie o povodniach a ich dôsledkoch, správy o priebehu a následkoch povodní, analýzy stavu protipovodňovej ochrany ako aj odkazy na ukazovatele hydrologickej situácie pravidelne zverejňované a aktualizované pre širokú verejnosť na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR (<https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/informacie/>).

Detailné údaje o hydrologickej situácii¹⁰ a výstrahy pred povodňami aktuálne v čase¹¹ zverejňuje na svojom webovom sídle Slovenský hydrometeorologický ústav.

Súhrnné informácie o povodniach sú súčasťou aj každoročne spracovávanej Správy o stave životného prostredia zverejňovanej na informačnom portáli rezortu MŽP SR Enviropotál¹².

Pre informovanie ako širokej, tak aj odbornej verejnosti, a rozširovanie povedomia o povodňovom riziku, možných protipovodňových opatreniach a ich účinku, dopadoch zmeny klímy a možnostiach adaptácie na zmenu klímy, atď. a taktiež pre otvorenie odborného dialógu rôznych zainteresovaných strán slúžili medzinárodné vedecké konferencie *Manažment povodí a povodňových rizík 2015 a Hydrologické dni 2015* usporiadané v dňoch 6.-8. októbra 2015 v Bratislave (<http://www.zzv.sk/mpapr-hydrologicke-dni-2015>), dva ročníky konferencie *Manažment povodí a extrémne hydrologické javy* usporiadané v dňoch 10. až 11. októbra 2017 (<https://www.vuvh.sk/Default.aspx?nid=119>) a 8. až 9. októbra 2019 (<http://www.vuvh.sk/Default.aspx?nid=155>) vo Vyhniach. Konferencie usporiadalo Združenie zamestnávateľov vo vodnom hospodárstve v spolupráci s MŽP SR, Slovenskou vodohospodárskou spoločnosťou, ZSVTS, Stavebnou fakultou Slovenskej technickej univerzity, SVP, š. p., SHMÚ, Vodohospodárskou výstavbou, š. p., Ústavom hydrologie SAV, Slovenským priehradným výborom, Fakultou záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre, Prírodovedeckou fakultou Univerzity Komenského, Lesníckou fakultou Technickej univerzity vo Zvolene, Medzinárodnou asociáciou hydrologických vied a Slovenským výborom pre MHP UNESCO.

SAŽP pod záštitou MŽP SR s ďalšími spoluorganizátormi pravidelne organizuje konferenciu *KRAJINA – ČLOVEK – KULTÚRA*. Ročník 2017 bol venovaný téme „Zelená infraštruktúra – Život pre krajinu“¹³ a konal sa 24.5.2017 v Banskej Bystrici. Konferencia sa zameriavala na zelenú infraštruktúru (mokrade, rašeliniská a pod.) a ekosystémové služby ňou poskytované v kontexte aktuálnych výziev (klimatická zmena) a tvorby politik.

SAŽP pod záštitou MŽP SR s ďalšími spoluorganizátormi taktiež pravidelne organizuje *Informačné dni k Európskemu dohovoru o krajine*. Ročník 2018 sa konal 20.3.2018 vo Zvolene a nechýbali na ňom ukázkami jednoduchých protipovodňových a protieróznych opatrení a výsledky modelovania ich aplikácie v prípadovej štúdii v katastrálnom území Čierny Balog. Ročník 2017 sa konal **23.3.2017**¹⁴ vo Zvolene a ústrednou témou tohto podujatia bola

¹⁰ <http://www.shmu.sk/sk/?page=1680>

¹¹ http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=hydro_stpa&PAtab=PAtab

¹² <https://www.enviportal.sk/spravy/kat21>

¹³ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/dohovor-o-krajine-rady-europy/konferencia-krajina-clovek-kultura.html>

¹⁴ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/dohovor-o-krajine-rady-europy/informacny-den-k-dohovoru-o-krajine-rady-europy.html>

problematika ekostabilizačných opatrení, zelenej infraštruktúry a adaptačných opatrení na zmenu klímy.

Slovenská vodohospodárska spoločnosť pri VÚVH, člen ZSVTS v spolupráci s MŽP SR a ďalšími partnermi organizuje pravidelnú konferenciu s medzinárodnou účasťou **Sedimenty vodných tokov a nádrží**. V roku 2017 sa konferencia konala 17. a 18. mája v Bratislave a viacerí slovenskí aj českí experti sa vo svojich príspevkoch venovali problémom zanášania zdrží materiálom erodovaným z povodia a návrhmi na riešenie tohto problému. 22. – 23.5.2019 sa konferencia konala v Šamoríne-Čilistov a okrem iného poukázala na prístupy v ochrane lesa a ich vplyv na vodný režim a lesnatosť, na množstvo sedimentov vznikajúce produkované v poľnohospodársky využívanom území, na skúsenosti s vývojom erózo-sedimentačných procesov a najmä na problémy, ktoré erózo-sedimentačné procesy spôsobujú správcom vodných tokov a vodných nádrží pri zabezpečovaní protipovodňovej ochrany a ako ovplyvňujú kapacitu protipovodňových opatrení.

27.9.2021 v Bratislave MŽP SR v spolupráci s koordinačným tímom Prioritnej oblasti 4 (Kvalita vôd) EUSDR sa pod záštitou slovenského predsedníctva v Stratégii EÚ pre Dunajský región (EUSDR) konala konferencia **Adaptácia na zmenu klímy: výzvy a možnosti vo vodnom hospodárstve** (Climate Change Adaptation: Challenges and Opportunities in Water Management), ktorá bola zameraná na zdieľanie skúseností a príkladov dobrej praxe v oblasti adaptácie na klimatickú zmenu s dôrazom na (zelené) vodozádržné opatrenia. Cieľom konferencie bolo otvoriť dialóg medzi rozhodovacími strategickými zložkami o aktivitách, ktoré majú dopad na zlepšenie a o metódach, ktoré je vhodné uplatniť v jednotlivých situáciách. SVP, š. p. vystúpil s príspevkom na tému „*Adaptácia na klimatickú zmenu a aktivity SVP*, š. p.“¹⁵.

Priestor na výmenu skúseností z praxe medzi odborníkmi zo zahraničia či už o plánovacom procese alebo o skúsenostiach s realizáciou rôznych typov opatrení a pod. sa vytvára aj vďaka **medzinárodnej konferencii Vodní toky**, ktorá sa koná pravidelne každý rok v Hradci Králové v Českej republike a tematické príspevky prezentované počas jednotlivých ročníkov sú k dispozícii na webstránke <https://konference.vrv.cz/>.

Ďalšou pravidelnou **medzinárodnou konferenciou** organizovanou Českou republikou je konferencia **Vodní nádrže**, ktorá sa koná pravidelne s dvojročným odstupom. Zameriava sa na rôzne otázky prevádzky vodných nádrží akými sú erózia v povodí a zanášanie nádrží, adaptabilita na klimatické zmeny a pod. a tematické príspevky prezentované počas jednotlivých ročníkov sú k dispozícii na webstránke <http://vodninarze.pmo.cz/>.

Podobným témam sa venuje národná konferencia **Priehradné dni**, ktorá sa koná pravidelne pod záštitou Slovenského priehradného výboru (SKCold)¹⁶.

Pre informovanie primátorov miest, odborníkov mestskej, verejnej a štátnej správy, urbanistov, vedeckých a univerzitných pracovníkov, členov občianskych združení a aj verejnosti je určená pravidelná konferencia **Životné prostredie miest**. Počas jej XII. Ročník, ktorý bol venovaný téme „*Voda pre všetkých*“ a konal sa 5. októbra 2022 v Žiline¹⁷ odznali príspevky o novej koncepcii vodnej politiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, o význame mokradí v mestách, o príkladoch a riešeniach pre vodné toky v intraviláne miest a obcí v kontexte zmeny klímy.

¹⁵ <https://waterquality.danube-region.eu/conference-climate-change-adaptation-challenges-and-opportunities-in-water-management/>

¹⁶ <http://www.skcold.sk/index.php?id=1>

¹⁷ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-zivotne-prostredie-3976/konferencia-zpm-2022/>

Rovnakým skupinám verejnosti je určená aj pravidelná medzinárodná konferencia **Životné prostredie miest a environmentálna regionalizácia SR**. V rámci jej *XI. ročníka v dňoch 28. - 29. septembra 2022*¹⁸ odznel aj príspevok o návrhu zákona o krajinnom plánovaní z dielne MŽP SR.

Na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a možnosti proaktívnej adaptácie sa zamerala konferencia **Nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a možnosti proaktívnej adaptácie- riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody** organizovaná SAŽP v dňoch 17. – 18. októbra 2022 vo Zvolene¹⁹, na ktorej odzneli mnohé príspevky súvisiace s manažmentom vody v povodí a týkali sa napr. akčného plánu pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, proaktívnych opatrení na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy v lesných porastoch, zelenej infraštruktúry, obnovy vodného režimu vodných tokov a obnovy poškodenej krajiny a zriaďovanie tzv. vodných rád v Košickom samosprávnom kraji.

Odborná verejnosť prezentuje svoje postupy, názory a skúsenosti v periodiku **Vodohospodársky spravodajca**, ktoré je prostredníctvom informácií zverejnených na webovom sídle Združenie zamestnávateľov vo vodnom hospodárstve na Slovensku (ZZVH) <http://www.zzv.sk/archiv> dostupné i širokej verejnosti ako aj v iných periodikách ako napr. **Acta Hydrologica Slovaca** dostupnom na webovom sídle Slovenskej akadémie vied https://www.sav.sk/index.php?lang=sk&doc=journal-list&journal_no=73.

Na zvýšenie povedomia širokej verejnosti o vode vrátane povodňovej hrozby a možných protipovodňových opatreniach bol v spolupráci Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. a ďalších organizácií s verejnými médiami vytvorený **dokumentárny seriál Slovenská voda**.

Po prijatí finálnej verzie plánu manažmentu povodňového rizika budú aktivity zamerané na zvýšenie povedomia verejnosti o povodniach naďalej pokračovať. Komplexné riešenie problematiky zlepšovania informovanosti a poskytovania poradenstva v rámci jednotlivých investičných priorít Prioritných osí Operačného programu Kvalita životného prostredia (PO): PO 1 - Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry a PO 2 - Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami je cieľom Národného projektu „**Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku**“ (ďalej „NP3“) ²⁰, ktorý v období rokov 2016 – 2023 realizuje Slovenská agentúra životného prostredia.

V rámci PO 2, investičnej priority 2.1 Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov, **špecifického cieľa 2.1.1** „Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy“ je definovaná nasledovná aktivita **F. Informačné programy o nepriaznivých dôsledkoch zmeny klímy a možnostiach proaktívnej adaptácie**.

V rámci NP3 boli k problematike zmeny klímy zrealizované štyri Informačné dni „**Zelené opatrenia pre samosprávy**“ (v marci, júni, septembri a novembri 2019 v Žiline, Ružomberku, Komárne a v Bratislave) a Informačné dni „**Zelené opatrenia pre samosprávy**“ (v júli, októbri a novembri 2021 online), ktorých cieľom bolo informovať o možnostiach zníženia nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy prostredníctvom návrhu, projektovania a realizácie adaptačných opatrení, štyri Informačné dni „**Zosuvy - súčasný stav, súvisiace riziká, ich prevencia a manažment**“ (v apríli, októbri a novembri 2019 v Žiline, Košiciach a v Bratislave, v júni, októbri 2022 v Novom Smokovci a v Banskej Bystrici), ktorých cieľom bolo poskytnúť

¹⁸ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-zivotne-prostredie-3976/konferencia-zpm-a-ers-2022/>

¹⁹ <https://protisuchu.sk/konferencia>

²⁰ <https://www.sazp.sk/projekty-eu/infoaktivity/>

informácie o svahových deformáciách (zosuvoch) v území, ktoré predstavujú jeden z nepriaznivých sprievodných javov zmeny klímy, ich výskytu, potenciálnej možnosti vzniku a o rizikách vyplývajúcich z ich prítomnosti. V dňoch 15. – 16. júna 2023 sa konala konferencia **Zosuvy a riziká spojené so zmenami klímy**²¹ v Štrbskom plese. Ďalej sa konali semináre **Zelená infraštruktúra v sídlach miest** v októbri a novembri 2020 v Košiciach²² a v Nitre²³.

V Liptovskom Mikuláši sa v dňoch 26. – 27. apríla 2022 konali **Semináre pre zamestnancov štátnej vodnej správy k aktuálnym témam v oblasti vodného hospodárstva**, v rámci ktorých odznel aj príspevok MZP SR o inundačných územiach²⁴.

V novembri 2019 sa v Bratislave konala tiež trojdňová medzinárodná konferencia **„Zmena klímy 2019 – výzvy a riešenia“**²⁵, ktorej cieľom bolo zdieľanie a šírenie poznatkov a informácií v oblasti politiky zmeny klímy, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na jej nepriaznivé dôsledky, prijímaných postupov a riešení na medzinárodnej, národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. Medzinárodná konferencia **„Manažment rizik; zmena klímy a vodné toky“** sa konala v dňoch 18. - 19. mája 2023 vo Vígľaši (<https://www.sazp.sk/projekty-eu/infoaktivty/kalendar-udalosti-hap6-zmena-klimy/medzinarodna-konferencia-manazment-rizik-zmena-klimy-a-vodne-toky.html>). V rámci NP3 sa oblasti ochrany vodných zdrojov v období rokov 2018 – 2019 problematiky povodní dotkla aj medzinárodná konferencia **„EIA/SEA vo vodnom hospodárstve“**, ktorá sa konala v máji 2018 v hoteli Chopok a tri semináre pre zamestnancov štátnej vodnej správy k aktuálnym témam v oblasti vodného hospodárstva, ktoré sa konali v rokoch 2018-2019 v Banskej Bystrici, Žiline a v Jasnej. V roku 2022 sa konal seminár pre zamestnancov štátnej vodnej správy k aktuálnym témam v oblasti vodného hospodárstva, na ktorom okrem iného odznel aj príspevok na tému Inundačné územia.

Spracovaný bol **„Katalóg adaptačných opatrení na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy vo vzťahu k využitiu krajiny“** v roku 2018, ktorý bol verejnosti prístupný na webovom sídle SAŽP zameranom na problematiku mitigácie a adaptácie na zmenu klímy (<https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-zivotne-prostredie-3976/zmena-klimy/mitigacia-a-adaptacia.html>). V roku 2021 bola vydaná publikácia **„Zelená infraštruktúra a jej význam v protipovodňovej ochrane“**, ktorá je dostupná aj online <https://www.sazp.sk/projekty-eu/infoaktivty/kalendar-udalosti-hap6-zmena-klimy/6-2-8-zelena-infrastruktura-a-jej-vyznam-v-protipovodnovej-ochrane-publikacia.html>. V roku 2023 bude vydaných desať **novovytvorených metodík** z oblasti **hodnotenia investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy**²⁶.

Od roku 2020 v rámci aktivít NP3 a Green Slovakia bežia **informačno-mediálne kampane „Voda – naše bohatstvo“** (<https://www.facebook.com/Voda-Na%C5%A1e-bohatstvo-103767897898202/>).

Aktivity z oblasti ochrany pred povodňami a adaptácie na zmenu klímy v rámci Národného projektu SAŽP by mali byť realizované v období do roku 2023 a zamerané na:

- distribúciu informačných letákov o plánoch manažmentu povodňového rizika,

²¹ <https://www.sazp.sk/projekty-eu/infoaktivty/kalendar-udalosti-hap6-zmena-klimy/konferencia-zosuvy-a-rizika-spojene-so-zmenami-klimy.html>

²² <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-zivotne-prostredie-3976/seminar-zelena-infrastruktura-v-sidlach-miest-kosice/>

²³ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-zivotne-prostredie-3976/seminar-zelena-infrastruktura-v-sidlach-miest-nitra/>

²⁴ <https://www.sazp.sk/projekty-eu/infoaktivty/kalendar-udalosti-hap2-voda-a-vodne-hospodarstvo/seminare-pre-zamestnancov-statnej-vodnej-spravy-k-aktualnym-temam-v-oblasti-vodneho-hospodarstva-april-2022.html>

²⁵ <http://climate-change.sazp.sk/>

²⁶ <https://www.sazp.sk/projekty-eu/metodiky-pre-hodnotenie-investicnych-rizik-spojnych-s-nepriaznivymi-dosledkami-zmeny-klimy.html>

- organizovanie seminárov k prezentácii plánov manažmentu povodí vrátane plánov manažmentu povodňového rizika,
- organizovanie domácej študijnej cesty k prezentovaniu príkladov dobrej vodohospodárskej praxe,
- organizovanie zahraničnej študijnej cesty k prezentovaniu príkladov dobrej praxe v zahraničí,
- krátky filmový spot na tému vodozádržných a protipovodňových opatrení, filmový dokument z územia SR na tému zmena klímy a adaptačné opatrenia, filmový dokument na tému vodného hospodárstva,
- tvorbu metodík pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy.

Aj samosprávne kraje, mestá a obce sú stále aktívnejšie v oblasti manažmentu a zvládania prírodných rizík a uvedomujú si dôležitosť vzájomnej výmeny skúseností ale aj samotnej medzisektorálnej spolupráce. Organizujú spoločné konferencie a workshopy, vydávajú katalógy opatrení či programy na ich realizáciu.

Košický samosprávny kraj a Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n. o. s podporou ďalších partnerov zorganizovali národný workshop „*Zmena klímy a ako ďalej*“, ktorý sa konal hybridnou formou dňa 17. mája 2023 v Košiciach, ktorý mal za cieľ vzájomne si vymeniť skúsenosti a vedomosti týkajúce sa zmeny klímy²⁷ (napr. vplyv využívania pôdy na zmenu klímy a pod.), z aktivít VÚC (adaptačné stratégie, program obnovy krajiny Košického samosprávneho kraja schválený v roku 2018 a pod.) a z realizácie adaptačných opatrení na miestnej úrovni obcami a mestami. Národnému workshopu predchádzalo schválenie *Programu obnovy krajiny košického kraja*²⁸, ktorý si schválilo zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja dňa 22. októbra 2018. vo februári 2019 bol schválený *Akčný plán programu obnovy krajiny košického kraja* na rok 2019²⁹, ktorý sa pravidelne aktualizuje. Košický kraj vydal aj *manuál* pre verejnosť *Obnov si svoj les/poľnohospodársku pôdu/pozemok*³⁰. Problematike sa venuje *Fórum košického kraja k obnove krajiny*, ktoré zasadalo 9. júna 2022³¹ v Košiciach. V roku 2022 bol vydaný tzv. Zelený katalóg³², ako inšpirácia pre realizáciu zelených opatrení.

Podobnou cestou sa vydali aj iné samosprávne kraje, napr. Žilinský samosprávny kraj pripravil návrh dokumentu *Program obnovy krajiny Žilinského samosprávneho kraja - Koncept adaptačných opatrení na princípe ekosystémového riešenia*³³.

Hlavné mesto SR Bratislava od roku 2017 systematicky pracovalo na *Aktualizácii územného generelu vodných tokov a protipovodňovej ochrany mesta Bratislavy*^{34 35 36}. Jeho

²⁷ https://www.youtube.com/watch?v=li_SbfYpX8U;

<https://www.youtube.com/watch?v=HRX4tStUh7g&t=37s>; <https://www.youtube.com/watch?v=2lfAriQ04Xo>;

<https://www.youtube.com/watch?v=iIKlpAGdOE>

²⁸ https://web.vucke.sk/files/sk/kompetencie/regionalny-rozvoj/koncepcne-materialy/pok_schvaleny.pdf

²⁹ https://web.vucke.sk/files/sk/kompetencie/regionalny-rozvoj/koncepcne-materialy/akcny_plan.pdf

³⁰ https://web.vucke.sk/files/sk/kompetencie/regionalny-rozvoj/program-obnovy-krajiny/manual_obnov-si-les_nahlad_18feb.pdf

³¹ <https://web.vucke.sk/files/sk/novinky/kosicky-samospravny-kraj-organizuje-forum-k-obnove-krajiny/program-forum-kosickeho-kraja-k-obnove-krajiny-2.pdf>

³² <https://www.arr.sk/zeleny-katalog/>

³³ https://www.zilinskazupa.sk/files/odbory/organizacny/2019/8_august/komisie/komsia-rr/2_uznesenie-3-z-11-3-2019-koncept-program-obnovy-krajiny-zsk.pdf

³⁴ https://cdn-api.bratislava.sk/strapi-homepage/upload/textova_cast_a73c1b7990.pdf

³⁵ https://cdn-api.bratislava.sk/strapi-homepage/upload/graficka_cast_spolu_generel_vody_f59b6cec7b.pdf

³⁶ <https://geoportalsk Bratislava.sk/pfa/apps/webappviewer/index.html?id=7937539206634b4b86edc888e1a7de6a>

aktualizácia bola ukončená v roku 2022 a na jeho aktualizácii intenzívne spolupracoval aj SVP, š. p.

Bratislavský samosprávny kraj vydal *Katalóg adaptačných opatrení miesta a obcí Bratislavského samosprávneho kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy*³⁷, dokument bol schválený v roku 2017³⁸.

Združenie samosprávnych krajov SK8 podpísalo 13. mája 2019 v Košiciach tzv. *Zelené memorandum*³⁹, ktorým vyzývajú reprezentantov miest a obcí, zástupcov zainteresovaných inštitúcií a organizácií ale aj občanov na spoluprácu pri obnove krajiny poškodenej extrémnymi výkyvmi počasia, a cestu vidia v jej revitalizácii.

Iné strategické dokumenty, ktoré sa zaoberajú integrovaným manažmentom krajiny a tematicky sa dotýkajú aj manažmentu povodňových rizík, sprístupňuje MŽP SR na svojom webovom sídle. Jedná sa napr. o *Stratégiu adaptácie SR na zmenu klímy – aktualizácia 2018* a *Akčný plán pre implementáciu stratégie adaptácie SR na zmenu klímy* (2021), dokument *Program starostlivosti o mokrade Slovenska* a jeho *Akčné plány*⁴⁰, dokument *Envirostratégia 2030*⁴¹.

Relevantnými pre protipovodňovú ochranu a jej manažment sú aj strategické a koncepčné dokumenty z dielne iných rezortov ako napr. *Aktualizácia usporiadania pozemkového vlastníctva v SR*⁴², pričom rezort MPRV SR v roku 2019 predložil *Návrh opatrení na urýchlené vykonanie pozemkových úprav v SR*⁴³, v rámci ktorého predpokladal vykonanie pozemkových úprav v 3103 katastrálnych územiach SR v 30- a v 20-ročnom horizonte.

Veľmi užitočnou *informačnou platformou* pre širokú verejnosť je webové sídlo SAŽP, sekcia *Zelená infraštruktúra v procese adaptácie na zmenu klímy* (<https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/zelena-infrastruktura-v-procese-adaptacie-na-zmenu-klimy.html>). Tu je možné nájsť odkazy na národné strategické dokumenty⁴⁴, rôzne národné ale aj zahraničné katalógy adaptačných a

³⁷ <https://bratislavskykraj.sk/wp-content/uploads/2022/07/katalog-adaptacnych-opatreni-miest-a-obci-bsk-na-nepriaznive-dosledky-zmeny-klimy.pdf>

³⁸ <https://bratislavskykraj.sk/regionalny-rozvoj/strategie/katalog-adaptacnych-opatreni-miest-a-obci-bsk-na-nepriaznive-dosledky-zmeny-klimy/>

³⁹ <https://www.enviroportal.sk/clanok/samospravne-kraje-budu-pri-ochrane-zivotneho-prostredia-postupovat-spolocene>

⁴⁰ <https://www.minzp.sk/ochrana-prirody/medzinarodne-dohovory/ramsarsky-dohovor/dokumenty/program-starostlivosti-mokrade-slovenska-ramsarsky-strategicky-plan/>

⁴¹ <https://www.minzp.sk/iep/strategicke-materialy/envirostrategia-2030.html>

⁴² <http://www.kpu.sk/koncepcia-usporiadania-pozemkoveho-vlastnictva/koncepcia-usporiadania-pozemkoveho-vlastnictva-sr>

⁴³ https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy?p_p_id=processDetail_WAR_portlet&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=1&processDetail_WAR_portlet_startact=1557924017000&processDetail_WAR_portlet_sel_idact=1&processDetail_WAR_portlet_action=files&processDetail_WAR_portlet_cisloLP=LP%2F2019%2F372

⁴⁴ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/strategicke-dokumenty.html>

mitigačných opatrení⁴⁵, adaptačné stratégie a akčné plány na zmenu klímy⁴⁶, iné publikácie⁴⁷ a ďalšie užitočné linky a propagačné materiály⁴⁸.

Kvôli zvýšeniu informovania verejnosti a zapojenia cieľových skupín do prípravy a schvaľovania aktualizácie strategického dokumentu „Vodný plán Slovenska“ bol Ministerstvom životného prostredia SR uskutočnený odborný seminár v termíne 6.11.2019 (seminár k Významným vodohospodárskym problémom)⁴⁹, ktorého účastníkmi boli zástupcovia dotknutých ústredných orgánov štátnej správy a ich odborných organizácií, zástupcovia mimovládnych neziskových organizácií aktívnych v oblasti starostlivosti o životné prostredie, zástupcovia odbornej verejnosti a zástupcovia samosprávnych orgánov, na ktorom pre zber údajov od verejnosti bolo zabezpečené vytvorenie dotazníka k významným vodohospodárskym problémom, ktorý bol uverejnený online na web stránke Vodný plán Slovenska. Dňa 11. septembra 2020 sa konal workshop pre vyššie územné celky, mestá a obce. Dňa 8.12.2020 sa konal workshop, na ktorom bol prezentovaný aj návrh programu opatrení. V roku 2021 MŽP SR zorganizovalo konzultačné online workshopy na téme Revitalizácie (11.3.2021), Infraštruktúrne projekty (12.5.2021), Znečistenie (10.6.2021).

V rámci procesu tvorby „Koncepcie vodnej politiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“ MŽP SR zorganizovalo dňa 16.10.2020 workshop, na ktorom bol prednesený aj príspevok SVP, š. p. na tému „Spolupráca správcov povodí, mimovládnych organizácií, obcí a iných dotknutých strán (VPSR, PMPR)“, ktorý sa zameriaval na efektívnu spoluprácu dotknutých strán a participáciu na realizácii multifunkčných opatrení.

V rámci projektu „Iniciatíva pre sieťovanie aktérov pre znižovanie multi-rizík prírodných a technologických katastrof a hrozieb“⁵⁰ financovaného z DG ECHO zorganizovala Národná platforma pre civilnú ochranu a riadenie rizík zriadená Sekciou krízového riadenia Ministerstva vnútra SR (MV SR) sériu workshopov. Dňa 18.11.2021 sa konal online workshop na tému „Ako môže civilná ochrana profitovať z adaptačných opatrení na klimatickú zmenu?“ v rámci ktorého SVP, š. p. prezentovalo dva príspevky na tému „Natural Water Retention Measures – aktivity na podporu adaptácie na klimatickú zmenu“ a „Úloha historických vodných nádrží pri povodniach, požiaroch a suchu“⁵¹ a dňa 5.7.2021 sa konal online workshop na tému „Znižovanie povodňového rizika“⁵², ktorého cieľom bolo zvýšiť povedomie širokej aj odbornej verejnosti o možnostiach znižovania povodňového rizika.

V roku 2022 sa v dňoch 3. - 4. novembra konal **workshop Inovatívne spôsoby zadržievania vody v Rajeckej doline** s praktickými **ukážkami realizácie vodozádržných a protieróznych opatrení na lesnej pôde** priamo v teréne vo Fačkove. Workshop organizovala nezisková organizácia Kvapka Rajeckej doliny n. o. a bol organizovaný v spolupráci s hydroológmi, pedológmi, lesníkmi a ekológmi

Česká vědeckotechnická vodohospodářská společnost, z. s. a Odborná skupiny vodní toky a nádrže 15. novembra 2022 v Prahe a 22. novembra 2022 v Brne **seminár Manuál pro**

⁴⁵ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/adaptacne-a-mitigacne-opatrenia.html>

⁴⁶ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/adaptacne-strategie-a-akcne-plany-na-zmenu-klimy.html>

⁴⁷ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/publikacie-5948.html>

⁴⁸ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/uzitocne-linky-a-propagacne-materialy.html>

⁴⁹ <http://www.vodnyplan.online/pages/vodoproblemy>

⁵⁰ www.civilnaochrana.org

⁵¹ <https://www.youtube.com/watch?v=sVW45pXnFaU>

⁵² <https://www.youtube.com/watch?v=LLpgEMlzVII>

*zvládání povodňových situací*⁵³, v rámci ktorého českí a slovenskí kolegovia diskutovali aj o svojich skúsenostiach lokálnych výstražných a varovných systémoch, s územným plánovaním, plánovaní v oblasti zvládania povodňových rizík, nástrojoch poisťovní na hodnotenie povodňového rizika atď.

SVP, š. p., ako jeden z partnerov projektu FramWat (Framework for improving water balance and nutrient mitigation by applying small water retention measures/Zlepšenie bilancie vody a zníženie nutričov pomocou malých vodozadržných opatrení)⁵⁴ ⁵⁵ zorganizoval *workshop o účinnosti prírody blízkyh opatrení* v rámci *Druhého dialógu o národnej politike projektu FramWat* (<https://www.svp.sk/sk/druhy-dialog-o-narodnej-politike-k-projektu-framwat/>) dňa 26. novembra 2019 v Bratislave.

Ministerstvu životného prostredia SR záleží aj na environmentálnej výchove detí a mládeže a všetky vhodné informácie, publikácie či linky na vzdelávacie relácie a pomôcky pre pedagógov publikuje na internetovom portáli o environmentálnej výchove, vzdelávaní a osвете EVOBOX (<https://www.ewobox.sk/vzdelavacie-oblasti/globalne-vzdelavanie?type=zdroje&p=2>).

Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. sa aktívne zapája do organizovania osvetových akcií pri príležitosti Svetového dňa vody ako napr. odborný seminár na tému „Príroda pre vodu“ konaný dňa 26. marca 2018 v Banskej Bystrici (<https://www.svp.sk/sk/svetovy-den-vody-v-banskej-bystrici/>), seminár Obnova a manažment mokradí zorganizovaný v dňoch 17. – 18. apríla 2018 v Kráľovskom Chlmcí (<https://www.svp.sk/sk/seminar-obnova-manazment-mokradi-v-nizinej-krajine/>) spojený s obhliadkou opatrení realizovaných v krajine.

SVP, š. p. pomáha aktívne zapájať žiakov do výchovno-vzdelávacieho procesu v oblasti environmentálnej výchovy (celoslovenská súťaž **Modrá škola – voda pre budúcnosť**, 12. december 2017, <https://www.svp.sk/sk/podporili-sme-tradicnu-sutaz-modra-skola/>).

V rámci *Týždňa vedy a techniky 2021*⁵⁶ spolupracoval SVP, š. p. na *seminári Voda v krajine*⁵⁷, na ktorom prezentoval príspevok „Aktivity SVP, š. p. a voda v krajine“. Seminár organizoval 10. novembra 2021 Ústav krajinej ekológie SAV, v.v.i. v spolupráci GWP Slovensko a bol zameraný na zvyšovanie povedomia študentov stredných škôl. Ďalší ročník *seminára* sa konal 9. novembra 2022 a jeho témou bolo *Hospodárenie s vodou v krajine*⁵⁸.

V roku 2023 sa SVP, š. p. zúčastnil osláv svetového dňa vody formou účasti v odbornej porote *súťaže pre žiakov stredných škôl*⁵⁹, ktorú organizoval Ústav krajinej ekológie SAV, v.v.i. v spolupráci GWP Slovensko a Slovenskou ekologickou spoločnosťou pri SAV. Študenti zapojených stredných škôl spracovali odborný poster, ktorý potom prezentovali 23. mája 2023 na študentskej konferencii Kvalita vôd na Slovensku⁶⁰.

SVP, š. p. spolupracuje so Súkromnou strednou odbornou školou DSA v Trebišove, kde participuje na výuke a spoluorganizuje odbornú prax pre žiakov odboru „technik, vodár, vodohospodár“ (<https://www.svp.sk/sk/buduci-vodohospodari-v-trebisove/>) a so Strednou priemyselnou školou Samuela Mikovíniho v Banskej Štiavnici, kde podporil zriadenie odboru

⁵³ <http://www.cvtvhs.cz/>

⁵⁴ <https://programme2014-20.interreg-central.eu/Content.Node/FramWat.html?fbclid=IwAR0F5DW2rtkhBpWyGAjbXc2pIGvv-KMPMlaLnIR1HPREbZMyQr84A3DTS88>

⁵⁵ <https://www.svp.sk/sk/category/framwat/>

⁵⁶ https://www.sav.sk/?lang=sk&doc=services-news&source_no=20&news_no=9981

⁵⁷ <https://www.uke.sav.sk/seminar-voda-v-krajine/>

⁵⁸ <https://www.uke.sav.sk/seminar-hospodarenie-s-vodou-v-krajine/>

⁵⁹ <https://www.uke.sav.sk/sutaz-pre-ziakov-strednych-skol-pri-prilezitosti-svetoveho-dna-vody-2023/>

⁶⁰ <https://www.uke.sav.sk/studentska-konferencia-kvalita-vod-na-slovensku-sprava/>

„vodné hospodárstvo“ <https://mikovini.sk/technicke-odbory/vodne-hospodarstvo/>). Taktiež spolupracuje so školami pri zavádzaní nových technológií do praxe (31. máj 2017, akcia **Dobrodružstvo s vodou** v Klátovej Novej Vsi, kde žiaci 6. ročníka ZŠ Bošany otestovali využitie GIS aplikácii v teréne, <https://www.svp.sk/sk/netradicne-overovanie-gis-v-klatovej-novej-vsi/>).

8. OPIS VYKONÁVANIA PLÁNU MANAŽMENTU POVODŇOVÉHO RIZIKA

8.1 Určenie priorít a spôsobov monitorovania postupu vykonávania plánu

8.1.1 Určenie priorít

Stanovenie priorít opatrení navrhovaných na dosiahnutie cieľov manažmentu povodňového rizika v jednotlivých geografických oblastiach, v ktorých bola v rámci predbežného hodnotenia povodňového rizika identifikovaná existencia významného povodňového rizika alebo jeho pravdepodobný výskyt podľa poradia naliehavosti ich realizácie bolo vykonané podľa postupu uvedeného v kapitole 6.2 Priority opatrení a opatrenia navrhované do roku 2027 pre:

- čiastkové povodia Slovenskej republiky,
- správne územie povodia v medzinárodnom povodí Dunaja vymedzené čiastkovým povodím Dunaja, čiastkovým povodím Moravy, čiastkovým povodím Váhu, čiastkovým povodím Hrona, čiastkovým povodím Ipľa, čiastkovým povodím Slanej, čiastkovým povodím Bodrogu, čiastkovým povodím Hornádu a čiastkovým povodím Bodvy,
- správne územie v medzinárodnom povodí Visly vymedzené čiastkovým povodím Dunajca a Popradu,
- územie Slovenskej republiky.

Priority opatrení a opatrenia navrhované do roku 2027 sú obsahom kapitoly 6., tab. 6.2 Stanovenie priorít opatrení navrhovaných na realizáciu.

8.1.2 Spôsoby monitorovania postupu vykonávania plánu

Vykonávanie plánu prebieha postupnou implementáciou navrhovaných preventívnych opatrení a netechnických opatrení na dosiahnutie cieľov manažmentu povodňového rizika v jednotlivých geografických oblastiach zabezpečujúcich plnenie prevencie pred povodňami definovanej najmä zákonom č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.

Pokrok implementácie jednotlivých opatrení je monitorovaný prostredníctvom dostupných informácií o plnení programov a plánov na komunálnej, národnej a strategickej úrovni, v zmysle platných pravidiel a súvisiacich právnych predpisov ako sú EŠIF a národné programy financovania opatrení ochrany pred povodňami, plány verejných inštitúcií, štátnych podnikov, miest, obcí, vyšších územných celkov, akčných plánov, uznesení vlády, programy revitalizácie krajiny, najmä však informácie o plnení Podnikového rozvojového programu investícií a Ročného investičného plánu SVP, š.p. ako správcu vodohospodársky významných vodných tokov s najvyšším podielom a účinnosťou navrhovaných preventívnych opatrení.

Zabezpečenie monitoringu kvality prípravy a uskutočňovania opatrení plánov manažmentu povodňového rizika predstavuje v podmienkach SVP, š. p. činnosti vykonávané v súlade so zákonom č. 254/1998 Z. z. o verejných prácach v znení neskorších predpisov a Smernice č. 89/1999 Ministerstva financií SR k záverečnému hodnoteniu dokončených stavieb.

V prípade realizácie opatrení plánov manažmentu povodňového rizika z fondov EÚ, čo sa predpokladá takmer u všetkých opatrení plánov manažmentu povodňového rizika – aktualizácia 2021 navrhovaných na realizáciu do roku 2027 resp. čiastočne do roku 2027 z operačného programu (ďalej len „OP“) predstavuje monitorovanie činnosť, ktorá sa systematicky zaoberá zberom, triedením, agregovaním a ukladaním relevantných informácií pre potreby hodnotenia

a kontroly riadených procesov v súlade so Systémom riadenia štrukturálnych fondov (ďalej len „ŠF“) a Kohézneho fondu (ďalej len „KF“).

Monitorovanie pokroku vykonávania plánu začína na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných dostupných údajov a následne je posudzovaný stav realizácie navrhnutých opatrení a ich účinnosť. Účinnosť vykonaných opatrení sa prejaví mierou dosiahnutia stanovených cieľov plánov manažmentu povodňového rizika. Tá je hodnotená v jednotlivých geografických oblastiach s významným povodňovým rizikom v rámci preskúmania plánov manažmentu povodňového rizika, preskúmaním máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika na konci plánovacieho obdobia a stanovením percenta podielu odhadu povodňových škôd pred realizáciou opatrení a odhadu povodňových škôd po realizácii opatrení. Výstupy hodnotenia pokroku pri dosahovaní cieľov obsahuje kapitola 9. a príloha VIII.

8.2 Zohľadnenie klimatickej zmeny

Neoddeliteľnou súčasťou návrhu a prípravy preventívnych opatrení voči extrémom počasia a následným živelným pohromám je odhad vývoja zmeny klímy v nasledujúcich rokoch. Preto boli pre potreby plánov manažmentu povodňových rizík spracované rôzne štúdie. Príkladom sú štúdie „*Budúce scenáre regionálnych návrhových hodnôt IDF kriviek pre územie Slovenska*“ a „*Regionálne návrhové hodnoty IDF kriviek pre územie Slovenska*“ vypracované Slovenským hydrometeorologickým ústavom ako osobou poverenou výkonom štátnej hydrologickej služby a štátnej meteorologickej služby Slovenskej republiky (ďalej ako SHMÚ). Tieto štúdie sa venujú predpovedaniu vývoja intenzity krátkodobých zrážok s príslušnými predpokladmi ich opakovania. Pre potreby týchto štúdií bolo územie Slovenska rozdelené do 20 regiónov na základe fyzicko-geografických a klimatických vlastností. Odhady vývoja krátkodobých zrážok boli vypracované pre časové horizonty rokov 2021 – 2050 a 2071 – 2100. Výsledky týchto štúdií boli súhrnne aplikované pri návrhu zelených, ako aj vodohospodársko-infraštruktúrnych opatrení.

Ďalej bola vypracovaná štúdia s názvom „*Odhad vplyvu klimatickej zmeny na návrhové storočné prietoky s využitím dát služby Copernicus Climate Change Service*“ vypracovaná rovnako SHMÚ. Podkladom pre vykonanie odhadu vývoja povodňového prietoku so strednou pravdepodobnosťou výskytu, ktorá sa môže opakovať priemerne raz za 100 rokov boli údaje z 11-tich vodomerných staníc. Pre tieto stanice bolo definované spoločné referenčné obdobie v rozsahu 1.1.1971 – 31.12.2000 a budúce (modelované) obdobie od 1.1.2011 do 31.12.2100. Pri odhade budúceho vývoja prietokov boli brané do úvahy tri emisné scenáre vývoja RCP (RCP – representative concentration pathway). Bližší popis využitých klimatických scenárov uvádza Kopáčiková a kol. (2022) nasledovne:

RCP2.6 – predpokladá, že emisie CO₂ budú na začiatku storočia konštantné, potom začnú klesať a na konci storočia dosiahnu negatívne hodnoty. Využitie fosílnych palív prudko klesne a zvýši sa využitie ornice na produkciu biopalív. Produkcia metánu bude zredukovaná o 40 %.

RCP4.5 – predpokladá, že emisie CO₂ budú narastať do polovice storočia a potom začnú klesať. Prudko sa zníži využívanie energií a na veľkých plochách bude aplikovaná reforestácia. Poľnohospodárska pôda bude zmenšená v dôsledku dosahovania lepšej úrodnosti a zníženej konzumácie mäsa. Budú nastolené prísne pravidlá politiky ochrany klímy a stabilizuje sa produkcia metánu.

RCP8.5 – predpokladá, že sa emisie CO₂ do konca storočia strojnásobia a narastú aj emisie metánu. Vzrastie využívanie energií a fosílnych palív. Porozumenie konceptu

obnoviteľných zdrojov bude veľmi limitované a v spoločnosti bude absentovať implementácia stratégie ku klíme, čo predstavuje najpesimistickejší scenár.

Výsledky štúdie a ich zapracovanie do Plánov manažmentu povodňových rizík sú pre čiastkové povodie Hornádu nasledovné:

Povodie Hornádu

Na predpoveď zmien úrovni povodňových prietokov pre povodie Hornádu bola zvolená vodomerná stanica Spišské Vlachy. Z výsledkov modelov možno usudzovať, že priemerná hodnota odhadovaného Q_{100} zaznamenaná oproti súčasnosti iba nepatrnú zmenu o - 2%. V súčasnosti navrhované opatrenia v povodí rieky Hornád sú dimenzované na bezpečné prevedenie Q_{100} , pričom zohľadňujú predpokladanú klimatickú zmenu už svojou súčasnou kapacitou.

8.3 Informovanie verejnosti o vykonávaní plánu, súhrn opatrení na informovanie verejnosti a konzultácie s verejnosťou

Kompetentným orgánom pre implementáciu Smernice 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík je Ministerstvo životného prostredia SR. Aktívna spolupráca všetkých zainteresovaných strán, koordinácia plánu manažmentu povodňového rizika (PMPR) s plánmi manažmentu povodí ako aj informovanie a prerokovanie návrhu PMPR s verejnosťou je zakotvené v zákone č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov, do ktorého bola smernica 2007/60/ES transponovaná.

Zákon č. 7/2010 Z. z. v § 3 ods. 1 definuje ochranu pred povodňami ako činnosti, ktoré sú zamerané na zníženie povodňového rizika na povodňami ohrozovanom území, na predchádzanie záplavám spôsobovanými povodňami a na zmierňovanie nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie.

Opatrenia na ochranu pred povodňami sa v súlade s § 4 ods. 1 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov vykonávajú preventívne, v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni. Informovanie verejnosti a konzultácie s verejnosťou zákon č. 7/2010 Z. z. nedefinuje ako opatrenia, ale je ich možné zaradiť do kategórie „iné opatrenia“.

Informovanie verejnosti a konzultácie s verejnosťou o vykonávaní plánu prebiehajú priebežne počas plánovacieho cyklu rôznou formou. Verejnosť je informovaná *pasívnou* formou (konferencie, semináre, informačné dni, informácie v médiách) a *aktívnou* formou (konzultačné workshopy). Verejnosť má k dispozícii publikácie rôznej úrovne od laických po vysoko odborné a slúžia na poskytnutie základnej informácie o všetkých etapách manažmentu povodňových rizík, na vzdelávanie, slúžia ako katalógy opatrení s ukážkami dobrých aj zlých praktík, poskytujú praktické návody atď.

Podľa projektu Hodnotenie a manažment povodňového rizika – aktualizácia 2021 má byť návrh aktualizácie predložený do 31. augusta 2023. Všetky informácie spracované v súlade s požiadavkami smernice 2007/60/ES (smernica) boli v zmysle požiadaviek čl. 10 smernice, t. j. Predbežné hodnotenie povodňového rizika a Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika – aktualizácia 2019 vypublikované pre širokú verejnosť na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR (<https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovych-rizik/>).

Strategický dokument bol predložený na posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie dňa 17. marca 2023. Verejnosť bola o tomto kroku informovaná prostredníctvom správy v *tlačnom denníku*, na webovej platforme *Enviroportál*

(<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/plan-manazmentu-povodnoveho-rizika-v-ciastkovych-povodiach-slovenskej--1>) a na webovom sídle MŽP SR v sekcii *Manažment povodňových rizík* (<https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovych-rizik/>).

Na konzultácie s verejnosťou na účely predkladania písomných pripomienok a námietok bude predložený dňa 31. augusta 2023. Návrh aktualizácie plánu manažmentu povodňového rizika bude verejnosti prístupný na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR od januára 2024.

Počas 5-mesačného obdobia prístupnosti návrhov aktualizácie plánov manažmentu povodňového rizika verejnosti sa uskutoční priebežný konzultačný workshop organizovaný Ministerstvom životného prostredia SR (november 2023).

Do januára 2024 sa zabezpečí zapracovanie pripomienok k návrhu aktualizácie plánu manažmentu povodňového rizika tak, aby vzniklo konečné znenie aktualizácie plánu manažmentu povodňového rizika. Po schválení Ministerstvom životného prostredia SR bude plán manažmentu povodňového rizika do februára 2024 zverejnený na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR.

Plán manažmentu povodňového rizika je v medzinárodných povodiach koordinovaný so susednými štátmi tak, aby navrhnuté opatrenia nezvyšovali povodňové riziko na ich území. V medzinárodnom povodí Dunaja zabezpečuje koordináciu implementácie Smernice Medzinárodná komisia na ochranu Dunaja (MKOD - ICPDR)⁶¹ prostredníctvom Expertnej skupiny na ochranu pred povodňami (Flood Protection Expert Group - FP EG), pričom Slovenská republika súčasne postupuje podľa bilaterálnych zmlúv o hraničných vodách, ktoré má uzatvorené so všetkými susednými štátmi. V medzinárodnom povodí Visly Poľsko v termínoch ustanovených smernicou 2007/60/ES organizuje prehodnotenia a aktualizácie predbežného hodnotenia povodňového rizika v povodí Visly.

Informácie o povodniach, zdrojoch povodní a nepriaznivých následkoch povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť sú pravidelne každý rok aktualizované a zverejňované pre širokú verejnosť taktiež na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR (<https://www.minzp.sk/voda/ochrana-pred-povodnami/informacie/>).

SVP, š. p. informuje o realizácii najmä tzv. **tvrdých protipovodňových opatrení** na svojom webovom sídle v sekciách jednotlivých odštepných závodov Povodie Dunaja⁶², Povodie dolného Váhu⁶³, Povodie horného Váhu⁶⁴, Povodie Hrona⁶⁵, Povodie Hornádu⁶⁶ a Povodie Bodrogu⁶⁷ podľa územnej príslušnosti, pričom tieto opatrenia sú financované z fondov EÚ, prostredníctvom národných ale aj medzinárodných finančných mechanizmov, v minimálnej miere z vlastných zdrojov alebo prostriedkov štátneho rozpočtu.

Zoznamy **vyhlásených inundačných území** zverejňuje SVP, š. p. na svojom webovom sídle v sekcii Povodne - Inundačné územia (<https://www.svp.sk/sk/uvodna-stranka/povodne/inundacne-uzemia/#1481493831480-ca6b22d1-717c>).

O aktualizovaných všeobecne záväzných **právnych predpisoch** so zameraním na starostlivosť o životné prostredie a o niektorých súvisiacich predpisoch informuje MŽP SR na svojom

⁶¹ <https://www.minzp.sk/voda/medzinarodna-komisia-ochranu-dunaja-icpdr/>

⁶² <https://www.svp.sk/sk/uvodna-stranka/odstepne-zavody/oz-bratislava/projekty/>

⁶³ <https://www.svp.sk/sk/uvodna-stranka/odstepne-zavody/oz-piestany/projekty/>

⁶⁴ <https://www.svp.sk/sk/uvodna-stranka/odstepne-zavody/oz-piestany-2/projekty/>

⁶⁵ <https://www.svp.sk/sk/uvodna-stranka/odstepne-zavody/oz-banska-bystrica/projekty/>

⁶⁶ <https://www.svp.sk/sk/uvodna-stranka/odstepne-zavody/oz-kosice/projekty/>

⁶⁷ <https://www.svp.sk/sk/uvodna-stranka/odstepne-zavody/oz-kosice-2/projekty/>

webovom sídle v sekcii Legislatíva (<https://www.minzp.sk/legislativa/>) a o nariadeniach, smerniciach a ďalších právnych aktoch EÚ/ES relevantných pre oblasť ochrany vôd informuje MŽP SR v sekcii Ochrana vôd a ich racionálneho využívania (<https://www.minzp.sk/voda/pravne-predpisy/ochrana-vod-ich-racionalne-vyuzivanie.html>).

Hodnotenie pokroku v implementácii opatrení a postupnom dosahovaní cieľov plánu manažmentu povodňového rizika je súčasťou aj každoročne spracovávanej *Správy o stave životného prostredia SR*, ktorá je dostupná širokej verejnosti na informačnom portáli rezortu MŽP SR Enviroportál⁶⁸. Správu pre MŽP SR spracováva SAŽP, ktorá 4. novembra 2022 v Bratislave zorganizovala *workshop* pre odborných pracovníkov rezortu životného prostredia *Environmentálne dáta, informácie a hodnotenia* s cieľom získať spätnú väzbu ku kľúčovým zisteniam obsiahnutým v *Správy o stave životného prostredia SR v roku 2021* a prezentovať *nové on-line informačné nástroje v rezorte ŽP*. Aby laická verejnosť mala možnosť jednoduchého prístupu k vysvetleniam odborných pojmov, spracovala SAŽP v roku 2022 *Slovník environmentálnej terminológie*, ktorý bude schválený do konca roku 2023.

Pre zlepšenie informovanosti odbornej aj laickej verejnosti o povodňovom riziku, o možných typoch opatrení a pod. MŽP SR podporilo Národný projekt „Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku“, ktorý v období rokov 2016 – 2023 realizuje Slovenská agentúra životného prostredia. Bližší popis jednotlivých informačných opatrení organizovaných v rámci projektu je uvedený v kap. 7.2.

Ďalšou veľmi užitočnou *informačnou platformou* slúžiacou širokej verejnosti je webové sídlo SAŽP, kde je možné v sekcii *Zelená infraštruktúra v procese adaptácie na zmenu klímy* (<https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/zelena-infrastruktura-v-procese-adaptacie-na-zmenu-klimy.html>) možné nájsť odkazy na národné strategické dokumenty⁶⁹, rôzne národné ale aj zahraničné katalógy adaptačných a mitigačných opatrení⁷⁰, adaptačné stratégie a akčné plány na zmenu klímy⁷¹, iné publikácie⁷² a ďalšie užitočné linky a propagačné materiály⁷³ na dobrej odbornej úrovni.

Kontaktné miesta pre získanie informácií týkajúcich sa plánu manažmentu povodňového rizika a manažmentu povodňového rizika všeobecne:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Námestie Ľudovíta Štúra 1

812 35 Bratislava

t. č. vrátnica – spojovateľ: +421 2 / 59 56 1111

e-mail: podatelna@enviro.gov.sk

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik

Martinská 49

821 05 Bratislava – mestská časť Ružinov

t. č. ústredňa: +421 2 / 48 256 111

⁶⁸ <https://www.enviroportal.sk/spravy/kat21>

⁶⁹ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/strategicke-dokumenty.html>

⁷⁰ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/adaptacne-a-mitigacne-opatrenia.html>

⁷¹ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/adaptacne-strategie-a-akcne-plany-na-zmenu-klimy.html>

⁷² <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/publikacie-5948.html>

⁷³ <https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/zelena-infrastruktura/uzitocne-linky-a-propagacne-materialy.html>

e-mail: podatelna@svp.sk
SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik
Povodie Dunaja, odštepny závod

Karloveská 2
842 17 Bratislava

t. č. podateľňa: +421 2 / 60 292 307

e-mail: podatelna.BA@svp.sk

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik
Povodie dolného Váhu, odštepny závod

Nábřežie Ivana Krasku 3/834

921 80 Piešťany

t. č. podateľňa: +421 33/ 776 4 490

e-mail: podatelnapn@svp.sk

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik
Povodie horného Váhu, odštepny závod

Jána Janečka 36

034 01 Ružomberok

t. č. podateľňa: +421 44 / 523 4 111

e-mail: podatelna.rk@svp.sk

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik
Povodie Hrona, odštepny závod

Partizánska cesta č. 69

974 98 Banská Bystrica

t. č. ústredňa: +421 48 / 471 6 181

e-mail: podatelnabb@svp.sk

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik
Povodie Hornádu, odštepny závod

Ďumbierska č. 14

041 59 Košice

t. č. podateľňa: +421 55 / 600 8 160

e-mail: podatelna.KE@svp.sk

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik
Povodie Bodrogu, odštepny závod

M. R. Štefánika 25

075 01 Trebišov

t. č. podateľňa: +421 56 / 668 0 631

e-mail: podatelna.tv@svp.sk

8.4 Zoznam orgánov príslušných riešiť otázky manažmentu povodňového rizika

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 7/2010 Z. z. ochranu pred povodňami vykonávajú:

- a) orgány ochrany pred povodňami podľa § 22 ods. 1 zákona č. 7/2010 Z. z., ktorými sú:
 - Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky,
 - okresný úrad v sídle kraja alebo okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie,
- b) ostatné orgány štátnej správy,

- c) orgány územnej samosprávy,
- d) povodňové komisie,
- e) správca vodohospodársky významných vodných tokov a správcovia drobných vodných tokov,
- f) vlastníci, správcovia a užívatelia pozemkov, stavieb, objektov alebo zariadení, ktoré sú umiestnené na vodnom toku alebo v inundačnom území,
- g) zhotovitelia stavieb, ktoré zasahujú do vodného toku alebo na inundačné územie,
- h) iné osoby.

Podľa § 22 ods. 2 zákona č. 7/2010 Z. z. ochranu pred povodňami riadia a zabezpečujú aj obce.

Vláda, orgány ochrany pred povodňami a obce zriaďujú povodňové komisie ako svoj poradný a výkonný orgán. Povodňové komisie sú:

- a) ústredná povodňová komisia,
- b) krajská povodňová komisia,
- c) obvodná povodňová komisia,
- d) povodňové komisie obcí.

Podľa § 22 ods. 4 zákona č. 7/2010 Z. z. okresný úrad alebo okresný úrad v sídle kraja na ochranu pred povodňami môže zriadiť počas III. stupňa povodňovej aktivity operačnú skupinu ochrany pred povodňami, ktorá vykonáva službu počas povodní. Činnosť operačnej skupiny upravuje pracovný poriadok. Operačné skupiny počas povodňovej situácie vedú povodňový denník.

Ďalšími orgánmi, ktoré sa podieľajú na ochrane pred povodňami, sú:

- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky,
- Ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy,
- Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru,
- Vyšší územný celok,
- Regionálna správa ciest,
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru.

8.5 Koordinačné postupy v medzinárodnom správnom území povodia

Slovenská republika je v oblasti ochrany pred povodňami a manažmentu povodňových rizík, okrem záväzkov dohodnutých so všetkými susednými štátmi v platných medzivládnych dohodách a v jednej medzištátnej zmluve o spolupráci na hraničných vodách, povinná plniť ustanovenia multilaterálnych záväzkov a právnych noriem Európskej únie, ktorými sú najmä:

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík,
2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva,
3. Akčný program trvalo udržateľnej ochrany pred povodňami v povodí Dunaja. Dokument Medzinárodnej komisie na ochranu Dunaja zo 14. decembra 2004.

V medzinárodnom povodí Dunaja zabezpečuje koordináciu implementácie Smernice Medzinárodná komisia na ochranu Dunaja (MKOD - ICPDR)⁷⁴ prostredníctvom expertnej skupiny na ochranu pred povodňami (Flood Protection Expert Group - FP EG).

V medzinárodnom povodí Visly Poľsko v termínoch ustanovených smernicou 2007/60/ES organizuje prehodnotenia a aktualizácie predbežného hodnotenia povodňového rizika v povodí Visly.

Prehodnotenie a aktualizácia plánu manažmentu povodňového rizika bude na medzinárodnej úrovni koordinované prostredníctvom komisií pre hraničné vody a v správnom území povodia Dunaja tiež prostredníctvom MKOD.

8.6 Koordinačné postupy vykonávania plánu manažmentu povodňového rizika s plánom manažmentu povodia

Článok 9 smernice 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík ustanovuje, že členské štáty prijímú vhodné kroky na koordináciu uplatňovania tejto smernice a smernice 2000/60/ES, pričom sa sústredia na možnosti zlepšenia efektívnosti, výmeny informácií a na dosiahnutie súčinnosti a úžitku so zreteľom na environmentálne ciele ustanovené v článku 4 smernice 2000/60/ES. Najmä:

1. vypracovanie prvých máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a ich následné preskúmania uvedené v článkoch 6 a 14 smernice 2007/60/ES sa uskutočnia tak, aby informácie, ktoré obsahujú, boli v súlade s relevantnými informáciami predkladanými na základe smernice 2000/60/ES. Budú sa ďalej koordinovať s preskúmaniami ustanovenými v článku 5 ods. 2 smernice 2000/60/ES a môžu sa do nich začleniť;
2. vypracovanie prvých plánov manažmentu povodňového rizika a ich následné preskúmania uvedené v článkoch 7 a 14 smernice 2007/60/ES sa uskutočnia koordinovane s preskúmaniami plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia ustanovenými v článku 13 ods. 7 smernice 2000/60/ES a môžu sa do nich začleniť;
3. aktívna účasť všetkých zainteresovaných strán podľa článku 10 smernice 2007/60/ES sa podľa potreby koordinuje s aktívnou účasťou zainteresovaných strán podľa článku 14 smernice 2000/60/ES.

Plány manažmentu povodí sú základným nástrojom na dosiahnutie cieľov vodného plánovania v oblastiach povodí, pričom environmentálne ciele pre jednotlivé útvary povrchových vôd a útvary podzemných vôd boli stanované na základe vykonaných analýz a hodnotení súčasného stavu vodných útvarov a zhodnotenia vplyvu ľudskej činnosti na stav vôd. Na dosiahnutie cieľov uvedených v plánoch manažmentu povodí sú v nich definované programy opatrení vrátane finančného zabezpečenia. Plán manažmentu povodňového rizika je koordinovaný s plánom manažmentu najmä v oblasti cieľov, programov opatrení a informovania a konzultácií s verejnosťou. Podľa § 13 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách sa plány manažmentu povodí musia povinne využívať v krajinnom plánovaní alebo môžu byť krajinnými plánmi.

Manažment povodňových rizík nemožno oddeliť od manažmentu povodí a povinnosť ich vzájomného zosúladenia v termíne do konca roku 2015 ukladá smernica 2007/60/ES a tiež zákon č. 7/2010 Z. z. Smernica 2007/60/ES v článku 9 ods. 2 a § 9 ods. 2 zákona č. 7/2010 Z. z. ustanovujú, že vypracovanie prvých plánov manažmentu povodňového rizika a ich následné prehodnotenia a aktualizácie sa budú uskutočňovať koordinovane s prehodnotením a

⁷⁴ <https://www.minzp.sk/voda/medzinarodna-komisia-ochranu-dunaja-icpdr/>

aktualizáciou plánov manažmentu povodí vypracovaných podľa § 13 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách. Smernica 2007/60/ES pripúšťa možnosť začlenenia plánov manažmentu povodňových rizík do plánov manažmentu povodí, ale zákon č. 7/2010 Z. z. zašiel pri jej transpozícii ďalej a ustanovuje, že prvé plány manažmentu povodňového rizika a ich aktualizácie sa priamo stanú súčasťou plánov manažmentu príslušných čiastkových povodí a správneho územia povodia. Týmto ustanovením slovenský právny predpis zabezpečuje synergické prepojenie vodného plánovania s plánovaním manažmentu povodňových rizík.

9. VYHODNOTENIE POKROKU DOSIAHNUTÉHO OPROTI PRVÉMU PLÁNOVACIEMU CYKLU

9.1 Pokrok v plnení cieľov plánov manažmentu povodňového rizika

Ciele Plánov manažmentu povodňových rizík sú zamerané na zníženie nepriaznivých dôsledkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť vo vymedzených geografických oblastiach. Zníženie nepriaznivých dôsledkov povodní bolo dosiahnuté návrhom a realizáciou protipovodňových opatrení buď priamo na tokoch ale aj v povodí na lesnom pôdnom fonde, poľnohospodárskom pôdnom fonde a urbanizovaných územiach. Priamo na tokoch boli navrhnuté opatrenia zamerané na transformáciu povodňových prietokov (napr. suché poldre, zachovávanie území vhodných pre prirodzenú transformáciu povodňových prietokov...), opatrenia zamerané na zabezpečenie dostatočnej prietocnej kapacity korýt (napr. úpravy vodných tokov a ochranné hrádze) ale aj opatrenia zamerané na stabilizáciu korýt vodných tokov a zamedzenie ich zanášania (napr. prehrádzky, ich čistenie a rekonštrukcia). Vyššie uvedené opatrenia boli navrhnuté v alternatívach, podrobených finančnej analýze, na základe ktorej bola pre jednotlivé GO navrhnutá tá alternatíva, ktorej náklady na realizáciu neprevýšili zistené škody spôsobené povodňou.

V čiastkovom povodí Hornád boli oproti 1. cyklu Plánov manažmentu povodňových rizík zrealizované opatrenia (úpravy, suché poldre...) v 10 geografických oblastiach. Ich stručný prehľad je uvedený v tabuľke (Tab. 9.1). Komplexná protipovodňová ochrana však bola zrealizovaná len v dvoch geografických oblastiach SK526533_470 Levočský potok – Harichovce a SK525219_482 Kučmanovský potok - Šarišské Dravce.

Prehľad pokroku v realizácii protipovodňových opatrení v prioritných geografických oblastiach je uvedený v prílohe VII.

Tab. 9.1 Zrealizované opatrenia

Kód a názov GO	Tok	Opatrenie	Úsek rkm	Dĺžka úpravy	Kapacita
SK526533_470 Levočský potok - Harichovce	Levočský potok	Úprava toku	6,689 – 8,709	1,84	$Q_{100} = 94$ $m^3 \cdot s^{-1}$
SK525219_482 Kučmanovský potok - Šarišské Dravce	Kučmanovský potok	Úprava toku	1,810 – 2,407	0,597	Q_{100}
		Rekonštrukcia úpravy	2,407 – 2,894	0,487	Q_{100}
	prítok Goduša	Rekonštrukcia úpravy	0,000 – 0,480	0,480	Q_{100}
		Úprava prehrádzka	0,480 – 0,988 0,988	0,508	Q_{100}
SK560154_468 Brusník - Smižany	Brusník	Úprava toku	5,5 – 6,04	0,540	$Q_{100} = 35$ $m^3 \cdot s^{-1}$
		Úprava toku	7,254 – 7,543	0,289	$Q_{100} = 35$ $m^3 \cdot s^{-1}$ + bezpečnosť 30 cm,
SK599981_579 Hornád – Košice mesto	Hornád	Košice - Prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, pravý breh, stavba I. - rkm 139,863 - 140,575 (rkm 33,863 – 34,575) ukončené v r. 2014	V mieste mosta Palackého 33,863 – 34,575	0,712	Q_{100}

Kód a názov GO	Tok	Opatrenie	Úsek rkm	Dĺžka úpravy	Kapacita
		Košice - Prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu krajského mesta - MČ Džungľa Zväčšenie prietoč. Profilu rekonštrukciou ĽB (navýšenie hrádze, oporný múr, tesniaca stena)	Od mosta Rampová po železničný most 36,0 – 36,5	0,5	Q ₁₀₀
		Košice - Prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, pravý breh, stavba III. - rkm 142,517 - 143,056 (rkm 36,517 – 37,056)	Od železničného mosta po most Hlinkova 36,517 – 37,056	0,539	Q ₁₀₀
		Košice - Prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta – Ťahanovce Rozšírenie prietočného profilu v mieste mosta Ťahanovce	V mieste mosta Ťahanovce 38,900		
		Rekonštrukcia hate Vyšné Opátske	29,900		
SK521299_582 Hornád – Čaňa Čiastočne vybudovaná neskolaudovaná stavba: „Protipovodňová ochrana obce Čaňa“	Hornád	SO 01 ochranný múr		0,282	
		SO 02: ochranná hrádza		1,268	
		SO 06			
SK524778_562 Torysa - Lipany	Lipiansky potok	Polder Lipany s objemom 87 000 m ³ + prehrádzka výšky 3,0 m skolaudované v r. 2016	2,5		
		rekonštrukcia úpravy toku – skolaudované v r. 2015	0,300 – 1,400	1,1	Q ₅₀ – Q ₁₀₀
		vodné plochy (1, 2, 3) skolaudované v r. 2016			
SK525405_569 Torysa - Veľký Šariš	Dzikov potok	Bočný rybník na ĽB Dzikovho potoka a na ĽB Torysy: rybník pod Bykošom S objemom pri max. hladine 2560 m ³	vzdúvací prah v rkm 0,01		
SK524140_570 Torysa - Prešov	Torysa	PPPO v SR Podprojekt 3 Prešov - Aktivita 2	úsek rkm 56,936 – 58,132	1,199	Q ₁₀₀ = 300 m ³ .s ⁻¹ + 30 cm

Kód a názov GO	Tok	Opatrenie	Úsek rkm	Dĺžka úpravy	Kapacita
SK526398_511 Hornád - Betlanovce	Tepličný potok	Bočná protipožiarna nádrž na LB Tepličného potoka s celkovým objemom 56 300 m ³ ,	vzdúvací objekt v rkm 1,5		
SK526355_513 Hornád – Spišská Nová Ves	Hornád	čiastočne vybudovaná protipovodňová ochrana formou protipovodňových múrikov			

Vo viacerých GO sa v súčasnosti preto realizuje zatiaľ len projekčná príprava navrhnutých opatrení na ochranu pred povodňami, a to predovšetkým v geografických oblastiach s najvyššou prioritou. Zoznam pripravovaných investičných akcií je uvedený v nasledovnej tabuľke (Tab. 9.2):

Tab. 9.2 Zoznam pripravovaných investičných akcií

Názov GO	Tok	Opatrenie	Úsek rkm	Dĺžka úpravy	Kapacita
SK518522_485 Torysa– Haniska	Torysa	„Prioritné preventívne protipovodňové opatrenia v SR, Podprojekt 3 Prešov - aktivita 1“ – rekonštrukcia úpravy, PD pre SP, vydané ÚR	53,439 – 56,936	3,497	$Q_{100} = 410$ $m^3 \cdot s^{-1} + 30$ cm
SK524140_570 Torysa - Prešov		„Prioritné preventívne protipovodňové opatrenia v SR, Podprojekt 3 Prešov - aktivita 3“, PD pre SP, vydané ÚR	62,640 – 65,435	2,795	$Q_{100} = 300$ $m^3 \cdot s^{-1} + 30$ cm
SK524140_560 Sekčov - Prešov	Sekčov	„Prioritné preventívne protipovodňové opatrenia v SR, Podprojekt 3 Prešov - aktivita 4“ úprava Sekčovského potoka, PD pre SP, vydané ÚR	0,000 – 0,940	0,940	$Q_{100} = 250$ $m^3 \cdot s^{-1} + 30$ cm
SK521965_496 Torysa – Sady nad Torysou	Torysa	Sady na Torysou – rekonštrukcia hrádze (vydané ÚR, vypracovaná PD pre SP, príprava podkladov pre vydanie SP)		0,9	$Q_{100} = 360$ $m^3 \cdot s^{-1}$
SK599981_579 Hornád – Košice mesto	Hornád	Košice prioritná protipovodňová ochrana mesta – úprava ľavého brehu Hornádu v rkm 26,150 – 27,550 (ľavý breh, absolútny rkm 132,150 – 133,550) – navýšenie LB ochrannej hrádze dl. 1,1899 83 km (PD pre SP. Vydané územné rozhodnutie.)	ľavý breh železničný most v Krásnej – cestný most v Krásnej 26,150 – 27,550	1,400	$Q_{100} = 745$ $m^3 \cdot s^{-1} + 40$ cm
		Košice prioritná protipovodňová ochrana mesta – úprava ľavého brehu Hornádu v rkm 27,550 – 29,900 (ochr. hrádza v dl. 2,557 na LB + ochranný múr v dl. 325 m na pravom brehu PD pre ÚR, príprava podkladov pre vydanie ÚR)	ľavý breh cestný most Krásna - hať Vyšné Opátske 27,550 – 29,900	2,350	$Q_{100} = 760$ $m^3 \cdot s^{-1} + 40$ cm
		Košice prioritná protipovodňová ochrana mesta – úprava ľavého brehu Hornádu v rkm 29,900 – 31,550 (ľavý breh od Hate Vyšné Opátske po most Vyšné Opátske, absolútny rkm 135,900 – 137,500) – ochranný múr+	ľavý breh Hať Vyšné Opátske - most Vyšné Opátske 29,900 - 31,550	1,650	$Q_{100} = 760$ $m^3 \cdot s^{-1} + 40$ cm

Názov GO	Tok	Opatrenie	Úsek rkm	Dĺžka úpravy	Kapacita
		podzemná tesniaca stena (PD pre SP. Vydané stavebné povolenie).			
		Košice – prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, ľavý breh stavba II. – rkm 140,644 – 141,123, (rkm 34,644 – 35,123) (ľavý breh od mosta Palackého po most Rampová) (PD pre SP. Vydané stavebné povolenie)	ľavý breh most Palackého - most Rampová 34,644 – 35,911	1,267	$Q_{100} = 745 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1} + 40 \text{ cm}$
		Košice – prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, pravý breh stavba II. – rkm 140,575 – 142,517 (pravý breh od mosta Plackého po most Rampová rkm, 34,575 – 36,517) PD pre SP. Vydané stavebné povolenie. V rkm 141,500 – 141,685 predprípravu pre oživenie ramena	pravý breh most Palackého - most Rampová 34,575 – 36,517	1,942	$Q_{100} = 745 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1} + 40 \text{ cm}$
		Košice – prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, ľavý breh, rkm 142,700 – 143,040, (rkm 36,700 – 37,040) (ľavý breh od mosta Rampová po most Hlinkova) vypracovaná PD pre SP (Ing. Tomáš Rabatin a Ing. Samuel Farkaš , marec 2019), PD pre SP. Vydané stavebné povolenie.	ľavý breh most Rampová - most Hlinkova 36,700 – 37,040	0,340	$Q_{100} = 745 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1} + 40 \text{ cm}$
		Košice – prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, ľavý breh rkm 143,083 – 145,500, (rkm 37,083 – 39,500) (od mosta Hlinkova po tunel) – dôjde k rozšíreniu medzihrádzového územia (PD pre SP. Vydané územné rozhodnutie)	most Hlinkova – tunel Ťahanovce 37,083 – 39,500	2,417	$Q_{100} = 745 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1} + 40 \text{ cm}$
		Košice – rekonštrukcia hate Ťahanovce (PD pre ÚR)			

Niektoré obce, zahrnuté do geografických oblastí si realizujú vlastnú projekčnú prípravu opatrení na ochranu pred povodňami. Uvedené projekty sú v rôznych štádiách schvaľovacieho procesu a ich spracovanie sa vyznačuje rôznou mierou kvality. Ich stručný prehľad je uvedený v nasledovnej tabuľke (Tab. 9.3):

Tab. 9.3 Prehľad protipovodňových opatrení realizovaných obcami

Názov GO	Tok	Opatrenie	Úsek rkm	Dĺžka úpravy	Kapacita
SK525316_483 Kučmanovský potok - Torysa	Kučmanovský potok	Úprava toku SP z r. 2018	0,00 – 0,600	0,600	$Q_{100} = 96 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$
Hornád - Vikartovce	bezmenný ľavostranný prítok Hornádu	Preložka toku stavebné povolenie na stavbu“ Preložka miestneho potoka v k.ú. Vikartovce“ z r. 2016	0,300 – 0,390	0,090	$Q_{100} = 10 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$

V rámci čiastkového povodia Hornád za účelom ochrany pred povodňami realizovali opatrenia na ochranu pred povodňami aj niektoré obce nezaradené ku geografickým oblastiam 1. cyklu Plánov manažmentu povodňového rizika, napr.: mesto Spišské Podhradie (úprava toku Margecianka v úseku rkm 5,100 – 5,535 na $Q_{100} = 53,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$), obec Drienica (úprava Drienického potoka v rkm 3,255 – 4,2425 na $Q_{100} = 35,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$), obec Margecany (úprava toku Bystrá v rkm 0,600 – 0,734 na $Q_{100} = 24 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1} + 30 \text{ cm}$), obec Kapušany (úprava Kapušianskeho potoka v rkm 0,000 – 1,143 na $Q_{100} = 30,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1} + 30 \text{ cm}$ so zrubovou prehrádzkou v rkm 1,410), obec Slovinky (úprava Gelnického potoka v úsekoch rkm 0,000 – 0,220 a rkm 0,213 – 1,131 na $Q_{100} = 17,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ s úpravou bezmenného prítoku v úseku rkm 0,000 – 0,461 na $Q_{100} = 8,0 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$), obec Danišovce (úprava Odorice v zastavanom území), obec Červenica pri Sabinove (rekonštrukcia úpravy Hanigovského potoka v rkm cca. 0,275 – 0,608), obec Chmiňany (preložka toku Križovianka v úseku rkm 0,400 – 0,675 na $Q_{100} + 50 \text{ cm}$)... Napriek tomu, že neboli zaradené ku geografickým oblastiam 1. cyklu Plánu manažmentu čiastkového povodia Hornád svojim spôsobom prispievajú k zvýšeniu miery protipovodňovej ochrany v predmetných obciach. **Mnohé obce nezaradené ku geografickým oblastiam majú pripravené projekty zamerané na protipovodňovú ochranu**, napr.: obec Osikov, obec Vít'az, obec Spišské Tomášovce, Bertotovce, Tulčík, Záborské, Vydrník, Raslavice, Rožkovany, Trnkov, Terňa, Brezovička, Kapušany, Klčov, Kojšov, Gánovce, Hermanovce, Hrabušice, Jánovce, Jakobova Voľa , Kravany, Ličartovce, Milpoš. Uvedené projekty sú v rôznych štádiách schvaľovacieho procesu a ich spracovanie sa vyznačuje rôznou mierou kvality.

Značný prínos 1. cyklu Plánov manažmentu povodňového rizika predstavujú samotné mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika, ktoré vnímame ako základné preventívne opatrenie na ochranu pred povodňami a ktoré sú využívané ako podklad pri príprave stanovísk k návrhom územných plánov, projektov a stavieb investorov v území s cieľom zamedziť zvyšovaniu povodňového rizika pri súčasnej miere expanzie výstavby. Zároveň je potrebné uviesť, že podľa § 10 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov je povinnosťou každej obce zabezpečiť vyznačenie všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia do územného plánu obce alebo územného plánu zóny pri najbližšom preskúmaní schváleného územného plánu. Ak obec nemá spracovaný územný plán obce, využíva mapy povodňového ohrozenia v činnosti stavebného úradu. Pre tento účel boli obciam mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika v roku 2015 zaslané. Ich zapracovanie do územno – plánovacej dokumentácie a ich rešpektovanie správca vodohospodársky významných tokov dôsledne kontroluje. Do budúcnosti sa predpokladá ich využitie pri vyhlasovaní inundačných území.

Rešpektovanie vymedzených záplavových území ako základného preventívneho nástroja na ochranu pred povodňami však naráža na problémy v rovine legislatívnej i majetko- právnej. V priebehu plánovacieho obdobia sa čoraz viac stretávame s výraznou neochotou vlastníkov pozemkov (či už developerov, prípadne aj individuálnych vlastníkov) rešpektovať mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika, a to najmä v situáciách schvaľovania nových lokalít na výstavbu rodinných domov, prípadne iných objektov, ktorých umiestňovanie je v záplavovom území zakázané. V mnohých prípadoch vlastníci pozemkov argumentujú, že si zabezpečia individuálnu protipovodňovú ochranu svojich objektov, napr. navýšením terénu. Následný rozmach výstavby v záplavových územiach by však viedol k ich významnej redukcii, čo by následne spôsobilo zvýšenie povodňového rizika v nižšie položených oblastiach. V tejto súvislosti je nevyhnutné do budúcnosti legislatívne riešiť problematiku vlastníckych vzťahov v záplavových územiach.

Mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika zobrazujú miesta prirodzeného rozlivu vodných tokov a zahrňajú spravidla samotné vodné toky, ale aj ich ramená, bifurkácie a pod, ktoré sa už spravidla nachádzajú v územiach s veľkým množstvom vlastníkov. V prípade povodní v mnohých prípadoch vlastníci a užívatelia pozemkov žiadajú správcu vodohospodársky významných vodných tokov o uvedenie toku do pôvodného koryta a odškodnenie. **Navrátenie vodného toku do pôvodného koryta správcovi vodných tokov vyplýva z § 45 Zákona č. 364/2004 z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, čím vo svojej podstate bráni prirodzenému rozlivu vôd na neupravených vodných tokoch. Tento legislatívny problém a rozpor vidíme ako kľúčový pri ochrane prirodzených záplavových území. V tejto súvislosti vidíme nevyhnutnosť legislatívneho riešenia uvedených rozporov. V danom kontexte sa zdá byť dôležité vnímať vytýčené záplavové územia aj ako významné lokality pre prirodzenú transformáciu povodňových prietokov a dôsledne dbať o ich zachovávanie.**

Ako problematickú tiež vnímame tiež výnimku zo zákazu umiestňovania v inundačnom území pre ubytovacie zariadenia na krátkodobé pobyty (definované podľa Zákona č. 50./1976 Z.z. § 43c, ods. 1. písm a) ako hotely, motely, penzióny a ostatné ubytovacie zariadenia na krátkodobé pobyty), ktoré nezhoršia odtok povrchových vôd, chod ľadov alebo kvalitu vody, sú odolné voči tlaku vody a sú chránené pred zaplavením interiéru vodou, nakoľko postupná výstavba objektov takého charakteru môže v konečnom dôsledku postupom času vytvárať významnú prekážku v plynulom odtoku vôd, nehovoriac o nárokoch vlastníkov v prípade, že zaplaveniu objektov dôjde.

Opatrenia v povodí (na lesnom pôdnom fonde, poľnohospodárskom pôdnom fonde a urbanizovaných územiach) boli navrhnuté na základe poskytnutých podkladov len rámcovo formou všeobecných zásad hospodárenia v lesoch, na poľnohospodárskej pôde a v urbanizovaných územiach. Činnosť všetkých vyššie uvedených rezortov aj z pohľadu znižovania rizika povodní a erózie pôdy je upravená v samostatných legislatívnych predpisoch (Zákon č.220/2004 o ochrane a využívaní pôd..., ktorý hovorí, že každý užívateľ poľnohospodárskej pôdy je povinný vykonávať trvalú a účinnú protieróznu ochranu poľnohospodárskej pôdy vykonávaním ochranných opatrení podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy, Zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch...) a následne v lesohospodárskych plánoch, Programoch starostlivosti o lesy, v územných plánoch, projektoch pozemkových úprav. Uplatňovanie zásad správneho hospodárenia žiaľ v praxi nie je dôsledne kontrolované a dodržiavané. Pri príprave projektov na ochranu pred povodňami pre jednotlivé geografické oblasti je preto nevyhnutné podrobnejšie analyzovať príčiny vzniku povodní súvisiace s hospodárením v povodí a ich podrobnejším preriešením navrhnúť účinné opatrenia na elimináciu týchto vplyvov pre jednotlivé geografické oblasti. Nevyhnutnosť zadržiavania vody v povodí sa postupne dostáva do širšieho povedomia zástupcov obcí, aj samotných obyvateľov, ktorí si uvedomujú potrebu vody predovšetkým pre zabezpečenie protipožiarinej ochrany, pre rozvoj rekreácie i chovu rýb, zároveň si však čoraz viac uvedomujú aj opodstatnenie realizácie vodozádržných opatrení pre zabezpečenie protipovodňovej ochrany. Od ukončenia I. cyklu Plánu manažmentu povodňových rizík povodia Hornádu boli vodozádržné opatrenia v povodí Hornádu realizované v napr. v k.ú. obce **Veľký Šariš** (bočné účelové vodné plochy – vodná plocha 1,2,3,4 (v úseku 68,900 – 69,500, na ľavom brehu Torysy, odber z Gregorovského potoka), bočný rybník Pod Bykošom (na ľavom brehu Torysy v rkm cca. 65,0 s celkovým objemom 3 900 m³, odber z potoka Dzikov v rkm 0,010, vyústenie do Torysy), v k.ú. obcí **Župčany a Kojatice** (Viacúčelová vodná nádrž Prešov – Cemjata s objemom 2 680 m³), v k.ú. obce **Záhradné** (3 bočné nádrže na Potockom potoku v rkm cca. 3,2 – prítok Ternianky s objemom VP1: 486 m³, VP 2: 1192 m³, VP 3. 3464 m³), bočná protipožiarna nádrž **Betlanovce** s celkovým objemom 56 300 m³. Vodozádržné opatrenie v povodí Hornádu

realizovali tiež Vojenské lesy a majetky SR Pliešovce v rámci svojho projektu „Projekt výstavby protipovodňových poldrov, technických a biotechnických opatrení“ v podobe prehrádzky s retenčným účinkom - Polder Škapová, ktorý bol realizovaný na vodnom toku Škapová v rkm cca 2,5 (prítok Torysy v obci Tichý potok) s objemom 4850 m³.

V kontexte budúcnosti je potrebné si uvedomiť, že znižovanie povodňového rizika je cieľ, ktorý je možné úspešne docieľiť len realizáciou vzájomne prepojených najnevyhnutnejších technických opatrení na ochranu pred povodňami s opatreniami v povodí a vodozádržnými opatreniami za súčasného uplatňovania ďalších preventívnych opatrení (vykonávanie predpovednej povodňovej služby, včasný varovný systém pred povodňami, ochrana prirodzených záplavových území, vykonávanie povodňových prehliadok, rešpektovanie preventívnych opatrení zo strany vlastníkov pozemkov...). Realizácia komplexných opatrení na ochranu pred povodňami nie je však možná bez zmien v legislatívnej oblasti a dôslednej kontroly dodržiavania legislatívnych predpisov.

Opis a vysvetlenie všetkých opatrení uvedených v predchádzajúcom pláne manažmentu povodňového rizika, ktorých vykonanie sa plánovalo, ale sa nevykonali

V čiastkovom povodí Hornádu bola zabezpečená komplexná protipovodňová ochrana v jednej GO z 23 prioritných geografických oblastí určených na realizáciu v prvom plánovacom období (do r.2021). Zoznam ostatných 22 prioritných GO bez zabezpečenia komplexnej protipovodňovej ochrany je uvedený v nasledovnej tabuľke (Tab. 9.4):

Tab.9.4 Geografické oblasti bez zabezpečenej komplexnej protipovodňovej ochrany

P.č v rámci čiastkového povodia	Kód GO	Názov GO	Tok	Pripravená PD a stupeň prípravy	Poznámka
1	SK524140_570	Torysa - Prešov	Torysa	„Prioritné preventívne protipovodňové opatrenia v SR, Podprojekt 3 Prešov - aktivita 3“, PD pre SP. Vydané územné rozhodnutie.	V GO zabezpečená čiastočná PPO
2	SK524140_560	Sekčov - Prešov	Sekčov	Prioritné preventívne protipovodňové opatrenia v SR, Podprojekt 3 Prešov - aktivita 4“ úprava Sekčovského potoka, PD pre SP. Vydané územné rozhodnutie.	
3	SK526355_513	Hornád - Spišská nová Ves	Hornád	–	V GO zabezpečená čiastočná PPO formou protipovodňových múrikov
4	SK599981_579	Hornád - Košice mesto	Hornád	• Košice prioritná protipovodňová ochrana mesta - úprava Hornádu v rkm 26,150 – 27,550 (ľavý breh, absolútny rkm 132,150 – 133,550, medzi ŽSR mostom Košice – Čierna nad Tisou a cestným mostom Košice – Bohdanovce) PD pre SP.	V GO zabezpečená čiastočná PPO

P.č v rámci čiastkového povodia	Kód GO	Názov GO	Tok	Pripravená PD a stupeň prípravy	Poznámka
				<p>Vydané územné rozhodnutie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Košice – prioritná protipovodňová ochrana mesta - úprava Hornádu v rkm 27,550 – 29,900 (ľavý breh od cestného mosta Košice – Bohdanovce po Hať Vyšné Opátske, absolútny rkm 133,550 – 135,900) PD pre ÚR. • Košice – prioritná protipovodňová ochrana mesta - úprava ľavého brehu Hornádu v rkm 29,900 – 31,550 (ľavý breh od Hate Vyšné Opátske po most Vyšné Opátske, absolútny rkm 135,900 – 137,500) PD pre SP. <p>Vydané stavebné povolenie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Košice – prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, ľavý breh – rkm 140,644 – 141,911, (rkm 34,644 – 35,911) (ľavý breh od mosta Palackého po most Rampová). PD pre SP. • Košice – prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, pravý breh stavba II. – rkm 140,575 – 142,517 (pravý breh od mosta Palackého po most Rampová rkm, 34,575 – 36,517) PD pre SP. • Košice – prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, ľavý breh, rkm 142,700 – 143,040, (rkm 36,700 – 37,040) (ľavý breh od mosta Rampová po most Hlinkova). PD pre SP. • Košice – prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, rkm 143,290 – 145,500, (rkm 37,08 – 39,290) (od mosta Hlinkova po tunel). PD pre 	

P.č v rámci čiastkového povodia	Kód GO	Názov GO	Tok	Pripravená PD a stupeň prípravy	Poznámka
				SP. Vydané územné rozhodnutie. • Košice – rekonštrukcia hate Ťahanovce. PD pre ÚR.	
5	SK543268_521	Hornád - Krompachy	Hornád	–	
6	SK526509_480	Hnilec - Gelnica	Hnilec	–	
7	SK521299_582	Hornád - Čana	Hornád	„Protipovodňová ochrana obce Čana“	V GO zabezpečená čiastočná PPO Čiastočne zrealizovaná neskolaudovaná
8	SK524352_488	Torysa - Drienov	Torysa	–	
9	SK543331_514	Hornád - Markušovce	Hornád	–	
10	SK521345_578	Hornád - Družstevná pri Hornáde	Hornád	–	
11	SK521639_574	Hornád - Kysak	Hornád	–	
12	SK524638_486	Torysa - Kendice	Torysa	–	
13	SK525146_566	Torysa - Sabinov	Torysa	–	
14	SK543594_519	Hornád - Spišské Vlchy	Hornád	–	
15	SK518522_485	Torysa - Haniska	Torysa	„Prioritné preventívne protipovodňové opatrenia v SR, Podprojekt 3 Prešov - aktivita 1“ PD pre SP. Vydané územné rozhodnutie.	
16	SK560154_468	Brusník - Smižany	Brusník , Bystrička	„Protipovodňová ochrana obce Smižany – úprava potoka Brusník“ + poldre Smižany I. a Smižany II.	V GO zabezpečená čiastočná PPO (úprava toku)
17	SK522082_575	Hornád - Trebejov	Hornád	–	

P.č v rámci čiastkového povodia	Kód GO	Názov GO	Tok	Pripravená PD a stupeň prípravy	Poznámka
18	SK543501_522	Hornád - Richnava	Hornád	–	
19	SK543659_476	Hnilec - Švedlár	Hnilec	–	
20	SK582514_577	Hornád - Kostoľany nad Hornádom	Hornád	–	
21	SK543373_475	Hni lec - Nálepkovo	Hnilec	–	
22	SK522104_585	Hornád - Trstené pri Hornáde	Hornád	–	

V 5 z 22 prioritných GO s doteraz nerealizovanou komplexnou protipovodňovou ochranou sú zrealizované čiastkové protipovodňové opatrenia, ktoré však neriešia celú geografickú oblasť s tým, že v projekčnej príprave ďalších nadväzujúcich protipovodňových opatrení v týchto oblastiach sa naďalej pokračuje. Len v 6 z 22 prioritných GO s doteraz nerealizovanou komplexnou protipovodňovou ochranou sú pripravené PD v určitom štádiu rozpracovania a v ostatných 16 - tich geografických oblastiach príprava projektovej dokumentácie ešte nezačala z dôvodov riešenia komplikovaných problémov v už rozbehnutých projektoch a s tým súvisiacim pracovným vyťažením príslušných zamestnancov. Príprava stavieb na ochranu pred povodňami naráža totiž na množstvo problémov, z ktorých k tým najzávažnejším by sme zaradili:

- nevysporiadané vlastnícke vzťahy na pozemkoch pod verejnoprospešnými vodnými stavbami a vodnými tokmi v správe SVP, š. p a značná rozdrobenosť pozemkov, ktorá je s veľkou pravdepodobnosťou špecifikom Slovenskej republiky
- byrokratická náročnosť prípravy, napr. duplicita procesu posudzovania vplyvov stavieb na ŽP a posudzovania vplyvov na stav vodných útvarov v zmysle hodnotenia podľa § 16a Zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov
- komplikované a zdĺhavé procesy verejného obstarávania
- významné navýšenie nákladov na stavby, ku ktorým došlo v období prebiehajúcej súťaže na zhotoviteľa
- náklady na vysporiadanie vlastníckych vzťahov na pripravovaných stavbách nie sú oprávnenými nákladmi pri čerpaní nenávratného finančného prostriedku z operačných programov
- finančné poddimenzovanie správcu vodných tokov a s tým spojené problémy pri príprave projektovej dokumentácie vzhľadom na nutnú finančnú spoluúčasť.
- personálne poddimenzovanie správcu vodných tokov.

Uvedené problémy výrazným spôsobom spomaľujú prípravu týchto verejnoprospešných stavieb.

V tejto súvislosti je nevyhnutné:

- do budúcnosti legislatívne riešiť problematiku komplikovaných vlastníckych vzťahov v záplavových územiach a v úsekoch, kde majú byť realizované protipovodňové opatrenia tak, aby zdĺhavé procesy vysporiadania pozemkov neodďaľovali realizáciu pripravených stavieb na také dlhé obdobie, ako je to v súčasnosti
- nastaviť finančné zázemie správcu tak, aby bol schopný financovať prípravu projektov, geodetických zameraní, geologických prieskumov
- nastaviť personálne zázemie správcu tak, aby bol schopný zabezpečiť prípravu projektových dokumentácií
- korigovať podmienky v operačných programoch tak, aby bolo možné čerpať prostriedky aj na výkup pozemkov
- znížiť byrokratické zaťaženie štátnych inštitúcií v procese verejného obstarávania.

9.2 Pokrok v implementácii opatrení POVAPSYS

Nutnosť rýchlej a účinnej detekcie už prvých príznakov dažďov v dotknutom území vyplynula z už existujúcich povodní na Slovensku. Zvýšené nároky na výkon a koordináciu meteorologickej a hydrologickej služby, problémy pozorovania, vyhodnocovania pozorovaných údajov, rýchla komunikácia a najmä modelovanie a predpovedanie meteorologických a hydrologických procesov vyústili do technickej špecifikácie nového systému POVAPSYS vybudovaného v roku 2015.

Cieľom Povodňového varovného a predpovedného systému POVAPSYS boli predovšetkým včasné a kvalitné predpovede meteorologickej a hydrologickej situácie, vrátane varovania na výskyt extrémnych povodňových javov a operatívne odovzdávanie týchto informácií zložkám zodpovedným za protipovodňovú ochranu.

V rámci aktivity **budovanie siete pozemných staníc** bolo dodaných, inštalovaných a sprevádzkovaných 137 automatických zrážkomerných staníc, 78 automatických meteorologických staníc, 216 snehomerných váh a valcov, 19 meteokamier, 12 terénnych automobilov, nivelačné a GPS prístroje a ADCP prístroje na meranie prietoku.

V rámci **budovania systémov dištančných metód monitoringu** bol dodaný a implementovaný systém na príjem údajov z cirkumpolárnych družíc. Boli vybudované dva nové pozorovacie body – radarové veže na Kubínskej holi a Špaňom laze vrátane inštalácie nových rádiolokátorov. Na dvoch starých (pôvodných) radarových vežiach Malý Javorník a Kojšovská hoľa boli dodané a inštalované nové rádiolokátory. Nové rádiolokátory svoje merania združili do systému Združenej radarovej informácie.

V rámci **budovania informačných systémov a informačných technológií** bola dodaná a nainštalovaná technická infraštruktúra pre informačné technológie a informačné systémy. Vyvinuli sa systémy HYPOS (riadenie zberu údajov, vizualizácia, riadenie spúšťania modelov a pod.), HelpDesk (riadenie riešenia problémov a chýb), Elektronický milimetrák (nástroj na ručné predpovede), Hydrologická technologická linka (spracovanie a ukladanie hydrometrovaní, merných kriviek) Meteorologická technologická linka (technologické spracovanie a ukladanie meteorologických údajov), Publikačné služby produktov (export výstupov používateľom) a ďalšie menšie systémy.

V rámci **budovania systémov predpovedných modelov, metód, metodík** bolo nakalibrovaných 100 predpovedných profilov modelom HBV a modelom HEC-HMS. V súčasnej dobe sa priebežne pracuje na prekalibrovaní modelov so zahrnutím ďalšieho obdobia, aby sa včas mohli spoznať očakávané nebezpečné situácie. Čas od začiatku

identifikácie nebezpečenstva povodne po dosiahnutie kritickej úrovne povodne môže byť využitý na prevenciu alebo zníženie povodňových škôd.

Systém POVAPSYS je funkčný v ostrej prevádzke na internom prostredí SHMÚ. Čiastkové výstupy POVAPSYS sú na Internete SHMÚ k dispozícii orgánom ochrany pred povodňami (MŽP SR, MV SR, SVP,š.p., CKRaCO, Obvodné a Krajské úrady) a verejnosti vo forme hydrologických predpovedí, hydrologického a meteorologického monitoringu, dištančného merania a pod.

9.3 Opatrenia, ktorých vykonanie sa plánovalo, ale sa nevykonali

Povinnosť spracovať opis a vysvetlenie všetkých opatrení uvedených v predchádzajúcom pláne manažmentu povodňového rizika, ktorých vykonanie sa plánovalo, ale sa nevykonali ukladá § 8 ods. 5. pís. c) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.

Proces implementácie opatrení ovplyvňujú rôzne faktory, ktoré neúmerne predlžujú a vytvárajú súbor prekážok k uskutočneniu plánovaných opatrení a spôsobujú výrazné oneskorenie až zamedzenie realizácie, ktoré významne vplyva na plnenie cieľov plánov manažmentu povodňového rizika, najmä:

- zložitá administratíva a byrokracia riadenia a implementácie projektov v rámci EŠIF, ktorá vytvára prekážky a predlžuje proces implementácie,
- hodnotiace kritériá pre výber opatrení a miery dosiahnutia cieľov opatrení tvoriacich strategický dokument tak, aby boli dodržané dlhodobé, synergické efekty realizácie projektov pri splnení princípu efektívnosti vrátane environmentálnych vplyvov,
- nedostatočné administratívne a odborné kapacity organizácií a orgánov zapojených do procesu implementácie,
- nutnosť podrobných CBA analýz na hodnotenie efektívnosti a prínosu navrhovaných opatrení,
- hodnotenie investičných projektov Útvaram hodnoty za peniaze (ÚHP) Ministerstva financií SR „hodnota, ktorú za svoje peniaze verejnosť dostáva“,
- duálny proces posudzovania vplyvov na životné prostredie a posudzovania vplyvov na stav vodných útvarov v zmysle hodnotenia podľa § 16a Zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov,
- monitoring environmentálnych vplyvov, monitoring na zdravotný stav obyvateľstva, určenie miery rizika, ktoré vyplýva z možných ohrození životného prostredia pri implementácií opatrení,
- zložitá administratíva, byrokracia a pravidlá v rámci procesu verejného obstarávania a kontroly VO, ktorý významným spôsobom ovplyvňuje uskutočniteľnosť opatrení,
- rámcový odhad nákladov a časového rámca na realizáciu opatrení a následné navyšovanie nákladov a doby realizácie,
- alokované prostriedky v nedostatočnej výške na realizáciu projektov venovaných problematike životného prostredia z celkového množstva financií,
- zložitá problematika vlastníckych vzťahov na pozemkoch potrebných pre realizáciu navrhovaných opatrení, ktorá významným spôsobom ovplyvňuje ich uskutočniteľnosť,

- proces investičnej prípravy a realizácie (štúdie uskutočniteľnosti/realizovateľnosti, vyjadrovanie dotknutých strán, územné konanie, stavebné konanie, kolaudačné konanie)
- zapojenie dotknutých strán do procesu komunikácie, prípravy a realizácie projektu/opatrení (prieskum, prerokovanie a predbežné vyjadrenia k realizácii projektu), verejné prerokovanie a prezentácia výsledkov štúdií širšej a odbornej verejnosti a zohľadnenie relevantných pripomienok,
- nedostatočné finančné prostriedky na prevádzku a údržbu (udržateľnosť) opatrení,

Navrhované opatrenia:

- v rámci EŠIF implementovať pre budúce programové obdobie 2021 – 2027 Odporúčania pre zvýšenie efektívnosti implementácie EŠIF v programovom období 2021 – 2027, spracované Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, na základe vstupov prijímateľov podpory z EŠIF z radov MNO a zamestnancov inštitúcií systému riadenia implementácie EŠIF,
- pravidelné hodnotenie pokroku v dosahovaní konkrétnych cieľov ako celku,
- prijať legislatívne opatrenia na národnej úrovni, aby problematika komplikovaných vlastníckych vzťahov v záplavových územiach a úsekoch, kde majú byť realizované protipovodňové opatrenia a proces majetkoprávneho usporiadania vlastníckych vzťahov nepredlžovali resp. nebránili realizácii opatrení,
- nastaviť flexibilitu alokácií a dostatočnú výšku finančných prostriedkov pre prípravu, majetkoprávne usporiadanie, realizáciu a udržateľnosť opatrení,
- prijať opatrenia na národnej úrovni pre zjednodušenie a zrýchlenie procesov posudzovania vplyvov na životné prostredie a posudzovanie vplyvov na stav vodných útvarov,
- prijať opatrenia na národnej úrovni pre zjednodušenie a zrýchlenie procesu verejného obstarávania a kontroly VO,
- prijať opatrenia na národnej úrovni pre zjednodušenie a zrýchlenie procesu investičnej prípravy a realizácie (štúdie uskutočniteľnosti/realizovateľnosti, vyjadrovanie dotknutých strán, územné konanie, stavebné konanie, kolaudačné konanie),
- zvýšiť administratívne a odborné kapacity organizácií a orgánov zapojených do procesu implementácie,
- prijať legislatívne predpisy a nastaviť konkrétne kritériá a podmienky pre dotknuté strany v rámci procesu komunikácie, prípravy a realizácie projektu/opatrení (prieskum, prerokovanie, predbežné vyjadrenia k realizácii projektu), verejné prerokovanie a pripomienkovanie,

Tab. 9.5 Opatrenia, ktorých vykonanie sa plánovalo, ale sa nevykonali

EÚ Kód geograf. oblasti	Názov geograf. oblasti	Názov opatrenia	Aktuálny stav realizácie
SK560154_468	Brusník - Smižany	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Prehrádzky na toku Brusník a bezmennom ľavostrannom prítoku Brusníka. Polder (Smižany I., Smižany II.). Úprava toku v rkm 5,700 - 6,300, prebudovanie mosta v rkm	nerealizovaný

EÚ Kód geograf. oblasti	Názov geograf. oblasti	Názov opatrenia	Aktuálny stav realizácie
		5,700. Úprava toku v rkm 5,700 - 7,500.	
SK543373_475	Hnilec - Nálepko	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Ľavostranná ochranná hrádza toku Hnilec v rkm 43,200 – 43,400 a zároveň prestavba zemného valu, obvodová ľavostranná ochranná hrádza v dĺžke 230 m (v rkm 44,000), úprava toku v rkm 48,000 - 48,200, obvodová ochranná hrádza rómskej osady pri pile v dĺžke 200 m. Úprava toku v rkm 43,000 - 44,000.	nerealizovaný
SK543659_476	Hnilec - Švedlár	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Prehrádzky na Švedlárskom potoku a Kopagrunde. Prehrádzky na Starej vode. Úprava toku v rkm 33,00 – 35,20 na Q100. Regulácia Starej vody a vyčistenie koryta toku. Úprava toku v rkm 33,000 - 35,20 kamennou dlažbou. Na potoku Kubov vyčistenie od nánosov, oprava mosta v intraviláne obce.	nerealizovaný
SK526509_480	Hnilec - Gelnica	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Úprava toku v rkm 6,500 - 8,500 na Q100, obvodová ochranná hrádza areálu firmy Združena v rkm 6,000 v dĺžke 350 m, rekonštrukcia mosta na štátnej ceste v rkm 7,300. Úprava toku v rkm 6,500 - 8,500 na Q100 kamennou dlažbou.	nerealizovaný
SK524140_560	Sekčov - Prešov – Ľubotice	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Polder Nižná Šebastová. Úprava toku v rkm 0,000 - 0,942; zvýšenie prietokovej kapacity koryta toku Sekčov v rkm 1,000 - 6,700. Nakoľko sa jedná o rekonštrukciu úpravy v jestvujúcom koryte bez novej zmeny smerovania toku, je jeho rekonštrukcia navrhnutá len v jednom variante.	nerealizovaný
SK525146_566	Torysa - Sabinov	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Úprava toku v rkm 79,633 - 81,300 na Q100, prebudovanie mosta v rkm 79,500. Ľavostranná ochranná hrádza v rkm 79,600 - 81,300, prebudovanie mosta v rkm 79,500.	nerealizovaný
SK524140_570	Torysa - Prešov	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Úprava toku v rkm 56,936 - 58,132; 62,640 - 64,414. Nakoľko sa jedná o rekonštrukciu úpravy v jestvujúcom koryte bez novej zmeny smerovania toku, je jeho rekonštrukcia navrhnutá len v jednom variante.	čiastočne zrealizovaný
SK518522_485	Torysa - Haniska	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou.	nerealizovaný

EÚ Kód geograf. oblasti	Názov geograf. oblasti	Názov opatrenia	Aktuálny stav realizácie
		Ľavostr. ochr. hrádza toku Torysa v rkm 53,435 - 55,222, úprava koryta toku Torysa v rkm 53,435 - 56,830 a úprava zaústenia potoka Delňa.	
SK524638_486	Torysa - Kendice	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Vybudovanie hrádzneho priepustu pravostrannej ochrannej hrádzky Torysa v rkm 49,500; pravostranná hrádza Krajného potoka, obvodová ľavostranná ochranná hrádza intravilánu obce Petrovany. Úprava koryta toku v rkm 46,800 - 50,000.	nerealizovaný
SK524352_488	Torysa - Drienov	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Ľavostranná obvodová ochranná hrádza zastavaného územia obce v dĺžke 2,0 km, prestavba mosta v rkm 40,800. Úprava koryta toku v rkm 37,000 - 41,500.	nerealizovaný
SK526355_513	Hornád - Spišská Nová Ves	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Prestavba existujúcej úpravy v rkm 129,600 - 133,300 na Q100. Nakoľko sa jedná o rekonštrukciu v jestvujúcom koryte bez nožnej zmeny smerovania toku, je jeho rekonštrukcia navrhnutá len v jednom variante.	nerealizovaný
SK543331_514	Hornád - Markušovce	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Úprava koryta toku v úseku rkm 121,600 - 123,500. Úprava koryta toku v úseku rkm 121,600 - 125,000.	nerealizovaný
SK543594_519	Hornád - Spišské Vlachy	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Obvodová ochranná hrádza na pravom brehu Hornádu v dĺžke 900 m a na južnom okraji zastavaného územia v dĺžke 500 m. Úprava koryta toku v rkm 106,000 - 107,500 na Q100.	nerealizovaný
SK543268_521	Hornád - Krompachy	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Pravobrežný ochranný múrik v rkm 96,600 - 97,050, rekonštrukcia existujúcej úpravy v rkm 97,050 - 98,520 na prietok Q100, rekonštrukcia úpravy v rkm 99,000 - 99,850 na prietok Q100, rekonštrukcia hate Krompachy v rkm 99,800, prebudovanie mosta v rkm 97,700. Nakoľko sa jedná o rekonštrukciu bez nožnej zmeny smerovania toku, je rekonštrukcia navrhnutá len v jednom variante.	nerealizovaný
SK543501_522	Hornád - Richnava	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Ľavostranná ochranná hrádza toku Hornád v rkm 93,200 - 95,000. Úprava koryta toku v rkm 93,200 - 95,000.	nerealizovaný

EÚ Kód geograf. oblasti	Názov geograf. oblasti	Názov opatrenia	Aktuálny stav realizácie
SK521639_574	Hornád - Kysak	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Pravostranná ochranná hrádza 53,100 - 53,600. Úprava koryta toku v rkm 53,000-54,000.	nerealizovaný
SK522082_575	Hornád - Trebejov	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Ponechať prirodzené inundačné územie. Prenosné čerpacie zariadenie. Ľavostranná ochranná hrádza v rkm 50,200 - 51,500.	nerealizovaný
SK521345_578	Hornád - Družstevná pri Hornáde	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Ľavostranná ochranná hrádza v rkm 43,520 - 45,600, odstránenie starého mosta.	nerealizovaný
SK582514_577	Hornád - Kostolany nad Hornádom	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Pravostranná ochranná hrádza v rkm 44,900 - 45,600. Úprava koryta toku v rkm 45,300 - 45,800.	nerealizovaný
SK599981_579	Hornád - Košice - mesto	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Zväčšenie kapacity prietokového profilu koryta v úseku rkm 34,300 - 39,300, rekonštrukcia hate Ťahanovce a Vyšné Opátske, úprava ľavého brehu Hornádu v rkm 26,150 - 31,550. Nakoľko sa jedná o rekonštrukciu v jestvujúcom koryte bez novej zmeny smerovania toku, je jeho rekonštrukcia navrhnutá len v jednom variante.	nerealizovaný
SK599981_579	Hornád - Košice - mesto	Košice - PPO v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, pravý breh, stavba II. - rkm 140,575 - 142,517 (rkm 34,575 - 36,517)	v realizácii
SK599981_579	Hornád - Košice - mesto	Košice - Prioritné protipovodňové opatrenia v SR, Hornád ochrana intravilánu mesta, ľavý breh - rkm 140,644 - 141,911 (rkm 34,644 - 35,911)	v realizácii
SK521299_582	Hornád - Čaňa	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Obvodová ochranná hrádza v dĺžke 800 m. Prečistenie koryta toku Hornádu od nánosov. Na stavbu je spracovaný zámer hodnotenia vplyvov na životné prostredie v jednom variante.	nerealizovaný
SK522104_585	Hornád - Trstené pri Hornáde	Opatrenia v lesných porastoch obhospodarovaných v normálnom režime. Opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou. Rekonštrukcia ochrannej hrádzky na Q100. Prenosné čerpacie zariadenie. Prečistenie koryta toku Hornádu od nánosov. Nakoľko sa jedná o rekonštrukciu ochrannej hrádzky bez novej zmeny smerovania toku, je jej rekonštrukcia navrhnutá len v jednom variante.	nerealizovaný

V čiastkovom povodí Hornádu bola zabezpečená komplexná protipovodňová ochrana v jednej GO z 23 prioritných geografických oblastí určených na realizáciu v prvom plánovacom období (do r.2021). V 5 z 22 prioritných GO s doteraz nerealizovanou komplexnou protipovodňovou ochranou sú zrealizované čiastkové protipovodňové opatrenia, ktoré však neriešia celú geografickú oblasť s tým, že v projekčnej príprave ďalších nadväzujúcich protipovodňových opatrení v týchto oblastiach sa naďalej pokračuje. Len v 6 z 22 prioritných GO s doteraz nerealizovanou komplexnou protipovodňovou ochranou sú pripravené PD v určitom štádiu rozpracovania a v ostatných 16 - tich geografických oblastiach príprava projektovej dokumentácie ešte nezačala z dôvodov riešenia komplikovaných problémov v už rozbehnutých projektoch a s tým súvisiacim pracovným vyťažením príslušných zamestnancov.

Opatrenia na lesných pozemkoch, na poľnohospodárskej pôde a na urbanizovaných územiach navrhované v predchádzajúcom cykle PMPR, ktoré sa plánovali, ale nevykonali

V predchádzajúcom cykle boli na **lesných pozemkoch** navrhované nasledovné opatrenia:

- a) opatrenia v lesných porastoch obhospodarované v normálnom režime – odstránenie erózných rýh na telesách objektov, budovanie/znovu sfunkčnenie odrážok, úprava zárezových a násypových svahov, vybudovanie nových/obnova pôvodných odvodňovacích priekop a priepustov s protieróznou úpravou ich vyústení, príp. rekultivácia už nepotrebných dočasných približovacích ciest;
- b) opatrenia v lesných porastoch postihnutých plošnou kalamitou – opatrenia uvedené v odseku a) a ďalšie zemné práce zamerané na odstránenie už všetkých foriem pôdnej erózie a rovnako opatrenia na zabráňujúce jej vzniku (podľa lokálnych podmienok zasakovacie pásy/jamy, protierózne priekopy, zápletové plôtiky a pod.).

Realizácia týchto opatrení je v kompetencii vlastníkov alebo správcov lesných pozemkov - LESY SR, š. p., Vojenské lesy a majetky SR, š. p. atď. Realizácia opatrení je v súlade s internými investičnými plánmi, s plánmi obhospodarovania lesov a podľa finančných možností spoločností.

Navrhované opatrenia na **poľnohospodárskej pôde** v predchádzajúcom cykle PMPR vychádzali z Konceptie revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku, ktorá okrem iného rieši o realizáciu modernizácie a obnovy hlavných závlahových zariadení, realizácia rozsiahlej údržby hlavných odvodňovacích zariadení a realizáciu pravidelnej údržby hlavných odvodňovacích zariadení. Realizácia opatrení je v kompetencii vlastníka a správcu objektov a zariadení.

V prípade opatrení na **urbanizovaných územiach** mimo vodných tokov sú ich navrhovateľmi samospráva (mestá a obce) prípadne súkromné subjekty. Jedná sa hlavne o opatrenia na zabezpečenie zlepšenia krajinnno-estetického vzhľadu plôch s vodozádržnou funkciou resp. opatrenia na adaptácie na zmenu klímy. Jedná sa o miestne resp. bodové opatrenia bez významného vplyvu na zmenu odtokových režimov. Realizáciu týchto opatrení si samostatne zabezpečovali vyššie uvedené organizácie.

Opatrenia, ktoré sa nevykonali, ale boli plánované, nie sú v rozpore s koncepciou navrhovaných opatrení v rámci aktuálneho cyklu a ich vykonanie je možné súbežne s realizáciou opatrení navrhnutých podľa kapitoly 4.1.2.2.

9.4 Zobrazenie zmien geografických oblastí prijatých od uverejnenia predchádzajúceho PMPR.

Zmeny oproti predchádzajúcemu plánu manažmentu povodňového rizika nastali vo veľkosti rozsahu a v spôsobe definovania geografických oblastí (GO) v rámci Predbežného hodnotenia povodňového rizika v Slovenskej republike – aktualizácia 2018.

V predchádzajúcom PMPR bola GO charakterizovaná úsekom vodného toku na území obce.

V PMPR – aktualizácia 2021 sú GO charakterizované plochou a boli vytvorené agregovaním GO z predchádzajúceho plánu, prípadne sa rozšírili o ďalšie územia podľa Predbežného hodnotenia povodňového rizika v Slovenskej republike – aktualizácia 2018.

GO z predchádzajúceho plánu, v ktorých sa nepreukázalo významné povodňové riziko sa z PMPR – aktualizácia 2021 vylúčili.

V prílohe VIII. sú zobrazené zmeny na základe úsekov vodných tokov PMPR z roku 2015 a aktualizácie 2021.

9.5 Dodatočne prijaté opatrenia

Ciele plánu manažmentu povodňového rizika sú zamerané na zníženie potenciálnych nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a hospodársku činnosť v geografických oblastiach podľa § 5 ods. 1, a ak je to vhodné, aj na netechnické iniciatívy na zníženie pravdepodobnosti záplav spôsobovaných povodňami. Konkrétne opatrenia, ktoré sa zrealizovali v dôsledku výskytu povodňových aktivít v lokalitách nezahrnutých do aktuálne platného Plánu manažmentu povodňových rizík sa pokladajú za dodatočné opatrenia v zmysle § 8, ods. 5, písm. d) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Opatrenia, ktorých realizácia sa neplánovala, ale dôsledky povodní boli natoľko závažné, že ich dodatočné prijatie bolo nevyhnuté, sú uvedené v tejto kapitole.

V čiastkovom povodí Hornád sa pristúpilo k realizácii opatrení na Margecianke v meste Spišské Pohradie v okrese Levoča. Opatrenia boli realizované v rámci projektu „Protipovodňová ochrana na ulici Dr. Špirku v Spiššskom Podhradí“. Realizáciou opatrení na Margecianke sa zabránilo predpokladaným škodám spôsobených povodňou v rozsahu 8000 000 € a ochránilo sa 581 obyvateľov.

ZOZNAM POUŽITÝCH PODKLADOV

- [1] Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení. [online]. [cit.2014-10-22; 07:34 SEČ]. Dostupné na internete: <[http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/com/com_com\(2009\)0147/com_com\(2009\)0147_sk.pdf](http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/com/com_com(2009)0147/com_com(2009)0147_sk.pdf)>.
- [2] Aktualizovaný Program starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2015 – 2021 a jeho Akčný plán pre mokrade na roky 2015 – 2018.
- [3] Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, 2021. Dostupné na internete: <https://www.minzp.sk/files/odbor-politiky-zmeny-klimy/akcny-plan-implementaciu-nas.pdf>
- [4] MŽP SR. Analýza stavu protipovodňovej ochrany na území Slovenskej republiky vrátane stavu realizácie povodňového varovného a predpovedného systému. [online]. [cit. 2014-09-18; 14:33 SEČ]. Dostupné na internete: <<http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/ochrana-pred-povodnami/informacie-priebehu-nasledkoch-povodni-od-roku-2001>>.
- [5] ANDERSON, B. - G, RUTHEFURTH, I. - D, WESTERN, A. W. 2006. An analysis of the influence of riparian vegetation on the propagation of flood waves. Melbourne: University of Melbourne and the Cooperative Research Centre for Catchment Hydrology, 6 p.
- [6] BARA, M. 2009. Škálovanie krátkodobých zrážok na Slovensku: doktorandská dizertačná práca. Bratislava: SvF STU v Bratislave.
- [7] BEVEN, K. J. 2001. Rainfall-Runoff Modelling. The Primer. John Wiley & Sons, Ltd., Chichester, 360 p.
- [8] BÍBA, M. - OCEÁNSKA, Z. - VÍCHA, Z. - JAŘABÁČ, M. 2006. Forest - hydrological research in small experimental catchments in the Beskydy Mts. J. Hydrol. Hydromech, 54,(2), p. 113-122.
- [9] BLAAS, G. – BIELEK, P. – BOŽÍK, M. 2010. Pôda a poľnohospodárstvo - Úvahy o budúcnosti. Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy, Bratislava, 40 s.
- [10] BROOKS, R.H. - COREY, A. T. 1966. Properties of Porous Media Affecting Fluid Flow. J. Irrig. Drain. Amer. Soc. Civil Eng, IR2, p. 61-88.
- [11] CIEPIELOWSKI, A. - WOJCIK, J. - BANASIK, K. 2002. Adaptation of the unit hydrograph method to the conditions in Polish forest. In: Proceeding of the 5th International Conference on Hydro-Science & Engineering, Warsaw: University of Technology, Faculty of Environmental Engineering, 10 p.
- [12] ČABOUN, V. – PRIWITZER, T. 2010. Hydrické funkcie lesa v krajine. Národné lesnícke centrum – Lesnícky výskumný ústav vo Zvolene.
- [13] ČABOUN, V. Vplyv lesných ekosystémov na odtokové pomery z povodia, Lesnícky výskumný ústav vo Zvolene
- [14] DE SMEDT, F. - LIU, Y.B. - GEBREMESKEL, S. 2000. Hydrological modeling on a catchment scale using GIS and remote sensed land use information. In: Brebbia CA (ed) Risk analysis II. WTI, Boston, p. 295-304.
- [15] DE SMEDT, D. 1997. Development of a Continuous Model for Sewer System Using MATLAB. MSc. Thesis, Laboratory of Hydrology, Vrije Universiteit Brussel, Belgium, 310 p.

- [16] Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva, Ramsar, Irán, 1971.
- [17] Dôsledky klimatickej zmeny a možné adaptačné opatrenia v jednotlivých sektoroch (2009 – 2011). Záverečná správa. [online]. [cit. 2014-09-12; 11:52 SEČ]. Dostupné na internete: <<http://www.shmu.sk/sk/?page=1817>>.
- [18] EAGLESON, P. S. 1970. Dynamic Hydrology. McGraw-Hill, New York, USA.
- [19] EC. 2014. Príručka pre výber, projektovanie a realizáciu, Retenčné opatrenia pre prírodnú vodu v Európe, Podchytenie rôznych výhod riešení na prírodnej báze. [online]. [cit. 2015-09-29; 17:02 SEČ]. Dostupné na internete: <<http://nwrw.eu/guide-sk>>.
- [20] EC. 2014. Synthesis document No. 1, Introducing Natural Water Retention Measures: What are NWRM. [online]. [cit. 2014-09-12; 07:22 SEČ]. Dostupné na internete: <http://nwrw.eu/sites/default/files/sd0_final_version.pdf>.
- [21] FAMIGLIETTI, J.S. - WOOD, E.F. 1994. Multiscale Modelling of Spatially Variable Water and Energy Balance Processes. Water Resour. Res, 30, p. 3061 – 3078.
- [22] GARDNER, W. R. 1964. Relation of Root Distribution to Water Uptake and Availability. Agronomy J, 56, p. 41 – 45.
- [23] GREŠKOVÁ, A. 2002. Relevantné faktory vzniku a podmienky formovania sa povodňových prietokov v povodí Krupinice v roku 1999. Geographia Slovaca, 18, 7 s.
- [24] HEGG, CH. - MC. ARDELL, B. W. - BADOUX, A. 2006. One hundred years of mountain hydrology in Switzerland by the WSL. Hydrol. Process, 20, p. 371-376.
- [25] HOLIČOVÁ, M. 2013. Návrh miestneho územného systému ekologickej stability územia pre účely PPÚ (v k.ú. Dojč).
- [26] HOMOLÁK, M. - PICHLER, V. - JURY, W. A. - CAPULIAK, J. - O'LINGER, J. - GREGOR, J. 2010. Unsaturated hydraulic conductivity estimation of a forest soil assuming a stochastic-convective process. Soil Science Society of America Journal, 74, p. 292-300.
- [27] HORVÁT, O. 2007. Parametrization of Hydrologic Processes in the Runoff Modelling. Dizertačná práca, odbor Hydrológia a vodné hospodárstvo, Katedra vodného hospodárstva krajiny, SvF STU v Bratislave, 129 s.
- [28] HOSKING, J. R. M. - WALLIS, J. R. 1997. Regional frequency analysis: an approach based on Lmoments. Cambridge University Press, Cambridge; New York; Oakleigh, 1997, 224 p, ISBN 0-521-43045-3.
- [29] Informačný systém o kvalite vody na kúpanie. [online]. [cit. 2014-10-11; 06:53 SEČ]. Dostupné na internete: <<http://vodanakupanie.sazp.sk/index.php?w=cGFnZT1pbmRybw>>.
- [30] OREŇÁK, M. - VIDO, J. – HRÍBIK, M. – BARTÍK, M. – JAKUŠ, R. – ŠKVARENINA, J. 2013. Intercepčný proces smrekového porastu vo fáze rozpadu v západných tatrách
- [31] Pamiatkový úrad Slovenskej republiky. [online]. [cit. 2014-09-17; 09:48 SEČ]. Dostupné na internete: <<http://www.pamiatky.sk/>>.
- [32] SHMÚ. Produkty SHMÚ. Čiastkový monitorovací systém. Voda. Kvantitatívne ukazovatele povrchových vôd. Zoznam vodomerných staníc povodia Hornádu. [online]. [cit. 2014-09-10; 15:44 SEČ]. Dostupné na internete:

- <https://www.shmu.sk/File/Hydrologia/Monitoring_PV_PzV/Monitoring_kvantity_PV/PVkvant2021/HR_PV_2021.pdf>.
- [33] Prehľad vyhlásených chránených vtáčích území. [online]. [cit.2014-10-26; 7:00 SEČ]. Dostupné na internete: <http://www.sopsr.sk/natura/dokumenty/prehľad_CHVU.xls>.
- [34] Štátna ochrana Slovenskej republiky. Natura 2000. Lokality Natura 2000. [online]. [cit. 2014-09-25; 16:03 SEČ]. Dostupné na internete: <<http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&lang=sk&sec=1&cpt=5>>.
- [35] Štátna ochrana Slovenskej republiky. Natura 2000. Aktuality. [online]. [cit .2015-10-23; 11:58 SEČ]. Dostupné na internete: <<http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=6&lang=sk>>.
- [36] Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Voda na kúpanie. Zoznamy vôd určených na kúpanie pre jednotlivé kúpacie sezóny. Zoznam vôd určených pre kúpaciu sezónu 2013. [online]. [cit. 2014-09-07; 16:25 SEČ]. Dostupné na internete: <http://www.uvzsr.sk/docs/info/kupaliska/zoznam_VUK2013.pdf>.
- [37] Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Životné prostredie. Povodne a ochrana zdravia [online]. [cit. 2014-09-10; 10:36 SEČ]. Dostupné na internete: <http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=99&Itemid=92>.
- [38] Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Životné prostredie. Kúpaliská. [online]. [cit. 2014-10-03; 09:55 SEČ]. Dostupné na internete: <http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=59&Itemid=66>.
- [39] RUSINA, P.2011. Územné plány. Články. Ľudia a voda. Preventívne protipovodňové opatrenia v územnom plánovaní [online]. [cit. 2014-09-11; 08:30 SEČ]. Dostupné na internete: <<http://www.uzemneplany.sk/clanok/preventivne-protipovodnove-opatrenia-v-uzemnom-planovani>>.
- [40] CHOW, V. T. - MAIDMENT, D. R. - MAYS, L. W. 1988. Applied Hydrology. Boston: Massachusetts: McGraw-Hill INC, 572 s.
- [41] Implementácia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva; Plán manažmentu čiastkového povodia Hornádu. December, 2009.
- [42] Implementácia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23.októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík; Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Hornádu. December, 2011.
- [43] JAKUBIS, M. 2002. Flood disasters in semimountainous areas - lessons from failures in history of torrent control in the Slovak Republic. In: Fahlbusch, H. (ed.): Transactions / Actes of 18th International congress on irrigation and Drainage, Montreal, Canada: 2002, p. 27-34.
- [44] JAKUBIS, M. 2013. K problematike prívalových povodní na Slovensku a úlohám lesníkov v ochrane krajiny pred povodňami. Vodohospodársky spravodajca, 56, 9-10, s. 12 - 16.
- [45] JAKUBIS, M. - JAKUBISOVÁ, M. 2010. K stanoveniu kulminačných prietokov v súvislosti s hydrickou účinnosťou lesných ekosystémov v malých povodiach. Acta Facultatis Forestalis, Zvolen 52 (1), s. 89-101.

- [46] JAKUBISOVÁ, M. 2009b. K stanoveniu stupňa drsnosti neudržovanej brehovej vegetácie. In: Böhmer, M. (ed.): Lesnícke stavby v krajine 2009. Zborník referátov z medzinárodnej vedeckej konferencie. Zvolen: LF TU vo Zvolene, s. 53-60.
- [47] JAKUBISOVÁ, M. 2009c. Význam starostlivosti o brehové porasty v kontexte preventívnej ochrany krajiny pred povodňami. In: Kodrík, M., Hlaváč, P. (eds.) Zborník vedeckej konferencie Ochrana lesa 2009. Zvolen: LF TU vo Zvolene, 7 s.
- [48] JAKUBISOVÁ, M. 2009a. Starostlivosť o brehové porasty a jej význam v protipovodňovej ochrane krajiny. In: Chumová, S. (ed.): Vodní toky 2009. Zborník referátov Odbornej konferencie s medzinárodnou účasťou. Kostelec n. Černými lesy: Les. práce, s. 143–147.
- [49] JAKUBISOVÁ, M. 2012. Protiklady pôsobenia brehových porastov vodných tokov v súvislosti s povodňovými prietokmi. In: Zborník referátov konferencie Vodní toky 2012. Praha: Vodohospodársky rozvoj a výstavba, a. s, s. 190 – 195.
- [50] JAŘABÁČ, M. - CHLEBEK, A. 2000. Pro účinnější protipovodňovou ochranu pod lesnatými povodími bystřín. Zprávy lesnického výzkumu, sv. 45, 1/2000, s. 23-27.
- [51] JURÍK, L. 2013. Vodné stavby. 2. preprac. vyd. Nitra : Slovenská poľnohospodárska univerzita, 2013. 196 s. ISBN 978-80-552-0963-0.
- [52] JURÍK, L. - PIERZGALSKI, E. - HUBAČÍKOVÁ, V. 2011. Vodné stavby v krajine : malé vodné nádrže 1. vyd. Nitra : SPU v Nitre, 2011. 167 s. ISBN : 978-80-552-0623-3 (brož.).
- [53] KOČICKÝ, Mareta, 2014. Zhodnotenie možného vplyvu existujúcich a navrhovaných preventívnych opatrení v povodí na dosiahnutie cieľov plánu manažmentu povodňového rizika, ESPRIT, spol. s r. o. Banská Štiavnica.
- [54] Kolektív, 2013: Správa o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2012.
- [55] KONÔPKA, B. - KONÔPKA, J. 2012. Abiotické škodlivé činitele. In: Vakula , J., Zúbrik, M., Kunca, A.: Nové metódy ochrany lesa. Zvolen: NLC-LVÚ, s. 205-229.
- [56] KOPÁČIKOVÁ, E. - HLAVÁČIKOVÁ, H. - LEŠKOVÁ, D. - WENDLOVÁ, V. – HRUŠKOVÁ, K. 2022. Odhad vplyvu klimatickej zmeny na návrhové storočné prietoky s využitím dát služby Copernicus Climate Change Service: štúdia. Slovenský hydrometeorologický ústav.
- [57] KOSTKA, Z. - HOLKO, L. 2001. Runoff modelling in a mountain catchment with conspicuous reliefusing Topmodel. J. Hydrol. Hydromech., 49, (3-4), s. 149-171.
- [58] KREŠL, J. 1978. Vliv lesní dopravní síte na vodní režim lesa. Lesnictví 24 (7), s. 567 – 580.
- [59] KREŠL, J. 1986. Pojetí a možnosti komplexní úpravy povodí při LTM. In: Kompan, F., Jakubis, M. (eds.): Zborník referátov vedeckého sympózia: Nové smery v projektovaní a realizácii lesníckych stavieb a lesníckych meliorácií. Zvolen: LF VŠLD, s. 287-293.
- [60] KREŠL, J. 1989. Lesotechnický systém ochrany půdy při hrazení bystřín. In: Sborník z konference: Přírodní prostředí a vodní toky '89, II díl, Chomutov: Povodí Ohře, s. 52-59.
- [61] KREŠL, J. 1990. Možnosti přispívat k vyrovnanosti průtoku jako předpokladu zvýšení stability koryta. In: Sborník přednášek konferencie Obnova vegetačního doprovodu a revitalizace povodí. Ostrava: SVK, Praha: Dům techniky ČSVTS, s. 26-29.

- [62] LINSLEY, R.K. - KOHLER, J. - MAX, A. - PAULHUS, J.L.H. 1982. Hydrology for Engineers, 3rd Ed. McGraw-Hill, New York, 237 p.
- [63] LIU, Y.B. - DE SMEDT, F. 2004. WetSpa Extension, A GIS - based Hydrologic Model for Flood Prediction and Watershed Management. Documentation and User Manual. Department of Hydrology and Hydraulic Engineering , Brussel, Belgium.
- [64] LONGAUEROVÁ, V. - PAULENKOVÁ, H. - LALKOVIČ, M. 2012. Antropogénne škodlivé činitele. In: Vakula , J., Zúbrik, M., Kunca, A.: Nové metódy ochrany lesa. Zvolen: NLC-LVÚ, s. 229-238.
- [65] LOPEZ CADENAS DE LLANO, F. 1993: Torrent control and streambed stabilization. Rome: FAO, 166 s.
- [66] MACURA, V. - HALAJ, P. 2013. Úpravy a revitalizácie vodných tokov. [online]. [cit. 2014-10-12; 08:45 SEČ]. 230s. Dostupné na internete: <<http://www.jagastore.sk/inzierske-stavby/733-upravy-a-revitalizacie-vodnych-tokov.html>>. ISBN: 978-80-227-3925-2.
- [67] MACURA, V. - IZAKOVIČOVÁ, Z. 2000. Krajinnoeekologické aspekty revitalizácie tokov. Bratislava: Vydavateľstvo STU, s. 274.
- [68] MACURA, V. - ŠKRINÁR, A. 2002. Analýza vplyvu úprav tokov na akvatický ekosystém. Acta Horticulturae et regiecturae, Roč. 6, s. 43-47, ISSN 1335-2563.
- [69] MACURA, M. - SZOLGAY, J. - KOHNOVÁ, S. 2002. Úpravy tokov Bratislava, STU 2005, str. 160-162, 249 ISBN 80-227-1673-1.
- [70] MAIDMENT, D. R. 1993. Handbook of Hydrology. New York: McGraw-Hill, INC, 1423 s.
- [71] MAJERČÁKOVÁ, O. - MAJERČÁK, J. - LEŠKOVÁ, D. 2013. Ak je vody priveľa. In: Jakubis, M., Podkonický, L. (eds.) Zborník vedeckej konferencie Súčasný stav a východiská protipovodňovej ochrany v SR. Zvolen: TU vo Zvolene, s. 6-14.
- [72] MAJERČÁKOVÁ, O. - ŠKODA, P. 1998. Prívalové dažde na severovýchodnom Slovensku. Vodohospodársky spravodajca, XLI, (10), s. 18-19.
- [73] MAJEROVÁ, M. 2010. Vplyv zahradenia bystriny na sploštenie povodňovej vlny. Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene, Dizertačná práca, 187 s.
- [74] MALÍK, P. - BAČOVÁ, N. - HRONČEK, S. - IVANIČ, B. - KÁČER, Š. - KOČICKÝ, D. - MAGLAY, J. - MARSINA, K. - ONDRÁŠIK, M. - ŠEFCÍK, P. - ČERNÁK, R. - ŠVASTA, J. - LEXA, J. 2007. Zostavovanie geologických máp v mierke 1 : 50 000 pre potreby integrovaného manažmentu krajiny. ŠGÚDŠ Bratislava. Manuskript – archív Geofondu ŠGÚDŠ, arch. č. 88158, 552 s.
- [75] MARTINEC, J. - RANGO, A. - MAJOR, E. 1983. The Snowmelt-Runoff Model (SRM) User's Manual. NASA Reference Publ. 1100, Washington, D.C., USA.
- [76] MENABDE, M. - SEED, A. - PEGRAM, G. 1999. A simple scaling model for extreme rainfall. Water Resources Research, 35 (1).
- [77] MIKULOVÁ, K. - PECHO, J. 2022. Budúce scenáre regionálnych návrhových hodnôt IDF kriviek pre územie Slovenska: štúdia. Bratislava: Slovenský hydrometeorologický ústav.
- [78] MIKULOVÁ, K. - PECHO, J. 2022. Regionálne návrhové hodnoty IDF kriviek pre územie Slovenska: štúdia. Bratislava: Slovenský hydrometeorologický ústav.

- [79] MINĎÁŠ, J. 2010. Vplyv lesa na odtok vody v povodiach. In: Mind'áš, J., Škvarenina, J, (eds.): Lesy Slovenska a voda. Zvolen: EFRA, Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene: Skalica: Stredoeurópska vysoká škola v Skalici, s. 77-80.
- [80] MINĎÁŠ, J. - ČABOUN, V. 2002. Influence of vegetation on catchment runoff. Final Report of Project VTP 27-64 E0203, Zvolen: LVÚ, 26 p.
- [81] MINĎÁŠ, J. - ČABOUN, V. 2002. Influence of vegetation on catchment runoff. Final Report of Propject VTP 27-64 E0203, Zvolen: LVÚ, 26 p.
- [82] MISHRA, S. K. - SINGH, V. P. 2003. Soil conservation Servise Curve Number (SCS-CN) Methodology. New York : Springer, 536 p.
- [83] MOLNÁR, P. - RAMÍREZ, J.A. 1998. Energy Dissipation Theories and Optimal Channel Characteristics of River Networks. Water Resources Research, 34(7), p. 1809-1818.
- [84] MŽP SR. 2010. Analýza stavu protipovodňovej ochrany na území Slovenskej republiky. [online]. [cit. 2014-10-12; 08:45 SEČ]. Dostupné na internete: <<http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/ochrana-pred-povodnami/informacie-priebehu-nasledkoch-povodni-od-roku-2001>>.
- [85] MŽP SR. 2014. Operačný program Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 - 2020. [online]. [cit. 2015-10-13; 13:42 SEČ] Dostupné na internete: <<http://www.op-kzp.sk>>.
- [86] MŽP SR. 2015. Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Hornádu
- [87] MŽP SR. 2014. Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.
- [88] MŽP SR. Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy- aktualizácia 2018. Dostupné na internete: <https://www.minzp.sk/files/odbor-politiky-zmeny-klimy/strategia-adaptacie-sr-zmenu-klimy-aktualizacia.pdf>
- [89] MŽP SR. 2015. Koncepcia revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku.
- [90] Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 z 21. mája 2013 o mechanizme monitorovania a nahlasovania emisií skleníkových plynov a nahlasovania ďalších informácií na úrovni členských štátov a Únie relevantných z hľadiska zmeny klímy a o zrušení rozhodnutia č. 280/2004/ES.
- [91] Národné správy SR o zmene klímy. Politika zmeny klímy. Zmena klímy. Témy a oblasti. [online]. [cit. 2014-09-16; 13:36 SEČ] Dostupné na internete: <<http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/ovzdušie/politika-zmeny-klimy/dokumenty/>>.
- [92] NASH, J.E. - SUTCLIFFE, J.V. 1970. River flow forecasting through conceptual models part I - A discussion of principles, Journal of Hydrology, 10 (3), p. 282-290.
- [93] NOVÁK, L. - IBLOVÁ, M. - ŠKOPEK, V. 1986. Vegetace v úpravách vodných toků a nádrží. Praha: SNTL, 244 s.
- [94] VUVH. 1998. Odvedenie vnútorných vôd z hľadiska ochrany územia proti povodňiam, čiastková úloha č.7, Posúdenie kapacitných nárokov na čerpacie stanice z hľadiska požadovanej ochrany území pred povodňami.
- [95] OTN 73 6808. 1982. Manipulačné poriadky vodných diel.
- [96] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Zelená infraštruktúra - Zveľaďovanie prírodného kapitálu Európy, COM(2013) 249 final.

- [97] PÁLINKÁŠOVÁ, Z. 2011. Regulácia hladinového režimu v odvodňovacích sústavách Východoslovenskej nížiny. In: 23. konferencia mladých hydroológov, 10. konferencia mladých vodohospodárov: Zborník príspevkov. Bratislava, SR, 9.11.2011. - Bratislava: Slovenský hydrometeorologický ústav, ISBN 978-80-88907-76-3. - nestr.
- [98] PECHO, J. - FAŠKO, P. - AČ, A. - LAPIN, M. 2009. Extrémne privalové zrážky a povodne, In.: Quark.
- [99] PEKÁROVÁ, P. - SZOLGAY, J. 2005. Scenáre zmien vybraných zložiek atmosféry a biosféry v povodí Hrona a Váhu v dôsledku klimatickej zmeny. VEDA SAV, Bratislava, 493 s. ISBN 80-224-0884-0.
- [100] POBEDINSKIĀ, A. - V. KREČMER, V. 1984: Funkce lesů v ochraně vod a půdy. Praha: SZN, 256 s.
- [101] Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR a návrhy Realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR pre rok 2010, Prvého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR pre rok 2011 a Druhého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR pre rok 2011.
- [102] RAO, A.R. - HAMED, K.H. 1999. Flood Frequency Analysis. CRC Press, Boca Raton, Florida, USA. 350 p. ISBN 0849300835.
- [103] RÉH, J. 1997. Pestovanie účelových lesov, TU vo Zvolene 218 s. Vydavateľstvo TU vo Zvolene, 270 s.
- [104] REMIAŠOVÁ, R. 2010. Priestorová regionalizácia návrhových zrážok na Slovensku. Dizertačná práca. SvF STU v Bratislave.
- [105] SKATULA, L. 1935. Zahradenie sbernej oblasti bystriny Jelenca v Starých Horách. Zprávy veřejné služby technické, 17, s. 547-551.
- [106] SKATULA, L. 1960. Hrazení bystrin a strží. Praha: SPN, 422 s.
- [107] SKATULA, L. 1973. Zkušenosti s použitím úprav bystrinných toků. Brno: VŠZ v Brně, 92 s.
- [108] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík.
- [109] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva.
- [110] Smernica pre navrhovanie poldrov, Pracovná verzia 3, VÚVH, 2004.
- [111] Smernica Rady 1992/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.
- [112] SOLÍN, Ľ. - CEBECAUER, T. - GREŠKOVÁ, A. - ŠŪRI, M. 2000. Small basins of Slovakia and their Physical characteristics. Bratislava: Institute of Geography SAS, 76 s.
- [113] STN 73 6814. 1972. Navrhovanie priehrad.
- [114] STN 73 6824. 1978. Malé vodné nádrže.
- [115] STN 73 6850. 1975. Sypané priehradné hrádze.
- [116] STN 75 0120. 2004. Vodné hospodárstvo. Hydrotechnika. Terminológia.
- [117] STN 75 0250. 1990. Zaťaženie konštrukcií vodohospodárskych objektov

- [118] STN 75 0290. 1993. Navrhovanie zemných konštrukcií hydrotechnických objektov
- [119] STN 75 2101. 1993. Ekologizácia úprav vodných tokov
- [120] STN 75 2102. 2003. Úpravy riek a potokov
- [121] Stratégiu EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy. [online]. [cit. 2014-09-15; 14:33 SEČ]
Dostupné na internete: <<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0216&from=EN>>.
- [122] STŘELCOVÁ, K. 2010. Evapotranspirácia lesného ekosystému. In: Mind'áš, J., Škvarenina, J, (eds.): Lesy Slovenska a voda. Zvolen: EFRA, Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene: Skalica: Stredoeurópska vysoká škola v Skalici, s. 33-44.
- [123] ŠACH, F. 1990. Vliv lesní dopravní síte na odtokové poměry imisních holosečí. Lesnictví, 36, 2, s. 139-158.
- [124] ŠÁLY, R. - MIDRIAK, R. 1998. Erodovateľnosť lesnej pôdy v Slovenskej republike. In: Jambor, P. (ed.): Zborník referátov z konferencie Trvalo udržateľná úrodnosť pôdy a protierózna ochrana. Bratislava: Výskumný ústav pôdnej úrodnosti, s. 267-273.
- [125] Štúdia „Zhodnotenie možného vplyvu existujúcich a navrhovaných preventívnych opatrení v povodí na dosiahnutie cieľov plánu manažmentu povodňového rizika, vypracoval: Esprit spol. s r.o. Banská Štiavnica, 06/2014.
- [126] RAPLÍK, M. - VÝBORA, P. - MAREŠ, K. 1989. Úprava tokov: vysokoškolská učebnica pre stavebné fakulty vysokých škôl. 1. vyd. Bratislava: Alfa, Edícia stavebníckej literatúry, 639 s.
- [127] Územné plány obcí a miest
- [128] Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 148/2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- [129] Uznesenie vlády SR č. 304 z 3. júna 2015 k správe o plnení Akčného plánu na roky 2012 – 2014 k aktualizovanému Programu starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2008 – 2014 a návrhu aktualizácie Programu starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2015 – 2021 a jeho Akčného plánu pre mokrade na roky 2015 – 2018.
- [130] Uznesenie vlády SR č. 183 z 9. marca 2011 k návrhu prvého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011.
- [131] Uznesenie vlády SR č. 573 z 20. novembra 2014 ku Koncepcii revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku.
- [132] Uznesenie vlády SR č. 590 zo 7. septembra 2011 k návrhu druhého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011.
- [133] Uznesenie vlády SR č. 744 z 27. októbra 2010 k návrhu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR a návrhu jeho realizačného projektu 2010.
- [134] VAKULA, J. - ZÚBRIK, M. - KUNCA, A. 2012. Nové metódy ochrany lesa. Zvolen: NLC-LVÚ, 241 s.
- [135] VALTÝNI, J. 1995. Základy hydrológie a lesníckej hydrológie. Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene, 103 s.

- [136] VALTÝNI, J. 1997. Príspevok k spresneniu obsahu vodohospodárskej funkcie lesa. Acta Facultatis Forestalis Zvolen, 39, s. 237-245.
- [137] VALTÝNI, J. 1981: Príspevok na určenie hydrického potenciálu lesa. Lesnícky časopis, 27, 3, s. 227-241.
- [138] VALTÝNI, J. 1985. Vodohospodársky a vodoochranný význam lesa. Lesnícke štúdie č. 38. Bratislava: Príroda, 68 s.
- [139] VALTÝNI, J. 2002. Lesy a povodne. Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene, Vedecké štúdie 5/2001/A, 46 s.
- [140] VALTÝNI, J. - JAKUBIS, M. 1998. Lesnícke meliorácie a zahrádzanie bystrín. Zvolen: Technická univerzita vo Zvolene, 270 s.
- [141] VIRÁG, P. 2006. Protipovodňové opatrenia na rieke Morave v roku 2006. In: Ochrana pred povodňami. Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie. Podbanské - Vysoké Tatry, Grandhotel Permon.
- [142] Vodohospodársky plán povodia Hornádu: textová časť, kapitola „D“. SVP, š.p. OZ Povodie Bodrogu a Hornádu Košice, marec 2007.
- [143] Vyhláška č. 199/2008 Z. z. ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach.
- [144] Vyhláška č. 419/2010 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhotovovaní máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika, o uhrádzaní výdavkov na ich vypracovanie, prehodnocovanie a aktualizáciu a o navrhovaní a zobrazovaní rozsahu inundačného územia na mapách.
- [145] Vyhláška č. 385/2005 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vykonávaní predpovednej povodňovej služby a hlásnej a varovnej povodňovej služby.
- [146] Vyhláška č. 224/2005 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vymedzení oblasti povodí, environmentálnych cieľoch a o vodnom plánovaní.
- [147] WANG, Z. - BATELAAN, O. - DE SMEDT, F. 1996. A distributed model for Water and Energy Transfer between Soil, Plants and atmosphere (WetSpa). Phys. Chem. Earth, 21(3), p. 189-193.
- [148] YU, P.-SH., YANG, T.-CH, LIN, CH.-SH. 2004. Regional rainfall intensity formulas based on scaling property of rainfall. Journal of Hydrology 295 (1-4): 108–123. p. 335-339.
- [149] ZACHAR, D. a kol. 1984. Lesnícke meliorácie. Bratislava: Príroda, 488 s.
- [150] Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.
- [151] Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.
- [152] Zákon č. 201/2009 Z. z. o štátnej hydrologickej službe a štátnej meteorologickej službe v znení neskorších predpisov.
- [153] Zákon č. 208/2009 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení zákona č. 479/2005 Z. z.
- [154] Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

- [155] Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.
- [156] Zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov.
- [157] Zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.
- [158] Zákon č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.
- [159] Zelená správa 2013. Bratislava: MPaRV SR, Zvolen: NLC - LVU, 83 s.
- [160] ZELENÝ, V. - JAŘABÁČ, M. - CHLEBEK, A. 1984. Vliv břehových porostů na průtočnost vody korytem. Lesnictví, 30 (LVII), č. 5, s. 397 - 712.